

Ukiumoortumik Paasissutissat

2014

Ukiumoortumik paasissutissat, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Email: stat@stat.gl
Ulloq naqitsiffik : 4 juli 2014

Imaat

- 1. Naalakkersuineri aqutsinermilu pissutsit**
- 2. Nunalerutit, silap pissusaa aamma pinngortitaq**
- 3. Innuttaasut**
- 4. Ineqarneq**
- 5. Inuussutissarsiutit aaqqissuussaananerit**
- 6. Suliffeqarnermi pissutsit**
- 7. Aalisarnej, piniarnej nunalerinerlu**
- 8. Assartuineq angallassinertu, takornariaqarneq attaveqaqatigiinnerlu**
- 9. Nukissiornej**
- 10. Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit**
- 11. Akiliisarnerup naligiissinnera aamma nunanut allanut niuernerneq**
- 12. Pisortat aningaasaqarnerat**
- 13. Isertitat, atuineq akillu**
- 14. Aningaasanik aningaasaatinillu niuernerneq**
- 15. Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfii**
- 16. Ilinniartitaaneq**
- 17. Ilisimatusarneq**
- 18. Isumaginninnermut peqqissutsimullu tunngasut**
- 19. Politiit, eqqartuussisoqarneq illersornissamullu tunngasut**
- 20. Kultureqarneq, qaammarsaaneq ilageeqarnerlu**
- 21. Aatsitassat**

Siulequt

Kalaallit Nunaata Naatsorsueqqissaartarfiani illit nammeneq elektroniskimik atuakkannut tikilluarit

Ukiuni 1969-mit 2009 tikillugu ukiumoortumik paasissutissat pappiarannngorlugit saqqummersinneqartarput, ukiunilu taakkunani Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiillerinermi pingaarnerpaatut atuagassianngorluni saqqummersinneqartarpoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup ukiumoortumik paasissutissalerineq 1989-mi allaffiup pileqqaarneranit akisussaaffigilerpaa 2009-milu atuagannngorlugu saqqummersinneqartarunnaarneranut pissutaavoq ineriartorneq malillugu nittartakkatigut qitiusumik paasissutissiineq ingerlatilersimagatsigu. Taamaasilluni Ukiumoortumik Paasissutissat ukiup ingerlanerani ataavartumik saqqummersinneqartalerput taakkulu massakkut toqqaannartumik nittartakkatsinni atuarneqarsinnaapput pdf-nngorlugilluunniit aaneqarsinnaallutik.

Una ebog-itut massakkut atuakkat ulloq 4. juli 2014 pilersinneqarpoq, taamaasillutit qaqugukkulluunniit immikkoortut nammeneq toqqakkatit saqqummersitat nutaat <http://www.stat.gl/san> -mi aasinnaalerpatit. Ebog-i pdf-itut epub-itulluunniit aaneqarsinnaavoq.

Ukiumoortumik Paasissutissat immikkoortunik tamanik imalik kissaatigigukku uani aasinnaavat:
Ukiumoortumik Paasissutissat, 1. juli 2014

Pdf-inngorlugu <http://www.stat.gl/sa/san2014.pdf>
Epub-inngorlugu <http://www.stat.gl/sa/san2014.epub>

Takussutissanut paasissutissanulluunniit aaliangersimasunut tunngavilersuillutit innersuussuteqarnissat pisariaqartikkukku siunnersuutigissavarput ima innersuussuteqarnissat, assersuutigalugu:
Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, Ukiumoortumik Paasissutissat 2014, Innuttaasut, Takussutissaq 2
Immikkoortoq nittartakkatsinni siunissami nassaarisinnaavat

Atuarluarina,
Naatsorsueqqissaartarfimmi pisortaq,

Anders Blaabjerg

Naalakkersuinermi aqutsinermilu pissutist

1. Namminersorlutik oqartussat

Namminersorlutik Oqartussat

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat pillugit inatsit naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat tassaapput Inatsisartut inuit qinigaat (inatsisinik atortitsineq) Inatsisartut, aamma Naalakkersuisut (naammassisitsisoq) pisortat ingerlatsinerannut akisussaasuullutik naalakkersuisuusut. 21. juni 2009 aallarnerfigalugu Namminersorlutik Oqartussat Namminersorlutik Oqartussanit taarserneqarput.

Namminersorlutik Oqartussat pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartaq una takuuk: www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut

Inuit qinigaat imaluunniit Inatsisartut, 1. maj 1979-mi Namminersornerullutik Oqartussaqaalerneratigut pilersinneqarput. Inatsisartut inuit qinigaannik 31-nik ilaasortaqaqarput.

Inatsisartut ukiuat aallartittarpoq septemberimi tallimanngornerit pingajuanniit ukiullu tulliuttumi tallimanngornerup taassuma tungaanut sivilissuseqarluni. Inatsisartut ukiuata ingerlanerani Inatsisartut ikinnerpaamik marloriarlutik ileqquussumik katersuuttarput. Immikkut pisut pissutigalugit tamanna pisariaqartinneqaleraangat Inatsisartut aamma immikkut ittumik ataatsimiigaaqquneqarsinnaapput.

Inatsisartut pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.inatsisartut.gl

Inatsisartut siulittaasoqarfiat ataatsimiititaliallu

Inatsisartut siulittaasoqarfeqarput, aamma siulittaasoqatigiinnik taaneqartartunik, tassani siulittaasoq inissisimavoq Inatsisartullu ilaasortaata sisamat.

Siulittaasup suliassaasa ilagaat

- Inatsisartut avammut ilisaritinnissaat
- Inatsisartut ataatsimiinnerini aqutsineq
- Inatsisartut ataatsimiititaliallu sulinerini pilersaarusiorneqarnerisa ingerlanneqarnerisalu illersorneqarsinnaasumik isumagineqarnissaat Kalaallilu Nunaata Nordisk Rådmut ilaasortaana Folketingimullu attaveqarnera allaffissornikkut ingerlatissallugu

Inatsisartut Allattoqarfiata ulluinnarni aqutsineq isumagisarisarpaa. Inatsisartut inatsisitigut pisussaaffittut ataatsimiititalianik arlaninnik pilersitsisarpur. Ataatsimiititaliat arfineq marluk angullugit ilaasortaqaarsinnaasarpur, ilaasortarli Naalakkersuisunut ilaasortaassanngilaq.

Inatsisartut siulittaasoqarfiat saniatigut ataatsimiititaliat tallimat – taaneqartartut ”Inatsisit malillugit ataatsimiititaliat” pinngitsoorarik pilersinneqartussat, tassalu pilersinneqartussat. Pineqartut makkuupput:

- Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq
- Inatsisinut Ataatsimiititaliaq
- Kukkunersiunerumut Ataatsimiititaliaq
- Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq
- Qinigaanerup Misilinneqarnissanut Ataatsimiititaliaq

Taamatuttaaq Inatsisartut ataatsimiititalianik ataavartunik arlalinnik pilersitsisarpur, amerlassusissaat suliarisassaallu ukiumiit ukiumut pisariaqartitsineq malillugu aalajangertarlugit. Maannarpiq Inatsisartut makkuninnga ataatsimiititaliaqarpur:

- Sanaartornermut Ataatsimiititaliaq
- Inuutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq
- Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliaq
- Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Ataatsimiititaliaq
 - Eqqissisimatitsinnermut Avatanghiisinullu Ataatsimiititaliaq
 - Aatsitassanut Ataatsimiititaliaq
- Kultureqarnermut, Ilinniartitaanerumut, Ilisimatusarnerumut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq.

Inatsisartut Allattoqarfiat

Inatsisartut Allattoqarfiat tassaavoq Inatsisartut ataatsimoortumik ulluinnarni aqutsisoqarfiat. Inatsisartut siulittaasoqarfiat.

Allaffissornikkut ingerlatsineq allattuunermit pisortaaffigineqarpoq. Inatsisartut Allattoqarfiat Siulittaasoqarfiup allattoqarfigaa tusagassiisarnermut paasissutissiisarnermullu immikkoortoqarfeqartoq, allattoqarfiup immikkoortuinut tallimaasunut – tassalu ataatsimiititalianut allatseqarfimmut, inatsisilerinnerumut allatseqarfimmut, nutserisoqarfimmut, sullissiveqarfimmut aningaasaqarnikkullu ingerlativeqarfimmut ikiuuttumik.

Inatsisiliortarneq

Inatsisit allannguutissaannut, inatsisinut nutaanut peqqussutissanullu siunnersuutit nalinginnaasumik naalakkersuisunit saqqummiunneqartarpur, aammali Inatsisartunut ilaasortanit ataasiakkaanit saqqummiunneqarsinnaallutik. Inatsisissanut peqqussutissanullu siunnersuutit tamarmik Inatsisartuni pingasoriarlugit oqaluuserineqartarpur.

Qinersinerit

Inatsisartut ukiut sisamakkuutaarlugit qinerneqartarpur, qinersinissamulli piffissanngunngikkaluartoq qinersitsisineqarsinnaasarpur. Kingullermik 12.

marts 2013-mi qinersisoqarpoq. 1979-mi namminersornerulernerup eqqunneqarneraniit qinersinerit aqqanillit pisimapput. (Takuuk immikkoortoq Inatsisartunut qinersisarneq)
Qinersinerit pillugit nittartagaq una takuuk: www.qinersineq.gl

Inatsisartut Ombudsmandiat

Ombudsmandi Inatsisartunit qinerneqartarpoq, Namminersorlutillu Oqartussat kommunillu inatsisit atuuttut ingerlatsinermilu ileqqorissaarneq naapertorlugit ingerlatsinnerat Inatsisartut sinnerlugit nakkutigisaralugu.

Ombudsmandi sulinermini Inatsisartunut attuumassuteqartuunngilaq naalakkersuinikkullu sulinermit sunnerneqarsimasuunani. Ukiumut ataasiarluni Ombudsmandi Inarsartunut nalunaarusiortarpoq. Nalunaarusiat naqitertinneqartarput tamanillu atuarneqarsinnaallutik.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu nittartagaq una takuuk: www.ombudsmand.gl

Takussutissiaq 1.1. Suliassat Inatsisartut Ombudsmandianit sularineqarsimasut

	1999	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Suliassat aallartitat	110	82	108	92	117	86	86	114	94	86
Suliassat, nammineq aallartitat	23	30	24	5	21	21	8	2	11	3
Siunnersuinerit	139	80	138	108	143	111	91	63	62	30
Naammagittaalliutit sulariumanngisat 1)	71	62	99	63	69	48	61	69	89	119
Suliassat naammassisat	49	52	16	35	26	19	22	18	24	13

Nassuiaat: 1) Suliart itigartinneqartut Tabeli 1-imi ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat tunuani takuneqarsinnaapput.

Najoqqutaq: Inatsisartut Ombudsmandiat

Najoqqutaq: Inatsisartut Ombudsmandiat

Suliassat pisortaqaarfinni sularineqartarnerat

Sulianik sularinnittarneq tamanut saqqumisumik pissuseqarnissaq pillugu inatsisit naapertorlugit tunngavilersuisoqartarpoq aammalu tamanut saqqumisumik pissuseqarnissami isummat tunngaviusut inatsisitigut aalajangerneqanngitsut tunngavigalugit.

Suliassat sularineqartarnerat pillugu inatsisip ilaatigut ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsinermi isummat tunngaviusut, qangali ingerlatsinermi atuutereersut, inatsisitigut aalajangertarpei. Inatsit pisortat ingerlatsineranni suliassat sularineqartarnerinik pitsaanerulersitseqataassaaq ingerlatsinerullu aalajangiinerisa inatsisinut naapertuuttuunissaasa eqqortuunissaasalu qularnaarneqartarnerat annertusaavigalugu.

Tamanut saqqumisumik pissuseqarnissaq pillugu inatsit pisortani suliart sularineqartut sulia-rineqarsimasullu pappiarartaasa takuneqarsinnaatitaanerannut innuttaasut pisussaaffeqarnerat pillugu aalajangersakkanik imaqqartinneqarpoq.

1979-mi Namminersornerullutik Oqartussaqaalernerup kingorna inatsisit, nalunaarutit peqqussutillu tamarmiusut nittartakkami uani takuneqarsinnaapput: www.inatsisit.gl

Naalakkersuisut (inatsisinik atortitsineq)

Naalakkersuisut tassaapput Kalaallit Nunaata Naalakkersuisui Naalakkersuisut siulittaasuannit toqqagaasut. Naalakkersuisut siulittaasuat Inatsisartunit (inatsisinik atortitsineq) toqqarneqar-tarpoq. Naalakkersuisuni ilaasortat ilai Inatsisartunit toqqagaasarpuit Naalakkersuisut siulittaasuata siunnersuina malillugu. Naalakkersuisut Namminersorutik Oqartussat ulluinnarni ingerlatsinerannut politikikkut akisussaasuupput. Naalakkersuisut maannakkut akisussaaffeqarfinnut arlalinnut immikkoortitigaapput.

Naalakkersuisoq ataaseq naalakkersuisoqarfeqartarpoq, inatsisiliornermik sulianillu nalinginnaasunik isumagisaqartunik. Naalakkersuisoqarfiit ataanniipput pisortaqaarfiit aqutsi-soqarfiillu arlalinnut immikkut ittunik ingerlatsiffiusut. Naalakkersuisut ingerlatsinerat inatsisinik aningaasaliissutinillu, Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasunik tunngaveqarluni ingerlanneqartarpoq.

Naalakkersuisut ingerlatsinerat Inatsisartunit nakkutigineqartarpoq, ilaatigut Nunatta karsiata naatsorsuutaanik kukkundersiunikkut. Taamatuttaaq Inatsisartut ombudsmandiata Naalakkersuisut inatsisit malillugit ingerlatsinersut ileqqorissaarnissarlu naapertorlugu ingerlatsinissaat suliassaraa.

Takussutissiaq 1.2. Naalakkersuisooqatigiit

	Naalakkersuisooqatigiit katitigaanerat	Naalakkersuisut siulittaasuat
1979	Siumut: 5	Jonathan Motzfeldt
1983	Siumut: 6	Jonathan Motzfeldt
1984	Siumut: 5, Inuit Ataqaqatigiit: 2	Jonathan Motzfeldt
1987	Siumut: 5 Inuit Ataqaqatigiit: 2	Jonathan Motzfeldt
1988	Siumut: 5	Jonathan Motzfeldt
1991	Siumut: 5 Inuit Ataqaqatigiit: 2	Lars Emil Johansen
1995	Siumut: 5 Atassut: 2	Lars Emil Johansen
1999	Siumut: 5 Inuit Ataqaqatigiit: 2	Jonathan Motzfeldt
2001	Siumut: 5 Atassut: 2	Jonathan Motzfeldt
Dec 2002	Siumut: 4 Inuit Ataqaqatigiit: 3	Hans Enoksen
Jan 2003	Siumut: 4 Atassut: 3	Hans Enoksen
Sep 2003	Siumut: 4 Inuit Ataqaqatigiit: 4	Hans Enoksen

	Siumut: 4	
	Inuit Ataqatigiit: 2	
Dec 2005	Atassut 2	Hans Enoksen
	Siumut: 4	
Maj 2007	Atassut: 3	Hans Enoksen
	Inuit Ataqatigiit: 6	
	Demokraterne: 2	
Jun 2009	Kattusseqatigiit Partiiat: 1	Kuupik Kleist
	Siumut: 6	
	Atassut: 1	
Mar 2013	Partii Inuit: 1	Aleqa Hammond
	Siumut: 7	
Nov 2013	Atassut: 2	Aleqa Hammond
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik		

2. Nunani allani sinniisuutitaqarneq

Kalaallit Nunaata Københavnimi sinniisoqarfia

Kalaallit Nunaata Københavnimi sinniisuutitaqarfia Naalakkersuisut siulittaasuata naalakkersuisoqarfiata ataani immikkoortuuvoq. Sinniisoqarfik Savalimmiut sinniisoqarfiat Islandillu sinniisoqarfia ineqatigalugit siornatigut KGH-p quersuani Nordatlantens Bryggemi Strandstrædemiiippoq.

Sinniisoqarfiup Naalakkersuisut, Inatsisartut, Namminersorlutik Oqartussat, Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat aamma kommunit Danmarkimi nunanilu oqartussani sinnissallugit pisussaavoq kiisalu Danmarkimi suliaassat suliarissallugit piukkunnarnerusut sullisisallugit.

Kalaallit Nunaata Bruxellesimi sinniisuutitaqarfia

Kalaallit Nunaata Bruxellesimi sinniisuutitaqarfia Naalakkersuisut siulittaasuata oqartussaaffianut ilaavoq.

Sinniisoqarfik Savalimmiormiut Sinniisoqarfiat, Danmarkip EUmut Sinniisoqarfiat aamma Danmarkip aallartitaqarfia adresseqatigalugit Bruxellimi inissisimavoq.

Sinniisoqarfiup Kalaallit Nunaata EU-mut soqutigisai pingaarnerit isumagisarivai. Kalaallit Nunaat OLT-mik aqqissuussinermut ilaavoq (Nunat Imarpiup illuatungaaniittut aamma killeqarfiit), inatsisit tunngavigalugit Kalaallit Nunaata Danmarkimut aamma EU-mut atanermigut OLT ilaaffigilernikuuaa.

Kalaallit Nunaat EU-mut isumaqatigiissutaat arlaqartut nalilersorneqarlutillu isumaqatiginninniutigineqartarput, isumaqatigiissutit pineqartut tassaapput, Ilinniagaqarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut aamma Aalisarneq pillugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat, Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaata nunani allani sinniisuutitaqarfii pillugit paasisaqarnerorusukkuitt nittartagaq una takuuk: www.naalakkersuisut.gl

3. Naalagaaffimmi oqartussaasut

Naalagaaffimmi oqartussaasut

19. maj 2009-imi Kalaallit Nunaata namminersulernissaa pillugu inatsit Folketingip akuersissutigaa, 21. juli 2009-mi atuutilersinneqartoq. Inatsisit siunnersuummut tunngaviutinneqartut, Kalaallit danskillu namminersorneq pillugu ataatsimiititaliaata aprilimi 2008-mi Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu isumaliutissiissutaanik imaqartinneqarput.

Kingorna siunissami Namminersorlutik Oqartussat akisussaaffeqarfiit nutaat arlallit isumagineqartalernissaat aalajangiiffigisinnaalissavaat, ilaatigut eqqartuussiveqarneq, tassunga ilaallutik eqqartuussiviit, pinerlussimasunik isumaginninneq, politiit, suliffeqarfinnut, naatsorsuinermut naatsorsuuserinermullu suliaasaqarfiit, aatsitassanut ikummatissanullu suliaasaqarfiit, timmisartortarnermut suliaasaqarfiit, inunmut, ilaqutariinnut kingornussisarnermullu suliaasaqarfiit, nunanut allamiunut suliaasaqarfiit killeqarfimmillu nakkutilliisarneq, suliffeqarnermi avatangiisit kiisalu aningaasaqarnikkut iluarsisarnerit nakkutilliisarnerillu.

Suliaasaqarfinnik isumaginnilernissap kingunerissavaa, Namminersorlutik Oqartussat inatsisiliortarnermi akisussaaffik isumagisarilissammassuk. Naalagaaffeqatigiinneq tunngaviumillu inatsimmi immikkut aalajangersakkat sianiginiarlualugit suliaasaqarfiit makkua isumagineqalersinnaangillat: Naalagaaffiup inatsisaa, naalagaaffimmi innuttaaneq, Eqqartuussiviit Qullersaat, nunanut allanut illersornissamut isumannaatsuunissamullu ingerlatsinerit kiisalu aningaasat nalinginut aningaasaqarnermullu ingerlatsinerit.

Namminersorneq pillugu inatsit tunngavigalugu aningaasaqarnermut aaqqiisalernissaq isumagineqartalissaaq, tamatumalu kingunerivaa, Namminersortut suliaasaqarfiup isumagineqalernerani aningaasaliisarnissamik isumagisaqartalernerat. Inatsimmi naalagaaffiup tapiissutigisartagassai ukiumut 3,4 mia. kr.-inut aalajangersarneqarpoq (2009-mi akit akissarsiallu tunngavigalugit) Danmarkimi aningaasatigut inatsisini akit aningaasarsiallu annertusineri malillugit tapiissutit allineqartassapput. Aatsitassanut ikummatissanullu ingerlatsinermiit isertitat Namminersortunut pissarsiaritinneqartassapput. Namminersortut aatsitassanut ikummatissanullu ingerlatsinermiit isertitaqassagualarpata, isertitat taakkua affaannut naapertuuttumik naalagaaffiup tapiissutai taamaaqataannik ikilisinneqassapput, ukiumi pineqartumi 75 mio. kr.-it sinnerlugit isertitaqartoqarsimapput (2009-mi akit akissarsiallu tunngavigalugit).

Aatsitassanik isertitat naalagaaffiup taapiissutai 0 koruuninut annikillisinneqarpata, Kalaallit Nunaat Qallunaallu Nunaata akunnerminni aatsitassanik atuinikkut isertitat pillugit nutaamik agguaanissaq isumaqatigiinniutigalugu aallarnissavaat.

Namminersorneruneq pillugu aqqissuussinerup kingunerissavaa, Kalaallit Nunaanni nunanut allanut pissutsit ingerlatsivigineqarnerat ataatsimoortillugu iluarsivigineqartarnissaa. Taamaalluni piginnaassuseqartitaanermik aqqissuussineq, nunanik allanik inuit pisinnaatitaaffiitut isumaqatigiissutit naalakkersuisut sinnerlugit naalagaaffiup isumaqatigiinniutigalissavaa, tamannalu Namminersorneruneq pillugu inatsimmut ilanngunneqarpoq. Taamatuttaaq danskit naalakkersuisuisa Naalakkersuisullu akornanni isumaqatigiissutit atuuttut kiisalu nunanut allanut ingerlatsinermit apeqqutit isumagineqartarneranni kalaallit oqartussaasut ilaatinneqartarnissaat maanna inatsimmiilerpoq.

Namminersorneruneq pillugu inatsit naapertorlugu kalaallit oqaasii Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik oqaaserineqalissapput.

Naalagaaffiup aqutsinera

Statsministeriaqarfiup Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaqaarneq pillugu apeqqutit nalinginnaasut isumagisarai. Statsmiinistereqarfiup nutserisoqarfiata – Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandeqarfimmi inissisimasup - Kalaallit Nunaat sullissaraa.

Statsministeriaqarfik pillugu nittartagaq una takuuk: www.stm.dk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi Statsministeriaqarfiup ataani inissisimavoq, naalagaaffiup Namminersorlutillu Oqartussat atassutaatut inissisimalluni.

Inatsisit Naalagaaffeqatigiinnermut tunngasut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut saqqummiunneqaraangata, Rigsombudsmandi aqqutigalugu pisarpoq. Naalagaaffeqatigiinnermi inatsisitigut maleruagassat peqquneqarneq malillugu rigsombudimit nutserneqartarput. Rigsombudsmandi naalagaaffimmi pisortat Kalaallit Nunaanni sinniisuisa qullersaraat.

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandip suliassat ilaatigut makku suliassarai

- Danmarkimi naalakkersuisunut aamma Naalakkersuisunut attaveqaataasussaavoq
- Inatsisartut ataatsimiinneri nakkutigissallugit aamma Danmarkimi Pisortaqarfiit Kalaallit Nunaata ineriartornerannik kiisalu pissutsinik ilisimatissallugit.
- Folketingimut qinersineq aamma Folketingimit aaliangiunneqarsimasut qinersinerit allat isumagissallugit.
- Danmariki innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqartut Pituffimmut aqusaarniartut akuersissummik tunissallugit. Kalaallit Nunaannut

pisortatigoortumik tikeraartoqassatillugu Ombudsmandi
piareersaasuullunilu tikeraartitsisuusarpoq.

- Kalaallit Nunaanni ilaqutariinnermut inatsisit atuutsinneqarnerisa
allaffissornikkut isumaginissaat. Meeravissiartaarniinnermut inatsisit,
aappariinnermut inatsisit, pisortanut inatsisit ilaat aamma aqqit
pillugit inatsisit ilaat allaffissornikkut suliaasaanut ilaapput.
- Eqqartuussivikkoortitsinermi, Kalaallit Nunaata
Eqqartuussisuuneqarfiatigoortitsinermi aamma Kalaallit Nunaata
Eqqartuussiviatigoortitsinermi eqqartuussivinnut
suliassanngortitsiumut aningaasartuutaannginnissaanik
qinnuteqarnerit suliarinissaat.

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi pillugu paasisaqarnerorusukkuit
nittartagaq una takuuk: www.rigsombudsmanden.gl

Nunanut allanut tunngassuteqartut

Nunanut Allanut Sillimaniarnikkullu naalakkersuinikkut pissutsit
Danmarkimi Naalakkersuisut Nunanut Allanut Sillimaniarnikkullu
naalakkersuinikkut akisussaasuupput. Naalakkersuisut nunanut allanut
aamma nunani tamalaani suleqatigiiffinnut, Kalaallit Nunaata nammineerluni
akisussaaffeqarfigisaanut tunngasut isumaqatiginninniutaappata
isumaqatiginninniarsinnaapput. Isumaqatiginninniutit Nunanut Allanut
Pisortaqarfimmit isumagineqartarput Danmarkimi Udenrigsministeria
qanimut suleqatigalugu. Nunanut Allanut Pisortaqarfik Naalakkersuisup
Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiata ataani inissisimavoq.

Konsulateqarfiit sinniisoqarfiillu

Nunat ukua Kalaallit Nunaanni konsulateqarfeqarput: Norge, Island, Sverige,
Canada, Frankrigi, Belgia, Luxembourg aamma Hollandi konsulateqarfiit
taakku arfineq pingasuusut tamarmik Nuummi inissisimapput.
Ataqqinaammik Islandi Tasiilami konsulateqarpoq taamatullu aamma
Letlandi Qaqortumi Italialu Ilulissani.

Kalaallit Nunaanni namminersorneq pillugu inatsit naapertorlugu Kalaallit
Nunaat nunani allani danskit sinniisoqarfiini sinniisoqartitsinissamut
periarfissinneqarpoq. Tamanna pissutaalluni Namminersorlutik Oqartussat
Bruxellesimi sinniisuutitaqarpoq 2014-milu upernaakkut Kalaallit Nunaata
sinniisuutitaqarfissaa Washingtonimi ammarnissaa ilimagineqarpoq,
siornatigut aamma Namminersorlutik Oqartussat Canadami (1998-2002)
sinniisuutitaqarnikuupput.

4. Issittumi suleqatigiinneq

Issittumi Siunnersuisoqatigiit

Issittumi Siunnersuisoqatigiit ukunannga ilaasortaaffigineqarpoq: USA,
Canada, Rusland, Finland, Sverige, Norge, Island Danmark/Kalaallit
Nunaat/Savalimmiullu. Siunnersuisoqatigiit sulinerannut nunat inoqqaavisa
kattuffii arfinillit suleqataapput Permanent Participantsitut inissisimasut: ICC,

RAIPON, Saamit Siunnersuisoqatigiivi, Aluet International Association, Arctic Athabaskan Council aamma Gwich'in Council International.

Isittumi Siunnersuisoqatigiit ilisimatusarnermik suliaat ataatsimiitsitalianut arfinilinnut immikkoortitigaapput, Kalaallit Nunaat ataatsimiitsitalianut taakkununga amerlanernut sukumiisumik peqataavoq.

Issittumi Siunnersuisoqatigiit pillugu paasisassat annertunerusut uani atuarsinnaavatit: www.arctic-council.org

Nunat Avannarliit suleqatigiinnerat

Nunat avannarliit suleqatigiinnerat pisortatigoortumik Helsingforsaftalen 1962-meersumik tunngaveqarpoq. Isumaqatigiissut arlaleriarluni allangortinneqartarsimavoq kingullermik 1996-mi. 1. januar 1984-mi Kalaallit Nunaat Savalimmiut Ålandilu peqatigalugit isumaqatigiissummut ilanngunneqarput. Danmark, Finland, Island, Norge aamma Sverige Helsingforsaftale atorlugu suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnikuupput.

Nordisk Råd

Kalaallit Nunaat Nordisk Rådimi marlunnik Inatsisartunit qinerneqarsimasunit ilaasortaataitaqarpoq, nunat inatsisartuisa suleqatigiiffigisaanni, Nordisk Ministerrådimut ukiumoortumik nalinginnaasumik katersuutereeraanngat Nordisk Ministerrådiamut aamma/imaluunniit nunanut avannarlernut tallimanut nunanullu namminersortunut inassuteqaatinik (rekommandationinik) aalajangeriikkanik nassiussisarput.

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi naalakkersuisut suleqatigiiffigivaat. Inuiaat akornanni paaseqatigiinnermik, isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu sulinissamik Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi tunngaveqarpoq naalagaaffiillu qullersaanit ingerlanneqarnani. Kalaallit nunaat isumaqatiginninniarnerni tamani siunnersuuteqarnissaminut peqataanissaminullu pissussaaffeqarpoq. Kalaallit Ministerit Siunnersuisoqatigiivini qinersisussaataaangilaq, kisianni Ministerit Siunnersuisoqatigiivisa aaliangiussaannut akuersisinnaavoq.

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi assigiinngitsunik ilaasortaqartarput apeqqutaasarluni suleqatigiinnermut apeqqutit suut suliarineqarnersut. Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi siunnersuisoqatigiit ataasiinnaanngillat, kisiannili ministerit suliatigut siunnersuisoqatigiivi qulit, ataaserlu ministerit siunnersuisoqatigiit nalinginnaasunik suliaqartut, tassalu ministerit suleqatigiiffiat.

Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivimi nunat avannarliit suleqatigiinneranni statsministerit qullersaasutut akisussaasuupput, Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivinilu suleqatigiinnerup ataqatigiissarnissaa ministerit suleqatigiit akisussaaffigalugu.

Nunat tamat aamma Kalaallit Nunaat, Savalimmiut Ålandilu naalakkersuisumik toqqaasarpit suleqatigiinnermut peqataasussamik. Kalaallit Nunaannit Pinngortitamut, Avatangisut aamma Nunanut Avannarlernut suleqateqarnermut Naalakkersuisoq suleqatigiinnermut peqataavoq.

Nunani avannarlernik suleqateqarnerit aamma Nunani Avannarlerni Ministerit Siunnersuisoqatigiivi paasisaqarfiginerorusukkukkit una nittartagaq takuuk: www.norden.org

Kalaallit Nunaanni Nordens Institut (NAPA)

NAPA suliffeqarfiuvoq Nunani Avannarlerni Ministerit

Siunnersuisoqatigiivinit atasoq, suliaasaalu pingaarnert pingasut tassaapput:

- Nunanut avannarlernut allanut kultureqarnikkut attaveqartarnerup ineriartortinneqarnissaa,
- kalaallini pissutsit pillugit nunanut avannarlernut paarlattuanillu ilisimatitsisarnissaq, kiisalu
- kalaallit kulturikkut inuunerat meeqqanut inuusuttunullu suliaasaqarfiit pingaartinnerullugit tapersorsorneqartarnissaat pilerisaarneqartarnissaallu.

NAPA pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.napa.gl

Nunat avannarliit killit Siunnersuisoqatigiiffiat

Nunat avannarliit killit Siunnersuisoqatigiivini inatsisartut suleqatigiittarnerat ingerlanneqartarpoq. Islandimi, Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni inatsisartut ilaasortassanik arfinilinnik qinersisarput. Siunnersuisoqatigiit namminneq allattoqarfeqarput, Islandip Altingianut atasuusoq. Kalaallit Nunaata suleqatiginittarnera Inatsisartut Allattoqarfianniit isumagineqartarpoq.

Nunat avannarliit killit Siunnersuisoqatigiiffiat pillugu uani paasisaqarnerusinnaavutit: www.vestnordisk.is

Inuuniarnikkut suliaasaqarfik

Inuuniarnikkut Isumannaatsuunissaq pillugu Nunat avannarliit Isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaannit peqataaffigineqarpoq, tamatuma isumannaassavaa, nunani avannarlerni innuttaasut ilaqutariittut tapisiaqarsinnaanissaat, utoqqalinersiaqarsinnaanissaat kiisalu pisinnaatitaaffinnik allanik peqarnissaat kiisalu suliffissaaleqinnermi pisassiissutinik pisinnaasarnissaat napparsimanermilu pisissiissutinik aamma taamaut pisarsinnaanissaat qulakkeerpaa.

Kalaallit Nunaat aamma Nunat Avannarliit Isumaqatigiissutaanut ilaavoq, tassani Isumaginninnermut Tunniuttakkat aamma Isumaginninnermut Ikiuutit pineqarput.

Kalaallit Nunaat FN-ip meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanut ilanngunnikuuvoq aamma FN-ip innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanut ilanngunnikuuvoq.

Europami suleqatigiinneq

Kalaallit Nunaata EU-mut isumaqatigiissutai uku pingaernerupput:

- Kalaallit Nunaata EU-mit anineranut isumaqatigiissummut tapiliussaq, Kalaallit Nunaannut isumaqatigiissut.
- Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni aalisarnermut isumaqatigiissut.
- Nunanut Oqartussaaffinnullu Imapriup Illuatungaanniittut suleqatigiinnissamut aaqqissuussineq (OLT-mik isumaqatigiissut).
- Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni peqatigiinnissamut isumaqatigiissut (2007-miit 2013-mut ilinniartitaaneq pingaartinneqarnerulluni).

Aalisarneq pillugu Isumaqatigiissut

Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni “aalisarneq pillugu isumaqatigiissut” aningaasarsiornermik tunngavilik kiisalu aalisarneq pillugu peqatigiinnissamik isumaqatigiissutaavoq. Iluanaarniuteqarnissaq tunngavigalugu EU-p aalisartarnera pisassiisarnermik tunngaveqartarpoq, paarlattuanilli aningaasarsiornermik tunngaveqarluni aalisarneq pillugu isumaqatigiissut kalaallit aalisarnermik inuussutissarsiutaata ineriartortinneqarnissaanut ilaatinneqarluni.

Nunap imartaa imaanilu pisinnaatitaaffiit

Kalaallit Nunaanni imartaq 3 sœmilinik attertussuseqarpoq. Taassuma saniatigut aningaasaqarnermut tunngasut Kalaallit Nunaata nammineq pigisai 200 sœmilit tikillugit killiffeqarput, killeqarfiit aalisarnermut aatsitassanut uulianut gassinullu immikkut pisinnaatitaaffinnik tunisipput. Killeqarfiit taakku nunanut allanut aveqatigiiffiugaangat isumaqatigiissusiortoqartarsimavoq qiterpiaagut killeqarfiliisarneq tunngavigalugu. Tamanna Norgep eqqaani Jan Mayenimi Svalbardimiluu kiisalu Islandimut Canadamullu attaveqartarnermut atuuppoq.

Kalaallit Nunaata Canadallu 1974-mi nunap pissusiitigut (geologiskimik) nunavissuit sinerissap qanittuaniittumi killilernerinut tunngasumik iluarsiinissaq Canadamit kinguarsarneqarpoq. Tassani pineqarluni qeqertaq Tartupaluk Naalagaaffeqatigiit Canadallu tamarmik perusutaat.

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa Inatsisartut isumaqatigiissutigereerpaat (UNCLOS). Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissummi immikkoortoq 76 naapertorlugu avammut 200 sœmil qaangerlugit immap naqqata nunavimmut atasortaata piumasaqaatiginiarlugu uppersarsaasiinissaq pillugu misissuinnermut Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffimmi oqartussat aamma Savalimmiut suleqatigalugit suliaqarput. Tassani pineqarlutik Kalaallit Nunaata avannaata avannarpasinnerusuaniittut, avannaata kangiata kangerpasinnerusuaniittut kujataatalu kujasinnerusortaniittut pineqarput.

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit isumaqatigiissutip atsiorneqarnerata kingorna kingusinnerpaamik ukiut qulit kingorna taamatut piumasaqarneq ilisimatusarnikkut uppersarneqarsimasussaavoq, tassa Kalaallit Nunaat eqqarsaatigalugu kingusinnerpaamik 2014-mi.

2012-mi junimi Naalagaaffeqatigiiffik FN-mut nunap pissusiitigut (geologiskimik) nunavissuit Kalaallit Nunaata kujataata kujataaniittup killilerneranut piumasaqaateqarpoq. Isumaqatigininniarnikkut killigititaq nunani arlalinnit killigititaappat qaangerneqarsinnaasunngortinniarlugu.

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa aamma immap naqqata nunavimmut atasortaa pillugu ataatsimiitsitaliarsuaq pillugit uani atuarsinnaavatit: www.un.org

Nunat tamalaat isumaqatigiissutaat

Kalaallit Nunaata EU-mut isumaqatigiissutaata (immikkoortoq Europami suleqatigiinneq takuuk) saniatigut aalisarneq pillugu Norgemut, Ruslandimut Savalimmiunut Islandimullu isumaqatigiissuteqarpoq.

Nunani tamalaani suleqatigiinnerit

Kalaallit Nunaat aalisarneq piniarnerlu pillugit nunat tamalaat suleqatigiiffiini ukunani peqataavoq:

- NAFO (Atlantikut avannaani kitaani aalisarneq pillugu suleqatigiiffik)
- NEAFC (Atlantikut avannaani kangiani aalisarneq pillugu suleqatigiiffik)
- NASCO (Atlantikut avannaani Kapisillit pillugit suleqatigiiffik)
- IWC (Nunat tamalaat Arfanniartarneq pillugu ataatsimiititaliarsuat)
- NAMMCO (Atlantikut avannaani Miluumasut imarmiut pillugit suleqatigiiffik)
- JCNB (Canadamiut/Kalaallillu Qilalukkat qaqortat qernertallu pillugit ataatsimut ataatsimiititaliaat)
- CITES (Convention for the International Trade of Endangered Species)
- IUCN (International Union for the Conservation of Nature)
- PBSG (Polar Bear Specialist Group)
- PBRS (Polar Bear Range States)- WITS (Walrus International Technical Specialists)
- CBird (Circumpolar Seabird Expert Group)
- CARMA (CircumArctic Rangifer Monitoring and Assessment Network)

Soqutigisaqaqatigiit ataasiakkaat nittartakkami uani takukkit:
www.naalakkersuisut.gl

Nunat marluk paarlaateqatigiillutik suleqatigiinneri allat

Kalaallit Nunaat nunat uku Island, Canada (Nunap immikkoortortai Northwest ATerritories, Québec aamma Nunavut tassunga ilaapput) aamma Korea Kujalleq paarlaateqatigisarlugit suleqatigivai.

Suleqatigiinnermut siunertaasut pingaarnersarivaat ilinniartitaaneq, inuussutissarsiutit siuarsarnerat, pisussussutiniq atuineq aamma piujuartussanik ineriartortitsineq pillugit suleqatigiilernissaq.

OLT-mik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut

OLT tassaavoq EU-p qeqertallu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaat, qeqertat nunamut allamut inatsisitigut tunngaveqartut nunat inatsisitigut tunngavigineqartut EU-mut ilaasortappata (nalinginnaasumik nunasiaqarsimasut). OLT-mik isumaqatigiissutip europamiut ineriartornissaq pillugu aningaasaateqarfimmiit ikiorneqartarnissaq qularnaarpaa (EUF), EU-kommissionip allatseqarfianit ineriartornissaq pillugu aqunneqartoq, taamaattumik kommissionip OLT-qarfiillu akornani qanimut suleqatigiittoqarpoq.

OLT suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanut iluaqutissat aalajangersimasut arlallit nassatarai. Ilaatigut periarfissaavoq raajat qalerallillu aalajangersimasumik annertussusillit nunamit allamit annisseqqinnissaq; isumasioqatigiinnernik, ataatsimeersuarnernik assigisaannillu ingerlatsinikkut attaveqarfissaqalerneq; pinngortitami ajunaarnersuaqartillugu assigisaanilluunniit pisoqartillugu ikiorneqarsinnaanerup ajornannginnerulernera kiisalu EU-p suleqatigiinnissamut pilersaarutinut peqataanissamut periarfissagissaarnerulerneq. Kalaallit Nunaat OCTA-p siulersuisuinut ilaatinneqarpoq, OCTA OLT-ip siulersuisorai. Kalaallit Nunaat 2012-mi OLT-mut siulittaasuuvooq.

OLT pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani pineqarsinnaapput: www.octassociation.org

Suleqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissut

Suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata Danmarkillu EU-mik politikikkut suleqateqatigiinnissaanik imaqarpoq. Piffissami 2007-imiit 2013-mut ilinniartitaanerup pingaartinneqartussatut suliniutigineqarnissaa Naalakkersuisut salliutippaat, isumaqatigiissummili isummiunneqarpoq, suliaasaqarfiit allat ilanngunneqarsinnaasut (assersuutigalugu aatsitassat ikummatissallu, avatangiisit aamma aalisarneq), suliaasaqarfimmut iloriusissanik peqartoqassappat.

Nunarsuaq tamakkerlugu suleqatigiinneq, FN

Kalaallit Nunaat FN-mi suleqatigiiffinnut arlalinnut ingerlaavartumik peqataasarpoq, taamatuttaaq FN-ip ataatsimeersuartarnerani peqataasarluni. Kalaallit Nunaat inuit pisinnaatitaaffii pillugit siunnersuisoqatigiinni Nunallu inoqqaavi pillugit immikkut ilisimasalinni sulinermi aamma peqataasarpoq.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaat nunat inoqqaavinut tunngasut ataavartumik Ataatsimiittartoqatigiivini peqataasarpoq, FN-ip aningaasaqarnermut inuuniarnermullu Siunnersuisoqatigiivini (ECOSOC) ilaatigut kalaallit danskillu 2002-mi iliuuseqarnerisigut pilersinneqartunut.

Nunarsuaq tamakkerlugu suleqatigiinneq pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takukkit: www.ohchr.org

Nunarsuaq tamakkerlugu suleqatigiinneq, WTO

28. november 1994 Naalakkersuisut aaliangerput Kalaallit Nunaata 1995-mi atuutilertussamut Nunarsuarmi suleqatigiiffimmut (WTO) Naalagaaffeqatigiit ilanngunnerat malinniarlugu. Nunanut allanut niuernermi atugassarititaasut pitsaanerpaat anguniarneri ilanngunniarnermut siunertarineqarpoq. Naalakkersuisut 9. december 2005-mi aaliangerput inatsisit WTO-mi maleruagassat malillugit ilusilernerqassasut. Piffissami matumani Naalakkersuisut WTO-mut nalunaaruteqartalerniarlutik Doha-rundip naammassinissaa utaqqivaat..

WTO pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takuneqarsinnaapput: www.wto.org

Illersornissaq isumannaallisaanerlu

Amerikarmiut Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfeqarnerat pillugu isumaqatigiissut pillugu isumaqatigiissuteqarnikkut toqqammaviusoq tassaavoq Illersornissaq pillugu Isumaqatigiissut 27. april 1951-meersoq.

Illersornissaq pillugu isumaqatigiissut pillugu kingullermik isumaqatigiinniarnert 2004-mi Igalikumi isumaqatigiissuteqarnikkut naammassineqarput, tamatumunngalu ilaapput teknikikkut aningaasaqarnikkullu suleqatigiinnissaq Join Komitémik taasaq kiisalu avatangiisit pillugit isumaqatigiissut.

Northern Periphery Programme

Northern Periphery Programme (NPP) EU-mit suliniutaavoq piffinni ineriartortitsinerni aningaasaateqarfiulluni. NPP-ip inuussutissarsiutit avinngarusimasuni ineriartortinneqarnissaat siunertaraa. Kalaallit Nunaat 2000-mili NPP-mut ilannguppoq.

2014-mi programmi nutarsarneqartussaavoq. Programmi nutaaq Northern Periphery and Arctic-mik taaguuteqartinneqassaaq (NPA). 2014-mit 2020-mut programmi atuutsinneqarumaarpoq.

Northern Periphery Programme annertunerusumik paasisaqarusukkuut una anittartagaq alakkarsinnaavat: www.northernperiphery.eu

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Nunanut allanut ingerlatsineq pillugu Nassuiaat, Nunani allani sinniisuutitaqarneq, Europamiut suleqatigiinnissaannut tunngasut, Kalaallit Nunaata Bruxellesimi Sinniisuutitaqarfia, Aalisarnek pillugu isumaqatigiissut, OLT-mik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutit, Peqatigiinnissamut isumaqatigiissut, Canadamik suleqateqarneq, Illersornissaq isumannaallisaanerlu nittartakkami uani takuuk: www.naalakkersuisut.gl

Imaani pisinnaatitaaffiit pillugit FN-ip isumaqatigiissutaa nittartakkami uani takuuk: www.un.org

5. Kommunit

Kommunit

1. januar 2009 aallarnerfigalugu kommunit nutaamik agguataarneqanerat atuutilersinneqarpoq. Siornatigut Kalaallit Nunaata kommunii 18-iusut kommuninut sisamanut agguataarneqarput:

- Kommuniusimasut Kommuneqarfik Sermersuumiittut ukuupput: Ivittuut, Paamiut, Nuuk, Ittoqqortoormiit aamma Ammassalik.
- Kommuniusimasut Qaasuitsup Kommunianiittut ukkupput: Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannguit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik aamma Qaanaaq.
- Kommuniusimasut Qeqqata Kommunianiittut ukuupput: Maniitsoq aamma Sisimiut.
- Kommuniusimasut Kommune Kujallermiittut tassaallutik: Nanortalik, Narsaq aamma Qaqortoq.

Kattuffik kommunit ataqatigiissaarisussatut soqutigisaqatigiiffigaat, kommunit ataatsimoortumik nalinginnaasumillu soqutigisaannik sulissutiginnittuusoq. KANUKOKA isumaqarpoq "Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffiat". Qallunaatut: "De Grønlandske Kommuners Landsforening".

Kommunit suleqatigiinnerisa siuarsarnissaat kommunillu sulineranni ikiuuttarnissaq aamma siunertaavoq.

Kattuffik ulloq 24. juli 1972 pilersinneqarpoq kommunit nammineersinnaanerisa nukittorsarnissaat siunertaralugu kiisalu naalagaaffiup kommunillu akornanni suliassat agguataarneqartarnerat sunniuteqarfiginiarlugu. Suliassat qitiusumit kommuninut nussorneqarnerat ilutigalugu ataatsimoortumik peqatigiiffeqalernissaq pisariaqartinneqarnerulerpoq.

Pisortatigut aqqissuussaannermik nutarterineq 2009-mi kommunit nutaamik agguataarneqarnerannik kinguneqarpoq, anguniagaavortaarlu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat innuttaasunik suliissinnermut tunnganerusunik suliassa suli amerlanerusut kommuninut nuunneqarnissaat.

Takussutissiaq 1. Kalaallit Nunaata kommuninut sisamanut agguataarneqarnera

Najoqqutaq: KANUKOKA (www.kanukoka.gl)

6. Inatsisartunut qinersisarnerit

Inatsisartunut qinersisarneq

Namminersornerullutik Oqartussat 1979-mi atulermatali quleriarluni qinersisoqarpoq, kingullermik 12. marts 2013-mi.

Takussutissiaq 6.1. Inatsisartunut qinersisarnerit

Ulloq qinersivik	Taasisut katillu- git	Kattus- Inuit seqati- giit							Kisimiillu- tik qini- gassan- ngortittut			Taasisut pct- inngor- lugit	
		Demo- kraatit	Ataqati- giit	Partii Inuit	Siumut	Akulliit Partiiat	Arnat Partiiat	Issittup Partiia	Sorlaat Partiiat				
		Atassut											
Procentinngorlugit													
4. april 1979	19.951	41,7	.	4,4	.	.	46,1	.	.	.	.	2,1	69,6
12. april 1983	25.204	46,6	.	11	.	.	42,3	.	.	.	.	0,5	75,1
6. juni 1984	23.088	43,8	.	12	.	.	44,1	.	.	.	.	.	66,8
26. maj 1987	25.764	40,1	.	15	0,4	.	39,8	.	.	4,4	.	.	69,6
5. marts 1991	25.915	30,1	.	19	0,9	.	37,3	9,5	.	2,8	.	.	67,1
4. marts 1995	26.134	30,1	.	20	4,7	.	38,4	6,1	.	0,4	.	.	69,6
16. februar 1999	28.490	25,2	.	22	12,3	.	35,2	.	.	.	.	5,3	76,0
3. december 2002	28.616	20,2	15,9	25	5,3	.	28,5	.	2,4	.	.	1,3	74,6

15. november 2005	29.136	19,1	22,8	23	4,1	.	30,7	.	.	.	.	0,7	74,9
2. juni 2009	28.510	10,9	12,7	44	3,8	.	26,5	.	.	.	1,3	0,2	71,3
12. marts 2013	29.873	8,1	6,2	34	1,1	6,4	42,8					0	74,2

Najoqqutaq: Qinersinermut Ataatsimiitsitaliaq, Namminersorlutik Oqartussat

Takussutissiaq 6.2. Inatsisartunut qinersinermi qinerneqartut

	1979	1983	1984	1987	1991	1995	1999	2002	2005	2009	2013
Inissat amerlassusaat	21	26	25	27	27	31	31	31	31	31	31
Angutit	21	26	25	27	23	26	22	20	20	19	20
Arnat	...	...	...	...	4	5	9	11	11	12	11
Atassut	8	12	11	11	8	10	8	7	6	3	2
Angutit	8	12	11	11	2	10	5	4	4	3	2
Arnat	...	...	...	...	2	...	3	3	2	...	0
Demokratit	...	...	...	...	...	...	...	5	7	4	2
Angutit	...	...	...	...	...	...	...	3	4	3	2
Arnat	...	...	...	...	...	...	...	2	3	1	0
Kattusseqatigiit Partiat	...	...	...	...	...	...	4	1	1	1	0
Angutit	...	...	...	...	...	...	3	1	1	1	0
Arnat	...	...	...	...	...	...	1	...	...	...	0
Inuit Ataqtigiit	...	2	3	4	5	6	7	8	7	14	11
Angutit	...	2	3	4	4	5	3	4	3	6	4
Arnat	...	...	...	...	1	1	4	4	4	8	7
Partii Inuit	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	2
Angutit	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1
Arnat	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1
Siumut	13	12	11	11	11	12	11	10	10	9	14
Angutit	13	12	11	11	10	8	10	8	8	6	14
Arnat	...	...	...	...	1	4	1	2	2	3	3
Kisimiillutik	...	...	...	...	...	1	1	...	...	...	
Angutit	...	...	...	...	...	1	1	...	...	...	
Arnat	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
Issittup Partia	...	...	...	1	1	...	...	...	...	...	...
Angutit	...	...	...	1	1	...	...	...	...	...	...
Arnat	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Akulliit Partiat	...	...	...	...	2	2	...	...	...	...	...
Angutit	...	...	...	...	2	2	...	...	...	...	...
Arnat	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

Najoqqutaq: Inatsisartut Allattoqarfiat aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiaq 6.3. Inatsisartunut qinersinermi taasisut partiinut immikkoortortaqaqarfinnullu agguataakkat

Atassut	Demo- kraatit	Inuit Ataqtigiit	Kattusse- qatigiit Partiat	Partii Inuit	Siumut	Kisimiil- lutik qini- gassan- ngortittut	Qinersiviit qinersivi- gineqarsi- manngit- sut ator- sinnaan- ngitsullu	Qinersisut katillugit	Qinersisin- naasut katillugit	Qinersisut procentin- ngorlugit
---------	------------------	---------------------	----------------------------------	--------------	--------	---	---	--------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------

Qinersisut											
12. marts 2013	2.454	1.870	10.074	326	1.930	12.910	9	263	29.873	40.619	74,2
Nanortalik	92	31	341	3	73	498	0	8	1.038	1.376	76
Qaqortoq	109	167	646	10	119	887	0	15	1.938	2.549	76,6
Narsaq	100	21	397	6	63	461	0	15	1.048	1.361	78,1
Ivittuut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Paamiut	54	23	286	4	73	474	0	8	914	1.241	74,3
Nuuk	439	1.068	4.134	49	415	2.671	7	90	8.783	12.393	71,6
Maniitsoq	277	37	352	8	126	954	0	9	1.754	2.423	72,8
Sisimiut	266	174	1.059	32	202	1555	0	40	3.288	4.544	73,2
Kangaatsiaq	72	2	169	5	62	353	0	6	663	842	79,5
Aasiaat	175	54	929	20	151	524	0	16	1.853	2.437	76,7
Qasigiannuguit	41	11	172	14	53	444	0	6	735	919	80,6
Ilulissat	109	148	534	147	245	1238	0	21	2.721	3.542	77,4
Qeqertarsuaq	17	21	177	4	84	215	0	2	518	659	78,9
Uummannaq	71	14	229	9	70	949	1	6	1.343	1.646	82
Upernavik	215	18	278	9	86	833	0	9	1.439	1.919	75,5
Qaanaaq	109	2	78	2	34	216	0	4	441	562	79,2
Ammassalik	215	79	226	4	68	575	0	6	1.167	1.909	61,6
Illoqqortoormiut	93	0	67	0	6	63	1	2	230	297	78,1
Inatsisartunut qinersinerit											
2. juni 2009	3.094	3.620	12.457	1.084	-	7.567	70	235	28.510	39.990	71,3
15. november 2005	5.528	6.595	6.516	1.169	-	8.861	216	254	29.139	38.924	74,9
3. december 2002	5.780	4.558	7.244	1.510	-	8.151	374	313	28.616	38.365	74,6
16. februar 1999	7.100	-	6.217	3.453	-	9.899	1.486	335	28.490	37.485	76
Inatsisartuni qinersinerit nikerarnerat											
12. marts 2013	-640	-1.750	-2.083	-758	-	-5.343	-61	263	29.873	40.613	74,2
2. juni 2009	-2.434	-2.975	5.941	-85	-	-1.294	-146	-19	28.510	39.990	71,3
15. november 2005	-252	2.037	-728	-341	-	710	-158	-59	29.616	38.365	74,9
3. december 2002	-1.320	4.558	1.027	-1.943	-	-1.748	-1.112	22	28.616	38.365	74,6
16. februar 1999	-574	-	1.037	-	-	105	290	-299	28.490	37.485	76

Najoqqutaq: Qinersinermut Ataatsimiititaliaq, Namminersorlutik Oqartussat

7. Kommunalbestyrelsinut qinersineq

Kommunalbestyrelsinut qinersineq

Kingullermik kommunerujussuassanut nutaanut ikaarsaariarnermi ataatsimiititalianut 8. april 2008-mi qinersisoqarpoq. Kommunalbestyrelsenut sisamaasunut qinersineq kingulleq pivoq 2. april 2013.

Takussutissiaq 7.1. 2. april 2013-mi ikaarsaariarnermi suleqatigiissitassanut qinersinermi taasinert kommunerujussuarnut partiinullu agguataarlugit

Kommunit	Atassut	Demokraatit	Inuit Ataqaatigiit	Kattusseq artigiit Partiiat	Partii Inuit	Siumut	Kisimiillutik qinigassanngortittut	Atorsinnaangitsut	Taasinerit tamakkerlugit	Qinersinnaa-titaasut	Taasineq pct.-inngorlugu
Katillugit	3.069	1.521	7.006	268	309	11.336	39	371	23.780	40.909	
Qaasuitsup Kommunia	1.053	180	1.752	250	157	4.332	22	154	7.830	12.609	62,1
Qeqqata Kommunia	916	218	674	11	28	2.144	0	47	4.038	7.006	57,6
Kommuneqarfik Sermersooq	711	930	3.535	7	124	3.007	17	111	8.432	16.013	52,7
Kommune Kujalleq	389	193	1.045	0	0	1.853	0	59	3.480	5.281	66,9

Najoqqutaq: Qinersinermi Ataatsimiititaliaq, Namminersorlutik Oqartussat

Takussutissiaq 7.2. 2008 aamma 2013-mi kommunalbestyrelsinut qinersinermi taasisut partiinut kattuseqatigiinnullu immikkoortiterlugit

	2013-imi qinersineq			2008-imi qinersineq		
	Qinersinerit	Pct.	Qinigaasut	Qinersinerit	Pct.	Qinigaasut
Nuna tamakkerlugu katinneri	23.834		70	24.262	61,9	72
Atassut	3.069	12,9	9	3.769	15,4	10
Demokraatit	1.521	6,4	2	3.285	13,4	8
Inuit Ataqaatigiit	7.006	29,4	20	6.590	26,8	21
Kattusseqatigiit Partiiat	268	1,1	0	1.137	4,6	2
Kattusseqatigiit Ivittuut	0	0,0	0	74	0,3	1
Partii Inuit	309	1,3	0	-	-	-
Siumut	11.336	47,6	38	9.245	37,7	30
Sorlaat Partiiat	0	0,0	0	128	0,5	0
Kisimiillutik qinigassanngortittut nr. 1	39	0,1	1	34	0,1	0
Nuna tamakkerlugu kisitsisit						
Qinersinnaasut	40.909			39.644		
Qinersinerit atorsinnaasut	23.548			24.262		
Qinersinerit allassimanngitsut	175			174		
Qinersinerit atorsinnaangitsut	111			110		
Qinersinerit allassimasut	23.834			24.546		
Qinersinerit pct.-inngorlugit	58,3			61,9		

Nassuiaat: 1) Qinersinermi 2008-mi Kalaallit Nunaat sisamanik kommunerujussuaqalerpoq kommunalbestyrelsinilu qinikkani inissat 72-iullutik. 2013-mi qinersinermi kommunalbestyrelsenut ilaasortanngortut 70-iupput kommunini sisamani tamakkerlutik.

Najoqqutaq: KANUKOKA

Takussutissiaq 7.3. 2008-mi aamma 2013-mi kommunalbestyrelsemut qinersinermi qinikkat

	Atassut		Demokraatit		Inuit Ataqaatigiit		Kattusseqatigiit		Kattusseqatigiit 2		Partii Inuit		Siumut		Kisimiillutik qinigassanngortittut		Katillugit	
	2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013		2008 2013	
	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013	2008	2013
Qaasuitsup Kommunia	4	3	1	0	5	5	2	0	-	0	-	0	9	13	0	0	21	21
Qeqqata Kommunia	3	4	1	0	4	2	-	0		0	-	0	7	9	0	0	15	15
Kommuneqarfik	2	1	5	2	7	8	-	0	1	0	-	0	6	7	0	1	21	19

Sermersooq																		
Kommune Kujalleq	1	1	1	0	5	5	-	0	-	0	-	0	8	9	0	0	15	15
Katillugit	10	9	8	2	21	20	2	0	1	0	0	0	30	38	0	1	72	70
Borgmesteri	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	-	0	3	3	0	0	4	4
Taakkunannga arnat	3	3	3	0	11	12	0	0	0	0	-	0	7	7	0	1	24	23
Qinigaasut pct.-inngorlugit	30	33,3	37,5	0	52,4	60	0	0	0	0	-	0	23,3	18,4	0	100	33,3	32,9

Najoqqutaq: Qinersinermut ataatsimiititaliaq, Namminersorlutik Oqartussat aamma 2013 KANUKOKA

Takussutissiaq 7.4. Namminersornerulernerup eqqunneqarnerata kingorna kommunalbestyrelsimut qinersinerit

Ulloq qinersivik	Atassut	Demkraati	t Ataqa	Kattusseqa		Siumut	Kisimiillu-	Sulisartut	Issittup	Akulliit	Taasisut				
				tigiit	Partiiat		tig				ngortittut /	Partiiat	Partiia	Partiiat	prc.-
				Inuit	Partii Inuit		allat				Partiiat	Partiia	ngorlugit		
Procent															
4. april 1979	28,1	.	2,7	32,6	.	33,7	.	2,9	.	.	69,9				
12. april 1983	44,1	.	7,4	8,6	.	39,9	.	.	.	.	74,9				
4. april 1989	31,3	.	14,2	10,5	.	41,8	.	.	2,2	.	63,5				
6. april 1993	25,5	.	17,7	7,0	.	39,7	.	.	0,9	9,1	70,9				
8. april 1997	26,5	.	19,2	5,2	.	47,3	.	.	.	1,9	70,6				
3. april 2001 1)	24,5	.	20,3	10,2	.	44,1	0,8	.	.	.	68,0				
5. april 2005	19,1	13,1	22,8	4,0	.	40,7	0,2	.	.	.	67,4				
8. april 2008	15,4	13,4	26,8	4,6	.	37,7	0,9	.	.	.	61,9				
2. april 2013	12,9	6,4	29,4	1,1	1,3	47,6	0,2	.	.	.	58,3				

Malugiuk: Kisimiillutik qinigassanngortittut / allat siornatigut takussutissiami uani ilanngunneqarneq ajorput.

Najoqqutaq: Qinersinermut Ataatsimiititaliaq, Namminersorlutik Oqartussat. 2013 aallarnerfigalugu KANUKOKA-mit ingerlanneqalerpoq

8. Nunaqarfinni aqutsisunut qinersinerit

Nunaqarfinni aqutsisunut qinersinerit

2. april 2013-mi nunaqarfinni aqutsisunut qinersisoqarpoq. Kommunit allanngortiterneqarnerannut atatillugu nunaqarfinni aqutsisut arlallit ataatsimoortinneqalerput.

9. Folketingimut qinersineq

Folketingimut qinersineq

Kalaallit Nunaat Folketingimut ilaasortassanik marlunnik qinersisarpoq. Kingullermik 15. september 2011-imi Folketingimut qinersisoqarpoq. Taamanikkut Sara Olsvig (IA) aamma Doris Jakobsen (Siumut) qinigaapput. Folketingimut ilaasortat nittartakkami uani takukkit: www.folketinget.dk

Takussutissiaq 9.1. Folketingimut qinersineq 15. septembar 2011-mi

	Atassut	Inuit				Qinersivii		Qinersisut	Qinersi-	Qinersisut
		Ataqatigiit	Siumut	Demokraatit	Qinersisut	atorsinnan-	Qinersisut	katillugit	sinnaasut	procentin-
						ngitsut				ngorluit

Qinersisut katillugit	1.706	9.587	8.374		2.831	22.498		1.048	23.546	40.937	57,5
Qaasuitsup Kommunia	603	2.821	2.723		820	6.967		212	7.179	12.676	56,6
Qeqqata Kommunia	321	1.558	1.602		285	3.766		156	3.922	6.984	56,2
Kommuneqarfik Sermersooq	557	3.875	2.601		1.475	8.508		515	9.023	15.805	57,1
Kommune Kujalleq	225	1.333	1.448		251	3.257		165	3.422	5.472	62,5

Najoqqutaq: Kalallit Nunaanni Rigsombudsmandi

Takussutissiaq 2. Namminersornerulernerup kingorna Folketingimut qinersisarnerit

Ullut qinersiviit	Akulliit Partiia		Inuit Ata-qatigiit	Issittup Partiia	Siumut	Demo-Kraatit	Partiit avataa-niittut	Qinersi-sut procen-tinngor-lugit	Qinersi-viit atorsin-naasut	Qinersiviit atorsin-naangit-sut	Qinersi-sut	Qinersisin-naasut katillugit
	Procent								Amerlassusaat			
15. febr. 1977	.	47,7	.	.	52,3	.	.	70,0	17.605	384	17.989	25.691
23. okt. 1979	.	45,0	.	.	43,9	.	11,1	50,3	14.235	690	15.191	30.191
8. dec. 1981	.	48,9	.	.	37,7	.	13,4	61,0	18.878	925	19.803	32.466
10. april 1984	.	43,5	13,7	.	42,8	.	.	64,0	21.395	633	22.028	34.448
8. sept. 1987	.	41,3	12,5	2,9	43,3	.	.	44,9	16.046	934	16.980	37.800
10. maj 1988	.	38,7	17,3	3,9	40,1	.	.	57,9	20.999	1.169	22.168	38.301
12. dec. 1990	.	36,6	17,0	1,9	42,8	.	1,7	50,8	19.339	741	20.080	39.511
21. sept. 1994. 1)	7,4	34,7	-	-	-	.	57,8	58,7	21.595	765	22.360	38.113
11. marts 1998	0,4	36,0	21,6	-	36,4	.	5,6	63,4	23.286	891	24.177	38.155
20. nov. 2001	.	22,0	31,0	-	26,0	.	21,0	61,5	23.260	559	23.819	38.710
8. febr. 2005. 2)	.	16,4	25,0	.	33,6	21,3	3,6	59,6	23.108	417	23.525	39.447
13. nov. 2007	.	16,3	33,2	.	32,2	18,3	.	64,5	25.105	484	25.589	39.706
15. sept. 2011	.	7,6	42,6	.	37,2	12,6	-	57,5	22.498	1.048	23.546	40.937
Qinigaasut tamarmik	-	-	1	-	1	-	-					
Taakkunannga arnat	-	-	1	-	1	-	-					

Malugiuk: Kisitsisit procentinngorneri novemberip 20-ianni 2001-mi folketingemut qinersisoqarmerani taasinerit atorsinnaasut tunngaviagalugit kisinneqarput. 2005-miit taasinerit procentii taasinerit tunngavigalugit kisinneqarsimapput.

Nassuiaat: 1) Kattusseqatigiit, Siumut IA-llu akornanni. 2) Kattusseqatigiinninngaanniit qinigassanngortittut, kinguniinnaq imminnut partiinngortittut, Folketingimut qinersinermi partiit avataanni qinigassanngortipput.

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi

10. Kalaallit Nunaanni partiit

Kalaallit Nunaanni partiit

Atassut

Atassut naalakkersuinikkut ammasuunissamik suliniaqatigiiffiuvoq. Partii 1978-mi pilersinneqarpoq. Partii isumaqarpoq naalagaaffeqatigiinneq attattuarneqassasoq naalagaaffeqatigiinnermut toqqammaviusut iluanni.

Demokraatit

Partii Demokratit partiiuvoq inuiaqatigiit killilersuiffigineqannginnissaannik sulissutiginnittoq Kalaallit Nunaanni naalakkersuineri qiterpasissumi inissisimasooq. Partii 28. november 2002-mi pilersinneqarpoq.

Inuit Ataqtigiit (IA)

Inuit ataqtigiit Kalaallit Nunaata naammineernerulerumasut saamerliusut parteeraat. IA partiiuvoq kalaallit inuttut namminersortutut namminerlu nunagisamut oqartussaanissamut suliniuteqarpoq.

Kattusseqatigiit Partiiat

Kattusseqatigiit Partiiat 1993-mi kommunalbestyrelsini ilaasortaataqalerluni atuutsilerpoq 1995-mi Inatsisartuni ilaasortaataqalerpoq.

Kattusseqatigiit Partiiat ulloq 6. oktober 2005-mi pisortatigoortumik pilersinneqarpoq, siullermeerlunilu Partiit 2005-imi Inatsisartunut qinersineri sassartitaqarluni.

Siumut

Partii 1977-mi pilersinneqarpoq, Siumut qisuariartitsinerata kingunerisaanik. Partiip naalakkersuinikkut anguniagai; pilersikkumallugit inuiaqatigiit ataqtigiissut, ilatsinnartuunngitsut, kisiannili eqeersimaartut aningaasaqarnikkut kulturikkullu nappassinnaalluartut, inuiaqatigiittut akisussaaqataanertik qamuuna misigisimalluarlugu ilumoorfigalugulu innuttaaqataasut.

Siumut nunani allani socialdemokratiskeusunik suleqateqarnissaminik isumaqatigiissuteqarpoq.

Partii Inuit

Partii Inuit (www.partiininuit.gl) 2013-mi pilersinneqarpoq. Partii saamerlerni inissisimasuuvoq, kalaallit pingaartitaanik immikkut sammisaqarluni. 2013-mi inatsisartunut qinersineri Partii Inuit marlunnik ilaasortaataqalerpoq.

Inatsisartut ombudsmandianit naammagittaalliummut itigartitsineri patsisaasut

Tabel 1. Inatsisartut ombudsmandianit naammagittaalliummut itigartitsineri patsisaasut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	62	99	63	69	48	61	69	89
Naammagittaalliuut kingusinaartumik tunniunneqarsimavoq	5	10	3	3	4	6	1	2
Naammagittaalliuut eqqartuussutitut eqqartuussisulluunniit atorfirmik ingerlatsineri tunngavoq	1	1	2	1	1	-	0	5
Naammagittaalliuut Naalagaaffiup oqartussaaneranut tunngavoq	2	4	2	4	-	5	4	5
Naammagittaalliuut namminersortunut / inuinnartut tunngavoq	2	3	2	4	2	1	1	4
Naammagittaalliuut qulliuernerisut oqartussaanut aaliangigassanngortinneqarsinnaavoq	17	20	18	28	14	17	15	28
Naammagittaalliuut Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaasa ilaannut tunngasuuvoq	-	1	1	-	1	-	0	0
Naammagittaalliuut tunuarterneqarpoq	9	7	8	3	-	-	9	13
Apeqquilliissutit	2	6	1	-	-	1	0	1

Maalaaruteqartup piumasaa akuerineqarpoq	...	5	7	2	-	12	6	9
Attuumassuteqarpallaarneq / qanippallaarneq	-	1	-	-	-	-	0	0
Allat 1)	24	41	19	24	26	19	33	22

Nassuiaat 1) Itigartitsinermut pissutaasut allaqqariinngikkaangat allanut inissinneqartarput.

Najoqqutaq: Inatsisartut Ombudsmandiat

Oqartussaasut Inatsisartut Ombudsmandiani naammagittaalliutitut eqqorneqartut

Tabel 2. Oqartussaasut Inatsisartut Ombudsmandiani naammagittaalliutitut eqqorneqartut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	52	18	34	26	19	22	18	24
Namminersorlutik Oqartussat ataani oqartussat	18	10	11	11	3	7	5	14
Kommunit	27	6	17	12	14	12	12	5
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI	...	0	4	3	2	2	0	0
Isumaginninnermut naammagittaalliuteqartarfik	7	2	1	0	0	1	1	0
Akilerarusiinemik aaliangiisartut	0	0	1	0	0	0	0	0
Allat	0	0	0	0	0	0	0	5

Najoqqutaq: Inatsisartut Ombudsmandiat

Naammagittaalliutit Inatsisartut Ombudsmandianit naammassineqarsimasut, inatsisit atortinneqarfiannut agguataarsimasut

Tabel 3. Naammagittaalliutit Inatsisartut Ombudsmandianit naammassineqarsimasut, inatsisit atortinneqarfiannut agguataarsimasut

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Katillugit	41	16	34	26	19	22	18	24
Inunnik isumaginninneq pillugu inatsisit	13	3	8	4	4	5	4	2
Atorfinititsisarneq pillugu inatsisit	14	4	12	6	5	12	5	5
Attartorneq pillugu inatsisit	8	3	7	4	4	3	0	1
Akileraarutit akitsuusiussallu	3	1	1	1	0	1	0	0
Akiliisitsiniartarfik	...	1	2	3	1	0	0	1
Peqqissuseq	0	0	1	1	0	1	1	2
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	1	1	0	2	0	0	0	3
Inuussutissarsiutit allat	2	0	0	3	1	0	2	4
Ilinniartitsineq	0	0	1	1	0	0	0	4
Oqaluffiit	0	0	0	0	0	0	0	0
Atuisut	0	1	0	0	0	0	0	1
Allat	0	2	2	1	4	0	6	1

Malugiuk: 2000-2010-mut kisitsisit naammagittaalliutit naammassineqarsimasut tunngavigalugit nalunaarsorneqarsimapput.

Najoqqutaq: Inatsisartut Ombudsmandiat

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

NAATSORSUEQISSAARTARFIK
GRØNLANDS STATISTIK STATISTICS GREENLAND

Nunalerutit, silap pissusaa pinngortitarlu

1. Nunalerutit

Nunalerutit

Kalaallit Nunaat nunarsuarmi qeqertat annersaraat, Amerikallu Avannarliup nunavissuanut ilaalluni. Kalaallit Nunaanni avannarlerpaaq, Kap Morris Jesup, Qalasarsuaq avannarlermiit taamaallaat 740 kilometerisut ungasitsigisumiippoq taamaalillunilu nunarsuarmi avannarlarsaalluni. Nunap Isua (Kap Farvel) kujasinnerpaajuvoq Oslo avannarpaseqatigalugu. Avannaaniit kujammut 2.670 kilometerisut isorartutigaaq. Tunumiit kitaanut nunap atitunerpaaffia 1.050 km-iuvoq.

Kalaallit Nunaat tamakkerluni 2.166.086 km²-isut annertussuseqarpoq. Taakkunanga 81 pct.-i sersersuarmik ulissimalluni. 19 pct.-i, 410.449 km²-isut annertussuseqartoq nunaavoq.

2. Silap pissusaa

Silap pissusaa (23. maaji 2014-mi takussutissiimi 2.4-mi kisitsisit iluarsineqarput)

Kalaallit Nunaata silaata pissusaa tasaaneruvoq issittoq. Tamanna isumaqarpoq, ukiumut qaammatit kiannerpaaffiusut agguaqatigiisillugit 10 °C qaangerneq ajoraat.

Nunap isorartunerujussua pissutigalugu, avannaani kujataanilu silap pissusia assigiinngitsorujussuuvoq. Taamatuttaaq aamma sinerik sikuneq ajortoq nunalu tiffasissumiittoq assigiinngitsorujussuupput. Kitaani Sarfaq nillerpianngitsoq ammaannartitsisarpoq, Tunulli Sarfaa nillertoq sikorsuaqartitsisartoq sinerissap ammaannarnissaanik killiliisarpoq. Immap sarfai taakku pissutigalugit Tunu issilluartaavoq agguaqatigiisillugu 5 °C ataattarlugu, Kitaanili Upernavik tikillugu issikinnerulluni agguaqatigiisillugu 5 aamma 10 °C-ip akornanniittarpoq.

2013-mi Kalaallit Nunaanni kiassuseq

2013-mi kiattarsimanera issittarsimaneralu, illoqarfinnut agguataarlugit, ukiullu siuliini silap pissuserisarsimasaanut sanilliunneri Takussutissani 2.1-2.3-mi takutinneqarput.

Takussitissiaq 2.1. Illoqarfinni nunaqarfiillu ilaanni agguaqatigiissillugu kiassuseq

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukioq
	Grader celciusinngorlugit												
Nanortalik	-2,0	-2,0	0,4	0,9	2,0	4,8	5,8	6,7	5,1	3,0	0,4	-3,9	1,8
Qaqortoq	-2,5	-2,7	0,4	0,8	1,7	4,8	6,8	7,1	4,9	3,3	-1,4	-5,8	1,5
Narsarsuaq	-2,3	-3,5	0,3	1,5	3,6	8,4	10,0	9,4	5,1	2,8	-2,4	-7,2	2,2
Narsaq	-2,0	-3,1	0,3	1,1	2,2	6,2	7,5	7,4	4,3	2,5	-1,2	-5,6	1,7
Paamiut	-4,2	-5,5	-1,3	-0,6	-0,7	2,7	5,4	5,2	3,9	1,8	-1,8	-5,8	0,0
Nuuk	-5,2	-6,9	-3,0	-1,1	-1,0	4,2	7,0	6,8	3,8	1,0	-3,1	-7,0	-0,3
Kapisillit	-6,9	-8,4	-3,4	-0,3	0,2	7,8	9,3	7,5	4,4	-0,1	-4,8	-9,5	-0,5
Maniitsoq	-5,3	-7,5	-3,2	-1,4	-1,1	4,9	7,8	7,2	4,2	0,9	-3,6	-7,7	-0,3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kangerlussuaq	16,8	-17,2	-9,1	-2,3	-0,1	10,9	11,2	7,8	4,0	-4,6	-10,9	-18,4	-3,7
Sisimiut	-9,1	-10,5	-6,3	-3,2	-1,4	5,4	7,8	7,3	4,4	-0,4	-5,4	-9,5	-1,8
Kangaatsiaq	-9,5	-13,1	-10,0	-6,2	-4,5	3,3	5,5	---	---	---	---	---	---
Aasiaat	-8,0	-11,7	-10,0	-5,9	-3,4	4,5	6,5	6,2	3,3	-1,2	-5,9	-9,0	-2,8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qasigiannnguit	10,6	-13,0	-10,3	-4,8	-3,3	6,9	9,3	7,2	3,5	-3,1	-7,9	-11,8	-3,1
Ilulissat	-9,0	-12,0	-8,5	-4,2	-2,7	6,9	8,0	6,1	3,0	-2,9	-7,8	-11,0	-2,8
Qeqertarsuaq	-8,8	-11,8	-9,0	-5,3	-3,5	5,2	7,4	6,3	3,5	-0,6	-5,6	-8,2	-2,5
Uummannaq	-8,7	-12,8	-9,0	-5,6	-3,5	6,4	9,1	---	---	---	---	---	---
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Upernavik	13,1	-17,1	-12,7	-10,9	-7,8	3,4	7,1	5,4	1,4	-3,0	-9,5	-13,4	-5,8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qaanaaq	18,5	-21,1	-16,0	-12,2	-5,8	2,2	5,2	4,1	-0,8	-6,0	-15,8	-20,4	-8,9
Tasiilaq (Kulusuk)	-2,6	-3,6	-6,5	-5,2	0,9	4,3	6,2	5,6	3,7	-1,2	-2,9	---	-0,4
Illoqqortoormiut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Nerlerit Inaat)	14,0	-16,0	-17,4	-11,9	-1,7	4,4	6,2	6,5	1,7	-5,6	-15,2	-10,9	-6,2
Najoqqutaq: ASIAQ													

Takussutissiaq 2.2. 2013-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu kissassusiunerpaasartooq

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukioq
Grader celciusinngorlugit													
Nanortalik	4,4	6,0	7,9	10,2	11,3	14,6	14,0	16,4	14,5	10,2	11,5	6,0	16,4
Qaqortoq	6,0	6,1	10,1	10,0	11,5	13,8	15,3	13,2	12,4	13,9	8,9	5,0	15,3
Narsarsuaq	4,9	7,7	11,1	10,6	13,9	17,5	19,5	20,7	16,3	16,5	9,8	4,4	20,7
Narsaq	6,7	6,3	9,7	11,6	13,4	15,8	16,6	13,8	15,0	15,1	13,1	5,8	16,6
Paamiut	5,2	5,3	8,4	11,4	6,0	9,5	14,8	13,6	13,9	8,9	11,8	5,5	14,8
Nuuk	7,0	6,5	9,6	11,6	7,7	17,9	18,5	16,5	10,0	7,0	9,3	5,0	18,5
Kapisillit	6,8	6,4	11,4	12,2	10,3	19,8	17,9	15,7	13,9	10,0	10,0	4,7	19,8
Maniitsoq	5,6	4,4	10,9	10,6	8,1	17,3	23,9	17,7	11,1	5,5	7,7	3,8	23,9
Kangerlussuaq	4,8	3,1	11,0	12,5	10,3	21,7	20,3	19,3	14,9	10,8	6,1	4,0	21,7
Sisimiut	6,1	4,4	11,3	10,1	9,0	21,1	20,6	20,4	13,5	5,7	3,2	4,2	21,1
Kangaatsiaq	3,1	-1,3	4,8	5,8	5,0	13,7	19,2	---	---	---	---	---	---
Aasiaat	3,2	0,1	4,8	5,4	5,7	11,1	12,6	11,0	9,9	3,6	3,9	0,7	12,6
Qasigiannuguit	6,7	3,8	10,9	9,7	7,9	17,8	20,4	17,5	14,0	7,7	6,2	3,0	20,4
Ilulissat	5,8	3,6	9,5	8,8	7,4	17,6	18,0	16,2	12,6	7,0	5,5	1,8	18,0
Qeqertarsuaq	3,0	0,1	6,1	4,8	3,2	14,2	14,2	13,7	9,7	5,2	3,4	2,0	14,2
Uummannaq	3,8	1,6	8,0	5,2	4,7	14,8	16,1	---	---	---	---	---	---
Upernavik	0,1	-3,5	6,3	4,5	3,7	12,9	13,6	12,0	11,9	7,3	-3,1	-5,7	13,6
Qaanaaq	5,4	-8,6	9,1	2,2	5,9	10,9	15,2	12,1	6,0	3,5	-7,7	-11,4	15,2
Tasiilaq	3,4	2,2	3,5	3,2	8,6	9,5	17,3	11,9	8,8	7,5	2,6	---	17,3
Illoqqortoormiut (Nerlerit Inaat)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4,3	-2,9	-3,1	-0,8	8,7	13,8	20,1	17,1	11,8	-0,6	-0,7	1,8	20,1

Najoqqutaq: ASIAQ

Takussutissiaq 2.3. 2013-mi illoqarfinni nunaqarfiillu ilaanni kissarnikinnerpaaffiit

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukioq
Grader celciusinngorlugit													
Nanortalik	-9,1	-7,2	-7,6	-6,7	-3,7	-1,1	0,5	1,7	0,6	-1,9	-6,2	-10,7	-10,7
Qaqortoq	-11,9	-10,8	-10,7	-8,8	-5,4	-0,2	0,8	1,5	0,0	-3,1	-7,8	-14,1	-14,1
Narsarsuaq	-11,3	-15,5	-13,4	-9,7	-6,6	0,7	4,2	2,5	-1,7	-6,1	-13,8	-17,5	-17,5
Narsaq	-10,6	-11,7	-10,3	-8,6	-5,4	0,7	2,3	1,8	-1,3	-4,0	-9,1	-14,4	-14,4
Paamiut	-12,5	-10,5	-9,4	-9,8	-6,5	-1,0	0,6	-0,1	-0,7	-2,8	-8,5	-12,7	-12,7
Nuuk	-12,2	-14,9	-14,9	-11,8	-7,0	-1,3	0,7	0,3	-0,6	-3,5	-9,7	-15,6	-15,6
Kapisillit	-18,1	-19,2	-18,4	-10,5	-8,4	1,3	3,2	1,3	-1,5	-7,3	-17,2	-20,3	-20,3
Maniitsoq	-13,6	-14,3	-16,7	-12,3	-7,6	-1,2	1,7	1,4	0,1	-3,4	-8,9	-14,3	-16,7
Kangerlussuaq	-33,9	-34,4	-31,1	-18,1	-14,5	0,9	1,2	-4,4	-6,8	-18,4	-26,6	-33,2	-34,4
Sisimiut	-17,6	-22,3	-22,4	-14,8	-9,8	-1,2	0,7	0,8	-0,7	-7,3	-12,5	-16,5	-22,4
Kangaatsiaq	-18,6	-25,0	-28,5	-18,0	-11,3	-2,5	-0,1	---	---	---	---	---	---
Aasiaat	-16,0	-23,6	-29,3	-17,5	-10,8	-2,0	1,1	1,6	-3,0	-7,2	-10,7	-16,5	-29,6
Qasigiannuguit	-23,7	-28,4	-34,2	-18,7	-13,4	-1,1	2,4	-0,7	-6,4	-11,8	-19,2	-19,7	-34,2
Ilulissat	-21,3	-25,8	-31,5	-16,3	-11,6	-1,7	0,8	-2,9	-6,7	-13,1	-19,2	-19,4	-31,5
Qeqertarsuaq	-17,0	-22,6	-27,5	-16,0	-10,4	-2,1	1,4	2,2	-3,4	-7,3	-10,2	-12,5	-27,5
Uummannaq	-17,9	-26,7	-26,9	-18,0	-9,9	-0,9	2,8	---	---	---	---	---	---
Upernavik	-24,0	-29,7	-27,6	-20,6	-14,7	-5,6	0,8	0,9	-4,3	-9,1	-13,4	-18,5	-29,7
Qaanaaq	-27,0	-31,0	-33,2	-27,5	-14,6	-3,0	0,0	-1,2	-5,4	-16,4	-23,0	-26,2	-33,2
Tasiilaq (Kulusuk)	-10,8	-12,2	-17,8	-13,9	-5,1	-1,4	0,9	0,1	-1,0	-7,3	-10,3	---	(-17,8)
Illoqqortoormiut (Nerlerit Inaat)	-28,7	-29,5	-27,9	-25,6	-12,2	-2,2	0,4	0,2	-5,8	-16,4	-21,7	-25,9	-29,5

Najoqqutaq: ASIAQ

Ullut kiassutsinik uuttuiffiusut

Takussutissaq 2.4-mi Kalaallit Nunaanni silasiorfinnit toqqartukkanit ullut kiassutsinik uuttuiffiusartut takutinneqarput. Ulloq uuttuiffik tassaavoq (kiatsillugu) ullup unnuallu ingerlanerani illup iluani kiassuseq aalajangersimasooq (Kalaallit Nunaanni 19 °C) silallu agguaqatigiissillugu kiassusiata assigiinngissusiat. Ullut uuttuiffiusut piffissami aalajangersimasumi katinneqarsinnaapput, soorlu assersuutigalugu ullorsiutini qaammammi ataatsimi. Ullut kiassutsinik uuttuiffiusut silap pissusaa tunngavigalugu illunik kiassaanermut nukissiorfinni atuinerup annertussusianik oqaluttuartuupput.

Takussutissiaq 2.4. Kiassartariaqassutsimut uuttuutit nalingi illoqarfinnut nunaqarfiillu ilaannut immikkoortiterlugit (23. maaji 2014-mi takussutissiami 2.4-mi kisitsisit iluarsineqarput)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Nanortalik	5.483	5.328	5.051	5.874	6.070	6.393	6.306	5.490	6.573	5.998	6.283
Qaqortoq	5.968	6.175	6.004	...	6.377	6.790	>6204.8	5.226	>5582	6.127	6.393
Narsarsuaq	5.866	6.166	5.887	6.303	...	6.523	6.086	4.956	>6293	>5612	6.134
Narsaq	5.894	6.003	>5710	6.204	>5582	6.543	6.154	5.156	6.910	6.096	6.328
Paamiut	6.332	6.457	...	6.664	6.730	7.174	7.408	5.678	6.992	6.725	6.949
Nuuk	6.544	6.962	6.717	6.914	>6904	7.318	>6967.3	6.044	7.597	7.012	7.062
Maniitsoq	...	...	...	6.988	>6821	7.318	7.012	5.882	7.499	6.948	7.059
Kangerlussuaq	7.873	8.759	7.866	8.523	>8005	8.591	8.487	7.146	>8474	8.489	8.292
Sisimiut	7.522	8.021	>7250	7.854	7.626	7.971	7.895	6.606	7.887	7.465	7.537
Kangaatsiaq	7.848	8.233	...	8.180	8.001	8.432	8.298	7.222	8.381	8.197	...
Aasiaat	6.958	7.658	...	7.874	7.908	8.376	>7612.7	6.765	8.037	7.858	7.974
Qasigiannuguit	7.750	8.255	7.615	8.038	7.681	8.130	8.210	6.856	>7484	7.991	8.069
Ilulissat	7.526	8.081	7.517	7.886	7.572	8.388	8.222	6.927	8.261	7.895	7.955
Qeqertarsuaq	7.182	8.029	7.657	7.791	7.370	7.908	7.759	6.973	8.138	7.863	7.839
Uummannaq	7.682	8.579	>7784	...	7.729	8.183	8.080	6.773	7.946	7.908	...
Upernavik	8.165	8.975	8.501	8.778	8.829	9.260	9.072	8.230	8.952	8.804	9.044
Qaanaaq	9.360	10.121	9.538	9.882	9.469	9.837	9.967	9.243	9.982	9.945	10.104
Tasiilaq	6.478	6.893	...	...	6.818	7.084	>6693.5	>5,960	>6761	6.873	>6372
Illoqqortoormiut	8.691	8.367	...	8.718	8.910	8.614	>8529.2	>8,384	>8129	8.641	9.155

Najoqqutaq: ASIAQ

3. Pinngortitaq

Pinngortitaq

Issittumi silap pissusaa nunamut, naasunut uumasunullu pingaaruteqaqaaq.

Naasut

Kalaallit Nunaanni orpiit assigiinngitsut ikittuinnaapput, aasami agguaqatigiisillugu 10 °C qaangerlugu kiassuseqaraangat aatsaat orpiit naasinnaasaramik. Taamaallaat tiffasissumi oqquartanilu orpiit portulisarput.

Naasut qaqqani, qeriuaannartup masarsunni naasartut tasaanerupput, paarmaqutit, kigutaarnat avaalaqiallu. Taakkununga ilaallutik issuaasallu.

Avannarpariartortilluni nillataarneranik sialuisanneranillu pissuteqartumik naasut tamakkua ikiliartulersarput.

Silap pissusaanit naasunik naatitsisinnaaneq killilerneqartarpoq. Kujataani majruuat, naatsiat, kuanniusat naasullu naatinneqartarput. Aamma tamaani orpiit soorlu lærki, orpiliassat sallilikkiassallu avataaniit eqqullugit naatinneqarsimapput. Kiisalu ivikkat karrillu ukiumi savanut nerukkaatissiaralugit naatinneqartarput.

Uumasut

Kalaallit Nunaanni uumasut immammut attuumassuteqarnerupput. Aalisakkat imaanilu miluumasut uumasogatigiinni amerlanerussuteqarluarput, ilaatigut puisit assigiinngitsut tallimat ilaallutik.

Sikusartumi natseq nalinginnaanersaavoq, ammaanartumilu aataaq nalinginnaanersaalluni.

Kitaata qiterpasissua avannarpasissualu aaveqarfiuvoq taamatullu tunumi.

Aamma arferit assigiinngitsut 15 Kalaallit Nunaata imartaaniittarput. Arferit ilaat Atlantikumiit aasaanerani tikittartuupput. Arferni pingaaruteqarnerit tassaapput qilalukkat qaqortat qernertallu kiisalu tikaagulliit tikaagulliusaallu.

Nanoq imarmiuullunilu nunamiuvoq, sikukkut nerisassarsiortuugami. Nanoq taamallat avannaani tunullu avannaani piaqqisarpoq, taamaattorli sumorujussuaq pisarluni, tassami sikorsuarnut sarfaatittunut ilaalluni nunap isua uiarlugu Kalaallit Nunaata kujataanut allaat pisarpoq.

Uumasut miluumasut nunamiut assigiinngitsut qulingiluaapput, taakkununga terianniaq kisiartaalluni Kalaallit Nunaat kaajallallugu siumugassaalluni. Ukaleq taamaallat tunup kujataani uumasuunngilaq. Kitaata kujataanit, tassa Arsuup eqqaaniit Avannamut Nuussuaq tikillugu tuttoqarfiuvoq. Aamma kujataani Tuttutuumi Isortumilu nujuitsunik tuttoqarpoq. Taakku Narsap, Ivitittuup Paamiullu eqqaanut siaruarsimapput.

Illoqqortoormiuniit tunup avannaarsuanut umimmaqarfiuvoq. 1960-kkunni kitaanut Kangerlussuup eqqaanut umimmannik amerlanngitsunik nuussisoqarpoq, taakkulu maanna amerlasuunngorsimapput. Taamanermiillu kitaanut avannaanullu sumiiffinnut arlaqartunut umimmannik nuussisoqartarsimavoq.

Tunup avannaa narlumukaaqarlunilu ukaliatsiaqarpoq, aamma amaqqu Kalaallit Nunaanni nungussimasorineqaraluartut maanna taavani siumugassalersimapput.

Timmissat 60-it missaat aalajangersimasumik Kalaallit Nunaanni piaqqiortarput. Taakkunannga affaasa missaat aallartartuupput piaqqiorfiup nalaani Kalaallit Nunaanniittartut. Timmiarussat, soorlu naajat assigisaallu, qeperlutuut, mitit aamma appat amerlanerpaajupput.

Kalaallit Nunaanni timmissani kukkukuukunnut akuusutuaq tassaavoq aqisseq.

Kalaallit Nunaata imartaani aalisakkat assigiinngitsut 200-nit ikinnerunngillat. Raajat, qalerallit, saarulliit, saattussat, nipisaat, uiluiit, ammassaat, qeeqqat, suluppaakkat uukkalu aalisakkat ilagiinnarpaat. Kalaallit Nunaanni uumasuutigineqartut ataasiakkaaginaapput. Savaatit Islandimiit Savalimmiuniillu eqqunneqarsimapput, tuttullu nujuitsut Norgemiit eqqunneqarsimallutik.

Qimmit qimuttut Canadap avannaanit inuit ingerlaartut ingiaqatigisimavaat.

Nunanik ilisimatusarneq, naasut uumasullu pillugit adressemi uani sukumiinerusumik takukkit: www.napa.gl

4. Pinngortitamik avatangiisinillu allaffissornikkut aqutsineq

Pinngortitamik avatangiisinillu allaffissornikkut aqutsineq

Avatangiisinik pinngortitamillu illersuiniarnermut atatillugu suliaassat Nunami namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup isumagineqarput.

Suliaasaqarfimmut aamma ilaavoq Pinngortitaleriffik. Kingulliulluni taaneqartumit aalisarnermi misissuinerit isumagisarai.

Tamanna pillugu adresseni tulluuttuni sukumiinerusumik takukkit: www.naalakkersuisut.gl aamma www.natur.gl

Pinngortitamik illersuineq

Uumasunik miluumasunik nunamiunik imarmiunillu aqutsineq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqarpoq.

Tamanna pillugu adressemi sukumiinerusumik takuuk:

www.naalakkersuisut.gl

Pinngortitap illersorneqarnissaa pillugu nunani tamalaani isumaqatigiissutit, sukumiinerusumik Uumasut amerlasoorsuunissaat pillugu isumaqatigiissummik, Timmissat pillugit isumaqatigiissut kiisalu Washingtonimi isumaqatigiissummik taaneqartut Nunami namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigai.

Taakku saniatigut nunani avannarlerni issittumilu pinngortitaq pillugu suleqatigiinneq eqqissisimatitanillu aqutsineq, tassunga ilanngullugu

Ilulissani nunarsuarmi eriagissassatut eqqissisimatinneqartoq
naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigai.

Qanittoq tikillugu Kalaallit Nunaat CAFF-mi (Conservation of Arctic Flora and Fauna) siulittaasuutitaqarpoq, suleqatigiiffissuaq issittumi pinngortitamik illersuiniartuni siuttuuvoq.

Tamanna pillugu adressemi sukumiinerusumik takuuk: www.arcticportal.org

Kalaallit Nunaata naalagaaffeqatigiinnermut ilaasutut Washingtonimi isumaqatigiissut, uumasut naasullu nungutitaanissaannut navianartorsiortut niuerutigineqarnerannut tunngasoq atortussaattippaa.

Tamanna pillugu nittartagaq una takuuk; www.cites.org

Ramsar isumaqatigiissummi timmiaqarfiit pingaaruteqartut pineqarput.

Tamanna pillugu nittartagaq una takuuk: www.ramsar.org

Uumasut amerlasoorsuunissaat pillugu isumaqatigiissummi uumassusillit tamarmik amerlasoorsuunissaasa illersorneqarnissaat pineqarpoq.

Tamanna pillugu nittartagaq una takuuk: www.cbd.int

Nunanut avannarlernut tunngatillugu Kalaallit Nunaat pinngortitamik illersuinermi aamma Nunarsuarmi uumassusillit ataqatigiinnerannut tunngassuteqartunut Nordisk Ministerrådimi suleqatigiissitani peqataapput.

Tamanna pillugu nittartagaq una takuuk: www.norden.org aamma tamanna pillugu adresse sukumiinerusumik takuuk: www.naalakkersuisut.gl

Nunanik eqqissisimatitsineq

Pinngortitaq illersorniarneqarpoq nunatanik eqqissisimatitsinikkut, nersutini timmissanillu eqqissisimatitsinissamik aalajangersagaliornikkut aammalu pinngortitap illersorneqarnissaani soqutigisanik ataatsimoortitsinikkut.

Kalaallit Nunaanni sumiiffiit makku eqqissisimatitaapput:

- Qinnguata qoorua Nanortallip eqqaaniittoq Kalaallit Nunaanni avaalaqiakulooqarnersaanera pissutigalugu.
- Qeqertaq Unartoq Nanortallip eqqaaniittoq kissartumik puilasqarnera pissutigalugu.
- Ivittuup eqqaani Ikkami ujaqqat kalkillit napasut immikkut ittut pissutigalugit.
- Qeqertaq Akilia Nuup eqqaaniittoq ujaqqat qanganisarsuit pissutigalugit.
- Arnangarnup Qoorua Maniitsup eqqaani naasut uumasullu immikkooruteqartut kulturikkullu oqaluttuarisaanikkut soqutiginaateqartut pissutigalugit.
- Qeqertarsuarmi Naasorsiooqarfiup naggorilluinnarnera pissutigalugu.
- Upernaviup Qaanaallu akornanniittoq Qimusseriarsuaq, aasakkut qilalukkat qernertat katersuuffigisartagaasa aapparimmagu.
- Kangia nunap pissusia immikkorluinnaq innera pissutigalugu. Kangia UNESCO-p nunarsuarmi kulturikkut pinngortitaassutsikkullu eriagissassatut allattorsimaffianut 2004-imi World Heritage List-mut ilanngunneqarpoq.

- Avannaani Tunullu avannaani nuna allanngutsaaliugaq, nuna én million kvadratkilometerit sinnerlugit annertussusilik, eqqissisimatitsinikkut issinnerusumi pinngortitap illersorneqarnissaa siunertaralugu. Nuna allanngutsaaliugaq uumassusilinnik peqarfittut Unesco-p Man and Biosphere programiata ataani inissisimaffeqarpoq (MAB).

Pilersaarut taaneqartoq kingulleq pillugu, adressemi sukumiinerusumik takuuk: www.georgewright.org

Nunatsinni nunatat pingaartumik timmissat illersorniarlugit eqqissisimatitaasut aqqaniliupput.

Tamanna pillugu nittartagaq una takuuk: www.ramsar.org

Nunat eqqissisimatitat km²-inngorlugit angissusaat takussutissiaq 1-mi takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 4.1. Nunat eqqissisimatitat km²-inngorlugit.

Nunat eqqissisimatitat	km ²
Qinguata qoorua	30
Uunartoq	5847
Klosterdalen	24
Ikkami ujaqqat	573
Akilia	1
Austmannadalen (Kuussuaq)	587
Arnangarnup Qoorua	90
Naasorsiooqarfik	2605
Qimusseriarsuaq	7985
Ilulissat Isfjord	3998
Kitsissunnguit	69
Avannaani Tunullu avannaani nuna	952700
km-it katillugit	974509

Najoqqutaq: Nunamut namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Avatangiisinik illersuineq

Avatangiisinut tunngasunut akisussaaffeqarneq Namminersorlutik Oqartussaniippoq. Avatangiisit pillugit peqqussutit kommunit nalinginnaasumik isumagisaraat. Suliffeqarfiit annerusumik mingutitsisut Namminersorlutik Oqartussanit akuerineqartarput, nutaanik sanaartornermi suliffeqarfinnullu piusunik alliliinermi.

Suliffeqarfinnut annerusumik mingutitsisunut, imeqarfinnik illersuinermit nakkutilliinernullu sulianut tamanut nunatsinni nakorsaaneqarfik tusarniaaffigineqartarpoq.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.peqqik.gl

Nunani tamalaani avatangiisinik illersuiniarnermut suleqatigiissitat Arctic Monitoring Assessment Programme (AMAP) aamma Protection of the Arctic Marine Environment (PAME) aqqutigalugit nunami namminermut, pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik suleqataavoq.

Suleqatigiissitat killeqarfiit akimorlugit mingutitsinerit silaannaallu
kissatsikkiartornera nakkutigisaraat issittumilu nunat
mingutitsineqarnerannik killilersuiniarnernik suliniuteqartuullutik.
AMAP pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.mst.dk
PAME-lu pillugu adresse: www.arcticportal.org

Aamma Nunat Avannarliit Ministeriisa Siunnersuisoqatigiiffiata ataani
suleqatigiissitanut Affaldsgruppen (eqqagassanut) Kalaallit Nunaat
peqataavoq.
Suleqatigiissitat taakku marluk pillugit nittartakkani sukumiinerusumik
takukkit: www.norden.org

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Innuttaasut

1. Innuttaasut amerlassusaat ineriartornerallu

Innuttaasut amerlassusaat ineriartornerallu

Kalaallit Nunaat (1. januar 2013) 56.370-nik inoqarpoq tassalu innuttaasut ataatsimut amerlassusaat ukiut kingulliit 20-it ingerlaneranni inuit 56.000+/- 1000-nik amerlassuseqartarsimapput. Ukiut 20-it taakku ingerlaneranni innuttaasut annikitsuinnarmik amerliartorsimapput. 2005-ip tungaanut inuit amerliartuaarusaarsimapput, kisianni maanna kisitsisit takutippaat inuit ikiliartulersimasut, inuillu annikikkaluamik ikiliartuaaginnarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

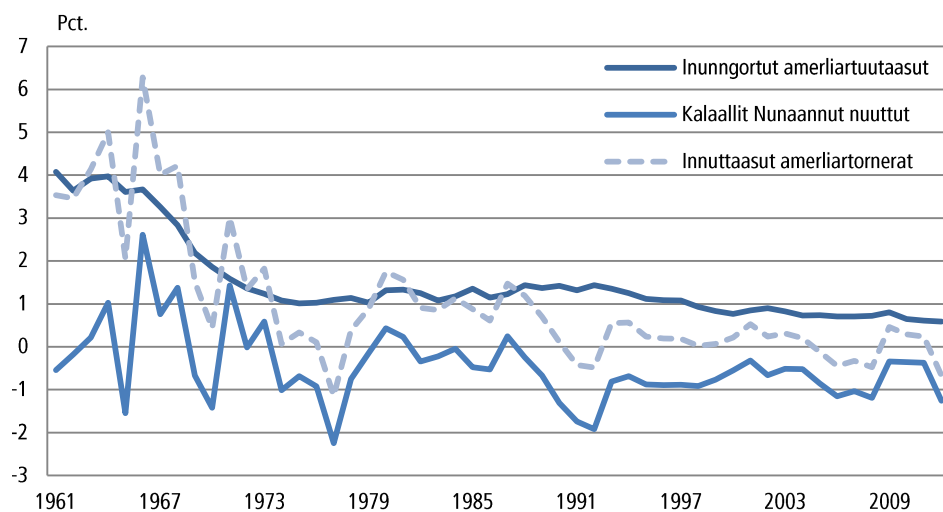
Takussutissiaq 1.1. Innuttaasut inunngorfiinut immikkoortiterlugit

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2013
Katillugit	49.647	52.791	55.403	55.732	56.110	56.972	56.452	56.370
Kalaallit Nunaanni	40.959	43.602	46.151	48.412	49.358	50.275	50.226	50.101
Kalaallit Nunaata avataani	8.688	9.189	9.252	7.320	6.752	6.697	6.226	6.269

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/benst1>

Innuttaasut amerlassusaat amerliartornerallu inunngortut amerlassusaasa allanngorarnernannik, toqusut amerlassusaannik, nunatsinnut nutserartut nunatsinnillu nuuttut amerlassusaannik tunngaveqartumik aallaaveqartarput. Ukiumut ajoratik inunngortut toqusullu amerlassusaasa assigiinngissusaat tassaavoq inunngortut amerlanerussutaat. Nunatsinniit aallarartut tikerartunit amerlanerugaangata nutsernerit akuersaarnartutut oqaatigisarpavut imaluunniit nunatsinnut nutserartut akuersaarnanngitsutut oqaatigisarlugit. Tikartakkami 1.1-mi takutinneqarpoq 1950-miit ukiumut inuit amerliartornerat, inunngortut amerlanerussutaat taamalu aallarartut amerlanerussutaat. Takuneqarsinnaavoq piffik tamakkivillugu inunngortut amerlanerussutaat ukiumut annertuumik allanngoranngitsut akerlianilli aallarartut annertumik allannguuteqartarnerat. Tassa imaappoq ukiumoortunik innuttaasut amerlassusaasa allannguutaat, nutsernerit pissusaannik siullermik nassuiaatissaaqartarpoq.

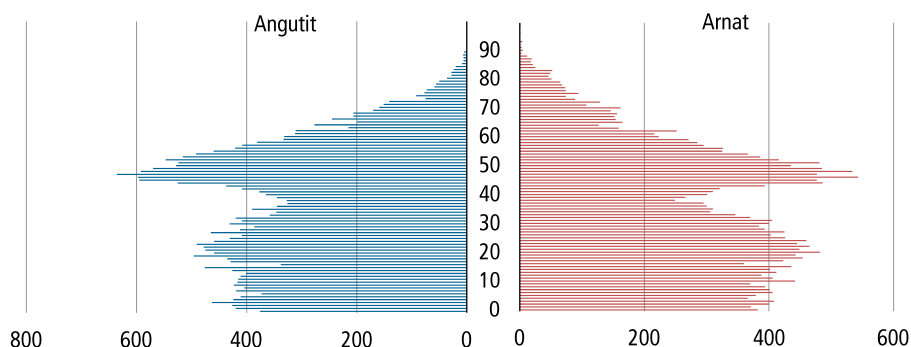
Titartagaq 1.1. Innuttaasut amerliartornerat, inunngortut amerliartuutaasut aammalu nuuttartut

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/bensat1>

Inunngortut amerliartuutaasut 1960-ikkut aallartinneranni malunnavissumik amerlapput, piffissami pineqartumi kinguaassiorsinnaassuseqarnerup malunnavissumik qaffasissusia. Ukiorpaalunnguit ingerlaneranni kinguaassiorsinnaassuseqarnerup qaffasissusia affaanngorpoq, ukiumut inunngortut affaanngorlutik. Oqaatigineqartarpoq ”ukiut inunngorfiunerpaasut” 1960-ikkunni pisut. Taakku ukiut inunngorfiunerpaasut 1950-ikkunnit 1970-ikkunnillu marloriaammik inunngortunit amerlanerupput. Ukiut inunngorfiunerpaasut kingorna innuttaasut utoqqaassusiisa agguarnerinut allanngornerujussuarnik pilersitsipput, taamatullu tamanna takuneqarsinnaalluni innuttaasut amerlassusaannut pyramidiliani. 1960-ikkunni inunngortut 2013-mi 43-niit 53-nut ukioqarput, ukiuni taakkunani inuusut ukiut qulit qaangiuppata utoqqalinersiaqalertussaassapput.

Titartagaq 1.2. 2013-mi innuttaasut amerlassusaannut pyramidi

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benst1>

2. Innuttaasut qanoq inissisimanerat

Suiaassuseq, ukioqqortussuseq aamma inuttut inissisimaneq

Takussutissiaq 2.1. Innuttaasut suiaassusiinut agguataarlugit

	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2013
Katillugit	49.785	52.955	55.567	55.732	56.110	56.972	56.452	56.370
Angutit	27.028	28.778	30.063	29.706	29.982	30.322	29.936	29.838
Arnat	22.757	24.177	25.504	26.026	26.128	26.650	26.516	26.532
Procent								
Angutit	54,3	54,3	54,1	53,3	53,4	53,2	53,0	52,9
Arnat	45,7	45,7	45,9	46,7	46,6	46,8	47,0	47,1

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik <http://bank.stat.gl/benst1>

Kalaallit Nunaanni angutit arnanit amerlanerupput, innuttaasummi 53 procentii angutaapput. Nalinginnaasumik sulisinnaasuni angutit amerlanerupput. Utoqqalisunili (70-it sinnerlugit ukiulinni) arnat amerlanerupput.

Innuttaasuni nalinginnaasumik angutit amerlanerunerannut pingaarnertut pissutaavoq, angutit Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut amerlaneruneri. Taakku amerlanerpaatigut Kalaallit Nunaannut suliarlorlutik nunasittarput, Kalaallit Nunaannut nunasittartut angutit arnanit marloriaammik amerlanerupput.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut agguaqatigiissillugit Danmarkimi najugaqartunit inuusunnerupput.

Innuttaasunit 7 procentiinnat 65-it sinnerlugit ukioqarput 80-ileereersimasullu 1 procenti ataateqqavaat.

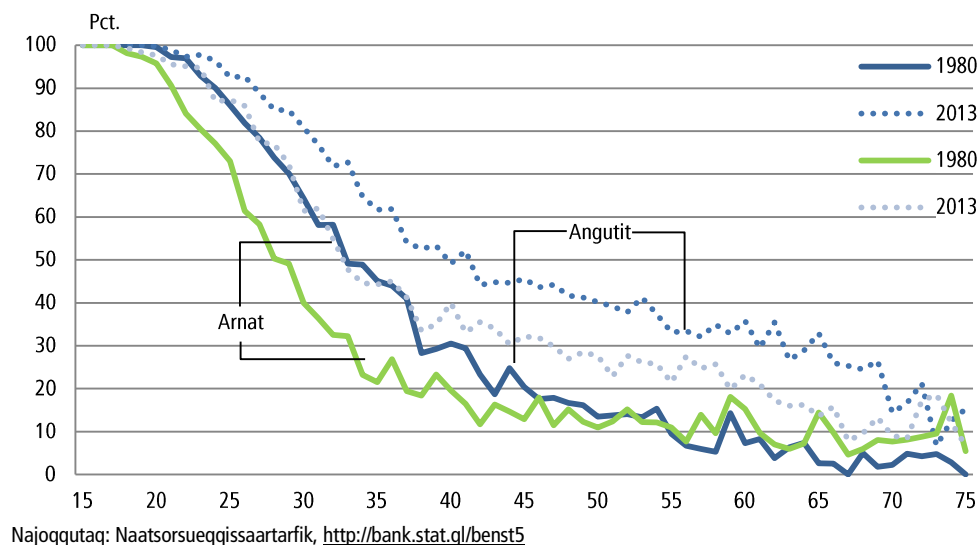
Inuit ukiumikkut sulinissamik piukkunnassuseqartut tassaapput utoqqarnut meeqqanullu pilersuinissamik akisussaasut. Pilersuinissamik akisussasut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut pingaaruteqartorujussuupput, taakkuuppummi akileraartarnermikkut meeqqanik utoqqarnillu pilersuisartut. Pilersuinissamik akisussaasut ineriartornerat taamaattumik akileraarutinit aamma pisortani kiffartuussinerup qaffasinneranut sunniuteqartarput.

Sulisinnaassuseqartut ukiui 20-niit – 64-nut ukiulinnut inissikkutsigit, taava 1. januar 2013-miit pilersuisussaataasut nammatassa 0,59-mut naatsorsorneqassaaq. Tassa sulisinnaassuseqartut 100-iugaangata inuit 59-it pilersorneqartussaasarpud. Ukioq 1979-mi pilersuinissamik akisussaasut 0,89-imiissimavoq, tassa pilersuinissamik akisussaassuseqarneq ullumikkornit annertunerusimavoq, kisiannili 1990-ikkut qiteqqunneriniit pilersuinissamik akisussaasut 100-iugaangata 65-it pilersorneqartussaasarsimappud.

Tamanna nunarsuup inuinit tamarmiusunut agguaqatigiissillugu naapertuuppoq.

(takujuk 2013 World Population Data Sheet Population Reference Bureau - www.prb.org)

Titartagaq 2.1. 1980-mit 2013-mut inuit katissimanngitsut, Kalaallit Nunaanni inuusut ukioqqortussutimut suaassutimullu immikkoortiterlugit

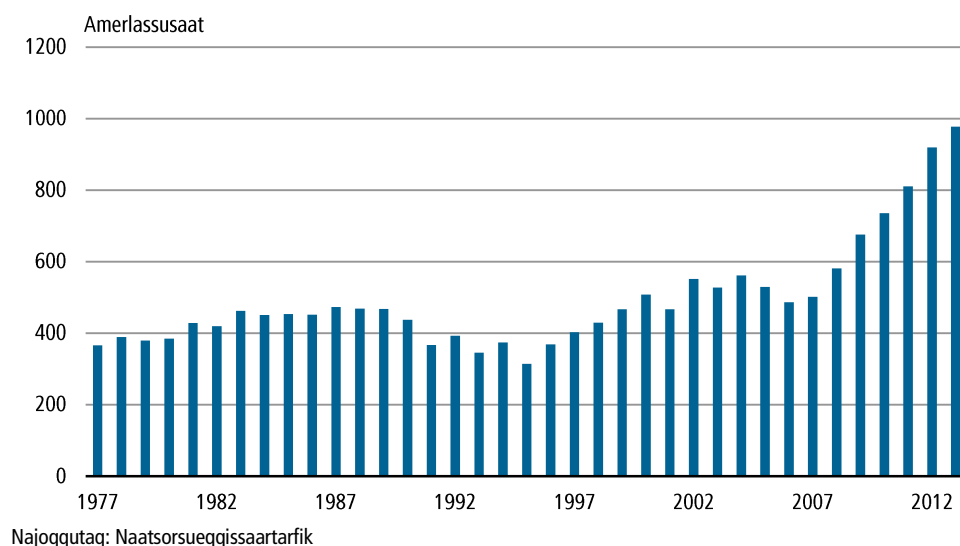
Titartagaq 2.1-mi takuneqarsinnaavoq ukiuni kingullerni 30-ni katinnani inuunissaq nalinginnaanerulersimasoq. Aammattaaq takuneqarsinnaavoq angutit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut arnanut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunit ikinnerusut katittarsimasut.

3. Inunngorfik innuttaanerlu

Inunngorfik innuttaanerlu

Ukiut amerlavallaanngitsut qaangiuttut matuma siorna Kalaallit Nunaanni innuttaasut taamaallat 1 procentii nunani allani innuttaapput. Titartakkami 3.1-mi takuneqarsinnaavoq ukiut tallimat kingulliit ingerlaneranni tamanna allanngtoq, ukiuni taakkunaninunani allani innuttaassuseqartut amerlassusaat 83 procentinik annertusisimasut.

Titartagaq 3.1. Nunani allani innuttaasut amerlassusaat. 1977-2013

Innuttaasut pillugit paasissutissalerinermi innuttaasut misissoqqissaarneranni Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut aammalu Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut immikkortinneqartarput, agguaqatigiissitsinernimi pissutit ersernerlulersinnaaneratt peqqutsigalugu taamatut immikkooritsisoqartarpoq. Inuit Kalaallit Nunaata avataani inuusut 1980-mi 18 procentiusimapput 2013-mi 11 procentiinnanngorsimapput.

Takussutissiami 3.1-mi innuttaasut 1. januar 2013-mi amerlassusaat takuneqarsinnaapput, angajoqqaajusut namminerlu inunngorfiit aallaavigalugit. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, 50.101-it imaluunniit innuttaasut 89 procenti maani nunatsinni inuusimasut.

Takussutissiaq 3.1. 2013-mi innuttaasut amerlassusaat, angajoqqaat namminerlu inunngorfimmut immikkoortillugit

Meeqqap inunngorfia	Katillugit	Angajoqqaat inunngorfii			Angajoqqaat ataaseq Kalaallit Nunaanni inunngortoq/ Angajoqqaap aappaa	
		Kalaallit Nunaanni	Kalaallit Nunaata avataani	Paasissutis- saqanngit- soq	Kalaallit Nunaanni	paasissutis- saqanngit- soq
Katillugit	56.370	34.170	743	11.728	9.442	287
Kalaallit Nunaanni	50.101	33.750	317	7.159	8.776	99
Kalaallit Nunaata avataani	6.269	420	426	4.569	666	188

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Takussutissiami innuttaasut angajoqqaajusut inunngorfiinut immikkoortiter-nikuupput. Inuit 43.899-it (34.170 + 9.442+287) tassa innuttaasut 78 procentiisa angajoqqaavisa arlaat Kalaallit Nunaanni inuusimasuuvoq. Innuttaasut sisamararterutaat inuit nalunaarsorsimaffiini angajoqqaavisa sumi inunngorsimanerat pigineqanngillat. Tamanna peqquteqarpoq angajoqqaajusut inuup normua atorlugu nalunaarsuiffimmi pigineqannginerannik, tamanna peqquteqarsinnaavoq, Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit najugaqannginnerannik imaluunniit ukioq 1968 inuup normua atorlugu nalunaarsuinerup aallartinneqarnera sioqqullugu toqusimaneranik pissuteqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 3.2. Innuttaasut annertuumik kinguaariinikkut Kalaallit Nunaannut attaveqartuusut.

	Katillugit	Kalaallit Nunaanni	Angajoqqaat inunngorfii		Angajoqqaap aappaa Kalaallit Nunaanni inunngor- simasoq
			Paasissutissaqan- ngitsoq	Nunaata avataani inunngorsimasoq	Angajoqqaap aappa Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasoq
Katillugit	51.058	34.170	7.159	9.729	9.729
Kalaallit Nunaanni	49.784	33.750	7.159	8.875	8.875
Kalaallit Nunaata avataani	1.274	420	..	854	854

Kalaallit Nunaanni inunngorsimasup angajoqqaavi marluullutik sumi inunngorsimangersut nalunaarsimanngippat, Kalaallit Nunaannut kinguaariinnerup tungaatigut attaveqartutut naatsorsuinnermi ilanngunneqartarpoq. 1. januar 2013-mi Kalaallit Nunaanni kinguaariinnerup tungaatigut attaveqartutut inuit 51.058-it naaatsorsuutigineqarput. Tassa inuttaasut 90 procentii, takussutissiaq 3.2 malillugu. Tamannalumi nikingavallaanngilaq innuttaasut ataatsimut isigalugit kinguaariinnerup tungaatigut attaveqartuusut (90 procent) Kalaallit Nunaanni inunngortunut (89 procentinut) naleqqiullugit.

4. Inuit najugaqarnerat

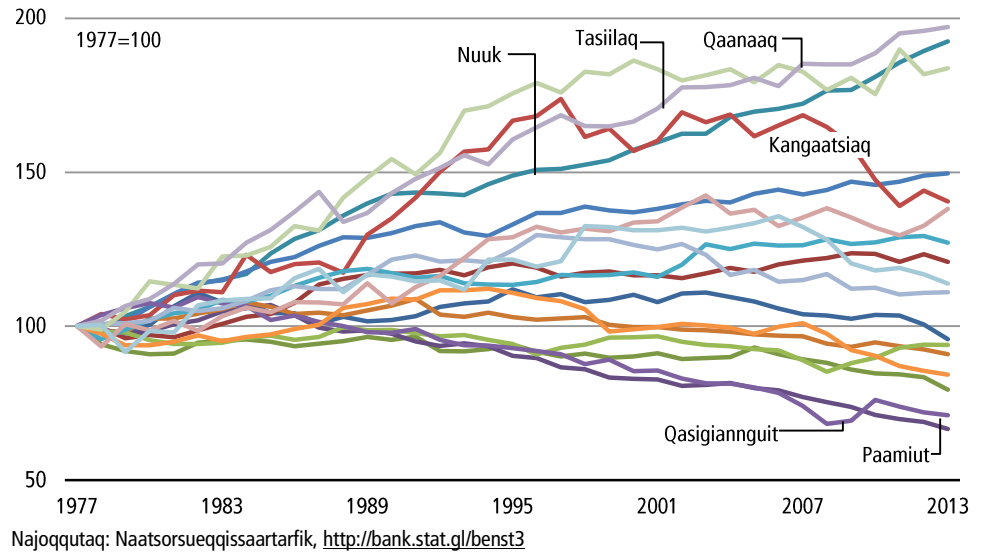
Inuit najugaqarnerat

Asiap sumiiffinnut nalunaarsuiffiani nassaarineqarsinnaapput 18. februar 2011 Kalaallit Nunaanni sumiiffiit inoqarfiusut 92-it. Sumiiffik illoqarfiusinnaavoq (17), nunaqarfiusinnaalluni (62), savateqarfiusinnaalluni (4) stationeqarfiusinnaallunilu (6).

1. januar 2009 kommunerujussuanngortitsisoqarnera tikillugu kommuneqarfiit tamarmik ataatsimik illoqarfeqarput, taamani illoqarfinni allaffissornerit ingerlanneqarput. Kommunerujussuanngortoqarneratalu kingorna taakku kommunitoqqat nunap immikkoortuinik taaneqartarlerput. Ullumikkullu kommuni arlalinnik illoqarfeqarlunilu nunaqarfeqarpoq.

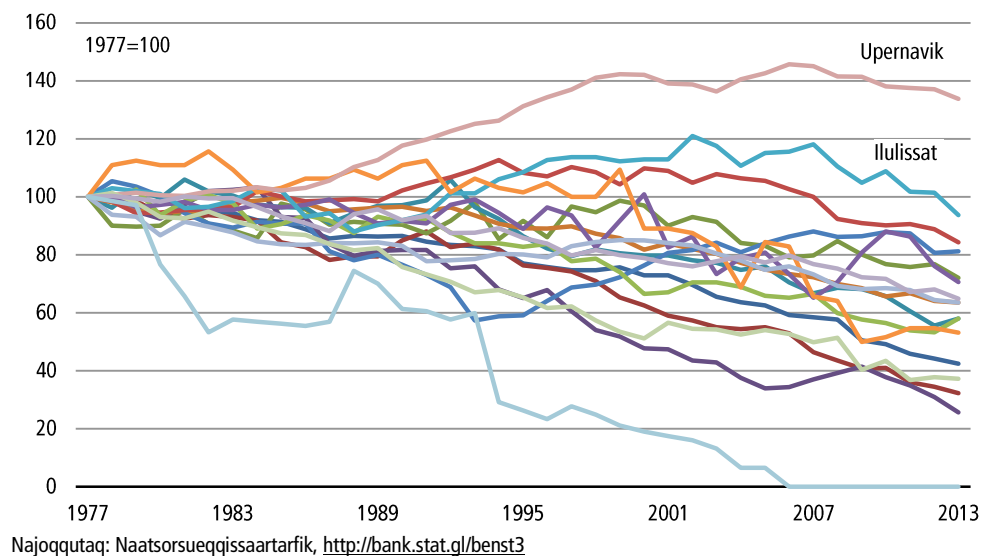
1960-ikkut ingerlaneranni illoqarfinni innuttaasut amerliartupiloorput. Tamatuma kinguneraa, illoqarfinni innuttaasut amerlanerulernerat nunaqarfinnilu innuttaasut ikiliartornerat. Innuttaasut illoqarfinni amerlassusaasa annertusigaluttuinnarnerat, nunaqarfinnilu innuttaasut ikiligaluttuinnarnerat ukiuni 30-ni kingullerni taamaaginnavissimavoq. Titartakkami 4.1-mi takutinneqarpoq 1977-miit 2013-mut illoqarfinni innuttaasut amerliartornerat. Nuummi, Qaanaami Tasiilamilu ukiuni pineqartuni innuttaasut marloriaammik amerleriarnertat takuneqarsinnaavoq, akerlianillu Paamiuni Qasigiannguanilu innuttaasut ikileriarnertat takusassaalluni.

Titartagaq 4.1. 1977-miit 2012-mut illoqarfinni innuttaasut nikerarnerat

Upernavimmi Ilulissanilu nunaqarfiini taamaallat innuttaasut amerleriarput. Nunaqarfiit arlallit inueruttut matuneqarput, taamatullu arlalinni innuttaasut amerlassusaat affaannanngorlutik.

Titartagaq 4.2. 1977-miit 2013-mut nunaqarfinni innuttaasut nikerarnerat

5. Innuttaasut nikerarnerat

Kinguaassiorsinnaaneq

2012-mi Kalaallit Nunaanni 790-it ajoratik inunngorput. Taakkunannga ernisut 732-it nunatsinni inunngortuupput 58-iillu Kalaallit Nunaata avataani inunngortuullutik.

Ajoratik inunngortut takutippaat inuiaqatigiinni arnat kinguaassiorsinnaasusaat. Kinguaassiorsinnaassuseq pineqaraangat

kinguaassiorinissamut tunngassuteqartut imminnut assersuunneqartarput, soorlu tamanna takussutissiami 5.1-mi takutinneqartoq.

Takussutissiaq 5.1. 2012-mi kinguaassiorsinnaanermut tunngassuteqartut

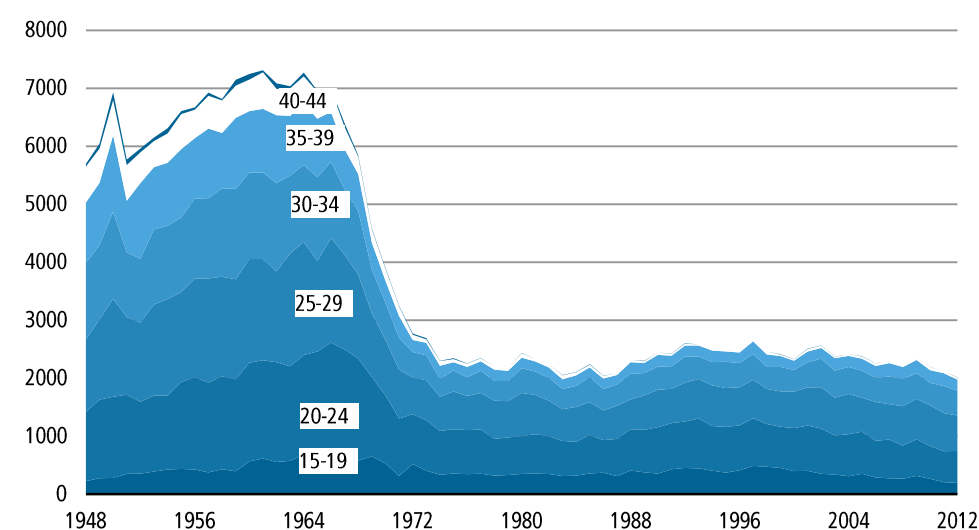
	Katillugit			Anaanaasut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut			Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut		
	1992	2002	2012	1992	2002	2012	1992	2002	2012
Ajornatik inuusut amerlassusaat	1.237	954	790	1.124	877	732	113	77	58
Kinguaassiorneq tamakkerlugu	22,4	16,9	14,0	23,7	17,6	14,6	14,3	11,4	9,1
Nalinginnaasumik kinguaassiorneq	86,1	66,9	56,0	88,6	67,8	57,1	67,7	58,1	44,8
Kinguaassiorsinnaassuseqarneq ataatsimut	2,619	2,571	1,983	2,634	2,634	2,019	2,340	1,983	1,378
Kinguaassiornerup annertunerpaaffia	1,277	1,254	0,967	1,285	1,285	0,985	1,141	0,967	0,672
Naatsorsuinermi immikkut ilanngaattissat peernerisigut kinguaassiorsinnaanerup annertussusia	1,200	1,217	0,950	...	...	...	...	...	...

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benbbsf2>

Kinguaassiorsinnaanermut tunngassuteqartut kinguaassiorsinnaanerup ataatsimut qanoq isikkoqarneranik erseqqissumik takussutissiivoq. Titartakkami 5.1-mi takutinneqarpoq arnat Kalaallit Nunaanni inuusut meeqqiornerminni ukioqqortussuserisartagaat.

Kinguaassiorsinnaanerup qaffasissusia 1960-ikkut 1970-ikkullu aallartinnerini sakkortuumik annikillieriapiloorpoq, titartagaq 1 malillugu. 1975-miit ullumimut naatsorsukkat malillugit, arnaq inuunermini 2,0-nik 2,6-nik amerlatigisunik meerartaarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Titartagaq 5.1. Kinguaassiorsinnaaneq ataatsimut 1948-2012, arnat Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut 1000-iugaangata

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benbbsf1>

Ukiuni kingullerni qulini arnani 25-it ataallugit ukiulinni kinguaassiorsinnaassuseq annikilliertortoq takuneqarsinnaavoq,

kinguaassiorsinnaaneq ataatsimut maanna ima annikitigilersimavoq, siunissaq sivisooq isigalugu innuttaasut kinguaassioqqarsinnaassallutik.

6. Toqusoqartarnera

Toqusoqartarnera

Takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaapput 2008-miit 2010-mut toqusoqartarnera tunngavigalugu allaaserisat. 2010-mi inuit 504-it toqupput.

Meeraaqqat 0-nik ukiullit qanoq ukioqalerumaarnissaa inuuneqqortusissap takutippaa. Inuuneqqortusissaq piffissami aaliangersimasumi toqusut ukiuinut agguataarneri tunngavigalugit suliaavoq. Takussutissiaq 6.1-mi takuneqarsinnaavoq, inuit Kalaallit Nunaanni inuusut ilimagisatut ukiut inuuffissaat piffissani ukunani 1954-1958 aamma 2003-2007. Angutit iniiffigisassaat 14,3-nik qaffariarsimavoq taamatullu arnat inuuffissaat 15,4-nik qaffariarsimalluni.

Takussutissiaq 6.1. Toqusartut naatsorsukkat malillugit

	Katillugit			Angutit			Arnat		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Toqusut amerlassusaat	510	476	459	306	258	270	204	218	189
Pissusissaanngitsumik toqquteqartut 1)	94	69	...	59	52	...	35	17	...
Eqikkakkamik toqusut agguarnerat	9,1	8,5	8,2	10,4	8,7	9,1	7,7	8,2	7,2
Ukiut inuuffigisassat ¹	...	...	...	67,8	68,2	68,7	72,8	72,9	73,5
Ukiut inuuffigisassat ² (Kalaallit Nunaanni inunngortut)	...	...	...	66,6	66,9	67,5	72,4	72,5	73,1

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

1) <http://bank.stat.gl/SUNLDM1> takujuk

2) Ukiut tallimat naatsorsugaapput. 2012=2008-2012

Takussutissiaq 6.2. Inoorlaat uumasarnerisa agguaqatigiissinnerat. Inuit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut

	1978-1982	1983-1987	1988-1992	1993-1997	1998-2002	2003-2007	2008-2012
Angutit	57,4	58,4	59,7	62,1	63,0	65,5	67,5
Arnat	66,4	66,6	68,1	67,6	69,3	71,4	73,1

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/bendt>

Angutit arnallu Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut inunnut nunani killermiunut naleqqiullutik inuunikinnerupput, tamatuma nassuiaatsissaraa Kalaallit Nunaanni ajunaarnikkut imminornikkullu peqquteqartumik toqusarnerit amerlavallaarnerat. Angutit inuusuttut 15-it 35-illu akornanni ukiullit ajunaarlutik imminorlutillu toqusut nalunaarsugaanerullutik. Taamatuttaaq inoorlaat akornanni toqusarnerit ukiunik amerlasuunik inuuffiusussaagaluanik annaasaqaataanermik malitseqartitsisarput, ilaatigullu kræftimik uummalluuteqarlutillu toqusartunit amerliartortunit amerlanerungaallutik.

Takussutiaq 6.3-mi takutinneqarpoq angutit arnallu toqutigisinnaasaat ukiunut immikkoortitikkanut nalunaarsorlugit

Takussutissiaq 6.3. Toqusut 1000-iugaangata. Inuit Kalaallit Nunaanni inunngortut

	Angutit						Arnat					
	2008	2009	2010	2011	2012	2008-2012	2008	2009	2010	2011	2012	2008-2012
0	9,5	2,3	15,6	14,1	10,1	10,3	10,6	5,1	0,0	7,7	8,0	6,2
1-4	0,0	1,3	1,3	0,0	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,4
5-9	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1
10-14	0,4	1,4	0,9	0,5	0,5	0,7	0,4	1,4	0,5	0,5	0,0	0,6
15-19	2,7	3,6	2,7	6,5	2,4	3,5	2,7	1,8	3,6	2,3	1,0	2,3
20-24	3,6	2,4	8,1	3,2	4,1	4,3	0,5	1,0	2,4	1,4	0,9	1,3
25-29	4,2	6,3	2,8	2,7	3,8	3,9	0,6	0,6	0,6	1,1	0,0	0,6
30-34	3,0	3,7	7,1	2,0	3,2	3,8	1,6	1,6	0,7	2,8	2,0	1,8
35-39	3,0	2,0	6,6	4,6	3,1	3,8	0,0	1,5	3,2	3,3	1,7	1,8
40-44	3,1	2,8	6,2	3,5	6,2	4,2	2,0	0,9	2,8	2,1	2,3	2,0
45-49	3,9	3,9	10,0	7,8	4,0	5,9	2,8	7,2	4,8	6,5	2,1	4,7
50-54	6,8	10,1	9,1	8,8	6,2	8,2	6,1	5,8	9,1	2,3	5,3	5,6
55-59	12,9	19,8	17,3	10,4	8,5	13,6	13,4	18,5	11,0	11,4	10,8	12,9
60-64	28,1	18,2	22,0	20,9	23,7	22,6	12,2	21,5	16,2	26,1	17,4	18,7
65-69	47,1	35,0	51,3	30,5	48,4	42,4	31,8	28,7	36,3	36,5	21,8	31,0
70-74	78,3	69,5	68,3	61,2	80,2	71,6	71,0	41,5	38,5	60,7	56,4	53,8
75-79	128,6	107,4	121,3	114,1	129,2	120,1	53,6	78,2	72,1	81,2	72,1	71,4
80-84	215,9	168,4	127,9	187,2	166,0	171,5	118,8	125,3	141,5	140,2	133,3	132,7
85-89	285,7	378,4	133,3	200,0	200,0	228,6	276,6	103,1	259,3	127,0	219,0	195,7

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benbbdm1>

7. Nuuttarnerit

Nuuttarnerit

Kalaallit Nunaanni nuuttarnerit innuttaasut qanoq amerlatiginerinut naleqqiullugu innuttaasut kommuneqarfinnut najugaqarfinnullu agguataarnerannut annertuumik sunniuteqarput. Nuuttarnerit sunniuteqartarnerat inunngortunut toqusunullu naleqqiullugu annertunerujussuuvoq. Nuuttarnerit inuiaqatigiit katitigaanerannut sunniuteqartarpoq, nuuttup najugaqarfigisimasaanut taamatullu nuuffigisaanut.

2012-mi 21.698-it nunaminni nuussimasutut nalunaarutigineqarput. Nuunnerit amerlanersaat illoqarfinmi imaluunniit nunaqarfinmi najugaqarfigeriikkami pisarput.

Takussutissiaq 7.1. Nunagisaq qimannagu nuuttut

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Katillugit	17.416	18.232	18.739	20.413	20.781	21.766	20.639	21.066	22.313	21.941	21.698
Illoqarfinmi tassani	10.280	10.781	11.217	12.250	12.490	13.130	12.044	12.644	13.755	13.200	13.129
Nunaqarfinmi tassani	945	1.185	962	1.294	1.271	1.299	1.254	1.112	1.215	1.316	1.191
Illoqarfiit akornani	3.756	3.882	4.153	4.361	4.428	4.561	4.437	4.548	4.553	4.507	4.440
Nunaqarfiit akornani	291	306	286	279	302	312	406	337	346	370	418

nanni												
Nunaqarfimmit												
illoqarfimmut	1.158	1.099	1.090	1.115	1.240	1.367	1.321	1.266	1.325	1.392	1.359	
Illoqarfimmit nuna-												
qarfimmut	914	878	950	1.047	999	1.041	1.055	1.096	1.070	1.124	1.079	
Allani	72	101	81	67	51	56	122	63	49	32	82	

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benbaf2b>

8. Kalaallit Nunaannut tikittut Kalaallillu Nunaannit aallartut

Kalaallit Nunaannut tikittut Kalaallillu Nunaannit aallartut

Kalaallit Nunaannut tikittut aamma Kalaallit Nunaannit aallartut 1970-ikkunniilli ukiumiit ukiumut allanngorsimaqaat. Ukiut ataasiakkaat eqqarsaatigissanngikkaanni 1980-ikkunni nunanut allanut nuuttarnerit nalinginnaasumik nunasisunit amerlanerusarput. 1990-miit 1992-mut malunnaatilimmik Kalaallit Nunaannut nuuttartut illigaluttuinnarnerisa nunanut allanut nuuttartut annertusinerat malunnavissumik erseqqissisippaa. Ukiuni 1991 aamma 1992-mi nunanut allanut nuuttartut ima amerlatigisimapput, allaat inunngortut ilannguterereeraluarlugit inuit amerlassusaat apparluni. Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut nunattalu avataani inunngorsimasut 1993-miit 1998-mut nunanut allanut nuusimasut amerlassusaat annikilleriarpoq. 2005-miit 2008-mut nunanut allanut nuuttartut malunnavissumik ukiunut siuliinut naleqqiullugu amerlaneroqaat, taakkunani inuit Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut malunnateqarnerullutik.

Takussutissiaq 8.1. Kalaallit Nunaannut Kalaallillu Nunaannit nuuttartut inungorfii tunngavigalugit. 2002-2012

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Katillugit										
Kalaallit Nunaannut nuuttut											
ilanngaatisat											
ilanngaatigereerlugit	-288	-345	-236	-448	-644	-566	-639	-189	-160	-159	-709
Kalaallit Nunaannut nuuttut	2.129	2.388	2.482	2.514	2.404	2.417	2.536	2.551	2.491	2.283	2.191
Kalaallit Nunaata avataanut nuuttut	2.417	2.733	2.718	2.962	3.048	2.983	3.175	2.740	2.651	2.442	2.900
	Kalaallit Nunaanni inunngortut										
Kalaallit Nunaannut nuuttut											
ilanngaatisat											
ilanngaatigereerlugit	-357	-315	-191	-382	-468	-507	-653	-278	-291	-310	-612
Kalaallit Nunaannut nuuttut	627	826	923	870	890	886	907	1.076	1.043	905	871
Kalaallit Nunaata avataanut nuuttut	984	1.141	1.114	1.252	1.358	1.393	1.560	1.354	1.334	1.215	1.483
	Kalaallit Nunaata avataani inunngortut										
Kalaallit Nunaannut nuuttut											
ilanngaatisat											
ilanngaatigereerlugit	69	-30	-45	-66	-176	-59	14	89	131	151	-97
Kalaallit Nunaannut nuuttut	1.502	1.562	1.559	1.644	1.514	1.531	1.629	1.475	1.448	1.378	1.320

Kalaallit Nunaata avataanut nuuttut	1.433	1.592	1.604	1.710	1.690	1.590	1.615	1.386	1.317	1.227	1.417
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benbbiu2>

Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit nuunnerit quliugaangata taakkunannga qulingiluanit amerlanerit Qallunaat Nunaannut nutsernerusarlutillu. Kalaallit Nunaannut aamma Kalaallit Nunaannit nutsernerit sinneri pingaartumik nunanit skandinaviamit imaluunniit skandinaviamut pisarput.

9. Innuttaasut amerlassusissaasa missingersorneqarnerat

Innuttaasut amerlassusissaasa missingersorneqarnerat

Innuttaasut qanoq amerlatiginissaannik naatsorsuinermit innuttaasut siunissami qanoq amerlatiginissaat katitigaanissaallu missingersorneqartarput. Pingaartuuvoq erseqqissassallugu innuttaasut qanoq amerlatiginissaannik naatsorsuineq siunissami qanoq ineriartornissaannik naatsorsuinerunngimmat, kisiannili innuttaasut siunissami inunngortussat toqusussat, Kalaallit Nunaannit kiisalu Kalaallit Nunaannut nutsertussanik nalunaarsuinerulluni. Tunngavigisat taakku eqquutinngippata ineriartorneq piviusoq naatsorsuutinit nikissimassaaq.

Siunissami kinguaassiornissap toqusartullu amerlassusissaat 2013-mi naatsorsuutiginartut 2008-miit – 2012-mut misissuineri ilisimalikkanik tunngaveqassapput, nuttarnenullu naatsorsuutit sivilisunerusumik naatsorsuinerut tunngaveqassallutik. Naatsorsuutit iliuutsillu pimoorussanittartakkami uani takuneqarsinnaapput:
www.stat.gl/BED201202/o2

Takussutissiaq 9.1. 2014-mit 2022-mut innuttaasut missingersorneqarnerat

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Innuttaasut tamarmik	56.341	56.326	56.293	56.253	56.216	56.164	56.105	56.048	55.975
Kalaallit Nunaanni inuusimasut	50.050	49.999	49.953	49.903	49.857	49.807	49.744	49.676	49.596
Kalaallit Nunaata avataani inuusimasut	6.291	6.327	6.340	6.350	6.359	6.357	6.361	6.372	6.379

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/BENP2012>

Takussutissiami 9.1-mi aammalu tabelimi 5-mi innuttaasut amerliartornerannut missingiinerup naammassinera takutinneqarpoq, sumi inunngorsimanermut immikkoortillugit. Takuneqarsinnaavortaaq inuit ataatsimoortut pineqartut amerlassusaat tamarmik immikkut ittumik ineriartornerat. Inuit Kalaallit Nunaanni inunngortut annikitsumik ikiliartussapput 50.101-niit 2013-mi 2022-mi 49.596-nut. Inuit Kalaallit Nunaata avataani inunngortut amerlilaarnissaat ilimagineqarpoq, 2013-mi 6.269-niit 2022-mi 6.379-nut. Innuttaasut missingersorneqarnerat malillugu ukiuni qulini tulluittuni inuit amerlassusaat allanngorpallaassanngitsoq ilimanarpoq.

Inuit amerliartornerilu

Tabel 1. Inuit amerliartornerilu

	Innuttaasut sumi inunnorsimaneri malillugit			Inuiaqatigiit amerliartornerat sumi inunnorsimaneri malillugit					
	Katillugit	Kalaallit Nunaanni	Kalaallit Nunaata avataani	Katillugit	Kalaallit Nunaanni	Kalaallit Nunaata avataa	Katillugit	Kalaallit Nunaanni	Kalaallit Nunaata avataa
		Amerlassusaat			Amerliartorner		Amerliartorneri procentinngorlugit		
1901	11.893	11.621	272	...	...	...	...	...	...
1911	13.459	13.075	384	157	145	112	1,2	1,2	3,5
1921	14.355	14.081	274	90	101	-110	0,6	0,7	-3,3
1930	16.901	16.488	413	283	267	139	1,8	1,8	4,7
1946	21.412	20.939	473	296	292	60	1,6	1,6	0,9
1951	23.642	22.581	1.061	446	328	588	2,0	1,5	17,5
1956	27.101	25.234	1.867	692	531	806	2,8	2,4	12,0
1961	33.140	30.378	2.762	1.208	1.029	895	4,2	4,1	8,2
1962	34.312	31.304	3.008	1.172	926	246	3,5	3,0	8,0
1963	35.499	32.288	3.211	1.187	984	203	3,5	3,1	6,7
1964	36.967	33.406	3.561	1.468	1.118	350	4,1	3,5	10,9
1965	38.815	34.711	4.104	1.848	1.305	543	5,0	3,9	15,2
1966	39.615	35.132	4.483	800	421	379	2,1	1,2	9,2
1967	42.102	36.380	5.722	2.487	1.248	1.239	6,3	3,6	27,6
1968	43.792	37.372	6.420	1.690	992	698	4,0	2,7	12,2
1969	45.639	38.378	7.261	1.847	1.006	841	4,2	2,7	13,1
1970	46.331	38.914	7.417	692	536	156	1,5	1,3	2,1
1971	46.532	38.912	7.620	201	2	203	0,4	0,0	2,7
1972	47.935	39.752	8.183	1.403	840	563	3,0	2,2	2,2
1973	48.581	40.089	8.492	646	337	309	1,3	0,8	3,8
1974	49.468	40.091	9.377	887	2	885	1,8	0,0	10,4
1975	49.502	39.979	9.523	34	-112	146	0,1	-0,3	1,6
1976	49.666	40.390	9.276	164	411	-247	0,3	1,0	-2,6
1977	49.719	40.601	9.118	53	211	-158	0,1	0,5	-1,7
1978	49.148	40.609	8.539	-571	8	-579	-1,1	0,0	-6,4
1979	49.338	40.775	8.563	190	166	24	0,4	0,4	0,3
1980	49.773	40.947	8.826	435	172	263	0,9	0,4	3,1
1981	50.643	41.459	9.184	870	512	358	1,7	1,3	4,1
1982	51.435	42.156	9.279	792	697	95	1,6	1,7	1,0
1983	51.903	42.669	9.234	468	513	-45	0,9	1,2	-0,5
1984	52.347	43.130	9.217	444	461	-17	0,9	1,1	-0,2
1985	52.940	43.587	9.353	593	457	136	1,1	1,1	1,5
1986	53.406	44.053	9.353	466	466	0	0,9	1,1	0,0
1987	53.733	44.430	9.303	327	377	-50	0,6	0,9	-0,5
1988	54.524	44.952	9.572	791	522	269	1,5	1,2	2,9
1989	55.171	45.629	9.542	647	677	-30	1,2	1,5	-0,3
1990	55.558	46.142	9.416	387	513	-126	0,7	1,1	-1,3
1991	55.620	46.778	8.842	62	636	-574	0,1	1,4	-6,1
1992	55.385	47.184	8.201	-235	406	-641	-0,4	0,9	-7,2
1993	55.117	47.558	7.559	-268	374	-642	-0,5	0,8	-7,8
1994	55.419	48.029	7.390	302	471	-169	0,5	1,0	-2,2
1995	55.732	48.412	7.320	313	383	-70	0,6	0,8	-0,9
1996	55.863	48.679	7.184	131	267	-136	0,2	0,6	-1,9
1997	55.971	48.882	7.089	108	203	-95	0,2	0,4	-1,3
1998	56.076	49.117	6.959	105	235	-130	0,2	0,5	-1,8
1999	56.087	49.281	6.806	11	164	-153	0,0	0,3	-2,2
2000	56.124	49.369	6.755	37	88	-51	0,1	0,2	-0,7
2001	56.245	49.623	6.622	121	254	-133	0,2	0,5	-2,0
2002	56.542	49.796	6.746	297	173	124	0,5	0,3	1,9
2003	56.676	49.941	6.735	134	145	-11	0,2	0,3	-0,2
2004	56.854	50.096	6.758	178	155	23	0,3	0,3	0,3
2005	56.969	50.283	6.686	115	187	-72	0,2	0,4	-1,1
2006	56.901	50.397	6.504	-68	114	-182	-0,1	0,2	-2,7

2007	56.648	50.366	6.282	-253	-31	-222	-0,4	-0,1	-3,4
2008	56.462	50.270	6.192	-186	-96	-90	-0,3	-0,2	-1,4
2009	56.194	50.023	6.171	-268	-247	-21	-0,5	-0,5	-0,3
2010	56.452	50.226	6.226	258	203	55	0,5	0,4	0,9
2011	56.615	50.321	6.294	163	95	68	0,3	0,2	1,1
2012	56.749	50.340	6.409	134	19	115	0,2	0,4	1,8
2013	56.370	50.101	6.269	-379	-239	-140	-0,7	-0,5	-2,2

<http://bank.stat.gl/bensat1>

Nassuiaat:

1) 1901-30: "Nunap inuii". 1945-51: "Inuit kalaallit inatsisaannut atasut".

2) 1930-mi avannaani inuit 271-it pineqarput, tamarmik Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut.

3) Inuit amerlassusaanni nikeramerujussuit nalunaarsuineri periaatsinik tunngaveqarput.

4) 1966-mi Kangerlussuarmi sulisut sakkutuujunngitsut ilaalerput, taamalu immikkut ittumik amerleriaateqarpoq inunnik 579-nik, ilaat tallimat Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut.

Najoqqutaq: Statsministeriami Kalaallit Nunaannut immikkoortortaarfik, Danmarks Statistik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Innuttaasut nikerarnerat 1950-2012

Tabel 2. Innuttaasut nikerarnerat 1950-2012

	Ajoratik inunngortut		Toqusut		Kalaallit Nunaannut nuuttut tamakkerlugit (iluarsiissutit ilanngullugit)				Ukiumi pine- qartumi innut- taasut amer- liartorneri. Katillugit
	Anaanaasut Kalaallit Nunaanni inunngos- simasut	Katillugit	Kalaallit Nunaanni inunngortut	Katillugit	Inunngortut sinneqartoo- rutaasut	Kalaallit Nunaanni inunngortut	Kalaallit Nunaata avataani inunngortut	Katillugit	
1950	1.110	1.129	537	539	590	-113	122	9	599
1951	973	999	548	550	449	-142	210	68	517
1952	996	1.034	473	475	559	-96	141	45	604
1953	1.058	1.109	392	398	711	-213	41	-172	539
1954	1.103	1.136	384	388	748	-113	255	142	890
1955	1.179	1.234	371	375	859	-127	177	50	909
1956	1.235	1.293	347	351	942	-3	258	255	1.197
1957	1.303	1.361	329	337	1.024	37	165	202	1.226
1958	1.335	1.410	284	290	1.120	-201	178	-23	1.097
1959	1.412	1.491	278	285	1.206	-181	209	28	1.234
1960	1.496	1.586	247	256	1.330	-164	119	-45	1.285
1961	1.548	1.644	284	292	1.352	-338	158	-180	1.172
1962	1.489	1.610	344	361	1.249	-161	99	-62	1.187
1963	1.560	1.671	270	279	1.392	-172	248	76	1.468
1964	1.674	1.797	321	329	1.468	-48	428	380	1.848
1965	1.596	1.738	327	337	1.401	-848	247	-601	800
1966	1.608	1.781	318	329	1.452	-42	1.077	1.035	2.487
1967	1.507	1.685	305	314	1.371	-210	529	319	1.690
1968	1.418	1.576	319	333	1.243	-93	697	604	1.847
1969	1.151	1.310	293	311	999	-322	15	-307	692
1970	999	1.144	268	283	861	-733	73	-660	201
1971	851	1.028	268	289	739	257	407	664	1.403
1972	770	948	281	295	653	-152	145	-7	646
1973	706	940	320	339	601	-384	670	286	887
1974	638	866	312	332	534	-438	-62	-500	34
1975	671	815	299	313	502	39	-430	-391	164
1976	715	859	327	348	511	-177	-281	-458	53
1977	783	918	307	373	545	-468	-667	-1.135	-571
1978	717	870	295	309	561	-256	-110	-366	190
1979	794	900	375	393	507	-247	185	-62	435
1980	913	1.034	362	380	654	-39	264	225	870
1981	931	1.056	357	381	675	123	1	124	792
1982	952	1.052	386	408	644	-53	-120	-173	468
1983	890	994	407	433	561	-22	-85	-107	444
1984	916	1.054	407	439	615	-52	30	-22	593
1985	1.032	1.152	415	435	717	-151	-87	-238	466
1986	952	1.055	420	445	610	-155	-142	-297	327
1987	999	1.104	418	445	659	-59	205	146	791
1988	1.104	1.213	413	432	781	-14	-118	-132	647
1989	1.107	1.210	429	455	755	-165	-203	-368	387
1990	1.144	1.258	434	467	791	-74	-655	-729	62
1991	1.102	1.192	409	458	734	.	.	-969	-235
1992	1.124	1.237	420	441	796	-330	-734	-1.064	-268
1993	1.098	1.180	416	432	748	-333	-194	-527	302
1994	1.025	1.139	415	445	694	-308	-46	-354	313
1995	1.012	1.101	453	480	621	-366	-100	-466	131
1996	956	1.051	411	444	607	-419	-64	-483	108
1997	1.023	1.095	466	492	603	-373	-28	-401	105
1998	901	980	434	457	523	-419	-96	-515	-52
1999	880	945	443	479	466	-290	-26	-316	83
2000	807	879	429	450	429	-158	-47	-205	138
2001	856	942	434	466	476	-234	-13	-247	297

2002	877	954	417	446	508	-357	69	-288	134
2003	786	879	388	411	468	-315	-30	-345	178
2004	809	892	440	479	413	-191	-45	-236	115
2005	794	886	446	465	421	-382	-66	-448	-68
2006	772	842	409	440	402	-468	-176	-644	-253
2007	755	853	429	452	401	-507	-59	-566	-186
2008	763	834	401	428	406	-653	14	-639	-268
2009	816	895	417	444	451	-278	89	-189	258
2010	774	869	471	504	365	-291	131	-160	163
2011	747	821	440	470	351	-310	151	-159	134
2012	732	790	429	459	331	-612	-97	-709	-379

<http://bank.stat.gl/bensat2>

Nassuiaat:

1) Inuit amerlassusaanni nikerarnerujussuit nalunaarsuineri periaatsinik tunngaveqarput

Najoqqutaq: Statsministeriami Kalaallit Nunaannut immikkoortortaarfik, Danmarks Statistik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Kommuneni, immikkoortorta qarfinni, illo qarfinni nuna qarfinnilu innuttaasut 2012

Tabel 3. Kommuneni, immikkoortorta qarfinni, illo qarfinni nuna qarfinnilu innuttaasut 2012

	0-6	7-16	17-24	25-64	65+	I alt
Nuna tamakkerlugu	5.605	8.141	7.343	31.128	4.153	56.370
Illo qarfinni	4.745	6.815	6.297	26.767	3.527	48.151
Nuna qarfinni il. il.	860	1.326	1.046	4.361	626	8.219
Kommunit						
Kommune Kujalleq	687	995	942	3.783	744	7.151
Illo qarfinni	578	849	830	3.208	604	6.069
Nuna qarfinni il. il.	109	146	112	575	140	1.082
Sermersooq	2.189	3.067	2.618	12.794	1.200	21.868
By	2.016	2.820	2.461	12.047	1.094	20.438
Nuna qarfinni il. il.	173	247	157	747	106	1.430
Qeqqata	968	1.388	1.392	5.139	733	9.620
By	837	1.206	1.222	4.346	657	8.268
Nuna qarfinni il. il.	131	182	170	793	76	1.352
Qaasuitsup	1.761	2.691	2.360	9.214	1.472	17.498
By	1.314	1.940	1.784	7.166	1.172	13.376
Nuna qarfinni il. il.	447	751	576	2.048	300	4.122
Udenfor kommunerne	-	-	31	198	4	233
By	-	-	-	-	-	-
Nuna qarfinni il. il.	-	-	31	198	4	233
Immikkoortorta qarfiit						
Nanortalik	197	304	211	1.010	216	1.938
Illo qarfinni	131	208	149	711	138	1.337
Nuna qarfinni il. il.	66	96	62	299	78	601
Qaqortoq	326	445	538	1.804	300	3.413
Illo qarfinni	307	429	519	1.709	265	3.229
Nuna qarfinni il. il.	19	16	19	95	35	184
Narsaq	164	246	193	969	228	1.800
Illo qarfinni	140	212	162	788	201	1.503
Nuna qarfinni il. il.	24	34	31	181	27	297
Ivittuut	-	-	-	42	-	42
Illo qarfinni	-	-	-	-	-	-
Nuna qarfinni il. il.	-	-	-	42	-	42
Paamiut	150	244	184	857	186	1.621
Illo qarfinni	141	231	174	795	174	1.515
Nuna qarfinni il. il.	9	13	10	62	12	106
Nuuk	1.569	2.132	2.006	10.205	828	16.740
Illo qarfinni	1.536	2.112	1.963	10.045	798	16.454
Nuna qarfinni il. il.	33	20	43	160	30	286
Maniitsoq	309	488	370	1.826	295	3.288
Illo qarfinni	249	404	293	1.486	238	2.670
Nuna qarfinni il. il.	60	84	77	340	57	618
Sisimiut	659	900	1.022	3.313	438	6.332
Illo qarfinni	588	802	929	2.860	419	5.598
Nuna qarfinni il. il.	71	98	93	453	19	734
Kangaatsiaq	128	241	184	596	78	1.227
Illo qarfinni	64	104	73	284	33	558
Nuna qarfinni il. il.	64	137	111	312	45	669
Aasiaat	314	430	559	1.723	301	3.327
Illo qarfinni	290	400	544	1.630	278	3.142
Nuna qarfinni il. il.	24	30	15	93	23	185
Qasigiannguut	115	178	158	656	141	1.248

Illoqarfinni	103	162	154	619	133	1.171
Nunaqarfinni il. il.	12	16	4	37	8	77
Ilulissat	505	699	548	2.766	407	4.925
Illoqarfinni	464	658	490	2.560	369	4.541
Nunaqarfinni il. il.	41	41	58	206	38	384
Qeqertarsuaq	71	140	90	453	125	879
Illoqarfinni	69	131	90	432	123	845
Nunaqarfinni il. il.	2	9	-	21	2	34
Uummannaq	199	352	310	1.215	178	2.254
Illoqarfinni	109	205	168	709	91	1.282
Nunaqarfinni il. il.	90	147	142	506	87	972
Upernavik	329	539	386	1.400	183	2.837
Illoqarfinni	130	198	158	601	94	1.181
Nunaqarfinni il. il.	199	341	228	799	89	1.656
Qaanaaq	100	112	125	405	59	801
Illoqarfinni	85	82	107	331	51	656
Nunaqarfinni il. il.	15	30	18	74	8	145
Tasiilaq	412	608	369	1.467	152	3.008
Illoqarfinni	281	394	265	989	88	2.017
Nunaqarfinni il. il.	131	214	104	478	64	991
Illoqqortoormiut	58	83	59	223	34	457
Illoqarfinni	58	83	59	218	34	452
Nunaqarfinni il. il.	-	-	-	5	-	5

<http://bank.stat.gl/benst3>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Innuttaasut utoqqaassutsinut, suaassutsinut, inunngorfinnut aamma katissimanerannut imaluunniit katissimannginnerannut immikkoortillugit 2013

Tabel 4. Innuttaasut utoqqaassutsinut, suaassutsinut, inunngorfinnut aamma katissimanerannut imaluunniit katissimannginnerannut immikkoortillugit 2013

	Angutit						Arnat				
	Katillugit	Katillugit	Katinne-qanngitsut	Katinnikut	Avinnerit	Nuleernerit	Katillugit	Katinne-qanngitsut	Katinnikut	Avinnerit	Uillamerit
Innuttaasut tamakkerlugit											
Katillugit	56.370	29.838	19.714	7.667	1.879	578	26.532	16.044	7.449	1.680	1.359
0-4	4.036	2.109	2.109	-	-	-	1.927	1.927	-	-	-
5-9	3.980	2.030	2.030	-	-	-	1.950	1.950	-	-	-
10-14	4.120	2.070	2.070	-	-	-	2.050	2.050	-	-	-
15-19	4.290	2.174	2.174	-	-	-	2.116	2.105	11	-	-
20-24	4.663	2.362	2.314	48	-	-	2.301	2.163	134	3	1
25-29	4.134	2.103	1.860	221	22	-	2.031	1.625	353	48	5
30-34	3.791	1.964	1.433	456	72	3	1.827	1.005	703	111	8
35-39	3.153	1.733	977	633	122	1	1.420	565	689	149	17
40-44	3.924	2.113	991	864	249	9	1.811	607	947	221	36
45-49	5.506	2.990	1.281	1.316	375	18	2.516	750	1.341	359	66
50-54	4.691	2.607	972	1.266	333	36	2.084	527	1.177	287	93
55-59	3.505	2.003	645	1.037	283	38	1.502	351	863	180	108
60-64	2.424	1.447	434	747	188	78	977	184	514	142	137
65-69	1.800	1.027	263	529	129	106	773	92	377	82	222
70-74	1.179	618	104	348	70	96	561	71	217	55	218
75-79	689	315	44	138	28	105	374	40	85	32	217
80-84	359	136	11	53	7	65	223	22	30	10	161
85-89	106	33	1	11	1	20	73	6	7	1	59
90-94	17	4	1	-	-	3	13	2	1	-	10
95+	3	-	-	-	-	-	3	2	-	-	1
Kalaallit Nunaanni inunngortut											
Katillugit	50.101	25.653	17.649	6.061	1.444	499	24.448	14.954	6.660	1.512	1.322
0-4	3.874	2024	2024	-	-	-	1850	1850	-	-	-
5-9	3.728	1920	1920	-	-	-	1808	1808	-	-	-
10-14	3.922	1968	1968	-	-	-	1954	1954	-	-	-
15-19	4.170	2116	2116	-	-	-	2054	2044	10	-	-
20-24	4.413	2215	2172	43	-	-	2198	2067	127	3	1
25-29	3.631	1837	1634	182	21	-	1794	1439	307	43	5
30-34	3.139	1591	1177	349	62	3	1548	849	588	104	7
35-39	2.487	1294	737	457	99	1	1193	479	564	136	14
40-44	3.276	1666	776	671	210	9	1610	548	830	196	36
45-49	4.859	2508	1086	1093	312	17	2351	702	1249	336	64
50-54	4.067	2137	837	1012	259	29	1930	500	1075	265	90
55-59	2.919	1578	525	817	211	25	1341	321	764	155	101
60-64	1.964	1093	348	563	119	63	871	166	469	110	126
65-69	1.493	770	208	393	80	89	723	87	349	71	216
70-74	1.059	509	78	299	49	83	550	70	211	53	216
75-79	638	272	31	125	18	98	366	39	80	30	217
80-84	342	122	10	47	4	61	220	21	29	9	161
85-89	101	30	1	10	-	19	71	6	7	1	57
90-94	16	3	1	-	-	2	13	2	1	-	10
95+	3	-	-	-	-	-	3	2	-	-	1
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut											
Katillugit	6.269	4.185	2.065	1.606	435	79	2.084	1.090	789	168	37
0-4	162	85	85	-	-	-	77	77	-	-	-
5-9	252	110	110	-	-	-	142	142	-	-	-
10-14	198	102	102	-	-	-	96	96	-	-	-
15-19	120	58	58	-	-	-	62	61	1	-	-
20-24	250	147	142	5	-	-	103	96	7	-	-
25-29	503	266	226	39	1	-	237	186	46	5	-
30-34	652	373	256	107	10	-	279	156	115	7	1
35-39	666	439	240	176	23	-	227	86	125	13	3
40-44	648	447	215	193	39	-	201	59	117	25	-

45-49	647	482	195	223	63	1	165	48	92	23	2
50-54	624	470	135	254	74	7	154	27	102	22	3
55-59	586	425	120	220	72	13	161	30	99	25	7
60-64	460	354	86	184	69	15	106	18	45	32	11
65-69	307	257	55	136	49	17	50	5	28	11	6
70-74	120	109	26	49	21	13	11	1	6	2	2
75-79	51	43	13	13	10	7	8	1	5	2	-
80-84	17	14	1	6	3	4	3	1	1	1	-
85-89	5	3	-	1	1	1	2	-	-	-	2
90-94	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
95+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<http://bank.stat.gl/benst5>

Nassuiaat: 1) Averusersimasut katinneqanngitsunut ilaanngunneqarnikuupput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inuit amerlassusissaat 2012-2022

Tabel 5. Inuit amerlassusissaat 2012-2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Innuttaasut tamarmik										
Katil-lugit	56.370	56.341	56.326	56.293	56.253	56.216	56.164	56.105	56.048	55.975
0-6	5.605	5.654	5.702	5.755	5.736	5.760	5.810	5.883	5.859	5.822
7-16	8.141	8.153	7.993	7.912	7.921	7.893	7.820	7.691	7.710	7.723
17-24	7.343	7.038	6.939	6.756	6.605	6.458	6.331	6.198	6.088	6.094
25-64	31.128	31.282	31.453	31.471	31.479	31.474	31.442	31.410	31.307	31.075
65+	4.153	4.214	4.239	4.399	4.512	4.631	4.761	4.923	5.084	5.261
Kalaallit Nunaanni inunngortut										
Katil-lugit	50.101	50.050	49.999	49.953	49.903	49.857	49.807	49.744	49.676	49.596
0-6	5.341	5.320	5.307	5.291	5.221	5.190	5.203	5.238	5.221	5.194
7-16	7.742	7.735	7.556	7.469	7.444	7.410	7.311	7.161	7.114	7.066
17-24	7.024	6.756	6.674	6.492	6.353	6.187	6.037	5.873	5.731	5.719
25-64	26.342	26.557	26.770	26.833	26.899	26.961	26.995	27.041	26.979	26.765
65+	3.652	3.682	3.692	3.868	3.986	4.109	4.261	4.431	4.631	4.852
Kalaallit Nunaata avataani inunngortut										
Katil-lugit	6.269	6.291	6.327	6.340	6.350	6.359	6.357	6.361	6.372	6.379
0-6	264	334	395	464	515	570	607	645	638	628
7-16	399	418	437	443	477	483	509	530	596	657
17-24	319	282	265	264	252	271	294	325	357	375
25-64	4.786	4.725	4.683	4.638	4.580	4.513	4.447	4.369	4.328	4.310
65+	501	532	547	531	526	522	500	492	453	409

<http://bank.stat.gl/BENP2013>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Toqusut pillugit kisitsisit

Tabel 6. Toqusut pillugit kisitsisit

	Angutit			Arnat			Angutit			Arnat		
	Toqusi- manngit- sut	Toqusartut akuttus- susii	Aggua- qatigiis- sillugu utoq- gassaq	Toqusi- manngit- sut	Toqusartut akuttus- susii	Aggua- qatigiis- sillugu utoq- gassaq	Toqusi- manngit- sut	Toqusartut akuttus- susii	Aggua- qatigiis- sillugu utoq- gassaq	Toqusi- manngit- sut	Toqusartut akuttus- susii	Aggua- qatigiis- sillugu utoq- gassaq
	1983-1987						1988-1992					
0	10.000	0,0282	60,58	10.000	0,0231	67,25	10.000	0,0265	61,4	10.000	0,0223	68,92
1	9.718	0,0065	61,34	9.769	0,0065	67,84	9.735	0,0078	62,06	9.777	0,0075	69,49
5	9.454	0,0026	58,98	9.523	0,0013	65,52	9.495	0,0012	59,57	9.562	-	66,99
10	9.370	0,0005	54,48	9.485	0,0005	60,77	9.425	-	54,99	9.531	-	62,2
15	9.320	0,0022	49,75	9.477	0,0012	55,82	9.400	0,0021	50,12	9.519	0,0012	57,27
20	9.160	0,0101	45,55	9.405	0,0019	51,22	9.212	0,0076	46,06	9.444	0,0016	52,7
25	8.786	0,0071	42,35	9.299	0,0026	46,76	8.858	0,0052	42,76	9.382	0,0022	48,02
30	8.521	0,0033	38,56	9.194	0,0032	42,25	8.631	0,0064	38,79	9.299	0,003	43,42
35	8.362	0,0029	34,22	9.089	0,0024	37,71	8.411	0,0019	34,72	9.212	0,0024	38,8
40	8.171	0,004	29,94	8.969	0,0053	33,16	8.237	0,0066	30,38	9.098	0,0034	34,24
45	7.983	0,0109	25,56	8.723	0,0036	28,99	8.008	0,0088	26,15	8.934	0,0042	29,8
50	7.608	0,0157	21,64	8.454	0,0138	24,79	7.721	0,0115	21,99	8.665	0,0066	25,6
55	7.071	0,0208	18,01	8.035	0,0144	20,91	7.253	0,0156	18,17	8.245	0,0096	21,73
60	6.337	0,0245	14,69	7.337	0,0202	17,54	6.608	0,0354	14,59	7.721	0,0148	17,94
65	5.418	0,0412	11,56	6.586	0,0241	14,11	5.596	0,0382	11,59	6.924	0,0284	14,58
70	4.151	0,0805	8,99	5.505	0,0441	11,16	4.366	0,068	8,82	5.760	0,0366	11,8
75	2.793	0,1076	6,75	4.237	0,0833	8,43	2.895	0,0721	6,52	4.620	0,0532	8,87
80	1.442	0,25	4,79	2.753	0,1274	6,13	1.255	0,0854	5,32	3.214	0,1221	6,21
85	457	0,4583	3,57	1.433	0,375	3,69	451	0,2903	3,53	1.542	0,1646	4,25
	1993-1997						1998-2002					
0	10.000	0,0197	63,41	10.000	0,0242	67,99	10.000	0,0177	64,3	10.000	0,0129	69,76
1	9.803	0,0046	63,69	9.758	0,0051	68,67	9.823	0,0025	64,45	9.871	0,0038	69,68
5	9.623	0,0007	60,83	9.562	0,0004	66,03	9.671	0,0008	61,42	9.759	0,0004	66,45
10	9.589	0,0008	56,04	9.547	-	61,12	9.632	-	56,66	9.739	-	61,58
15	9.553	0,0035	51,23	9.539	0,0032	56,17	9.585	0,0027	51,92	9.717	0,0014	56,71
20	9.327	0,0065	47,38	9.443	0,0006	51,71	9.398	0,0086	47,87	9.634	0,0034	52,17
25	9.067	0,0049	43,65	9.368	0,0029	47,1	9.100	0,004	44,33	9.538	0,0033	47,66
30	8.856	0,0061	39,6	9.292	0,0013	42,45	8.923	0,0038	40,14	9.435	0,0026	43,14
35	8.673	0,0043	35,36	9.237	0,0032	37,69	8.758	0,0033	35,83	9.353	0,0004	38,49
40	8.501	0,005	31,01	9.115	0,0055	33,14	8.593	0,0031	31,45	9.265	0,0022	33,82
45	8.290	0,0057	26,7	8.939	0,0037	28,72	8.387	0,0049	27,13	9.109	0,0017	29,33
50	8.092	0,0093	22,27	8.721	0,0055	24,35	8.117	0,006	22,92	8.896	0,0119	24,94
55	7.666	0,0082	18,3	8.379	0,0085	20,18	7.772	0,0109	18,77	8.468	0,0129	21,03
60	7.152	0,025	14,34	7.690	0,0147	16,67	7.214	0,0356	14,93	7.970	0,0146	17,12
65	6.139	0,0406	11,1	6.873	0,0302	13,21	6.188	0,0415	11,83	7.112	0,036	13,73
70	4.632	0,0777	8,51	5.597	0,0622	10,4	4.981	0,0752	8,84	5.977	0,0575	10,67
75	2.972	0,1509	6,34	4.053	0,0785	8,06	3.224	0,1079	6,73	4.564	0,0707	7,88
80	1.364	0,1798	4,81	2.479	0,1313	5,94	1.516	0,117	5,36	2.599	0,1329	6,2
85	427	0,4	3,46	1.013	0,1647	4,53	516	0,25	4,04	1.118	0,1831	4,98
	2003-2007						2008-2012					
0	10.000	0,0134	66,66	10.000	0,008	71,92	10.000	0,0073	68,73	10.000	0,005	73,45
1	9.866	0,004	66,56	9.920	0,0018	71,51	9.927	0,0023	68,23	9.950	0,001	72,82
5	9.745	0,0026	63,36	9.841	0,0009	68,06	9.845	-	64,78	9.901	-	69,17
10	9.700	0,0004	58,64	9.811	-	63,26	9.835	0,0005	59,84	9.898	-	64,19
15	9.672	0,0028	53,8	9.786	0,0025	58,41	9.809	0,0021	54,99	9.883	0,0022	59,28
20	9.539	0,0077	49,49	9.704	0,0005	53,87	9.681	0,0043	50,66	9.797	0,0034	54,77
25	9.243	0,0033	45,97	9.635	0,0018	49,23	9.461	0,0029	46,76	9.710	0,0005	50,23
30	9.094	0,0032	41,67	9.583	0,0013	44,48	9.312	0,0021	42,45	9.672	0,0006	45,42
35	8.998	0,0036	37,08	9.499	0,0023	39,84	9.173	0,004	38,04	9.623	0,0014	40,63
40	8.842	0,0032	32,67	9.408	0,003	35,2	9.030	0,0033	33,59	9.531	0,0029	35,99
45	8.645	0,0036	28,33	9.306	0,0028	30,54	8.880	0,0034	29,1	9.448	0,0031	31,27

50	8.423	0,0066	23,99	9.096	0,0049	26,16	8.672	0,0053	24,71	9.278	0,0078	26,78
55	8.119	0,0077	19,76	8.766	0,0112	22,01	8.383	0,0129	20,43	9.027	0,01	22,43
60	7.582	0,0122	15,88	8.286	0,0175	18,07	7.898	0,0218	16,47	8.508	0,0177	18,57
65	6.884	0,0406	12,12	7.627	0,0261	14,32	7.181	0,0308	12,76	7.807	0,0283	14,92
70	5.536	0,0612	9,19	6.502	0,0406	11,18	5.933	0,0482	9,69	6.716	0,0296	11,77
75	3.782	0,0949	6,8	4.959	0,0644	8,55	4.193	0,1098	7,18	5.243	0,0725	9,06
80	1.915	0,1532	4,98	3.038	0,1083	6,56	2.244	0,1557	5,51	3.658	0,1264	6,5
85	571	0,1563	3,56	1.465	0,1818	4,84	810	0,2045	4,18	1.694	0,1215	5,04

<http://bank.stat.gl/bedbbd2>

Malugiuk.: Toqusimanngitsuni kisitsisini pineqartut nukarliit najoqqutaralugit kisitsisaapput. Soorlu 1986-1990-mi inuit 10.000-ikkaaraanni nukappiaqqat ataatsimik ukiullit 9.751-iussapput. Toqusartut akuttussusiini pineqarpoq ukiut taakkartorneqartut akornini toqusinnaanermut periarfissat 10.000-delii. Agguaqatigiissillugu utoqqaatigilersarneq: ukioqatigiit akornanni toqusimanngitsut ataanni agguaqatigiissillugu sulii inuunerisassaq.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Meeqqat uumallutik inuusut arnaasa qassinik ukioqanerinit immikkoortiterlugit

Tabel 7. Meeqqat uumallutik inuusut arnaasa qassinik ukioqanerinit immikkoortiterlugit

		1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2012
		Meeqqat uumallutik inuusut							
Innuttaasut tamakkerlugit		1.034	1.152	1.258	1.101	879	886	869	790
	15-19	203	213	123	120	150	147	87	92
	20-24	314	409	446	250	241	277	243	238
	25-29	304	288	404	365	196	193	234	247
	30-34	135	176	198	266	192	147	148	169
	35-39	57	51	76	81	89	100	64	63
	40-44	17	13	11	18	10	19	12	11
	45+	1	2	-	-	1	2	2	-
Anaanaasut Kalaallit Nunaanni inuunngorsimasut		913	1.033	1.144	1.012	807	794	774	732
	15-19	201	208	118	115	148	142	85	92
	20-24	291	393	425	242	224	268	240	226
	25-29	253	229	366	328	171	157	216	231
	30-34	105	152	163	238	168	115	132	134
	35-39	45	39	64	72	85	92	45	53
	40-44	14	10	8	16	10	18	12	10
	45+	1	2	-	-	1	1	2	-
		Agguaqatigiissillugu inuit amerlassusaat							
Katillugit	15-19	3.063	2.831	1.684	1.694	1.912	2.243	2.262	2.150
	20-24	2.417	3.095	2.790	1.583	1.631	1.919	2.187	2.284
	25-29	2.012	2.514	3.095	2.733	1.557	1.641	1.905	1.998
	30-34	1.567	1.988	2.457	2.909	2.613	1.587	1.611	1.789
	35-39	1.512	1.497	1.833	2.205	2.728	2.497	1.462	1.412
	40-44	1.104	1.400	1.387	1.671	2.041	2.598	2.335	1.893
	45+	1.029	1.057	1.330	1.253	1.574	1.936	2.456	2.499
Anaanaasut Kalaallit Nunaanni inuunngorsimasut	15-19	2.918	2.667	1.508	1.550	1.834	2.156	2.199	2.091
	20-24	2.193	2.881	2.576	1.430	1.488	1.816	2.077	2.176
	25-29	1.614	2.170	2.770	2.467	1.344	1.390	1.702	1.772
	30-34	1.159	1.603	2.109	2.633	2.370	1.310	1.337	1.511
	35-39	1.194	1.146	1.540	1.968	2.522	2.282	1.246	1.185
	40-44	969	1.137	1.114	1.460	1.841	2.426	2.172	1.710
	45+	929	934	1.098	1.049	1.382	1.753	2.290	2.335
		Kinguaassiorsinnaassuseq							
Katillugit	Tamakkiisumik erniorneq	2.438	2.279	2.467	2.506	2.319	2.343	2.252	1.996
	15-19	66	75	73	71	78	66	52	40
	20-24	130	132	160	158	148	144	113	106
	25-29	151	115	131	134	126	118	138	117
	30-34	86	89	81	91	73	93	86	83
	35-39	38	34	41	37	33	40	49	45
	40-44	15	9	8	11	5	7	11	6
	45+	1	2	-	-	1	1	-	1
Anaanaasut Kalaallit Nunaanni inuunngorsimasut	Tamakkiisumik erniorneq	2.511	2.299	2.507	2.572	2.346	2.313	2.189	2.030
	15-19	69	78	78	74	81	66	53	41
	20-24	133	136	165	169	151	148	113	110
	25-29	157	106	132	133	127	113	140	122
	30-34	91	95	77	90	71	88	78	87
	35-39	38	34	42	37	34	40	43	38
	40-44	14	9	7	11	5	7	10	7
	45+	1	2	-	-	1	1	-	1

<http://bank.stat.gl/benbblm1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

**Kalaallit Nunaannut nuuttut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttut sumi
inunngorsimanerinit immikkoortiterlugit**

**Tabel 8. Kalaallit Nunaannut nuuttut aamma Kalaallit Nunaannit nuuttut sumi
inunngorsimanerinit immikkoortiterlugit**

	Kalaallit Nunaannut nuuttut			Kalaallit Nunaannit Nuuttut		
	Katillugit	Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut	Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut	Katillugit	Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut	Kalaallit Nunaat avataani inunngorsimasut
1993	2.091	466	1.625	2.618	799	1.819
1994	2.119	472	1.647	2.473	780	1.693
1995	2.236	532	1.704	2.702	898	1.804
1996	2.414	662	1.752	2.897	1.081	1.816
1997	2.579	740	1.839	2.980	1.113	1.867
1998	2.419	735	1.684	2.934	1.154	1.780
1999	2.488	803	1.685	2.804	1.093	1.711
2000	2.323	837	1.486	2.528	995	1.533
2001	2.461	804	1.657	2.708	1.038	1.670
2002	2.126	624	1.502	2.414	981	1.433
2003	2.388	826	1.562	2.733	1.141	1.592
2004	2.482	923	1.559	2.718	1.114	1.604
2005	2.514	870	1.644	2.962	1.252	1.710
2006	2.404	890	1.514	3.048	1.358	1.690
2007	2.417	886	1.531	2.983	1.393	1.590
2008	2.536	907	1.629	3.175	1.560	1.615
2009	2.551	1.076	1.475	2.740	1.354	1.386
2010	2.491	1.043	1.448	2.651	1.334	1.317
2011	2.283	905	1.378	2.442	1.215	1.227
2012	2.191	871	1.320	2.900	1.483	1.417

<http://bank.stat.gl/benbbiu2>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Innuttaasut naalagaaffimmi innuttaassusaannut immikkoortiterlugit

Tabel 9. Innuttaasut naalagaaffimmi innuttaassusaannut immikkoortiterlugit

Naalagaaffiit innuttaaffigineqartut	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2013
Katillugit	49.785	52.955	55.567	55.732	56.110	56.972	56.452	56.370
Danmark	49.400	52.501	55.129	55.418	55.602	56.442	55.716	55.392
Finland	15	7	9	4	10	5	8	20
Island	15	21	26	34	115	100	94	180
Norge	129	138	116	66	84	48	61	70
Sverige	108	144	145	63	100	86	92	99
Estland	-	-	-	-	3	3	-	-
Letland	-	-	-	-	-	-	-	2
Litauen	-	-	-	-	1	1	7	4
Belgien	-	-	2	1	2	3	4	3
Cypern	-	-	1	-	1	1	-	-
Frankrig	13	10	8	9	10	11	13	11
Grækenland	-	-	1	-	-	-	-	-
Holland	2	4	2	4	5	4	8	8
Irland	1	-	1	3	-	3	2	2
Italien	1	3	2	2	6	7	5	7
Luxembourg	-	-	-	-	-	-	-	-
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-
Polen	-	-	4	-	3	2	24	29
Portugal	-	-	1	1	-	-	-	-
Slovakiet	-	-	-	-	-	-	6	7
Slovenien	-	-	-	-	-	-	-	-
Kroatien	-	-	-	-	-	-	1	12
Spanien	1	3	4	3	1	-	2	4
Storbritanien	-	-	34	22	20	12	22	14
Czekiet	-	-	-	-	1	2	1	-
Czechoslovakiet (tidligere)	-	2	3	-	-	-	-	-
Tyskland	28	24	20	20	24	46	61	60
Østtyskland (tidligere)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ungarn	3	-	1	-	-	-	-	-
Østrig	5	1	-	-	1	-	3	4
Switzerland	2	4	4	2	3	8	7	4
Bulgarien	-	-	-	3	7	10	16	20
Rumænien	-	-	-	-	1	9	11	13
Tyrkiet	-	1	1	-	-	-	2	1
Rusland	-	-	-	-	13	18	3	5
Sovjetunionen (tidligere)	-	-	-	-	-	1	1	-
Hviderusland	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukraine	-	-	-	1	-	-	-	-
Øvrige Europa	2	1	2	2	2	1	1	1
USA	16	31	22	23	19	18	29	43
Canada	3	12	4	14	8	20	13	13
Øvrige Amerika	1	-	3	6	9	6	13	14
Etiopien	-	-	-	-	-	-	-	-
Marokko	-	-	-	-	-	1	1	2
Somalia	-	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige Afrika	-	1	2	1	3	1	9	13
Afghanistan	-	-	-	-	-	-	-	-
Bangladesh	-	-	-	-	-	-	1	-
Philippinerne	-	-	-	6	5	10	51	119
Indien	-	1	1	1	4	5	1	1
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	1	4	-	2	-	1	1
Japan	1	1	2	2	3	2	6	7
Kina	-	-	-	-	-	5	6	14

Libanon	-	-	1	-	-	-	-	-
Pakistan	-	-	-	-	1	1	2	1
Sri Lanka	-	-	-	1	-	2	1	1
Syrien	-	-	-	-	-	-	-	-
Thailand	-	3	6	14	37	63	131	152
Vietnam	-	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige Asien	-	-	3	2	3	9	12	12
Oceanien	-	-	-	2	1	5	4	2
Statsløs	-	-	1	-	-	-	-	-
Ukendt	39	41	2	2	-	1	-	3

<http://bank.stat.gl/benst6>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartafik

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

- Nul

* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Lars Pedersen

E-mail: larp@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Ineqarneq

1. Ineqarneq nalinginnaasumik

Ineqarneq nalinginnaasumik

Kalaallit Nunaanni inissiat amerlanerpaartaat pisortanit pigineqarput, inissianillu ineriartortitsineq politikkikkut aalajangiinernik tunngaveqarpoq. Inissiat amerlanerpaartaat attartortittagaapput. Piginneqatigiilluni inissiateqarnerup inissiamillu nammineq pigisaqarnerup annertusarnissaa politikkikkut anguniagaavoq, taamatut ineriartortitsinikkut inuit namminneq ileqqaaruteqarnissaannik siuarsaannerussaaq inuiaqatigiit aningaasarsiomerannut iluaqutaanissaa naatsorsuutigineqarpoq. 1990-mili nunaqarfinni illoqarfinnilu piginneqatigiilluni inissiat sanaartorneqarsinnaalerput. Inissianik nammineq pigisallit peqatigiiffiornissaat Naalakkersuisut kajumissaarutigaat. Piginneqatigiilluni inissiaatillit peqatigiiffii arlallit 2009-miit nammineq inissianik piginnittutut peqatigiiffinngortiterput. Inissiat pisortanit pigineqartut ilarpassui iluamik aserfallatsaaliorneqarsimanngillat ukiunilu aggersuni iluarsaattariaqarlutik.

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq:

Piginneqatigiilluni inissiateqarluni peqatiiggiit aamma inissianik nammineq pigisallit peqatigiiffii pillugit nittartakkami uani takukkit: www.nanoq.gl

2. Ineqarnermut tunngasut aaqqissuussaannerat

Ineqarnermut tunngasut aaqqissuussaannerat

Inissiat pisortanit pigineqartut danskit naalagaaffianit 1987-mi tiguneqarput. Maanna ineqarnermut tunngasut Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniipput. Pisortat inissiaataannik ingerlatsineq pisariillisarniarlugu 1995-mi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pilersinneqarpoq. Inissiaatileqatigiiffik Naalakkersuisunit 100 procentimik pigineqarpoq. Nuummi Inissiaatileqatigiiffik Iserit A/S kommunip inissiaataanik 1.200-iusunik aqutsisuuvoq. Naalakkersuisut inissiat 7.000 missaat pigaat, kommunillu inissiat 4.800 missaat pigalugit.

Ineqarneq pillugu naammagittaalliortarfik

Attartortut attartortitsisullu akornanni saqitsaassutit, ineqarneq pillugu naammagittaalliortarfimmi suliarineqartarput, taanna 2006-mi pilersinneqarpoq.

Ininut akiliutinut iluarsartuusseqqinneq

Ulloq 1. januar 2002-mi ineqarnermut akiliutaasartunik iluarsaaqqinneq aammalu ineqarnermut tapiissuteqartunik aaqqissuussineq pitsaanerusoq atuutilerput. Ineqarnermut akiliutaasartunut akiliutit akiviannut naleqqunnerulersinneqarput taamaalilluni pisortanit ikiorsiissutitut tapiissutit (ineqarnermut meeqqanut tapiissutit) ineqarnermut akiliutaasartut naatsorsorneranni peerneqarlutik, taavalu tapiissut nuunneqarluni ineqarnermut tapiissutimut pitsaanerusumut, pingaarnertut inuiaqatigiit pissakinnerusunut iluaqutaasussamik. Aammattaaq ineqarnermut akiliutaasartunik iluarsaaqqinnerup siunertaraa kajumissaarutigalugulu pissaqarnerusut nammineq illuliortitsinermi namminersortut attartortittagaanni illuliortitsissasut soorlu piginneqatigiilluni inissianik sanaartortitsineq imaluunniit illuliortiternernut aningaasalersuineq 20-20-60 atorlugu.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik pillugu takusaqarnerorusukkuit nittartagaq una alakkaruk: Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik
A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu nittartagaq una takuuk: www.ini.gl
Iserit A/S pillugu nittartagaq una alakkaruk: www.iserit.gl
Nittartagaq ineqarneq pillugu naammagittaalliortarfik una alakkaruk: www.maalaarut.gl

3. Illuliortitsineq aningaasalersuinerlu

Illuliortitsineq aningaasalersuinerlu

Naalakkersuisut anguniagaraat inuinnnaat inissialiornert siuarsassallugu. Tassunga atatillugu illuliortitsineq pillugu nutarterinermi nammineq illuliornermi aningaasalersuinissaq kaammattuutigineqarpoq, assersuutigalugu piginneqatigiilluni inissialiortitsinermi, inissianik piginninnermi ilaqutariinnullu ataasiakkaanut illuliortitsinermi.

Kommunit attartugassanik sanaartornerat

Kommunit inissianik attartortitassanik sanaartorneq pisortanit 100 pct.-imik aningaasalersorneqarpoq. Kvadratmeterimut ataatsimut Naalakkersuisut aalajangersimasumik tapiissuteqartarput. Sanaartornernerup akiligassartaata sinnera kommuninit aningaasalersorneqartarpoq.

Takussutissiaq 3.1. Inissialiortiternermut aningaasaliissutit

	2006	2007	2008	2009	2010
	Mio. kr.				
Katillugit	188,5	229,5	128,1	169,5	140
Kommunit attartortittakkanik					
sanaartorneri	41,1	43,7	48,9	27	10
Nammineq inissialiorneq					
tapiiffigisaq	95,3	109,6	-6,5	28	7,3
Piginneqatigiilluni inissiaatileqatigiit	0	0,9	0	79,5	117,7
Nuummi sulisunut inissat	0	2,3	3	0	5
Kommunit inissianik					
sanaartornissaanut tapissutit 1)	0	0	11	0	0
Nunaqarfinni avinngarusimasunilu inissiat	52	73,1	71,8	35	0

Malugiuk.: 2009-mi 2010-milu missingersuutit pineqarput.

Nassuiaat: 1) Nuummi inissialiortiternissamut tapiissutit.

Najoqqutaq: Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanner Mullu Pisortaqarfik (IAAN)

Takussutissiaq 3.2. Inissiat amerliartorneri

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Katillugit	177	229	230	330	264	226	232	196	235	381	369	274
Nanortalik	12	9	2	17	2	3	10	-	-	12	3	24
Qaqortoq	3	4	4	17	12	9	13	26	19	40	15	13
Narsaq	-	25	3	2	5	4	1	-	8	3	-	9
Paamiut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Nuuk	101	6	91	230	141	102	113	91	91	192	161	136
Maniitsoq	6	36	4	14	8	2	11	1	-	2	3	4
Sisimiut	1	56	37	3	13	34	14	9	49	4	121	17
Kangaatsiaq	1	-	7	1	4	9	3	1	1	-	8	-
Aasiaat	9	2	30	-	32	3	6	8	5	2	1	9
Qasigiannugit	5	-	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Ilulissat	11	39	12	22	21	21	21	25	32	58	8	28
Qeqertarsuaq	-	8	7	-	1	-	-	12	3	11	-	2
Uummannaq	14	17	23	3	16	5	4	4	3	6	4	-
Upernavik	10	21	1	9	3	10	15	2	4	28	3	20
Qaanaaq	-	1	6	5	1	2	3	2	-	1	3	3
Ammassalik	3	5	2	3	3	18	18	15	16	22	39	1
Illoqqortoormiut	1	-	-	4	2	2	-	-	4	-	-	-

<http://bank2.stat.gl/BON002>

Malugiuk: Kommunit siusinnerusukkut nalunaartoqannginnera nutaanillu nalunaaruteqartoqarneranut tunngatillugu iluarsisat pissutigalugit kisitsisit kisitsisinit saqqummiuteriikkanut sanilliullugit allaanerulaarsinnaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Piginneqatigiilluni inissialiorneq

Naalakkersuisut kommunillu piginneqatigiilluni inissialiortitsisut peqatigiiffiit sanaartornermut aningaasartuutit 50 procentii tikillugit erniaqanngitsunik akilersugassartaqanngitsunillu taarsigassarsisisinnaapput. Piginneqatigiilluni inissialiortitsisut peqatigiiffiannut ilaasortaasut sanaartornermut aningaasartuutitut minnerpaamik 5 procentimik aningaasaliisarput. 50 procent sinneruttut piginneqatigiilluni inissialiortitsisut peqatigiiffianit aningaaserivinnit taarsigassarsitsiniartarfinnilluunniit taarsigassarsinikkut aningaasalersorneqassapput. 110 kvadratmeteri tikillugu nappaanermut

anigaasartuutitut kvadratmeteritut 19.100 koruuninik
tapiiffigineqarnissamut qinnuteqartoqarsinnaavoq.

Boligstøttemik aaqqissuussineq

Boligstøttemik aaqqissuussineq 1959-mi eqqunneqarpoq 1990-ikkunnilu allannngortinneqarpoq, taamaalluni inissianik nutaanik nappaanermut taarsigassarsisoqarsinnaajunnaarpoq. Taarsigassarsisimasunulli ukiuni tulleriinni inoqutigiit isertitaat akileraaruteqaatasussat 180.000 ataassimappatigit taarsigassarsiaminnik akiitsuminnillu sinneruttunik erniaqanngitsunngorlugit akilersugassaajunnaarnissaannullu qinnuteqarnissaannut periarfissaqarpoq.

Illut sanaqataaffiusut

Nammineq illuliornermut aaqqissuussineq 2007-mi nutarterneqarpoq, aaqqissuussineq illunut sanaqataaffiusunut taamaallaat atuuttussannngortinneqarluni. Illunut sanaqataaffiusunut isertitaqqortussuseq aallaqqaasiutigineqartunut apeqqutaasarpoq, taamaallutik illunik sanaqataanermi isertitaqqortunerusut annerusumik aallaqqaasiuteqartarput. Illup sanaqataaffiusup sanaartorneqarnissaanut ilitersuisoqarnissamut sumiiffimmilu sanasunit ikiorserneqarnissamut tapiissutissanik sanaqataasoq aamma qinnuteqarsinnaavoq. Aaqqissuussineq Inissiaatileqatigiiffik A/S INI-mit aqunneqarpoq.

20/20/60-imik inissialiornermi anigaasaleeriaaseq (Siornatigit 10-40-50) Sanaartornermi anigaasartuutit 40 %-ii tikillugit Naalakkersuisut kommunillu ilaqutariinnut illuliornermi taarsigassarsisitsinnaapput. Sanaartornermi anigaasartuutit 60 %-ii sanaartortitsisup nammineq anigaasaliissutigissavai, nalinginnaavorlu taarsigassarsiniartitsisarfiit anigaaseriviilluunniit taarsigassarsiffiginerisigut pissarsiarineqartarnerat.

Attartortumiit piginnittuunermut

Pisortat illuutaannik ilaqutariit ataatsit arlallilluunniit attartortut illu pigiligassatut qinnutigisinnaavaat. Tunitsivimmi akiusut malillugit akia aalajangerneqartarpoq.

Pisortanit tapiiffigineqarani sanaartorneq

Pisortanit tapiiffigineqarnani sanaartorneq killeqarpoq, tassa inuit nammineerlutik anigaasalersuisussaammata aamma/imaluunniit sivikitsumik taarsersugassanik anigaaserivimmiit taarsigassarsisussaammata. 1985-miilli danskit taarsigassarsitsiniartarfii Kalaallit Nunaanneersunut illuutit qularnaveeqqusiutigalugit taarsigassarsisitsisarsimapput.

Nittartagaq takuneqarsinnasoq:

Sukumiinerusumik illuliortitsinermut anigaasalersuinernullu tunngasunik paasisaqarusukkuut nittartagaq una takusinnaavat: www.nanoq.gl

4. Inissiat amerlassusiat, ineqarfiit eqimassusiat iluarsaassinerillu

Inissiat amerlassusiat, ineqarfiit eqimassusiat iluarsaassinerillu

Inissianik sanaartornerit sanaartornernut naammassisanut atorsinnaasunullu agguataarlugit naatsorsorneri pillugit kisitsisitigut paasissutissiortoqartarpoq. Inissiaq sanallugu naammassineqarlunilu atorneqarsinnaassappat kommunimit akuersissummik peqartariaqarpoq.

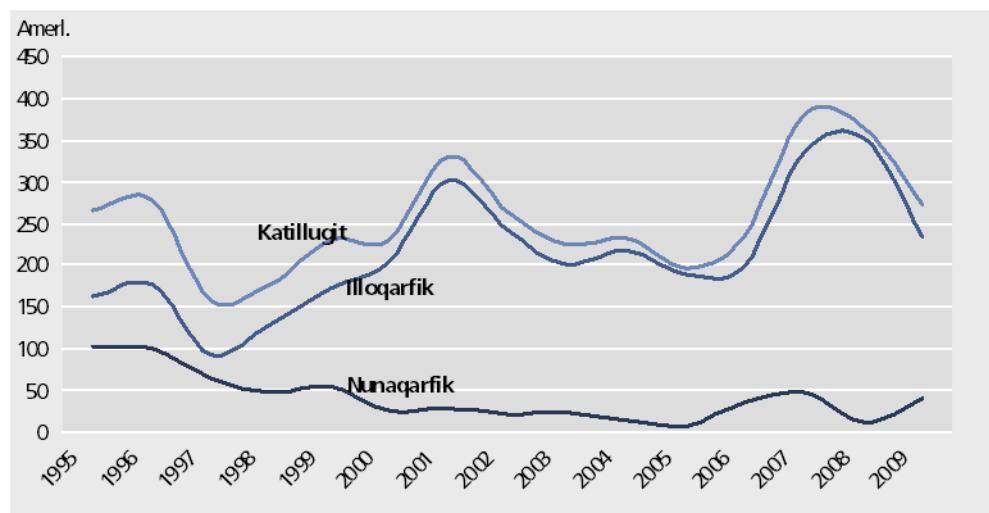
Takussutissiaq 4.1. Inissiat amerliartorneri

	1. jan. 2006	1. jan. 2007	1. jan. 2008	1. jan. 2009	1. jan. 2010	1. januar 2010			
						Illoqar- finni	Nuna- qarfinni	Kollegiat	Utoqqaat illui
Nuna tamak- kerlugut	21.850	22.075	22.371	22.833	23.112	19.402	3.710	1.928	752
Nanortalik	1.013	1.013	1.025	1.028	1.052	610	442	18	49
Qaqortoq	1.424	1.443	1.467	1.498	1.511	1.379	132	263	79
Narsaq	818	826	828	829	838	761	77	96	47
Paamiut	1.067	1.067	1.067	1.067	1.075	964	111	65	58
Nuuk	5.873	5.954	6.136	6.319	6.455	6.283	172	597	127
Maniitsoq	1.507	1.507	1.509	1.512	1.516	1.195	321	72	36
Sisimiut	1.989	2.038	2.042	2.163	2.180	2.046	134	315	80
Kangaatsiaq	477	478	478	486	486	216	270	-	11
Aasiaat	1.336	1.341	1.342	1.344	1.353	1.243	110	260	57
Qasigiannguit	623	623	623	623	623	586	37	-	23
Ilulissat	1.743	1.775	1.775	1.838	1.869	1.670	199	140	70
Qeqertarsuaq	440	443	454	454	456	426	30	-	16
Uummannaq	1.072	1.075	1.081	1.085	1.085	576	509	7	42
Upernavik	838	842	871	874	894	392	502	28	25
Qaanaaq	378	378	379	380	385	266	119	18	-
Ammassalik	1.027	1.043	1.065	1.104	1.105	606	499	49	25
Illoqqortoormiut	225	229	229	229	229	183	46	-	7

<http://bank.stat.gl/BON001>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 4.1. Illuliortitsineq, illoqarfinnut nunaqarfinnullu immikkoortiterlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Iluarsaassineq nutarterinerlu

Namminersorlutik Oqartussat inissiaataasa attartortittakkat 2/3-iisa missaat ukiut 15-it sinnerlugit pisoqaassuseqarput, aserfallatsaaliorneqarsimanatillu. 1990-mi Inatsisartut inissiat nungullarsimaqisut nutarsarniarlugit iluarsaassinissamut pilersaarut aalajangiuppaat, pilersaarut taanna ukiuni arlalinni ingerlasussaavoq.

Inissiat 1. januar 2010-mi, annertussutsimut annertussutsillu katinnerinut agguataarneri

Tabel 1. Inissiat 1. januar 2010-mi, annertussutsimut annertussutsillu katinnerinut agguataarneri

	1. jan. 2008	1. jan. 2009	1. jan. 2010	0-39 m ²	40-59 m ²	60-69 m ²	70-89 m ²	90+ m ²	Nalu- naaru- tisine- qan- ngitsut	Init naqqi aggua- qati- giissil- lugit	Annertus- susaat katillugit	Kollegiani utoqqaallu angerlarsi- maffiini annertus- susaat
	Amerlassusaat									Kvadratmeter		
Katillugit	22.371	22.833	23.112	3.040	4.370	4.380	4.755	3.843	2.724	66	1.580.752	1.612.696
Nanortalik	1.025	1.028	1.052	249	254	231	155	98	65	58,3	61.300	62.104
Qaqortoq	1.467	1.498	1.511	242	326	198	227	212	306	65,2	98.559	102.663
Narsaq	828	829	838	108	137	220	173	103	97	68,7	57.531	59.247
Paamiut	1.067	1.067	1.075	200	218	189	327	65	76	62,6	67.425	68.901
Nuuk	6.136	6.319	6.455	606	1.168	695	1.731	1.612	643	75,7	488.721	497.409
Maniitsoq	1.509	1.512	1.516	225	397	254	359	161	120	63,7	96.545	97.841
Sisimiut	2.042	2.163	2.180	273	310	437	421	271	468	67	146.029	150.769
Kangaatsiaq	478	486	486	17	133	171	66	53	46	65,4	31.789	31.921
Aasiaat	1.342	1.344	1.353	159	302	328	250	144	170	65,1	88.014	91.818
Qasigiannguit	623	623	623	85	99	193	127	73	46	65,4	40.767	41.043
Ilulissat	1.775	1.838	1.869	220	320	289	424	342	274	70,4	131.644	134.164
Qeqertarsuaq	454	454	456	21	79	111	43	115	87	74,4	33.933	34.125
Uummannaq	1.081	1.085	1.085	154	203	336	128	158	106	64,6	70.063	70.651
Upernavik	871	874	894	156	129	290	92	173	54	65,1	58.209	58.845
Qaanaaq	379	380	385	76	93	46	67	54	49	61,7	23.757	23.757
Ammassalik	1.065	1.104	1.105	216	142	343	138	165	101	64,9	71.741	72.629
Illoqqortoormiut	229	229	229	33	60	49	27	44	16	64,3	14.725	14.809

<http://bank.stat.gl/BONBEST2>

Malugiuk: "Nateq katillugu m²" ima naatsorsorneqarpoq: init naqqisa ilisimaneqartut annertussusaat aammalu init naqqi ilisimaneqanngitsut amerlassusaat agguaqatigiissillugu angissusaannik ganngerutiginerisa katinneri. Ilinniartut inaat utoqqaallu illuini init 12 m²-iutinneqarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inissiat, 1. januar 2010-mi initaasa amerlassusiinut agguataarnerat

Tabel 2. Inissiat, 1. januar 2010-mi initaasa amerlassusiinut agguataarnerat

Inissiat												
	Katillugit	Ini 1	Init 2	Init 3	Init 4	Init 5+	Nalunaa- rutigine- qanngitsut	Init naqqi aggua- aqatgiis- sillugit	Init katillugit	Kollegiat	Utoqqaat angerlar- simaffii	Kollegiani init aamma utoqqaat angerlarsi maffiini init
Katillugit	23.112	2.019	5.483	5.502	5.174	1.589	3.345	2,9	68.517	1.928	752	71.197
Nanortalik	1.052	129	274	237	181	81	150	2,9	3.013	18	49	3.080
Qaqortoq	1.511	168	400	267	244	97	335	2,8	4.198	263	79	4.540
Narsaq	838	63	191	255	137	70	122	3	2.473	96	47	2.616
Paamiut	1.075	146	263	219	281	60	106	2,8	3.063	65	58	3.186
Nuuk	6.455	601	1.351	1.517	1.647	688	651	3,1	20.126	597	127	20.850
Maniitsoq	1.516	190	380	357	333	83	173	2,8	4.271	72	36	4.379
Sisimiut	2.180	238	434	425	484	111	488	2,9	6.295	315	80	6.690
Kangaatsiaq	486	1	130	187	80	17	71	3	1.437	-	11	1.448
Aasiaat	1.353	135	320	321	311	60	206	2,9	3.889	260	57	4.206
Qasigiannguit	623	52	169	144	189	18	51	2,9	1.828	-	23	1.851
Ilulissat	1.869	160	401	433	475	83	317	3	5.554	140	70	5.764
Qeqertarsuaq	456	18	78	83	155	26	96	3,3	1.487	-	16	1.503
Uummannaq	1.085	50	345	256	189	42	203	2,8	3.054	7	42	3.103
Upernavik	894	17	235	267	193	65	117	3,1	2.749	28	25	2.802
Qaanaaq	385	7	140	105	45	13	75	2,8	1.067	18	-	1.085
Ammassalik	1.105	37	297	386	186	61	138	3	3.341	49	25	3.415
Illoqqortoormiut	229	7	75	43	44	14	46	2,9	672	-	7	679

<http://bank.stat.gl/BONBEST3>

Malugiuq: Init amerlassusaat tassaapput init nalunngisat inissiallu qassinik initaqaarnersut nalusat amerlassusaat init agguaatigiissillugu amerlassusaannik gangerlugu.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inissialiortiterneq, illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarnerat

Tabel 3. Inissialiortiterneq, illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarnerat

	Illoqarfinni								Nunaqarfinni							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Katillugit	240	201	217	188	198	334	356	234	24	25	15	8	37	47	13	40
Nanortalik	1	3	8	-	-	5	3	14	1	-	2	-	-	7	-	10
Qaqortoq	11	5	13	26	19	40	13	13	1	4	-	-	-	-	2	-
Narsaq	1	2	-	-	8	3	-	7	4	2	1	-	-	-	-	2
Paamiut	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-
Nuuk	141	102	113	90	91	192	161	136	-	-	-	1	-	-	-	-
Maniitsoq	4	2	11	1		2	2	4	4	-	-	-	-	-	1	-
Sisimiut	12	30	11	7	25	4	120	9	1	4	3	2	24	-	1	8
Kangaatsiaq	1	6	3	1	1	-	7	-	3	3	-	-	-	-	1	-
Aasiaat	31	3	6	8	4	2	1	9	1	-	-	-	1	-	-	-
Qasigiannuguit	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ilulissat	19	19	20	23	30	55	8	27	2	2	1	2	2	3	-	1
Qeqertarsuaq	1	-	-	12	-	11	-	2	-	-	-	-	3	-	-	-
Uummannaq	11	1	4	3	2	4	1	-	5	4	-	1	1	2	3	-
Upernavik	3	7	9	2	-	4	3	1	-	3	6	-	4	24	-	19
Qaanaaq	1	1	3	2	-	1	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Ammassalik	1	16	16	13	14	11	34	1	2	2	2	2	2	11	5	-
Illoqqortoormiut	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

<http://bank.stat.gl/BONBE3>

Malugiuk: Kommuninit siusinnerusukkut nalunaartoqannginnera nutaanillu nalunaaruteqartoqarneranut tunngatillugu iluarsisat pissutigalugit kisitsisit kisitsisinit saqqummiuteriikkanut sanilliullugit allaanerulaarsinnaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inissialiortiterneq, piginnittunut aningaasalersueriaatsimullu agguataarnerat

Tabel 4. Inissialiortiterneq, piginnittunut aningaasalersueriaatsimullu agguataarnerat

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Katillugit	230	330	264	226	232	196	235	381	369	274
Kommunit pigisaat										
Katillugit	107	131	101	34	45	60	68	67	69	91
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	-	-	-	-	2	-	-	1	-	-
Sulisut najugaqarfii	-	13	-	-	-	6	-	1	-	-
60/40 imaluunniit 20/20/60	84	82	31	24	34	37	62	62	56	77
Nammeneq sanaat	6	1	2	-	2	3	-	-	-	3
Misiliummik sanaartorneq	2	-	-	-	-	12	-	1	-	-
10-40-50-mik aaqqitat	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-
Kommunini suliat	15	35	68	10	7	2	6	2	4	11
Namminersornerullutik / Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut										
Katillugit	4	22	27	106	-	-	1	4	73	4
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	-	-	-	93	-	-	1	-	-	-
Sulisut najugaqarfii	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Nammeneq sanaat	-	3	1	-	-	-	-	4	-	3
60/40 imaluunniit 20/20/60	-	-	-	-	-	-	-	-	73	-
Nammeneq aningaasaliiffisat	-	19	26	12	-	-	-	-	-	1
Nammeneq pigisat										
Katillugit	117	170	136	86	187	136	166	310	227	179
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
BSU	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Misiliummik sanaartorneq	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
60/40 imaluunniit 20/20/60	-	2	1	-	1	2	-	-	1	123
Piginneqatigiilluni najugaqarfiit	32	38	46	36	93	38	98	81	18	-
Nammeneq sanaat	41	42	41	29	24	11	12	44	20	27
Nammeneq aningaasaliiffisat, pisortanit taperneqarnani	41	83	42	15	17	5	21	4	4	29
10-40-50-mik aaqqitat	3	4	6	6	52	80	35	179	183	-
Nalunaarutigineqarsimanngitsut										
Katillugit	2	7	-	-	-	-	-	2	-	-
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-
Piginneqatigiilluni najugaqarfiit	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Nammeneq sanaat	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-

<http://bank.stat.gl/BONBE1>

Malugiuk: Kommuninit siusinnerusukkut nalunaartoqannginnera nutaanillu nalunaaruteqartoqarneranut tunngatillugu iluarsisat pissutigalugit kisitsisit kisitsisinit saqqummiuteriikkanut sanilliullugit allaanerulaarsinnaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inissiami ataatsimi inuit, illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarnerat

Tabel 5. Inissiami ataatsimi inuit, illoqarfinnut nunaqarfinnullu agguataarnerat

Katillugit	Januarip aallaqqaataani kommunini inissiat amerlassusaat											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Illoqarfinni						Nunaqarfinni					
	18.092	18.278	18.466	18.717	19.163	19.402	3.564	3.572	3.609	3.654	3.670	3.710
Nanortalik	587	587	587	593	596	610	426	426	426	432	432	442
Qaqortoq	1.268	1.294	1.313	1.337	1.366	1.379	130	130	130	130	132	132
Narsaq	744	744	752	753	754	761	74	74	74	75	75	77
Paamiut	956	956	956	956	956	964	111	111	111	111	111	111
Nuuk	5.613	5.701	5.782	5.964	6.147	6.283	171	172	172	172	172	172
Maniitsoq	1.186	1.187	1.187	1.189	1.191	1.195	320	320	320	320	321	321
Sisimiut	1.881	1.888	1.913	1.917	2.037	2.046	99	101	94	125	126	134
Kangaatsiaq	207	208	209	209	216	216	269	269	269	269	270	270
Aasiaat	1.219	1.227	1.231	1.232	1.234	1.243	109	109	110	110	110	110
Qasigiannuguit	586	586	586	586	586	586	37	37	37	37	37	37
Ilulissat	1.527	1.550	1.580	1.580	1.640	1.670	191	193	195	195	198	199
Qeqertarsuaq	401	413	413	424	424	426	27	27	30	30	30	30
Uummannaq	566	569	571	575	576	576	502	503	504	506	509	509
Upernavik	382	384	384	388	391	392	454	454	458	483	483	502
Qaanaaq	257	259	259	260	261	266	119	119	119	119	119	119
Ammassalik	533	546	560	571	605	606	479	481	483	494	499	499
Illoqqortoormiut	179	179	183	183	183	183	46	46	46	46	46	46

Katillugit	Januarip aallaqqaataani inimi ataatsimi inuit amerlassusaat											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	Illoqarfinni						Nunaqarfinni					
	2,4	2,3	2,3	2,5	2,5	2,4	2,2	2,1	2,1	2,1	2,4	2,3
Nanortalik	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2	1,8	1,8	1,9	1,7	1,6
Qaqortoq	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	1,8	1,7	1,5	1,8	1,7	1,7
Narsaq	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	3,3	3,1	3,2	4,4	4,3	3,9
Paamiut	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,4
Nuuk	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,1	1,9	1,8	1,9	1,9	1,9
Maniitsoq	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2
Sisimiut	2,8	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,5	2,5	2,8	2	6,2	5,9
Kangaatsiaq	3,1	3,2	3,2	3,1	2,9	2,7	3,1	3	3	2,7	2,7	2,7
Aasiaat	2,5	2,5	2,4	2,3	2,4	2,4	1,9	1,9	1,9	1,7	1,7	1,6
Qasigiannuguit	2,3	2,2	2,1	1,9	1,9	2,1	2,4	2,2	1,9	2,1	2,4	2,6
Ilulissat	3	2,9	2,9	2,9	2,8	2,7	2,5	2,5	2,5	2,3	2,2	2,2
Qeqertarsuaq	2,4	2,4	2,5	2,3	2,2	2,1	2	2	1,4	1,4	1,1	1,1
Uummannaq	2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3	2,2	2,1	2	2,1
Upernavik	3,1	3	3	3	3	2,9	3,9	4	3,9	3,6	3,6	3,4
Qaanaaq	2,5	2,5	2,5	2,4	2,5	2,4	1,6	1,5	1,5	1,7	1,3	1,4
Ammassalik	3,5	3,3	3,4	3,3	3,1	3,2	2,5	2,5	2,4	2,3	2,2	2,2
Illoqqortoormiut	3	3	2,9	2,8	2,7	2,6	0,2	0	0	0	0	0

<http://bank.stat.gl/BONBERS>

Malugiuq: Kisitsisini kommunit aggornerisa avataanni Ivittuullu kommunianni inissiami ataatsimi inuit amerlassusaat ilanngunneqanngillat. Aammattaaq Kangerlussuaq Sisimiut kommuniisa nunaqarfianni ilaatinneqanngilaq. Kollegiani init amerlassusaat utoqqaallu illui ilaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2010 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Inuussutissarsiutit aaqqissuussaanerat

1. Inuussutissarsiornermik ingerlatsineq

Inuussutissarsiornermik ingerlatsineq

Inuussutissarsiornermik ingerlatsinermi pingaarnertut siunertaavoq Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiortunut toqqammavissatut atugassarititaasut pitsaasut pilersinneqarnissaat, taamaalilluni inuussutissarsiutit ingerlareersut nutaallu namminersortut aningaasarsiornerminnik annertusaasinnaannngornissaannut suliffissanillu ataavartunik amerlanerusunik pilersitsisinnaanissaannut periarfissiisoqarluni.

Ullumikkut inuussutissarsiutit aaqqissugaanerit 2005-imi atuutilersinneqarpoq. Ataatsimut eqikkarlugu makkuninnga ilapittuissaaq:

- Inuussutissarsiutitigut aaqqissugaaneq arlalinnik immikkoortulik
- Nunap immikkoortuini kommunenilu inuussutissarsiutitigut siuarsaanermi suliniutinik nukittorsaaneq
- Suliffeqarfiit amerlisarneqarnissaat
- Suliffeqarfinnik avammut tunisassiorusuttunik kaammattuineq aamma / imaluunniit nioqqutissiorusuttunik eqqussuineq killilersimaarniarlugu.
- Tunisassianik ineriartortitsinermi pilersaarutinillu kaammatuinermi nutarsaanikkut ineriartortitsinikkullu aningaasaliinertigut tunisassianik sullissinernilu nutaanik ilisimasaqalersitsisoqassaaq taamatullu avammut niuernermut iluaqutaasumik tunisassianik suliffeqarfimmut naleqarnerusunik pilersitsisoqartalissalluni.
- Inuussutissarsiornernup siuarsagaaneranut suliniutinut, pilersitsinissamut malittarisassanut, aningaasaliinernut, avammut tuniniaanermi aaqqissuussinernut tunngasunut il.il. pilersitsiniartunut suliffeqarfinnullu paasissutissanik attuumassutilinnik ajornannginnerusumik periarfissiinertigut.

Inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aaqqissuussaaq ingerlatseqatigiiffinnut marlunnut aaqqissugaavoq tamarmik immikkut suliaqarfilinnut, taakkuuppullu inuussutissarsiutinik ineriartortitsinermut ingerlatseqatigiiffik aningaasaliisarnermullu ingerlatseqatigiiffik (ventureselskab).

Sanaartornermut, avatangiisinut nukissiuutinullu Sanaartornermik Ilinniarfik ARTEK-ilu, Center for Arktisk Teknologi aamma Danmarks Tekniske Universitet suleqatigalugit Sisimiuni ineriartortitsiveqarfinnik marlunnik pilersitsisoqarpoq. Aalisakkanut inuussutissanullu allanut Aalisakkanik

Tunisassiornermut Ilinniarfik DTU-lu suleqatigalugit aammattaaq ineriartortitsiveqarfimmik pilersitsisoqarpoq.

Inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aaqqissuussinerit atugaanerat
Inuussutissarsiutinik siuarsaanermi aaqqissuussaanermi qitiusut ilagaat inuussutissarsiutinik siuarsaanermut aaqqissuussinerit, tamatumani siunertaalluni inuussutissarsiutinik siuarsaanermut siunertanut aningaasaliinissanut aqutissiunissaq.

Aaqqissuussinerit tassaapput:

- Nalinginnaasumik siunnersuisarnermi klippekorteqartitsineq, assersuutigalugu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsineri kiisalu annissuineri nutaaliornermullu tunngatillugu
- Tunisassianik ineriartortitsineri tapiissuteqartarneq
- Attartornermi qularnaveeqqusiisarneq
- Inuussutissarsiornerni siursagaaneranut suliniutinut aningaasaateqarfimmit NUKIT tapersiineq.

Nunatsinni Takornariaqarnikkut Inuussutissarsiornikkullu

Siunnersuisoqatigiit A/S inuussutissarsiutinik ineriartortitsivik Inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerisa aaqqissugaanerisa nutarterneqarnerisa malitsigaa Greenland Tourism A/S-ip januaarip aallaqqaataat 2005 aallarnefigalugu inuussutissarsiutinik ineriartortitsivinngortinneqarnera. Suliassaqrifiit nutaat ersarissarniarlugit Greenland Tourism A/S Nunatsinni Takornariaqarnikkut Inuussutissarsiornikkullu Siunnersuisoqatigiinnik ateqalermoq. Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnikkut Inuussutissarsiuteqarnikkullu Siunnersuisoqatigiit (NTIS) inuussutissarsiutit nunamiittut pillugit siunnersuisuutitaavoq. 2007-miit NTIS-p Greenland Venture A/S-p nunani avannarlerni EU-mullu suleqateqarnissamik iliuusissamik aaqqissuussisimanermut isumaqatigiissummik ingerlatsinera tiguaa. NTIS'p takornariaqarneri inuussutissarsiutillu nunamiittut pillugit suliassai Namminersorlutik Oqartussat sulissussinissamik isumaqatigiissusiaanni nassuiarneqarpoq.

Greenland Development A/S

Ingerlatseqatigiiffiuvoq aktieselskabiulluni Namminersorlutik Oqartussat kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissutitigoortumik aningaasalersorneqartoq, pingaartumik Kalaallit Nunaanni erngup nukinganik pissamaatit aluminiuleriffissamut tunngatillugu soqutigineqalersimammata.

Greenland Venture A/S annaaneqaratarsinnaasunik aningaasaliisartoqatigiiffik

Annaaneqaratarsinnaasunik aningaasaliisartoqatigiiffiup Greenland Venture A/S-ip siunertaraa siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqartarnissaq, pingaartumik suliffeqrifiit pilersaarusiornerannut ineriartortitsileruttornerannullu sammisunut. Aningaasaliissuteqartarfik iluanaarniarfittut tunngaveqartinneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq pillugu Siunnersuisoqatigiit

Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunissami qanoq ililluta Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera pitsaasoq qulakkeersinnaassaneripput akiniartussaavaat. Taamaalillutik siunnersuisoqatigiit pingaarnertut suliassaraat Kalaallit Nunaata maannakkut inissisimanera, siunissami qaninnerusumi ungasinnerusumiluunniit aningaasarsiornikkut ineriartornermi, napasinnaasumik inuussutissarsiutinik ineriartortitsineri tassuunatigullu suliffeqarfiit ataannarsinnaasut ammasumik aningaasarsiornermi toqqammaviit iluanni ajornartorsiutit suunersut paasiniassallugit.

Pilersuineq, kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissuteqarnikkut ingerlanneqartoq

Namminersorlutik Oqartussat aamma KNI A/S-ip akornanni kiffartuussilluni sullissinissamut isumaqatigiissuteqarput. Tunngaviusumik isumaqatigiissutaavoq nioqqutissanik niuorneq orsusanillu pilersuineq imminnut aningaasalersoqatigiissanngitsut. Imaappoq, pilersuinerit taakkua akornanni aningaasartuutinik nuussisoqannginnissaa, tamaaliortoqarpammi tamanna nioqqutissat nukissiuutillu akornanni akinut tunngassuteqartut allannguuteqarluinnarsinnaammata.

Nioqqutissanik pilersuineq

Namminersorlutik Oqartussat KNI Pilersuisoq A/S-imut kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissusiaasoq malillugu KNI Pilersusoq A/S pisussaafilerneqarpoq nunaqarfiit nunaqarfiillu avinngarusimanerusumiittut nioqqutissatigut aallaavittut nalinginnaasunik nioqqutissanik ulluinnarni atugassianik immikkut nalunaarsukkanik pilersuissasoq, piniarnermut aalisarnermullu piniutissanik ilaqartillugit.

Tamatuma saniatigut piumasaqaatit erseqqinnerusumik aalajangersakkat malillugit niuertunut allanut naleqqiullugu nioqqutissanik ulluinnarni atugassanik amerlasuukkaarlugit ingerlatsinissamut isumaqatigiissut KNI A/S-imut pisussaaffiliivoq.

Uuliamik pilersuineq

Namminersorlutik Oqartussat KNI Pilersuisoq A/S-imut aammattaaq ikummatissatigut kiffartuunneqarnissamik piginneqataaffialu Polaroil A/S isumaqatigiissusiorfigaa, piginneqatigiiffiup suliassarissagaa Kalaallit Nunaat tamakkerlugu allanngorartuunngitsumik ajornanngitsumillu akikinnerpaasinnaasumik gasuuliamik, jetfuelimik, petruuliumik benzinamillu pisisassasoq, assartuisassasoq, unningatitaqartassasoq, nassiussuisassasoq tuniniaasassasorlu.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

Center for Arktisk Teknologi pillugu nittartagaq una takuuk:

www.arktiskcenter.gl

Aalisakkanik Tunisassiornermut Ilinniarfik pillugu nittartagaq una takuuk:

www.ati.gl

Inuussutissarsiornernup siuarsagaaneranut tunngasut pillugit nittartagaq una takuuk: www.nanoq.gl

Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnikkut Inuussutissarsiuteqarnikkullu Siunnersuisoqatigiit nittartakkami uani takukkit: www.greenland.com
Aluminiuleriffimmik pilersitsinissamut suliniut nittartakkami uani takuuk: www.aluminium.gl
Greenland Venture A/S nittartakkami uani takuuk: www.venture.gl
Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq pillugu siunnersuisoqatigiit uani takukkit: www.inussuk.gl
KNI A/S pillugu nittartagaq uani takuuk: www.pilersuisoq.gl
Polaroil-p nittartagaa una takuuk: www.kni.gl

2. Inuussutissarsiuteqarneq pillugu inatsiseqartitsineq

Inuussutissarsiuteqarneq pillugu inatsiseqartitsineq

Danmarkimik naalagaaffeqatigiinneq tunngavigalugu inatsiseqartitsinerit saniatigut inuussutissarsiutinut tunngassuteqartut Inatsisartut inatsisaanni arlalinni aalajangersagaavoq. Inatsiseqartitsinerit tamakkua Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Pisorta qarfimmit aqunneqarput.

Inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit

Inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit 2002-mi atuutilerpoq Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) nalunaaruteqartussaataitanertalerlugu 2006-mi kingullermik allannguuteqartinneqartoq. Inatsit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq aalajangersimasumillu sivilissusilimmik suliffimmik neqerooruteqartarnermut atuutsinneqarpoq. Inatsilli kalaalimineerniarfinniit tuniniaasarnermut aalisarnermilluunniit, piniarnermik aallaaniarnermillu inuussutissarsiuteqarnermik ingerlataqarnermut atuutinngilaq.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik, IIN, Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit namminersortutullu inuussutissarsiuteqartut tamarmiusut tunngaviusumik paasissutissartaannik qitiusumik nalunaarsuiffiuvoq.

Nalunaarsuiffiup siunertaraa:

- Kalaallit Nunaanni suliffeqarfeqarfiit pillugit tunngaviusumik paasissutissanik katersuinissaq
- Suliffeqarfiit ingerlatsiviillu immikkoortiterlugit normulersorneqartarnissaat
- Pisortanut inunnullu ataasiakkaanut tunngaviusumik paasissutissaateqartitsinissaq.

Unammilleqatigiinneq pillugu inatsit

Unammilleqatigiinnermut inatsiseqartitsineq Namminersornerullutik Oqartussat 1986-imi naalagaaffimmiit isumagisarilerpaat. Inatsisartut inatsisaat maanna atuuttoq naapertorlugu unammilleqatigiinnerup siuarsarneqarnissaa nioqqutissiornerup pitsaanerulersinneqarnissaa

tunisassianillu tuniniaasarnerup kiffartuussinerillu
pitsaanerulersinneqarnissaat siunertaapput. Inatsisartut inatsisaat
Unammilleqatigiinneq pillugu Ataatsimiititaliamit aquunneqarpoq.

Takussutissiaq 1. Suliassat Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiitsitaliamit suliarineqarsimasut

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Saaffiginnissutit tigusat	50	35	21	30	26	33	29	96
Saaffiginnissutit aalajangiiffigineqartut	49	35	13	25	23	40	27	71

Najoqqutaq: Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiitsitaliap aamma Atuisartunut Siunnersuisoqatigiit ataatsimut
allaffeqarfiat

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

Inuussutissarsiorneq pillugu inatsiseqartitsineq, inuussutissarsiummik
ingerlataqarneq pillugu inatsit aamma Kalaallit Nunaanni

Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik adressemi uani
takuneqarsinnaapput: www.nanoq.gl

Unammilleqatigiinneq pillugu Ataatsimiititaliaq uani nittartakkami takuuk:
www.unammineq.gl

3. Namminersortutut suliassa qarfinni inuussutissarsiu teqarnerup aaqqissuusaanera

Namminersortutut suliassa qarfinni inuussutissarsiu teqarnerup aaqqissuusaanera

Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) tassaavoq
namminersorluni inuussutissarsiu teqarnerup aaqqissuusaanera
nassuiarneqartarnissaanut paasissutissatigut tunngaviusoq.

Nunami inuussutissarsiu tit

Inuussutissarsiu tit nunamiittut amerlanersaat aalisarnerup, piniarnerup,
aatsitassarsiornerup takornariaqartitsinerullu malitsigisaattut inissisimapput,
kaaviiartitaallu ineriartornerallu taakkunanngattaaq pissuteqartumik
aallaaveqarluni. Suliffeqarfiit siunissaq isigalugu ineriartornissaat
soqutiginarpoq aammalu nalinginnaasumik aningaasatigut
ikiorsiissutaasartut soorlu aalisarnermut takornariaqarnermullu
nalinginnaasumik minnerusarlutik.

Niuerneq

Atortussanik pisiniarfiit ulluinnarni pisiniarfinnit saqquminerpaapput.

Atortussanilli pisiniarfinni suliassa qarfiit immikkut nioqqutissaatillit
pingaartumik illoqarfinni anginerusuniipput.

Atortussanik pisiniarfiit anginerit pingasut tassaapput peqatigiiffik

atuisartunit pigineqartoq Kalaallit Nunaanni Brugsenit,

pisiniarfiut ileqatigiinnit namminersortunit pigineqartoq Pisiffik A/S aamma

Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartup KNI A/S-p

immikkoortorta qarfia Pilersuisoq A/S (KNI A/S).

Kalaallit Nunaanni niuertarfinnit niuernerup ilisarnaatigaa nioqqutissat ulluinnarni atortakkat tamangajammik Danmarkimit pisiarineqartarnerat. Taamaattumik Danmarkimi nioqqutissat amerlanaarlugit niuernermit akit allanngorarnerat Kalaallit Nunaanni aamma akit allanngorarnerannut pingaaruteqarpoq.

Sanaartornermik sanaartukkanillu suliaassaqrarfiit

Sanaartornerup ilisarnaatigaa pisortat imaluunniit pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat suliaassanik amerlanermit isumaginnittuusarnerat.

Aserfallatsaaliineq iluarsaassinerlu

Illut atortullu pioreersut amerliartuinnartut ima pisoqaassuseqalerput aserfallatsaaliinissaq nutarterinissarlu pisariaqariartuinnarluni. Inissianik, ilinniartarfinnik, teknikikkut atortunik aammalu pilersuinikkut attaveqaatitigullu atortunik iluarsaaneq sanaartornikkut sulianut pingaaruteqaleriartuinnarput.

Neqerooruteqarneq, suliariumannittussarsiuussineq, sanaartornermi malittarisassat maleruaqqusat allallu

Kalaallit Nunaanni sanaartornerit suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisikkut 1992-meersukku malittarisassaqqartinneqarput, aamma suliaassanik neqerooruteqarneq suliaqartarnerlu pillugit nalunaarummit 1994-meersumit, isumaqatigiisummi inatsisitigut/aningaasatigut tunngavigineqartut Sanaartortoqarnerani Suliaqarnermi Tunniussinermilu Ataatsimut Piumasaqaatit – AP95 – 1995-meersoq, Kalaallit Nunaanni sanaartornermi malittarisassat 1982-meersut 1987-meersumik nr. 1-imik ilassuteqaateqartut aammalu teknikikkut malinneqartartut malittarisassanik ilassuteqqartinneqarput.

Sanaartornermik sanaartukkanillu suliffeqarfiit

Sanaartornermik saanartukkanillu ingerlatsiviit nunap pissusaanut naleqqussagaapput siammasissumillu najugaqarfinnut naleqqussagaallutik. Suliffeqarfiit amerlanerit illoqarfigisaminni nunaqarfinnilu qanigisaminni suliaassanik isumaginnittarput, suliffeqarfiillu ikinnerusut nuna tamakkerlugu suliaassanik isumaginnittarlutik. Sanaartornermi sanaartukkanillu suliffeqarfiit amerlanersaat Nuummi inissisimapput. Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarusiaq una 2005-mi qallunaatut saqqummersippaa: ”Kalaallit Nunaanni sanaartorneq 1998-2003: Ukiup qanoq ilinerani allanngorarnerit, nuttarnerit suliffissaaleqinerlu”.

Sullissineq

Suliffeqarfiit sullissinermik suliaqartut assigiinngitsorpasuarfik suliaqarput. Assersuutitut taaneqarsinnaasut tassaapput biilnik iluarsaassineq, TV-inik, errorsivikkunnik qerititsivinnillu iluarsaassineq, assartuineq, paaviaaneq aammalu eqqiaaneq.

Sullissinermik suliaqartunit ataasiakkaat suliffeqarfiupput annertuut, sullissiviilli mikinerit amerlanerupput taakkulu inissisimaffimminni suliaassanik ingerlatisuupput. Suliffeqarfiit amerlanersaat sulisorisanik ilinniarsimasunik pisariaqartitsinngiffiusuni suliaassanik isumaginnittarput, assersuutigalugu eqqagassalerinermi, eqqiaasarnerni taxanillu

angallassisarnerni. Taakkunaniipput suliffeqarfinnik piginnittut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut amerlanerpaat.

Siunnersuisarneq

Aningaasatigut siunnersuinerit ingammik pisarput kukkunersiuisuni, aningaaserivinni, aamma naatsorsuuserivinni.

Sanaartornermi teknikeqarnikkut siunnersuisarneq pingaartumik illussanik titartaasarfinnit ingeniøritullu siunnersuisarfinnit sanaartornerup iluani isumagineqartarpoq.

Qarasaasianut tunngatillugu siunnersuisarneq siunnersortinit suliffeqarfinnillu programminik atortunillu tuniniaasartunit isumagineqartarpoq, paasissutissanik suliarinnittarnermik suliffeqarfinnit kiisalu paasissutissanik katersuisartunit ingerlateqqiisartunillu isumagineqartarpoq. Taamatuttaaq suliffeqarfeqarpoq pingaartumik aqutsinermik siunnersuisartunik. Suliffeqarfiit siunnersuisartut amerlanersaat Nuummiipput, suliffeqarfiillu mikinerusut naatsorsuinerimik isumaginittartut, sinerissami tamarmi najugaqarfinniillutik. Siunnersuisartut suliarisartagaasa ilinniarluarsimasunik pisariaqartitsiviusarnertik ilisarnaatigaat. Tamanna pissutigalugu sulisut Kalaallit Nunaata avataani sulisussarsiarineqartartut amerlaqaat.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

Inatsiseqartitsinerit ingerlataqarfiillu tamarmik nalunaarsorsimaffiat nittartakkami uani takuneqarsinnaapput: www.nanoq.gl

Niuerfiit nittartakkani ukunani takukkit: www.brugsen.gl, www.pisiffik.gl
aamma www.kni.gl

4. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfiillu namminersortut pisortanit pigineqartut

Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit suliffeqarfiillu namminersortut pisortanit pigineqartut

Namminersorlutik Oqartussat aktiaatileqatigiiffinni arlalinni aktiaateqartuupput, taakkunannga Namminersorlutik Oqartussat taakkua pingajorarterutit marluk piginnittuuffigaat.

Piginnittut nassuiaatillu

Royal Greenland A/S

Royal Greenland tassaavoq nunarsuarmi immami nillertumi raajanik tuniniaasartut annersaat, imaanilu nerisassiani aalisarnermi, suliareqqiisarnermi, nioqqutissiornermi, tuniniaasarnermi ingerlatitseqqiisarnermilu nunarsuarmi suliffeqarfiit anginersat ilagalugu. Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani takuuk: www.royalgreenland.com

Arctic Umiaq Line A/S

Ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaata imartaani ilaasunik angallassisuuvoq. Ingerlatseqatigiiffik 1774-mi pilersinneqarpoq. Arctic Umiaq Line ullumikkut Air Greenland A/S-imit aamma Royal Arctic Line A/S-imit pigineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani takuuk: www.aul.gl

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik pisariitsumik ingerlatsinissaq qularnaarniarlugu Inissiaatileqatigiiffik 1. januar 1995-mi pilersinneqarpoq. Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani takuuk: www.ini.gl

Great Greenland A/S

Great Greenland A/S Kalaallit Nunaannit tamarmiit kalaallit piniartuinit puisit amiinik pisiortortuuvoq taamaallunilu piniartut akigissaartitsisumik pisaminnik tuniniaasarnissaat periarfissillugit. Ingerlatseqatigiiffik amminit atisalianik puisillu amiinit nioqqutissianik tunisassiortarpoq, pingaartumik avammut tuniniagassanik.

2002-imi siornatigut suliffeqarfik namminersortoq Great Greenland aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmut Great Greenland A/S-imut kattunneqarpoq, kingulliullugu taaneqartoq ingerlatitseqqittuulerluni.

Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani takuuk: www.greatgreenland.com

Inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaannut ingerlatseqatigiiffik Greenland Tourism- and business Council A/S

Ingerlatseqatigiiffik siornatigut Greenland Tourism A/S-iugaluarpog (Kalaallit Nunaanni Takornariaqarnermut Siunnersuisoqatigiit). Maanna ingerlatseqatigiiffik nunami inuussutissarsiutinut siunnersuisalerpoq. Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani takuuk: www.greenland.com

Grønlandshavnens Ejendomme A/S

Suliffeqarfik Grønlandshavnen Aalborgimi inissisimavoq. Ingerlatseqatigiiffik nammineerluni nittartagaqanngilaq.

KNI A/S

KNI siornatigut tassaagaluarpog KNI Pilersuisoq A/S aamma KNI Pisiffik A/S. 2002-miit siornatigut ingerlatseqatigiiffik aqutaq ingerlatseqatigiiffimmut aqutsisumut KNI A/S-imut Pisiffik A/S-imik taaguuserlugu kattunneqarpoq, ingerlatseqatigiiffimmik aqutsisuuvoq taaguusiullugu.

NUKA A/S aamma tassunga atasog NEQI A/S 2005-mi KNI A/S-imit ingerlanneqalerpoq, upernaakkullu 2005-imi Arctic Greenfood A/S-imik taaguuteqalerluni.

Ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq uani kinguliinilu takuuk: www.pilersuisoq.gl

Pisiffik A/S

KNI Pisiffik A/S maanna Pisiffik A/S-imik taaguuteqarpoq. Pisiffik Kalaallit Nunaanni pisiniarfeqarfiit annersaraat. Pisiniarfeqarfik Kalaallit Nunaanni illoqarfinni anginerni arfinilinni 36-inik pisiniarfissuarnik, pisiniarfeqqanik niuertarfinnillu immikkut tuniniagassalinnik ingerlataqarpoq. Pisiniarfissuit

qulit saniatigut Pisiffik Sparimik, Jysk Idémøblerinik, Pisattanik aamma Torrak Faschioninik ingerlataqarpoq. Pisiffik niuertarfiutileqatigiinnit Dagrofamit (pingaarnerusutut aktiaatilimmit), Pisiffimmi sulisorisanit assigiinngitsunit kiisalu Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarpoq. KNI A/S pillugu nittartagaq uani takuuk: www.pisiffik.gl

Arctic Greenfood A/S

Siornatigut NUKA A/S-iusoq, nunami namminermi nunanullu allanut tuniniagassanik aalisakkanit nioqqutissiortarpoq. Narsami aqutatut ingerlatseqatigiiffik Neqi A/S savaaqqanik, umimmannik tuttullu neqaannik suliarinnittarpoq.

Ingerlatseqatigiiffiit pillugit nittartakkat ukua takukkit: www.arcticfood.gl aamma www.kni.gl

NunaMinerals A/S

NunaMinerals A/S tassaavoq Kalaallit Nunaanni aatsitassanik misissugassanik ingerlatseqatigiiffik siuttusoq. Ingerlatseqatigiiffiup Kalaallit Nunaanni aatsitassanik isumalluutit ineriartortitarai iluaqutiginiarlugillu, tamatumani aatsitassarsiorfinni, aatsitassarsiorfinniit iluanaarutinik kiisalu suliniutinik tuniniaasarnikkut isertitaqaataalluartumik ingerlatseqatigiiffimmik ineriartortitsinissap siuarsarneqarneratigut.

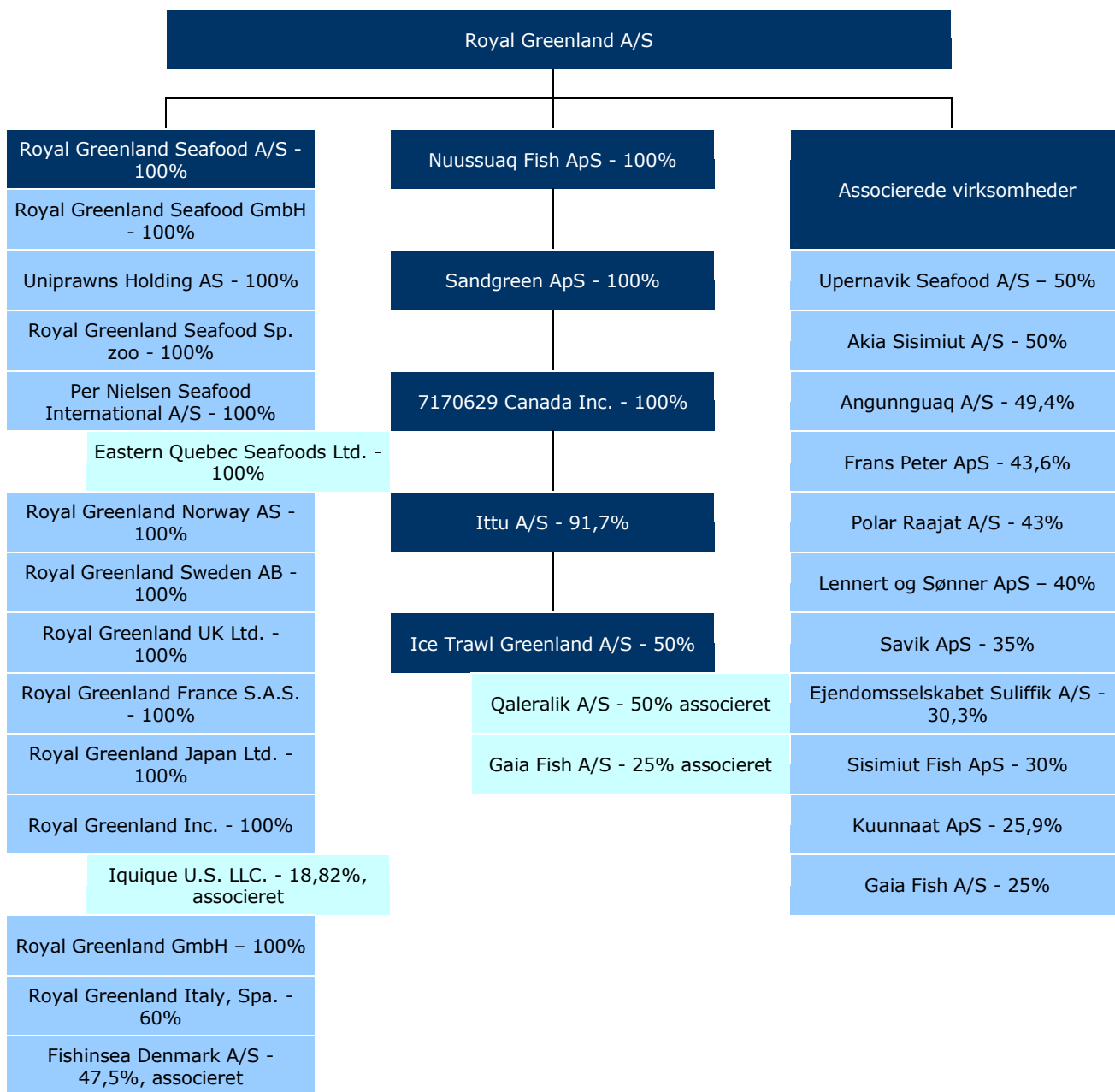
Misissugassanik ingerlatseqatigiiffik pillugu nittartagaq una takuuk: www.nunaminerals.com

Greenland Venture A/S

Annaaneqaratarsinnaasunik aningaasaliisartoqatigiiffiup Greenland Venture A/S-ip siunertaraa siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaliissuteqartarnissaq, pingaartumik suliffeqarfiit pilersaarusiomerannut ineriartortitsileruttornerannullu sammisunut. Aningaasaliissuteqartarfik iluanaarniarfittut tunngaveqartinneqarpoq. Greenland Venture A/S pillugu nittartagaq una takuuk: www.venture.gl

Royal Greenlandip ingerlatseqatigiiffissuurtut aaqqissuussaanera.

Tabel 1. Royal Greenland A/S-ip ingerlatseqatigiiffissuurtut aaqqissuussaanera. 2009-ip naanerani

Najoqqutaq: Suliffeqarfiup naatsorsuutai

Royal Greenlandimi sulisut

Tabel 2. Royal Greenland A/S-mi sulisut

	1998/ 1999	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009
Sulisut											
katillugit	2.540	2.276	2.097	1.967	1.940	2.306	2.200	2.180	2.042	2.213	2.080
Kalaallit											
Nunaat	1.520	1.319	1.153	1.087	1.080	1.211	1.107	1.023	1.003	1.015	855
Danmark	642	536	486	453	456	518	521	423	418	386	297
Nunani allani	378	421	458	427	404	577	572	734	621	812	928
Allannguut	-492	-264	-179	-130	-27	366	-106	-20	-138	171	-133
Allannguut procentin- ngorlugu	-16,2	-10,4	-7,9	-6,2	-1,4	18,9	-4,6	-0,9	-6,3	8,4	-6

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma suliffeqarfiit naatsorsuutaat

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2010 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Suliffeqarnermi pissutsit

1. Suliffeqarneq pillugu inatsisit

Suliffeqarneq pillugu inatsisit

Suliffeqarnermut tunngasuteqartut annersaa Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqarpoq, pingaarnerusumik suliffissarsiuussisarneq, suliffissaqartitsiniutinik pilersitsiortorneq aammalu sulisussanik avataaneersunik killilersimaarinninnissamik aqutsineq isumagisaralugit.

Suliffeqarnermut tunngasut Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisup ataaniipput.

Taamaattorli suliassa qarfiit allat ataasiakkaat suliassa qartitsineranut pingaaruteqartut naalakkersuiso qarfiit allat ataanni inississimapput, marlullu danskit naalagaaffiata ataaniillutik.

Suliffissarsiuussisarnermik, suliassa qartitsiniarnermik aamma sulisussanik avataaneersunik killilersimaarinninnissamik pingaarnertigut aqutsineq Suliffeqarnermi innersuussisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 18. december 2003-imeersoq aamma Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 30. oktober 1992-imeersoq naapertorlugit ingerlanneqarpoq. Kiisalu Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 26. august 1993-imeersoq immikkoortumut malittarisassa qartitsilluni. Suliassartai Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuiso qarfimmit aamma kommunit suliffeqarnermut ingerlatsiviinit isumagineqarlutik.

Kommunini suliassat tassaapput suliffissa qartitsiniarneq, inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernullu siunnersuisarneq kiisalu suliassa qartitsiniutinik pilersitsisarneq ingerlatsisarnerlu. Taakku saniatigut suliassa qartitsiniarnermi pissutsinik paasissutissiisarneq aammalu suliffissarsiortunik nalunaarsuineq suliarineqartarput.

Upernaaq 2006-mi suliassat najukkami siunnersuisarfinnut ilitsersuisarfinnullu (Piareersarfinnut) tunniunneqarput.

Sullivinni avatangiisit pillugit inatsiseqarneq aamma Kalaallit Nunaanni Sullivinnik Nakkutilliiso qarfik danskit naalagaaffiata ataaniipput, Kalaallit Nunaat Danmarkimi Arbejdstilsynip ataani immikkut nakkutilliiso qarfittut isigineqarpoq. Sulisut sulisitsisullu sinniisui nunatsinni Suliffigissaasuni ilaasortaatitaqarput.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 21. 18. december 2004-meersoq Namminersorlulik Oqartussani kommuninilu tjenestemandinut atuuppoq, tjenestemandinulli naalagaaffiup ataaniittunut atuunnani.

Tjenestemandit naalagaaffimmi atorfillit pillugit tjenestemandinut danskit naalagaaffiannit akisussaaffigineqarpoq.

Suliffeqarfiit pillugit Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisit sapinngisamik naligiisinniarneqartarput, assigiaartunik atorfinitsitaanermi atugassaqartitsinissaq anguneqarsinnaaqullugu.

Pissutsit allat tamarmik sulisut sulisitsisullu peqatigiiffiisa akornanni isumaqatigiissutitigut aalajangersagaapput.

Feeriarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 12. november 2001-meersoq malillugu feeriarnissap sivikinnerpaaffissaa iluarsineqarnikuuvoq.

Sulisitsisut aamma atorfillit akornanni Inatsisitigut pissutsit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 29. november 2013-meersoq malillugu atorfillinnut inatsiseqarpoq.

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Piareersarfiit pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.naalakkersuisut.gl
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik Kalaallit Nunaannilu Sullivinni avatangiisit pillugit adressesemi uani sukumiinerusumik takukkit: www.at.gl

2. Suliffeqarnermi kattuffiit

Suliffeqarnermi kattuffiit

Sulinermik inuussutissarsiuteqartut amerlanerpaartaat Kalaallit Nunaanni kattuffinnit sinniisuuffigineqarput. Annerpaaq tassaavoq SIK (**Sulinermik Inuussutissarsiutillit Kattuffiat**).

SIK pillugu adressesemi sukumiinerusumik takuuk: www.sik.gl

Ukiuni kingullerni assigiinnik suliallit peqatigiiffii, nammineerlutik isumaqatiginninniarsinnaatitaapput, assersuutigalugu makkuullutik:

- Perorsaasut, Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiannut (PIP) ilaasut. PIP pillugu sukumiinerusumik paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.pip.gl
- Tusagassiortut, Tusagassiortut Peqatigiiffiat (TB) pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.tusagassiortut/Tusagassiortut-Peqatigiiffiat/
- Teleteknikerit, Radiotelegrafistit peqatigiiffianni Attaveqaammi 1917-meersumi peqatigiiffeqarput. Attaveqaat pillugu nittartagaq una takuuk: www.jumla.dk/attaveqaat

- Ingerlatsinermut teknikerit, sanaartornermik ingerlataqartut sanasullu Bygge-, Anlægs-, og træka^aartellet-imi (BAT) kattuffeqartut Kattuffiat pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.batkartellet.dk
- Nakorsat Grønlands lægekredsforeningimik kattuffeqarput kigutilerisullu Dansk Tandlægeforeningimi kattuffeqarlutik. Sukumiinerusumik paasisaqarnerorusukkuit nittartakkat uku takukkit: www.lkf.gl aamma www.tandlaegeforeningen.dk

Inuit, Danmarkimiit sulisussarsiarineqartut, Danmarkimiluunniit ilinniarsimasut, nalinginnaasumik qallunaat sulinermik inuussutissarsiateqartut kattuffiini ilaasortaaffeqartarput.

Tjenestemandinik isumaqatigiinniussisarneq qitiusumik kattuffinnit sisamanit isumagineqartarpoq:

- Kalaallit Nunaanni ilinniartitsisut kattuffiat Illinniartitsisut Meeqqat Atuarfianneersut Kattuffiat (IMAK). IMAK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.imak.gl
- Tjenestemandit kattuffiat Atorfillit Kattuffiat (AK). AK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ak.gl
- Kalaallit Nuna nni ilinniagartuut Kattuffiat ASG. ASG pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.asg.gl
- Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiat (PPK). PPK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.pk.gl

Sulisitsisunut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussani, kommunini naalagaaffimmilu pisortat sulisitsisui malunnaateqarnerisaapput. Pisortat sulisitsisutut soqutigisaat siunnersueqatigiinnermi isumaqatigiissutit aqqutigalugit ataqatigiissinneqarput.

Suliffeqarnermi namminersortuni sulisitsisut kattuffii arlaqarput: Annarsaat tassaavoq Grønlands Arbejdsgiverforening (GA). GA pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ga.gl

- Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, ILIK 1. januar 2009 aallarnerfigalugu GA-mut kattunneqarpoq. ILIK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ga.gl
- Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), angallatillit, umiatsiaararsorlutik aalisarsut piniartullu kattuffigaat. KNAPK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.knapk.gl
- NUSUKA, Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat. NUSUKA pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: <http://nusuka.com>

3. Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissanik naatsumik nassuiaat

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissanik naatsumik nassuiaat

Naatsorsueqqissaartarfiup suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissiarisartagai marlunnut immikkoortinneqarsinnaapput: Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat ukiumut ataasiarlutik tamarmik immikkut saqqummertarput. Paasissutissat taakku marluk tunngavigalugit sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartarput, ukiumut ataasiarluni sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinnaqartarput, nalinginnaasumik suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarnerannut ilanngutiinnarlugit saqqummersinneqartarlutik. Nunani tamalaani ILO-mik, sulisartunut aqqissuussisimaneq malillugu paasissutissat pineqartut suliarineqartarput, taamaattumillu nunani tamalaani paasissutissanut piumasaqaatinut sanilliunneqarsinnaapput.

Taamaallaat Kalaallit Nunaanni najugaqavissut suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissani pingasuusuni misissuiffigineqarnikuupput. Kalaallit Nunaanni najugaqavissut tassaatinneqarlutik ukiup misissuiffigineqartup aallartinnerani naaneranilu Kalaallit Nunaani najugaqarsimasut. 15-nik ukioqalereersimasut Kalaallit Nunaani najugaqavissut sulinerit naatsorsornerannut ilaapput. Kalaallit Nunaanni najugaqavissut 18-iniit 64-nik ukiullit Suliffississaaleqinermik aamma sulisinnaasut naatsorsornerinut ilaapput.

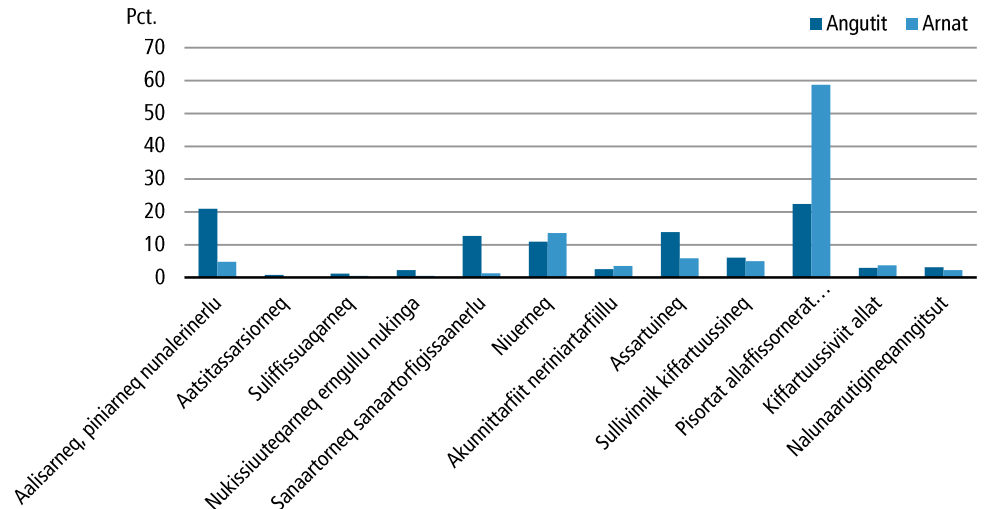
Suliffissaaleqisut amerlassusaat malinnaaviginiarlugu qaammatit tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik suliffissarsiortutut nalunaarsukkanik saqqummiisarpog, suliffissarsiortutut nalunaarsukkat tassaapput inuit kommunit suliffissarsiuussisarfinnut suliffissarsiorlutik nalunaarsimasut. Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat suliffissaaleqisunut sanilliunneqarsinnaanngillat, taamaattumillu suliffissaaleqisut amerlassusaannut missingersuutaannartut atorneqarsinnaalluni.

4. Sulineq

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni najugaqavissut sulisarnerat

2012-mi suliaqarfiit arnanut angutinullu immikkoortillugit titartakkami 4.1-mi takutinneqarput, arnat angutillu pineqartut najugaqavissuupput. Arnat angutillu suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortitersimanerat titartakkani ersarissorujussuarmik takuneqarsinnaavoq. Arnat 60 procentii pisortat suliffeqarfiini suliffeqarput angutit taamaallaat 20 procentii pisortat suliffeqarfiini suliffeqartut. Suliffeqarfinni allani sulisartut angutit amerlanerussuteqaqaat, aalisarnermik, piniarnermik nunalerinermik aamma sanaartornermik suliaqartut angutit arnanut sanilliullugit amerlanerujussuupput, taakkunani arnat sulisartut ikittuararsuummata.

Titartagaq 4.1. 2012-mi angutit arnallu suliaqarfinnut immikkoortillugit

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB1>

Kalaallit Nunaanni angutit arnanit amerlanerupput tamannalu pissutaalluni angutit amerlanerusut sulisartut, takussutissiami 4.1-mi tamanna ersersinneqarpoq. 30-niit 60-nut ukiullit akornanni arnat angutillu sulisartut amerlaqatigiinnangajapput. 20-niit 30-nut ukiullit akornanni aamma 60-ileereersimasut akornanni sulisartut angutit amerlanerusuteqangaatsiarput. Illoqarfinni nunaqarfinnilu sulisartut immikkoortillugit takuneqarsinnaavoq illoqarfinni sulisartut nunaqarfinmiunut sanilliullugit amerlanerujussuusut.

Angutit arnanit agguaqatigiissillugu qaammammut aningaasarsiaqarnerungaatiarnerat takussutissiami takuneqarsinnaavoq, illoqarfinmiut nunaqarfinmiunut sanilliullugit qaammammut aningaasarsiaqqortunerungaatsiarnerat aamma takuneqarsinnaavoq.

Angutit agguaqatigiissillugu qaammammut 7.500 kr.-nik arnanit aningaasarsiaqarnerusimapput, illoqarfinmiut agguaqatigiissillugu qaammammut 5.000 kr.-ningajannik nunaqarfinmiunit aningaasarsiaqarnerusimapput. Naatsorsuinerli taamak ittoq isertitanik paasissutissiornermi iluamik atorineqarsinnaanngilaq, piffissaq suliffiusoq, suliat ilinniarsimanerlu tunuliaqutaralugit misissorneqarsimanngimmata.

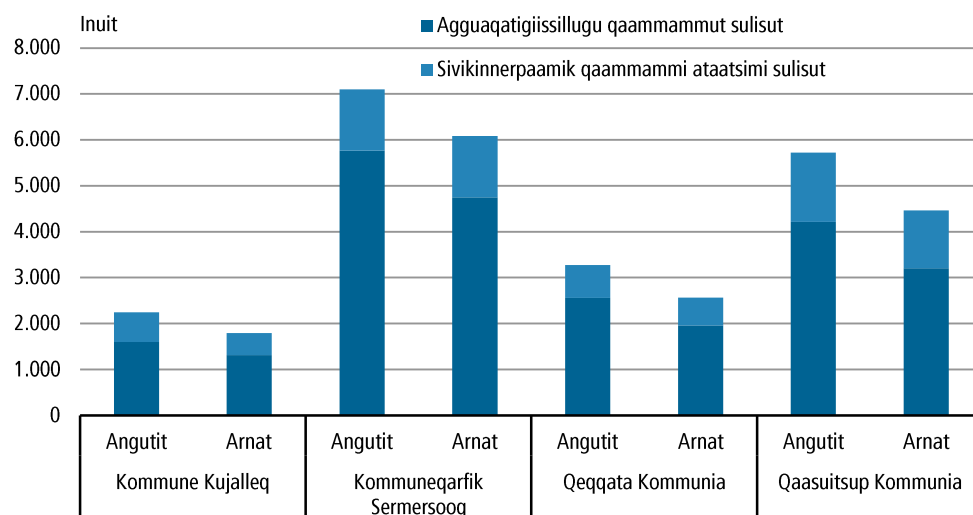
Takussutissiaq 4.1. 2012-mi arnat angutillu illoqarfinni nunaqarfinnilu suliffii aningaasarsiaallu

	Sulisut qaammatit tamaasa agguaqatigiissillugu amerlassuserisartagaat			Suliaqarfinni qaammammut agguaqatigiissillugit aningaasarsiat		
	Tamarmik	Illoqarfinni	Nunaqarfinni allanilu	Katillugit	Illoqarfinni	Nunaqarfinni allanilu
Katillugit	25.501	22.232	3.269	25.227	25.835	21.092
Angutit	14.240	12.194	2.046	28.589	29.352	24.042
Arnat	11.261	10.038	1.223	20.975	21.562	16.155

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB1>

Arnat angutillu kommunini 2012-mi sulisimanerat titartakkami 4.2-mi takuneqarsinnaavoq. Titartakkami takutinneqarput agguaqatigiissillugu qaammammut sulisimanerit (tungujortoq taartumik takutinneqarpoq) aamma ukiumut inuit sulisimasut amerlassusaat (tungujortoq qaamasumik takutinneqarpoq). Tungujortumik qaamasumik qalipaattillit sulisinnaasutut suliffeqanngikkallartutut paasineqarsinnaapput. Sulisinnaasut amerlangaatsiarput tassa ukiumut sulisimasut 25 procenterimassuk kommunit tamarmik taamatut inissisimapput aamma sulisinnaasuni arnani angutinilu.

Titartagaq 4.2. 2012-mi arnat angutillu kommunini sulinerat

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB3>

Innuttaasut Kalaallit Nunaanni nunaqavissut immikkoortortaqaqfinnut kiisalu illoqarfinni nunaqarfinnilu sulinerit takussutissiami 4.2-mi takuneqarsinnaapput. Sumiiffiit ataasiakkaat eqqaassanngikkaani nalinginnaavoq inuit amerlanerusut najuaqarfigisaanni sulinerit amerlanerusarnerat.

Takussutissiaq 4.2. 2012-mi immikkoortorta qarfinni sulisut agguqatigiisillugu qaammammut amerlassusaat

	Tamak- kerlutik	Illoqarfiit	Nunaqarfiit allallu
Nuna tamakkerlugu (immikkoortorta qarfiit avataaniittut ilanngullugit)	25.501	22.232	3.269
Nanortalik	676	507	169
Qaqortoq	1.493	1.437	56
Narsaq	742	591	150
Ivittuut	36	0	36
Paamiut	678	628	50
Nuuk	8.707	8.571	136
Maniitsoq	1.507	1.216	291
Sisimut	3.015	2.600	415
Kangaatsiaq	391	195	196
Aasiaat	1.409	1.348	61
Qasigiannguit	570	539	31
Ilulissat	2.273	2.092	182
Qeqertarsuaq	362	347	16
Uummannaq	1.068	613	455
Upernavik	1.085	506	579
Qaanaaq	256	207	49
Tasiilaq	941	679	262
Illoqortoormiut	154	150	4

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNBFB6>

5. Suliffissaaleqineq

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut nassuiaateqarneq naatsunnuaq

Kommunit qaammammut ataasarlutik suliffissarsiortutut nalunaarsimasunik nalunaarsuisarnerat aamma Naatsorsueqqissaartarfiup sulinernik allattuiffia tunngavigalugit suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissiorqartarpoq. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat assigalugit nunani tamalaani ILO-mik, tassa sulisartunut aaqqissuussisimanermi nassuiaatigineqartut malillugit suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartarput. ILO-mik tunngaveqarluni suliarinerup kinguerivaa paasissutissat nunani allani kisitsisinut sanillunneqarsinnaalernerat. ILO-mi suliffissaaleqisup nalunaarsuinermit suliffeqarsimannginnissaa piumasaqaatigineqartut pingaarnerit ilagivaat. Suliffissaaleqisut qaammammi nalunaarsuiffiusumi suliffeqarsimasutut nalunaarsukkanut ilanngunneqarneq ajorput. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani taamaallaat inuit najugaqavissut paasissutissanut ilanngunneqartarput.

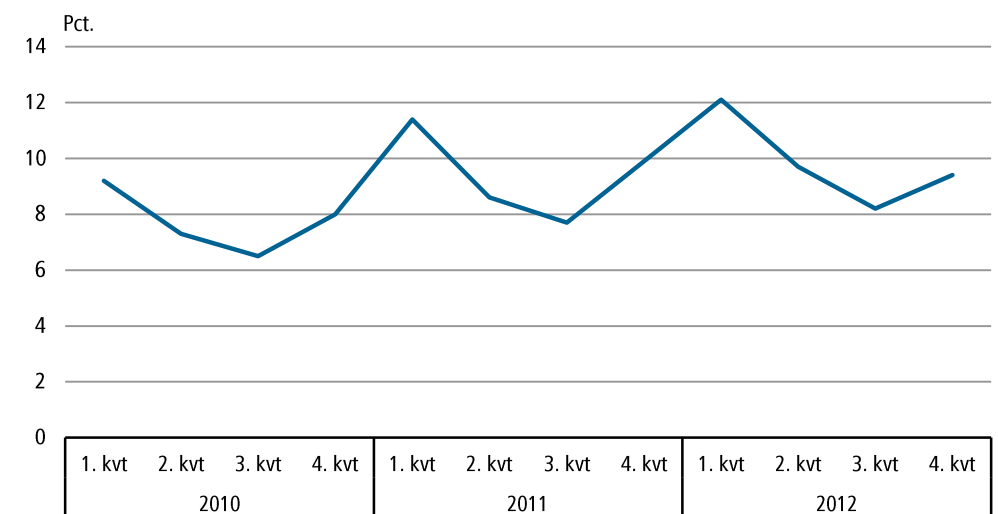
Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit ukiumut ataasarlutik saqqummersinneqartarput, taakku saniatigut qaammatit tamaasa suliffissarsiortutut nalunaarsukkat saqqummersinneqartarput.

Saqqummersitat taakku suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissatut isigineqassanngillat tassa suliffissaaleqisut piffissami tassanerpiaq qanoq inissisimanerannik taamallaat takutitsisuusarmata, naatsorsuutini suliffeqannginnermut piumasaqaataasut tunuliaqutarineqarneq ajorput. Allaasarisani tulliuttuni ukiumut suliffissaaleqinermik kisitsisitigut nalunaarusiaq taamaallaat sammeneqarpoq.

Najugaqavissut akornanni suliffissaaleqineq

Titartakkami 5.1-mi suliffissaaleqinermut piffissaq apequtaasartoq takuneqarsinnaavoq, ukiukkut suliffissaaleqisut amerlanerusarput aasamilu ikinnerusarlutik. Sulineq pillugu kisitsisit killormoortut takutippaat, tassa ukiup ingerlanerani sulisut nikerannginnerusaramik.

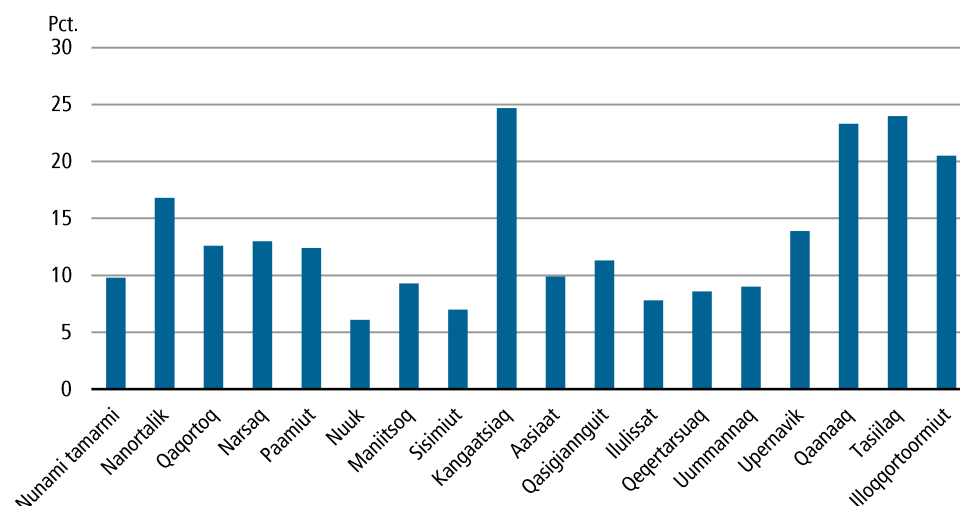
Titartagaq 5.1. Suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat kvartalinut immikkoortiterlugit

Najoqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Nunap immikkoortorta qarfiini suliffissaaleqisut amerlassusaasa assigiinngisitaarnerujussuaq titartakkami 5.2-mi takuneqarsinnaavoq. Nuummi suliffissaaleqisut ikinnerpaajupput, tassani innuttaasut 6 procentisa missaat suliffissaaleqisuullutik, Kangaatsiami, Qaanaami, Illoqqortoormiuni aamma Tasiilami suliffissaaleqisut amerlanerpaajupput, taakkunani suliffissaaleisut innuttaasut 20 procentit missaaniit aallartimmata. 2012-mi qaammammut agguaqatigiissillugu nuna tamakkerlugu innuttaasut 9,84 procentii suliffissaaleqisuusimapput.

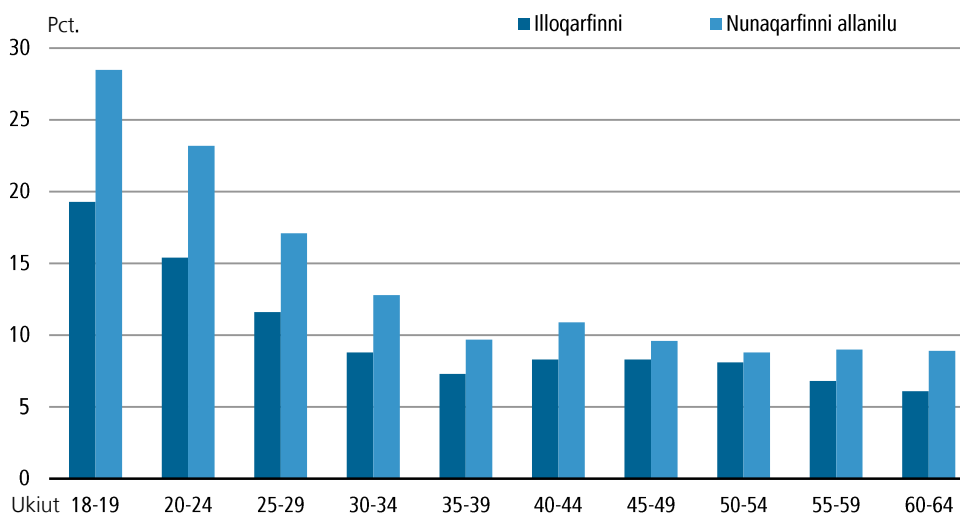
Titartagaq 5.2. 2012-mi nunap immikkoortorta qarfiini qaammammut agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut amerlassussat

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 5.3-mi inuusuttut nuna qarfinni suliffissaaleqisut ukioqqortunerusunut sanilliullugu amerlanerusut takuneqarsinnaavoq. Illo qarfinni 18-19-nillu ukiulit akornanni 19,3 procentit suliffissaaleqisuupput nuna qarfinni taamatut ukiullit 28,5 procentii suliffissaaleqisut, illo qarfinni nuna qarfinnilu suliffissaaleqisut ukioqqortusiartortillutik 35-it missaanik ukiullit tikillugit ikiliartorput. Titartakkami aamma takuneqarsinnaavoq nuna qarfinni suliffissaaleqisut illo qarfinni suliffissaaleqisut ukiui apeqqutaannatik suliffissaaleqisunit amerlanerusut.

Titartagaq 5.3. 2012-mi illo qarfinni nuna qarfinnilu qaammammut agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut amerlassussaat

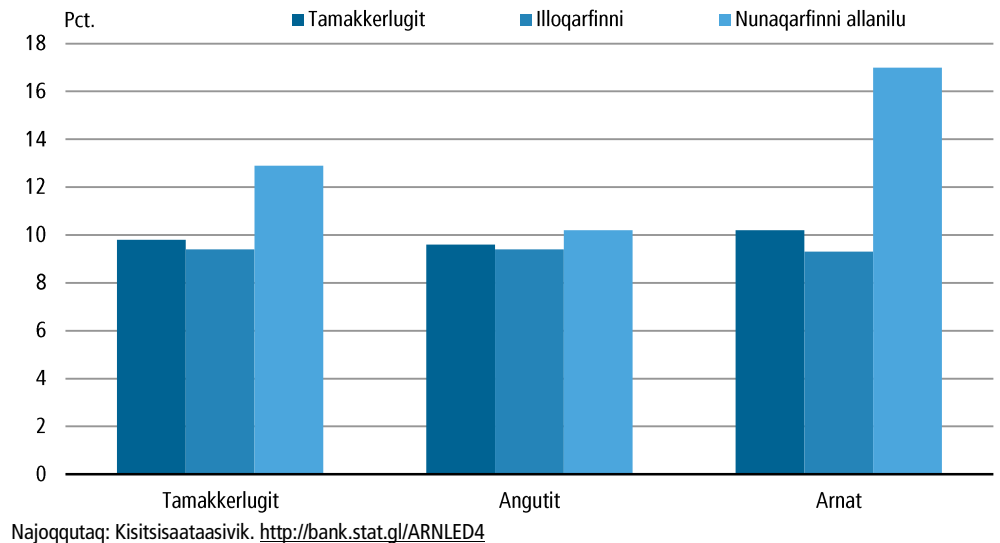

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

Titartakkami 5.4-mi nunami tamarmi arnat suliffissaqanngitsut angutinit amerlanerulaartut takuneqarsinnaavoq. Arnat amerlanerusut suliffissaaleqinerannut pissutaavoq nuna qarfinni arnat suliffissaaleqisut amerlanerunerat illo qarfinni arnanut suliffissaaleqisunut sanilliullugit. Angutit akornanni illo qarfinni nuna qarfinnilu suliffissaaleqisut

naligiippajaaginnarput. Illoqarfinni arnat suliffissaaleqisut angutitut saniullilullugit ikinnerupput.

Titartagaq 5.4. 2012-mi illoqarfinni nunaqarfinnilu arnat angutillu suliffissaaleqisut

6. Sulisinnaasut

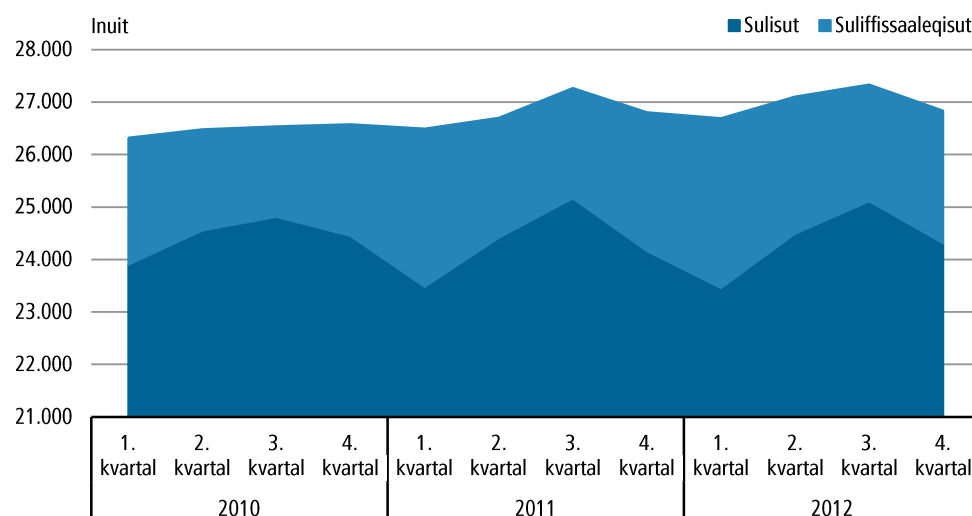
Sulisinnaasut

Sulisut aamma suliffissaaleqisut ataatsimoortillugit tassaapput suliffeqarfinni sulisinnaasut. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma suliffissaaleqisut pillugit kisitsisitigut paasissutissat tunngavigalugit sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqartarput. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissani kisitsisit aamma suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani kisitsisit ataatsimoortinneqartarput. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani naatsorsuinerit malillugit tassa taamaallaat inuit 18-it 64-illu akornanni ukiullit najugaqavissut sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissani naatsorsuinnermut ilanngunneqartarput.

Sulisut imaluunniit suliffissaaleqisut 18-it inorlugit ukiullit aamma 64-it sinnerlugit, imaluunniit ukiumi nalunaarsuiffiusumi ukioq ilivitsuunngitsoq nunatsinni najugaqarsimasut sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

Sulinerit suliffissaaleqisullu suliaqarfinni assigiinngitsuni inissisimanerat Titartakkami 6.1-mi takuneqarsinnaavoq. Titartakkami kisitsisit qummoortut tassaapput inuit amerlassusaat 21.000-nit aallartittut, qalipaait nikerarnerisa sulinerit suliffissaaleqisullu ningassutaat ersersinngilaa. Sulisut piffissani aaliangersimasuni sulisut aaliangersimakannertaraluartut nikerarpallaannginnerat titartakkami aamma takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 6.1. Sulisinnaasut sulisunut suliffissaaleqisunullu immikkoortillugit

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Takussutissiami 6.1-mi innuttaasut najugaqavissut sulisut suliffissaaleqisullu qanoq inissisimanerat takuneqarsinnaavoq. Inuusuttut ilinniartut saniatigut suliffeqanngitsut suliffeqanngitsutut nalunaarsimanerat aamma erninermut tunngatillugu sulinngiffeqarnerit taakkununga ilanngunneqartarnerat nalunaarsuineri inuusuttut amerlasuut suliffeqannginnerannik pissutaaqataavoq. Aammattaaq maluginiaqquneqarpoq ukioqqortunerisut amerlasuut sulisinnaasunut ilanngunneqanngitsut. Sulisut 35-it 39-illu akornanni ukiullit amerlanerpaajupput, taamatut ukiullit 83 procentii sulisartut imaluunniit suliffissaaleqisutut nalunaarsimasuupput. 2012-mi nunaqavissut sulisartut 18-nit 64-nut ukiullit qaammammut 74 procentii sulisinnaasuupput.

Takussutissiaq 6.1. 2012-mi sulisinnaasut aamma nunaqavissut

	Qaammammut sulisinnaasut agguaqatigiissillugu amerlassusaat	Qaammammut sulisinnaanngitsut agguaqatigiissillugu amerlassusaat	Nunaqavissut tamakkerlugit
Katillugit (18-64-nik ukiullit)	26.994	9.438	36.432
18-19-nik ukiullit	836	927	1.763
20-24-nik ukiullit	2.863	1.615	4.478
25-29-nik ukiullit	2.781	1.098	3.879
30-34-nik ukiullit	2.880	748	3.628
35-39-nik ukiullit	2.514	527	3.041
40-44-nik ukiullit	3.149	673	3.822
45-49-nik ukiullit	4.369	1.028	5.397
50-54-nik ukiullit	3.597	1.006	4.603
55-59-nik ukiullit	2.478	956	3.434
60-64-nik ukiullit	26.994	9.438	36.432

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

7. Piginnaanngorsaqqinneq

Piginnaanngorsaqqinneq

Inuit nalinginnaasunik atugassaqartitaallutik sulisinnaanngitsut imaluunniit ilinniagaqarsinnaanngitsut piginnaanngorsaqqinnissaat siunertaralugu ikiorserneqarnissamik neqeroorutaavoq. Inuit pineqartut tassaapput peqqissutsimikkut isumaginninnikkulluunniit peqquteqartumik sulisinnaanermikkut killeqalersimasut.

Piareersarfiit

Illoqarfinni tamani Piareersarfeqarpoq siunnersuisarfiusunik aamma atuagarsornermik qaffassaaffiusunik.

Inuit, piginnaasariaqakkanik amigaateqarneq pissutaalluni inuussutissarsiutinik ilinniartitaanermut isersinnaanngitsut Piareersarfinni karakterinik qaffarsaanissaminnik periarfissaqarput.

Piginnaanngorsaqqinneq aamma Piareersarfiit pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.sullissivik.gl

8. Sulinermi ajoqusernerit aamma sullivinni pissutsit

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit danskit naalagaaffiata oqaasissaqarfigaa, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik sullivinni avatangiisinik tunngasunut oqartussaavoq.

Lovbekendtgørelse nr. 1048 af 25. oktober 2005-meersoq tunngavigalugu Kalaallit Nunaat nammineq sullivinni avatangiisinut inatsiseqarpoq. Sullivinni avatangiisinut inatsit nunami sulinermut, killeqartumillu timmisartuussinermut, imarsiornermut aamma aalisarnermut tunngavoq. Sullivinnik nakkutilliisoqarfiup siunertaraa Kalaallit Nunaanni toqqissisimasumik peqqinnartumillu sullivinni avatangiiseqarnissamut peqataanissaq, makkunannga iliuuseqarnikkut:

- Suliffeqarfinnik pimoorussilluni nakkutilliineq
- Anguniagaqarluni iluarsinerit
- Paasissutissiineq

Kalaallit Nunaanni Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit

Kalaallit Nunaanni Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit siunertaraat sullivinni pissutsit isumannaatsuunissaannik peqqinnartuunissaannillu ilisimalluagassanik siammarterineq aammalu suliffeqarnermi illuatungeriit anguniakkamut sunnuteqaaqataanissaat. 2011-mi taaguut ”Suliffigissaasut” allanngorpoq ima ”Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit”, taaguut ataatsimiititaliap atuuffiut qallunaatullu taaguutaanut nassuiaasunngortillugu.

Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniartitaaneq

Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniartitaanerit Sullivinnik

Nakkutilliisoqarfimmit aaqqissuunneqartarput, ilinniartitaaneq pineqartoq

Inatsisitigut piumasaqaatigineqarpoq. Sullivimmi pissutsit pillugit

ilinniarnermut 37 tiimit atorneqartarput.

Suliffeqarfinnut qulinik sinnerlugilluunniit sulisulinnut sillimaniarnermut sinniisoqarnissaa piumasaqaataavoq, sinniisut Sullivimmi pissutsit pillugit ilinniarsimasuusussaapput. Sulliviit sulisullit, tassani sulisut amerlassusaat apeqqutaatinnagu, naliliinissaat januar 2009 aallarnerfigalugu piumasaqaataalerpoq, Sullivinni pissutsit pillugit ilinniartitaanermit naliliinissamut sakkussanik pissarsisoqartarpoq.

Takussutissiaq 8.1. Sulinermit avatangiisit pillugit pikkorissartitsinerit ingerlanneqarsimasut

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pikkorissartitsinerit katillugit	18	15	20	18	17	18	19	16	16	15	16	15	15
Pikkorissartitsinerit kalaallisut ingerlanneqartut	10	9	12	11	9	7	7	8	8	9	10	9	9
Pikkorissartitsinerit qallunaatut ingerlanneqartut	8	6	8	7	8	11	12	8	8	6	6	7	6
Pikkorissartut katillugit	272	195	314	259	270	246	301	262	246	255	242	234	.
Pikkorissartitsinerit kalaallisut ingerlanneqartut	150	123	206	166	154	109	198	144	123	153	143	136	.
Pikkorissartitsinerit qallunaatut ingerlanneqartut	122	72	108	93	116	137	103	118	123	102	99	98	.

Najoqqutaq: Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Sulitilluni ajutoornerit

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut taamaallaat nunami ajoqusernerit

nalunaarutigineqartussaapput. Imarsiornermi, aalisarnermi, silaannakkut

angallassinermi qillerinernilu ajoqusertoqartillugu Sullivinnik

Nakkutilliisoqarfimmut pineqartut nalunaartussaataangillat.

Sulitilluni ajoquserneq pillugu malittarisassat *Arbejdsministeriets*

bekendtgørelse nr. 401 af 24. juni 1986-imeersumi takuneqarsinnaapput.

Sulitilluni ajutoornerit sulisillunilu elektroniskimik tunngaveqartumik

ajoqusersimanermik nalunaarutiginninnissaq 2009-p aallartinneraniilli

periarfissanngorpoq nittartagaq www.anmeld.gl aqqutigalugu.

Takussutissiaq 8.2. Kalaallit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmut sulilluni ajutoornerit nalunaarutigineqartut ajuqusernerup suuneranut agguataarlugit

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Katillugit	216	245	258	299	334	343	297	287	350	458	587
Toqusut	2	2	-	2	4	0	2	0	1	1	0
Avataajarnerit	1	1	1	1	5	4	3	1	5	4	0
Saarnnginit napinerit	24	22	36	32	31	35	28	29	44	47	90
Pilluttoornerit il.il.	60	63	69	89	111	123	87	58	68	107	206
Ikilernerit	49	60	46	66	75	79	63	52	55	88	121
Uunerit	8	-	5	6	9	5	3	2	3	8	15
Ilukkut ajutoornerit	18	36	42	51	41	55	41	25	51	76	56
Seersitsinerit	2	2	3	3	7	4	4	7	4	5	0
Toqunartunik najuussinerit	-	5	1	2	0	10	4	0	41	1	21
Paasissutissiinngillat / allat	52	54	55	47	51	28	62	113	78	121	78

Najoqqutaq: Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik

Nittartakkat takuneqarsinnaasut:

Paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.at.gl

Sulisilluni Ajoqusersinnaanermut Isumaannaariffik pillugu Sullissivik

nittartakkani ukunani sukumiinerusumik takuuk: www.naalakkersuisut.gl

1. Periuseq

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersittagai tamarmik nunani tamalaani ILO-mi nassuiaassutigineqartunik malittarisassanillu tunngaveqarluni suliaapput, paasissutissat pineqartut tassaapput; sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat, suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat aamma sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat. Kisitsisitigut paasissutisseeriaatsit ILO-mi ataqatigiissillugit assigiimmillu tunngavilerlugit suliarineqartarput taamaalillunilu suliffeqarnermi pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissat ataqatigiissumik suliaallutik.

2. Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat

Sulinerit pillugit kisitsisitigut paasissutissanut suliffeqarfiit Akileraartarnermut Pisortaqarfimmut qaammammut nalunaarutigisartagaat aamma qaammammut erseqqissaassutigisartagaat sukumiisut tunngaviunerpaajupput. Qaammammut nassuiaatini sukumiisuni nalunaartutigineqartarput suliffeqarfiit ataasiakkaarlutik qaammammut aningaasarsissutigittagaat, soorlu makku; akileraarutit aamma sulisoqarnermut akitsuutit. Aningaasarsiat akileraarutillu suliffeqarfinnit sulisunut ataasiakkaanut qaammammut erseqqissaanerni sukumiisuni immikkoortiterneqartarput. Qaammammut nassuiaatit sukumiisut suliffeqarfinnut tunngasunik paasissutissanik imaqtartut qaammammut erseqqissaanerit sukumiisut inunnut tunngasunik paasissutissanik imaqarput. Qaammammut nassuiaat sukumiisoq aamma qaammammut erseqqissaat sukumiisoq imminnut qanittuararsuarnik paasissutissaqarput.

Najoqqutani qulaani taaneqartuni sulisartut tamakkerneqanngillat, ilaatigut namminersorlutik suliffeqarfiuteqartut aamma Danmarkimi suliffeqarfinni nalunaarsimasuni sulisartut najoqqutani ilanngunneqarsimanngillat. A isertitani paasissutissat malillugit sulisimasut ilanngunneqartarput taakku saniatigut Naatsorsueqqissaartarfimmi akileraartarnermut immineerluni immersugassat malillugit isertitat inunnut tunngassuteqartut suliarinerineqarnerini ilanngunneqartarput.

Sulinerit qaammammut nalussuiaatini nalinginnaasuni sukumiisunilu ilanngunneqarsimanngitsut paasissutissanut ilanngunniarlugit kommunit najukkani suliffissarsiuusisarfiini suliffissarsiortunut nalunaarsuiffii atorneqarput.

Sulisitsisut sulisullu suliaqarfinni sorlarni inissisimanerat paasiniaarlugu Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffik (IIN) atorneqartarpoq. IIN-imi suliffeqarfiit suliaqarfinnut immikkoortiterneqartarput, immikkoortiterinermi suliffiit annerusumik suliaqarfigisaanut inissinneqartarput. Saqqummersitsisarnerni siullerni

suliaqarfiit immikkoortitigaanerat sulinernut
atuutiinnarneqartarsimagaluartoq maanna paasissutissani suliaqarfinnut
immikkoortersimanerat malillugi ingerlanneqarpoq. Tamanna pissutaalluni
paasissutissani suliaqarfinnut immikkoortiterinerit IIN-ilu
assigiinngissinnaapput. Assersuutigalugu suliffeqarfiit anginerusut ingammik
aalisarnermik suliaqartut, tassa toqqaanartumik
toqqaananngikkaluartumilluunniit aalisartunik sulisoqartut IIN-imi
suliaqarfinnut assigiinngitsunut inissinneqartarsimanerat. Taamaasilluni
suliaqarfik Aalisarnek ikippallaanik sulisulerneqartarsimavoq, akerlianillu
suliaqarfiit allat soorlu Niuerneq suliffissuaqarnerlu sulisunik
amerlanaarivallaartarsimaneq taamaaliornermut pissutaapput.
Allanngortiterinermi suliffeqarfiit suliaqarfiinut immikkortiterneqarput,
tamatunga kinguneraa assersuutigalugu suliaqarfinni “Aalisarnek, piniarneq
nunalerinerlu” sulisut ikiliartornerat, taakkununga aalisakkerivinni,
tusaasuivinni aamma toqoraavinni sulisut siullerni
ilanngunneqartaraluarmata. “Aatsitassalerinermik” suliaqartunut
aatsitassarsiorfinni sulisut saniatigut aatsitassarsiornermik toqqaannartumik
suliallit ujarassiuut ilanngunneqartalerput.

Najugaqavissut Naatsorsueqqissaartarfimmi innuttaasunik allattuiffik
malillugu aaliangerneqartarput. Innuttaasuni allattuiffik atorlugu
assersuutigalugu najugaqarfinnut, ukioqqortussutsinut aamma suaassutsinut
paasissutissat, sulinermut ilanngunneqartarput.

Pisortaqarfinni sulinernut tunngatillugu kommunit isumaginninnermut
tunniuttagaanut Naatsorsueqqissaartarfimmi nalunaarsuiffik
najoqqutarilluarneqarpoq. Qaammammuk sukumiisumik erseqqissaanerni
kommunini sulinernit akiliutigineqarsimasut ersersinneqartarput
akiliutigineqarsimasullu sulisimanermut attuummassuteqanngitsut soorlu
utoqqalinersiat aamma suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit nalunaarsuiffik
atorlugu immikkoortinneqarsinnaapput.

3. Suliffeqarnermi pissutsit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarnerat nalunaarsuinermilu periutsit

**Suliffeqarnermi pissutsit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarnerat
aamma nalunaarsuinermi periutsit**

ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuiaasiorneqarlutillu
maleruagassiorneqarsimasut tunngaviginerullugit nalunaarsuisoqarpoq.
Paasissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit
malinneqartarput.

Sulineq ILO-mit naatsumik ima nassuiarneqarpoq; piffissami
naatsorsuiffiusumi sivikinnerpaamik akunnermik ataatsimik *sulineq*. Kisianni
piffissaq naatsorsuiffiusoq erseqqissumik nassuiarneqanngilaq, piffissalli
naatsuunissaa, tassa ullormik ataatsimik imaluunniit sapaatip akunneranik
sivisissuseqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Aammattaaq sulisinnaasut,
nunami pineqartumi pissutsit tunngavigalugit, ukiukinnerpaaffeqarnissaat

ILO-mit innersuussutigineqarpoq. Akerlianilli ukioqqortunerpaaffissamut tunngatillugu innersuussisoqartoqanngilaq.

Naatsorsueqqissaartarfimmi, qaammammoortumik aningaasarsiat pillugit nalunaarsuutini (akunnermut nalunaarsuutiniunngitsoq), najoqqutarineqartuni ILO-p nassuiaatai naleqqutinnngillat, taamaattumik Kalaallit Nunaanni sulinermut tunngasunik nassuiaatit naleqqussartariaqarsimapput. Kalaallit Nunaanni sulinermut tunngasunik nassuiaasiornert ILO-mut sulinermut tunngasunik nassuiaasiornermut sapinngisaq tamaat assingutinniarneqarsimapput.

Paasissutissani atorneqartuni piffissaq naatsorsuiffiusoq qaammat ataasiuvoq, ILO-mit innersuussutigineqartumit takineruvoq tassa ILO-mit ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq innersuussutigineqarmata. Piffissap naatsorsuiffiup sivilunerunerata sunniinera annikillisinniarlugu, ILO-mit akunneq ataaseq sulinertut naatsorsuummut piumasaqaat sivitsorneqartariaqarsimavoq. Aammattaaq piffissaq isertitanut tunngaviusoq paasissutissanut ilaanngimmat sulinermi piffissaq atorneqartoq isertitallu naatsorsornissaannut nassuiaasiortoqartariaqarsimavoq.

Qaammatip ataatsip iluani minnerpaamik ulloq ataaseq sulisimagaanni sulisimasutut naatsorsuutigineqassaaq. Akunnerit arfineq pingasut, sapaatit akunneri tallimat ingerlaneranni qaammammi ullut suliffiusut 20-iuppata ullormut 0,4 tiimit piffissami naatsorsuiffiusumi suliffigisimasariassallutik, taamatullu sapaatit akunneri marluk pineqarpata akunnerit marluk suliffigisimasariassallutik. Naatsorsuinerit SIK-mi aningaasarsiat minnerpaartaat tunngavigineqarput, pineqartuni aningaasarsiakinnerpaat amerlanerunissaat naatsorsuutigineqarmat. Tunngavilersuutit malillugit Naatsorsueqqissaartarfiup sulisumut nassuiaatai ukuupput:

- Ukiup naanerani inuk 15-nik ukioqalernikuusimassaaq
- Qaammammi pineqartumi inuk isertitaqarluni sulisimassaaq imaluunniit suliffeqarnermut tunngasumik isertitaqarsimassaaq (tunisineri isertitat imaluunniit suliffeqarfiutimini "isertitai")
- SIK-ip Naalakkersuisullu isumaqatigiissutaat atuuttoq malillugu ilinniarsimanngitsut aningaasarsiassaas mikinerpaaq akunnerit 8-it isertitsissutigisimassavaa minnerpaamik tiimimut aningaasarsiarineqarsinaasut.

Paasissutissat nalunaarutini tunngavigineqartut allaffissornermi pilersinneqarsimapput, taamaattumik kisitsisitigut paasissutissiornermi amigaateqarsinnaassarput. Assersuutigalugu akileraarnissamut tunngatillugu junimi imaluunniit decemberimi aningaasarsisitsisimanerup nalunaarutigineqarsimanera allaffissornermi apeqqutaavallaanngilaq, kisianni kisitsisitigut paasissutissiornermi pingaartorujussuuvoq piffissaq eqqortoq nalunaarutigissallugu. Nalunaarusiornermi pitsaassutsit paasissutissatullu atornissaanut tulluarnernannik nalilersuineq pingaartorujussuuvoq. Paasissutissat nalilersuineri tunngasut tulluutumi eqqartorneqarput.

Isertitat sulinermi isertitaasimanersut imaluunniit sulinngikkaluarluni isertitaasimanersut qaammatikkaartumik nalunaarsuutini takuneqarsinnaanngillat. Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit pillugit Naatsorsueqqissaartarfimmi allattuiffik atorlugu isumaginninnermik pisartagallit qaammatikkaarlugit misissuiffigineqartarput. Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit kommuniinut immikkoortiterneqarput, isertitaanullu immikkoortinneqarsimallutik.

Suliaqarfinni allani sulisimaneq pissutaannani akileraatutit A-nik akiliisimasut, qulaani pineqartunut assingupput. Suliaqarfinni allani ajornartorsiummut assingusut naapitassaasarpur, isertitat A-t sulinernut tunngatinneqanngitsut akiliutigineqartarlutik. Inuit sulinngitsut suliaqarfinnit ikiuutsinik pisimasut amerlassusaat eqqarsaatigalugu sulisimasut amerlassusaat minnerpaaffissaminniissimanissaat ilimanarmat, utoqqalinersiaqartitsiviit aamma napparsimalernissamut inuunermullu sillimmasiisarfiit naatsorsuinnermut ilanngunneqanngillat.

Sulinermut tunngatillugu qaammatit arlallit ingerlaneranni immikkut isertitat – ass. feriarnissamut aningaasarsiat aamma immikkut angusaqarsimanermit aningaasarsiat – pillugit paasiniaaneq annertoq pisimavoq. Paasilluarumallugu inuup pineqartup ukiumi pineqartumi qaammatit suliffigisimasai tamakkerlugit misissuiffigineqarsimapput.

Nalunaarsuutini misissuineq qulaani pisoq pereermat nalunaarsuutillu Naatsorsueqqissartarfiup inuuttaasut pillugit nalunaarsuiffianut ataatsimut ingerlanneqareermata, taamatullu nalunaarsuutit innuttaasunut najugaqavissunut 14-ileereersimasunut killilernerqareermata, nalunaarsuutit Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat pillugit nalunaarsuiffianut ataatsimut ingerlanneqarput. Tamanna pivoq, sulineq qaammammut nassuiaatini aamma qaammammut nassuiaatini sukumiisuni erseqqissarneqanngitsut naatsorsukkanut ilanngunniarlugit. Sulinermit tassani inuit pineqartut tassaapput:

- Nalunaarsuiffimmi qulaani misissuineq malillugu pilersitaasumi inuk utaqqisaannaagallartumik sulineq pillugu sivisunerpaamik qaammatini arfinilinni sulisutut nalunaarsimasoq.
- Inuk isertitanut nalunaarsuiffimmi annertuumik (isertitat pillugit kisitsisinik paasissutissani isertitat ataatsimoortinneqarneranni deciilit nassuiaataat malillugit) A-malillugu isertitalittut nalunaarsimasuussaaq imaluunniit suliffiutimini annertuumik isertitaqarsimassalluni, siornatigut qaammammut nassuiaatit malillugit nalunaarsorsimanngitsumik (akissarsiaanngitsutut kingusinnerusukkulluunniit sulinermit tunngassuteqanngitsutut isertitatut). Qaqugu isertitat ”annertuut” pineqartut qaammatit amerlassusaat tunngavigalugit killissarinerat allanngorartinneqassaaq, inuk pineqartoq sulisutut imaluunniit suliffissarsiortutut nalunaarsoriigaasimappat.
- Inuk qaammatini arlalinni suliffissarsiortutut nalunaarsortittartoq sulisutut isiginiarneqarsinnaanngilaq (tamanna kisimi

inuussutissarsiummik aalajangersimasumik ingerlatsisutut
nalunaarsorsimanngitsumut atuuppoq).

2012-mi inuussutissarsiummik aalajangersimasumik ingerlatsisutut
nalunaarsorsimanngitsutut sulisut agguaqatigiissillugu qaammammi
ataatsimi 1.188-iupput, taakkunannga 569-it akissarsialiullutik 619-illu
namminersortuullutik. Isertitanummi nalunaarsuiffimmi
paasissutissaqanngilaq, sulisitsisuni kikkunni isertitat A-tut
katersugaasimanersut, taamaattumik inuutissarsi-ummik
aalajangersimasumik ingerlatsisutut nalunaarsorsimanngitsut akissarsiallit
inuussutissarsiutini aalajangersimasuni "Ilisimaneqanngitsutut"
qulequtsikkamik nalunaarsorneqarput. Suliffeqarfinni namminersortuni
inuussutissarsiummik aalajangersimasumik ingerlatsisutut
nalunaarsorsimanngitsut suliffeqarfiup (IIN-normua) atorlugu
inissinneqarput. Suliffeqarfiit namminersortut suliffeqarfiup normuanik
nalunaagaqarsimatinnagit, pineqartup nammineeirluni nalunaarsuiner
tunisineq nalunaarsimappagu sulineq inuussutissarsiummut "Aalisar
neq, piniarneq nunalerinerlu" inissinneqartarpoq imaluunniit inuussutissarsiut
"Ilisimaneqanngitsut", taamatullu suliffeqarfiup normuanik
nalunaarsimasoqanngippat imaluunniit nammineeirluni nalunaarsuiffimmi
tunisiner
mik nalunaartoqarsimanngippat.

Taakku kingunerisaanik inuit tunngavigalugit allattuiffiit pilersinneqarput.
Allattuiffiup taassuma imarivai: isertitat, akileraarutit, suliffeqarfiit,
suaaassuseq, ukioqqortussuseq, najugaqarfik kiisalu sulisut pingaarnertut
suliffigineraa imaluunniit saniatigooralugu suliffigineraa. Inuup suliffia
pingaarneq tassaavoq qaammammi pineqartumi suliffik
anigaasarsiorfiginerpaasimasaq, taassuma saniatigut suliffiit
saniatigooralugu suliffiupput.

4. Suliner mut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

**Suliner
mut kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut**
Nalunaarsuiffiit allaffissornermik tunuliaqutaqarnerat pissutaalluni
ilimanarluarsinnaavoq najoqqutat ilaat kukkuneqarsimanissaat. Kukkunerit
pingaarnersaat nassuiaassutiineqassapput.

Sulisitsisut qaammammut akissarsianik allanillu nalunaarutiginnittarnerat
kisitsisitigut paasissutissiornermik tunngaviugajuttarmat, taakku
pitsaassusaat apeqqutaasorujussuusarput. Suliffeqarfiit ataasiakkaat
anigaasarsisitsiner
mik nalunaarutaasa piffissalersorneri
nalorninar
toqarsinnaapput naatsorsuiner
mut sunniuteqarsinnaallutik.
Nalunaarsuiffik pilersinneqaler
mat ajornartorsiut taanna
sammineqangaatsiarpoq tamanna immikkoortumi paasissutissat
nalilersornerini allaaserineqarpoq. Akissarsiat immikkuullarissut suliner
nut tunngasut paasiniarlugit piffissaq annertooq atorneqarpoq, akissarsiat
immikkuullarissut tassaapput feriarnermi anigaasarsiat aamma anigaasat

immikkut ajunngittorsiat. Paasissutissat annertussusaat aamma paasiuminaannerat pissutaalluni akissarsiat immikkuullarissut paasinngitsoorneqarsimasinnaapput najoqqutatullu kukkusutut nalunaarutigineqarsinnaapput.

Isumaginninnermut tunniuttakkanik pisartagallit pillugit nalunaarsuiffimmi assingusumik ajornartorsiuteqartoqarpoq. Kommunit isumaginninnermut tunngatillugu akiliisarnerni nalunaarsuinerni sulinnermut akiliisarnermut assingusumik ajornartorsiuteqarpoq. Isumaginninnermut tunniuttakkanut qaammatit nalunaarsuiffiusut sunniuteqanngitsoorsinnaapput, tunniuttakkat nalunaarutigineqarsimasut qaammatit arlaliugaluartut nalunaarsuiffimmi ataatsimiissinnaannerat pissutaalluni. Ajornartorsiut taannarpiaq pillugu paasissutissat nalilersorluarneqaraluartut paasissutissat nalunarpallaarnerat pissutaalluni najoqqutat kukkuneqarsinnaapput.

Pisortat suliffeqarfiutaat anginerpaat tassaasut Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit assigiinngitsunik makkuninnga suliffeqarfiuteqarput; ilinniartitsineq, peqqinnissaqarfik allaffissornerlu. Namminersorlutik Oqartussat kommunillu immikkut sulisitsisutut angisuuttut nalunaarsorneqarsimapput. Taamatut nalunaarsorneqarsimanerat pissutaalluni suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortinneqarsinnaanngillat. Taamaattumik Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu sulisut tamarmik *Pisortat allaffissornerannut* nalunaarsorneqartarput, tamanna pissutaalluni suliaqarfiit ass. *Ilinniartitsineq aamma Peqqinnissaqarfik* sulinerit pillugit paasissutissani ajoraluartumik soqutigineqanngitsutut ipput.

5. Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani aamma sulisinnaasut pillugit paasissutissani najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani aamma sulisinnaasut pillugit paasissutissani najoqqutat

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissanut najoqqutat pingaarnarpaat tassaapput innuttaasut suliffissarsiorlutut najukkani suliffissarsiuussisarfinnut qaammammut nalunaartarneri. Suliffissarsiorfinnut suliffissarsiorlutut nalunaartarnerit amerlanerpaartaat kommuninit allaffissornikkut atortoq Winformatimut atorlugu nalunaarutigineqartarput, qaammatit tamaasa Naatsorsueqqissaartarfik paasissutissanik taakkuninnga Winformatikimit pisarpoq. Paasissutissat nunaqarfinneersut ilaannaat Winformatikimut nalunaarutigineqartarnerat pissutigalugu paasissutissat tamakkerniarlugit Naatsorsueqqissaartarfimmit nunaqarfinni allaffinnut piniartariaqartarpoq.

Inuk piffissami pineqartumi sulisimasutut nalunaarutigineqarsimappat ILO-mi malittarisassat malillugit pineqartoq suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumik, sulinerit pillugit allattuiffimmut qaammammi pineqartumi suliffissaaleqisutut nalunaarsimasut Naatsorsueqqissaartarfimmit immikkoortiterneqartarput.

Sulinermut nalunaarsuiffimmi sulisinnaasut paasiniarneqarsimapput, tassaasut inuit sulisartut immaqaluunniit suliffissaaleqisut.

Suliffissaaleqineq pillugu paasissutissani aamma sulisinnaasut pillugit paasissutissani najugaqavissut 18-niit 64-nut ukiullit najoqqutarineqarput, taakku Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut allattuiffia atorlugu immikkoortinneqartarput. Paasissutissat pingaaruteqartut allat, assersuutigalugu inuit najugaqarfiinut tunngasut, ukiuinut tunngasut aamma suaassusiinut tunngasut, kiisalu suliffissaaleqisut sulisinnaasullu nalunaarsuiffimmi aamma takuneqarsinnaapput.

6. Suliffissaaleqineq sulisinnaasullu pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarneri nalunaarsuinermilu periutsit

Suliffissaaleqineq sulisinnaasullu pillugit kisitsisitigut paasissutissat suliarineqarneri nalunaarsuinermilu periutsit

ILO-p naatsorsueqqissaarnermut allaffianit periutsit nassuiaasiorneqarlutillu maleruagassiorneqarsimasut tunngaviginerullugit nalunaarsuisoqarpoq. Paasissutissat pigineqartut apeqqutaallutik nunani tamalaani periutsit malinneqartarput.

ILO-mit piumasaqaatigineqarput inuk suliffissaaleqisutut taaneqassappat ataatsikkut pingasunik eqquutsitsissasoq. ILO-p suliffissaaleqisoq pillugu nassuiaataani, suliffissaaleqisoq tassaavoq piffissami pineqartumi:

1. suliffeqanngitsoq,
2. suliffissarsiortutut nalunaarsimasoq aamma
3. sulinissamut piareersimasoq.

Piffissap pineqartup sivilissusissaa iluamik aalajangerneqarsimannigilaq, kisianni innersuussutigineqarpoq sivisuallaassanngitsoq, assersuutigalugu ulloq ataaseq imaluunniit sapaatip akunnera ataaseq. ILO-mit aamma innersuussutigineqarpoq sulisinnaasut eqqarsaatigalugit ukiukinnerpaaffeqarnissaat, nunami pissutsit tunngavigalugit suliffissaaleqisutut nalunaarutigineqarsimasut taakkununnga ilaapput. Akerlianilli ukioqqortunerpaaffissamik innersuussisoqartoqarsimannigilaq.

Paasissutissat allaffissornermik tunngaveqarluni suliaammata ILO-mit suliffissaaleqinermit piumasaqaatit malinneqanngillat. Taamaattumik paasissutissat suliarinerini, ILO-mit innersuussutigineqartut sapinngisaq tamaat eqqortinniarlugit, nassuiaatip nalimmassarnissaa pisariaqarsimavoq. Paasissutissat suliarinerini qaammammi pineqartumi suliffissaaleqisunut nassuiaatit uku piumasaqaatigineqarput. Inuk qaammammi pineqartumi:

1. suliffissaarsiuussisarfimmut suliffissarsiortutut nalunaarsimasaaq aamma

2. sulinerit pillugit nalunaarsuiffimmi suliffeqartutut nalunaarsimanngilaq.

Kalaalit Nunaanni najugaqavissut suliffissaaleqineq pillugu paasissutissanut aamma sulisinnaasunut najoqqutat nalilersoqqissaakat aamma innuttaasut assigiaartumik tunngavilersorneqarsimasut ilaapput, innuttaasut misissuiffigineqartut tunuliaqutaat aamma sumiissusaat misissuinnermi ilanngunneqarput.

Kisitisitigut paasissutissani inuit 18-niit 64-nut ukiullit pineqarput. Tassunga pissutaavoq 18-it inorlugit ukiullit aamma 64-it sinnerlugit ukiullit suliffissarsiortutut najukkani suliffissarsiorfinnut nalunaartartut akuttusoorujussueneri. Taamaattoqarneranut pissutaasagunarpoq inuit taamatut ukiullit isertitanut taarsiullugu ikiuutunik pisinnaanninnerat, isertitanut taarsiullugu ikiorsiissutit suliffissarsiortutut nalunaarsukkanut tunngiunneqartarput. Kisitisitigut paasissutissat amigartut 18-nit ingorlugit ukiullit eqqarsaatigalugit aamma 64-it sinnerlugit ukiullit eqqarsaatigalugit pigineqarmata taakku ilanngunneqanngillat.

Suliffissaaleqisunut nalunaarsuiffik aamma sulisinnaasunut nalunaarsuiffik suliffeqarneq pillugu paasissutissat saniatigut inunnut paasissutissanik pingaarutilinnik imaqarput. Paasissutissat pineqartut tassaapput inuup ukioqqortussusaa, suaassusaa aamma sumi inunngorsimasuunera, paasissutissat taakku Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasut pillugit allattuiffianit ukiup pineqartup naanerani nalunaarutinit pineqartarput. Suliffissaaleqisoq nalunaarutigineqartarpoq najugaqarfiani, suliffissaaleqisutut nalunaarnermi sumiiffiup najugaqarfik assigisariaqanngilaa.

7. Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Suliffissaaleqineq suliffeqarnermilu pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissani najoqqutat kukkusut

Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat aamma sulisinnaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ilimanarpoq ILO malillugu kukkusunik najoqqutaqarsimanissaat. Tulliuttuni najoqqutat kukkusut paasissutissiissutigineqassapput.

Inuit ilaat suliffissarsiortutut nalunaarsimanngikkaluartut sulilernissaminnillu piareersimanngitsut suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartarput. Inuit pineqartut tassaapput karakteriminnik qaffassaaniarlutik pikkorissartut. Inuit sulilernissamut piareersimanngitsut aamma suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartarput.

ILO malillugu suliffissaaleqisut ilaat arlaannik pissuteqarlutik suliffissarsiorfimmuut nalunaarneq ajorput. Suliffissarsiortutut nalunaartannginneq aningaasanik pissarsisinnaannginnermik pissuteqarsinnaavoq.

Suliffissarsiorfiit assigiinngitsut assigiinngitsumik nalunaarsueriaaseqarput. Immikkoortortaqarfinni suliffissaaleqisut assigiinnginnerat allaffissormermik pissuteqarsinnaavoq.

Kommunimi allaffissornermi assigiissaarinerit pissutaallutik suliffissaaleqisut piffissap ingerlanerani allanngorarsinnaapput, suliffissarsiorfinni nalunaarsuinerit allanngorarneri malillugit.

Suliffissaaleqisunik elektroniskimik nalunaarsuineq inuup suliassarimmanga najoqqutat kukkuneqarsimasinnaalluarput. Kisianni kukkunerit taammaattut annikitsuararsuupput.

Suliffissaaleqineq pillugu nalunaarsuiffinni najoqqutat kukkunertallit ilanngunneqartarput. Piffissami aaliangersimasumi suliffissaaleqisoq sulisimasutut nalunaarutigineqarsimappat sulinerit pillugit nalunaarsuiffimmi kukkusutut nalunaarutigineqassaaq. Sulisinnaasut nalunaarsuiffianni aamma taanna atuuppoq, sulinernik nalunaarsuiffinni najoqqutat kukkusut aamma suliffissaaleqinermut nalunaarsuiffinniittarput.

2012-mi najugaqavissut suliffii assigiinngitsunut pingaarutilinnut immikkoortillugit

Tabel 1. 2012-mi najugaqavissut suliffii assigiinngitsunut pingaarutilinnut immikkoortillugit

	Sivikinnerpaamik qaammat ataaseq sulinerit			Agguaqatigiissillugu qaammatit tamaasa sulinerit	
Nuna tamakkerlugit	Innuttaasut tamakkerlugit 42.855	Amerlassusaat 33.405	Pct. 78	Amerlassusaat 25.501	Pct. 60
	Kommunit				
Kommune Kujalleq	5.588	4.037	72	2.911	52
Kommuneqarfik Sermersooq	16.394	13.191	81	10.515	64
Qeqqata Kommunua	7.344	5.838	80	4.523	62
Qaasuitsup Kommunua	13.360	10.185	76	7.414	56
	Najugaqarfik				
Illoqarfinni	36.720	28.687	78	22.232	61
Nunaqarfinni	6.135	4.718	77	3.269	53
	Inunngorfik				
Kalaallit Nunaanni inunngornikut	38.012	29.276	77	21.779	57
Kalaallit Nunaata avataani inunngornikut	4.843	4.129	85	3.722	77
	Suaassuseq				
Angutit	22.838	18.462	81	14.240	62
Arnat	20.017	14.943	75	11.261	56
	Immikkoortortaqrarfiit				
Nanortalik	1.492	1.015	68	676	45
Qaqortoq	2.678	1.993	74	1.493	56
Narsaq	1.418	1.029	73	742	52
Paamiut	1.265	950	75	678	54
Nuuk	12.699	10.623	84	8.707	69
Maniitsoq	2.555	1.999	78	1.507	59
Sisimiut	4.789	3.839	80	3.015	63
Kangaatsiaq	886	610	69	391	44
Aasiaat	2.612	1.936	74	1.409	54
Qasigiannuguit	968	752	78	570	59
Ilulissat	3.766	2.978	79	2.273	60
Qeqertarsuaq	694	490	71	362	52
Uummannaq	1.766	1.443	82	1.068	61
Upernavik	2.063	1.561	76	1.085	53
Qaanaaq	605	415	69	256	42
Tasiilaq	2.062	1.359	66	941	46
Illoqortoormiut	331	223	67	154	47
	Ukioqqortussuseq				
15-19-nik ukiullit	4.044	2.540	63	1.109	27
20-24-nik ukiullit	4.478	3.806	85	2.390	53
25-29-nik ukiullit	3.879	3.397	88	2.438	63
30-34-nik ukiullit	3.628	3.241	89	2.613	72
35-39-nik ukiullit	3.041	2.781	92	2.323	76
40-44-nik ukiullit	3.822	3.462	91	2.877	75
45-49-nik ukiullit	5.397	4.750	88	4.000	74
50-54-nik ukiullit	4.603	3.951	86	3.304	72
55-59-nik ukiullit	3.434	2.742	80	2.302	67
60-64-nik ukiullit	2.295	1.548	68	1.257	55
64-it sinnerlugit ukiullit	4.074	901	22	548	14

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB5> aamma <http://bank/stat.gl/ARNBFB6>

2008-2012-mi najugaqavissut qaammammi agguaqatigiissillugu suliffii suliaqarfinnut immikkoortillugit

Tabel 2. 2008-2012-mi najugaqavissut qaammammi agguaqatigiissillugu suliffii suliaqarfinnut immikkoortillugit

	2008	2009	2010	2011	2012
Tamakkerlutik	26.021	25.864	25.583	25.489	25.501
Aalisarnej, piniarnej nunalerinerlu	4.171	3.731	3.531	3.415	3.532
Aatsitassarsiornej	142	120	119	137	143
Suliffissuit	294	283	251	242	233
Nukissiuuteqarneq aamma erngup nukinga	406	411	423	410	390
Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	2.052	2.064	1.958	1.872	1.952
Niuernej	3.171	3.094	3.016	3.009	3.086
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	776	754	769	785	756
Assartuineq	2.464	2.641	2.623	2.616	2.629
Sullivinnik kiffartuussineq	1.398	1.300	1.298	1.344	1.426
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	9.657	9.973	10.044	10.052	9.804
Kiffartuussiviit allat	766	790	807	817	844
Nalunaarutigineqanngitsut	725	705	744	789	705

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB3>

2012-mi najugaqavissut aningaasarsiaat, akileraarutaat suliffiilu suliaqarfinnut immikkoortillugit

Tabel 3. 2012-mi najugaqavissut aningaasarsiaat, akileraarutaat suliffiilu suliaqarfinnut immikkoortillugit

	Minnerpaamik qaammammi ataatsimi sulisimasut	Qaammammut sulisut amerlassusaat agguaqatigiissillugu	Suliaqarfinni pingaarnerni agguaqatigiissillugu qaammammut isertitat	Suliaqarfinni pingaarnerni agguaqatigiissillugu qaammammut akileraarutit
Tamakkerlutik	33.405	25.501	25.227	8.577
Aalisarnej, piniarnej nunalerinerlu	7.068	3.532	29.904	8.839
Aatsitassarsiornej	253	143	33.908	12.967
Suliffissuaqarneq	433	233	26.519	9.434
Nukissiuuteqarneq aamma erngu nukinga	543	390	27.879	10.089
Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	3.026	1.952	27.796	10.067
Niuernej	5.933	3.086	16.944	5.487
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	1.770	756	15.704	5.104
Assartuineq	4.103	2.629	28.139	9.865
Sullivinnik kiffartuussineq	2.495	1.426	30.581	10.834
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	14.218	9.804	23.955	8.271
Kiffartuussiviit allat	1.711	844	23.432	8.106
Nalunaarutigineqanngitsut	783	705	35.632	13.824

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB31>

2012-mi najugaqavissut sulisut qaammammut amerlassuserisartagaat, kommuninut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

Tabel 4. 2012-mi najugaqavissut sulisut qaammammut amerlassuserisartagaat, kommuninut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia
Tamakkerlutik	2.911	10.515	4.523	7.414
Aalisarnek, piniarnek nunalerinerlu	283	680	652	1.916
Aatsitassarsiornek	106	26	3	8
Suliffissuaqarneq	6	140	35	51
Nukissiuuteqarneq emgullu nukinga	52	141	49	148
Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	224	850	463	412
Niuernek	363	1.170	627	926
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	98	315	111	232
Assartuineq	277	1.325	509	510
Sullivinnik kiffartuussineq	105	755	255	191
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	1.238	4.206	1.593	2.766
Kiffartuussiviit allat	92	494	130	127
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	66	412	96	126

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB3>

2012-mi najugaqavissut suliffii aamma aningaasarsiaasa amerlassuserisartagaat, suaassutsinut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

Tabel 5. 2012-mi najugaqavissut suliffii aamma aningaasarsiaasa amerlassuserisartagaat, suaassutsinut suliaqarfinnullu immikkoortillugit

	Agguaqatigiissillugu qaammammut sulisut amerlassuserisartagaat		Suliaqarfinni pingaarnerni agguaqatigiissillugu qaammammut aningaasarsiat (kroninngorlugit)	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
Tamakkerlugit	14.240	11.261	28.589	20.975
Aalisarnek, piniarnek nunalerinerlu	2.992	540	32.595	14.986
Aatsitassarsiornek	123	20	35.352	25.221
Suliffissuaqarneq	177	56	27.637	23.018
Nukissiuuteqarneq emgullu nukinga	330	60	28.536	24.295
Sanaartorneq sanaartorfigissaanerlu	1.803	150	28.476	19.606
Niuernek	1.561	1.525	19.982	13.833
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	362	394	17.941	13.645
Assartuineq	1.970	658	29.574	23.842
Sullivinnik kiffartuussineq	864	562	34.991	23.796
Pisortat allaffissornerat kiffartuussinerallu	3.188	6.616	26.645	22.659
Kiffartuussiviit allat	422	422	25.186	21.677
Nalunaarutigineqarsimanngitsut	447	258	39.837	28.353

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank/stat.gl/ARNBFB2>

2012-mi suliffissaaleqisut qaammammut agguaqatigiissillugu amerlassusaat immikkoortorta qarfinnut, najuga qarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

Tabel 6. 2012-mi suliffissaaleqisut qaammammut agguaqatigiissillugu amerlassusaat immikkoortorta qarfinnut, najuga qarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

	Tamakkerlugit			Illoqarfinni			Nunaqarfinni allanilu		
	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat
Nuna tamakkerlugu1	2.655	1.425	1.230	2.188	1.201	987	467	223	244
Nanortalik	128	83	45	84	52	31	45	31	14
Qaqortoq	201	119	82	197	117	80	4	2	2
Narsaq	104	69	35	102	68	34	2	1	1
Paamiut	90	55	35	87	54	34	3	2	1
Nuuk	537	297	240	521	288	233	16	9	7
Maniitsoq	146	80	66	120	67	53	26	13	13
Sisimut	218	109	109	194	94	100	24	14	9
Kangaatsiaq	125	65	61	56	29	27	70	36	34
Aasiaat	147	84	63	133	73	60	13	10	3
Qasigiannuguit	70	39	32	69	38	31	2	1	1
Ilulissat	185	92	93	169	86	83	17	6	11
Qeqertarsuaq	32	18	14	32	18	14	0	0	0
Uummannaq	101	50	50	61	33	28	40	18	22
Upernavik	171	72	99	67	39	28	104	34	71
Qaanaaq	76	40	36	67	36	32	8	4	4
Tasiilaq	286	134	152	192	91	102	94	43	51
Illoqqortoormiut	38	18	20	38	18	20	0	0	.

1. Immikkoortorta qarfiit avataanniittut ilanngullugit.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

2012-mi agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut procentinngorlugit immikkoortorta qarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

Tabel 7. 2012-mi agguaqatigiissillugu suliffissaaleqisut procentinngorlugit immikkoortorta qarfinnut suaassusermullu immikkoortillugit

	Tamakkerlugit			Illoqarfiit			Nunaqarfiit allallu		
	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat	Tamak-kerlugit	Angutit	Arnat
Nuna tamakkerlugu1	9,8	9,6	10,2	9,4	9,4	9,3	12,9	10,2	17,0
Nanortalik	16,8	18,2	14,6	15,1	16,4	13,0	21,8	22,6	20,3
Qaqortoq	12,6	14,0	11,0	12,8	14,3	11,0	7,1	5,7	9,5
Narsaq	13,0	15,5	9,8	15,5	19,0	11,4	1,4	1,1	1,7
Paamiut	12,4	12,8	11,9	12,9	13,5	12,5	5,8	6,7	4,5
Nuuk	6,1	6,2	5,9	6,0	6,1	5,8	11,0	10,2	12,1
Maniitsoq	9,3	8,9	9,7	9,4	9,4	9,4	8,7	7,3	11,0
Sisimut	7,0	6,4	7,8	7,3	6,4	8,3	5,5	5,5	5,1
Kangaatsiaq	24,7	23,4	26,6	22,6	21,6	23,7	26,9	25,0	29,6
Aasiaat	9,9	10,0	9,7	9,4	9,1	9,7	18,3	25,6	9,4
Qasigiannuguit	11,3	11,5	11,4	11,8	11,8	11,7	6,3	5,6	6,7
Ilulissat	7,8	7,1	8,7	7,8	7,3	8,4	8,9	5,3	13,8
Qeqertarsuaq	8,6	9,1	8,0	9,0	9,5	8,3	0,0	0,0	0,0
Uummannaq	9,0	8,0	10,1	9,5	9,5	9,5	8,4	6,5	11,1
Upernavik	13,9	9,9	19,6	11,9	12,4	11,3	15,6	8,2	27,6
Qaanaaq	23,3	21,4	26,1	24,8	23,5	26,9	14,8	11,4	20,0
Tasiilaq	24,0	20,9	27,7	22,7	20,3	25,5	27,4	22,2	34,2
Illoqqortoormiut	20,5	18,4	23,0	21,0	19,1	23,0	0,0	0,0	.

1. Immikkoortorta qarfiit avataanniittut ilanngullugit.

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

2012-mi suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat najugaqarfinnut, suaassusermut ukioqqortussusermullu immikkoortillugit

Tabel 8. 2012-mi suliffissaaleqisut agguaqatigiissillugu qaammammut amerlassusaat najugaqarfinnut, suaassusermut ukioqqortussusermullu immikkoortillugit

Tamak- kerlugit	Katillugit	18-19-nik ukiullit	20-24-nik ukiullit	25-29-nik ukiullit	30-34-nik ukiullit	35-39-nik ukiullit	40-44-nik ukiullit	45-49-nik ukiullit	50-54-nik ukiullit	55-59-nik ukiullit	60-64-nik ukiullit
Najugaqarfigineqartut tamakkerlugit											
Katillugit	2.655	173	473	343	267	191	272	369	293	176	98
Angutit	1.425	91	230	171	136	98	148	190	181	116	64
Arnat	1.230	82	243	172	132	93	124	179	111	60	35
Illoqarfiit											
Katillugit	2.188	136	377	277	221	159	225	314	254	144	81
Angutit	1.201	72	193	141	114	83	126	165	157	98	54
Arnat	987	64	184	137	107	76	99	149	97	46	28
Nunaqarfiit allallu											
Katillugit	467	37	96	66	47	32	47	55	39	32	17
Angutit	223	19	37	31	22	16	22	25	25	18	10
Arnat	244	18	59	35	25	16	25	30	14	14	7

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED3>

2012-mi suliffissaaleqisut qaammammut amerlassusaat agguaqatigiissillugu procentinngorlugit najugaqarfinnut, suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

Tabel 9. 2012-mi suliffissaaleqisut qaammammut amerlassusaat agguaqatigiissillugu procentinngorlugit najugaqarfinnut, suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

	Katillugit	18-19-nik ukiullit	20-24-nik ukiullit	25-29-nik ukiullit	30-34-nik ukiullit	35-39-nik ukiullit	40-44-nik ukiullit	45-49-nik ukiullit	50-54-nik ukiullit	55-59-nik ukiullit	60-64-nik ukiullit
Najugaqarfiit tamakkerlugit											
Katillugit	9,8	20,7	16,5	12,3	9,3	7,6	8,6	8,4	8,1	7,1	6,4
Angutit	9,6	20,3	14,5	11,4	9,1	7,0	8,7	8,1	8,9	8,0	6,8
Arnat	10,2	21,2	19,1	13,4	9,6	8,3	8,5	8,9	7,1	5,9	6,0
Illoqarfiit											
Katillugit	9,4	19,3	15,4	11,6	8,8	7,3	8,3	8,3	8,1	6,8	6,1
Angutit	9,4	19,4	14,2	11,2	8,8	6,9	8,6	8,2	9,0	8,0	6,6
Arnat	9,3	19,2	16,8	12,1	8,8	7,8	7,9	8,3	6,9	5,1	5,3
Nunaqarfiit allallu											
Katillugit	12,9	28,5	23,2	17,1	12,8	9,7	10,9	9,6	8,8	9,0	8,9
Angutit	10,2	24,4	15,9	13,1	10,5	8,5	9,3	7,3	8,7	7,6	7,6
Arnat	17,0	34,0	32,8	23,5	15,8	11,1	12,9	13,2	9,1	12,0	11,9

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNLED4>

2012-mi najugaqavissut sulisinnaasut qaammammut agguaqatigiissillugu suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

Tabel 10. 2012-mi najugaqavissut sulisinnaasut qaammammut agguaqatigiissillugu suaassusermut ukiuinullu immikkoortillugit

	Katillugit			Angutit			Arnat		
	Sulisinnaasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit	Sulisinnaasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit	Sulisinnaasut	Sulisinnaanngitsut	Innuttaasut katillugit
Tamakkerlugit	26.994	9.438	36.432	14.917	4.642	19.559	12.077	4.796	16.873
18-19-nik ukiullit	836	927	1.763	449	447	896	387	480	867
20-24-nik ukiullit	2.863	1.615	4.478	1.589	672	2.261	1.274	943	2.217
25-29-nik ukiullit	2.781	1.098	3.879	1.499	479	1.978	1.282	619	1.901
30-34-nik ukiullit	2.880	748	3.628	1.502	363	1.865	1.380	383	1.763
35-39-nik ukiullit	2.514	527	3.041	1.394	274	1.668	1.120	253	1.373
40-44-nik ukiullit	3.149	673	3.822	1.696	352	2.048	1.453	321	1.774
45-49-nik ukiullit	4.369	1.028	5.397	2.355	561	2.916	2.014	467	2.481
50-54-nik ukiullit	3.597	1.006	4.603	2.031	518	2.549	1.565	489	2.054
55-59-nik ukiullit	2.478	956	3.434	1.459	495	1.954	1.020	460	1.480
60-64-nik ukiullit	1.527	860	2.387	945	479	1.424	583	380	963

Najoqqutaq: Kisitsisaataasivik. <http://bank.stat.gl/ARNSTK1>

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

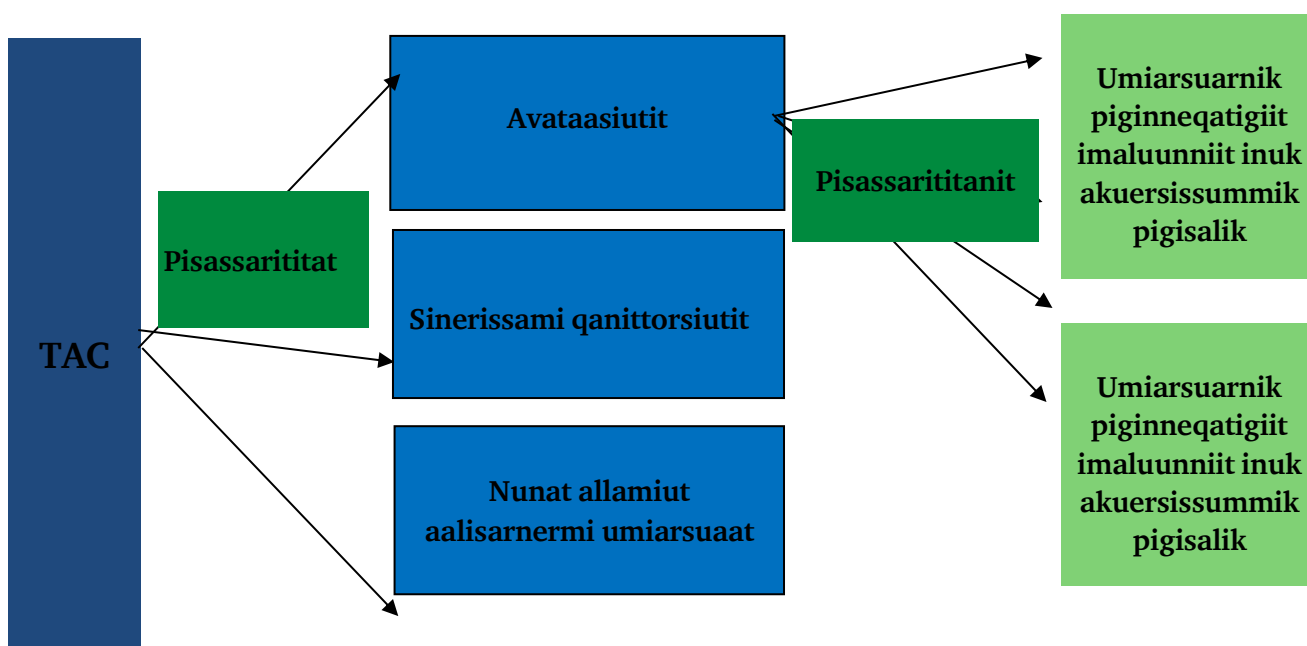
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu

1. Allaffissornikkut aalisarnerup aqunneqarnera

Allaffissornikkut aalisarnerup aqunneqarnera

Kalaallit Nunaata imartaani amerlanerpaamik aalisaqqusaasut pisassiissutit akuersissutillu aqqutigalugit aqunneqarpoq. Akuersissutit aalisarsinnaalernissap aqunneqarneranut atorneqartarput. Pisassiissutit akuersissutillu akornanni ataqatigiinneq Titartakkami 1.1.-mi takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 1. TAC-p, pisassiissutit aamma akuersissutit akornanni ataqatigiinnerit

Akuerisaasumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut aaliangersorneqarnerat, TAC

Naalakkersuisut Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut imartaani aalisakkanut akuerisaasumik tamakkiisumillu ukiumut pisarineqarsinnaasut (Total Allowable Catch, TAC) aalajangersartarpaat. Biologit siunnersuinerat aallaavigalugu aalajangersaasoqartarpoq, tamannalu Pinngortitaleriffiup NAFO aamma ICES suleqatiginerisigut ingerlanneqartarluni, takuuk Nunat tamalaat akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit suleqatigiiffillu.

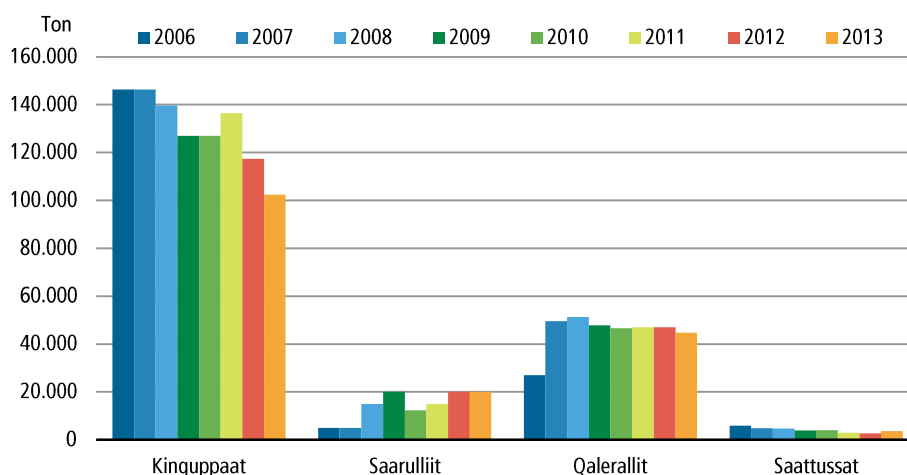
Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, ilaatigut Kalaallit Nunaanni sinerissap qanittuani aalisartut piniartullu peqatigiiffianniit KNAPK aamma Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiini GA aamma NUSUKA ilaasortaaffigineqartut, aalajangersaalinnginnermi tusarniaaffigineqartarput.

Akuerisaasumik tamakkiisumillu pisarineqarsinnaasut (TAC) aalisariutitut ataasiakkaanut pisassiissutiginerisigut agguataarneqartarput. Tassani sinerissami qanittumi avataanilu aalisartut immikkoortinneqartarput. Aalisariutit mikinerusut 75 BRT/120 BT-mik anginerunngitsut smilit pingasut iluanni (sinerissamut qanittumi) sinerissap qanittuani aalisartarput.

Aalisariutit 75 BRT/120 BT-mik anginerusut smilit pingasut avataanni avataasiorlutik aalisartarput. Nunanut allanut aamma pisassiisoqartarpoq, takuuk immikkoortoq Nunat tamalaat akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit suleqatigiiffiillu.

Raajanut tunngatillugu Kalaallit Nunaata Kitaani pisassiissutit tamarmiusut 57 procentii avataasiorlutit tunniunneqartarput, sinnerilu 43 procentit sinerissap qanittuani aalisartunut tunniunneqartarlutik. Tamanna inatsisitigut aaliangigaavoq. Aalisakkanut sinerissap qanittuani imartallu avataaniittuni allanut pisassiissutit agguanneqarnerat Naalakkersuisunit aalajangerneqartarpoq.

Titartagaq 1.2. Kalaallit Nunaata eqqaani aalisakkanut aalajangersimasunut TAC

Malugiuk: Kisitsisit saqqummersut Naalakkersuisut TAC-t pillugit aalajangersagaannut naleqqupput.

Najoqqutaq: TAC aamma pisassaritit taamatullu pisassarititanut nalunaarsuaq pillugit Inatsisartunut nassuiaammi

Raajanut TAC-it Kalaallit Nunaata Kitaanut Kangianullu aalajangersarneqartarput.

Raajanut aalisakkanullu aalajangersimasunut pisarineqarsinnaasut oqimaassusissaat Titartakkami 1.2-mi takuneqarsinnaapput.

Saarullit ukiumoortumik pisarineqarsinnaasut oqimaassusissaat Kalaallit Nunaannut ataatsimoortumik aalajangersarneqartarput.

Kitaani avataasiorluni qaleralittassani TAC Davis Strdimut Baffin Bugtimullu immikkoortillugit aalajangersarneqartarput.

Saattuarniarneq taamaallaat Kitaani ingerlanneqartarpoq. Soorlu

Titartakkami 2-mi takuneqarsinnaasooq akuerisaasumik saattuuartassat 2002-mi 27.000 tonsinit 2013-mi 3.580 tonsinut appariarsimapput.

Tabel 1-mi takuneqarsinnaapput Kalaallit Nunaata imartaani aalisakkat amerlassusaannut TAC-it nassuiaqqissaarneri. Tabel 2-mi

takuneqarsinnaapput Kalaallit Nunaanni kalaallinut sinerissap qanittuani aalisartunut avataasiortunullu pisassiissutit ineriartornerat.

Akuersissutit

Aalisarsinnaatitaaneq akuersissutit iluaqutsiullugit malittarisassaqaartinneqarpoq. Kalaallit aalisarneranni 2008-mi avataasiorluni aalisarnermi aalisakkanut makkununga akuersissummik peqartoqartussaavoq: raajat, qalerallit, saattussat, saarulliit, suluppaakkat, nataarnat, ammassat imminnguillu.

Sinerissap qanittuani aalisarnermi 2008-mi raajarniarnermut, qaleralinniarnermut, saattuarniarnermut, kapisilinniarnermut, nipisanniarnermut uiluinniarnermullu akuersissummik peqarnissaq pisussaaffiuvoq. 2010-mi sinerissamut qanittumi saarullinniarnissamut akuersissummik peqarnissaq piumasaqaatigineqalerpoq.

Akuersissutit pingasunut immikkoortinneqartarput: piffissamut killilimmut akuersissutit akuerisaasumik amerlanernik pisaqarsinnaanermut imaluunniit taamaattortaqaangitsumik akuersissutit aamma piffissamut killeqaangitsumut akuersissutit amerlanerpaamik pisaqarsinnaanermut qummut killilimmut akuersissutit.

Piffissamut killeqaangitsumut akuersissutit amerlanerpaamillu pisaqarsinnaanermut qummut killilimmik akuersissutit raajarniarnermi atorneqartarput. Aalisariutaatillit imaluunniit inuit ataasiakkaat aalisariutit pineqartut pisassiissutaannit ilaannut akuersissuteqarput. TAC aalajangersarneqareeraangat Naalakkersuisut nalunaaruteqartarput ukiumoortumik pisassiissut sorleq akuersissutinut ataasiakkaanut naapertuunnersoq. Avataasiorlutik aalisartuni aalisariutaatillit imaluunniit inuit ataasiakkaat pisassiissutit tamarmiusut pingajorarterutaannik annerpaamik piginnittuusinnaapput. Sinerissap qanittuani aalisartuni pisassiissutinit tamarmiusunit piginneqataassutaasinnaasoq annerpaaq 10 procentusimagaluartoq- 15 procentimut qaffanneqarpoq. Qaffaaneq sinerissap qanittuani aalisariaatsip allanngortiterneqarneranut taputartuullugu pivoq 2011-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni.

Piffissamut killilimmut akuersissutit amerlanerpaamik pisaqarsinnaanermut qummut killilimmik akuerineqartut avataasiorlutik qaleralinniartunut, saarullinniartunut, suluppaagarniartunut, ammassanniartunut imminnguarniartunullu atorneqarsinnaapput. Sinerissap qanittuani aalisarnermi akuersissutit taamaattut uiluinniarnermi atorneqartarput. Akuersissutit ukiumut ataasiartumik tunniunneqartarput, aalisariutinullu ataasiakkaanut ukiumut pisassiissutigineqartut pillugit paasissutissanik imaqartarlutik.

Piffissamut killilimmut akuersissutit amerlanerpaamik pisaqarsinnaanermut qummut killeqaangitsumik akuersissutit sinerissap qanittuani qaleralinniartunut aamma saattuarniarnermi atorneqartarput, pisassiissutillu kalaallit aalisariutaannut ataatsimoorussaapput. Aalisariaaseq taamaattoq olympisk aalisariaatsimik taaneqartarpoq. Qaleralinniarnermik aqutsinissap

pilersaarusiorderata atuutsinneqalernissaanut tunngatillugu aappaagu sinerissap qanittuani qaleralinniarneq allanngorallassaaq, qaleralinniarnermik aqutsinissap pilersaarusiordera 2011-mi akuerineqarpoq. Pisassarititaasut affaat pisassiissutigineqartartut annerpaaffissaannik annertutigisut angallatinut aaliangersimasumik angissusillinnut pisassiissutit tunniunneqartarput, taakku pisassiissutit piffissami aaliangersimasumi pisarineqareersimasussaapput, pisassiissutit taakku aamma angallatinut pisassiissutit taaneqartarput. Pisassiittutit taakku raajanik pisassiissutit assigalugit akigineqarsinnaallutillu pisiarineqarsinnaapput. Taamatut iliorneq sinerissap qanittuani aalisarneriaatsip allaanngorsarneqarneranut ilaavoq. Pisassiissutissat sinneri olympisk aalisariaaseq malillugu allaffissornikkut ingerlanneqaannassapput, tassani angallatit ammaannartut aamma aalisariutit mikinerusut pineqarput.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik

Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaqaqfiuvoq. KANUAANA-p pingaarnertut suliaasarai aalisariutit allattuiffiisa nakkutiginiissaat, aammalu satellitit aqqutigalugit kilisaatit Kalaallit Nunaata imartaani angalasut suliaallu nakkutigissallugit. Taakku saniatigut KANUAANA nunat allamiut kalaallillu aalisariutaannut pingaarnerusumillu kilisaatinut raajarniutitut aalisarnermik nakkutilliisunik ilaatitaqartarpoq. Aalisarnermik nakkutilliineq pingaarneq Grønlands Kommandomit nakkutigineqarpoq, taakkulu aalisariutit pisaat piniutaallu imaani misissortarpaat, takuuk illersornissaq pillugu immikkoortoq.

2. Nunat tamalaat akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit suleqatigiiffiillu

Nunat tamalaat akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit suleqatigiiffiillu

Kalaallit Nunaata Savalimmiut, Norge aamma Rusland nunat marluk akornanni paarlaateqatigiittarnissamik isumaqatigiissuteqarfigai. Isumaqatigiissutit taassuma saniatigut Kalaallit Nunaata Island aamma Norge nunat pingasut akornanni ammassanniarluni paarlaateqatigiittarnissamik isumaqatigiissuteqarfigivai, Kalaallit Nunaata aamma EU nunat pingasut akornanni aalisarluni suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigivaa. EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqateqarneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaata imartaani aalisarnissamik pisinnaatitaaffiit EU-mit akilerneqartarput, taamatut isumaqatigiissuteqarneq allani atuutinngilaq. Paarlaaqateqarnissamik isumaqatigiissut Kalaallit Nunaata nunani allani aalisarsinnaanissaanik qulakkeerinnippoq, taamatut Kalaallit Nunaanit aalisartoqassatillugu nunat allat Kalaallit Nunaanni aalisartarnissaat aamma paarlaateqatigiittarnissamut isumaqatigiissummut ilaavoq.

EU-mik aalisarneq pillugu isumaqatigiissut

EU-mik aalisarneq pillugu isumaqatigiissut 1985-miilli atuuppoq, taamani Kalaallit Nunaat EF-imut ilaasortaajunnaarmat. 2006-imi nutaamik isumaqatigiissusiortoqarpoq Qajaq-isumaqatigiissummik taasaq. Isumaqatigiissut nutaaq marlunnut agguataarneqarpoq; niuernerpalaartoq aallaavigalugu aalisarneq pillugu isumaqatigiissut kiisalu peqatigiinnissamik isumaqatigiissut. Peqatigiinnissamik isumaqatigiissummi siunertaavoq siunissami Kalaallit Nunaata EU-llu aalisarneq pinngikkaluarlugu suleqatigiilernissaasa qulakkeernissaa, takuuk immikkoortoq naalakkersuinermi aqutsinermilu pissutsit. Aalisarneq pillugu isumaqatigiissummi siunertaavoq – soorlu manna tikillugu taamaattoq – ukiumoortumik taartisiaqartitsisoqarneratigut Kalaallit Nunaata aalisakkanik pisuussutimi ilaannik EU-mut immikkoortitsisassasoq.

EU ukiumoortumik 320 mio. kr.-nit missaannik taarsiissuteqartarpoq. Siornatigut 240 mio. kr.-nit ukiumoortumik aalisarsinnaanermut akiliutigineqartarput, sinnerilu 80 mio. kr.-nit missingersuutit tungaasigut tapiissutaallutik. 2007-mit Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissutikkut qulakkeerneqarpoq aalisarsinnaanermut pisinnaatitaaffiit aqqutigalugit Kalaallit Nunaat taartisiassaqarnani ukiumoortumik 200 mio. kr.-it missaanik tapiiffigineqartarnissaa. Aalisarneq pillugu isumaqatigiissut immiini ukiumoortumik 130 mio. kr.-it missaasa tapertaanissaat naatsorsuutigineqarpoq. Siornatigornit allaanerussutigaa aalisarneq pillugu isumaqatigiissummut akiliutigineqartoq niuernikkut pissutsinut pituttorsimammat. Aalisakkat nunarsuarmi akiisa 5 procenti. sinnerlugu appariassagaluarpata EU-p akiliutigisai appariarsinnaapput. EU-p Kalaallit Nunaata imartaanut isersinnaanerata peqataanik malitsigissavaa Kalaallit Nunaata aalisakkanik tunisassiai EU-mi niuerfinnut akitsuutitaqanngitsumik eqqunneqarsinnaanissaat.

Norgemik Ruslandimillu aalisarnermik isumaqatigiissut

1990-ikkut aallartinneranniilli Kalaallit Nunaat Ruslandimik Norgemillu aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarpoq. Barentsip imartaani aalisakkat norskit russillu aalisarnikkut killeqarfii akimorlugit avissaarsimaneri pissutigalugit, aalisarneq norskit russillu ataatsimoorlutik aquppaat.

Isumaqatigiissutit malitsigaat Barentsip imartaani saarullinnut misaqqarnarnullu kalaallinut pisassiissutit Ruslandimik isumaqatigiissuteqarnikkut anguneqartartut norskit imartaanni aamma aalisarneqarsinnaammata. Norgemik isumaqatigiissummi aamma taamaappoq. Ilanngullugu norskit aningaasaqarnikkut killeqarfiani saarulliit kalaallinut pisassiissutigineqartut Svalbardip imartaani aalisarfigeqqusaanngitsumi aamma aalisarneqarsinnaapput.

Isumaqatigiissummi Kalaallit Nunaat periarfissinneqarpoq saarullinniarnermi piginnaanerup suliaqarnerallu piginnarnissaannut.

Aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit allat

1997-miilli Kalaallit Nunaat Savalimmiullu aalisarsinnaanerit pillugit illugiillutik immikkut isumaqatigiissuteqarput. Aalisakkat amerlasuut tassani pineqanngillat, takuuk tabel 3 aamma tabel 4. Savalimmiut Kalaallit Nunaata

eqqaani aalisarneranni pisarineqartussat amerlanersaat EU-mik isumaqatigiissuteqarnikkut pisarput, soorlu tamanna siuliani allassimasoq. 2004 tikillugu Savalimmiut 4.000 tonsinik suluppaakkanik pisassinneqartarpoq. Pisassiissutit taakku Tabellini sulii allassimangillat, taakku massakkut Kalaallit Nunaata, Savalimmiut Islandillu akornanni isumaqatigiissutiginiarneqarmata.

1998-mi Kalaallit Nunaat Islandimik ammassat ataatsimoorussat pillugit isumaqatigiissuteqarput, siullermillu taakku Kalaallit Nunaata, Savalimmiut Islandillu akornanni aqunneqarsimagaluarput. Taakku saniatigut suluppaakkat Atlantikup avannaata kangianiittut agguanneqarnissaat pillugit Islandi, Kalaallit Nunaannut Savalimmiunullu isumaqatiginninniarpog.

Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissummik pilersitsisoqanngisaannarsimavoq. Tamanna pissuteqarpoq, ataatsimoortumik pisuussutit pisassiissutigineqarnissaasa agguataarnissaannut nunat taakku marluk isumaqatigiissinnaasarsimannginnerannik.

1986-miilli Davis Strædimi Baffin Bugtimilu ataatsimoorussamik raajat qalerallillu pillugit akuttunngitsunik ataatsimiittoqartarsimavoq. Taamaattorli 2003-imit Flemish Cap-ip imartaanni raajanut pisassiissutit agguataarnissaannut isumaqatigiittoqannginnera pissutigalugu Canadap ataatsimiinnerit taamaatiinnartarsimavai. Tassunga tunngasut ataani takuneqarsinnaapput.

Nunat tamalaani suleqatigiiffiit

Kalaallit Nunaat aamma nunat tamalaat imartaanni aalisarsinnaatitaavoq. Atlantikup Avannaani Aalisarnikkut Suleqatigiiffik aqutigalugu (Northwest Atlantic Fisheries Organization, NAFO), NAFO Atlantikup kitaata avannaata nunat tamalaat imartaanik ingerlatsisuuvoq. Kalaallit Nunaat ilaatigut Flemish Capimi aamma Grand Banksimi New Foundlandip avataaniittuni raajarniarsinnaatitaavoq.

Atlantikup Avannamut Kangiani Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliaq (North-East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC) Atlantikup avannaata kangiani nunat tamalaat aalisarnerannik ingerlatsisuuvoq, Kalaallit Nunaata tassani suluppaakkat, ammassassuit makrelit saarullernallu pisarisinnaavai.

Atlantikup avannaata imartaani kapisillit Atlantikup Avannaani Kapisillit Piujaannarnissaat pillugu Suleqatigiiffiup (North Atlantic Salmon Conservation Organization, NASCO) aqutarai. Kalaallit Nunaat NASCO-mi ilaasortaannngilaq. Kapisillit amerlassusaat ukiuni arlaqalersuni amerlanngitsutut nalilerneqarput, taamaammallu Kalaallit Nunaat kapisilinnik aamma pisassinneqanngilaq.

Danmark aqutigalugu Kalaallit Nunaat Nunat Tamalaat Immap Ilisimatusarfigineqarneranut Siunnersuisoqatigiinnut (International Council for Exploration of the SEA, ICES) NAFO-llu ilisimatusarnermut

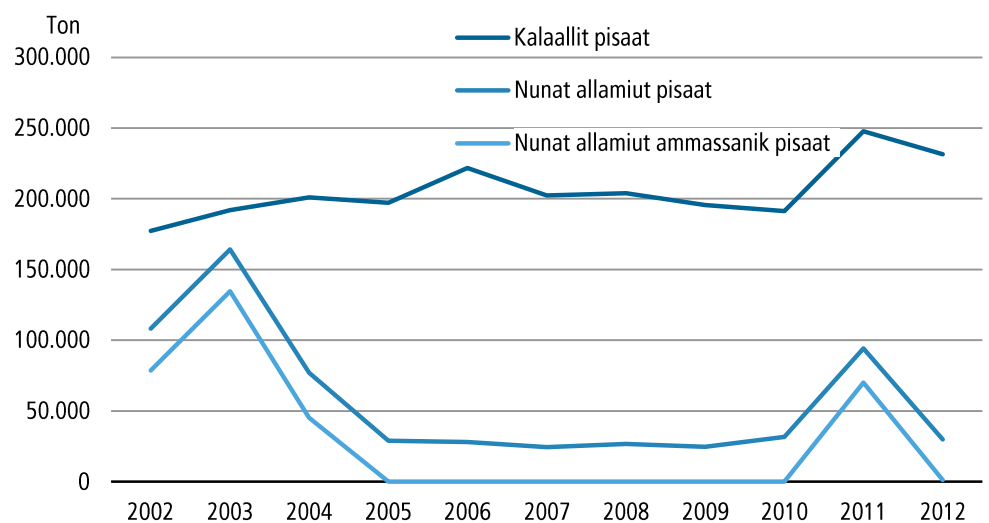
siunnersuisoqatigiivinit ilaasortaavoq, taakkulu Atlantikup avannaata imartaani ilisimatusarneq ataqatigiissaarlugulu saqqummiuttarpaat.

3. Aalisakkat qaleruallillu pisarineqartut

Aalisakkat qaleruallillu pisarineqartut

Kalaallit Nunaata imartaani aalisarneq pillugu paasissutissat pingaarnermik aalisariutit allattuiffiinit pisuupput. 1996 tikillugu avataasiorlutik aalisartut kisimik allattuinnissamik pisussaaffeqarput, ukiulli qulit ingerlaneranni allattuinnissamut pisussaaffik annertusinikuulluni. Tamanna 1996-mi sinerissap qanittuani raajarniartunut eqqunneqarpoq. 2002-mi tamanna sinerissap qanittuani saattuarniartunut eqqunneqarpoq. 2006-mi ukiakkut aalisariutit tamarmik 9,4 meterimik anginerusut allattuisussaataalerput. Nunat allamiut aalisariutaat qangali allattuisussaataapput. Angallatit mikinerusut, soorlu umiatsiaaqqat tunisisarfinni paasissutissiisussaataapput, paasissutissallu taakku atorineqartarput.

Titartagaq 3.1. Kalaallit nunallu allamiut Kalaallit Nunaata eqqaani aalisarnerisa allanngoriartornerat

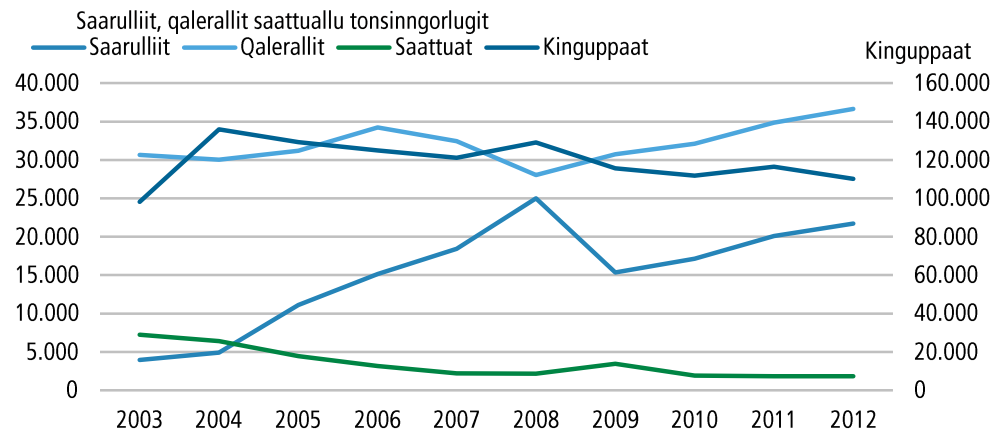
Malugiuk: Kisitsisit 2011-mi 2012-milu kisitsisaagallarput.

Nassuiaat: 1) Kalaallit imartaminni pisaat, taamatullu nunat assigiinngitsut akorninni imartani, Islandimi, Savallimmiuni, Flemish Cap-mi, Norgemi Ruslandimilu.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaata eqqaani nunat allamiut aalisarnerat annertuvoq. Ammassanniarneq amerlassutsimigut nunat allamiut aalisarnerpaaffigisimavaat. Ammassanniarnarli allanngorartorujussuuvuq, takuuk titartagaq 3.1. Ammassaat Atlantikup avannaata kangiani angalaartarnerat, Kalaallit Nunaata imartaanit anisarlutillu uteqqittarnerannik pissuteqarpoq.

Titartagaq 3.2. Kalaallit aalisakkanik aalajangersimasunik aalisarnerisa allanngoriartornera

Malugiuk: Kisitsisit 2011-mi 2012-milu kisitsisaagallartut nalunaarsugaapput.
 Nassuiaat: 1) Kalaallit imartaminni pisaat, taamatullu Flemish Cap-mi, Norgemi Ruslandimilu.
 Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Raajat kalaallit aalisarneranni pingaarnersaapput. 1970-ikkut aallartinneranni kalaallit raajarniarnerat taamaapajaaginnarsimavoq ukiumoortumik 8.000-10.000 tonsit pisarineqartarlutik. 1975-mi avataasiorlutik aalisartut aallartipput, tamatumalu kingorna raajat pisarineqartartut amerliartuaalerlutik. Ukiuni qulikkaani kingullerni 100.000 – 140.000 tonsit akornanni ukiumut pisarineqartarsimapput.

1950-ikkunni 1960-ikkunnilu Kalaallit Nunaanni saarullit pisarineqartartut tamarmiusut ukiumut 300.000 aamma 400.000 tonsit akornanniipput. 1970-ikkut aallartinneranni aalisapiluttoqarneratigut silallu nillertinneratigut saarullit ikileriapiloorput. Tamatuma kingorna aalisarneq pisaqarfiuvallaarsimanngilaq, 1980-ikkut naalerneranni piffissaq sivikitsoq eqqaassanngikkaanni. Ukiuni kingullerni saarullit amerlanerulernerat malittaralugu pisarineqartartut annikikkaluamik amerlisimapput. 2007-mi 17.000 tonsit pisarineqarsimapput 2008-mi 24.918 tonsiusimallutik tamatuma kingorna saarullit pisarineqarsimasut ikilisimapput, 2009-mi 12.676 tonsiusimagamik 2010-milu 11.687 tonsiusimallutik (pisat tamaasa katillugit Norgep avannaani pisarineqarsimasut ilanngunnagit), takuuk titartagaq 3.2.

Kalaallit Nunaata imartaanit saarullit tammakarnerisa kingorna 1990-ikkut aallartinneranni qaleralik iluanaarniutigalugu pingaarnertut aalisarneqalerpoq. Ukiuni kingullerni sineriammi qanittumi qaleralinnaarneq aallaakkaasimavoq pisarsimavoq tassa 20.000 tonsit missaat aalisarneqartarsimagamik. Kitaani Tunumilu avataasiorlutik aalisartut aallaakkaasumik 25.000 tonsit missaannik pisaqartarsimapput

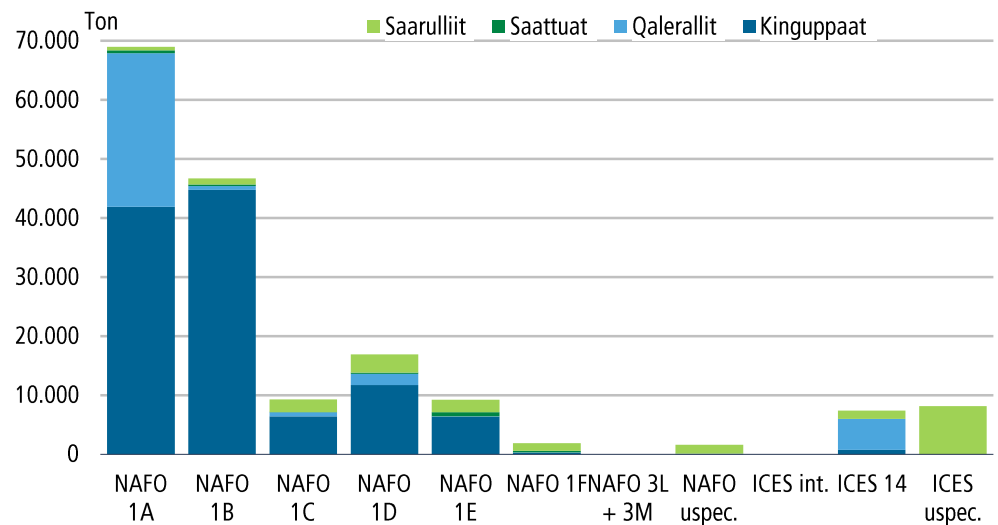
1995-mi sinerissap qanittuani Qeqertarsuup Tunuani Sisimiullu eqqaani saattuarniarneq aallartippuq. Tamatuma kingorna kujataani Nunap Isuanit avannamut Upernavik tikillugu saattuarniartoqalerpoq. 1999-mi avataasiorlutik saattuarniartut aallartipput Sisimiut avataani aammalu Nuup

Paamiullu eqqaanni. Saattussanik aalisarneq 2001-mi pisaqarfiunerpaavoq, taamani 14.247 tonsit pisarineqarmata. Tamatuma kingorna pisarineqartartut appariartulerput, 2010-imilu 3.165 tonsit kisimik pisarineqarlutik. Appariarujussuarnernut peqqutaavoq aalisapilunneq pissutigalugu saattussat ikileriarujussuarmata.

Titartaq 3.3. Kalaallit Nunaata imaq oqartussaaffia pillugu immap assinga killeqarfiit erseqqissarneqanngitsut

Titartagaq 3.4. 2012-mi Kalaallit aalisakkanik pingaarnertitanik pisat NAFO-p ICES-lu ilaaneersunut aggarlugit.

Malugiuk: Kisitsisaagallartutut nalunaagaapput.

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Nakkutilliisoqarfik aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Soorlu titartakkami 3.4-mi takuneqarsinnaasoq kalaallit aalisarnerat amerlanertigut Kitaani pisarpoq, NAFO 1A-F, takuuk titartakkami 4. NAFO 3L aamma 3M tassaapput Newfoundlandip avataani Flemish Cap-imi nunat tamalaat imartaat.

4. Aalisariutaatigineqartut

Aalisariutaatigineqartut

Kalaallit Nunaanni aalisariutit 1960-ikkunni amerliartortinneqalerput. 2011-ip naalernerani aalisariutit 525-miupput. Taakku saniatigut 1.500 aamma 2.000-it akornanni umiatsiaaraqarpoq, taakkunannga ilaat aalisarnermut piniarnermullu atorineqarlutik ilaallu aalisariutitut bundgarnersortunullu assigisaannullu attuumassuteqarlutik.

Aalisariutit avataasiortut aalisariutinik 75 BRT/120 BT sinnerlugu angissusilinnik ilaqarput killeqarfiup 3 sømilit avataani aalisartunik. Aalisariutit anginerusut amerlanerit pisaminnik angallammi suliaqarsinnaapput.

Sinerissap qanittuani aalisariutit 75 BRT/120 BT-inik mikinerupput, taakkulu killeqarfiup 3 sømilit iluanni aalisarput. Aalisariutit 10 BRT-inik mikinerusut Avannaani amerlanerupput, tamaani pingaarnermik qalerallinniartuullutik.

Aalisariutit namminersortunit pigineqarput. Kilisaatit Royal Greenland A/S-imit pigineqartut toqqaannanngitsumik pisortanit pigineqarput, tassa Royal Greenland 100 procentimik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarmat. Sinerissap qanittuani aalisariutit ilarpassui ESU aqqutigalugu aningaasalersorneqarput (ESU-mit taarsigassarsinikkut)

Avataasiorlutik aalisariutit nunat allamiut taarsigassarsiniartarfiannit (skibskreditordninger) assigisaanniillu aningaasalersorneqarput. Siornatigut avataasiorlutik aalisariutit amerlisarneqarnerat Nunatta Karsianit qularnaveeqqusiinikkut aningaasalersorneqarput, tamannali periuseq taamaatinneqareerpoq.

5. Nunami aalisakkanik suliffissuit

Nunami aalisakkanik suliffissuit

Aalisakkat kalaallinit pisarineqartut affaasa missaat sinerissami tunitsivinni suliarineqartarput. Pisarineqartut allat aalisariutini suliarineqartarput imaluunniit avammut tunisassiarineqartarput suliarisassanngorlugit. Aalisakkat nunami aalisakkanik suliffissuarni suliarineqartussat amerlanersaat sinerissap qanittuani aalisartunit pisuupput.

Raajanik avataasiorlutik aalisartut pisamik 25 procentinik nunamut tunisinissamik pisussaaffeqarput, sinneri angallami tunisassiarineqarsinnaasarpur. Aalisarnernut allanut akuersissutinik tunniussinermi nunami tunisinissamut aamma piumasaqartoqarsinnaavoq. Soorlu tamanna atuussinnaavoq avataasiorlutik qalerallinniarput tunniussinermi.

Nunami aalisakkanik suliffissuit pingaartumik pigineqarput Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiit Royal Greenland A/S-imit aamma namminersorluni pigineqartumit Arctic Green Food A/S-imit. Taamaattorli ukiuni kingullerni suliffeqarfinnik namminersortunik pilersitsisoqarsimavoq, namminneq illoqarfinnik tunisassianik pisisartunik suliaqartartunillu. Taakku annertunerusumik tulluuttumik allaaserineqarput.

Royal Greenland A/S

Royal Greenland A/S suliffeqarfiuvoq Kalaallit Nunaanni annerpaaq. 2011-ip naalernerani ingerlatseqatigiiffik Kitaani illoqarfinni nunaqarfinnilu 20-nik suliffissuaateqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup kilisaatit raajarniutit arlalippassuit pigisarai. Kalaallit Nunaanni suliffissuit saniatigut Royal Greenland A/S-ip ataaniippoq ingerlatseqatigiiffik Royal Greenland Seafood A/S Danmarkimi, Norgemi, Tysklandimi, Polenimi Canadamilu suliffissuarnik pigisaqartoq nunani allani Danmarkimilu niuerfinnut atatillugu tuniniaanermut allaffeqarpoq.

Arctic Green Food A/S

Arctic Green Food A/S ingerlatseqatigiiffiuvoq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartumit KNI A/S-ip ataaniisimasoq. Ingerlatseqatigiiffik nunaqarfinni suliffissuaqqanik kiisalu illoqarfinni tunitsivinnik amerlanngitsunik ingerlataqarpoq. Juuni 2007-mi Arctic Greenfood namminersortunik pigineqalerpoq, tassa sulisut namminneq ingerlateqatigiiffik pigilermassut.

Tunitsiviit namminersorlutik ingerlattut allat

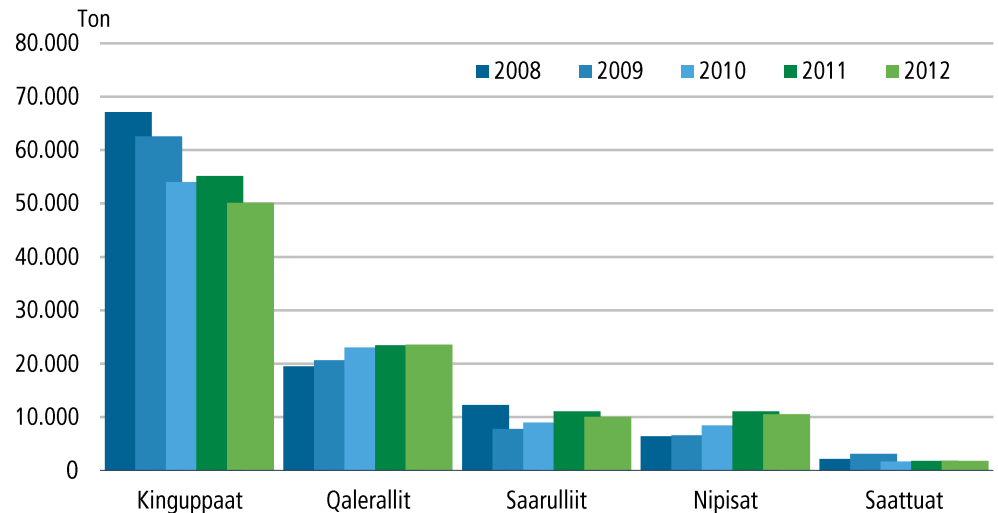
Tunitsiviit namminersortumik ingerlanneqartut anginerit makku taaneqarsinnaapput:

Polar Raaja, annertunerpaamik raajanik pisiortortoq.

Arctic Prime Produktion, annertunerpaamik saarullinnik pisiortortoq.

Kiisalu Upernavik Seafood, annertunerpaamik qalerallinnik pisiortortoq.

Titartagaq 5.1. Aalisakkanik aalajangersimasunik tunisineq

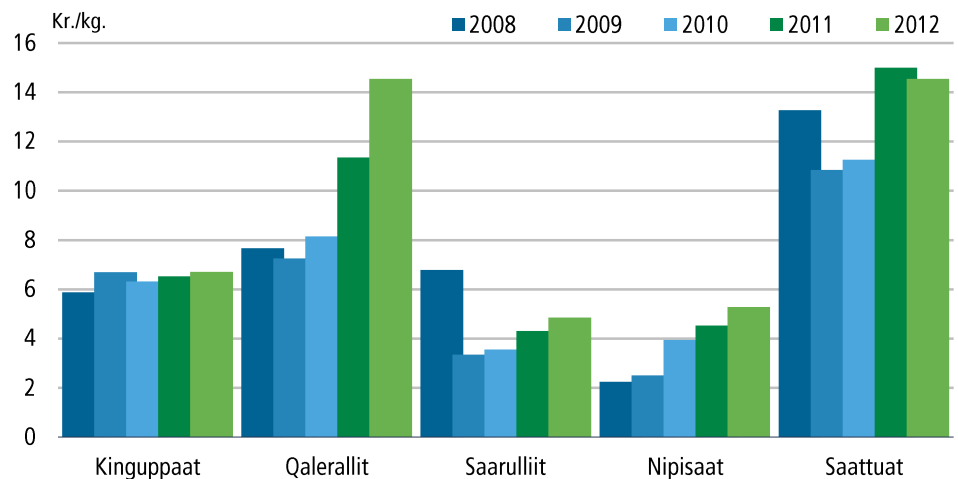
Malugiuk: 2011-mi aamma 2012-mi kisitsisit kisitsisaagallartutut nalunaagaapput.
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Aalisakkat aalajangersimasut tunineqartut amerlassusaat Titartakkami 5.1-mi takuneqarsinnaapput. Tunineqartut amerlassusaat aalisakkat amerlanerit eqqarsaatigalugit amerleriarsimapput raajat, qalerallit, saattussat, nipisaat saarulliillu qaammatikkaartumik tunineqartut tabel 6-mi takuneqarsinnaapput.

Siusinnerusukkut tunisinermi akit Royal Greenland A/S-ip kattuffiillu (KNAPK aamma APK) aalisariutinut kilisaatinullu sullissisuusut akornanni isumaqatiginninniutigereernerisigut aalajangersarneqartarput.

Ukiut kingulliit ingerlaneranni aalisarnermit aalisakkanik qalerualinnillu pisisartut amerliartulersimapput. Tunisassianik pisinissamut unammilleqatigiinneq annertusineqarpoq akinullu pituttorsimannginnissaq ajornannginnerulerluni.

Titartagaq 5.2. Aalisakkat aalajangersimasut kiilumut akiisa allanngoriartornerat

Malugiuk: 2011-mi aamma 2012-mi kisitsisit kisitsisaagallartutut nalunaagaapput. Tunisat immikkoortut kiilumut akii agguaqatigiissitaapput. Allannguutit maluginiakkat peqquteqarsinnaapput nioqqutissiap assigiinngitsutigit suliarineqarnerata allannguuteqarneratigit.
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Raajanut, qaleralinnut, saarullinnut, nipisanut saattussanullu agguaqatigiissullugu kiilumut akigitinneqartut ineriartornerat titartakkami 5.2-mi takuneqarsinnaapput. Tunisinermi amerlassutsit nalingilu pillugit paasisutissat erseqqinnerusut tabel 7-mi takuneqarsinnaapput.

Tabel 8-mi takuneqarsinnaapput tunisisut aningaasarsiaannut immikkoortillugit agguataarnerisa amerlasusaannut ineriartornerat. Soorlu takuneqarsinnaasoq tunisisut 1990-mi 5.025-init 2006-mi 3.441-inut appararujussuarsimallutik. Appariarneq pingaarnermik pisimavoq tunisisartuni ukiumut 10.000 kr.-it ataallugit tunisisartuni.

6. Nunanut tamalaanut assersuutit

Nunanut tamalaanut assersuutit

Tassunga tunngasunik paasisaqarnerorusukkuit FN-ip Nerisassanut Nunalerinermullu suliniaqatigiiffiata (FAO) nittartagaa: www.fao.org/fishery

7. Piniarneq aallaaniarnerlu

Piniarnerup aallaaniarnerullu allaffissornikkut aqunneqarnerat

Piniarneq aallaaniarnerlu piffissat piniarfissat, piniarnermut allagartat akuersissutillu atorlugit aqunneqarput. Tikaagulliusaat, tikaagulliit, arfiviit, qipoqqat, qilalukkat qaortat aamma qernertat, tuttut, umimmaat, nannut aarrillu pisassiissutigineqartarput taakku saniatigit ulloq ataasiakkaarlugit appanik (appa sigguttoq aamma appa nalinginnaasoq), mitinik siorakitsunik

aamma mitinik pisassiisoqartarpoq. Pisassiissutit atorlugit uumasut piniarneqarsinnaasut aallaaniarneqarsinnasullu amerlassusaat aqunneqarput.

Inuit kikkulluunniit piniartartut aallaaniartartullu piniarnermut allagartamik atorsinnaasumik peqartussaapput.

Piniagassiissutit piniarsinnaanermut allagartat amerlassusaat tunngavigalugit amerlassusilerneqartarput.

Sigguttuut, qasigiat, nerlerit, timissat kiisortut, tunnillit, tikaagulliusaarnat aamma kigutilissuit nunatsinni eqqissisimatitaapput.

Piniarnissamut akuersissutinik allagartanik tunisisarneq

Inuuniutigalugu imaluunniit saniatigooralugu piniarsinnaanermut allagartaqaraani taamaallaat pisassiissutinik piniagassanillu allanik piniartoqarsinnaavoq.

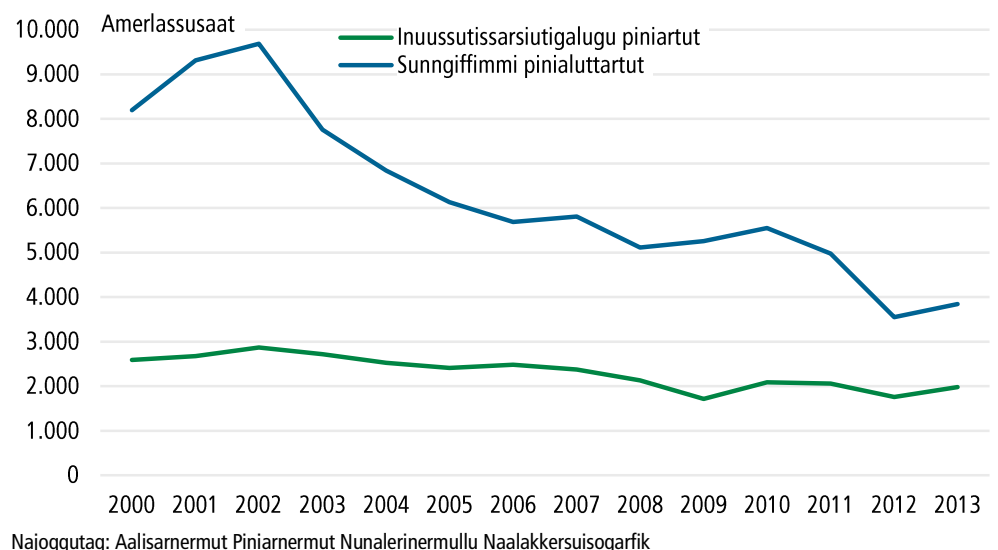
Piniarsinnaanermut allagartartaarnissamut piumasaqaatit Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersumi allaaserineqarput inatsit taanna Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 16. maj 2008-imeersumi allannguuteqarpoq.

Piniarsinnaanermut allagartat assigiinngitsut marluupput, tassa inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartaq aamma saniatigooralugu piniarnermut allagartaq. Piniarnermut allagartartaarniarnermi piumasaqaataapput, 12-nik ukioqalereersimanissaq aamma Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsimanissaq.

Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pisaarniarnermi piumasaqaataapput:

- 12-nik ukioqalereersimanissaq
- Ukiuni kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffianni nalunaarsimanissaq
- Ukiuni kingullerni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartarsimanissaq
- Isertitat tamarmiusut minnerpaamik affaat piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermilluunniit isertitaassimassasut

Titartagaq 7.1. Inuit piniarsinnaanermut allagartamik akiliisimasut

Titartakkap 7.1-ip aamma tabel 10-ip takutippaa ukiut qulit kingullit ingerlaneranni inuussutissarsiuutigalugu piniartut amerlassusaat aalaakkaasimasooq. 2012-mi 2.075-it inuussutissarsiuutigalugu piniarnermut allagartartaarsimapput. Sunngiffimmi pinialuttartut 2002-mi amerlanerpaajusimapput taamani 9.683-iusimagamik. 2002-ip kingorna sunngiffimmi pinialuttartut ikiliartulersimapput 2012-mi 5.246-it sunngiffimmi piniarnermut allagartartaarsimapput.

Pisassiissutit allaffissornikkut aqunneqarnerat

Nunarsuaq tamakkerlugu Arfanniarnermut Ataatsimiititaliarsuaq (International Whaling Commission, IWC) ilaasortaanikkut tikaagulliusaanik, arfivinnik, qipoqqarnik tikaagullinnillu Kalaallit Nunaat pisassiissutinik tunineqartarpoq. Tunniussineq kulturi pissutigalugu arfanniarneq pillugu tunngavik malillugu pisarpoq. Pisassiissutit ukiunut arfinilinnut atuuttussanngorlugit tunniunneqartarput.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik allaffissornikkut aqutsisoqarfinni ataasiakkaani arferit qanoq amerlatigisut pisarineqarsinnaanersut pillugit ukiut tamaasa nalunaaruteqartarpoq. Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) aamma Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfiit Kattuffiat (KANUKOKA) aalajangersaasoqartinnagu tusarniaavigineqartarput.

Qilalukkat qernertanut, qilalukkanut qaqortanut, aarrinut nannunullu pisassiissutit ukiut tamaasa naalakkersuisut aalajangersartarpaat. Aalajangersaaneq nunarsuaq tamakkerlugu isumaqatigiissutit biologillu siunnersuineri aallaavigalugit pisarput. Piniarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, ilaatigut KNAPK-mit, KANUKOKA-mit aamma Tapertaralugu Piniartartut Aalisartartut Katuffianit, TPAK, aalajangersaanissaq pillugu tusarniaavigineqartarput. Tamatuma kingorna pisassiissutit tamarmiusut allaffissornermi aqutsisoqarfinnut agguarneqartarput.

Tuttunut umimmannullu pisassiissutit, assingusumik Naalakkersuisunit Pinngortitaleriffiup innersuussinera malillugu suliarineqartarput.

Timissanik aallaaniarneq ukiumoortumik pisassiissutit aqutigalugit aqunneqanngilaq. Appa, appa sigguttooq, miteq siorartooq miterlu sioraki ullormut amerlanerpaaffilerlugit piniarneqarsinnaapput.

Inuit piniarnermut allagartallit ullormi piniarfiusumi timissanik qulaani pineqartunik 30-nik pisaqarsinnaatitaapput, inuillu sunngiffimminni pinialuttartut ullormut tallimanik pisaqarsinnaatitaallutik.

Timissanik allanik piniarneqarsinnaasunik piniarsinnaanerit kiisalu puisinik, niisanik, anarnanik, aarluarsunnik, niisarnanik aarluit, piniarneq pisassiisutitaqanngilaq.

Soorlu tabel 9-mi takuneqarsinnaasooq ukiuni arlaqartuni Kangerlussuup eqqaani tuttunut umimmannullu pisassiissutit killeqanngillat. Tamanna

pissuteqarpoq tuttut umimmaallu ima amerlatigilersimammata allaat ulorianartorsiulersinnaallutik nerisassaaleqilernermikkut. Nunap immikkoortuini allani illoqarfikkaartumik pisassiisoqartarpoq.

2004-mi qilalukkanut qernertanut qaqortanullu pisassiisoqartalerpoq. 2012-mi qilalukkat qernertat 395-it pisassiissutigineqarput, qaqortanullu 310-it, takuuk tabel 9.

Miluumasut pisassiissutigineqarsimasut taamaalaat piniarneqarsinnaapput. 2004-mili piniartut nannumik, aavermik, arfermik angisuunik mikisunillu pisaqaraangamik pisisimasat pillugit immersugassaq, pisisimasat pillugit paasissutissanik immersugassartalik immersortalernikuuvaat. Piniakkamik ataatsimik pisaqarnermi tamatigut immersugassaaavoq, kisiannili tuttunik umimmannillu arlalinnik pisaqarsimagaanni ataatsikkut immersuisoqarsinnaavoq. Immersugaq piniartup najugaqarfianut kommunimut nassiunneqartussaavoq. Kommunimit immersugaq misissorneqassaaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut imaluunniit (pisat tuttuuppata umimmaappataluunniit) Pinngortitaleriffimmut piniarnermut allagartaq ilanngullugu nassiunneqassapput. Immersugassaq immersorsimagaanni kommunimillu akuerineqarsimappat stempilerneqarlunilu taamaallaat pisisimasap ilaa akigineqarsinnaavoq.

Tikaagullinnik, tikaagulliusaanik, qipoqqarnik, arfivinnik, aarrinik nannunillu piniarnissamut akuersissutit inunnit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartalinnit taamaallaat pineqarsinnaapput.

Qilalukkanik qernertanik, qaqortanik, tuttunik umimmannillu piniarnissamut akuersissutit inunnit piniarnermut allagartalinnit pineqarsinnaapput. Akuersissutit kommuninit ataasiakkaanit tunniunneqartarput, taakkuuppullu aamma sunngiffimmi inuussutissarsiutigalugulu piniarnermut allagartalinnut agguaassisoqassappat aalajangiisussat.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit maleruagassat eqquutsinnissaanut politiit qullersaallutik akisussaapput. Taakku saniatigut kommunini arlaqartuni piniarnermut aalisarnermullu nakkutilliisunik atorfinitsitsisoqarnikuuvoq, taakkulu pingaarnertut suliassaraat piniarnermik, aallaaniarnermik kiisalu kapisilinniarnermik, eqalunniarnermik nipisanniarnermillu nakkutilliinissaq.

8. Pinarineqartartut

Pinarineqartartut

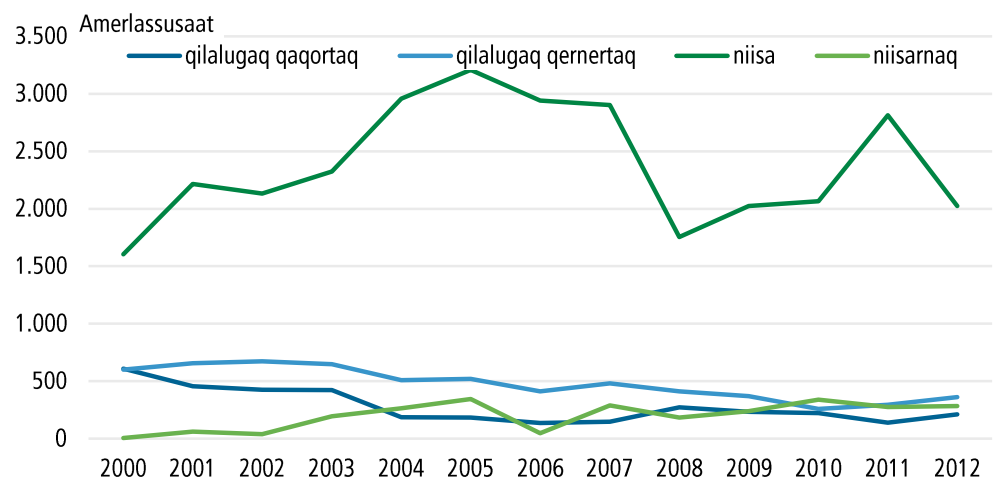
Piniarnermik inuussutissarsiutillit sunngiffimmi piniartartut namminneerlutik pisisimasatik, 1993-mi aallartittumik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigisalerpaat. Pisisimasat tamarmik “ukiumoortumik immersugassami” immersuilluni nalunaarutigineqartussaapput,

immersugassaq “Piniarneq” piniarnermut allagattaq ilanngullugu nassiunneqartarpoq.

Pisarineqartut pillugit paasissutissat ukiumoortumik immersuiffissanit pisuupput, taakkulu piniartunit ataasiakkaanit immersorneqartarput. Piniarnermut allagartaq nutaaq tunniunneqartinnagu piumasaqaataavoq piniartup ukiumoortumik immersuiffik piniartup Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisorta qarfimmu nassiussimassagaa. Tabel 10-mi takuneqarsinnaavoq 2012-mi allagartanik pigisaqartut 83 procentii ukiumoortumik immersuiffik nassiussimagaat. Nannunik, tikaagulliusaanik, arfivinnik, qipoqqanik, tikaagullinnik, aarrinik, tuttunik umimmannillu pisaqartoqarsimatillugu akuersissummik pigisaqartoq immersuiffissamik immikkut ittumik immersuisussaavoq.

Puisi tassaavoq pisarikkajunnerpaaneqartoq. 2011-mi puisit 139.309-it pisarineqarput. Puisit pisarineqartut amerlanersaat natsiullutillu aataarsuupput. 2011-mi natsiit 61.957-it aataarsuillu 73.905-it pisarineqarput, takuuk tabel 11.

Titartagaq 8.1. Arfernit mikinernit pisat

Malugiuk: Kisitsisit 2012-mi arferit mikinernit (niisat aamma niisarnat) kisitsisitaat kisitsisaagallarput. Qilalukkat qernertat qaqortallu pisaanerisa kisitsisitaat toqqaannartumik pisassarititanut naleqqissuunneqarsinnaanngillat. 2011-mi pisat amerlassusaasa ukiup aallaqqaataaniit decembarip naaneranut nalunaarsugaalerput.

Najoqqutaq: Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Niisat pisarineqartartut amerlassusaat ukiunit qulini kingullerni amerleriapiloorsimapput. Qilalukkat qernertat qaqortallu pisarineqartut ikileriarsimapput, pisassiissutiteqartalerneq malitsigalugu. Tabel 11-mi takuneqarsinnaapput uumasut assigiinngitsut ukiuni kingullerni arfinilinni pisarineqartut.

Nannut pisarineqartut amerlassusaat 2003 tikillugu amerleriarsimapput 2003-p kingorna nannut pisarineqartut ikiliartulersimapput, takuuk tabel 11. 2006-miit nannunik piniarneq killilersugaalerpoq. Nannut amerlanersaat Avannaani Tunullu avannaani pisarineqartarput, takuuk tabel 12.

9. Piniakkanik tunisassiorneq

Piniakkanik tunisassiorneq

Puisit pisarineqartut amiisa affaasa missaat Great Greenland A/S-imut suliasanngorlugit tunineqartarput; Kalaallit Nunaanni ammerivituaq.

Neqit imarmiunit miluumasuneersut, umimmaat neqaat aamma tuttut neqaat Lilleholm aamma Royal Greenlandimut tunineqartarput. Savaaqqat savallu neqaat Neqi A/S-imut Narsami toqoraavimmut tunineqartarput, taannalu KNI A/S-ip ataaniippoq.

Puisit amii tunisat ukiumiit ukiumut allanngorarput tunisinermit akit silallu pissusaa apeqqutaallutik, takuuk tabel 13.

Puisit amiinik tunisisoqartillugu aningaasanut inatsit aqutigalugu tapiissuteqartoqartarpoq. Nunarsuaq tamakkerlugu akit appariarujussuarnernannut atatillugu tamassumalu malitsigisaanik 1970-ikkut naalerneranni 1980-ikkullu aallartinneranni puisinniarnermut akerliuniartorpassuit kingunerisaannik tapiissutit tunniunneqartalerput.

Namminersorlutik Oqartussat Great Greenland A/S-illu akornanni kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissuteqartoqarneranut tapiissuteqartoqarpoq, takuuk tabel 14.

Kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqartoqarneratigut Great Greenland A/S pisussaaffeqalerpoq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu inuussutissarsiutigalugu piniartut puisit amiinik tunisisarnissaasa ingerlatiinnarnissaanut.

Ammit assigiinngitsut tunineqarneranni akit puisillu pitsaassusaannut akit Great Greenland A/S-ip KNAPK-llu akornanni isumaqatiginninniarnikkut aalajangersarneqartarput, taakkulu aamma ammit tunineqartut pitsaassusiisa pitsanngortinnissaannut suleqatigiillutik.

10. Kalaallit Nunaanni nunalerineq

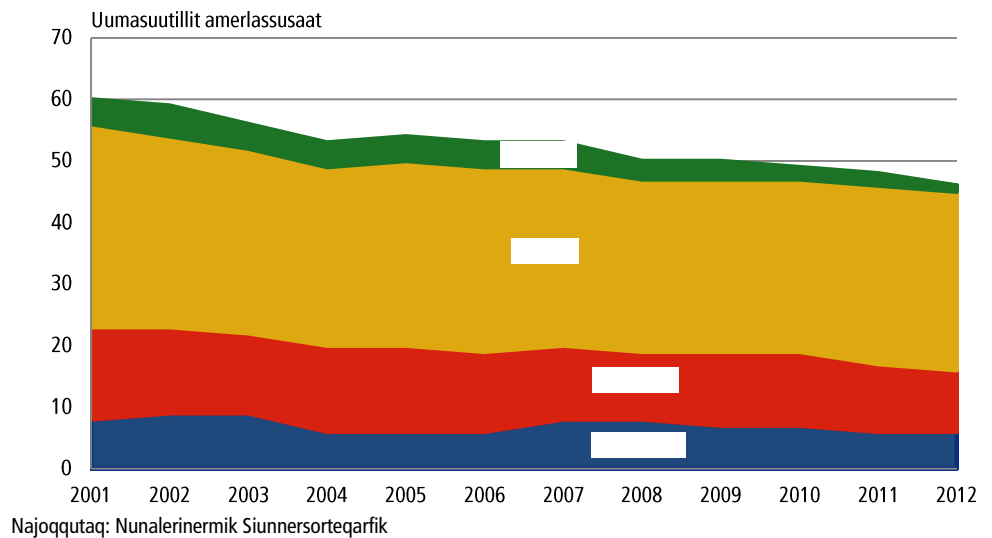
Kalaallit Nunaanni nunalerineq

Nunalerineq suli inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut annikitsuinnarmik peqataavoq. Inuussutissarsiummi sammineqarput savaateqarneq, tuttuuteqarneq, nersussuaateqarneq naatitsiveqarnerlu. Tunisassiat amerlanersaat nunatsinni tunineqartarnerat pissutaalluni avammut tuniniaaneq annikitsuinnaavoq, tassa avammut tunisinerup tamarmiusup 0,1 procenteriinnarlugu. Savaaqqat tuttullu neqaat avammut tunineqarnerpaasarput.

Kalaallit Nunaanni uumasuuteqartut ukiut ingerlaneranni ikiliartorsimapput. 2012-ip naanerani uumasuutillit katillugit 46-iusimapput. Ukiut qulit ingerlaneranni 22 procentimik appariarneruvoq. Uumasuutillit affaat

sinnerlugit Narsap eqqaaniipput, titartagaq 1 takuuk. Uumasuutit nalinginnaasumik ilaqutariinnit ataatsinit ingerlanneqartarput.

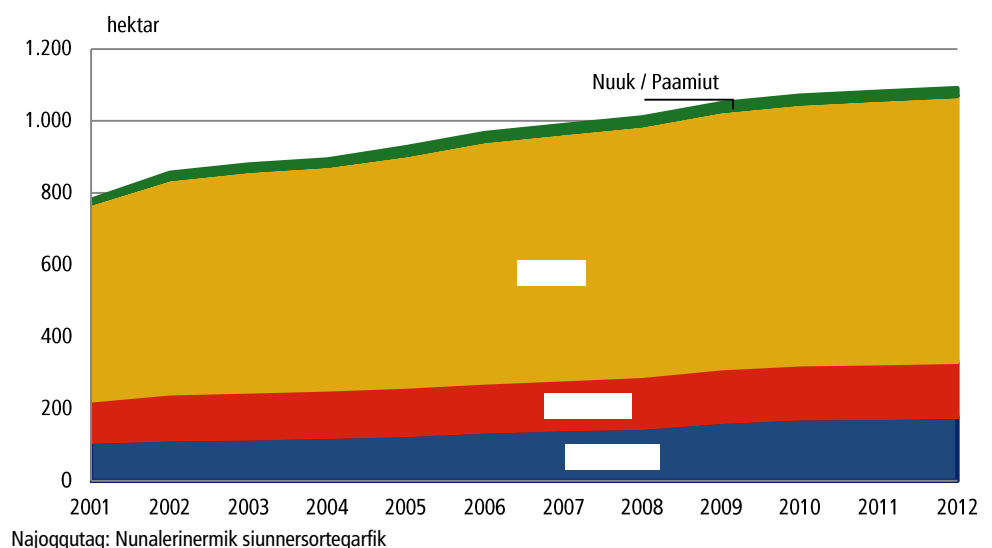
Titartagaq 10.1. Immikkoortortani uumasuutillit

2012-mi narsaatigineqartut 1.091 hektariupput, taakkununga ilaallutik narsaatit atorineqanngitsut. Taakku saniatigut 242.000 hektarit missaanik uumasuutit qaqqani ivigartorfissaqarput. Narsaatit 10 hektarit missaat kartoffelinik grønsaginillu naatitsivittut atorineqartarput. Narsaatit katillugit 1.081 hektarit missaaniittut ivikkanik imusassaliarineqartarput ukiuunerani uumasuutininut nerukkaatissiarineqartarlutik.

2012-mi uumasuutillit narsaataat agguaqatigiissillugu 22,7 hektarit missaanniippoq. Tamanna Danmarkiminngarnit mikinerujussuuvoq, tappavanimi ingerlataq agguaqatigiissillugu 2012-mi 66 hektariuvoq. Narsaatit 68 procentii Narsap eqqaaniittuupput, titartagaq 10.2-mi tamanna takutinneqarpoq.

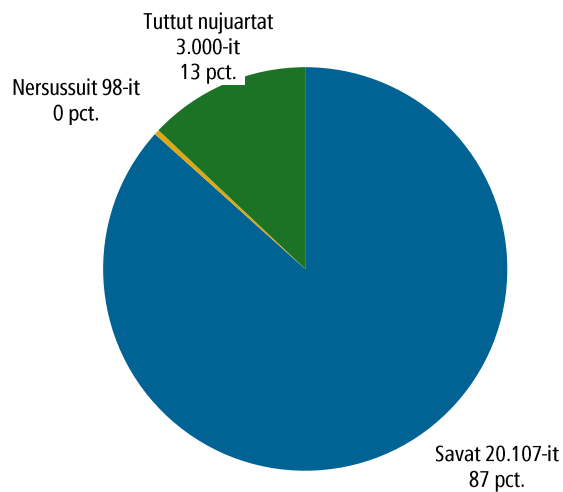
Titartagaq 10.2. Immikkoortortani narsaatit angissusaat

Kalaallit Nunaanni savaateqarneq uumasuteqarnermi annertunerpaajuvoq, 2012-mi savat arnavissat piaqqiortitat 20.107-it missaaniipput savaateqarfinni 44-ni. Savaateqarfinnit arfineq marlunni nersussuit 98-it Dexterinik taaneqartartut aamma pigineqarput, takuuk titartagaq 10.3.

Nujuitsunik tuttuuteqarfiit marluupput: Isortoq Reindeer Station, Qaqortup eqqaaniittoq aamma Tuttutooq Narsap eqqaaniittoq. Sisortoq tuttuuteqarfiunerpaajusoq ukiumut tutut 800-1.000-it missaat nammineq toqoraavimmi toqorartarpaat. Toqoraaviup EU-mut tuniniaanissamut piumasagaatit naammassisimavai. Isortoq Reindeer Station aammattaaq tutunik nujuitsunik ungalermissanik piniarnissamut akuerineqarpoq. Tutut kinguaasiortitat katillugit 3.000-it missaaniipput.

Titartagaq 10.3. 2011-mi umasuutit piaqqiortitat

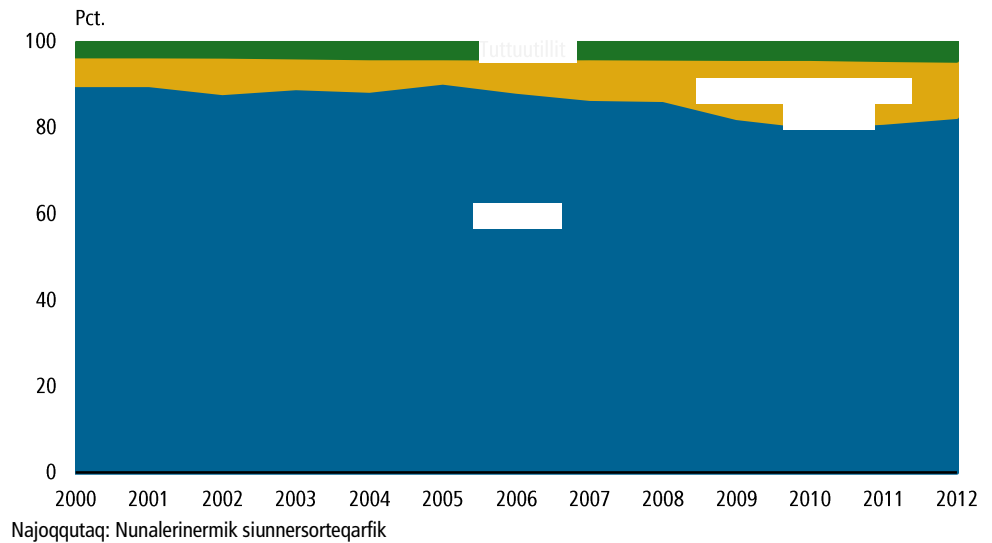

Najoqqutaq: Nunalerinermik siunnersorteqarfik

Narsaatillit uumasuutaanut immikkoortillugit ukiut ingerlaneranni qanoq ineriartorsimanerat Titartakkami 10.4-mi takuneqarsinnaavoq, savaatillit, tuttuutillit aamma nersussuaatillit qanoq agguataarsimanerat.

2000-mili tuttuutillit amerlassusaat aalaakkaasimavoq, tassa taamanili narsaatillit tamarmiusut 3-4 procentiniittuaannarsimagami. Narsaatillit 80 procentii sinnerlugit suli savaatiliupput. Titartakkami takuneqarsinnaavoq savaatillit ilaat aamma nersussuaateqartalersimasut. 2012-mi narsaatillit arfineq marluk, tassa narsaatillit tamarmiusut 13 procentii savaateqarlutillu nersussuaateqarput.

Titartagaq 10.4. Narsaatillit uumasuutaasa ineriartorsimanerat

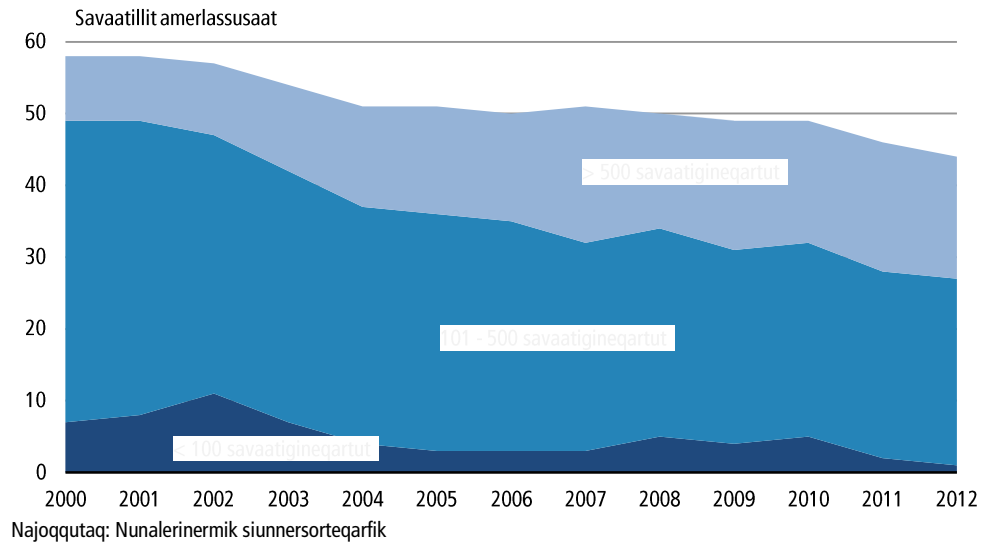

Savaateqarnermi kinguaassioortitsineq eqqarsaatigalugu annertuumik ineriartorneq pisimavoq. Ukiut ingerlaneranni savaateqarfinnut attaviit pitsanngorsarniarlugit annertuumik aningaasaliisoqartarsimavoq. Savat inaat ivigaasiviillu ullutsinnut naleqquttut sanaartorneqarsimapput, kiisalu ukiornissaanut ivikkanik nerukkaatissiorneq annertusarneqarsimalluni. Kisianni avataaniit saniatigut nerukkaatissat tikisinneqartartut sulit tikisinneqartarput.

2012-ip naanerani savaatillit ataatsit taamaallaat 100-it ataallugit amerlassusilinnik piaqqiortitaqarput. 2010-ip naaneraniit savaatillit sisamat 100-it ataallugit piaqqiortitaqartut unissimapput. Savaatillit amerlanersaat 100-it 500-iullu akornanni savanik piaqqiortitaqarput. Taamaakkaluartorli 2000-ip kingorna savaatillit 100—it 500-iullu akornanni piaqqiortitallit ikileriarujussuarsimapput, tassa 2000-mi 42-iusimagamik 2012-mi 26-iinnannngorsimallutik.

Savaatillit 500-it sinnerlugit piaqqiortitallit ukiut ingerlaneranni amerliartorujoorsimapput. 2012-ip naanerani savaatillit 17-it 500-it sinnerlugit piaqqiortitaqarsimapput, 2000-mut saniliullugu marloriaatinngorsimallutik, tamanna titartagaq 10.5-mi takuneqarsinnaavoq.

Titartagaq 10.5. Savaatillit savaatit amerlassusaanut immikkoortillugit

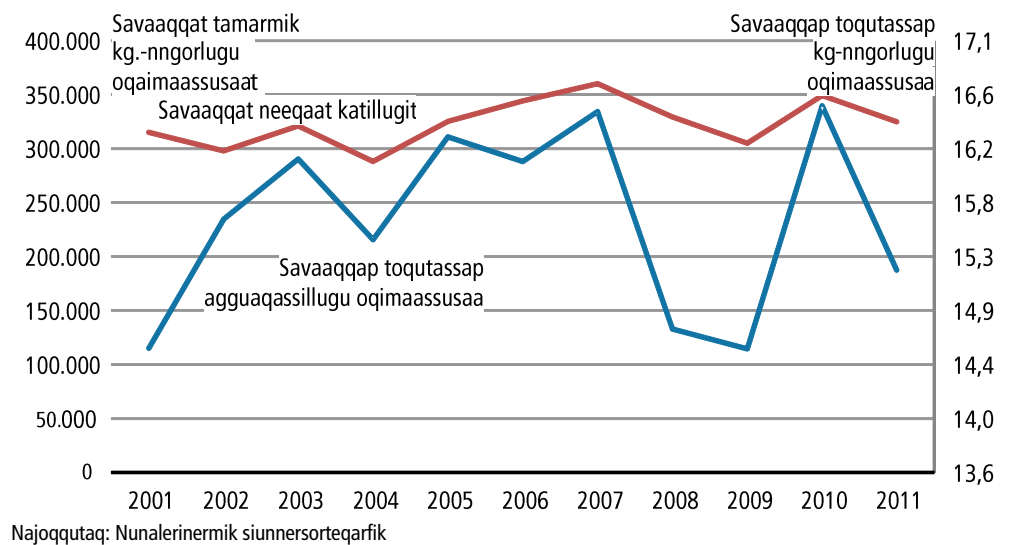

Namminersorlutik Oqartussat tunisinermut tapiissuteqartarput kiisalu savaatillit pilersitsiniarnerannut tapiissuteqartarlutik. 2004-miilli Namminersornerullutik Oqartussat toqoraaviit ingerlannerannut tapiissuteqartarput. Nunalerinermut polikikkikkut suliniutit pisariaqartut pillugit 2004-mi nalunaarusiami missingersuutaavoq toqoraaviit imminnut akilersinnaalissasut savaaqqat toqoraaviliaassassat ukiumut 25-26.000-it tunineqarpata.

Savaaqqat neqaannik tunisassiorneq qaffakkiartorpoq, 2008-mi, 2009-mi, 2011-mi aamma 2012-mi savaaqqat tunisat oqimaassusaat appasinnerulaarsimavoq, sialikinnera pissutaalluni savat ivigartarfissaat aamma ivikkat nerukkaatissiat annikinnerusimammata. Savaaqqat toqutassat oqinnerunerannut tamanna pissutaavoq.

Titartakkami 10.6-mi takuneqarsinnaapput 2001-miit 2012-mut savat toqorakkat agguaqatigiissillugit oqimaassusaat aamma tamarmiullutik oqimaassusaat kilonngorlugit. 2012-mi savat toqorarneqartut katillugit 322.620 kg-usimapput. Titartakkami aamma takuneqarsinnaavoq savat toqutassat agguaqatigiissillugu kg-nngorlugu oqimaassusaat 2008-mi 2009-mi, 2011-mi aamma 2012-mi appasinnersoq aasaanerani nunap panernera pissutaalluni. Savaaqqat neqaat nunatsinni tunineqartartut amerlanerpaajupput.

Titartagaq 6. Savaaqqanik tunisassiorneq aamma savaaqqap toqutassap agguaqatigiissillugu oqimaassusaa

11. Paasissutissat allat

Paasissutissat allat

Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani www.stat.gl-imi aalisarnermit, piniarnermit nunalerinermiillu tunisassiat tunineqartarnerat pillugu paasissutissat sukumiinerusut takuneqarsinnaapput.

Namminersorlutik Oqartussat nittartagaanni www.nanoq.gl-imi inatsiseqartitsinerit atuuttut aqunneqarnerallu pillugit paasissutissat allat takuneqarsinnaapput.

Namminersorlutik Oqartussat "Nunanut allanut tunngasutigut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat"-aani www.naalakkersuisut.gl-imi aalisarnermi nunat tamalaani pissutsit pillugit paasissutissat takuneqarsinnaapput.

Rasmussen, Rasmus Ole (2005). Kalaallit Nunaanni piniartuunerup misissoqqissaarneqarnera. Nalunaarusiaq uani takuneqarsinnaaoq: www.naalakkersuisut.gl

De Forenede Nationers Føde aamma Landbrugs Organisation (FAO) nittartagaani uani www.fao.org nunarsuaq tamakkerlugu aalisarneq pillugu paasissutissat nalinginnaasut takuneqarsinnaapput. Nittartakkami aamma takuneqarsinnaapput nunarsuaq tamakkerlugu aalisarneq pillugu kisitsisit allattorsimaffiat.

Nunalerinermik siunnersorteqarfiup nittartagaani www.nunalerineq.gl -imi nunalerinermut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaapput.

12. Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Pinngortitaleriffiup taassumalu uumasoqassutsimut siunnersuisarneri uani takukkit: www.natur.gl

TAC pillugu paasissusissat annertunerusut uani takuneqarsinnaapput: <http://ec.europa.eu/fisheries/>

KNAPK pillugu paasissutissat annertunerusut uani nittartakkami takuneqarsinnaapput: www.knapk.gl

GA pillugu paasissutissat annertunerusut uani nittartakkami takuneqarsinnaapput: www.ga.gl

Aalisarnermut nakkutilliisarneq pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takuneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

Grønlands Kommando pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takuneqarsinnaapput www.forsvaret.dk

NAFO pillugu nittartagaq una takuuk: www.nafo.int

NASCO pillugu una takuuk: www.nasco.int

NEAFC pillugu nittartagaq una takuuk: www.neafc.org

ICES pillugu nittartagaq una takuuk: www.ices.dk

Royal Greenland pillugu nittartagaq una takuuk: www.royalgreenland.com

Arctic Green Food pillugu nittartagaq una takuuk: www.arcticfood.gl

IWC pillugu nittartagaq una takuuk: www.iwcoffice.org

Inatsisit, malittarisassat assigisaallu piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasunik paasisaqarnererusukuit nittartagaq una alakkaruk: www.naalakkersuisut.gl

Arctic Greenfood pillugu nittartagaq una takuuk: www.arcticfood.gl

Neqi A/S pillugu nittartagaq una takuuk: www.kni.gl

Great Greenland pillugu una takuuk: www.greatgreenland.com

Savaateqarnermut paasissutissat nittartakkami uani takukkit: www.nunalerineq.gl

Tunumi kitaanilu TAC

Tabel 1. Tunumi kitaanilu TAC

	2009	2010	2011	2012	2013
	Ton				
Kalaallit Nunaanni katillugit	268.332	287.952	296.277	317.250	251.283
Raajat	126.970	126.970	139.300	117.400	102.400
Saarulliit	20.000	12.250	16.500	20.000	20.000
Suluppaakkat	16.812	20.812	18.377	16.400	15.083
Imminnguit	4.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Qalerallit	47.800	46.550	47.000	47.000	53.800
Nataarnat	3.200	3.200	3.000	3.000	3.000
Qeeqqat	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Ammassat	41.500	67.900	42.900	84.150	62.700
Uiluiit	2.220	2.220	2.220	2.520	2.520
Saattuat	3.830	4.050	2.980	2.730	2.330
Kapisillit	-	-	-	50	-
Allat	-	-	20.000	20.000	20.000
Kalaallit Nunaata kitaa katillugit	183.620	184.590	181.600	164.185	158.000
Raajat	114.570	114.570	126.900	105.000	90.000
Saarulliit	-	-	11.500	15.000	20.000
Suluppaakkat 1)	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Imminnguit	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Qalerallit	32.800	34.550	34.000	34.900	33.800
Nataarnat	1.200	1.200	1.000	1.000	1.000
Qeeqqat	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Ammassat	25.000	25.000	-	-	3.000
Uiluiit	2.220	2.220	2.220	2.520	2.520
Saattuat	3.830	4.050	2.980	2.730	2.330
Kapisillit	-	-	-	35	-
Allat 2)	-	-	-	-	-
Kalaallit Nunaata tunua katillugit	49.900	76.300	100.800	82.056	93.283
Raajat	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
Suluppaakkat	1.000	5.000	8.500	8.500	14.083
Imminnguit	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Qalerallit	15.000	12.000	13.000	13.000	9.800
Nataarnat	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Qeeqqat	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Ammassat 3)	16.500	42.900	42.900	24.156	62.700
Allat 2, 4)	-	-	20.000	20.000	20.000
Tunu kitaalu katillugit	34.812	27.062	13.877	11.900	8.500
Saarulliit	20.000	12.250	5.000	5.000	-
Suluppaakkat	14.812	14.812	8.877	6.698	8.500
Allat 2)	10.000	10.000	-	-	-

Malugiuk: Kisitsisit Nalakkersuisunit TAC pillugu aalajangersagaapput

Nassuiaatit: 1) Suluppaakkat nalunaarsuutaannut ilaapput suluppaakkat ikerinnarsortut aammalu naqqasiortut. 2) Pisisuukkat pisat 10%-nik amerlanerpaaffeqarput. 3) Nunarput pisassat tamakkissut 11%-nit pisassineqartarpoq. Pissassiiffik maj-imiit april-imut sivilissuseqartarpoq. 4) Ammassassuit saarulliisaallu (blåhvilling)

Najoqqutaq: Inatsisartunut nassuiaat TAC pisassaritallu pillugit aammalu pisassarit pillugit nalunaarusiaq

Kalaallit Nunaanni pisassarititat sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermut agguarlugit

Tabel 2. Kalaallit Nunaanni pisassarititat sinerissap qanittuani avataasiorlunilu aalisarnermut agguarlugit

	2009	2010	2011 Ton	2012	2013
Kalaallit Nunaani tamarmi katillugit	213.642	221.381	294.342	258.214	235.296
Raajat	117.690	117.690	136.400	110.075	88.763
Saarulliit	5.400	-	5.000	5.000	5.000
Suluppaakkat	5.712	10.512	26.562	24.698	15.583
Imminnguit	4.000	4.000	2.000	2.000	2.000
Qalerallit	31.150	31.474	47.000	47.000	47.700
Nataarnat	1.690	1.565	3.000	3.000	3.000
Qeeqqat	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Ammassat	29.950	37.870	35.750	24.156	36.000
Uiluiit	2.220	2.220	2.200	2.520	2.520
Saattuat	3.830	4.050	2.930	2.730	2.580
Allat	10.000	10.000	31.500	35.035	21.500
Avataasiorluni aalisarneq katillugit	137.527	144.747	206.112	175.929	176.335
Raajat	68.425	68.425	84.800	68.075	52.702
Saarulliit	5.400	-	5.000	5.000	5.000
Suluppaakkat	5.712	10.512	26.562	24.698	15.083
Imminnguit	4.000	4.000	2.000	2.000	2.000
Qalerallit	10.350	10.375	26.500	26.500	23.300
Nataarnat	1.690	1.565	3.000	3.000	3.000
Qeeqqat	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Ammassat	29.950	37.870	35.750	24.156	62.700
Uiluiit	-	-	-	-	-
Saattuat	0	0	500	500	-
Allat	10.000	10.000	20.000	20.000	20.000
Sinerissap qanittuani aalisarneq katillugit	76.115	76.634	88.230	82.285	63.811
Raajat	49.265	49.265	51.600	42.000	36.061
Uiluiit	2.220	2.220	2.200	2.520	2.520
Saattuat	3.830	4.050	2.430	2.230	2.330
Qalerallit	20.800	21.099	20.500	21.400	24.400
Allat	-	-	11.500	15.035	1.500

Malugiuk: Pisassarititat Kalaallit Nunaata sineriaani kalaallit aalisartuinit tunngatitaapput.

Najoqqutaq: Inatsisartunut nassuiaat TAC pisassarititallugu pillugit aammalu pisassaritat pillugit nalunaarusiaq

Nunat allamiut Kalaallit Nunaata imartaani aalisagassartassaat

Tabel 3. Nunat allamiut Kalaallit Nunaata imartaani aalisagassartassarisinnaasaat

	2003	2004	2005	2006	2007 Ton	2008	2009	2010	2011
Nunat allamiut pisisinnaasaat katillugit	185.463	92.770	88.895	88.130	73.739	68.141	57.010	74.815	84.241
Norgemiut pisisinnaasaat katillugit	2.668	3.100	3.000	2.885	2.716	2.925	2.860	3.260	3.130
Qalerallit	1.125	1.175	1.075	1.075	1.075	1.075	1.075	1.175	1.175
Suluppaakkat	300	725	725	600	442	600	600	300	300
Nataarnat	393	350	350	335	324	250	235	235	235
Saarulliit	600	600	600	625	625	750	750	750	750
Suluppaakkat immap naqqarmiut	100	100	100	100	100	100	100	400	400
Pisarisuukkat	150	150	150	150	150	150	100	400	270
Russit pisisinnaasaat katillugit	6.600	6.500	6.750	6.100	4.595	4.250	5.150	5.850	6.600
Qalerallit	1.350	2.050	2.400	2.550	1.975	2.150	2.850	3.250	3.250
Suluppaakkat	4.100	4.300	4.300	3.550	2.620	2.100	2.300	2.600	3.350
Nataarnat	50	50	50	-	-	-	-	-	-
Ammassat	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Suluppaakkat immap naqqarmiut	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qeeqqat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Imminnguit	100	100	-	-	-	-	-	-	-
Pisarisuukkat	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.
Savalimmiormiut pisisinnaasaat katillugit	4.150	4.150	125	125	600	750	750	675	630
Qalerallit	150	150	125	125	125	125	125	125	100
Qalerallit nataarnallu	-	-	-	-	225	275	275	275	275
Saarulliit	-	-	-	-	250	350	350	275	255
Suluppaakkat	4.000	4.000	-	-	-	-	-	-	-
Islandimiut pisisinnaasaat katillugit	-	-	-	-	-	-	-	-	10.074
Ammassat	-	-	-	-	-	-	-	-	10.074
EU-p iluani pisineqarsinnaaut katillugit	172.045	79.020	79.020	79.020	65.828	60.216	48.250	65.030	63.807
Raajat	5.675	9.675	9.675	9.675	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Qalerallit	6.300	10.500	10.500	10.500	10.000	10.000	10.000	10.300	9.650
Saattuut	2.000	1.000	1.000	1.000	500	500	500	500	500
Imminnguit	3.350	3.350	3.350	3.350	-	-	-	-	-
Suluppaakkat	47.425	25.500	25.500	25.500	10.838	8.000	8.000	8.000	6.427
Nataarnat	400	1.200	1.200	1.200	1.400	1.200	1.400	1.400	1.400
Qeeqqat	600	-	-	-	-	-	-	-	-
Ammassat	89.295	25.795	25.795	25.795	28.490	23.716	11.550	30.030	30.030
Blåhvilling	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Saarulliit	2.000	-	-	-	1.000	3.500	3.500	1.500	2.500
Pisarisuukkat	-	2.000	2.000	2.000	2.600	2.300	2.300	2.300	2.300

Malugiuk: Russit pisisinnaasaat katillugit, tassani saniatigut pisarisuukkat ilaangunnagit.

Nassuiaat 1) Pissarineqarsinnaasut ullunik 100-nik aalisarfissatut amerlassusilerneqartarput, taasumallu iluani aalisakkat sorliit pissassanik annertunerpaaffiikkat takuneqarsinnaapput
 Najoqqutaq: Inatsisartunut nassuiaat TAC pisassarititallu pillugit aammalu pisassaritanut nalunaarusiaq ukioq iluani

Kalaallit nunat allat imartaani aalisarsinnaasaat

Tabel 4. Kalaallit nunat allat imartaani aalisarsinnaasaat

	2003	2004	2005	2006	2007 Ton	2008	2009	2010	2011
Kalaallit aalisarsinnaasaat katillugit	8.560	11.825	12.435	12.145	22.780	18.306	17.700	26.920	11.640
Aalisarsinnaasat Norgep imartaani katillugit	4.230	4.405	4.315	4.125	3.845	3.970	3.900	4.300	5.140
Saarulliit	1.700	1.900	1.840	1.800	1.620	1.625	1.625	2.150	2.150
Kulleri	330	330	300	300	300	360	360	630	630
Seji	1.950	1.925	1.925	1.775	1.775	1.725	1.655	1.260	1.000
Akuleriissillugit 1)	-	-	-	-	-	-	-	-	1.100
Pisarisuukkat	250	250	250	250	150	260	260	260	260
Kalaallit aalisarsinnaasaat Ruslandip imartaanni katillugit	3.880	3.820	4.320	4.320	3.025	3.100	4.500	5.800	6.500
Saarulliit	2.360	3.140	3.500	3.500	2.400	2.400	3.450	4.450	5.000
Kulleri	520	680	820	820	625	700	1.050	1.350	1.500
Ammassaat	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Pisarisuukkat	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.
Kalaallit aalisarsinnaasaat Savallimmiut imartaanni katillugit	450	3.600	3.800	3.700	3.700	4.400	4.350	3.950	3.000
Naqqata aalisagai	450	500	500	400	400	400	350	350	-
Ammassassuit 2)	-	3.100	3.300	3.300	3.300	4.000	4.000	3.600	3.000
Aalisarsinnaasat Islandip imartaanni katillugit	-	-	-	-	12.210	6.836	4.950	12.870	-
Ammassat	-	-	-	-	12.210	6.836	4.950	12.870	-

Malugiuk: Saniatigut pisarisuukkat Russit pisarsinnaasaasa katinnerannut akuunngillat.

Nassuiaat: 1) Saarulliit, kullerit, sejit aammalu allat immap naqqata aalisagai pisassarititat akuleriit. Annerpaamik 1.000 tonsit aammalu saarulliit 100 tonsit
 Nassuiaat 2) Ammassassuit taaku 3.000 tonsit nunat tamalaat aamma Norge-p imartaani pissarineqarsinnaapput.

Najoqqutaq: Inatsisartunut nassuiaat TAC pisassarititallu pillugit aammalu pisassaritanut nalunaarusiaq ukioq iluani

Kalaallit aalisariutaasa aalisagartaat nunallu allamiut nunatta imartaani aalisagartaat

Tabel 5. Kalaallit aalisariutaasa aalisagartaat nunallu allamiut nunatta imartaani aalisagartaat

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kalaallit Nunaat angallataasa pisaat tonsinnngorlugit										
Pisat katillugit 1)	191.863	200.651	196.231	222.027	202.415	205.820	189.534	191.196	247.658	231.260
Kinguppaat	99.497	121.951	129.225	124.922	121.145	129.127	117.217	111.816	116.486	110.107
Saarulliit	8.392	9.715	10.850	15.563	18.474	25.014	15.366	17.128	20.073	21.694
Suluppaakkat	5.355	3.448	1.065	2.978	2.304	1.273	2.520	7.850	7.116	6.316
Imminnguit	52	10	10	17	10	7	0	0	7	2
Qalerallit	30.232	29.979	31.084	33.916	31.199	28.027	30.734	32.132	34.860	36.654
Nataarnat	14	10	6	1	-	4	4	13	6	31
Egaluit	0	18	37	51	16	17	19	44	62	37
Qeeqqat	397	334	498	758	869	1.172	1.083	1.142	790	1.874
Saarulliusaat	-	-	-	6.408	5.389	4.795	60	2.032	24	2.448
Saarulliit ilaat	847	983	1.112	1.118	885	1.021	1.407	1.977	2.110	2.551
Ammassat	24.391	9.018	41	40	30	138	5.135	90	48.111	27.781
Ammassassuit	2.795	4.460	3.360	18.308	7.097	3.810	3.730	4.766	3.426	2.634
Avaleraasartuut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.219
Saarulliit ilaat	1.653	1.735	1.743	1.706	1.456	1.403	1.624	956	445	679
Uukkat	1.266	887	1.060	1.020	593	602	273	258	164	130
Uiluiit	2.565	2.718	1.399	1.903	1.395	668	512	413	480	406
Saattuat	6.968	6.624	4.463	3.189	2.189	2.169	3.112	1.918	1.806	1.813
Nipisat	6.994	8.250	10.105	9.976	8.801	6.436	6.559	8.446	11.085	10.541
Allat	445	511	173	153	563	137	179	215	607	343
Allamiut angallataasa pisaat tonsinnngorlugit										
Pisat katillugit	164.391	77.281	29.182	28.093	24.397	26.630	24.736	31.621	94.281	29.912
Kinguppaat	6.264	8.432	8.639	8.654	7.172	6.508	7.323	7.149	4.969	5.398
Saarulliit	428	352	649	727	1.587	4.276	2.517	715	3.256	2.780
Suluppaakkat	14.089	9.707	8.041	7.309	2.218	2.520	1.833	8.912	2.203	6.622
Imminnguit	108	150	84	99	0	0	-	-	-	-
Qalerallit	8.320	12.325	10.826	10.687	12.378	12.179	12.536	13.679	12.815	12.943
Nataarnat	253	443	195	140	134	144	84	57	86	84
Egaluit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Qeeqqat	16	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Nakunat (Oquutat)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saarulliit ilaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ammassat	134.550	45.307	-	-	-	-	-	-	70.051	1.100
Saarulliit ilaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uukkat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uiluiit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saattuat	-	-	-	127	-	-	-	-	-	-
Nipisat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Allat	363	550	748	350	908	1.003	443	1.109	901	985

Malugiuk: 2011-mi aamma 2012-mi kisitsisit kisitsisaagallarmata.

Nassuiaat: 1) Kalaallit imartaminni pisaat, taamatullu Flemish Cap-mi, nunat tamat imartaani, Savallimmiut imartaani, Norgemi Ruslandimilu.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Tunisinerit pingaarnerit qaammatinut agguarlugit

Tabel 6. Tunisinerit pingaarnerit qaammatinut agguarlugit

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Ton					
Kinguppaat katillugit	63.491	67.157	62.565	54.059	55.188	50.135
Jan	4.788	4.661	5.037	4.136	3.653	4.875
Feb	4.129	3.525	4.877	3.521	3.575	3.538
Mar	3.968	4.167	3.637	4.434	4.625	2.855
Apr	5.059	6.645	4.151	4.333	4.321	2.667
Maj	5.360	5.323	5.782	5.610	6.711	5.293
Jun	6.000	6.783	6.269	5.858	5.678	5.273
Jul	8.089	7.022	5.992	5.417	4.741	4.568
Aug	5.628	6.962	6.049	5.041	4.480	5.487
Sep	5.579	6.617	5.554	2.825	4.193	3.643
Okt	6.103	5.835	5.462	5.107	4.648	4.024
Nov	4.130	5.125	5.519	4.484	5.097	4.706
Dec	4.658	4.492	4.236	3.293	3.467	3.207
Qalerallit katillugit	21.558	19.526	20.618	23.036	23.444	23.592
Jan	923	862	1.113	778	925	1.414
Feb	1.758	1.258	1.642	1.297	1.433	1.758
Mar	1.619	1.050	1.528	1.713	1.438	1.561
Apr	1.269	1.282	1.285	1.612	1.755	1.186
Maj	1.709	1.286	1.175	2.062	1.564	1.609
Jun	3.620	2.296	2.449	3.030	2.885	3.338
Jul	2.710	2.742	2.699	2.439	3.498	3.755
Aug	2.697	2.422	2.649	3.013	3.699	2.742
Sep	1.982	1.920	2.716	2.637	2.318	2.169
Okt	1.755	1.647	1.452	2.564	1.985	2.181
Nov	950	1.010	1.338	1.408	1.347	1.080
Dec	566	1.751	572	484	595	797
Saattuat katillugit	2.189	2.169	3.114	1.671	1.806	1.813
Jan	35	20	106	104	66	20
Feb	113	34	100	174	52	79
Mar	87	33	146	130	94	75
Apr	167	140	192	158	88	140
Maj	439	364	374	164	176	272
Jun	289	274	307	153	212	135
Jul	290	231	449	126	176	140
Aug	173	180	484	152	204	210
Sep	102	222	348	93	158	124
Okt	199	254	208	155	189	249
Nov	178	220	222	142	236	210
Dec	117	197	178	120	155	161
Saarulliit katillugit	11.724	12.265	7.791	8.999	11.077	10.158
Jan	75	149	216	122	344	166
Feb	87	127	111	186	296	171
Mar	57	213	17	186	160	81
Apr	88	112	231	27	115	59
Maj	1.389	1.425	497	592	876	340
Jun	3.053	3.402	1.433	2.455	2.405	2.191
Jul	2.621	2.945	1.763	1.757	2.722	1.761
Aug	2.043	1.399	1.083	879	1.943	1.723
Sep	861	972	1.018	940	1.199	1.252
Okt	591	784	758	635	304	1.174
Nov	579	438	474	1.020	399	739
Dec	280	299	190	201	315	501

Malugiuk: 2011-mi 2012-milu kisitsisaagallarpit.
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Aalisakkanik qalueralinnillu tunisineq

Tabel 7. Aalisakkanik qalerualinnilluunisineq

	2005	2006	2007	2008 ton	2009	2010	2011	2012
Katillugit	104.303	109.398	108.733	109.660	102.377	97.912	104.362	97.499
Kinguppak	59.644	60.955	62.591	67.157	62.566	54.059	55.188	50.135
Qaleralik	22.990	24.487	21.560	19.524	20.618	23.036	23.444	23.592
Saarullik	5.514	8.606	11.723	12.266	7.790	8.999	11.077	10.158
Nipisa	10.105	9.976	8.801	6.436	6.559	8.446	11.085	10.541
Saattuaq	4.092	3.081	2.189	2.169	3.112	1.671	1.806	1.813
Uugaq	1.060	1.020	593	602	273	258	164	130
Qeeraq	498	758	869	1.172	1.083	1.142	790	872
Suluppaagaq	208	387	256	162	166	164	133	126
Ammassat	110	40	30	138	186	90	126	78
Egaluk	37	51	16	17	19	44	62	37
Egalugaq	45	18	49	6	-	-	2	-
Nataarnaq	0	1	0	4	3	3	5	8
Oquutaq	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapisilik	-	-	-	-	-	-	-	7
Allat	-	18	56	7	-	-	480	2
				1.000 kr.				
Katillugit	588.449	607.417	618.592	679.893	651.741	620.870	756.951	817.290
Kinguppak	329.832	332.815	341.710	394.884	419.189	341.936	360.062	336.536
Qaleralik	141.157	165.529	158.679	149.946	149.594	187.864	266.390	343.224
Saarullik	30.605	49.140	72.917	83.160	26.018	31.933	47.703	49.242
Nipisa	27.182	22.346	15.841	14.417	16.397	33.294	50.114	55.700
Saattuaq	52.945	29.490	21.937	28.810	33.753	18.819	27.105	26.381
Uugaq	3.404	2.571	1.784	2.051	917	565	384	265
Qeeraq	1.966	2.897	3.459	5.205	4.368	5.033	3.511	4.232
Suluppaagaq	931	2.019	1.389	776	771	777	659	719
Ammassat	41	181	60	414	558	271	393	435
Egaluk	250	344	113	139	146	321	467	269
Egalugaq	134	53	148	18	-	-	5	-
Nataarnaq	2	8	1	60	30	57	81	145
Oquutaq	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapisilik	-	-	-	-	-	-	-	138
Allat	-	24	554	13	-	-	77	4

Malugiuk: 2011-mi 2012-milu kisitsisit kisitsaagallarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Tunisisut isertitaat aaliangersimasunik annertussusilinnut agguataarlugit

Tabel 8. Tunisisut isertitaat aaliangersimasunik annertussusilinnut agguataarlugit

	1990	2000	2002	2004	2005	2006	2010	2011	2012
Tunisisut katillugit	5.025	3.787	3.382	3.752	2.734	3.441	2.225	1.795	1.691
10.000 kr. ataallugit	3.166	1.766	1.452	1.651	1.416	1.422	565	277	180
10.000-25.000 kr.	723	650	622	593	435	483	282	144	116
25.001-50.000 kr.	453	475	439	492	331	438	248	191	163
50.001-100.000 kr.	278	400	383	413	230	477	376	299	267
100.001-150.000 kr.	111	175	145	188	85	198	243	198	187
150.001-250.000 kr.	102	134	167	158	93	188	217	270	272
250.001- 500.000 kr.	93	91	101	135	63	112	151	230	289
500.000 kr.sinnerlugit	100	96	72	124	82	123	143	186	217
Tunisisumut tunisap nalinga agguaqatigiissillugu	56.595	84.836	101.599	91.216	80.915	89.924	193.695	336.906	521.875

Malugiuk: 2012-mi kisitsisit kisitsisaagallartutut nalunaagaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Arfernut miluumasunullu nunamiunut pisassarititat

Tabel 9. Arfernut miluumasunullu nunamiunut pisassarititat

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Amerlassusaat									
Arferit mikisut katillugit 1)	620	530	555	465	653	665	700	620	705	748
Qilalukkat qaqortat	320	220	170	165	262	270	310	310	470 2)	350
Qilalukkat qernertat	300	310	385	300	391	395	390	310 2)	458 3)	398
Arferit angisuut katillugit	213	206	199	179	233	253	230	221	221	221
Tikaagulliit	194	187	189	169	212	230	208	200	198	190
Qipoqqaat							9	9	10	10
Arfivik					2	4	3	2	3	2
Tikaagulliusaat	19	19	10	10	19	19	10	10	10	19
Tuttut katillugit 4)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umimmaat katillugit 4)	2.400	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aarrit katillugit	-	-	-	200	175	134	126	130	141 5)	131
Nannut katillugit	-	-	150	139	145	130	126	140	137	140

Nassuiaat: 1) 2011-mi qilalukkat qaqortanut qernertanullu ukioq pisassiivik allanngorpoq, siusinersukkut piffissaq 1. julimit 30. junimut ukioq pisassiiviusarsimasoq maanna 1. januarimit 31. decemberimut pisassiivigineqartalerpoq. 2) Ukiumut 310-it pisassiisutaapput, ukiup siulianit uumasut 160-it nuunneqarput. 3) Ukiumut 385-it pisassiisutaapput, ukiup siulianit uumasut 73-it nuunneqarput. 4) Ukiumut 395-it, pisassissutaasut sinnerussimasinnaasunik ukiup tullianut nuussisioqarsinnaalluni. 5) Tuttut umimmaallu annertumata nunap immikkoortuini ikittuinnarni pisassat killilersugaapput. 6) Ukiumut pisassiissutit 143-iugaluarpup, uumasut marluk ukiup siulianit pisaqarpallaarsimaneq pissutigalugu ilanngaatinneqarput.

Najoqqutaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Piniarnermut allagartartaarsimasut

Tabel 10. Piniarnermut allagartartaarsimasut

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Katillugit	10.469	9.369	8.543	8.167	8.180	7.237	6.970	7.631	7.037	5.305
Inuussutissarsiutigalugu piniartut	2.715	2.526	2.410	2.482	2.373	2.127	1.712	2.083	2.060	1.759
Sunngiffimmi aallaaniartartut	7.754	6.843	6.133	5.685	5.807	5.110	5.258	5.548	4.977	3.546
Piniarsinnaanermut allagartat pisaqarsimanermik nalunaarsuutitallit	8.262	7.292	6.715	6.700	6.400	5.738	4.516	5.669	5.734	4.418

Najoqqutaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Miluumasut aamma timmissat assigiinngitsut pisat

Tabel 11. Miluumasut aamma timmissat assigiinngitsut pisat

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Amerlassusaat										
Puisit katillugit	156.976	157.447	190.747	188819	159.963	156.404	141.990	155.968	139.309	91.807
Natsit	80.616	77.353	91.899	86.209	71.160	70.365	65.603	61.550	61.957	46.391
Allattuut	38.172	43.199	60.512	64.390	57.052	56.004	49.884	68.595	51.637	31.350
Aataat	29.397	28.878	32.294	31.515	26.804	25.912	23.228	22.247	22.268	11.665
Natsersuit	6.351	5.847	4.152	4.835	3.292	2.605	1.985	2.144	2.068	1.524
Ussuit	1.716	1.366	1.453	1.792	1.568	1.437	1.257	1.406	1.300	877
Qasigissat	724	804	437	78	87	81	33	26	79	0
Arferit mikisut katillugit	3.594	3.933	4.261	3.536	3.824	2.645	2.877	2.901	3.543	2.914
Qilalukkat qaortat	423	186	184	137	147	272	232	222	139	211
Qilalukkat qernertat	647	509	520	411	482	412	370	259	294	361
Aarluit	5	14	2	0	3	26	14	15	22	37
Niisat	2.324	2.959	3.210	2.942	2.904	1.753	2.023	2.067	2.814	2.023
Niisarnat	195	265	345	46	288	182	238	338	274	282
Arferit angisuut katillugit	207	203	193	194	181	166	181	214	203	167
Tikaagulliit	198	190	180	184	169	152	168	196	189	152
Arfivik							3		1	0
Qipoqqaat								9	8	10
Tikaagulliusaat	9	13	13	10	12	14	10	6	5	5
Timmissat katillugit	207.959	169.048	174.990	186.718	183.352	168.254	159.487	171.483	171.481	87.932
Appat	97.404	82.788	84.680	89.283	84.409	64.660	62.829	64.468	68.027	29.547
Mitit	21.755	18.376	20.953	25.396	25.516	27.120	26.464	27.632	30.661	19.097
Qingallit	6.096	5.816	4.950	4.635	6.158	5.429	4.460	6.369	4.276	2.596
Serfat	18.187	16.383	16.327	16.911	14.787	13.449	13.307	16.394	16.386	6.718
Appaliarsuit	28.002	14.408	21.340	24.900	25.315	24.292	22.093	28.574	26.474	12.532
Taateraata	16.157	8.353	8.851	8.291	8.487	6.506	7.705	8.117	7.613	6.092
Nerlerit	448	377	278	20	25	2	3	10	8	9
Canadap Nerlia			20	82	137	269	385	438	454	400
Nerlenaq			40	32	56	43	66	87	98	72
Nerleq siggukitsoq			5	119	90	124	86	109	298	188
Aqissit	19.910	22.547	17.546	17.049	18.372	26.360	22.089	19.285	17.186	10.681
Tuttut	18.935	15.231	13.711	15.116	15.082	16.223	13.847	12.694	12.052	9.992
Umimmaat	1.669	1.779	1.952	2.418	2.541	2.831	2.669	2.484	2.755	2.007
Aarrit	284	194	252	145	133	103	127	107	97	114
Nannut	264	225	217	141	131	139	118	118	131	137

Najoqqutaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Aavernik nannunillu piniarneq piniarfiusunut immikkoortiterlugit

Tabel 12. Aavernik nannunillu piniarneq piniarfiusunut immikkoortiterlugit

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Amerlassusaat										
Aarrit katillugit	331	284	194	252	145	133	103	127	107	97	114
Qaanaaq	147	160	90	78	67	67	54	86	60	42	76
Upernavik	24	21	9	59	5	13	12	4	4	9	7
Uummannaq	23	16	10	23	4	0	0	7	1	3	2
Qeqertarsuup Tunua	20	16	17	11	3	5	3	7	2	7	0
Kangaatsiaq	16	13	20	6	4	13	2	2	8	4	6
Sisimiut	32	32	29	55	49	25	22	15	23	22	15
Illoqqortoormiit	5	11	3	2	1	10	9	3	6	2	4
Tasiilaq	29	0	1	14	4	0	0	1	1	3	0
Piniarfinni allani	35	15	15	4	8	0	1		2	5	4
Nannut katillugit	193	264	225	217	141	130	139	124	127	131	137
Qaanaaq	36	47	29	50	20	24	19	19	17	24	24
Upernavik	73	135	85	87	60	45	46	42	44	45	41
Uummannaq		18	8	15	1	2	0	4	1	0	0
Qeqertarsuup Tunua	9	5	16	6	3	2	6	4	4	1	2
Kangaatsiaq	11	6	13	1	2	4	1	3	2	2	4
Sisimiut	4	3	14	1	2	2	1	0	1	0	2
Illoqqortoormiit	16	19	33	25	30	30	35	30	30	35	35
Tasiilaq	35	24	19	26	21	20	25	20	24	18	24
Piniarfinni allani	9	7	8	6	2	1	6	2	4	6	5

Nassuiaat: 1) Qeqertarsuup Tunuanut ilaapput illoqarfiit Ilulissat, Qeqertarsuaq, Aasiaat Qasigiannguillu.

Najoqqutaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Amminik tunisineq

Tabel 13. Amminik tunisineq

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	amerlassusaat										
Ammit katillugit	61.110	75.442	83.404	118.538	112.191	90.826	83.117	77.219	69.420	51.864	34.627
Puisit amii katillugit	61.089	75.309	83.121	118.468	112.190	90.826	83.117	77.219	69.420	51.864	34.627
Natsiit	37.747	40.564	40.746	50.723	44.181	33.221	33.666	36.915	21.224	27.889	20.070
Aataat	21.374	30.608	36.738	64.887	65.028	56.496	48.554	40.292	48.190	23.975	14.557
Puisit allat	1.968	4.137	5.637	2.858	2.981	1.109	897	12	6	-	-
Amit allat katillugit	21	133	283	70	1	0	0	0	0	0	0
Terianniat amii	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nannut amii	4	3	3	-	1	-	-	-	-	-	-
Savaqqat amii	-	130	280	70	-	-	-	-	-	-	-
	1.000 kr.										
Ammit katillugit	21.222	21.807	24.371	30.679	33.344	28.917	25.835	22.587	18.173	13.485	11.788
Puisit amii katillugit	21.200	21.783	24.342	30.677	33.337	28.917	25.835	22.587	18.173	13.485	11.788
Natsiit	14.565	12.891	12.675	13.782	12.307	11.627	9.763	10.798	5.858	7.251	6.234
Aataat	6.003	7.803	10.186	14.851	20.113	17.124	15.780	11.785	12.313	6.234	7.251
Puisit allat	631	1.089	1.481	2.044	917	166	292	4	2	-	-
Amit allat katillugit	23	25	29	2	7	0	0	0	0	0	0
Terianniat amii	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nannut amii	20	21	21	-	7	-	-	-	-	-	-
Savaqqat amii	-	4	8	2	-	-	-	-	-	-	-

Malugiuk: 2011-mi aamma 2012-mi kisitsisit kisitsaagallaput.

Najoqqutaq: Great Greenland aamma Naatsorsueqqissaartarfik

Puisit amii, tapiissutit tunisinerlu

Tabel 14. Puisit amii, tapiissutit tunisinerlu

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	amerlassusaat									
Puisit amii katillutik	75.309	83.754	118.595	112.182	85.777	85.011	77.163	69.167	51.860	34.619
Puisit amii panertitaanngitsut	35.960	69.630	112.627	109.553	85.102	84.857	77.020	68.969	51.654	34.355
Puisit amii panertitat	39.349	14.124	5.968	2.629	675	154	143	198	206	264
Ammit allat	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
	Mio. kr.									
Katillugit	22,3	30,0	31,9	30,0	25,5	30,0	26,2	28,9	25,2	21,3
Tunisanut tapiissutit	22,3	22,5	22,5	22,5	18	22,5	20,8	17,9	16,70	13,50
Ilassutitut akuersissutit	...	...	1,9	...	...	...	...	...	...	...
Sullissinissamik	7,2	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	5,4	11	8,5	7,8
isumaqatigiissut										

Najoqqutaq: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Immikkoortortaqaqfinni narsaatit annertussusaat

Tabel 15. Immikkoortortaqaqfinni narsaatit annertussusaat

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	hektar											
Nunami tamarmi	780,6	855,9	878,9	892,8	927,0	966,3	988,4	1.009,9	1.049,3	1.070,3	1.081,2	1.091,2
Nanortalik	108,7	115,5	118,1	122,3	127,5	137,2	143,7	147,6	164,1	173,9	175,0	178,0
Qaqortoq	115,0	127,9	130,6	132,0	134,8	136,4	138,9	144,4	149,0	150,2	152,0	153,0
Narsaq	547,9	595,7	613,5	621,8	643,5	671,5	684,7	696,7	715,0	725,0	733,0	739,0
Paamiut	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Nuuk	9,0	16,7	16,7	16,7	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1	21,1

Malugiuq: 2012-mi narsaatit atorqeqanngitsut ass. Kapisilinni narsaat uuttortakkanut ilanngunneqarsimasut

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Immikkoortortaqaqfinni uumasuutillit amerlassusaat

Tabel 16. Immikkoortortaqaqfinni uumasuutillit amerlassusaat

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Uumasuutillit amerlassusaat											
Nunami tamarmi	60	59	56	53	54	53	53	50	50	49	48	46
Nanortalik	8	9	9	6	6	6	8	8	7	7	6	6
Qaqortoq	15	14	13	14	14	13	12	11	12	12	11	10
Narsaq	33	31	30	29	30	30	29	28	28	28	29	29
Paamiut	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Nuuk	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Narsaatillit uumasuutaat

Tabel 17. Narsaatillit uumasuutaat

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Uumasuutit amerlassusaat												
Savat	20.444	20.394	18.967	19.259	20.383	21.317	20.963	21.704	20.499	20.439	20.729	20.232	20.107
Tuttut nujuitsut	2.000	2.480	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100	2.441	2.500	3.000	3.000	3.000	3.000
Nersussuit	5	5	12	16	17	20	20	42	49	56	65	79	98
Hestit	138	131	148	162	172	202	202	216	203	186	164	161	147
Kukkukuut	175	170	166	135	146	147	147	152	148	182	1.241	215	212
Igutsaat	18	18	11	15	16	13	13	10	10	...	...	4	...

Malugalugu: Kisitsisini pineqarput ukiup naanerani nersutaatit. Kisitsisit ilaatigut missingigaapput.

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Savaatillit savaatit amerlassusaanut immikkoortillugit

Tabel 18. Savaatillit savaatit amerlassusaanut immikkoortillugit

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	savat amerlassusaat												
Katillugit	20.444	20.394	18.967	19.259	20.383	21.317	20.963	21.704	20.499	20.439	20.729	20.232	20.107
savat 1-50	64	96	193	67	30	87	3	7	20	60	12	0	0
savat 51-100	189	215	277	169	134	72	144	69	147	74	83	71	71
savat 101- 200	565	381	560	660	160	160	160	193	371	155	104	0	0
savat 201-300	2.046	2.060	1.465	1.696	1.725	1.184	1.262	1.808	983	1.532	1.039	1.293	1.592
savat 301-400	5.977	5.862	5.360	3.857	3.834	4.486	4.551	4.554	3.463	3.101	3.082	2.453	2.585
savat 401-500	6.228	6.300	5.231	5.659	6.143	6.260	5.770	3.523	5.897	4.812	6.100	5.602	5.683
savat 501-700	4.628	4.765	5.174	5.687	7.610	7.575	7.565	9.994	8.145	9.219	9.504	9.271	8.623
savat 701-1.000	747	715	707	1.464	747	1.493	1.508	1.556	1.473	1.486	805	1.542	1.553
	Savaatillit amerlassusaat												
Katillugit	58	58	57	54	51	51	50	51	50	49	49	46	44
savat 1-50	4	5	7	4	2	2	1	2	3	3	3	1	0
savat 51-100	3	3	4	3	2	1	2	1	2	1	2	1	1
savat 101- 200	3	2	3	4	1	1	1	1	2	1	1	0	0
savat 201-300	8	8	6	7	7	5	5	7	4	6	3	6	6
savat 301-400	17	17	15	11	11	13	13	13	10	9	9	7	7
savat 401-500	14	14	12	13	14	14	13	8	13	11	14	13	13
savat 501-700	8	8	9	10	13	13	13	17	14	16	16	16	15
savat 701-1.000	1	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Immikkoortortaqaarfinni savaatillit

Tabel 19. Immikkoortortaqaarfinni savaatillit

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
savat amerlassusaat													
Katillugit	20.444	20.394	18.967	19.259	20.383	21.317	20.963	21.704	20.499	20.439	20.729	20.232	20.107
Nanortalik	2.536	2.424	2.436	2.215	2.302	2.471	2.471	2.497	2.592	2.457	2.486	2.379	2.255
Qaqortoq	4.234	4.282	3.899	3.906	4.146	4.266	4.266	4.517	3.880	4.036	4.187	4.056	3.828
Narsaq	13.374	13.359	12.116	12.713	13.402	14.060	13.706	14.189	13.769	13.738	13.968	13.721	13.953
Paamiut	253	256	299	252	290	291	291	262	255	203	83	71	71
Nuuk	47	73	217	173	243	229	229	239	3	5	5	5	0
savaatillit amerlassusaat													
Katillugit	58	58	57	54	51	52	51	51	48	48	47	46	44
Nanortalik	8	8	9	9	6	6	6	8	8	7	7	6	6
Qaqortoq	14	14	13	12	13	13	12	11	10	11	11	10	9
Narsaq	32	32	30	29	28	29	29	28	27	27	27	28	28
Paamiut	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Nuuk	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0

Malugiuk: Kisitsisini pineqarput ukiup naanerani nersutaatit. Kisitsisit ilaatigut missingigaapput.

Najoqqutaq: Nunalerinermik Siunnersorteqarfik

Savat, savaaqqat, tutut nujuitsut aamma nersussuit toqutat

Tabel 20. Savat, savaaqqat, tutut nujuitsut aamma nersussuit toqutat

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
uumasut amerlassusaat												
Katillugit	24.424	22.112	21.439	19.905	21.188	22.830	23.180	24.125	22.400	22.548	22.795	23.588
Savaaqqat	21.621	19.082	19.934	18.640	19.958	21.390	21.835	22.371	20.933	21.113	21.370	21.967
Savat	1.145	1.958	1.505	1.265	1.230	1.440	1.345	1.754	1.467	1.241	1.413	1.603
Tuttut	1.658	1.072	...	...	...	...	...	...	...	194	...	...
Nersussuit	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12	18
kg												
Katillugit	315.000	298.000	321.000	288.000	325.000	344.000	360.000	366.456	338.206	386.588	357.694	362.882
Savaaqqat	315.000	298.000	321.000	288.000	325.000	344.000	360.000	329.419	304.884	349.109	324.909	322.620
Savat	...	...	...	...	...	...	...	37.037	33.322	30.694	32.785	38.562
Tuttut	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6.785	...	...
Nersussuit	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1.700

Najoqqutaq: Neqi

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

- Nul

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

* Foreløbigt eller anslået tal

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Assartuineq angallannerlu, takornariaqarneq aamma attaveqaqatigiinneq

Qanga angallatit

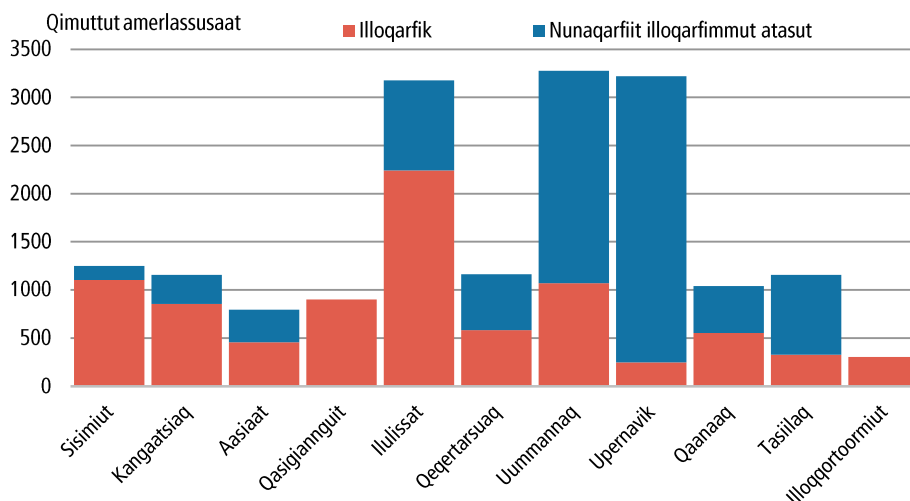
Qanga angallatit

Qanga qimussit, qajaq umiarlu angallannermi atorneqartarsimapput. Qajaq umiarlu sineriammi tamarmi atorneqartarsimapput qimuttut taamaallaat avannaani tunumilu atorneqartarsimallutik.

Ullutsinni qimuttut aalisarnermut, piniarnermut takornariaqarnermullu atorneqartarput. Umiaq kulturikkut pisoqartillugu saqqummersinneqartarpoq taamatuttaaq aamma qajaq takutitsissutigineqartarpoq. Qajanq piniarluni angallatit saniatigut atorneqartarpoq Tunumi Qaanaami eqqaanilu sinerissanilu tamani timersuutigineqartarluni. Tabel 1-mi takuneqarsinnaapput qimuttut amerlassusaat.

Kalaallit Nunaata ilisimaneqaataasa ilagaat inoqquttusseseq tunngavigalugu qimmeqarnerujussua. Innuttaasut amerlassusaat eqqarsaatigalugu Upernaviup nunaqarfia Naajaat qimuttoqarnerpaajuvoq, tassa 2012-mi agguaqatigiissillugu Naajaani inuk ataaseq 3,9-nik qimmeqarami. Agguaqatigiissillugu 1990-miit qimuttut ikileriangaatsiarsimapput, 1990-mi qimuttoqarfinni inuit 1.000-iugaangata qimuttut 1.066-iusarsimapput 2012-mi inuit 1.000-iugaangata qimuttut 621-iusimasarsimallutik, tassa 40 procentinik appariarsimapput. Titartagaq 1-mi takuneqarsinnaavoq qimuttut amerlassusaat.

Titartagaq 1. 2012-mi qimuttoqarfinni qimuttut amerlassusaat

Qimuttut qimminik allanik akuneqannginnissaat anguniarlugu taamaallaat qimuttut qimuttoqarfinnut eqqunneqarsinnaapput.

Assartuineq angallannerlu

Assartuineq angallannerlu

Attaveqarneq

Kalaallit Nunaanni aqquserngit takissussaat katillugit 380 kilometerit missaaniipput. Pisortanit aqqusinniat annertunersaat Nuummiippoq. Tabel 2-mi takuneqarsinnaapput illoqarfinni aqquserngit takissusaat. Aqquserngit illoqarfiit ataasiakkaat iluini atugaapput. Illoqarfiit akornanni aqqusineqanngilaq. Kujataani savaateqarfiit ilaannut atassusiisunik aqqusineqarpoq.

Ilaasunik angallassineq nassiussanillu assartuineq umiarsuakkut timmisartukkullu ingerlanneqartarpoq. 1960-ikkut aallartinneranni Grønlandsfly A/S (maanna Air Greenland A/S) ingerlaarfiliiorpoq, qulimiguullit timmisartullu tunngavigalugit.

Kalaallit Nunaanni mittarfeqarfiit 14-iupput, heliportit tallimat, qulimiguulinnullu miffissiat 39-it. Ilaasut Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni angalasut Kangerlussuup Narsarsuulluunniit mittarfii aqqutigalugit aallarlutillu tikittarput. Aamma mittarfik Kulusummiittoq Tasiilap eqqaaniittoq, Ilulissat Nuullu Islandimiit tikittarfiuvoq.

Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit 16-iupput kiisalu nunaqarfinni talittarfiit aalisakkanillu usingiaaviit 60-iullutik. Umiarsuarnut Atlantikkukkoortaatitut umiarsualiviit, aalisakkanik usingiaaviit, talittarfiit puttasullu 250-it missaaniipput.

Umiarsualiviit ilaasunik angallassiffiusuni Nuup, Sisimiut Ilulissallu umiarsualivii annerpaapput. Nuup umiarsualivia annersaavoq, ilaasut tamarmiusut 25 pct.-ii tassani umiarsuarmut ilaasut angalanertik naasarlugulu aallartittarpaat.

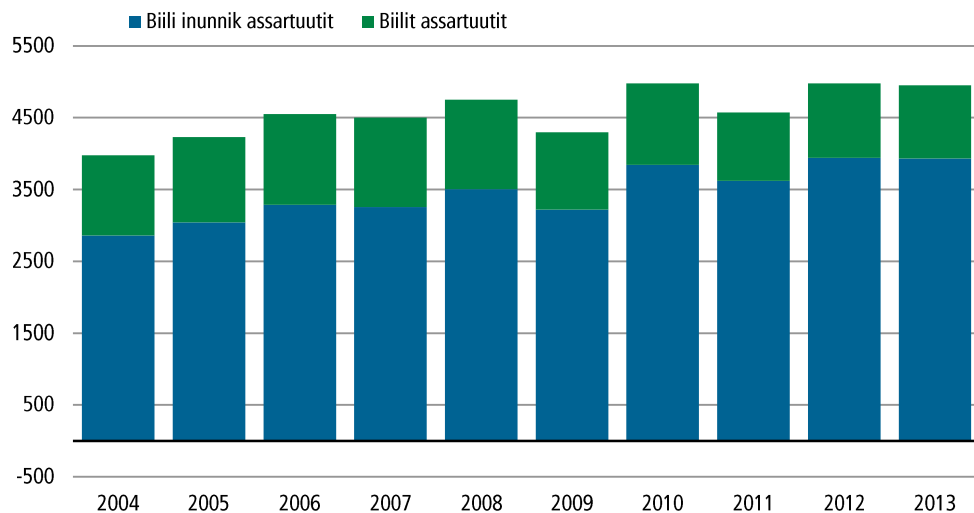
Nassiussanik ingerlaartitsineq uuttussagaanni Nuup, Sisimiut Aasiaallu umiarsualivii nunatsinni annerpaapput. Umiarsualiviit pingasuusut ataatsimut nassiussat assartortagaat ukiumut 1 mio. m³-init annertunerupput, tassalu nassiussat tamarmiusut 70 pct.-init annertunerullutik.

Aqqusinikkut angallanneq

Aqqusinikkut angallanneq

Biilit usisaatillu amerlassusiat titartakkami 1-mi takuneqarsinnaapput. 2005-miit biilit 25 pct.-inik amerleriarput, takuuk [tabel 3](#).

Titartagaq 1. Biilit inunnik angallassissutit aamma biilit nioqqutissanik assigisaannillu assartuissutit amerlassuaat

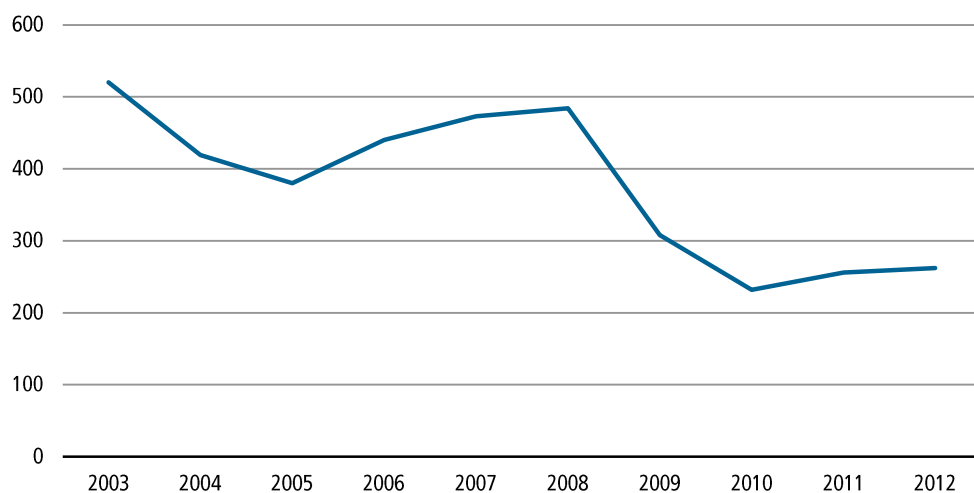

<http://bank.stat.gl/ENNM01HI>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2004-miit 2013-mut inuit biilii illoqatigiinni 1000-iusuni 16 pct.-nik qaffariarsimapput. 2013-mi illoqatigiinni 1000-iusuni inuit biilii 191-iupput 2004-milu 191-iullutik.

Titartagaq 2. Biilit nalunaarsoqqammisat

<http://bank.stat.gl/ENNM04NY>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Air Greenlandip nunami namminermi avammullu timmisartukkut ilaasunik angallassineq nassiussanillu assartuineq isumagisaraa. Kalaallit Nunaanniit Kalaallillu Nunaannut angallassinermi assartuinnermilu jefly atorneqartarput,

nunamilu namminermi timmisartut sulullit helikopterillu atorneqartarlutik, takuuk tabel 4.

Umiarsuarmik angallanneq

Umiarsuarmik angallanneq

Nunatsinni attaveqarnermi umiarsualiviit pingaanerit ilagaat. Nassiussanik pilersuineq ilaasunillu angallassineq tamarmi nunaqarfiit akornanni illoqarfiillu ilaanni imaatigut ingerlanneqartarpoq. Umiarsualiviit aamma aalisarneq sullitaraat.

Kalaallit Nunaannut Kalaallit Nunaanniillu illoqarfiillu akornanni nassiussanik assartuineq umiarsuaatileqatigiiffimmit Royal Arctic Line A/S-imit ingerlanneqarpoq. Grønlandshavni Aalborgimiittoq Kalaallit Nunaannut Kalaallillu Nunaannit nassiussanik assartuineri umiarsualiviit pingaarnersaraat.

Illoqarfinnut nunaqarfinnullu nassiussanik assartuineq Royal Arctic Bygdeservice A/S-imit isumagineqarpoq.

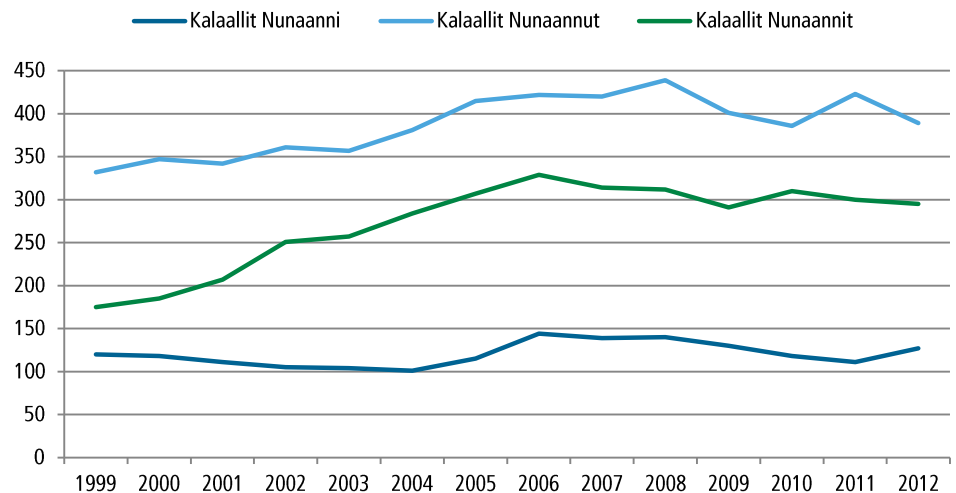
Umiarsuaatileqatigiiffik Arctic Umiaq Line A/S 1997-miilli kitaani ilaasunik angallassisuulerpoq. Arctic Umiaq Line A/S Air Greenland A/S-mit aamma Royal Arctic Line A/S-mit pigineqarpoq. Umiarsuaatileqatigiiffik aningaasarsiorneq tunngavigilluinnarlugu ilaasunik angallassisarpoq ilaasartaatinillu pigisaqarluni. Sinersortaatiteqarsinnaangilaq pisortanit taperneqanngitsunik, taamaattumik Namminersorlutik Oqartussat ukiumut agguaqatigiissillugu 10 mio kr.-nik tapiisarpoq ukiuni 2012-2016.

Nassiussanik assartuineq

Nassiussanik assartuineq

Royal Arctic Line A/S-ip umiarsuaatai tassaapput umiarsuit containerinut assartuutit arfiniliusut Kalaallit Nunaanni pissutsinut naleqqussarlugit immikkut sanaat sikusiutaasinnaasullu. Kalaallit Nunaanni usilersornermut usingiarnermullu atugassanik umiarsuit namminneq kivittaateqarput. Taakku saniatigut umiarsuit kalinneqarsinnaasunik namminerlu ingerlasinnaasunik immikkullu ineriartortitanik prammeqarput, umiarsualiveqanngitsuni atorneqartartunik.

Titartagaq 1. Usit umiarsuartigut assartukkat

Najoqqutaq: Royal Arctic Line A/S

Post Greenland A/S-mit 2013-mi allakkat 237 tonsit nassiunneqarput. 1999-miit allakkat amerlassusaat ikiliartuaarsimapput, taamani allakkat 565 tonsit nassiussorneqarlutik.

Silaannakkut angallanneq

Silaannakkut angallanneq

Mittarfiit heliportillu attaveqarnermi pingaaruteqartut ilagaat, Kalaallit Nunaannit Kalaallillu Nunaannut ilaasunik angallassineq tamarmi silaannakkut ingerlammatt.

Narsarsuarmi Kangerlussuarmilu mittarfiit Kalaallit Nunaannut iserfiit pingaarnersaraat. Mittarfiit heliportillu helikopterillu uninngavii aamma ilaasunik angallassinernik nassiussanillu assartuineramik sullissisuupput.

2006-miit pisortat ilaasunik angallassinermut tapiissutaat silaannakkut angallassinermuinnaq atorneqarput. Pisortat tapiissutaat nunap immikkoortuini siunertanut sammitinneqarput, taakku kiffartuussinermut isumaqatigiissutit tunngavigalugit timmisartunik angallavigineqartarput.

Timmisartukkat ilaasunik angallassinernik amerlanersaat silaannakkullu nassiussanik assartuinerit annertunersaa aningaasarsiornermik tunngaveqarpoq, tassa imaappoq pisortanit tapiiffigineqarneq ajorput. Aningaasarsiornermik tunngaveqarluni angallassinernik ilisarnaatigaat ilaasut amerlaneruneri mittarfiillu timmisartunut sululinnoortuuneri.

Mittarfiit ingerlanneqarnerat Mittarfeqarfiit isumagisaraat, taakku Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarput.

Heliportit amerlanersaasa helikopterillu uninngaviisa ingerlanneqarnerat Air Greenland A/S-mit Pilersuisoq A/S-millu isumagineqarput.

Timmisartukkut ilaasunik angallassineq

Timmisartukkut ilaasunik angallassineq

Kalaallit Nunaata silaannakkut ingerlatseqatigiiffia Air Greenland A/S Namminersorlutik Oqartussat, SAS, kiisalu danskit naalagaaffianit pigineqarpoq, 37,5 pct., 37,5 pct. aamma 25 pct. piginneqatigiissutigineqarlutik.

Umiarsuakkut timmisartukkullu ilaasut angallattut tabel 7-mi takuneqarsinnaapput. Tabel 8-mi takutinneqarput ilaasut mittarfinniit, heliportiniit helikopterillu uninngaviinit aallartatut. Timmisartut mittarfinniit, heliportiniit helikopterillu uninngaviinit aallartut tabel 9-mi takuneqarsinnaapput.

Takornariaqarneq

Takornariaqarneq

Takornariatitsineq inuussutissarsiuterpassuarni kaaviiartitsinermut suliaasaqatitsinermullu sunniuteqarpoq, assersuutigalugu timmisartukkut umiarsuakkullu assartuinermit angallassinermullu, hotelinut neriniartarfinnut, takornariatitsinermit kiffartuussivinnut kiisalu niuernermit assersuutigalugu tammajuitsunik nioqquteqarnermut.

1960-ikkut aallartinnerannili takornariatitsineq annertungaatsiareersimavoq inuussutissarsiutinullu siuliini taaneqartunut aningaasarsiornikkut pingaaruteqaleriartuinnarluni inuiaqatigiillu nalinginnaasumik aningaasarsiorterannut.

Taamaattorli takornariatitsinermit tamarmiusumit inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut pingaaruteqassusianik ersersitsisunik kisitsisit pigineqanngillat immikkoortullu uuma allaaserineqarnera hotelini unnuisitsisarnernut kisitsisitigut paasissutissanik kiisalu ilaasunut Kalaallit Nunaannit aallartunut kisitsisitigut paasissutissanik tunngaveqarpoq.

Kalaallit Nunaanni takornariatitsineq

Kalaallit Nunaanni takornariatitsineq

Takornariat amerlassusiat aasaanerinnaani amerlanersaasarput. Qaammatit takornariat tikittartut amerlanerulerfii ikinnerulerfiilu takornariat

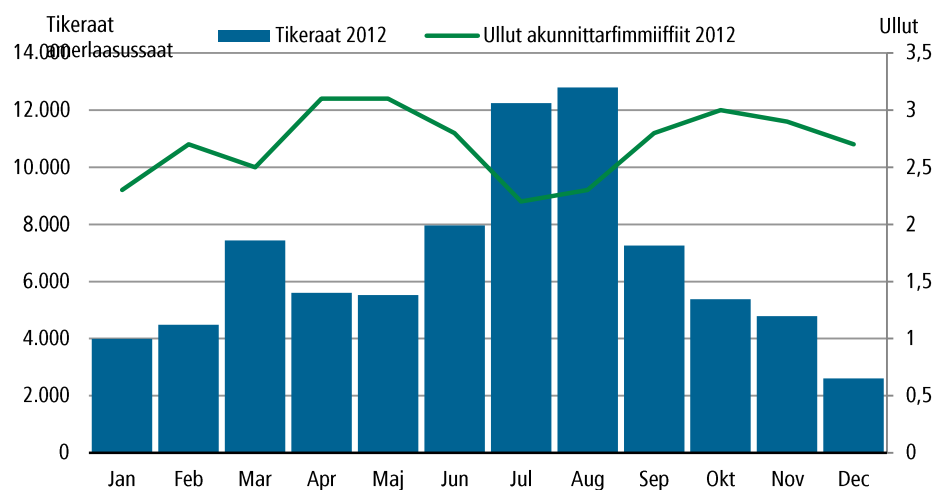
amerlanerpaaffiit qaninnerpaapput, tassani takornariat amerlassusii appasingaatsiartarlutik. Ukiuunerani takornariat ikinnerpaasarpur.

Kalaallit Nunaannut takornariat nunanit arlariinnit aalajangersimasuneersuupput. Takornariat amerlanerpaartaat Skandinaviaminngaanneersuupput, pingaartumik Danmarkimiit. Takornariat sinneri nalinginnaasumik Europap avannaaneersuupput.

Takornariaqarneq allaaserineqarsinnaavoq hotelini, sømandshjemmini allanilu unnuisartunut kisitsisitigut paasissutissat atorlugit. Titartagaq 1-mi takuneqarsinnaapput unnuinerit amerlassusaat kiisalu tikeraarnerup agguaqatigiisillugu sivisussusiat.

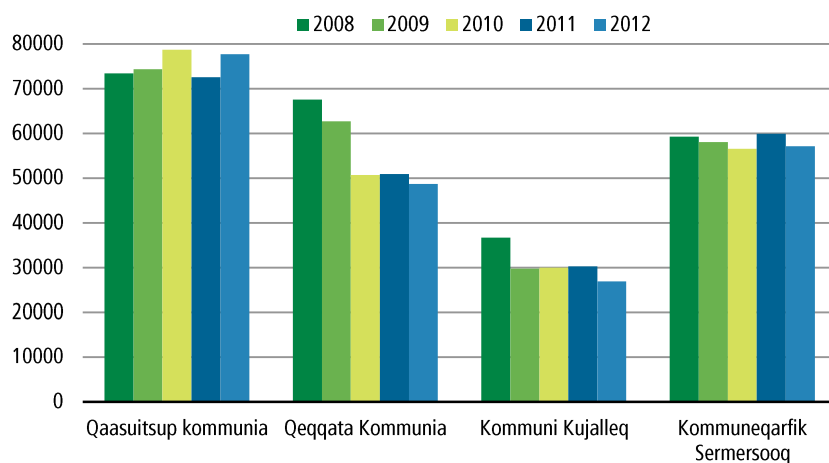
Tikeraat takornariallu unnuisartut sanilliunneqarsinnaanngillat. Takornariaq arlalinnik tikitaqarniarluni hotelinilu arlalinni unnuisarniarlunilu aalajangersimasooq taamaalilluni tikeraatut unnuisutut arlaleriarlugu kisinneqartussaavoq.

Titartagaq 1. 2012-mi inuit unnuisut amerlassusaat unnuinerisalu agguaqatigiisillugu sivisussusaat qaammatikkaartumik

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 2. 2008-mit 2012-mut kommunit unnuiffigineqarneri

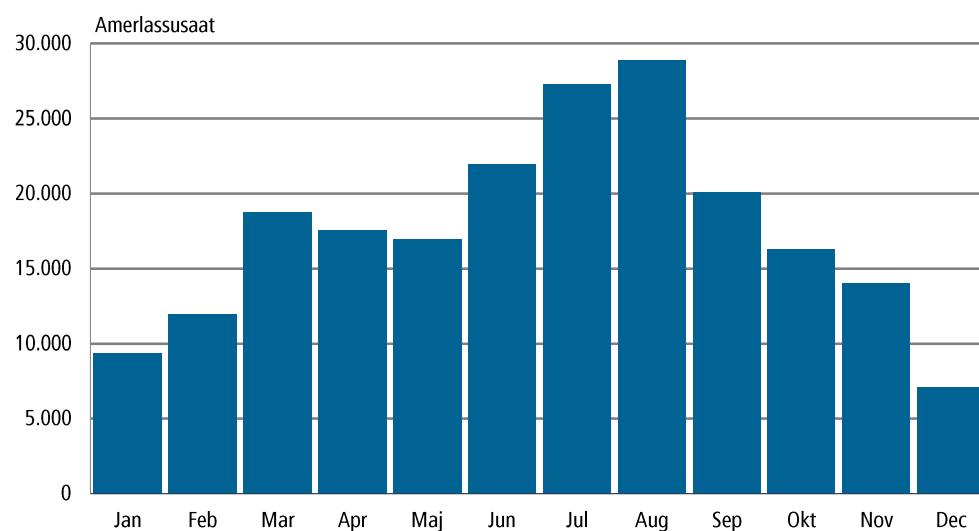

<http://bank.stat.gl/TUNHOT>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Kommunit unnuiffigineqartarneri titartagaq 2-mi takuneqarsinnaapput. 2012-mi unnuisarnerit nalunaarsorsimasut qaammatikkaartumik agguataarnerat takuneqarsinnaapput titartagaq 3-mi.

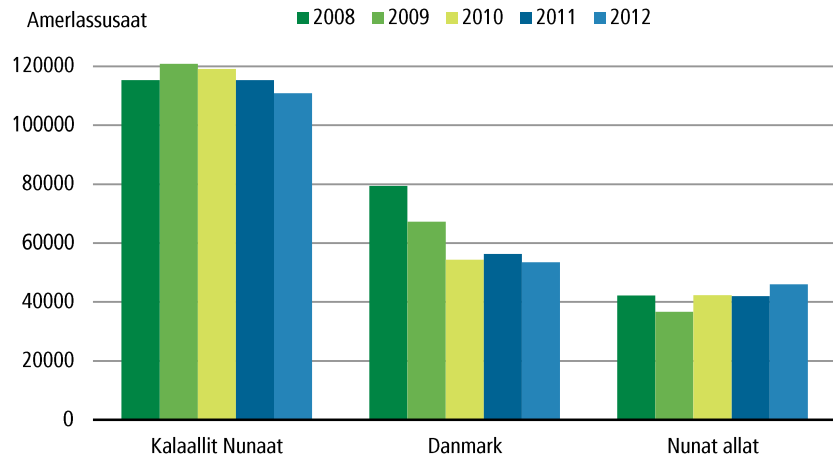
Titartagaq 3. 2012-mi unnuinerit qaammatinut agguataarnerat

<http://bank.stat.gl/TUNTHON>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 4. Unnuisartut sumiuussusiinut immikkoortiterlugit

Malugiuk: Europap sinnerani nunat makku pineqarput: Sverige, Norge, Island, Tyskland, Frankrig, Italien, Holland, England aammalu Europami nunat allat.

bank.stat.gl/TUNTHON

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaanni unnuisarfii 59-it missaaniipput. Tassani pineqarput hotelit, sømandshjemmit, vandrehjemmit højskolillu. Tabel 11-mi takutinneqarpoq init attartorneqartut amerlassusiat kommuniinut immikkoortillugit.

Kalaallit Nunaannut umiarsuit takornariartitsisut ukiuni kingullerni tikittartut amerleriarujussuarput, takuuk takussutissiaq 1.

2009-mi umiarsuit takornariartaatit nutaamik akitsuuteqalerput, taamaalilluni nutaamik akitsuusersuinikkut umiarsuarnut amerlanerusunut umiarsualivissinnissaq orniginarnerulerpoq. Peqatigisaanillu umiarsuarmik takornariartut amerlassusii eqqoqqissaartut kisitsisaatigineqalerlutik.

Tikittartuni umiarsuit takornariartitsisut annerusut minnerusullu pineqarput. Umiarsuarnut takornariartaatinut sanilliullugu Kalaallit Nunaata inissisimaffia Europap Amerikallu avannaata akornanni umiarsuit ingerlaarfigisartagaanni inissisimalluarpoq.

Taassuma saniatigut umiarsuit takornariartitsisartut arlaqartut aasaanerani aalajangersimakannertumik aalajangersimanngitsumillu ingerlaartarfillit kalaallit umiarsualivii arlallit tikittarpaat, taakkunani ilaasut taarserartarput. Umiarsuit taakku mikinerupput, sinerissami umiarsualiviit arlallit tikiffigisarlugit, taakkunanilu ilaasut paarlaattarlutik.

Umiarsuartigut takornariat takornariatulli hotelini unnuisartutut neriniartarfinnilu nerisaqartutut kaaviiartitsinermik pilersitsineq ajorput. Umiarsuartigut takornariat Kalaallit Nunaanni aningaasartuutiginerusartagaat tassaapput angalatitsisunut akiliinerit tammajuitsunillu pisinerit. Umiarsuarnullu takornariartitsisut tikinneranni aaqqissuussat suli ineriartortinneqarput, taamaalillutik neqeroortigineqartartut assigiinnigiiaarnerujartorput.

Umiarsuarmik takornariartunut akitsuut ilaasumut ataatsimut 525 kr.-qarpoq.

Takussutissiaq 1. Uminarsuarnik takornariartaatit tulanneri ilanngullugit

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Umiarsuit takornariartaatit	33	37	42	32	43	34	33
Tulannerit	161	148	165	103	107	80	92
Ilaasut	22.051	23.506	28.891	26.976	30.271	29.826	23.399

<http://stat.bank.gl/TUNKA>

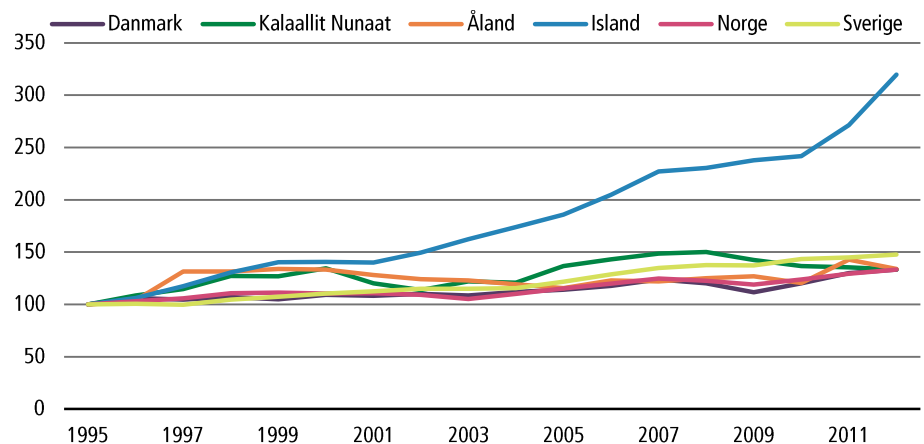
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nunanut tamalaanut sanilliusserit

Nunanut tamalaanut sanilliusserit

Takornariat amerliartornerat nunani avannarlerni tamani takussaavoq. Pingaartumik Islandimi ukiuni kingullerni 15-it akornariat amerleriarujussuarsimapput, nunanilu avannarlerni allani ineriartorneq naammaannarnerusimalluni.

Titartagaq 1. Nunani avannarlerni akunnittarfinni unnuinerit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nunat avannarliit sanilliukkaanni, Kalaallit Nunaat qeqqaniippoq, unnuisarnerit nalunaarsorneqarsimasut ineriartornerat eqqarsaatigalugit.

Takornariartitsisarnermut sinaakkusiussat

Takornariartitsisarnermut sinaakkusiussat

Visit Greenland nuna tamakkerlugu siunnersuisoqatigiiuvoq takornariaqarnerup ineriartortinneqarnissaannik akisussaasuulluni. Visit Greenland Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarpoq aktiaateqarluni piginneqatigiiffittut ingerlasoq.

Kalaallit Nunaat misigisassarsiorfittut pissanganartutut kiisalu umiarsuarsuarnik angalaffigissallugu pissanganartutut Visit Greenlandimit ineriartortinneqarpoq Greenland. Taakkuninnga ussassaarineq ineriartortitsinerlu aamma Visit Greenlandimit suliarineqarput.

Visit Greenland Nuummi allaffeqarfeqarpoq kiisalu avammut nittarsaassisunik Nordatlantens Bryggemi Københavnimiittumi allaffeqarluni.

Takornariartitsisarnermik siuarsaanermut aamma pisortaniit tapiisoqartarpoq. Inuussutissarsiornerup siuarsarneqarnissaanut immikkoortinneqartartut Nukiit nunap immikkoortuini takornariartitsinermik siuarsaaneq nukittorsarniarlugu tapiissutigineqartarput, kommunit akimorlugit suliniutinut pisortanit namminersortunilluunniit minnerpaamik marlunnik ingerlatsisulinnut tunniunneqartartut.

Nunani tamalaanik attaveqarneq

Nunani tamalaanik attaveqarneq

Vestnorden Tourist Board Kalaallit Nunaanni, Savalimmiuni Islandimilu takornariartitsinermik suliallit kattuffiisa inuussutissarsiutilittaasalu suleqatigiiffigaat.

Suleqatigiiffimmit 2007-mi pilersinneqarpoq North Atlantic Tourism Association (NATA) Nunat killiit avannarliit takornariartitsisarnikkut suleqatigiinnerat eqaallisarniarlugu.

Takornariartitsinermi ataatsimut soqutigisatigut suleqatigiinnerup nukittorsarnissaa siumullu isigisumik ataqatigiissarnissaa siunertarineqarpoq.

Nunani avannarlerni tamani pingaartumillu issittumi takornariartitsinerup imminut napatissinnaanngorlugu ineriartortinneqarnissaa pillugu nunat avannarliit ministerrådiata nalunaarutissaata suliarineqarnerani Kalaallit Nunaat Nordisk Ministerrådianni suleqataavoq.

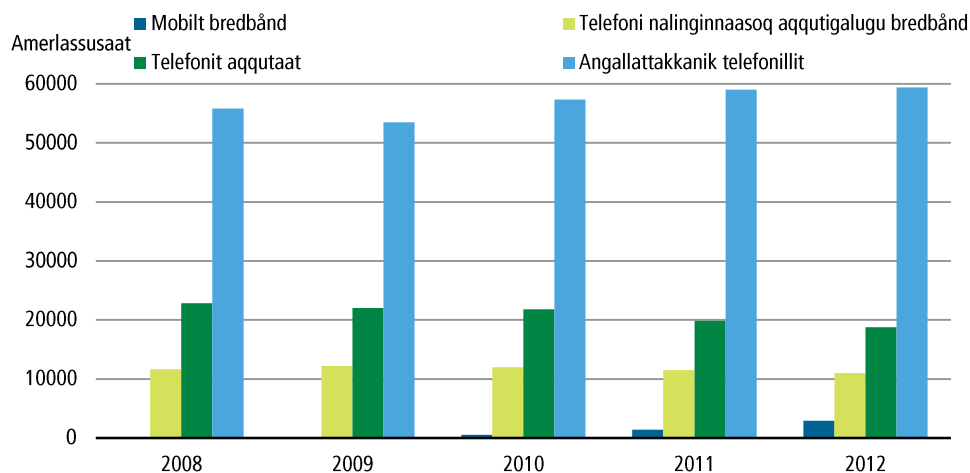
Kalaallit Nunaanni attaveqarnerup ineriartortinneqarnissaa Kalaallillu Nunaata USA-llu akornanni attaveqatigiinnermik pilersitsinissaq pillugu Joint Committee aqqutigalugu USA suleqatigineqarpoq.

Attaveqatigiinneq

Attaveqatigiinneq

Inuit amerliartuinnartut Kalaallit Nunaanni IT-mik atortorissaarutini atulerput. 2010-mi angallattakkanik telefonit inunnit amerlanerulerput. Telefoninik angallattakkanik atuisut amerlatsikkiartortut akerlianik telefoninik nalinginnaasunik atugaqartut ikiliartorput. Tamanna assigalugu telefonit aqqutaanik atuisut ikiliartorput mobilt bredbåndillit amerliartortut.

Titartagaq 1. Inuit IT-mik atortorissaarutini atuinerat

Najoqqutaq: TELE Greenland A/S

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Royal Arctic Line A/S pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.ral.gl

Post Greenland A/S pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una: www.post.gl

Mittarfeqarfiit pillugu paasisaqarnerorusukkuit: www.glv.gl

Air Greenland pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.airgreenland.gl

Visit Greenland pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.greenland.com

Kalaallit Nunaanni qimmit qimuttut

Tabel 1. Kalaallit Nunaanni qimmit qimuttut

Illoqarfiit Nunaqarfitta ilanngullugit	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 5)	2011	2012
Aasiaat	1.284	1.263	736	840	754	632	617	697	551	633 5)	794
Tasiilaq	1.612	1.044	1.184	1.156	1.146	1.106	1106 1)	1106 2)	1.318	129 5)	1158 5)
Ilulissat	4.578	4.530	4.704	4.024	5.000	3.555	4.013	3.495	3.228	3311 5)	3.176
Ittoqqortoormiit	600	600	500	430	475	420	382	350	341	305 5)	304
Kangaatsiaq	1.131	1.016	899	824	724	724 1)	724 1)	535	473	356 4)	1.157
Qaanaaq	1.321	1.350	1.339	1.398	1398	1.501	1501 1)	1.016	1.112	990 3)	1041 5)
Qasigiannuguit	1.765	1.666	1.439	1.264	1.088	1.062	1.121	1084 2)	964	942 5)	900
Qeqertarsuaq	987	899	800	750	638	638	670	678	669	758 5)	703
Sisimiut	2.002	1.870	1.791	1.485	1.654	1.836	1.486	1.810	1.647	1068 5)	1.249
Upernavik	3.822	3.748	3.500	2.584	4000	4.807	4.886	3646 2)	3.846	3542 5)	3.220
Uummannaq	6.033	4.327	4.018	4.000	4.488	4.356	3.971	3.883	3.822	3722 3)	3.275
Katillugit	25.135	22.313	20.910	18.755	21.365	20.637	20.477	18.300	17.971	15.451	16.977

Nassuiaatit: 1) kisitsisit ukiup siuliineersuupput. 2) Kisitsisit ukiup suilianiit kisitsisinik ilaqarput. 3) Kisitsisit kvartalit aappaaneersut. 4) Kisitsisit kvartalit pingajuaneersut. 5) Kisitsisit kvartalit sisamaaneersut.

bank.stat.gl

Najoqqutaq: Uumasut nakorsaasut

Januarip aallaqqaataani 2013-mi illoqarfinni aqquserngit

Tabel 2. Januarip aallaqqaataani 2013-mi illoqarfinni aqquserngit

illoqarfik	Aqquserngit qeqqisa takissusaat (m)
Nanortalik	12.972
Qaqortoq	21.172
Narsaq	27.395
Ivittuut	...
Paamiut	11.794
Nuuk	79.487
Maniitsoq	15.656
Sisimiut	50.313
Kangaatsiaq	5.816
Aasiaat	20.260
Qasigiannuguit	11.756
Ilulissat	35.826
Qeqertarsuaq	16.991
Uummannaq	11.976
Upernavik	8.767
Qaanaaq	18.117
Tasiilaq	20.847
Illoqqortoormiut	12.983
Katillugit	382.128

Malugiuk: Aqquserngit asfaltikkat asfalterneqanngitsullu uuttortarneqarsimapput

Najoqqutaq: Asiaq

Biilit assingusullu nalunaarsorneqarsimasut

Tabel 3. Biilit assingusullu nalunaarsorneqarsimasut

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Amerlassusaat								
Biilit assingusullu tamakkerlugit	4977	5255	5212	5496	5009	5855	5386	5929	5857
Biilit ilaasortaait	169	143	129	153	140	214	177	243	205
Biilit inunnik angallassissutit	3043	3289	3254	3504	3221	3842	3621	3941	3931
Bussit	63	75	63	64	68	83	83	89	83
Qatserisartut biilii	136	103	82	87	104	112	122	134	145
Biilit usisaasitit assartuutillu	1557	1634	1616	1607	1398	1503	1264	1391	1358
Motorcykilit	9	11	...	...	...	...	...	...	...
Biilit allat	...	...	68	81	78	101	119	131	135

<http://bank.stat.gl/ENNM01HI>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Timmisartoqarneq

Tabel 4. Timmisartoqarneq

Jan. aallaqqaataaniit	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Amerlassuaat										
Kalaallit Nunaanni timmisartut katillugit	21	20	20	21	25	28	36	35	30	34	32
Jettinik marlunnik motoorillit	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Sisamanik sarpillit	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	3
Marlunnik sarpillit	3	3	3	3	3	3	3	3	3	6	6
Qulimiguullit	11	9	9	10	14	17	25	24	20	22	22
	Issiaviit katillugit										
Issiaviit katillugit	674	893	893	898	938	962	992	998	797	869	802
Jettinik marlunnik motoorillit	200	449	449	449	449	449	449	449	245	245	278
Sisamanik sarpillit	300	300	300	300	300	300	300	300	300	250	150
Marlunnik sarpillit	43	43	43	43	43	43	43	43	81	192	192
Qulimiguullit	131	101	101	106	146	170	200	206	172	182	182

Najoqqutaq: Air Greenland

Nassiussanik angallassineq

Tabel 5. Nassiussanik angallassineq

	2006	2007	2008	2009 1.000 m3	2010	2011	2012
Umiarsuakkut nassiussanik angallassineq katillugit	895	873	891	822	814	834	811
Kalaallit Nunaata iluani	144	139	140	130	118	111	127
Kalaallit Nunaannut	422	420	439	401	386	423	389
Kalaallit Nunaannit	329	314	312	291	310	300	295
				1.000 ton			
Allakkat katillugit	455	425	374	347	289	256	237
				1.000			
Poortukkat katillugit	164	164	154	142	133	127	122

Najoqqutaq: TELE-POST aamma Royal Arctic Line A/S

Timmisartunik qulimiguulinnillu inunnik angallassineq

Tabel 6. Timmisartunik qulimiguulinnillu inunnik angallassineq

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sinerissami timmisartut qulimiguullillu katillugit	392.226	412.112	432.067	417.396	423.059	429.161	414.446
Sinerissami timmisartukkut angallassineq	232.995	246.276	266.617	257.292	262.279	272.195	256.879
Nunanut allanut timmisartukkut angallassineq	66.132	74.237	76.068	72.123	73.851	68.867	71.387
Qulimiguullit atorlugit	93.099	91.599	89.382	87.981	86.929	88.099	86.180

Najoqqutaq: Mittarfeqarfiit

Mittarfinniit millatsiartarfinniillu aallartut

Tabel 7. Mittarfinniit millatsiartarfinniillu aallartut

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Katillugit	392.226	412.112	432.067	417.396	423.059	429.161	414.446
Nunanut allanut aallartarfiit katillugit	151.166	160.698	167.181	155.515	154.918	161.946	159.665
Kangerlussuaq	119.099	128.578	133.690	126.270	127.822	134.366	133.381
Narsarsuaq	32.067	32.120	33.491	29.245	27.096	27.580	26.284
Pitiffik	...	...	...	...	...	...	...
Timmisartoqarfiit allat katillugit	183.865	197.259	210.760	208.362	216.367	214.902	200.634
Paamiut	...	739	6.848	7.078	5.546	4.733	4.249
Nuuk	55.620	60.213	63.575	63.043	65.451	72.957	69.324
Maniitsoq	17.196	17.336	16.880	17.400	14.283	10.885	8.829
Sisimiut	28.390	28.574	29.071	29.130	29.289	28.288	22.955
Kulusuk	13.767	13.348	14.103	14.207	13.572	14.927	14.738
Nerlerit Inaat	2.565	2.914	2.997	3.028	3.426	3.114	3.547
Aasiaat	18.244	21.265	20.912	21.311	28.934	25.706	19.427
Ilulissat	30.475	33.795	36.630	34.365	36.975	37.032	41.965
Qaarsut/Uummannaq	9.130	10.597	11.424	10.932	11.417	9.600	7.105
Upernavik	6.612	6.686	6.564	6.271	5.903	6.153	6.776
Qaanaaq	1.866	1.792	1.756	1.597	1.571	1.507	1.719
Qulimiguullit mittarfiiniit katillugit	36.552	33.155	30.546	29.014	29.386	30.875	31.043
Nanortalik	3.894	4.138	4.627	4.228	4.290	4.606	4.485
Qaqortoq	16.437	13.844	15.085	13.767	13.933	13.621	14.204
Narsaq	8.034	8.132	7.214	7.290	8.563	10.160	10.129
Paamiut	2.866	2.942	...	...	...	...	...
Maniitsoq	...	...	...	...	...	...	...
Alluitsup Paa	2.940	1.473	962	774	311	474	...
Qqeqertarsuaq	1.142	1.289	1.391	1.401	1.155	1.018	1.044
Qasigiannugit	1.239	1.337	1.267	1.554	1.134	996	1.181
Upernavik	...	...	...	...	...	...	...
Qulimiguullit unilatsiartarfiiniit katillugit	20.643	21.000	23.580	24.505	22.388	21.438	23.104
Uummannaq	4.773	5.012	5.073	5.213	5.541	5.189	4.834
Immikkoortortaqaarfik							
Ittoqqoortoormiit	595	958	885	860	996	748	834
Immikkoortortaqaarfik Avannaa	409	501	395	404	255	399	324
Immikkoortortaqaarfik Ammassalik	8.900	8.127	8.350	8.392	8.455	8.532	8.083
Qulimiguullit unilatsiartarfii allat	5.966	6.402	8.877	9.636	7.141	6.570	9.029

Najoqqutaq: Mittarfeqarfiit

Timmisartut qulimiguullillu mittarfinniit aallartut

Tabel 8. Timmisartut qulimiguullillu mittarfinniit aallartut

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Katillugit	32.833	31.757	33.196	31.497	32.348	33.984	32.493
Nunanut allanut aallartarfiit katillugit	7.171	7.138	7.597	6.891	7.217	7.696	7.537
Kangerlussuaq	4.351	4.342	4.322	4.043	4.322	4.673	4.826
Narsarsuaq	2.820	2.796	3.275	2.848	2.895	3.023	2.711
Pituffik							
Mittarfeqarfiit allat katillugit	13.612	14.363	15.426	14.244	14.824	16.484	15.249
Paamiut		27	382	367	327	338	265
Nuuk	3.542	3.524	4.032	3.580	3.782	4.819	4.162
Maniitsoq	784	783	844	821	619	606	520
Sisimiut	1.240	1.499	1.408	1.373	1.164	1.324	1.162
Kulusuk	1.602	1.566	1.691	1.579	1.485	1.678	1.598
Nerlerit Inaat	733	770	865	735	776	927	916
Aasiaat	1.207	1.294	1.346	1.152	1.639	1.375	1.139
Ilulissat	2.238	2.623	2.504	2.290	2.640	3.128	3.154
Qaarsut/Uummannaq	1.082	1.138	1.184	1.176	1.309	1.244	965
Upernavik	859	814	864	828	757	751	858
Qaanaaq	325	325	306	343	326	294	510
Qulimiguullit mittarfiiniit katillugit	5.750	4.149	4.239	4.079	4.036	3.854	3.706
Nanortalik	615	623	632	619	616	579	532
Qaqortoq	3.602	1.891	2.334	2.165	2.183	2.037	1.897
Narsaq	622	835	689	698	833	931	937
Paamiut	301	265					
Maniitsoq							
Alluitsup Paa	313	221	213	215			
Qeqertarsuaq	132	141	160	164	153	121	129
Qasigiannugit	165	173	211	218	251	186	211
Upernavik							
Qulimiguullit unilatsiartarfiiniit katillugit	6.300	6.107	5.934	6.283	6.271	5.950	6.001
Immikkoortortaqarfik							
Ittoqqoortoormiit	1.184	1.356	1.251	1.240	1.353	1.309	1.185
Immikkoortortaqarfik Avannaa	413	375	363	389	437	415	427
Immikkoortortaqarfik Ammassalik	236	253	171	155	130	163	169
Qulimiguullit unilatsiartarfii allat	1.754	1.999	1.827	1.831	1.976	1.785	1.793
Immikkoortortaqarfik							
Ittoqqoortoormiit	2.713	2.124	2.322	2.668	2.375	2.278	2.427

Najoqqutaq: Mittarfeqarfiit

Tikeraat unnuisut amerlassusaat sumiuussusaallu

Tabel 9. Tikeraat unnuisut amerlassusaat sumiuussusaallu

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tikeraat unnuisut katillugit	62640	62497	62440	68428	78551	76902	82985	84211	75389	72344	73801	80072
Katillugit	11058	9485	9050	14464	13103	12912	11872	12394	9560	10395	10516	11432
Kommuni kujalleq	11952	11355	11667	17861	17068	16585	17879	19377	18355	17155	18875	20523
Sermersooq kommune	19522	20071	21382	18427	26514	25192	26176	24826	21505	18162	19132	18401
Qeqqata kommunia	20108	21586	20341	17676	21866	22213	27058	27614	25969	26632	25278	29716
Akunnittarfinni unnuisut sumiuussusaat												
Kalaallit Nunaat	32116	32017	33172	35033	39750	37616	42167	84211	75389	72344	73801	80072
Danmark	20038	19239	18412	21909	24833	27030	26895	42400	40855	38941	39043	42912
Sverige	730	588	379	535	1000	1251	842	26731	22501	19342	20700	19096
Norge	594	557	522	595	551	736	736	1253	625	2233	745	1793
Island	376	772	475	565	968	1285	711	1035	898	873	811	1014
Tyskland	1574	1726	1654	1954	1498	1568	1736	857	775	660	759	1281
England	994	792	703	1032	944	864	918	1698	1800	1736	2111	2572
Holland	340	222	283	195	253	328	410	418	242	265	275	366
Frankrig	386	423	475	469	571	523	713	662	505	636	698	891
Italien	314	184	426	289	232	259	298	274	253	236	245	296
Europap sinnera	1196	1289	1620	1149	1426	1928	1881	2474	1992	2058	1983	2279
USA	1862	2130	2483	2452	2024	1763	2930	2266	1972	1877	1625	2327
Japan	630	746	407	777	363	601	329	532	417	148	264	349
Canada	901	819	762	569	581	466	722	633	506	671	800	679
Nunat allat	535	993	667	905	922	637	1584	1800	1039	1171	2365	3016
Ilisimaneqanngitsut	54	-	-	-	2635	47	113	-	-	85	-	-

bank.stat.gl/tunantg

Kilde Grønlands Statistik

Akunnittarfiit atorineqartarneri procentinngorlugit

Tabel 10. Akunnittarfiit atorineqartarneri procentinngorlugit

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	pct.										
Kommune kujalleq	27,2	29	24,2	28,7	30,4	26,5	27,5	24,2	24,5	27	26,3
Sermersooq kommune	46,3	39,1	40,7	39,9	41,2	41,5	47,4	43,8	45,4	48,2	43,1
Qeqqata kommunia	31,4	30,6	40,1	40	33,2	34,2	36,7	36,7	35	36,3	32,1
Qaasuitsup kommunia	44,4	46,6	44,1	47,6	42,2	43,9	39,2	38,3	39,3	35,7	39,2
Katillugit	37	35,4	37,3	39,1	36,6	36,7	37,8	36,2	36,6	37	36

<http://bank.stat.gl/tunkap>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

1. Nukissiuuteqarneq

Nukissiuuteqarneq

Kalaallit Nunaat 1993-mili namminerisaminik nukissiuuteqalerpoq, taamanili erngup nukinga atorneralerpoq maannalu aamma eqqakkanik ikuaallaavimmit kissap atorneratigut. Kalaallit Nunaanni namminerisamik nukissiorneq annertusiartoraluartoq sulii uuliamik annerusumik gasuuliaamik, petruuliumik aamma benzinamik eqqussuinissaq pinngitsoorneqasinnaangilaq.

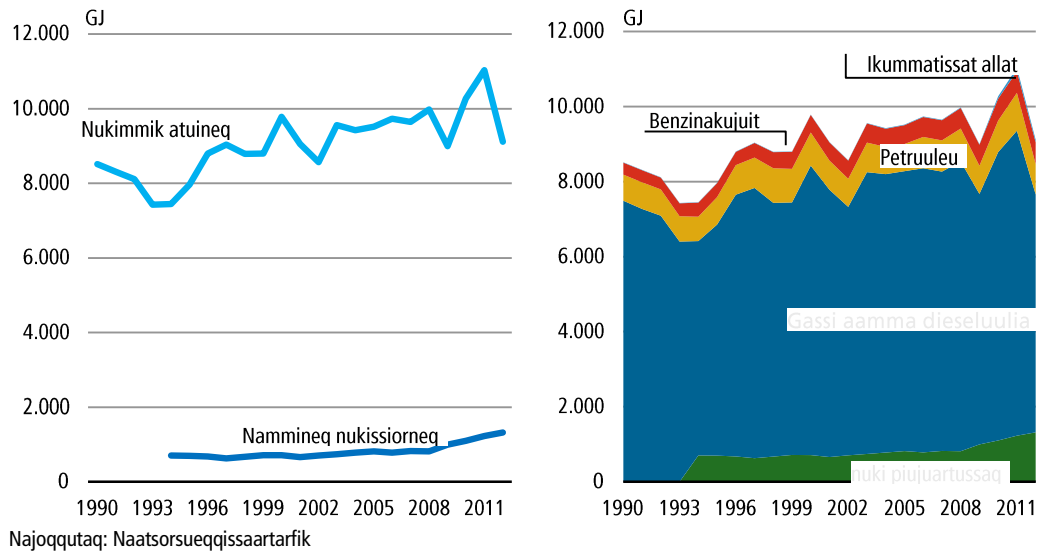
2009-mi ukiuni kingullerni arlaqartuni siullermeerluni nukimmik atuineq annikillivoq. Tamanna gasuuliamik innaallagissiornerup kiassarnerullu annikillineranik pissuteqarpoq. Uulia atorlugu nukissiornermi nukip ilarujussua atorneranngitsoortarpoq, nukip ilaata atorneranngitsoortarnera pinngitsoortinneqarsinnaavoq erngup nukinga atorlugu nikissiorneq. 2009-mi erngup nukinga atorlugu nukissiorneq annertuserujussuarmat tamanna pivoq, uulia atorlugu nukissiorneq annikillisinneqarami, tamanna titartagaq 1.1-mi takuneqarsinnaavoq.

2010-mi, 2011-mi 2012-milu uulia atorlugu nukissiorneq annikilleqqippaq. Taamaakkaluartoq nukimmik atuineq tamarmiisoq 2010-mi 2011-milu annertusivoq, tamannalu geologit misissuinerannik pissuteqarpoq, uuliamik misissueqqaarnerit tassani pissutaanerullutik. 2010-mi 2011-milu uuliamik misissueqqaarluni qillerinerit arfineq pingasut pisimapput. Qillerinerit suliallu taakkununga attuummassuteqartut nunatta ukiumut nukissiamik atuinerata 20 procentianik atuipput.

2011-ip kingorna uuliamik qillerilluni misissueqqaarnerit unitsikkallarnerqarput. Tamatuma kinguneraa Kalaallit Nunaata nukissiuutinik atuinerata 2009-mi atuisimanerata nalinganut apparnera. 2012-mi Kalaallit Nunaat nukissiuutinik 9.114 TJ-mik atuisimavoq. 2009-mut sanilliullugu annertunerulaarpoq 2011-mulli sanilliullugu 17,4 procentimik apparnerusimalluni. Piujuannartumik nukissiorneq aatsaat taamak annertutigisimavoq, tassa nukissiornerup 14,5 procenterisimammagu.

Piujuartussamik nukissiorneq gassimik silaannarsuarmik kissatsitsilertartumut aamma silaannaap kissakkiartorneranut sunniuteqartorujussuuvuq. Piujuartussamik nukissiornerup annertusinera gassimik silaannarmik kissatsitsilertartumik millisitsisarpaq, nukissiornermik atornerartartunik mingutsitsisartunik ass. uulianik atuineq millisarmat.

Titartagaq 1.1. Nammineerluni nukiusiorneq aamma nukissiuutinik atuineq

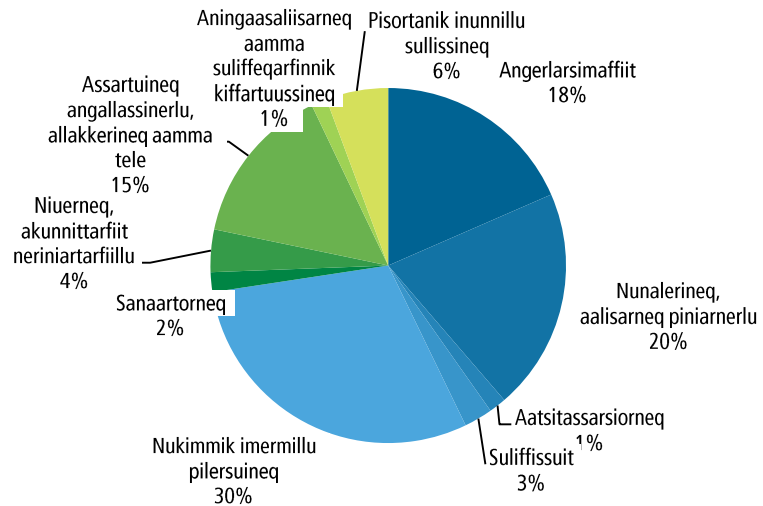

Nukik piujuartussaq erngup nukinganit imaluunniit seqernup nukinganit pinngortinneqartarpoq. Nukik piujuartussaq silaannarsuarmik kissatsitsisartuunngilaq, CO_2 -millu aniatsitsisuunnani. Ikummatissat ass. orpiit allallu uumassusilimmit pinngortut alliartornerminni silaannarsuarmik CO_2 -mik atuisimasut ikummatissatut atorneqaraangamik CO_2 -mik aniatitsisarput.

Nukimmik atuineq angerlarsimaffinni atuinerlut suliffeqarfiillu atuinerinut immikkoortillugu takuneqarsinnaavoq titartagaq 1.2-mi. Titartakkami tassani erserpoq nukimmik imermillu pilersuineq nukimmik atuinerup 30 procentisimagaa. Atuiiffiunerpaap tullerisimavaa nunalerineq, aalisarneq piniarnerlu nukimmik atuinerup 20 procentia taakkunani atorneqarsimavoq. Angerlarsimaffiit nukimmik atuinerup 18 procentianik atuisimapput, assartuineq angallassinerlu, allakkeriveqarneq aamma tele nukimmik atuinerup 15 procentianik atuisimapput.

Innaallagialik kiassarnerlu nukimmik imermillu pilersuinerup ataaniittut, atuisumut tuttarput nukissionernermi atorneqaratik. Taamaattumik suliffeqarfinni allani nukimmik titartakkami 1.2-mit takutinneqartumit atuineq annertuneruvoq.

Titartagaq 1.2. 2012-mi nukimmik atuineq angerlarsimaffinnut suliffeqarfinnullu immikkoortillugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2. Nukimmit atuinermit silaannarsuarmi kissatsitsisartumik aniatitsineq

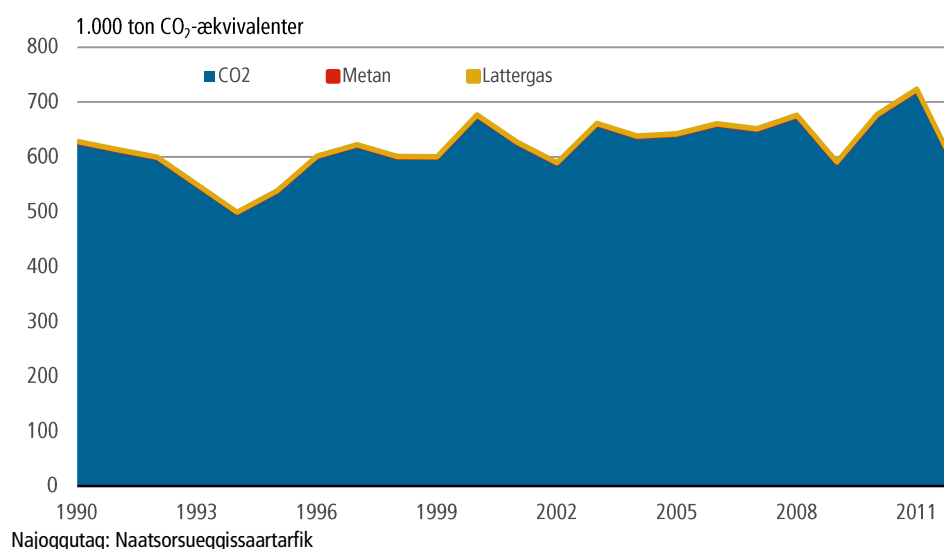
Silaannarsuarmik kissatsitsisartut

Uumassusillit atorlugit ikummateqarnermi silaannarsuarmik kissatsitsisartut CO₂-it, metanit lattergassillu silaannarsuarmut aniatinneqartarput. 2012-mi Kalaallit Nunaata nukimmik atuineranit mingutsisinerup 99,5 procentia CO₂-juvoq silaannarsuarmik kissatsitsisartuq.

Mingutsitsineq metanimeersoq 0,2 procentiusimavoq lattergas 0,3 procentiulluni. Titartagaq 2.1-mi CO₂ tunngavigalugu uutortarneqarsimasut mingutsitsinerit takuneqarsinnaapput. CO₂-ækvivalentit atorlugit uutortarneqarsimasut mingutsitsinerit silaannarsuarmi assigiinngitsunik mingutserisarnerit immikkut siginiarneqarsimavoq, assigiinngitsunik mingutsitseriaaseqarnertik pissutigalugu assigiinngitsumik kissatsitseriaaseqarput.

Kalaallit Nunaanni nukissiornermi, angallassinermi assartuinermilu aamma toqqaannarlugu kiassarnerni uuliamik qanoq annertutigisumik atuisimaneq apeqqutaalluni ukiumiit ukiumut silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutsitsineq nikerarpoq. 2011-mi silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutserineq aatsaat taamak qaffasitsigaaq. 2012-mili uuliamik misissuinermi qillerisoqannginnera kiisalu piujuaannartumik nukissiorneq pissutaallutik silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutsitsineq annikillerujussuarpoq, 1995-miilli taamatut mingutsitsineq aatsaat taamak appasitsigaluni.

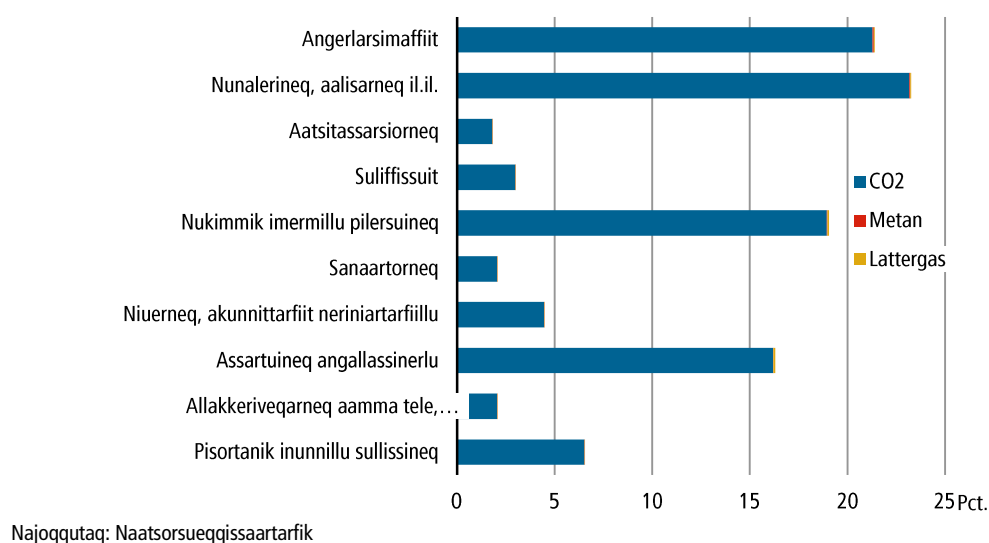
Titartagaq 2.1. Nukimmik atuinnermit silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutsitsineq

3. Suliffeqarfiit silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutsitsinerat

Suliffeqarfiit silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutsitsinerat 2012-mi angerlarsimaffiit nukimmik atuinnerannit silaannarsuarmik kissatsitsisartumik mingutsitsinerat mingutsitsinerup tamarmiusup 21 procenteraa. Suliffeqarfiit mingutsitsinerup 79 procenteralugu, takuuk titartagaq 3.1.

Titartagaq 3.1. silaannarsuarmik kissatsitsisartumik suliffeqarfiit aamma angerlarsimaffiit mingutserinerat

Nunalerineq, aalisarnek il.il. silaannarmik kissatsitsisartumik mingutserineq mingutserinerup tamarmiup 23 procenterivaa. Tassani mingutserineq aalisariutinit annerpaamik pisuuvoq.

2012-mi nukimmik imermillu pilersuineq mingutsitsinerup tamarmiusup 19 procentianik mingutsitsisimavoq. Nukimmik imermillu pilersuineq innaallagiamik avataaniillu kissamik pilersuinerulluni.

Assartuineq angallassinerlu mingutsitsinerup tamarmiusup 16 procentianik mingutsitsisimavoq. Suliffeqarfiit suliffeqarfinnik inunnillu kiffartuussisartut tamarmik tassani pineqarput. Tassunga ilaanngillat suliffeqarfiit inuillu namminnek pigisaminnik biiliniq usisaatilinnik nalinginnaasunillu assartuutillit.

4. Kalaallit Nunaat aamma Kyotomi isumaqatigiissut

Kalaallit Nunaat aamma Kyotomi isumaqatigiissut

FN-ip sinaakkusiisumut silap pissusaanut tunngasumut isumaqatigiissutaanut Kalaallit Nunaat ilaanngilaq. Kalaallit Nunaat aamma FN-ip silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutserinermut annikillisaanissamut isumaqatigiissummut ilaanngilaq.

Inatsisartut Danmarki piumasaqarfigaat Kyotomi isumaqatigiissut Kalaallit Nunaat pisussaaffilernagu aaliangersaaqqullugu. Savalimmiormiut immikkut ittumik aamma aaliangiiffigineqarput. Septemberimi 2001-mi Kalaallit Nunaat Danmarkilu Kyotomi isumaqatigiissut pillugu immikkut ittumik isumaqatigiissuteqarput. 1990-mut sanilliullugu Kalaallit Nunaat silaannarsuarmik kissatsitsisartunik mingutserinini annikillisinniassagaa isumaqatigiissummut ilaavoq. Taassuma saniatigut Kalaallit Nunaannit silaannarmik kissatsitsisartunik aniatitsisimanini pillugu ukiumoortumik FN-imut nalunaaruteqartalertussanngorpoq.

5. Nukissiorfiit

Nukissiorfiit

Nukissiorfiit Namminersorlutik Oqartussat ataanni suliffeqarfiuvoq. Nukissiorfiit nunaqarfinni illoqarfinnilu innaallagissamik, imermik kissamillu tunisassiorlutillu pisortatigoortumik pilersuisuupput.

Illoqarfinni innaallagissamik imermillu pilersuineq

Pisortat innaallagissiorfiutaat siullesq 26. oktober 1949 Nuummi atuutilesqaaq. Illoqarfinni allani tulleriarineq malillugu innaallagissiorfinnik pilersitsiortortoqarpoq. 1975-mi Kangaatsiaq kingulliulluni pisortat innaallagissiiuutaannik peqalerpoq. Aningaasat atortorissaarutillu aporfiupput illoqarfiit akornanni pilersuisoqarsinnaanneranut nunap isorartunerujussua pissutaalluni.

Erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqalernerata tungaanut nukissiorfiit dieselitortut atorlugit innaallagiamik illoqarfinni pilersuisoqarpoq. Nukissiorfippassuit mikisuaanerat nukissiorfiillu pissamaataat pissutaallutik innaallagissiorneq akisuvoq. Atuisut silap pissusaa pissutaalluni sivilisuummik innaallagiasq pinngitsoorsinnaanngilaat.

1960-mi pisortatigoortumik kiassarnermik pilersuisoqalerpoq, taamani atuarfimmik sanasoqarnera pissutaalluni Maniitsoq illoqarfinni siullersaalluni kiassarnermik pilersuisoqalermat. Ullutsinni Nukissiorfiit illoqarfinni 12-ni kiassarnermik pilersuiupput.

1993-mi Nuup kujataani Utoqqarmiut kangerluarsunnguanni erngup nukinganik pilersuisoqalerpoq. Ullumi ukiut 20-it qaangiussimalernerini Kalaallit Nunaanni tallimanik erngup nukinga atorlugu nukissiuuteqarpoq. Illoqarfiit erngup nukinga atorlugu pilersorneqartut tassaapput: Nuuk, Sisimiut, Ilulissat, Qaqortoq, Narsaq aamma Tasiilaq. Erngup nukingata atulerneraniit innaallagiasq atorlugu kiassarneq illoqarfinni ukunani: Nuummi, Sisimiuni, Qaqortumi aamma Narsami atorneqalerpoq.

Kalaallit Nunaanni brintiliorfik siullesq

Kalaallit Nunaanni brintiliorfik siullesq Nukissiorfinnit pilersinneqarpoq 2010-mi. Brintiliornermik, brintimik assartuinermik brintimillu atuinnissamik misilittagaqalernissaq anguniarlugu brintiliorfik pilersinneqarpoq. Anguniarneqartut ilagaat brintip innuttaasunit ilisimaneqarnerulernissaa.

Nunaqarfinni pilersuineq

Nalinginnaasumik nunaqarfinni innaallagissamik pilersuineq illoqarfinnut sanillullugu isumannarneruvoq, nunaqarfinni pissamaatinik innaallagissiorfeqaannginnera pissutaalluni. Isumannaallisaanissaq eqqarsaatigalugu nunaqarfinni nukissiorfiit sapinngisaq tamaat pingasunik generatoreqartinneqarput. Generatori ataaseq atorsinnaanngikkaangat generatorit marluk atorlugit innaallagissiorortoqarsinnaasarpoq.

Nukissiorfiit akisussaaffiisa avataani nunaqarfiit savaateqarfiillu avinngarusimasut namminneq pigisaminnik angallanneqarsinnaasunik generatoreqartitserput.

Nunaqarfinni pisortat kiassaasuunngillat. Nunaqarfiit ilamerngini pisortat illuutaat kiassarneqarput, nalinginnaasuunnerulluni illuni sullivinni generatorit kissamik aniatitaannik kissamik pilersuinerit. Nunaqarfinni illut amerlanerpaat uulia atorlugu kissarsuutit atorneqartarput.

Imerk pilersuineq

1950-mi pisortat imermik pilersuisalersimapput, taamani Narsami erngup nukinganik pilersuinissaq eqqarsaatigalugu misissuisoqalermat.

Maanna illoqarfiit tamarmik nunaqarfiillu 51-it Nukissiorfinnit ukioq kaajallallugu imermik pilersorneqarput. Illoqarfinni imermik tatsineersunit kuunneersunillu pilersuisoqarpoq. Imeq ruujorsuit atorlugit imeqarfimmukaaneqartarpoq tassanilu salinneqareeraangami innuttaasunut ingerlateqqinneqartarluni.

Qaanaami ukiuunerani imeq toqqaannartumik atorneqarsinnaajunnaaraangat nilammik aassikkamik pilersuisoqartarpoq.

Imeq ruujorsuit atorlugit imaluunniit illut tankersuaqarsimagaangata biilit tankillit atorlugit assartorneqartarpoq. Nunaqarfinni qaqutigoorpoq erngup toqqaannartumik illunut assartorneqartarnera, nalinginnaasumik imertartarfinnut ingerlatinneqartarami. Nunaqarfiit qulingiluat imeqarfinnit imermik tarajuiaannikkut pilersorneqarput.

Nunaqarfinni imeqarfeqanngitsuni aasakkut ruujorit atorlugit illut puilasunit, kuunnit, tatsinit sermimiillu, ukiumilu apummit imermik pilersorneqartarput.

2012-mi nukimmik atuineq

Tabel 1. 2012-mi nukimmik atuineq

	Ikum- matis- sat imer- palasut katil- lugit	Gasuu- lia	Benziin	Petruu- liu	Timmi- sartunut DFA benziina	Uulia akuia- gaan- ngitsoq	Uulia annaa- saq	Gassi puiaa- samiit- toq	Nukik piuju- aan- nartoq	Kissaq avataa- neersaq
	1.000 liter							kg	MWh	
- Pilersuineq	-	-	-	-	-	-	-	-	423.165	-
- Atoqqiineq	260	-	-	-	-	-	260	-	-	-

- Eqqussuineq	294.952	242.043	16.190	20.941	4.590	198	10.989	-	83.494	-	-	-
Atorneqarsinnaasut tamarmik (= Atorneqarsimasut tamarmik)	295.212	242.043	16.190	20.941	4.590	198	10.989	260	83.494	423.165	-	-
- Allanut tunisineq	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Nunanit allaneersunit pilersuineq	73.303	64.689	-	-	-	-	8.614	-	-	-	-	-
Annaasaqarneq aamma ledningit												
- pissutaallutik annaasaqarneq	2.856	2.348	508	-	-	-	-	-	-	57.146	-	-
- Toqqortanik atuineq	-2.677	659	-2.092	-2.246	-	-2	1.004	-	-	-	-	-
Nunap iluarni atorneqartut tarmik	221.729	174.347	17.774	23.186	4.590	200	1.371	260	83.565	366.019	314.344	217.847
- Illumi atukkat	47.630	42.153	1.847	2.343	1.287	-	-	-	34.157	-	97.447	117.637
- Naasorissaaneq, piniarneq il.il. Aalisarneq aalisarermillu	306	284	19	3	-	-	-	-	121	-	47	-
- ikorsiisarneq	52.513	43.096	9.362	55	-	-	-	-	7.277	-	559	-
- Aatsitassanik piaaneq	4.019	3.528	9	479	1	-	-	-	1.076	-	232	-
Nerisassanik, imigassanik nioqqutissanillu tamanik atortussiorneq	5.715	5.595	103	1	16	-	-	-	1.170	-	31.697	888
- Allani atortussiorneq	950	874	66	11	-	-	-	-	466	-	2.971	-
Nukimmik imeqarermillu												
- pilersuineq	39.409	37.781	138	191	1.038	-	-	260	173	366.019	14.652	-
<i>- tassanilu allamut nuussinerit</i>	<i>37.581</i>	<i>36.208</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>1.114</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>260</i>	<i>-</i>	<i>366.019</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Sanaartorneq, piliorneq												
- pisaartornerlu	4.690	3.416	1.140	91	43	-	-	-	22.744	-	8.241	647
Amerlanaarlugit niuerneq,												
- iluarsaassisarfiit biilerniarfiillu	1.354	1.090	197	6	62	-	-	-	1.951	-	2.585	1.528
Atugassaarniarneq iluarsaas-												
- sisarfeqarneq biilit pinnagit	7.348	6.823	463	35	27	-	-	-	150	-	39.397	7.472
- Akunnittarfiit neriniartarfiillu	1.324	829	151	25	319	-	-	-	3.392	-	8.820	8.638
Angallassineq tamassumanilu												
- sulliviit oqilisaasut	37.133	12.642	2.607	18.834	1.478	200	1.371	-	2.664	-	25.959	35.081
Allakkerineq attaaveqaateqar-												
- nerlu, aningaasaliisarneq												
- sillimmasiisarnelru	1.000	731	242	15	12	-	-	-	33	-	13.975	2.081
Attartortitsineq, illoqarnikkut												
sullissineq niuvertarfeqarnikkullu												
- sullissineq	3.723	2.628	768	266	60	-	-	-	1.830	-	5.850	1.927
Pisortat ingerlatsenerat												
- sullissinerallu	13.446	11.841	591	779	235	-	-	-	6.255	-	54.380	35.679
Peqatigiiffiit, kulturi												
- eqqagassalerinerlu	1.170	1.036	70	52	12	-	-	-	106	-	7.533	6.269
- Nalunaarneqanngilaq	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Uummassusillit atorlugit ikummatissanik atuineq

Tabel 2. Uummassusillit atorlugit ikummatissanik atuineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	GJ								
Suliffeqarfinni angerlar-simaffinnilu tamakkerlugit	8.644.432	8.699.898	8.951.828	8.827.178	9.162.815	8.000.316	9.171.768	9.804.476	7.796.793
Suliffeqarfinni tamani	6.343.488	6.522.353	6.524.634	6.886.275	7.131.507	6.237.964	7.461.814	8.056.909	6.114.828
Angerlasimaffinni atukkat	2.300.944	2.177.545	2.427.194	1.940.903	2.031.309	1.762.351	1.709.954	1.747.568	1.681.965
Nunalerineq, aalisarneq	1.403.485	1.658.971	1.292.515	2.101.223	2.061.934	1.780.554	1.708.285	1.864.483	1.985.967

aatsitassarsiornerlu									
Nunalerineq, piniarneq il.il.	17.027	18.754	18.065	15.205	15.074	12.415	13.312	12.319	10.789
Aalisarneq aalisarnemillu									
ikiorsisarneq	1.294.792	1.491.620	1.138.537	1.898.072	1.848.107	1.671.935	1.580.468	1.609.052	1.833.042
Aatsitassanik piaaneq	91.666	148.598	135.913	187.945	198.753	96.205	114.506	243.111	142.136
Suliffissuit	353.446	359.749	365.176	342.689	385.110	314.988	261.902	239.892	235.772
Nerisassaliorfiit, imigassaliorfiit									
aamma tupaliorfiit	301.420	308.574	306.294	295.655	334.916	276.302	231.098	206.758	202.280
Annoraamernit ammillu atorlugit									
suliffissuit	8.103	8.369	9.979	8.020	12.465	10.306	8.415	9.961	10.042
Qisuit, pappiaqqat atorlugit									
suliffissuit grafikerillu	12.729	13.606	15.211	11.585	8.680	5.968	4.632	5.163	5.112
Kemi aamma plastikki atorlugit									
suliffissuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujaqqat, marraat igalaamerngillu									
atorlugit suliffissuit	8.019	7.212	8.321	8.351	9.335	7.812	6.661	7.489	8.675
Saviminilerinerit	22.921	21.481	24.709	18.571	18.958	14.054	10.669	10.083	9.029
Pequtiliorfiit allallu	254	507	662	506	756	546	426	437	633
Nukimmik imeqarnermillu									
pilersuineq	1.812.272	1.791.457	1.868.046	1.764.322	1.877.955	1.623.133	1.376.289	1.346.846	1.395.863
Sanaartorneq, piliorneq									
pisaartornerlu	285.798	280.395	300.530	295.611	275.652	222.346	196.645	207.331	163.734
Niuerneq, akunnittarfiit									
aamma neriniartarfiit	351.907	343.380	372.176	345.197	378.035	336.658	278.374	344.579	352.929
Biileerniarfiit, biilileriviit orsiiviillu	25.000	23.318	26.390	22.787	24.633	16.163	14.235	14.190	17.268
Amerlasuukkaarlugit pisiniarfiit									
(biilit pinnagit)	42.634	39.957	40.645	35.856	35.384	29.677	29.069	32.251	30.194
Atugassaarniarneq									
iluarsaassisarfeqarneq biilit									
pinnagit	218.216	215.719	229.222	219.781	250.247	231.720	184.712	250.533	259.003
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	66.057	64.387	75.920	66.773	67.771	59.098	50.358	47.606	46.464
Assartuineq angallassinerlu,									
allakkeriviit aamma tele	1.392.846	1.361.606	1.452.971	1.326.930	1.390.669	1.269.389	1.286.124	1.373.416	1.322.806
Assartuineq angallassinerlu	1.363.654	1.335.737	1.422.735	1.297.943	1.365.139	1.240.298	1.265.776	1.352.576	1.300.699
allakkeriviit aamma tele	29.192	25.868	30.235	28.987	25.530	29.091	20.347	20.839	22.106
Aningaasaliisarneq aamma									
suliffeqarfinnik sullissineq	100.646	96.443	127.369	108.557	132.788	117.635	1.720.505	2.094.975	142.074
Aningaasaliisarneq									
sillimmasiisarnerlu	7.038	6.310	7.721	6.428	19.564	14.804	12.058	12.839	12.578
Attartortitsiviit illunillu niuertut	17.290	17.575	22.434	20.146	27.137	20.789	17.531	17.915	46.918
Suliffeqarfinnik kiffartuussiviit	76.318	72.558	97.214	81.982	86.087	82.042	1.690.915	2.064.222	82.579
Pisortanik aamma inunnik									
kiffartuussiviit	643.088	630.352	745.851	601.746	629.365	573.261	633.691	585.388	515.683
Pisortat allaffissornerat	338.207	332.888	395.723	324.871	356.842	373.635	466.538	421.281	358.940
Ilinniartitaaneq	142.026	139.921	159.795	118.813	114.057	85.209	72.415	72.592	69.532
Peqqinnissaqarfik	30.131	28.031	37.940	33.593	37.210	23.503	20.693	19.967	20.207
Inunnik ikorfartuiviit	53.356	50.929	59.603	46.439	47.099	34.353	27.461	25.913	25.774
Peqatigiiffiit, kulturi									
eqqaaveqarnerlu	79.369	78.583	92.789	78.031	74.157	56.562	46.584	45.635	41.230

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Innaallagiamik kissamillu atuineq

Tabel 2. Innaallagiamik kissamillu atuineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	MWh								
Suliffeqarfinni	437.634	443.190	481.504	482.687	498.493	497.376	468.426	520.322	532.191

**angerlarsimaffinnilu
tamakkerlugit**

Suliffeqarfinni tamani	291.573	295.489	291.617	293.165	303.497	302.293	287.421	316.186	317.107
Angerlasimaffinni atukkat	146.061	147.700	189.887	189.522	194.996	195.083	181.005	204.136	215.084

Nunalerineq, aalisarneq

aatsitassarsiornerlu	1.791	1.819	1.362	1.178	1.073	822	1.113	1.682	837
Nunalerineq, piniarneq il.il.	137	139	104	87	74	40	48	55	47
Aalisarneq aalisarnermillu ikiorsiisarneq	1.106	1.123	841	691	544	550	522	546	559
Aatsitassanik piaaneq	548	557	417	400	455	232	543	1.081	232

Suliffissuit

Suliffissuit	50.614	51.380	38.993	40.742	43.170	42.530	44.468	39.528	35.555
Nerisassaliorfiit, imigassaliorfiit aamma tupaliorfiit	44.627	45.301	34.440	37.193	39.029	40.185	41.898	36.125	32.584
Annoraamernit ammillu atorlugit suliffissuit	1.365	1.386	1.038	872	954	609	549	793	756
Qisuit, pappiaqqat atorlugit suliffissuit grafikerillu	2.381	2.417	1.811	1.262	1.613	658	824	1.127	839
Kemi aamma plastikki atorlugit suliffissuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujaqqat, marraat igalaamerngillu atorlugit suliffissuit	213	217	162	161	155	139	129	222	128
Saviminilerinerit	1.990	2.020	1.513	1.232	1.390	925	1.052	1.241	1.233
Pequtiliorfiit allallu	37	38	28	22	27	15	16	19	15

Nukimmik imeqarnermillu

pilersuineq	15.833	16.073	12.040	12.283	11.877	12.731	13.241	14.488	14.652
Sanaartorneq, piliorneq									
pisaartornerlu	17.934	18.203	14.138	12.412	11.353	9.961	6.732	8.801	8.887
Niuerneq, akunnittarfiit aamma neriniartarfiit	64.164	65.071	58.011	58.010	62.599	67.864	62.015	63.383	68.441
Biileerniarfiit, biillilervit orsiivillu	2.062	2.093	1.630	1.358	1.265	940	940	1.165	850
Amerlasuukkaarlugit pisiniafiit (biilit pinnagit)	3.775	3.826	3.678	3.333	3.357	2.619	2.246	2.844	3.263
Atugassaarniarneq									
iluarsaassisarfeqarneq biilit pinnagit	45.814	46.489	37.675	39.834	43.351	46.499	43.762	42.454	46.869
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	12.513	12.663	15.028	13.486	14.626	17.806	15.067	16.921	17.459

Assartuineq angallassinerlu,

allakkeriviit aamma tele	59.236	59.888	78.728	75.981	71.590	74.083	72.569	76.809	75.647
Assartuineq angallassinerlu	44.708	45.149	66.331	62.743	58.999	62.098	59.562	62.665	61.041
Allakkeriviit aamma tele	14.528	14.739	12.397	13.238	12.591	11.986	13.007	14.144	14.606

Aningaasaliisarneq aamma

suliffeqarfinnik sullissineq	12.949	13.131	11.865	10.420	11.930	8.777	8.519	10.143	9.226
Aningaasaliisarneq sillimmasiisarnerlu	1.300	1.318	1.192	1.038	1.110	817	856	1.381	1.450
Attartortitsiviit ilunillu niuertut	3.684	3.733	3.752	3.253	3.787	3.385	3.163	3.046	2.905
Suliffeqarfinnik kiffartuussiviit	7.965	8.080	6.920	6.128	7.033	4.575	4.500	5.716	4.871

Pisortanik aamma inunnik

kiffartuussiviit	69.052	69.925	76.480	82.139	89.905	85.524	78.764	101.351	103.861
Pisortat allaffissornerat	30.158	30.604	24.618	26.558	30.687	29.205	30.391	38.535	39.332
Ilinniartitaaneq	11.704	11.804	19.496	20.316	19.801	17.016	13.026	24.393	23.269
Peqqinnissaqarfik	6.929	7.005	9.233	11.850	16.251	18.348	17.082	14.476	16.429
Inunnik ikorfartuiviit	7.854	7.948	9.393	9.689	9.128	8.555	7.189	8.738	11.028
Pegatigiiffiit, kulturi eqqaaveqarnerlu	12.407	12.564	13.739	13.726	14.038	12.400	11.076	15.209	13.803

Kilde: Grønlands Statistik

Imerkik atuineq

Tabel 4. Imerkik atuineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	m3								

Suliffeqarfinni angerlarsimaffinnilu tamakkerlugit	5.994.191	6.007.721	6.059.321	6.226.700	6.438.087	5.377.877	5.242.366	5.089.807	4.958.038
Suliffeqarfinni tamani	4.703.675	4.718.965	4.758.234	4.875.677	5.063.417	3.972.391	3.833.027	3.636.604	3.491.296
Angerlasimaffinni atukkat	1.290.516	1.288.756	1.301.086	1.351.024	1.374.670	1.405.487	1.409.339	1.453.203	1.466.742
Nunalerineq, aalisarneq aatsitassarsiornerlu	34.662	56.318	50.978	63.883	61.088	18.198	139.052	66.716	190.756
Nunalerineq, piniarneq il.il.	244	244	246	270	202	90	118	101	102
Aalisarneq aalisarnemillu ikiorsiisarneq	1.269	1.268	1.280	1.121	795	568	532	451	856
Aatsitassanik piaaneq	33.149	54.807	49.452	62.493	60.091	17.540	138.402	66.164	189.798
Suliffissuit	3.528.281	3.523.470	3.557.181	3.594.076	3.780.263	2.948.077	2.768.415	2.836.716	2.582.425
Nerisassaliofiit, imigassaliofiit aamma tupaliofiit	3.489.876	3.485.117	3.518.461	3.553.110	3.742.989	2.929.385	2.760.998	2.822.649	2.567.981
Annoraamernit ammillu atorlugit suliffissuit	31.929	31.885	32.190	34.019	31.102	14.925	2.260	10.437	12.361
Qisuit, pappiaqqat atorlugit suliffissuit grafikerillu	943	941	950	1.011	1.057	540	775	571	143
Kemi aamma plastikki atorlugit suliffissuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujaqqat, marraat igalaamerngillu atorlugit suliffissuit	529	528	533	487	645	450	503	479	316
Saviminilerinerit	5.006	4.999	5.047	5.449	4.470	2.778	3.879	2.581	1.624
Pequtiliofiit allallu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nukimmik imeqarnermillu pilersuineq	24.983	24.949	25.187	25.443	42.833	63.281	67.630	50.614	53.939
Sanaartorneq, piliorneq pisaartornerlu	83.567	83.453	84.252	86.143	77.827	74.031	77.046	75.104	74.374
Niuerneq, akunnittarfiit aamma neriniartarfiit	224.224	223.918	226.061	252.382	239.639	183.798	160.186	145.752	168.283
Biileerniarfiit, biilileriviit orsiiviillu	4.593	4.587	4.631	5.159	4.519	2.856	3.822	2.941	3.037
Amerlasuukkaarlugit pisiniarfiit (biilit pinnagit)	6.124	6.115	6.174	6.619	5.872	3.953	4.685	3.430	3.808
Atugassaarniarneq	95.028	94.898	95.806	113.136	86.025	51.650	51.909	54.650	74.678
iluarsaassisarfeqarneq biilit pinnagit	118.479	118.318	119.450	127.468	143.222	125.340	99.770	84.731	86.760
Assartuineq angallassinierlu, allakkeriviit aamma tele	138.066	137.878	139.197	121.627	107.278	123.218	139.866	119.072	101.734
Assartuineq angallassinierlu	125.784	125.612	126.814	116.726	95.963	110.621	125.986	108.216	88.374
Allakkeriviit aamma tele	12.283	12.266	12.383	4.901	11.315	12.597	13.880	10.856	13.360
Aningaasaliisarneq aamma suliffeqarfinnik sullissineq	39.763	39.709	40.088	43.759	48.132	34.501	30.580	26.341	28.177
Aningaasaliisarneq sillimmasiisarnierlu	2.932	2.928	2.956	3.193	3.122	1.731	1.554	1.858	5.828
Attartortitsiviit illunillu niuertut	28.648	28.609	28.882	31.124	35.938	24.662	19.507	12.689	11.933
Suliffeqarfinnik kiffartuussiviit	8.184	8.172	8.251	9.442	9.072	8.108	9.519	11.793	10.416
Pisortanik aamma inunnik kiffartuussiviit	630.129	629.269	635.290	688.363	706.357	527.287	450.252	316.288	291.608
Pisortat allaffissornerat	106.639	106.494	107.513	115.688	105.570	105.766	108.884	69.686	73.798
Ilinniartitaaneq	115.975	115.817	116.925	126.170	142.383	116.904	81.558	55.336	53.049
Peqqinnissaqarfik	86.468	86.350	87.176	95.478	117.428	83.875	52.081	37.969	36.161
Inunnik ikorfartuiviit	182.822	182.573	184.320	200.209	194.022	119.962	112.245	89.624	72.109
Peqatigiiffiit, kulturi eqqaaveqarnerlu	138.225	138.036	139.357	150.819	146.953	100.780	95.485	63.673	56.490

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Ikummatissat uummassusillit atorlugit nukimmik atuineq

Tabel 5. Ikummatissat uummassusillit atorlugit nukimmik atuineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------

	GJ								
Katillugit	8.644.432	8.699.898	8.951.828	8.827.178	9.162.815	8.000.316	9.171.768	9.804.476	7.796.793
Benziina	481.437	498.034	527.100	531.472	544.236	559.037	582.135	571.446	576.091
DFA	193.522	165.760	227.291	214.502	209.502	226.703	209.493	172.399	160.731
Gasuulia	7.224.902	7.293.254	7.344.189	7.229.546	7.513.149	6.448.506	7.474.868	7.953.541	6.179.045
Petruuliu	725.682	724.126	835.150	832.570	876.164	750.072	838.911	1.009.938	806.879
Timmisartunut benzina	2.799	3.545	3.172	4.603	5.355	2.444	2.830	1.343	6.226
Uulia akuiagaangitsoq	-	-	-	-	-	-	49.993	82.494	54.609
Uulia annaasaq	9.385	9.404	9.393	9.351	9.320	9.276	9.319	9.346	9.368
Gassi puiaasamiittoq	6.705	5.775	5.533	5.133	5.088	4.277	4.220	3.969	3.844

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nukimmik piujuaannartumik atuineq

Tabel 6. Nukimmik piujuaannartumik atuineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	GJ								
Nukiup ataavartup katinnera	779.724	817.862	783.419	821.987	814.354	995.844	1.101.345	1.228.472	1.317.669
Erngup nukinganik									
innaallagissiorneq	691.200	730.800	705.600	734.400	727.200	915.671	1.011.600	1.137.600	1.215.040
Eqqakkat	88.524	87.062	77.819	87.587	87.154	80.173	89.745	90.872	102.628

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nukimmik atuinerup kinguneranik silaannarsuarmik kissatsitsineq

Tabel 7. Nukimmik atuinerup kinguneranik silaannarsuarmik kissatsitsineq

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	ton CO ₂ -ækvivalenter								
Suliffeqarfinni									
angerlarsimaffinnilu									
tamakkerlugit	638.966	643.069	661.366	652.219	676.906	591.663	677.847	724.377	577.120
Suliffeqarfinni tamani	469.835	483.015	482.973	509.663	527.679	462.225	552.263	596.061	453.600

Angerlasimaffinni atukkat	169.132	160.054	178.392	142.557	149.227	129.438	125.584	128.316	123.519
Nunalerineq, aalisarnek									
aatsitassarsiornerlu	102.070	120.829	93.812	153.353	150.518	129.737	124.285	135.792	144.711
Nunalerineq, piniarneq il.il.	1.249	1.376	1.325	1.115	1.106	910	976	904	791
Aalisarnek aalisarnemillu ikiorsiisarnek	94.082	108.528	82.495	138.419	134.806	121.773	114.927	117.082	133.503
Aatsitassanik piaaneq	6.739	10.926	9.992	13.819	14.607	7.055	8.382	17.806	10.416
Suliffissuit	25.978	26.441	26.837	25.183	28.294	23.139	19.235	17.616	17.316
Nerisassaliorfiit, imigassaliorfiit aamma tupaliorfiit	22.165	22.691	22.521	21.739	24.617	20.307	16.983	15.193	14.863
Annoraamernit ammillu atorlugit suliffissuit	594	614	732	588	915	756	617	731	737
Qisuit, pappiaqqat atorlugit suliffissuit grafikerillu	934	998	1.117	850	636	437	339	378	374
Kemi aamma plastikki atorlugit suliffissuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ujaqqat, marraat igalaamerngillu atorlugit suliffissuit	589	530	611	613	686	573	488	549	637
Saviminilerinerit	1.677	1.571	1.808	1.356	1.384	1.026	777	733	659
Pequtiliorfiit allallu	19	37	49	37	56	40	31	32	47
Nukimmik imeqarnermillu pilersuineq	139.587	138.165	143.874	136.355	144.843	126.225	108.222	106.221	109.985
Sanaartorneq, piliorneq									
pisaartornerlu	20.847	20.462	21.919	21.556	20.066	16.172	14.281	15.062	11.861
Niuerneq, akunnittarfiit aamma neriniartarfiit	25.784	25.159	27.273	25.281	27.712	24.680	20.386	25.267	25.884
Biileerniarfiit, biilileriviit orsiivillu	1.817	1.696	1.918	1.653	1.785	1.171	1.029	1.025	1.251
Amerlasuukkaarlugit pisiniarfiit (biilit pinnagit)	3.121	2.923	2.974	2.620	2.596	2.175	2.131	2.364	2.216
Atugassaarniarnek									
iluarsaassisarfeqarneq biilit pinnagit	15.999	15.816	16.810	16.112	18.361	17.003	13.538	18.390	19.018
Akunnittarfiit neriniartarfiillu	4.847	4.724	5.570	4.896	4.970	4.331	3.688	3.488	3.399
Assartuineq angallassinerlu, allakkeriviit aamma tele	100.938	98.573	105.123	95.819	100.326	91.639	92.989	99.367	95.692
Assartuineq angallassinerlu	98.815	96.695	102.927	93.717	98.478	89.527	91.521	97.863	94.096
Allakkeriviit aamma tele	2.123	1.878	2.196	2.102	1.848	2.113	1.468	1.504	1.596
Aningaasaliisarnek aamma suliffeqarfinnik sullissineq	7.334	7.027	9.291	7.899	9.672	8.567	126.369	153.791	10.329
Aningaasaliisarnek sillimmasiisarnerlu	516	463	566	470	1.438	1.088	885	943	923
Attartortitsiviit illunillu niuertut	1.251	1.272	1.624	1.454	1.962	1.501	1.263	1.288	3.418
Suliffeqarfinnik kiffartuussiviit	5.567	5.292	7.101	5.975	6.272	5.978	124.221	151.560	5.987
Pisortanik aamma inunnik kiffartuussiviit	47.296	46.358	54.844	44.216	46.247	42.064	46.495	42.945	37.822
Pisortat allaffissornerat	24.854	24.463	29.078	23.850	26.203	27.389	34.215	30.894	26.310
Ilinniartitaaneq	10.459	10.304	11.766	8.745	8.394	6.269	5.325	5.337	5.113
Peqqinnissaqarfik	2.217	2.062	2.791	2.470	2.737	1.725	1.518	1.465	1.484
Inunnik ikorfartuiviit	3.927	3.748	4.386	3.415	3.464	2.525	2.017	1.901	1.891
Peqatigiiffiit, kulturi eqqaaveqarnerlu	5.839	5.782	6.823	5.735	5.449	4.156	3.420	3.348	3.025

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Ikkummatissat silaannarsuarmik kissatsitsisartut

Tabel 8. Ikkummatissat silaannarsuarmik kissatsitsisartut

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	ton CO ₂ -ækvivalenter								

Katillugit	638.966	643.069	661.366	652.219	676.906	591.663	677.847	724.377	577.120
Benziina	33.216	34.361	36.368	36.670	37.555	38.575	40.166	39.430	39.748
DFA	14.256	12.211	16.744	15.802	15.434	16.700	15.432	12.701	11.841
Gasuulia	532.066	537.082	540.859	532.358	553.243	474.847	550.335	585.562	455.015
Petruuliu	51.840	51.726	59.660	59.474	62.586	53.578	59.921	72.137	57.637
Timmisartunut benzina	194	245	220	319	371	169	196	93	431
Uulia akuiagaangitsoq	-	-	-	-	-	-	3.844	6.342	4.199
Uulia annaasaq	721	723	722	719	716	713	716	718	720
Gassi puiaasamittoq	424	365	350	325	322	271	267	251	243
Eqqagassat	6.249	6.356	6.443	6.553	6.680	6.810	6.970	7.142	7.287

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarik

Ikummatissanik imerpalasunik eqqussuineq

Tabel 9. Ikummatissanik imerpalasunik eqqussuineq

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Mio. liter										
Uuliamik tunisassiat katillugit	221	253	225	276	253	276	254	252	284	257	246

Nunanut issittunut gasuulia	74	99	88	135	81	117	101	121	104	88	94
Motorgasuulia	103	108	101	98	124	108	105	83	132	112	100
Fuelolie	-	-	-	-	-	-	-	-	3	10	11
Nunanut issittunut orsussaq diesel	6	6	6	5	6	6	6	6	6	5	5
Jet A-1/Petruuliu	23	21	16	25	27	27	27	24	20	22	20
Benziina timmisartunut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motorbenziina	15	19	14	14	15	19	16	17	19	20	16

Mio. kr.

Uuliamik tunisassiat (agguaqatigiissillugu)	392	389	480	779	837	834	1.009	829	942	1.151	1.186
Nunanut issittunut gasuulia	143	161	202	395	276	365	382	421	356	411	477
Motorgasuulia	168	152	197	256	401	318	455	250	427	494	468
Fuelolie	0	0	0	0	0	0	0	0	12	38	46
Nunanut issittunut orsussaq diesel	9	9	13	13	22	17	21	23	14	22	20
Jet A-1/Petruuliu	42	34	37	76	91	79	104	87	65	102	100
Benziina timmisartunut	1	0	0	2	2	3	3	1	2	1	3
Motorbenziina	28	32	31	38	46	52	44	47	67	84	71

Kr. pr. liter

Uuliamik tunisassiat (agguaqatigiissillugu)	1,77	1,54	2,14	2,82	3,31	3,02	3,97	3,30	3,32	4,48	4,83
Nunanut issittunut gasuulia	1,94	1,63	2,29	2,94	3,41	3,13	3,79	3,47	3,41	4,68	5,10
Motorgasuulia	1,64	1,40	1,95	2,61	3,23	2,95	4,35	3,00	3,24	4,41	4,68
Fuelolie	-	-	-	-	-	-	-	-	3,90	3,92	4,16
Nunanut issittunut orsussaq diesel	1,63	1,44	2,29	2,73	3,43	2,82	3,46	3,54	2,37	4,45	4,41
Jet A-1/Petruuliu	1,82	1,65	2,32	3,04	3,39	2,99	3,91	3,70	3,31	4,59	5,03
Benziina timmisartunut	6,21	7,23	13,31	11,39	13,32	12,97	14,79	12,75	14,37	15,17	13,98
Motorbenziina	1,84	1,74	2,23	2,71	3,11	2,74	2,80	2,82	3,55	4,15	4,41

Malugiuk.: takussutissiami ikummatissiat imerpalasut eqqunneqarsimasut atukuneqarsinnaapput, ikummatissat imerpalasut nunanit tamalaaneersunit orsiinerni nunatsinnut eqquteqqinneqarsimasut ikummatissanut imerpalasunut ilanngunneqanngillat aamma Danmarkip saqqutooqarfia nammineq uuliamik pilersortoq ilanngunneqanngilaq.

Najoqqutaq: KNI Polaroil A/S aamma Statoil A/S

Atuisunut nalinginnaasunut innaallagiamut akigititat

Table 10. Atuisunut nalinginnaasunut innaallagiamut akigititat

Atuisunut nalinginnaasunut innaallagiamut													
1. jan 2005	1. sep 2005	1. feb 2006	1. jan 2007	1. jan 2008	1. aug 2008	1. jan 2009	1. jan 2010	1. jan 2011	1. feb 2011	1. aug 2011	1. jan 2012	1. aug 2012	1. jan 2013
Kr. pr. kWh													

Nanortalik	2,69	2,80	2,84	3,15	3,50	3,66	2,82	2,75	2,75	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Aappilattoq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Narsaq Kujalleq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Tasiusaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ammassivik	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Alluitsup Paa	2,69	2,47	2,74	2,14	2,52	2,68	1,59	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qaqortoq	2,17	2,28	2,47	2,38	2,19	2,19	2,72	2,15	2,15	2,16	2,16	3,33	3,42	2,60
Saarloq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Eqalugaarsuit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qassimiut	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Narsaq	2,69	2,41	2,47	2,38	2,19	2,19	2,72	2,15	2,15	2,16	2,16	3,33	3,42	2,60
Igaliku	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qassarsuk	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Paamiut	2,69	2,43	2,63	1,76	2,03	2,19	2,76	2,18	2,18	2,54	2,86	3,33	3,42	3,24
Arsuk	2,69	2,80	2,84	3,15	3,18	3,34	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Nuuk	1,46	1,46	1,58	1,37	1,44	1,52	1,48	1,59	1,59	1,61	1,84	1,65	1,69	1,60
Qeqertarsuatsiaat	2,69	2,80	2,41	2,17	2,64	2,80	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kapisillit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,33	3,49	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Maniitsoq	2,61	2,72	2,84	2,59	2,25	2,41	2,46	2,26	2,26	2,85	3,17	3,33	3,42	3,24
Atammik	2,69	2,80	2,84	3,15	3,42	3,58	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Napasog	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kangaamiut	2,69	2,80	2,84	2,11	2,54	2,70	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	2,95
Sisimiut	2,10	2,21	2,26	1,84	2,04	2,20	2,23	2,06	2,06	3,02	3,48	1,65	1,69	1,60
Itilleq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Sarfannuguit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kangaatsiaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Attu	2,69	2,80	2,58	1,37	2,38	2,54	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Iginniarfik	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Niaqornaarsuk	2,69	2,80	2,84	3,15	2,28	2,44	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	2,81
Ikerasaarsuk	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Aasiaat	2,05	2,16	2,45	2,27	2,01	2,17	2,64	2,40	2,40	2,30	2,62	2,96	3,05	3,24
Akunnaaq	2,69	2,80	2,84	2,87	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kitsissuarsuit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qasigiannuguit	2,69	2,80	2,84	2,69	2,52	2,68	2,82	2,54	2,54	3,02	3,41	3,33	3,42	3,24
Ikamiut	2,57	2,68	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ilulissat	1,93	2,04	2,16	2,03	1,91	2,07	2,38	2,29	2,29	2,26	2,58	2,71	2,80	2,87
Oqaatsut	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qeqertaq	2,69	2,80	2,84	3,15	2,24	2,40	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Saqqaq	2,69	2,80	2,84	3,15	2,66	2,82	2,59	2,61	2,61	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ilimanaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qeqertarsuaq	2,54	2,76	2,84	3,15	2,98	3,14	2,59	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kangerluk	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Uummannaq	2,69	2,80	2,84	2,79	2,90	3,06	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Niaqornat	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qaarsut	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ikerasak	2,69	2,80	2,84	2,37	2,12	2,28	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,12
Saattut	2,66	2,77	2,84	2,54	1,71	1,87	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ukkusissat	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Illorsuit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,59	2,59	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Nuugaatsiaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Upernavik	2,69	2,59	2,84	3,15	3,48	3,64	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Upernavik Kujalleq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kangersuatsiaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Aappilattoq	2,37	2,48	2,61	2,11	3,52	3,68	2,82	2,57	2,57	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Nutaarmiut	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Tasiusaq	2,27	2,38	2,67	1,37	1,44	1,52	2,82	2,44	2,44	3,02	3,48	3,31	3,40	3,24
Nuussuaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kullorsuaq	2,02	2,13	2,84	3,15	2,66	2,82	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Naajaat	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24

Innaarsuit	1,50	1,61	2,19	3,15	1,72	1,88	1,77	2,79	2,79	2,76	3,08	1,88	1,97	3,24
Qaanaaq	2,69	2,80	2,84	3,15	2,20	2,36	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Savissivik	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Siorapaluk	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Moriusaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	-	-	-	-	-	-
Tasiilaq	2,69	2,80	2,41	2,69	1,55	1,55	1,48	1,56	1,56	2,83	2,83	2,87	2,87	2,82
Sermiligaaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Isortoq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kulusuk	2,69	2,80	2,30	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,21	3,30	3,24
Tiniteqilaaq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Kuummiut	2,28	2,39	2,84	3,15	1,44	1,52	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Illoqqortoormiut	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Uunarteq	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	-	-	-	-	-	-	-
Itterajivit	2,69	2,80	2,84	3,15	3,52	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Aalisakkanik tunisassiornermut innaallagiamut akigititat

Tabel 11. Aalisakkanik tunisassiornermut innaallagiamut akigititat

	Nunami aalisakkerivinnut innaallagialaq atugassaq													
	1. jan 2005	1. sep 2005	1. feb 2006	1. jan 2007	1. jan 2008	1. aug 2008	1. jan 2009	1. jan 2010	1. jan 2011	1. feb 2011	1. aug 2011	1. jan 2012	1. aug 2012	1. jan 2013
	Kr. pr. kWh													
Nanortalik	1,05	1,09	1,08	1,35	1,32	1,37	2,12	2,28	2,28	2,34	1,85	2,02	2,06	1,61

Aappilattoq	1,06	1,10	1,29	1,33	1,76	1,81	1,86	2,69	2,69	2,25	2,39	2,59	2,63	3,05
Narsaq Kujalleq	1,56	1,60	1,46	1,35	1,32	1,37	2,12	2,28	2,28	2,34	2,47	2,05	2,08	2,76
Tasiusaq	1,66	1,70	1,82	1,71	1,95	2,00	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Ammassivik	2,09	2,13	2,57	1,99	1,47	1,52	2,82	2,76	2,76	2,90	3,03	3,33	3,39	3,24
Alluitsup Paa	1,07	0,82	0,91	0,71	0,84	0,89	0,66	1,67	1,67	2,35	2,48	2,23	2,27	2,51
Qaqortoq	0,72	0,76	0,82	0,79	0,73	0,73	0,91	0,89	0,89	0,90	0,90	1,49	1,49	1,08
Saarloq	1,48	1,52	1,96	1,52	1,50	1,55	2,23	2,98	2,98	2,98	3,12	2,19	2,23	2,56
Eqalugaarsuit	1,06	1,10	1,25	1,90	1,61	1,66	1,73	2,04	2,04	2,16	2,29	1,87	1,90	1,98
Qassimiut	0,92	0,96	1,14	1,35	1,98	2,03	2,18	2,47	2,47	2,34	2,47	2,73	2,77	2,82
Narsaq	0,77	0,81	0,82	0,79	0,73	0,73	1,13	0,89	0,89	0,90	0,90	1,49	1,49	1,08
Igaliku	1,67	1,71	1,27	1,28	1,35	1,40	1,42	2,50	2,50	1,68	1,82	2,44	2,47	2,51
Qassiaruk	1,24	1,28	1,53	1,92	1,34	1,40	1,80	2,00	2,00	1,82	1,95	2,38	2,42	1,82
Paamiut	0,92	0,81	0,88	0,59	0,68	0,73	1,15	0,90	0,90	1,05	1,19	1,76	1,80	1,78
Arsuk	1,10	1,14	1,17	1,20	1,06	1,11	1,47	1,54	1,54	2,02	2,15	1,80	1,84	1,97
Nuuk	0,49	0,49	0,53	0,38	0,48	0,51	0,61	0,66	0,66	0,67	0,76	0,68	0,70	0,66
Qeqertarsuatsiaat	1,03	1,07	0,80	0,72	0,88	0,93	1,90	1,55	1,55	1,61	1,74	1,44	1,48	1,80
Kapisillit	1,79	1,83	1,70	1,53	1,11	1,16	2,54	2,65	2,65	2,56	2,69	2,59	2,63	2,50
Maniitsoq	0,87	0,91	0,97	0,86	0,75	0,80	1,02	0,94	0,94	1,18	1,32	1,39	1,43	1,81
Atammik	1,66	1,70	1,35	2,49	1,14	1,19	1,87	2,31	2,31	2,28	2,42	2,40	2,44	1,78
Napasog	1,53	1,57	1,99	1,31	1,28	1,33	1,99	2,31	2,31	2,28	2,41	3,26	3,30	3,01
Kangaamiut	0,94	0,98	1,07	0,70	0,85	0,90	1,90	1,24	1,24	1,69	1,82	1,42	1,45	1,22
Sisimiut	0,70	0,74	0,75	0,61	0,68	0,73	0,93	0,85	0,85	1,54	1,54	0,68	0,70	0,66
Itilleq	1,58	1,62	1,81	2,61	1,52	1,57	2,82	2,68	2,68	3,02	3,48	2,88	2,92	2,88
Sarfanniguit	1,16	1,20	1,27	1,27	1,49	1,55	2,49	1,84	1,84	1,83	1,96	1,97	2,01	2,83
Kangaatsiaq	1,16	1,20	1,33	1,22	1,23	1,29	1,62	1,40	1,40	2,15	2,29	1,80	1,84	2,21
Attu	1,00	1,04	0,86	0,41	0,79	0,85	1,68	1,64	1,64	1,66	1,80	1,56	1,60	1,41
Iginniarfik	2,17	2,21	2,00	2,22	2,10	2,15	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,15	3,19	3,11
Niaqornaarsuk	1,09	1,13	1,04	1,35	0,76	0,81	1,40	1,31	1,31	1,50	1,64	1,45	1,49	1,17
Ikerasaarsuk	1,78	1,82	1,21	1,52	1,45	1,50	1,92	2,58	2,58	2,59	2,73	2,79	2,83	2,46
Aasiaat	0,68	0,72	0,82	0,76	0,67	0,72	1,10	1,00	1,00	0,95	1,09	1,23	1,27	1,51
Akunnaaq	1,27	1,31	1,16	0,96	1,94	1,99	2,46	2,31	2,31	2,66	2,79	2,33	2,37	2,09
Kitsissuarsuit	1,52	1,56	1,79	1,90	1,60	1,66	2,47	2,72	2,72	2,70	2,83	2,96	3,00	3,24
Qasigianniguit	0,94	0,98	1,03	0,90	0,84	0,89	1,30	1,05	1,05	1,28	1,42	1,44	1,48	1,61
Ikamiut	0,86	0,90	1,09	1,20	1,22	1,28	2,82	2,44	2,44	2,39	2,52	2,45	2,49	2,56
Ilulissat	0,64	0,68	0,72	0,68	0,64	0,69	0,99	0,95	0,95	0,94	1,07	1,12	1,16	1,19
Oqaatsut	1,84	1,88	2,28	2,76	1,86	1,91	2,45	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Qeqertaq	1,20	1,24	1,67	1,81	0,75	0,80	2,20	2,60	2,60	2,69	2,82	2,91	2,95	2,47
Saqqaq	1,24	1,28	1,29	1,67	0,89	0,94	1,07	1,08	1,08	1,58	1,71	1,74	1,78	1,50
Ilimanaq	1,91	1,95	1,83	2,37	1,78	1,84	2,82	2,73	2,73	2,90	3,03	3,33	3,42	3,13
Qeqertarsuaq	1,20	0,89	1,00	1,07	0,99	1,05	1,07	1,34	1,34	1,73	1,87	1,69	1,73	1,77
Kangerluk	1,03	1,07	1,65	1,96	1,74	1,80	2,63	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Uummannaq	0,93	0,97	1,00	0,93	0,97	1,02	1,23	1,24	1,24	1,87	2,00	1,92	1,95	1,68
Niaqornat	1,34	1,38	1,55	1,41	1,22	1,27	1,80	2,25	2,25	2,87	3,00	3,33	3,38	2,46
Qaarsut	1,28	1,32	1,47	1,41	1,38	1,44	1,55	1,97	1,97	2,00	2,13	2,22	2,26	2,09
Ikerasak	0,93	0,97	1,16	0,79	0,71	0,76	1,77	1,42	1,42	1,44	1,57	1,54	1,58	1,29
Saattut	0,89	0,93	1,05	0,85	0,57	0,62	1,51	1,70	1,70	1,64	1,77	1,49	1,52	1,43
Ukkusissat	1,01	1,05	1,21	1,49	1,22	1,27	1,56	1,66	1,66	1,87	2,00	2,01	2,05	2,05
Illorsuit	1,58	1,62	1,52	1,22	1,19	1,25	1,51	1,07	1,07	1,72	1,85	1,86	1,89	1,50
Nuugaatsiaq	1,34	1,38	1,77	1,51	1,56	1,62	1,93	2,02	2,02	2,20	2,33	2,10	2,14	1,97
Upernavik	0,83	0,87	1,07	1,07	1,16	1,21	1,38	1,28	1,28	2,03	2,17	1,44	1,48	2,06
Upernavik Kujalleq	1,48	1,52	1,65	1,37	1,35	1,40	1,97	2,09	2,09	1,71	1,85	1,61	1,65	2,15
Kangersuatsiaq	1,18	1,22	1,06	1,14	1,28	1,33	1,94	2,26	2,26	2,40	2,54	2,37	2,40	2,43
Aappilattoq	0,79	0,83	0,87	0,70	1,23	1,29	1,21	1,07	1,07	1,75	1,88	1,73	1,77	1,69
Nutaarmiut	2,69	2,73	2,59	3,15	2,46	2,51	2,82	1,90	1,90	3,02	3,48	3,33	3,37	2,96
Tasiusaq	0,76	0,80	0,89	0,40	0,48	0,51	1,27	1,01	1,01	1,73	1,86	1,37	1,41	1,42
Nuussuaq	2,00	2,04	1,66	1,65	1,55	1,61	2,21	2,24	2,24	2,54	2,67	2,57	2,61	2,15
Kullorsuaq	0,67	0,71	1,04	1,57	0,89	0,94	1,62	1,99	1,99	2,38	2,51	1,91	1,95	1,77
Naajaat	2,69	2,73	2,84	2,55	1,98	2,03	2,82	2,98	2,98	3,02	3,48	3,33	3,42	3,24
Innaarsuit	0,50	0,54	0,73	1,20	0,57	0,63	0,73	1,16	1,16	1,15	1,28	0,78	0,82	1,61

Qaanaaq	1,21	1,25	1,57	1,15	0,73	0,79	1,33	1,32	1,32	1,69	1,83	1,68	1,72	2,20
Savissivik	1,23	1,27	1,41	2,52	1,52	1,58	2,25	2,47	2,47	2,72	2,86	2,58	2,62	3,04
Siorapaluk	1,72	1,76	1,55	1,73	1,55	1,60	2,42	1,71	1,71	2,77	2,91	2,59	2,63	3,05
Moriusaq	2,69	2,73	2,84	3,15	3,52	3,68	2,82	2,98	-	-	-	-	-	-
Tasiilaq	1,12	1,16	0,80	0,90	0,52	0,52	0,61	0,65	0,65	1,17	1,17	1,19	1,19	1,17
Sermiligaaq	1,31	1,35	1,08	1,38	1,46	1,51	1,46	1,92	1,92	2,05	2,18	1,46	1,50	1,92
Isortoq	1,99	2,03	1,41	1,83	1,78	1,83	2,51	2,79	2,79	2,18	2,31	2,23	2,27	2,68
Kulusuk	1,17	1,21	0,77	1,22	1,28	1,33	1,51	1,31	1,31	1,72	1,85	1,33	1,37	2,31
Tiniteqilaq	1,96	2,00	1,58	1,68	1,80	1,85	2,27	1,72	1,72	2,05	2,19	2,07	2,10	2,25
Kuummiut	0,76	0,80	0,95	1,37	0,48	0,51	1,47	1,37	1,37	1,57	1,71	1,46	1,50	1,57
Illoqqortoormiut	2,02	2,06	2,42	2,20	2,15	2,20	2,82	2,01	2,01	3,02	3,20	2,71	2,75	2,42
Uunarteq	2,69	2,73	2,84	3,15	2,90	2,95	2,82	-	-	-	-	-	-	-
Itterajivit	2,69	2,73	2,84	3,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Malugiuk: Januaarip aallaqqaataat 2005-mi innaallagissamut assigiimmik akeqartitsinerup atorunnaarsinneqarngikkallannerani atuisumut nalinginnaasumut akigititaq kWh-imut 2,26 koruuniuvoq. Aalisakkanik suliffissuarnut kWh-imut 0,69 koruuniulluni.

Nassuiaat: Nunami aalisakkerivinnut innaallagissamut akigititamut ilaassagaanni isertitat 50 pct.-it sinneqartut aalisakkanit qalerualinnillu tunisassianit pineqarsimasariaqarput. Akigititaq immikkut ittoq tunisassiornermi piviusumi kisimi atorneqarsinnaavoq, suliffeqarfiullu innaallagissamik atuinera alla pisisartut allat assigalugit akiligassiisutigineqartarluni.

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Atuisunut imermut akigititat

Tabel 12. Atuisunut imermut akigititat

	Atuisumut nalinginnaasumut imeq										
	1. jan 2005	1. sep 2005	1. feb 2006	1. jan 2007	1. jan 2008	1. jan 2009	1. jan 2010	1. jan 2011	1. feb 2011	1. jan 2012	1. jan 2013
	Kr. pr. m3										
Nanortalik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Aappilattoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Narsaq Kujalleq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Tasiusaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97

Ammassivik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Alluitsup Paa	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qaqortoq	24,78	24,78	26,64	27,91	30,90	30,29	30,61	30,61	32,74	35,91	34,97
Saarloq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Eqalugaarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qassimiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Narsaq	17,10	17,10	13,63	18,56	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Igaliku	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qassarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Paamiut	24,78	11,32	11,17	10,73	11,68	11,83	12,78	12,78	14,62	35,91	34,97
Arsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nuuk	17,10	17,10	15,82	14,48	19,34	17,78	25,47	25,47	14,62	20,34	18,33
Qeqertarsuatsiaat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kapisillit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Maniitsoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Atammik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Napasooq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangaamiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Sisimiut	13,10	13,10	13,10	10,73	11,68	12,71	12,69	12,69	14,62	14,60	18,59
Itilleq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Sarfannuguit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangaatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Attu	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Iginniarfik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Niaqornaarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ikerasaarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Aasiaat	20,10	20,10	17,53	22,10	20,06	34,42	24,42	24,42	35,08	35,91	34,97
Akunnaaq	24,78	24,78	16,80	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kitsissuarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qasigiannuguit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ikamiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ilulissat	13,10	11,32	11,17	16,13	20,54	11,83	12,85	12,85	14,62	15,90	15,23
Oqaatsut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qeqertaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Saqqaaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ilimanaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qeqertarsuaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangerluk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Uummannaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Niaqornat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qaarsut	22,10	22,10	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ikerasak	24,78	22,10	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Saattut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ukkusissat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Illorsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nuugaatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Upernavik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Upernavik Kujalleq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangersuatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Aappilattoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nutaarmiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Tasiusaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nuussuaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kullorsuaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Naajaat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Innarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qaanaaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Savissivik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Siorapaluk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97

Moriusaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	-	-	-	-
Tasiilaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Sermiligaaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Isortoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kulusuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Tiniteqilaaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kuummiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Illoqqortoormiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Uunarteq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	.	-	-	-	-
Itterajivit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	.	.	-	-	-	-

Malugiuk: Januaarip aallaqqaataanni 2005-mi imermut assigiimmik akeqartitsinerup atorunnaarsinneqanngikkallarnerani atuisumut nalinginnaasumut kubekmeterimut akigititaq 21,62 koruuniusimavoq. Aalisakkanik suliffissuit kubekmeterimut 5,96 koruuninik akiliisarput, annertussusissamillu isumaqatigiissut qaangersimagunikkut 21,96 koruuninik akiliisarlutik.

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Nunami aalisakkanik tunisassiornermut imermut akigititat

Tabel 13. Nunami aalisakkanik tunisassiornermut imermut akigititat

	Nunami aalisakkerivinnut imermut akigititaq										
	1. aug 2004	1. jan 2005	1. feb 2006	1. jan 2007	1. jan 2008	1. jan 2009	1. jan 2010	1. jan 2011	1. feb 2011	1. jan 2012	1. jan 2013
	Kr. pr. m3										
Nanortalik	16,37	16,37	16,39	19,08	14,96	16,67	23,91	23,91	22,78	31,11	27,41
Aappilattoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Narsaq Kujalleq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Tasiusaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ammassivik	24,03	24,03	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Alluitsup Paa	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97

Qaqortoq	9,70	9,70	9,80	10,37	10,30	12,57	12,70	12,70	13,59	19,45	18,72
Saarloq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Eqalugaarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qassimiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Narsaq	5,70	5,70	4,54	6,19	12,23	23,23	18,76	18,76	22,24	26,59	24,76
Igaliku	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qassarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Paamiut	8,70	3,29	3,56	0,10	3,89	4,91	5,30	5,30	6,07	21,86	34,74
Arsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nuuk	5,70	5,70	5,27	4,83	6,45	7,38	10,57	10,57	6,07	8,44	7,61
Qeqertarsuatsiaat	24,78	24,78	22,93	27,91	18,38	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kapisillit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Maniitsoq	11,03	11,03	11,73	11,51	11,99	17,23	19,66	19,66	22,14	20,80	28,78
Atammik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Napasooq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangaamiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Sisimiut	4,37	4,37	4,37	3,29	3,89	5,27	5,27	5,27	6,07	6,06	7,71
Itilleq	24,78	24,78	26,64	27,91	28,05	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Sarfannnguit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangaatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	27,55	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Attu	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Iginniarfik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	25,08	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Niaqornaarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ikerasaarsuk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Aasiaat	6,70	6,70	5,84	7,37	6,69	11,47	10,13	10,13	14,56	15,13	20,67
Akunnaaq	24,78	24,78	5,60	27,91	31,97	30,89	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kitsissuarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qasigiannnguit	24,78	15,03	15,76	16,47	13,66	18,69	18,11	18,11	20,61	17,21	22,46
Ikamiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ilulissat	4,37	3,19	3,47	5,38	6,85	4,91	5,33	5,33	6,07	6,60	6,32
Oqaatsut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qeqertaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Saqqaq	24,78	24,78	26,64	27,91	26,71	32,55	35,76	35,76	36,68	28,52	34,97
Ilimanaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qeqertarsuaq	21,37	21,37	22,38	25,96	25,94	31,68	28,56	28,56	36,68	35,91	34,97
Kangerluk	23,70	23,70	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Uummannaq	23,03	23,03	23,54	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Niaqornat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Qaarsut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ikerasak	7,37	7,37	8,93	9,53	21,12	17,20	20,82	20,82	26,17	35,91	34,97
Saattut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Ukkusissat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Illorsuit	11,37	11,37	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nuugaatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Upernavik	24,78	24,78	22,75	27,91	31,97	34,42	35,59	35,59	36,68	35,91	34,97
Upernavik Kujalleq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kangersuatsiaq	24,78	24,78	26,64	27,91	26,05	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Aappilattoq	18,03	18,03	26,64	16,31	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Nutaarmiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Tasiusaq	13,37	13,37	14,93	13,97	11,05	34,42	31,61	31,61	31,98	35,91	34,97
Nuussuaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kullorsuaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Naajaat	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Innarsuit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	32,35	34,97
Qaanaaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Savissivik	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Siorapaluk	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Moriusaq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	-	-	-	-

Tasiilaq	15,37	15,37	16,98	15,83	11,59	20,12	23,04	23,04	21,87	21,01	28,83
Sermiligaag	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Isortoq	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kulusuk	21,37	21,37	26,64	19,64	19,05	18,86	27,05	27,05	29,07	35,91	34,97
Tiniteqilaag	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Kuummiut	12,70	12,70	11,60	13,64	13,38	16,37	20,41	20,41	19,11	35,91	34,97
Illoqqortoormiut	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	34,42	35,79	35,79	36,68	35,91	34,97
Uunarteq	21,37	21,37	26,64	27,91	31,97	34,42	.	-	-	-	-
Itterajivit	24,78	24,78	26,64	27,91	31,97	.	.	-	-	-	-

Malugiuk: Januaarip aallaqqaataanni 2005-mi imermut assigiimmik akeqartitsinerup atorunnaarsinneqanngikkallarnerani atuisumut nalinginnaasumut kubekmeterimut akigititaq 21,62 koruuniusimavoq. Aalisakkanik suliffissuit kubekmeterimut 5,96 koruuninik akiliisarpuit, annertussusissamillu isumaqatigiissut qaangersimagunikkut 21,96 koruuninik akiliisarlutik.

Nass.: Nunami aalisakkerivinnut imermut akigititamut ilaassagaanni isertitat 50 pct.-ii aalisakkanit qalerualinnillu pissarsiarineqarsimasariaqarpuit. Akigititaq tunisassioormi piviisumi kisimi atorineqartarpoq, suliffeqarfiullu imermik atuinera alla atuisut assigalugit akilersorneqartarluni. '.

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Kiassarnermut akigititat

Tabel 14. Kiassarnermut akigititat

	1. apr 2002	1. aug 2004	1. jan 2005	1. sep 2005	1. feb 2006	1. jan 2007	1. jan 2008	1. aug 2008	1. jan 2009	1. mar 2009	1. jan 2010	1. jan 2011	1. feb 2011	1. jan 2012	1. jan 2013
	Kr. pr. kWh														
Innaallagiamit ataavartumit kiassarneq	0,37	0,39	0,43	0,47	0,52	0,56	0,55	0,61	0,61	0,62	0,62	0,62	0,64	0,78	0,82
Innaallagiamit qaminneqarsinnaasumit															
kiassarneq	0,30	0,32	0,36	0,40	0,45	0,50	0,48	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,58	0,72	0,75
Avataaniit kiassaaneq	0,46	0,47	0,43	0,47	0,52	0,56	0,55	0,61	0,61	0,62	0,62	0,62	0,64	0,78	0,82
Avataaniit qaminneqarsinnaasumik															
kiassarneq	0,30	0,32	0,36	0,40	0,45	0,50	0,48	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,58	0,72	0,75

Najoqqutaq: Nukissiorfiit

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Lene Bauenbæk

E-mail: leba@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

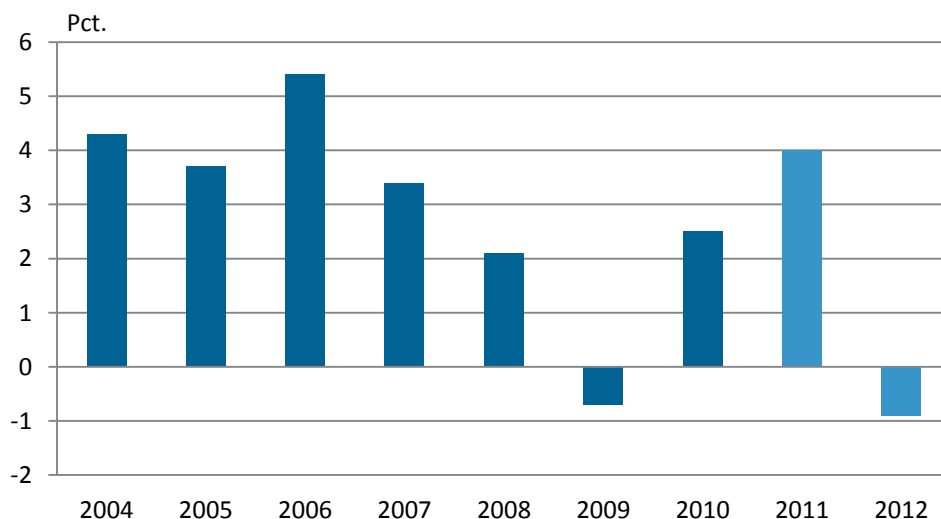
Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit

1. Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera 2003-2012

2012-mi aningaasarsiornikkut appariaat 0,9 pct.-iusimavoq

Kisitseqqinnerit takutippaat 2012-mi akit qaffakkiartornerat ilanngaatigereerlugu tunisassiornerup nalinga (BNP) 0,9 pct.-imik appariarsimasoq. Kalaallit Nunaata aningaasaqarnerata appariarnera ukiut marluk malittuunnaat aningaasaqarneq qummut ingerlareersoq pivoq, 2010 2,5 pct.-mik 2011-ilu 4,0 pct.-mik qaffariarfiummata.

Titartagaq 1.1. Tunisassiornerup nalinga (BNP), akit qaffakkiartornerat peereerlugu

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallernerullutik.

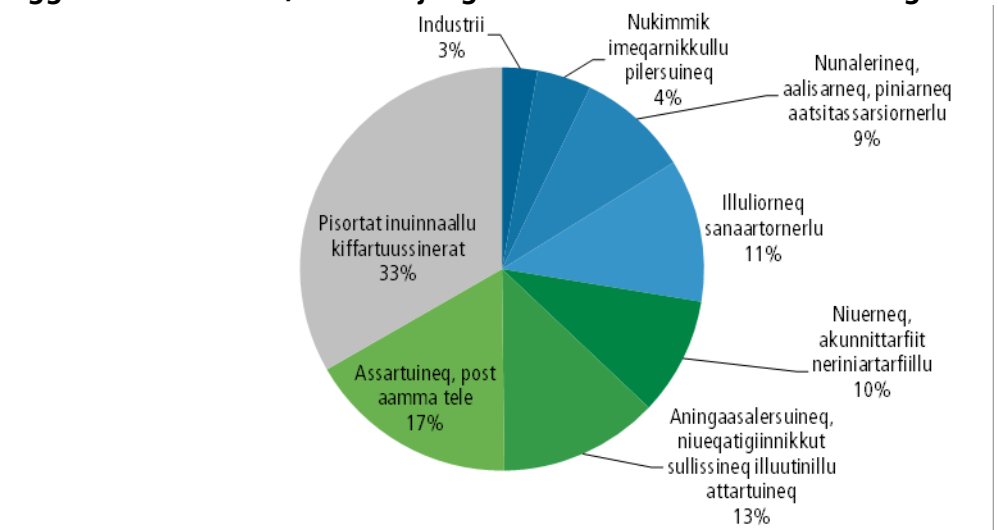
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn10>

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutini ingerlatsiviit atorfeqarfillu branchenut pingaarnernut 32-nut agguataagaapput. Tunisassiornerup tamakkiisup taakkununga branchenut agguataarnerata pisinnaalersippaa inuussutissarsiutit sannaanik misissueqqissaarsinnaalerneq. Branchet 32-iusut paasiuminarsarnerisigut ikinnerulersillugit titartagaq 1.2-mi saqqummiunneqarput.

Inuussutissarsiorfik Pisortat inuinnaallu kiffartuussinerat inuussutissarsiutini annerpaatut inissisimavoq, inuiaqatigiinnilu tunisassiornerup tamakkiisup 33 pct.-ianik pilersitsiffiulluni. Inuussutissarsiutip imarivai pisortat kiffartuussinerat allaffissornikkut, peqqinnissaqarfeqarnikkut, ilinniartitaannermik ingerlatsinikkut il. il. Assartuineq, post aamma tele tunisassiornerup tamakkiisup iluani 17 pct.-imik pilersitsiffiuvoq. Aalisarneq, piniarneq

aammalu Industri katillutik tunisassiornerup 12 pct.-erluinnaa pilersippaat. Tassani malugineqassaaq fabrikkat aalisakkanik qalerualinnillu suliarinnittartut Industrimi ilaatinneqarmata.

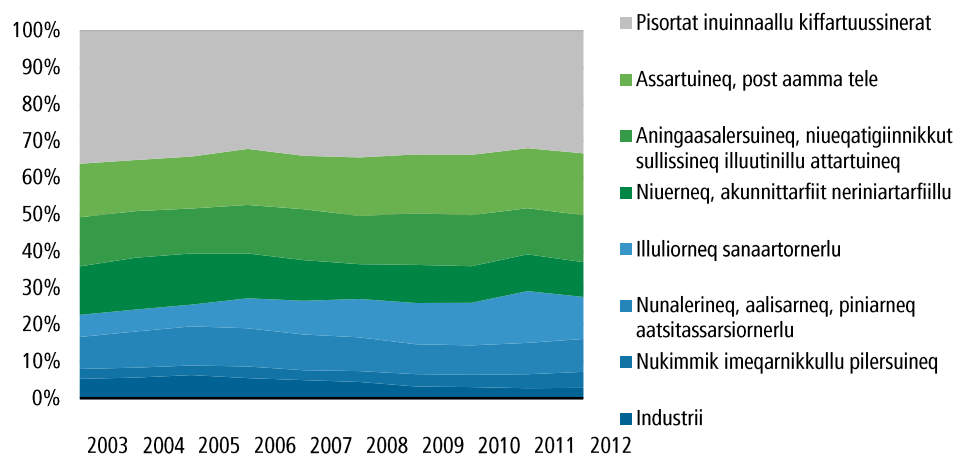
Titartagaq 1.2. Inuussutissarsiutit naleqarnerulersitsinerisa agguataarnera 2012, akit aalajangersimasut 2005-imeersut atorlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn04>

Titartagaq 1.3-mi takuneqarsinnaavoq naleqarnerulersitsisarnermik pilersitsisarneq qanoq inuussutissarsiutinut agguataartarnersoq. Tunisassiorneq (tungujortut), kiffartuussiviit (qorsuit) taavalu pisortat inuunnaallu kiffartuussinerat (qasertoq).

Titartagaq 1.3. Naleqarnerulersitsinerup ineriartornera, akit aalajangersimasut 2005-imeersut atorlugit

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallarnerrullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn04>

2. Nunap iluani pisiumassuseq nunanillu allanik niueqateqarneq

Nunap iluani pisiumassuseq nunanillu allanik niueqateqarneq

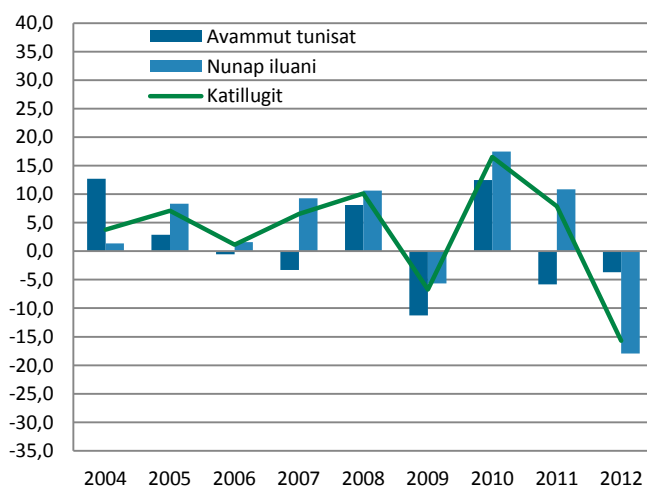
Pisiumassuseq tamakkiisoq 2012-mi 15,5 pct.-inik annikilleriarpoq. Pisiumassutsip annikilleriarnera nunap iluani niuernermeersoq ineriartornermut taamatut ineriartortoqarneranut tapertaavoq, pisiumassutsillu annikilleriarnera avataanit eqqussuinerup annikilleriarnermik kinguneqarpoq, taanna 31,1 pct.-mik apparmat.

Pisiumassuseq pilersuinerlu annertussutsimikkut assigiittarput, taamaammallu nikerarneri assigiimmik ingerlasarlutik. Pisiumassutsimi qaffariarneq nunap avataanut niueqateqarnermit imaluunniit nunap iluani pisiumassutsimit aallaaveqarsinnaavoq. Pilersuinermi annertuseriaat avataanit eqqussuinermit imaluunniit nunap iluani naleqarnerulersitsinermi, BNP-mit matussuserneqarsinnaavoq.

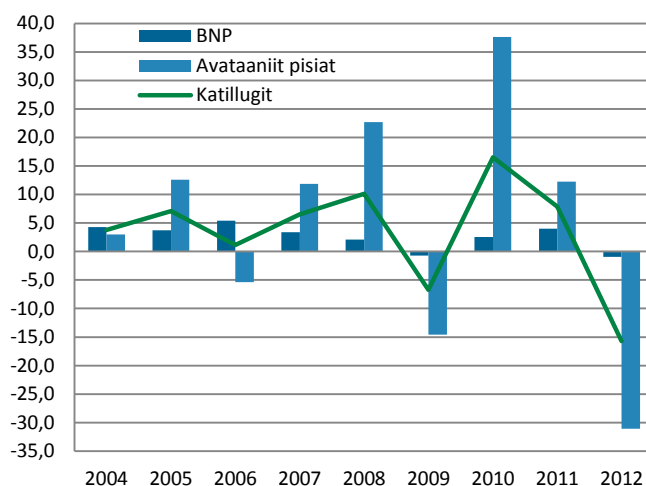
Piffissat pisiumassutsip qaffakkiartupiloorfigisai amerlanertigut avataaniit eqqussuinerup assingusumik qaffariarneranik kinguneqartarput, tamatumunnga peqqutaavoq piffissami naannerusumi pilersuinerup ineriartorneranut BNP-p matussusiinnaassusaata killeqartarnera. Taamatut pisoqartarnera 2008-mi 2010-milu pisunut assinguvoq, tassani pisiumassutsip qaffariapiloornerata kingunerimmagu avataaniit eqqussuinerup qaffariapiloornera.

Titartagaq 2.1. Ukiumoortumik pisiumassutsimi pilersuinermilu ineriartornivimmut alliaartortitseqataasut

Alliaartortitseqataasut pct. Pisiumassuseq

Alliaartortitseqataasut pct. Pilersuineq

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallarnerullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrm11>

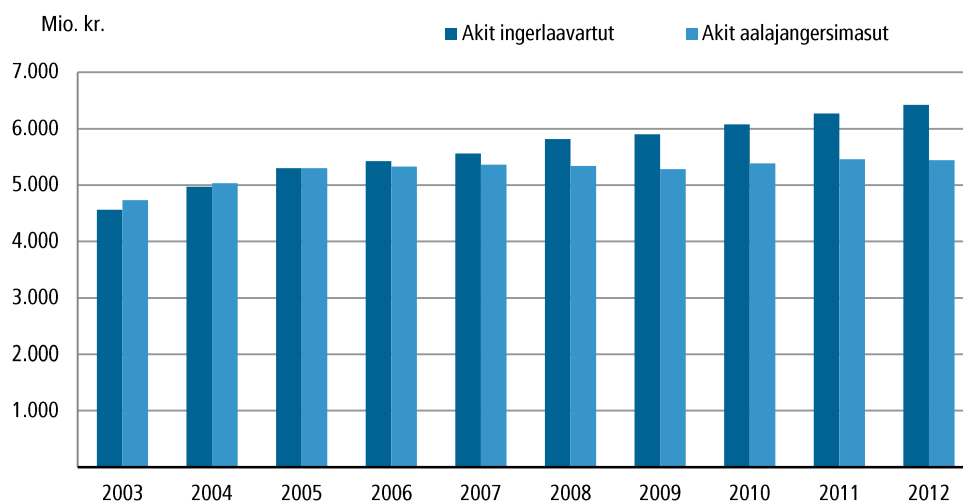
3. Innuttaasut atuinerat

Innuttaasut atuinerat

Innuttaasut atuinerat tamakkiisoq nuna tamakkerlugu naatsorsuutini ilanngullugu naatsorsorneqartarpoq. Tamannalu titartagaq 3.1-imi takuneqarsinnaavoq akit ingerlaavartuni aaliangersimasunilu ukioq 2005 aallaavigalugu naatsorsukkani.

Innuttaasut atuinerat piffissami 2003-mit 2012-mut akini ingerlaavartuni 40,7 pct.-mik qaffariarsimavoq. Saqqummersittagaq Atuisunut akit ineriartornerat iluaqutigalugu innuttaasut atuinerata qaffasissusia naatsorsuinikkut nassaarineqarpoq akit qaffakkiartornerisa peerneratigut, taamaasilluni annertuseriarnivik 15,0 pct.-iusimalluni. 2011-miit 2012-mut innuttaasut atuinerat 2,4 pct.-imik annertuseriarsimavoq.

Titartagaq 3.1. Innuttaasut atuinerat 2003-2012

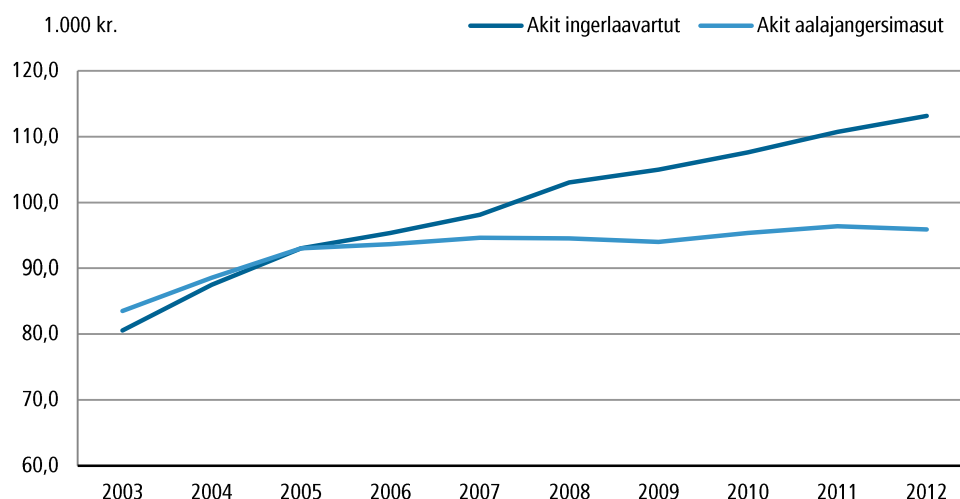
Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallernerullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn07>

Titartagaq 3.2-mi takutinneqarpoq innuttaasup ataatsip agguaqatigiissillugu atuinerata ineriartornera 2003-miit 2012-mut. 2003-mi innuttaasup ataatsip agguaqatigiissillugu 80,5 t.kr.-nit ukiumut atorsimavai, qaffakkiartuaarluni 2012-mi 113,2 t.kr.-nit atorsimallugit.

2007-miit 2012-mut inuup ataatsip agguaqatigiissillugu aningaasat atortagai amerligaluarlutik kisianni pisiassat pisiarisartagai taama amerlitiginngillat.

Titartagaq 3.2. Innuttaasup ataatsip agguaqatigiissillugu atuinera, 1.000 kr.

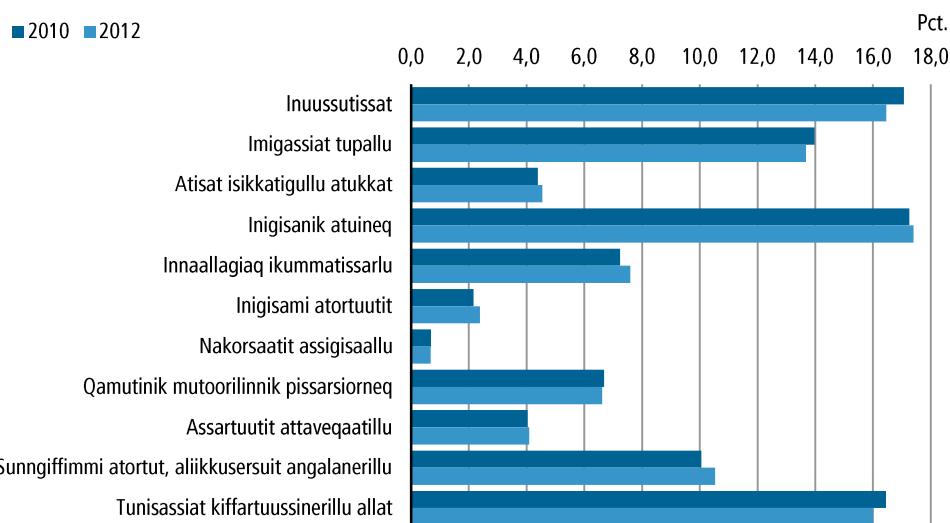

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallernerullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/benst1> aamma <http://bank.stat.gl/nrn07>

Titartagaq 3.3-mi takuneqarsinnaapput innuttaasut sunik atuisarnersut, 2010-mi 2012-milu. Atuiffiit annerpaat sisamat tassaapput inuussutissat, inigisanit atuineq, tunisassiat kiffartuussinerillu allat taavalu imigassiat tupallu. Sisamaallutik katikkaanni innuttaasut atuinerisa 64 pct.-erivaat.

Titartagaq 3.3. Innuttaasut atuinerat atuiffinnut agguarlugit

Anm.: 2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2012-mili kisitsigallernerullutik.

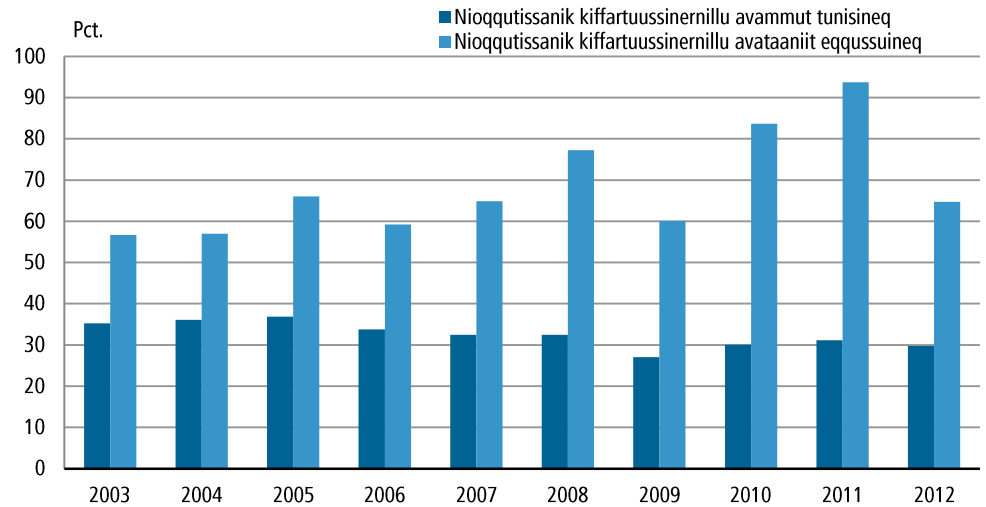
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn07>

4. Avataaneersunik niueqateqarneq

Avataaneersunik niueqateqarneq

Titartagaq 4.1-mi takuneqarsinnaavoq avataanit eqqussuinerup avataanullu annissuinerup BNP-mut sanillersuunna 2003-miit 2012-mut. Tassani takuneqarsinnaavoq avataanit eqqussuineq avammut niuernermiit BNP-mut sanilliullugu annertunerungaatsiartoq.

Titartagaq 4.1. Nioqutissanik eqqussuinerup annissuinerullu BNP-mut sanilliunnerat, akit ingerlaavartut

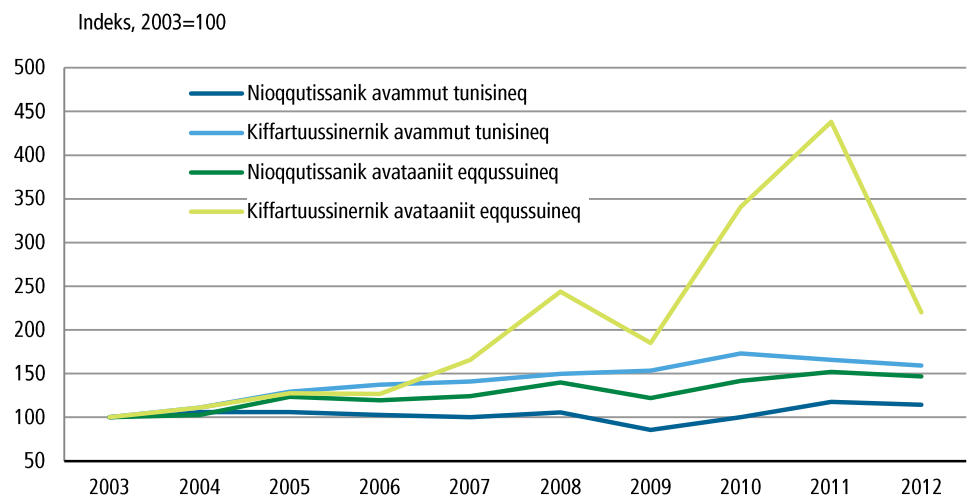

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallernerullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn11>

2009-mi avataanit niueqateqarneq annikilleriarpoq, tamannali 2010-mi mumippoq. Avataanit eqqussuinerup nioqutissanut kiffartuussissutinullu agguataarnera qiviaraanni takuneqarsinnaavoq, avataanit eqqussuinerup qaffariarujussuarnernut peqqutaanerpaasoq kiffartuussissutit avataani pisiarineqartut annertusinerat. Avataanit kiffartuussissutit pisiortorneq pingaarnertut uuliasiulersinnaanermut misissueqqissaarnermi aningaasaliinermi aallaaveqarpoq, tamakkulu suliffeqarfinnit avataaneersunit suliarineqarput, taamaammallu avataanit eqqussuinerut isigineqarlutik.

Titartagaq 4.2. Nunanik allanik niueqateqarneq, akit ingerlaavartut

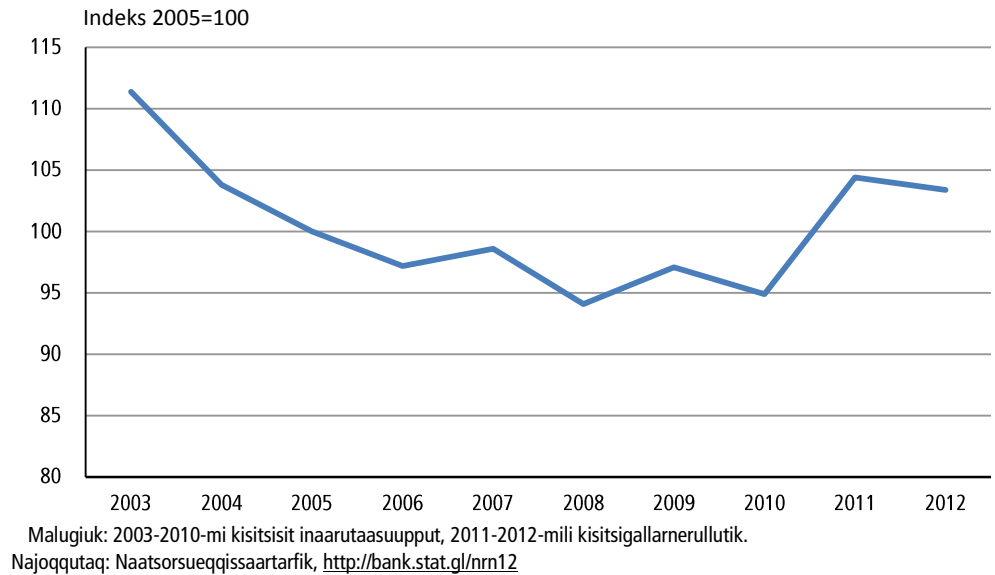
Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallernerullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn01>

Titartagaq 4.3-mi takutinneqarpoq piffissami 2003-mit 2012-imut, nunanik allanik niueqateqarnermi akit nikingassutaasa ineriartornerat. Nunanik allanik niueqateqarnermi akit nikingassutaat naatsorsorneqartarpoq avammut

tunisat nalingisa ineriartornerat avataanit eqqussukkat akiisa ineriartornerannik agguarlugu, taamaalilluni takuneqarsinnaanngortarpoq nunap iluani tunisassiat akiisa nunat allat tunisassiaasa akiinut unammillersinnaanersut.

Titartagaq 4.3. Nunanik allanik niueqateqarnermi akit nikingassutaat

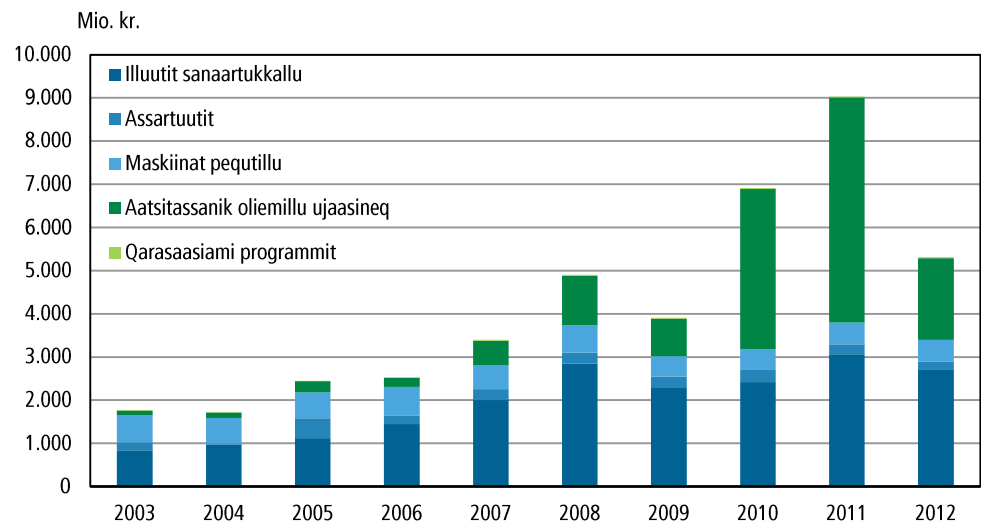
5. Tamakkiisumik aningaasaliissutit

Tamakkiisumik aningaasaliissutit

Tamakkiisumik aningaasaliissutit tassaapput tunisassiortut nunaqavissut tunisassiornerminni atortussaminnik pisinerat pigeriikkaminnik tunisinerat ilanngaatilugulu.

Titartagaq 5.1-imi takuneqarsinnaavoq aningaasaliissutit ukioq 2003-mit 2012-mut qanoq ineriartorsimanerat. Matumani immikkut maluginiagassaavoq uuliasiulersinnaanermi aatsitassarsiulersinnaanermilu misissueqqissaarnermi aningaasaliinerit ukiuni kingullerni qaffariarujussuarsimanerat, ingammik 2011-mi 2012-milu. Taamaasillutik taakkununga 2011-mi aningaasaliinerit 5.214 mio. kr.-iupput.

Titartagaq 5.1. Tamakkiisumik aningaasaliissutit 2003-2011, akit ingerlaavartut

Malugiuk: 2003-2010-mi kisitsisit inaarutaasuupput, 2011-2012-mili kisitsigallarnullutik.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://bank.stat.gl/nrn09>

6. Paasissutissat allat

Paasissutissat allat

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit sukumiinerusumik paasisaqarfigerusunneqarpata nittartakkami www.stat.gl misissuataarneqarsinnaapput.

Input-Output tabellit 2003-miit 2010-mut, nuna tamakkerlugu naatsorsuutit tunngavigalugit suliat, aammattaaq misissorneqarsinnaapput uani: www.stat.gl/NRN201401/p1

Nunat tamalaat nuna tamakkerlugu naatsorsuusiornissami maleruagassaar uani misissorneqarsinnaapput:

- – European System of Accounts (ESA 1995). Eurostat. Luxembourg 1996
- – System of National Accounts 1993 (SNA 1993). FN, OECD, Eurostat, IMF og Verdensbanken. 1993

Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit suliaqartarnermi systemit taavalu taakkununga atuisinnaanermut tunngasut paasiuminarnerit:

- – Nationalregnskabet. Bent Thage og Annette Thomsen. Handelshøjskolens Forlag. 2004.
- – Nationalregnskab, udenrigshandel og betalingsbalance. Christen Sørensen. Systime 2002.

Nittartakkat nuna tamakkerlugu naatsorsuutit tunngasinnaasunik imallit:

www.un.org

www.oecd.org

www.imf.org

www.worldbank.org

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Josef Kajangmat

E-mail: joka@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

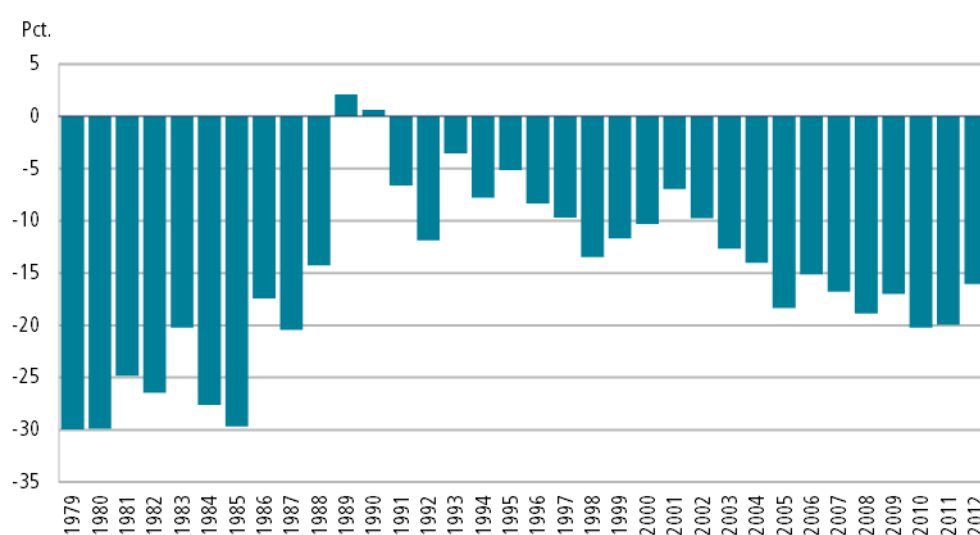
2014 ukiumoortumik paasissutissat

1. Tunisat pisiallu naligiissinnerat

Tunisat pisiallu naligiissinnerat

Niurnermi naligiissitsineq tassaavoq nioqqutissat annissukkat nalingat nioqqutissat eqqusukkat nalinganut ilanngaatilugit. Tunisassiat ataatsimut nalingat saqqummertarpoq nunami nioqqutissiornermi tunissassiarrineqartut nalingat tunissassiornermi nioqqutissanik atuineramik ilanngarlugu.

Titartagaq 1.1. BNP-mut sanilliullugu niurnerup naligiissinnerata ingerlarna procentinngorlugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 1.1-mi takutinneqarpoq niurnerup naligiissinnerata 1979-miilli ingerlarna. 1979-miit 1988-mut niurnermik naligiissaarinnermi annertuumik amigartooruteqarfiuvoq, ukiuni ataasiakkaani tunissassiat ataatsimut nalingisa (BNP) 30 procentiat tikillugu. Pingaartumik tamatumunnga aalisakkanik inuussutissarsiornerup iluani piffissami sivilisuumi akigissaartitsineq peqqutaavoq, tamatuma kinguneralugu nioqqutissanik nalilinnillu nunanit allaniit eqqussuingaatiarsimaneq. Aalisarnerup iluani ajornartorsiorneq aningaasarsiornikkut politikkip sakkortusisariaqarneranik kinguneqarpoq sanaartugassanillu suliaqarnermik unitsitsisoqarallarluni. Aningaasarsiornerup unikaallatsinneqarnerata kinguneraa 1989-mi 1990-milu niurnermik naligiissaarinnermi sinneqartooruteqalaartoqarnera. 1991-milli niurnermik naligiissaarineq amigartooruteqarfiusarpoq, annikinnerusumilli BNP-p 10-20 procentinut naapertuuttarluni.

2. Avammut nioqqutseqarneq nunanillu allanit eqqussuineq

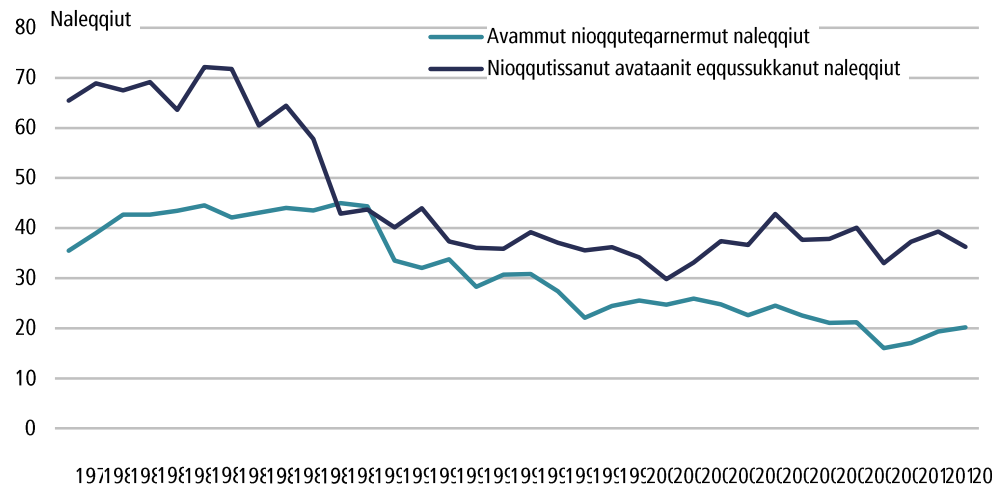
Avammut nioqqutseqarneq nunanillu allanit eqqussuineq

Titartagaq 2.1-mi takutinneqarput nunanit allaniit eqqussukkat avammullu nioqquteqarnerup annertussusiat. Annertussutsit tunisassiat ataatsimut nalinginut (BNP) sanilliullugit avammut nioqqutitut nunanillu allanit eqqussukkatut naatsorsorneqartarput. Annertussutsit inuiaqatigiit nunanit allanit pinngitsuuisinnaanginnerannut uuttuutaasarput. Kalaallit Nunaat ataasiinnarmut sammisumik tunisassiortuuvoq tamatigoortumillu tunisassianik atorfissaqartitsisuulluni. Taamaattumillu pisariaqarpoq avataaniit annertuumik niueqateqarnissaq.

1990-ip tungaanut avammut nioqquteqarnerup annertussusaa 45 procentit missaanniissimavoq. Tamatuma kingorna avammut nioqquteqarnerup annertussusaa annikilliertorsimavoq 2011-milu 19 procentit missaanniissimalluni. Avammut nioqquteqarnerup annertussusiata annikilliertornera inuiaqatigiit nioqqutissiornerulernerannik kiisalu Kalaallit Nunaata avammut niuerutaata pingaarnep, tassaasut rajaat, akiisa annikilliertornerannik pissuteqarpoq.

Eqqussukkat annertussusaat 1985-ip tungaanut annertuujupput, annertunerpaagamik 72 procentiullutik. Tamatuma kingorna ataatsimut isigalugu eqqussuinerup annertussusaa 2001-ip tungaanut appariaartorpoq. 1985 tikillugu nioqqutissat eqqussuunneqartut qaffasinnerat ilaatigut pissuteqarpoq annertuumik aningaasaliissuteqartoqarsimanera aamma uuliap nunarsuarmi akiata qaffasinnera. Siullermik 1973-74-mi uuliamik ajornartoortoqarmat ullut ikittuinnaat ingerlaneranni uuliap akuiaqassap nunarsuarmi akia procentinik 100-nik arlalinnik qaffariarpoq. Aappassaanik uuliamik ajornartoortoqarmat 1970-80-mi uuliap akia sulii qaffariaqqippop. Tamatuma kinguneraa nunat uuliamik pinngitsuuisinnaangitsut imminnullu pilersunngitsut uuliap eqqussorneqartup nalingata tassaangaannartumik allanngornera misigaat naak eqqussorneqartoq allannguuteqanngikkaluartoq. 1985-ip kingorna nioqqutissat uuliamik atuineq appariaartornerat pingaartumik pissuteqarpoq nunami suliiassat unikaallatsinneqarnerannik aamma Nuuk Imeq A/S pilersinneqarneranik imeruusaatinik nioqqutissiortuusoq immiaaqqanillu maqitsiviusoq.

Titartagaq 2.1. Kalaallit Nunaanni avammut nioqquteqarnerup nioqqutissanillu eqqussuinerup annertussusiata allanngoriartornera

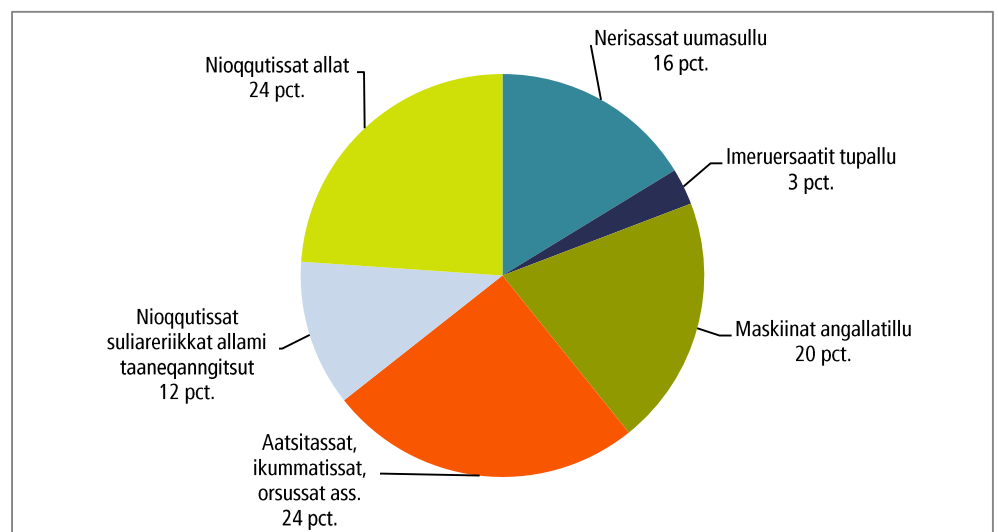
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

3. Nunanit allanit eqqussuineq nunanillu allanik niueqateqarnerup kisitsisital pingaarnerit

Nunanit allanit eqqussuineq nunanillu allanik niueqateqarnerup kisitsisital pingaarnerit

Aalisakkanik piniagassanillu tunisassiat saniatigut Kalaallit Nunaanni nioqqutissat ikittuinnaat suliarineqartarput. Taamaattumik nioqqutissat angerlarsimaffinni, inuussutissarsiutitigut suliffeqarfinni, paaqqinnittarfinni aammalu aningaasaliissutissanut atugassat tamarluinnangajammik eqqussugaasarput.

Titartagaq 3.1. Nioqqutissat nunanit allanit eqqussukkat 2013-mi agguataarsimanerat

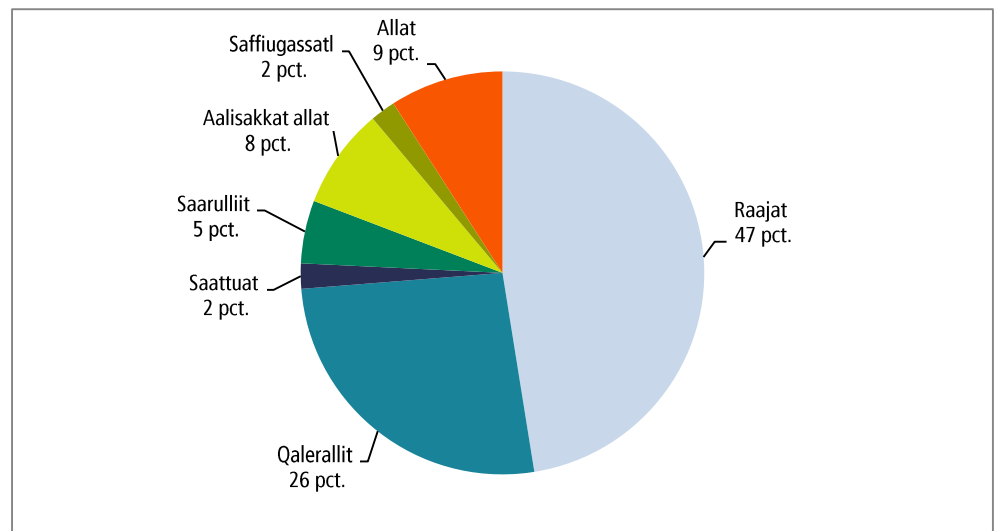
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 3.1-mi takuneqarsinnaapput nioqqutissat nunanit allanit eqqussukkat agguataarsimanerat. Nioqqutissat eqqussukkat annertunersaat,

62 procentingajaat Danmarkiminngaaneersuupput. Danmarkimiilli eqqussukkat katinnerannut ilanngunneqartarput nioqqutissiat nunanit allaneersut, Danmarkki aqqutigalugu eqqusorneqartartut. Eqqussukkat erseqqinnerusumik nunanut agguarneqarnerat Tabel 2-mi takuneqarsinnaavoq.

Kalaallit Nunaata tunisassianik nunanut allanut niuernerani pingaarnerit 88 procentit missaat aalisagaapput qalerualiullutillu. Inuussutissarsiornermi tunngaviusupnunani tamalaani akit allanngoriartornerat aningaasaqarnermut apeqqutaalluinnarpoq.

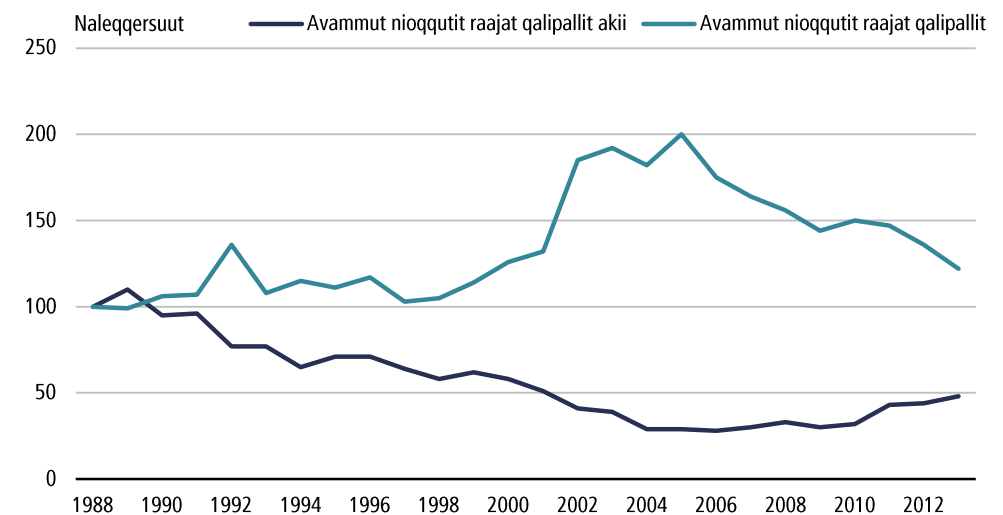
Titartagaq 3.2. 2013-mi avammut nioqqutit agguataarnerat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

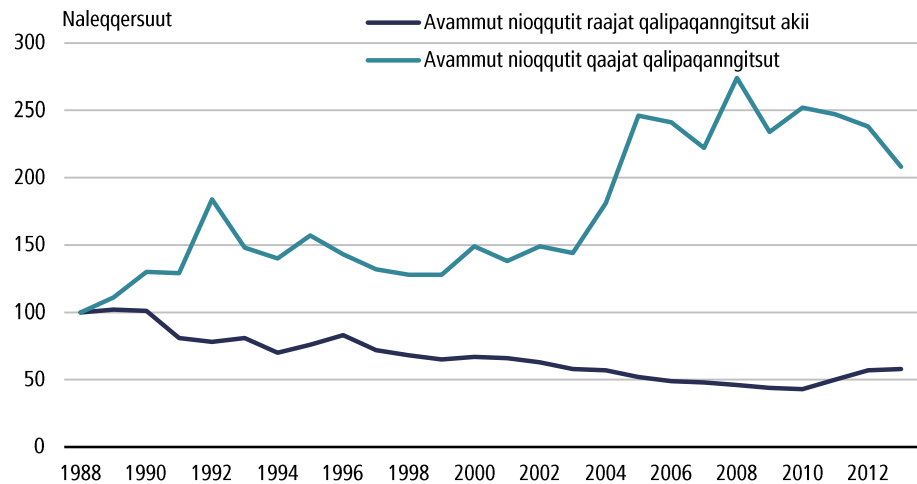
2013-mi Kalaallit Nunaata nunanut allanut tunisassiami 86 procentii Danmarkimut tunivai. Tunisassiat Danmarkimut tunisassiarineqartartut pingaarnersaraat aalisakkat qalerualillu, taakku Danmarkimi suliareqqinneqareeraangamik nunanut allanut tunineqaqqittarput, nunat tunisiffigineqarnerpaasartut tassaapput Japan aamma Storbritanien.

Titartagaq 3.3. Raajat qalipallit avammut nioqqutigineqartut annertussusiisa agguaqatigiissillugu akiisa nikinganeri. 1988=100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 3.4. Raajat qalipaajakkat avammut nioqutigineqartut annertussusiisa agguaqatigiissillugu akiisa nikerarneri. 1988=100

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Agguaqatigiissillugu raajanut qalipaajarneqanngitsunut raajanullu qalipaajakkanut kiilumut akianut nunanut allanut tunineqartunut naleqassutsit naleqqersuutaasa ineriartornerat Titartagaq 3.3-mi aamma 3.4-mi takutinneqarput, tamatumani 1988 ukiutut aallaavigitinneqarpoq.

Raajanut qalipaajarneqanngitsunut tunngatillugu 1989-miilli taakkua akikillisimapput, tamatumani akit 55 procentit missaanik apparsimallutik. Annertussusiat 1988-ip kingornali 36 procentit missaanik qaffariarsimapput.

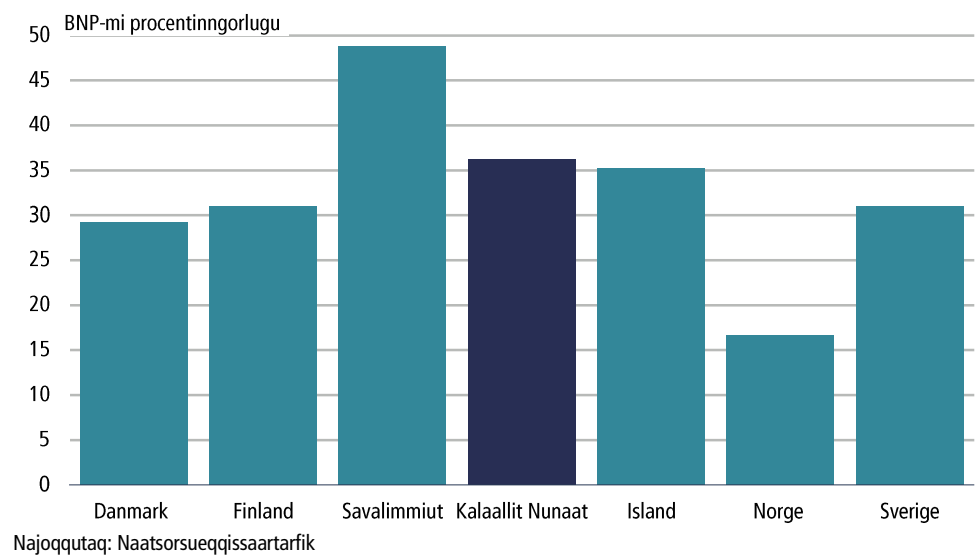
Raajanut qalipaajakkanut tunngatillugu tamatumani aalaakkaannerusumik akit appariartorsimapput, pingaartumilli 1990-ip kingorna. Tamanna pingaartumik Islandip raajanik Flemish Capimi pisarineqartunik akilutsivallaarneranik pissuteqarpoq, taamaalillutillu 1990-ikkut aallartinnerannili nunarsuarmi raajat akii apparujussuarsimapput. Paarlattuanilli 1988-miilli annertussutsit 138 procentinik qaffariarsimapput.

4. Nunanut allanut sanilliussinerit

Nunanut allanut sanilliussinerit

Titartakkami 4.1-mi takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaat nunani avannarlernisulli nunanit allaniit eqqussuinissaminik isumalluuteqartoq. Kalaallit Nunaat Islandimut nallersuuppoq 36 procentillu missaanni eqqussuisarluni. Norge nunani avannarlerni nunaavoq appasinnerpaamik eqqussuisartoq, tassa uuliamik nammineq pilersortuugami.

Titartagaq 4.1. Nunat avannarliit 2012-mi nunanit allanit eqqussuinerisa annertussusaat

Nunanit allanit eqqussuineq

Tabel 1. Nunanit allanit eqqussuineq

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
S.I.T.C.-Kapitalit	1.000 kr.					
Katillugit	4.702.120	4.097.024	4.794.714	5.350.654	4.995.805	4.616.045
0 Inuussutissat nersutillu uumasut						
0 katillugit	726.006	770.071	766.504	823.562	812.958	834.837
00. Uumasut nerineqarsinnaasullu	-	1	3	19	212	5
01. Neqit neqinillu nioqqutissiat	168.920	180.195	175.378	198.398	199.333	198.568
02. Immummit nioqqutissiat manniillu	104.789	106.671	106.408	108.343	110.321	112.832
03. Aalisakkat aalisakkanillu nioqqutissiat	25.606	34.718	33.452	31.738	32.287	51.545
04. Karrit karrinillu nioqqutissiat	97.559	106.972	107.051	119.160	121.161	121.028
05. Paarnat naatitallu	132.574	135.756	137.134	143.617	133.841	141.883
06. Sukkut, sukkunillu nioqqutissiat	41.803	43.681	42.837	45.164	42.991	41.370
07. Kaffe, te, kakao, sukkulaatit akuutissallu	60.117	66.367	64.493	72.971	72.238	69.572
08. Nerukkaatissat (karrit aserortersimanngitsut pinnagit)	11.028	10.269	8.293	10.807	11.783	8.856
09. Inuussutissat tamalaat	83.610	85.441	91.455	93.345	88.791	89.177
1 Imigassat tupalu katillugit	126.493	136.702	139.798	142.888	146.907	131.168
11. Imigassat	95.703	102.541	103.753	105.480	103.961	98.890
12. Tupa tupamillu nioqqutissiat	30.790	34.161	36.045	37.408	42.946	32.279
2 Atortussiassat, nerineqarsinnaangitsut (ikummatissaq ilanngunnagu) katillugit	62.354	47.023	59.010	53.401	64.589	57.265
21. Ammit meqqoqanngitsut ammillu meqqullit piorsagaanngitsut	156	156	313	139	155	185
22. Sikkernissat naatitallu uuliaqhortuut	513	495	508	494	462	608
23. Gummiliassaq, tassunga ilaallutik pilersitat atoqqitalu	160	226	142	35	145	93
24. Qisuit simissallu	31.805	25.696	27.871	29.243	36.249	28.179
25. Pappialat, aamma eqqagassat	1.113	257	45	92	308	160
26. Qissassiat (uldots pinnagit) perlukullu	404	383	409	607	728	708
27. Naggorissaatissat ujaqqallu aatsitassallit	24.420	16.165	24.145	19.891	24.631	24.413
28. Aatsitassanit saviminernillu eqqakkat Uumasunit naasunillu atortussiat suneqanngitsut allatigut	8	3	2.759	205	188	15
29. taaneqanngitsut	3.775	3.642	2.818	2.694	1.723	2.905
3 Ikummatissat punnerusaallu uumaatsunit pisoq il.il. katillugit	1.193.441	657.330	982.393	1.209.065	1.257.230	1.103.440
32. Aamaruutissat, koks, brikettillu Ujaqqat uuliallu salinneqanngitsut	78	127	93	101	60	271
33. tamatuminngalu sanaat	1.190.303	655.469	981.073	1.206.209	1.253.595	1.099.305
34. Gassi	3.060	1.734	1.227	2.756	3.575	3.864
35. Innaallagiasq	-	-	-	-	-	-
4 Uumasunit naasunillu uulialiat il.il. katillugit	4.278	2.898	3.836	4.343	5.963	3.814
41. Uuliat orsussallu nersutinit pisut	907	674	1.116	899	807	731
42. Uuliat orsussallu naasunit pisut	3.244	2.134	2.501	2.713	2.872	2.681
43. Uulia nersutinit imal. naasunit pisoq voksi, il.il.	127	90	219	732	2.284	402
5 Akuutissat akuutissanillu nioqqutissiat katillugit	219.439	257.711	270.952	286.165	293.831	300.771
51. Kemikaliat uumassuseqartunit sanaat	2.041	2.244	1.344	1.081	1.174	2.019
52. Kemikaliat ujaqqanit il.il. sanaat	5.605	5.805	6.063	7.722	9.152	7.431
53. Qalipaattissat amiutissallu	34.867	36.331	30.305	30.658	39.712	37.312
54. Nakorsaasiat	58.140	87.672	96.515	97.675	110.433	106.550
55. Uulialiat tissujasut, tipigissaatit	55.508	61.349	60.056	66.199	70.815	59.909

eqqiaanermullu atortut

56.	Naggorissaatissat pisariillisakkat	4.722	2.932	2.437	3.801	3.617	1.177
57.	Plast, arlaatigut suliarineqanngitsaq	1.321	1.521	1.657	2.300	1.588	2.473
58.	Plast, arlaatigut suliarineqarsimasaq	28.917	39.716	32.376	32.795	24.646	54.435
59.	Kemiimi atortussat allatigut taaneqanngitsut	28.318	20.141	40.199	43.934	32.694	29.465
6	Nioqqutissiat suliareriikkaat, suliareqqitassat, katillugit	588.278	524.807	581.801	652.135	699.897	638.150
61.	Ammit meqqoqanngitsut tamakkunanngalu sanaat, ammit meqqullit pisariillisakkat	2.207	1.743	625	1.665	1.158	690
62.	Gummi passuteriigaq allatigut taaneqanngitsaq	14.301	17.748	14.177	12.914	15.600	15.935
63.	Qisunnit simissanillu sanaat, pequtit ilanngunnagit	73.611	67.890	57.810	57.357	52.918	52.023
64.	Pappiara, pappi tamakkunanngalu nioqqusiat	78.887	70.330	70.985	71.039	63.593	62.928
65.	Annoraaminernit ikaartitigassat annoraaminernillu sanaat	44.309	41.362	48.252	57.153	56.351	43.187
66.	Aatsitassanit saviminiunngitsunit nioqqusiat	98.043	86.367	101.671	122.298	128.436	113.592
67.	Savimernit sisaallu	55.819	62.750	68.540	58.407	58.420	57.986
68.	Saffiugassat saviminissartaqanngitsut	7.052	7.727	8.001	6.668	19.713	5.277
69.	Saffiugassanit nioqqusiat allatigut taaneqanngitsut	214.049	168.890	211.740	264.633	303.709	286.532
7	Maskiinat assartuutillu, katillugit	1.211.443	1.178.354	1.328.023	1.527.248	998.701	831.518
71.	Maskiinat nukiliuutit motorillu	123.017	146.225	144.164	146.604	95.684	83.969
72.	Maskiinat immikkut sanaat industrini assigiinngitsuni atugassat	175.650	94.477	115.586	107.038	125.917	84.852
73.	Maskiinat saviminernik sanaartuutit	3.927	2.631	10.423	3.099	1.999	1.282
74.	Maskiinat pisataallu industrimi atugassat	119.862	122.336	111.037	151.561	137.451	115.861
75.	Kontormaskiinat, datanik suliaqarnermi atortut	100.213	79.300	176.222	91.171	79.960	80.404
76.	Telekkut atassuteqarnermi atortut nipinik tigooqqaatit aallakaatitsiviillu	104.909	83.674	106.634	121.815	109.365	111.770
77.	Maskiinat atortullu allat elektricitetimik ingerlatillit	187.952	230.112	176.925	181.696	184.377	133.063
78.	Qamutit	164.820	138.828	102.739	111.175	116.268	108.637
79.	Angallatit allat	231.093	280.771	384.293	613.087	147.680	111.679
8	Nioqqutissiat suliareriikkaat allani ilaanngitsut katillugit	552.742	510.767	539.031	520.980	585.259	559.201
81.	Uffarfinnut, kiassaatinut qaammaqqutinullu atortut	75.951	37.855	37.188	44.414	36.933	41.107
82.	Pequtit	103.753	90.844	93.553	86.140	120.891	101.119
83.	Angalanermi atortakkat, kuffertit, taskit il.il.	3.546	3.348	3.795	3.792	4.034	11.383
84.	Atisat	126.261	128.765	134.818	132.801	147.324	161.470
85.	Kamippaat	20.087	18.360	20.351	23.951	22.359	22.740
87.	Teknikkikkut ilisimatusarnikkullu atortut	31.448	29.184	28.435	38.271	44.123	26.712
88.	Assiliivinnut, qinngutitut il.il .atortut; nalunaaquttat	7.082	9.608	12.558	7.901	8.144	8.966
89.	Nioqqutissat suliareriikkaat tamalaat	184.614	192.803	208.333	183.711	201.452	185.705
9	Nioqqutissat assigiinngitsut aningaasatigullu qanoq iliutsit allani taaneqanngitsut, katill.	17.646	11.361	123.366	130.867	130.470	155.880
93.	Nioqqutissiat, suuneri naapertorlugit immikkoortinneqarsimannngitsut	16.721	11.335	123.333	130.850	130.443	155.861
95.	Sakkutuut sakkui imassaallu	-	-	-	-	-	-
96.	Aningaasat pappialaanngitsut	-	16	-	7	2	-

97.	Kuulti, suliarineqanngitsoq, suliareqqitassaq igitassallu	925	10	33	9	26	19
-----	--	-----	----	----	---	----	----

<http://bank.stat.gl/EN1SITC>

Malugiuk: 2012 aamma 2013-mut kisitsisit saqqummiussaagallarpuit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nunanit allanit eqqussuinerup nunanut agguarneqarnara

Tabel 2. Nunanit allanit eqqussuinerup nunanut agguarneqarnara

Katillugit	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
	Mio. kr.					Agguataarlugu				
	4.097	4.795	5.351	4.996	4.616	100	100	100	100	100
Danmark	2.521	2.748	2.873	2.961	2.884	62	54	54	59	62
Sverige	650	1.030	1.117	1.074	1.070	16	21	21	21	23
Tyskit nunaat	104	66	100	101	95	3	1	2	2	2
Norge	84	102	130	187	34	2	2	2	4	1
USA	89	98	89	67	33	2	2	2	1	1
Folkerepublikki Kina	93	86	123	141	126	2	2	2	3	3
Japani	40	33	44	33	22	1	1	1	1	0
Canada	36	69	103	60	38	1	1	2	1	1
Nunat pukkitsormiut	39	40	48	45	45	1	1	1	1	1
Nunat allat	442	522	724	327	269	11	11	14	7	6

Malugiuk: 2012-mut aamma 2013-mut kisitsisit saqqummiussaagallarpuit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Avammut nioqquteqarneq

Tabel 3. Avammut nioqquteqarneq

	2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Ton	Mio. kr.	Ton	Mio. kr.	Ton	Mio. kr.	Ton	Mio. kr.	Ton	Mio. kr.	Ton	Mio.kr.
Katillugit	588	2.486	316	1.986	330	2.194	138	2.629	153	2.782	203	2.752
Raajat katillugit	71	1.256	64	1.044	68	1.131	66	1.389	62	1.417	55	1.305
Raajat qalipallit qerititalu	46	550	43	469	45	520	44	692	41	656	36	629
Raajat qalipaajakkat qerititalu	25	707	21	575	23	611	22	696	22	762	19	676
Raajat Allat					-	-			-	-	-	-
Saarulliit katillugit	13	277	9	130	8	112	9	153	10	169	10	146
Saarulliit qerisut	11	189	6	68	6	68	6	85	7	101	7	76
Saarulliit tarajukkat imaluunniit panertitat	1	25	1	19		8		5		11	1	19
Saarulliit nerpii, qerisut	2	62	2	42	2	36	2	62	2	55	2	50
Saarulliit allat				1						3		1
Qaleralik katillugit	22	456	21	398	26	507	27	603	27	659	28	714
Qaleralik qerititaanngitsaq, qerisoq tarajugarluunniit	15	279	15	270	22	408	21	469	21	532	21	542
Qaleralik, tisaag	7	176	6	128	4	98	6	134	6	127	7	171
Qaleralik pujuukkat	-	-	-	-			-	-				
Qaleralik allat	-	-									-	-
Suluppaakkat, ilivitsut saaneeraajakkal-luunniit qerisut		3	1	6	4	65	3	70	3	53	3	49
Saattuut	1	41	1	45	1	35	1	33	1	42	1	46
Aalisakkat allat	8	36	7	37	3	30	24	56	40	113	98	178
Ammassat	5	5	-	-	-	-	18	20	24	27	28	31
Qeeqqat	1	7	1	6	1	9	1	7	1	11		7
Nataarnat qerisut				5						1		
Aalisakkat nioqqusiat allat	2	24	6	26	2	21	5	29	15	75	70	140
Uiluiit qerititat, panertitat imaluunniit tarajukkat		9		8		7		12		4		7
Nipisap suai	1	27	1	22	1	39	1	65	1	66	1	60
Ammit, meqqullit suliarineqanngitsut 1)		5		4		5		12				13
Neqinit nioqqusiat		1		3				1				
Olivin	343	74	160	35	215	16						
Saffiugassaq kuulti akuiarneqanngitsaq	123	151	50	75				27		74		68
Nioqqutit allat	4	150	1	181	4	248	6	207	8	184	6	166

<http://bank.stat.gl/IEN2SITC>

Nassuiaat: 1) Ammit amerlassusiupput, oqimaassusiunatik.

Malugiuk: 2012-mut aamma 2013-mut kisitsisit saqqummiussaagallarpit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Nunanit allanit eqqussuinerup nunanut agguarneqarnera

Tabel 4. Nunanit allanit eqqussuinerup nunanut agguarneqarnera

	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
	Mio. kr.					Agguataarlugu				
Katillugit	1.987	2.194	2.636	2.783	2.752	100	100	100	100	100
Danmark	1.666	1.952	2.337	2.508	2.353	84	89	89	90	86
Portugal	71	91	86	86	125	4	4	3	3	5
Norge	33	27	6	18		2	1	0	1	0
Island	20	48	56	56	5	1	2	2	2	0
Schweiz	-	-	25	71	68	-	-	1	3	2
Savalimmiut	15	9	78	5	-	1	0	3	0	-
USA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Canada	75	1	-	16	-	4	0	-	1	-
Japan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nunat allat	107	68	49	22	200	5	3	2	1	7

Malugiuq: 2012-mut aamma 2013-mut kisitsisit saqqummiussaagallarpit.

Nassuiaat: 1) Nunanit agguataarinermi avammut niuernerim nuna siulleq niuerfik kisimi nalunaarsorneqartarpoq, eqqarsaatiginagu nioqqutit nassiuteqqinneqartatut. Qallunaallu Nunaata kisitsisai ingasaassaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

- Nul

* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: @stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Pisortat aningaasaqarnerat

Pisortat aningaasaqarnerat

Immikkoortumi uani pisortat aningaasaataasa ersarissarneqarnissaat siunertarineqarpoq, tassunga ilanngullugu aningaasartuutit qanoq annertutiginersut aamma aningaasatit qanoq atorneqarnersut aningaasartuutillu qanoq aningaasalersorneqarnersut.

Pisortat suliassa qarfiat

Pisortat suliassa qarfiat tassaa voq pisortatigoortumik aqutsineq sullissinerlu aamma pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat. Pisortatigoortumik aqutsiner mi sullissinermilu pineqarput oqartussaasut sullissive qarfiillu pingaarnertut niuerutaanngitsunik sullissisut, inuiaqatigiinni isertitanik pigisanillu nutaamik agguaasartut ataatsimullu isigalugu aningaasaqarnikkut ineriartornermik siuarsaaniartut.

Sullissinermi niuerutaanngitsuni pineqarput sullissinerit oqartussaasunit nakkutigineqartut kiisalu inunnut suliffe qarfinnullu akeqanngitsumik atugassanngortinneqartartut. Pisortat sullissinerat annerusumik akileraarutitigut akitsuutitigullu aningaasalersorneqarpoq. Pisortat sullissinerisa ilaat, assersuutigalugu meeqqerineq ilaatigut atuinnermut akiliuteqartitsinikkut aningaasalersorneqarput, aningaasartuutilli affaanit ikinnerusut matussuserneqartarlutik.

Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik aqutsiner miipput sullissinermiillutillu suliassa qarfiit pingasut: Kommuni suliassa qarfia, Namminersorlutik Oqartussat suliassa qarfiat naalagaaffiillu suliassa qarfia. Tassunga atatillugu Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliassa qarfiit danskillu naalagaaffiat immikkoortinneqartarlutik.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup immikkoortortaanut ilaapput suliassa qarfiit aningaasalersorlugit ingerlatat, danskit naalagaaffiata suli toqqaannartumik aqutai aningaasalersugaalu. Nunat tamalaat malittarisassiaat atuuttut malillugit Kalaallit Nunaanni eqqaaniluunniit aningaasartuutit taamaallaat ilanngunneqartarput.

Inuussutissarsiornermi pisortat annertuumik suliqaarnerat Kalaallit Nunaata immikkuullarissutigaa. Nunat tamalaat akornanni suliffe qarfiit assigiinngitsut pingasunut immikkoortiterneqarsimapput 1) pisortat allaffissornikkut sullissinikkullu suliffe qarfiutaat 2) pisortat suliffe qarfiutai suliffe qarfinnut piginneqatigiulluni pigineqartunut assingusut 3) pisortat suliffe qarfiutaat.

Ingerlatseqatigiiffik tassaa voq allaffissornermut ilaasoq. Ingerlatseqatigiiffimmi aningaasartuutit akiginiaanermi imaluunniit sullissinermi isertitat ingerlatsiner mut aningaasartuutitut sanilliullugit 50 procentiussapput anginerussallutilluunniit. Suliffe qarfiup ingerlanneqarnerani aningaasartuutit pisortat aningaasaqarnerannut

ilanngunneqartarput, sulisut aningaasarsiaanut aamma tunisassiornermi aningaasartuutitut. Suliffeqarfiup aningaasat isertitaat pisortat aningaasaqarnerannut tunisatut imaluunnit sullissinermi iluanaarutitut nalunaarsorneqartarput. Suliffeqarfinnut taamaattunut makku assersuutigineqarsinnaapput: KANUKOKA, Asiaq/Misissueqqaarnerit aamma KNR (Kalaallit Nunaata Radioa).

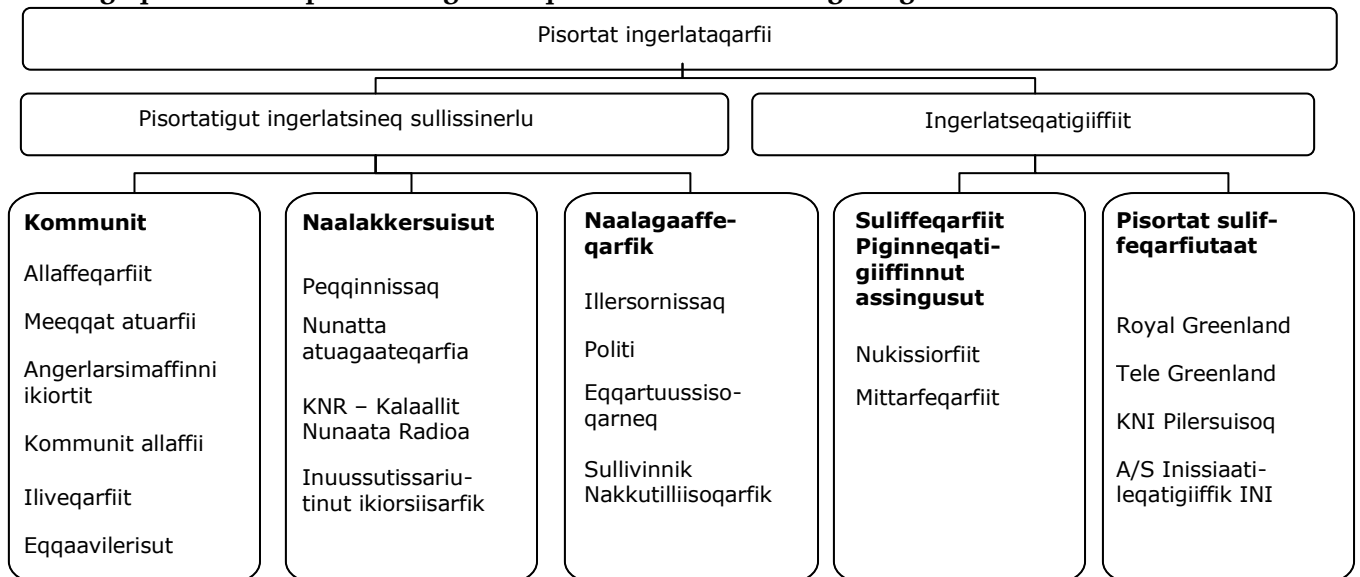
Pisortat ingerlatseqatigiiffiutaannut immikkoortoq tassaapput ingerlatseqatigiiffiit pisortanit nakkutigineqartut aamma/imaluunniit pigineqartut aammalu niuernikkut atugassarititat malillugit suliaqartut. Matumani immikkoortinneqarput:

- Suliffeqarfiit ingerlatseqatigiiffinnut assingusut pisortanit pigineqartut kiisalu
- Ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut

Ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut aamma/imaluunniit nakkutigineqarput aktiatinik amerlanerpaanik piginnittuunikkut. Ingerlatseqatigiiffiit taamaattut inatsisitigut namminersortutut aqqissugaapput (nalinginnaasumik aktianik piginneqatigiiffittut).

Ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut assersuutigalugu Royal Greenland A/S, KNI Pilersuisoq A/S aamma TELE Greenland A/S.

Titartagaq 1. 2011-mi pisortat ingerlataqarfii immikkoortunngorlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Pisortat aningaasartuutaat

Pisortat aningaasartuutaasa katitigaanerit assigiinngitsutigit ersersinneqarsinnaavoq:

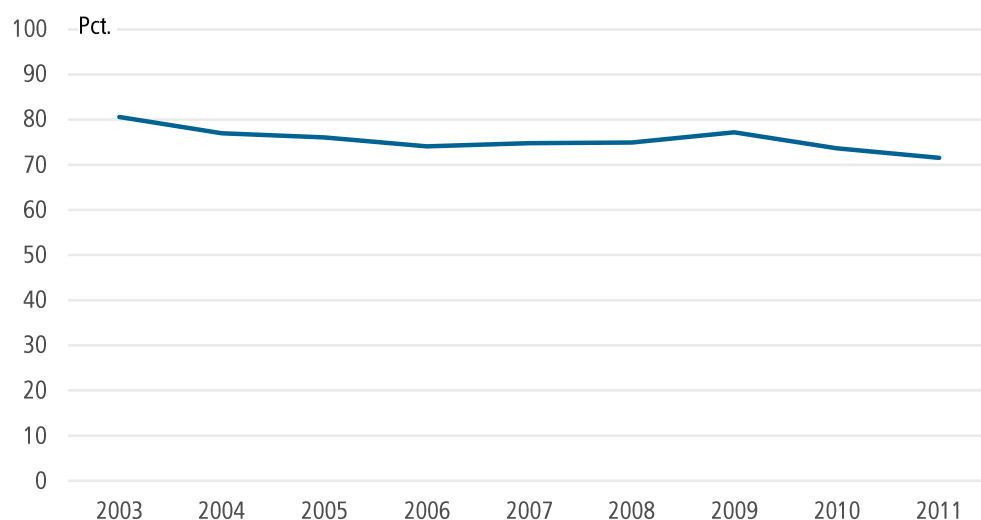
Aningaasartuutit naliisa agguataarnerisa takutippaat 1986-mili pisortat atuinerat aningaasartuutini tamarmiusuni annertusiartuinnarsimasoq.

Pisortat atuinerat annertunerusumik tassaavoq sulisunut akissarsiat kiisalu tunisassiornermut atatillugu nioqqutissanik pisiortorneq.

2011-mi pisortat atuinerat pisortat aningaasartuutaasa 72 procenti sinnilaarpat. Aningaasartuutini immikkoorsitsinerit ingerlaavartut pensionisialinnut, suliffissaaleqisut ullormusiaannut assigisaannullu, ukioq taanna aningaasartuutit tamarmiusut 21 pct.-eraat.

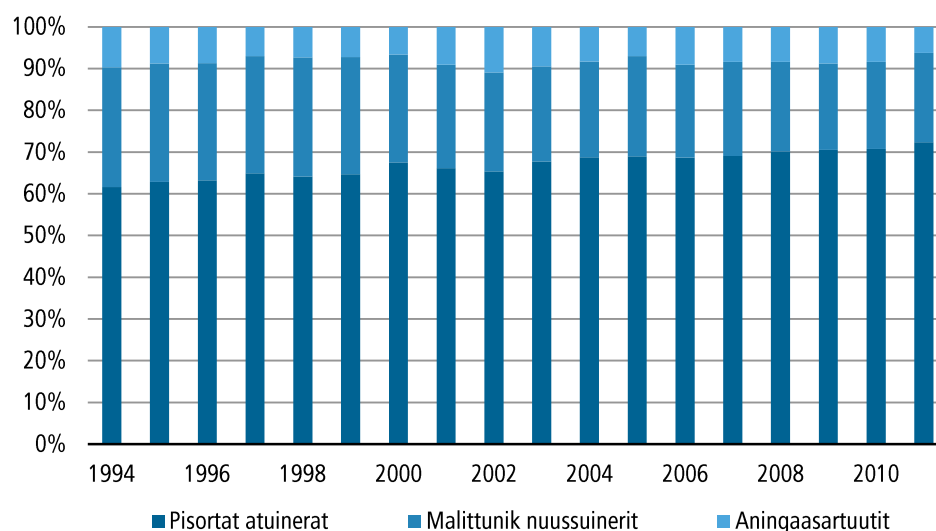
Pigisanut aningaasartuutit, ilaatigut atuarfinnik, napparsimavinnik aqqusinernullu, 2011-mi aningaasartuutini tamarmiusuni 6 pct.-iupput.

Titartagaq 2. Pisortanut, sullissinernut aamma pisortat pigisaannut aningaasartuutit BNP-mut sanilliullugu procentinngorlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 3. Pisortat aningaasartuutaat aningaasat nalinganut agguataarlugit

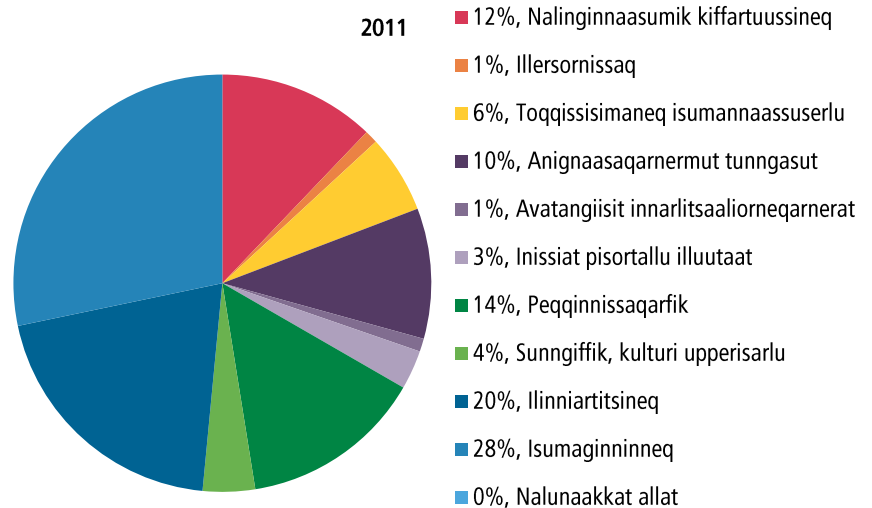
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Atuuffinnut agguataarinermi pisortat aningaasartuutaat siunertat malillugit agguataarneqarnerat ersersinneqarpoq. 2011-mi suliassa qarfinni annertuuni pingasuusuni aningaasartuutit 62 procentii ilinniartitsinermut,

peqqinnissaqarfimmut isumaginninnermilu illersuinnermut atorneqarput. Suliassaqaarfiit taakkua inuiaqatigiinni atugarissaartuni nutaaliaasuni amerlanertigut pingaarnerusumik ikiorsiissutitut isigineqartarput.

Allanut ingerlatsinnermut aningaasanullu aningaasartuutit suliassaqaarfinnut agguataarneri Titartagaq 4-mi takuneqarsinnaapput.

Titartagaq 4. 2011-mi ingerlatsinnermut aningaasanullu aningaasartuutit atuuffiit agguataarneri

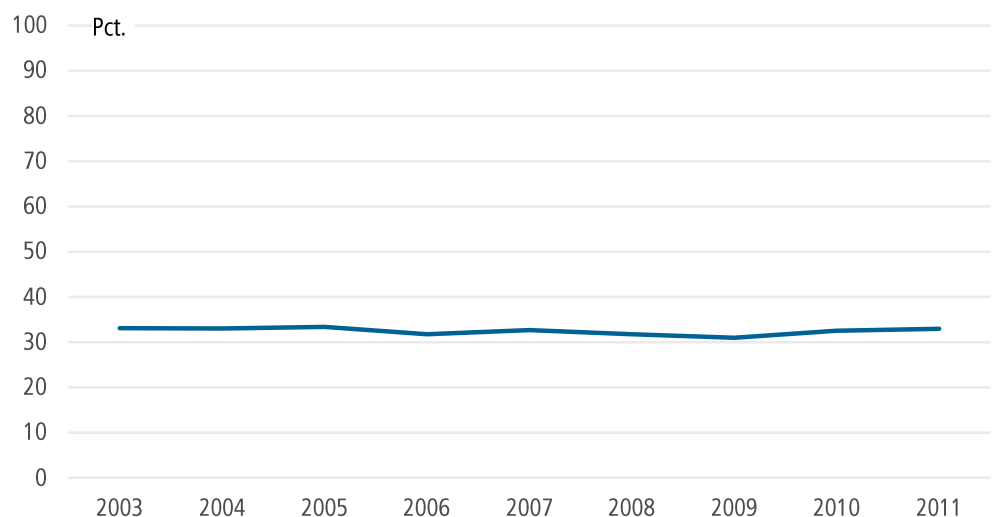
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Pisortat aningaasartuutaasa aningaasalersorneqarnerat

Pisortat aningaasartuutaasa aningaasalersorneqarnerat

Aningaasartuutitut aningaasaqartitsineq danskit naalagaaffiannit ataatsimut tapiissutinit, akileraarutinit akitsuutinillu aningaasalersorneqarput. Titartakkami 1-imis pisortat akileraarutit akitsuutitigullu iserttagaat takutinneqarput. Akileraarutit annertussusiat naatsorsorneqartarpoq akileraarutit akitsuutillu katinnerat BNP-mut sanilliullugit. 1986-miilli akileraarutit annertussusiat taamaaginnarsimavoq.

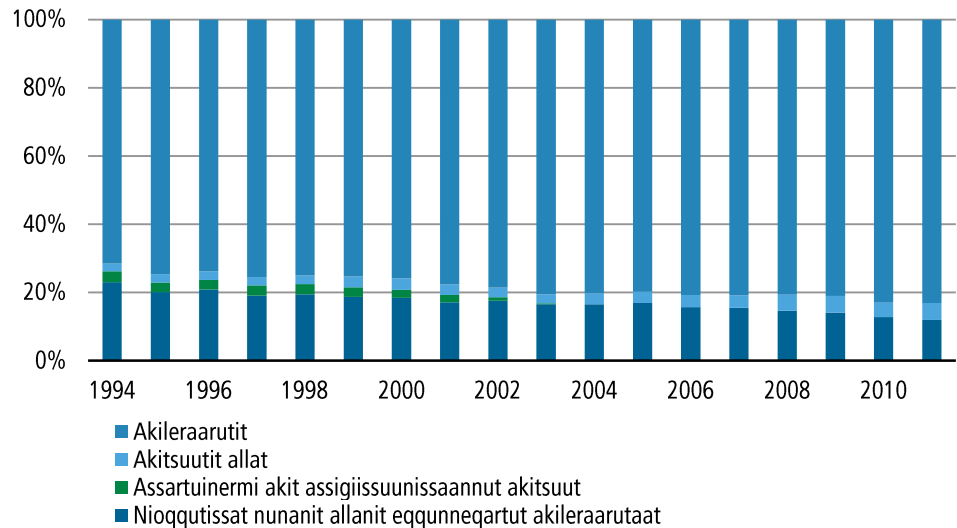
Titartagaq 1. Akileraarutit akitsuutillu BNP-mut sanilliullugu procentinngorlugit

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Piffissaq ingerlanerani akileraarusersueriaaseq allanngungaarsimanngilaq, tamanna Titartagaq 2-mi takuneqarsinnaavoq. Isertitanit akileraarutit ingerlaavartut qaffasinnerpaartaapput tulliullutik nioqqutissiormi eqqussinermilu akileraarutit.

Titartagaq 2. Akileraarutit akitsuutillu agguataarnerat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

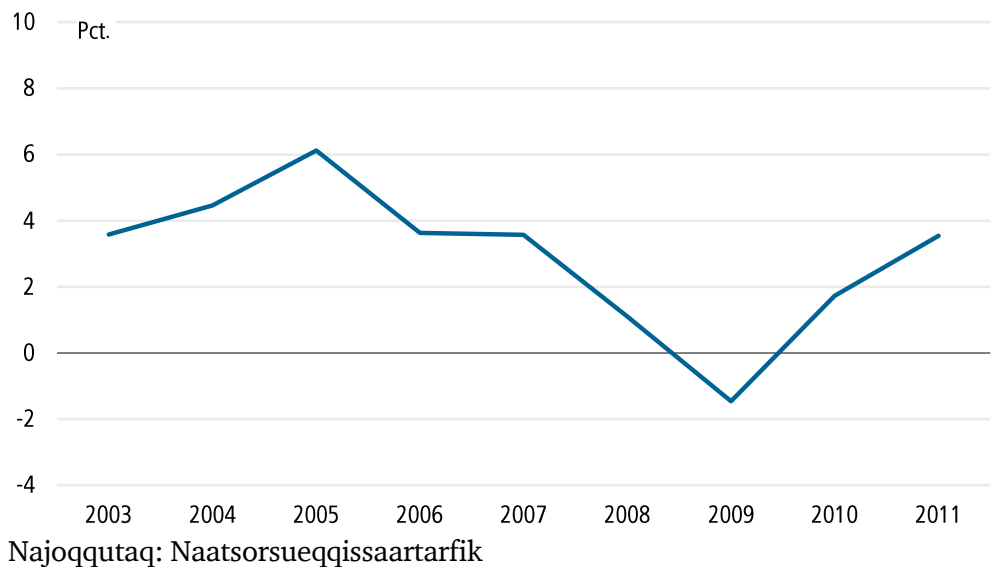
Ataatsimut tapiissutit ukiumoortut 2011-mi 3,6 mia. kroninik annertussuseqarput. Taakkua pisortanit isertitat tamarmiusut 36 pct.-iinut naapertuupput. Namminersorneq pillugu isumaqatigiissut 2009-mi atortuulersinneqartoq naapertorlugu siunissami annertussusiata taamaaginnarnissaa aalajangerneqarpoq, Kalaallit Nunaata uuliamit aatsitassanilluunniit isaatitsilernissaata tungaanut.

Pisortat aningaasaqarnerisa ineriartornera

Pisortat aningaasaqarnerisa ineriartornera

Akit aningaasarsiornikkullu pissutsit allanngorarnerat pisortat aningaasaliissutaanni assorsuaq sunniuteqartarpoq. Aningaasarsiormerup ingerlalluarnerni assersuutigiinnarlugu suliffissaaleqinermut aningaasartuutit appartarput peqatigisaanillu akileraarutinit akitsuutinillu sinneqartoorutit annertusiartortarlutik. Aningaasarsiornikkut ingerlanerliormerani killormut pisoqartarpoq. Titartagaq 1-mi takutinneqarpoq pisortat sinneqartoorutaat/amigartoorutaat BNP-mut sanilliullugu procentinngorlugit.

Titartagaq 1. Pisortat sinneqartoorutaat BNP-mut sanilliullugu procentinngorlugit

Akileraarusersueriaaseq

Akileraarusersueriaaseq

Kalaallit Nunaanni isertitatigut akileraarutit taamaallaat tassaapput toqqaannartumik akileraarutit, tassa pigisat nalillit, illuutit akileraaruserneqarneq ajormata kingornussinermulluunniit akitsuuteqanngimmat.

Kinaluunniit tamakkiisumik akileraartussaavoq, pineqartoq Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqaruni imaluunniit Kalaallit Nunaanni sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni najugaqarsimaguni.

Isertitat akileraaruteqaataasussat tassaapput ukiumut isertitat tamarmik akileraarusiinermi ilanngaatit nalinginnaasumilluunniit ilanngaatit ilanngaatigalugit. Isertitanik B-nik isertitaqartartut tamatuma saniatigut isertitanut B-nut ilanngaateqartinneqarput.

Akileraarusiinermi ilanngaatit tassaapput ernianut aningaasartuutit, suliatiqut kattuffinnut ilaasortaanermut akiliutit, meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu nammineq inuussutissarsiuuteqarnermut atasumik aningaasartuutit. Akileraarusiinermi ilanngaatit nalinginnaasumik ilanngaammit amerlaneruppata, nalinginnaasumik ilanngaat atorunnaassaaq. Kiisalu inummut ilanngaat ilanngaatigineqartarluni.

Kommunimut akileraarutit kommuninit ataasiakkaanit annertussusilerneqartarpoq. Sumiiffinni kommunit agguataarneqarnerisa avataaniittuni kommunimut akileraarut akilerneqarneq ajorpoq, kisiannili nuna tamakkerlugu immikkut akileraarut akilerneqartarluni, Inatsisartunit aalajangersarneqartartoq.

Suliffeqarfiit akileraarusersorneqarnerannut suliffeqarfiit 30 pct.-imik akiliuteqartarput. Aktiaateqarluni aamma piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit tamatuma saniatigut pissarsianit akileraarutininik akiliisarput kommunimut akileraarutininut atuuttunut naapertuuttumik akiliisarlutik. Ingerlatseqatigiiffinnit pissarsianillu akileraarutit Nunatta

Karsiata kommunillu akornanni akileraartitsinermut pct.-it tunngavigalugit
agguataarneqartarput.

Signatur forklaring:

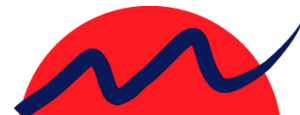
- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

Ukiumoortumik paasissutissat, Pisortat
aningaasaqarnerat
July 3, 2014

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 36 23 60 · Fax: +299 36 23 61
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Isertitat, atuineq akillu

1. Isertitat, atuineq akillu

Isertitat, atuineq akillu

Innuttaasut pisiassanik kiffartuussinernillu atuisinnaanerisa paasinarsarnissaat isertitat, atuineq akillu ataatsimut allaaserineqarnerannut siunertaavoq. Isertitaqarnermi annertussutsit ineriartornerlu, nioqqutissianik sullissinermillu atuinerit taakkualu akii uani allaaserineqarput. Isertitat, atuineq akillu imminnut ataqatigiipput taamaattumik taakku ataatsimut allaaserineqarput.

Akileraarutit akilereerlugit isertitat atuinissamut periarfissiisarput; Isertitat, suliffeqarfinni sulinikkut pissarsiarineqarajuttarput.

Akileraartarnermi aaqquissuussinerup inuit isertitaat assigiinngiaaraluartut atuisinnaanerit naligiinnerulersittarmappaa.

Tamatuma saniatigut isertitat pisissutaasinnaanerannut pingaaruteqartumik - akit akissarsiallu nikerarnerat - pingaarutilimmik sunniuteqarpoq.

2. Inuit isertitaat

Inuit isertitaat

2012-mi isertitat takutippaat inuit qaffasinnerpaanik isertitallit tassaasut:

50-niit 54-nut ukiullit
Kalaallit Nunaata avataani inunngorsimasut
Angutit
Illoqarfimmi najugaqartut
Kommuneqarfik Sermersuumi najugaqartut

Taamaaqataanik misissueqqissaarnerup takutippaa inuit akissarsiakinnerpaasut tassaasut:

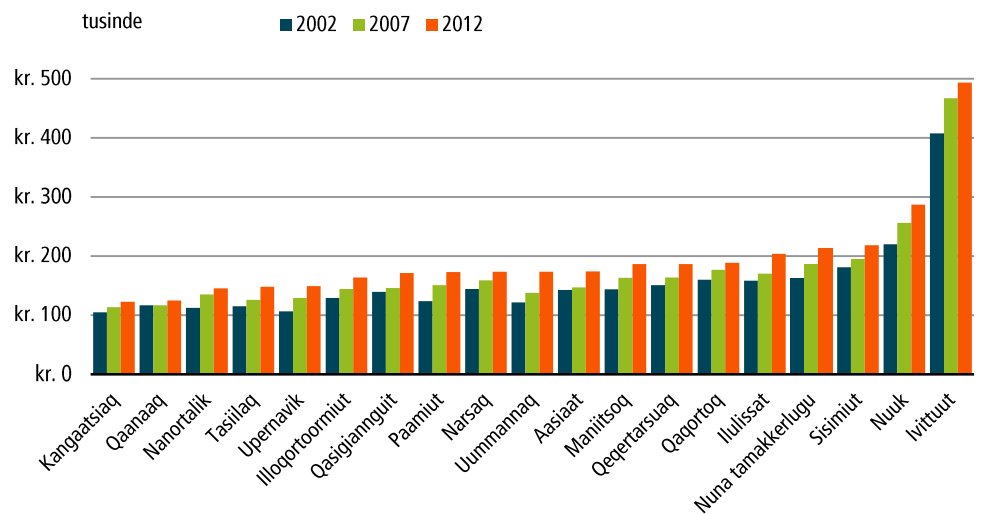
15-niit 19-nut ukiullit
Kalaallit Nunaanni inunngorsimasut
Arnart
Nunaqarfimmi najugaqartut
Qaasuitsup Kommuniani najugaqartut

Isertitat nunami agguarnerat

Agguaqatigiissitsinermi isertitat qaffasinnerpaat immikkoortorta qarfinmi Ivittuunippoq, immikkoortorta qarfinmi Ivittuuni inuit aggulussimanerat suliffeqarnikkullu tunngasut nunap sinneranut naleqqiullutik allaanerujussuupput.

Nunap sinnerani isertitat annertussusiat immikkoortorta qarfinni inuttunerusuni qaffasinneruvoq, immikkoortorta qarfinni inuttakinnerusuni annikinnerusoq.

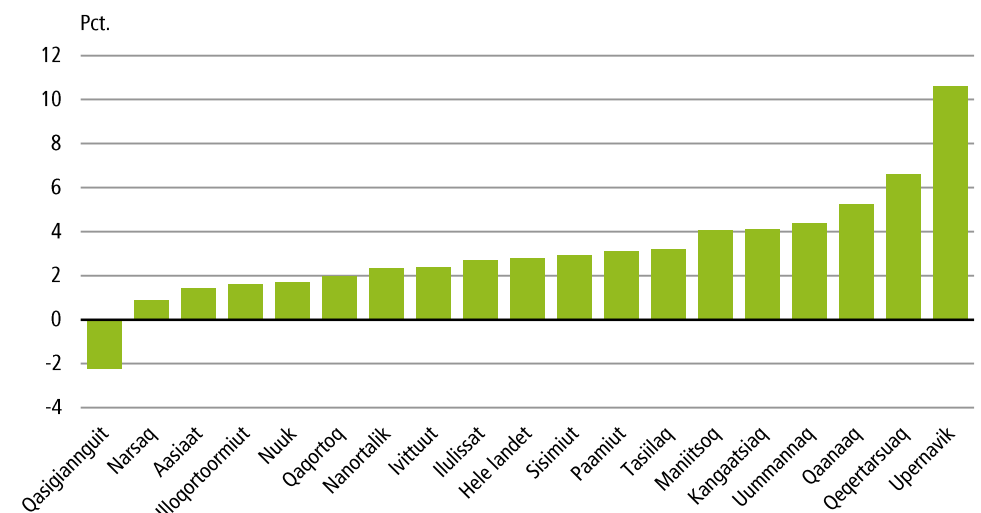
Titartagaq 2.1. 2002, 2007 aamma 2012-mi inuit ataasiakkaat immikkoortorta qarfinnut isertitaat tamarmiusut agguaqatigiissinnerat

<http://bank.stat.gl/innp2>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

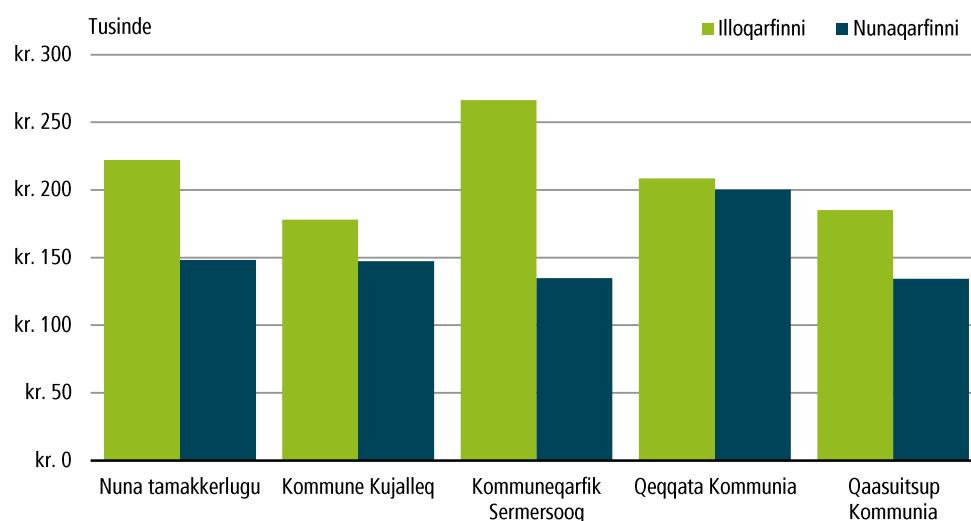
Titartagaq 2.2. 2011-2012 isertitat tamarmiusut ineriartornerat immikkoortorta qarfinnut immikkoortillugit

<http://bank.stat.gl/innp2>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 2.3. 2012-mi inuit kommunini isertitaat illoqarfinnut nunaqarfinnullu immikkoortillugit

<http://bank.stat.gl/innp1>

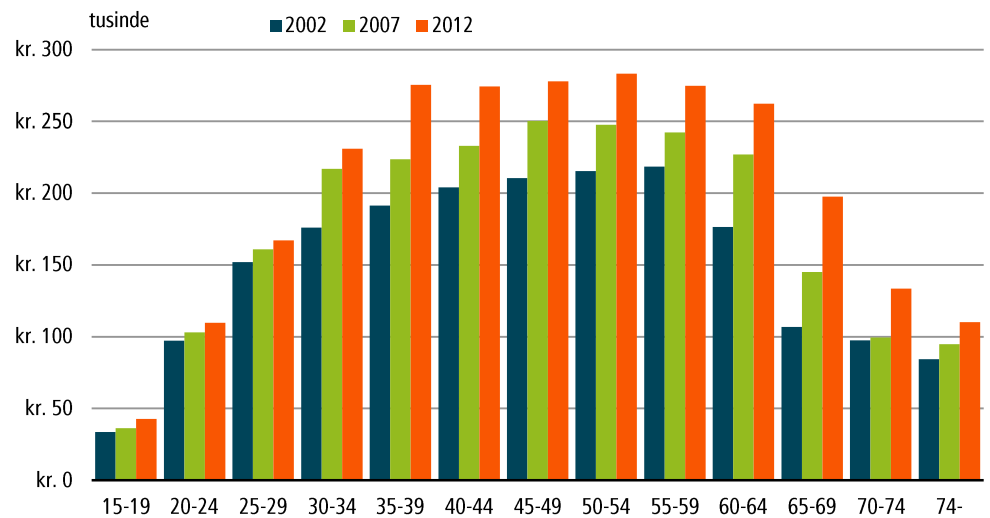
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Kommunerujussuit nutaat sisamat akornanni inuit ataasiakkaat isertitaat annertuumik assigiinngillat. Isertitat qaffasinnerpaat Kommuneqarfik Sermersuumiippat, appasinnerpaallu Qaasuitsup Kommunianiillutik. Kommunerujussuit akornanni assigiinnginneq siullermik illoqarfinni agguaqatigiissillugu isertitat assigiinnginneranniippoq, nunaqarfimmiulli agguaqatigiissillugu isertitaat taamatut annertutigisumik nunami allaanerunatik. Taamaakkaluartorli Qeqqata kommuniani nunaqarfinni isertitat kommuninut allanut sanilliullugit annertunerusut takuneqarsinnaavoq, tamatumunnga Kangerlussuarmi isertitaqqortuneq pissutaavoq.

Isertitat inuit aggorsimanerannut agguarnerat

Innuttaasut isertitaat ukioqqortussutsinut tallimanut agguarnerisigut ukioqqortussutsit assigiinngitsut akornanni isertitat qaffasiffiisigut annertuumik nikingasoqarpoq. Ukiutigut agguarnernut taakkununnga agguaqatigiissillugu isertitat pingaarnertigut ukioqqortussutsinut pingaarnernut pingasunut agguarneqarsinnaapput.

Titartagaq 2.4. 2002, 2007 aamma 2012-mi inuit ataasiakkaat isertitaat tamarmiusut agguaqatigiissillugit ukiunut immikkoortiterlugit

<http://bank.stat.gl/innp1>

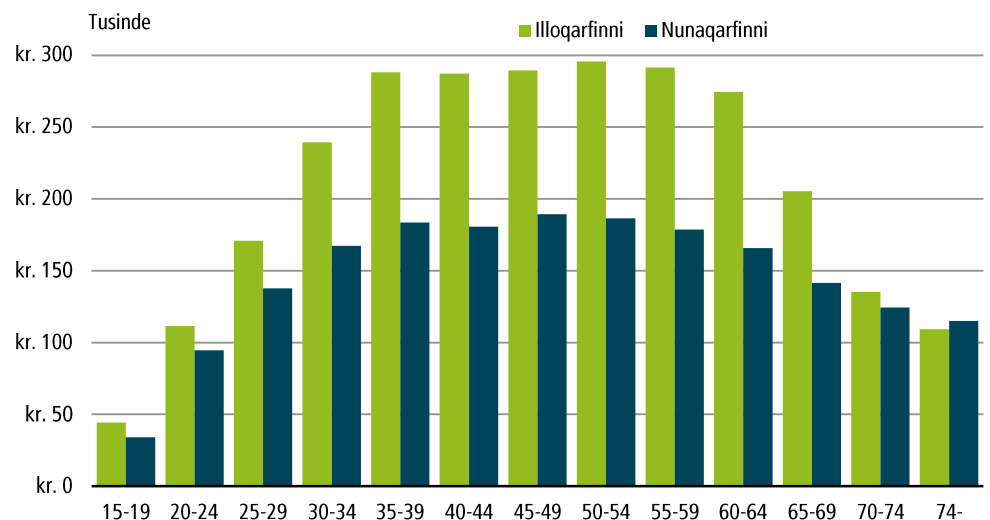
Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

34-niit 64-nut ukiullit agguaqatigiissillugu qaffasinnerpaanik isertitaqartuupput. Tassunga pissutaanerusoq tassaavoq taamatut ukiullit inuussutissarsiorsinnaanerunerat.

15-nik 34-nut ukiullit utoqqaliartornerat malillugu agguaqatigiissillugu isertitat qaffakkiartorput. Tassunga pissutaasut ilagaat ilinniartut inuusunnarsat akornanni amerlanersaanerat inuussutissarsiorsinnaanerallu taamaattumik appasilluni.

Inuit 70-it sinnerlugit ukiullit appasingaatsiartunik assigiaartunillu isertitaqarput. Tassunga pissutaavoq inuit taakku ilarpassuinit utoqqalinersiutit isertitatuaanerat.

Titartagaq 2.5. 2012-mi inuit ataasiakkaat isertitaat tamarmiusut agguaqatigiissillugit ukiunut najugaqarfiinullu immikkoortillugit

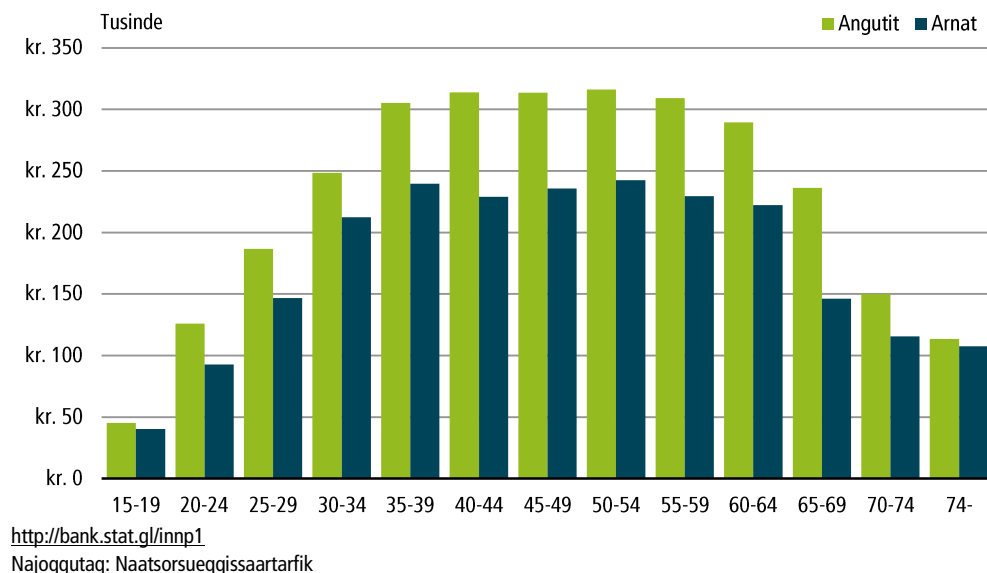

<http://bank.stat.gl/innp1>

Najoqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Ukiorisat tunngavigalugit pissuteqartumik isertitatigut assigiinngissuteqarnerujussuaq pingaartumik illoqarfinni atuuppoq, nunaqarfinnili isertitat ukiorisanik tunngaveqannginnerullutik. Ukioqatigiikuutaat sulisinnaasut akornini illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitatigut assigiinngissuteqarnerujussuit erseqqippat, ukioqatigiiaanilu utoqqaanerusuni inuusunnerusunilu isertitat assigiiaarnerullutik.

Titartagaq 2.6. 2012-mi inuit ataasiakkaat isertitat tamarmiusut agguaqatigiissillugit ukiuinut suaassusaanullu immikkoortiterlugit

2012-mi angutit iseritaat agguaqatigiissillugu 243.000 kr.-iusoq tabel 1-mi takuneqarsinnaavoq arnat agguaqatigiissillugu isertitaat 180.000 kr.-iusoq. Angutit agguaqatigiissillugu isertitaat arnat agguaqatigiissillugu isertitaannit 35 procentimik annertuneruvoq.

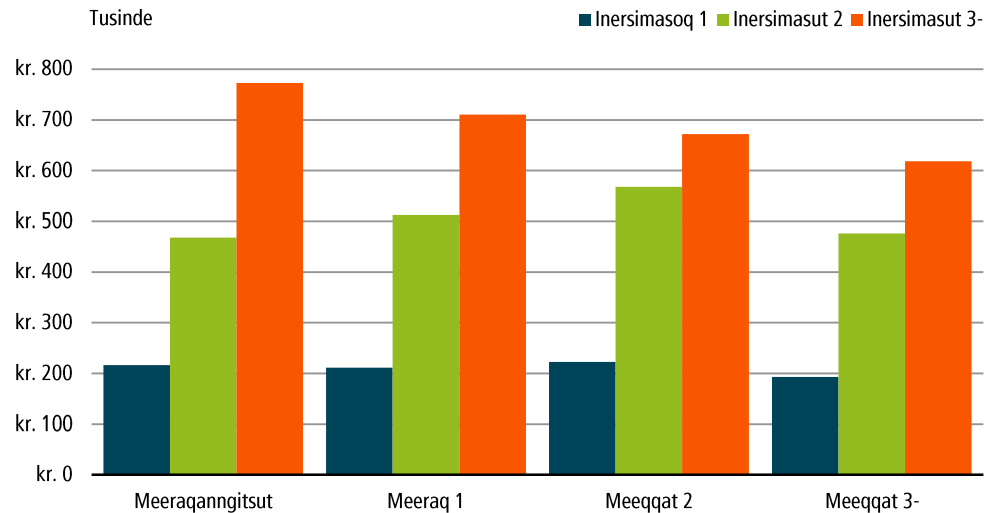
Taamatuttaaq suaassuseq tunngavigalugu isertitanik sanilliussinermi ersersinneqarpoq kommunini, nunaqarfinni aamma illoqarfinni inunngorsimanerit apeqqutaanngitsut tassa angutit taakkunani aamma isertitaqarnerusut. Immikkoortortaqaqfinni inuillu ukiuinut immikkoortiterinermi aamma takuneqarsinnaavoq angutit isertitaasa arnat isertitaannut naleqqiullugu annertunerunerat– taamaakkaluartoq immikkoortortaqaqfiit ilaanni arnat angutillu iseritaat assigiippat, immikkoortortaqaqfinnili pineqartuni aningaasarsiorneq appasinneruvoq immikkoortortaqaqfinnut allanut salinnilliullugu.

3. Inoqutigiit isertitaat

Inoqutigiit isertitaat

Kommuneqarfik Sermersooq tassaavoq agguaqatigiissillugu inoqutigiinni annertunerpaamik isertitaqarfiusoq. Agguaqatigiissillugu inoqutigiinni isertitat appasinnerpaat Kommunimi Kujallermiippoq.

Titartagaq 3.1. 2012-mi inoqutigiit agguaqatigiissillugu isertitaat

<http://bank.stat.gl/innh1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

4. Akit kisitsisinngorlugit suliarineqarnerannut tunngaviusut aamma killiliinerit

Akit kisitsisinngorlugit suliarineqarnerannut tunngaviusut aamma killiliinerit

Immikkoortumi tulliuttumi akit pillugit kisitsisitigut paasissutissanut tunngaviusut aamma kisitsisitigut paasissutissat killeqarnerat atuartutullu kisitsisinik isumalersuivallaannginnissaq allaaserineqarput.

Akinut naleqqersuutip naatsorsornerani akit ineriartorneri pillugit kisitsimmik ataatsimoortumik nioqqutissat kiffartuussinerillu aaliangersimasut allanngorneri pingaartinneqartarput. Inoqutigiinni atuinermut aningaasartuutit agguaqatigiissillugu atuisartumut, nioqqutissat kiffartuussinerillu aaliangersimasut naatsorsuineri pingaartinneqartut nalingi uuttuutigineqarput. Taamaattumik atuisut ataasiakkaat akornanni annertuumik assigiinngitsoqarsinnaasarpoq, ilaatigut atueriaatsit apeqquataatillugit.

Naatsorsueqqissaartarfiup akinut naleqqersuutit marluk naatsorsortarpai: Atuisunut akinut naleqqersuut aamma nalimmassaanermi akinut naleqqersuut.

Atuisunut akinut naleqqersuutip takutittarpaa pisiassap pisiarineranut akileraarutitalerlugu akia.

Ineqarniarnermut akiliutitut isumaqatigiissutillu aaqqiivigineqarnissaanut atorineqartussamik Naatsorsueqqissaartarfiup akinut iluarsii summut naleqqersuut naatsorsortarpaa, akitsuutit tapiissutillu piiarneqarsimallutik.

Akinut iluarsiiussummut naleqqersuut taamaasilluni niuerfinni akinut allannguinerne ersiutaanerpaasarpog.

5. Isertitat pisissutaasinnaassusaat

Isertitat pisissutaasinnaassusaat

Innuttaasut piviusumik atuinnissamut periarfissaat taaneqartarpoq pisisinnaassuseq imaluunniit isertitat pisissutaasinnaasut. Isertitat akillu qaffasiffiisa akornanni pissutsinut atalluinnarluni.

Isertitat qaffappata atuinnissamut periarfissat qaffassapput, akillu qaffapata paarlattuanik atuinnissamut periarfissat killeqalissapput.

Taamaalilluni isertitani siuariartorneq akit qaffakkiartornerannit annertuneruppat isertitat pisissutaasinnaasut qaffassapput, pisisinnaanerlu nukittorsimassalluni. Taamaaqataanik akit isertitaniit annertunerusumik qaffappata pisisinnaassuseq sanngiillissaaq.

Pisisinnaassutsip ineriartornera paasiuminarsarniarlugu ukiumiit ukiumut isertitanut pisissutaasinnaasunut naleqqersuummi allanngorneri naatsorsorneqartarput procentinngorlugit. Naatsorsuinerit taakku takussutissiami 5.1-mi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 5.1. Isertitat naleqassusiata nikerarnerat

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Isertitanut naleqqersuut 1), 2005 = 100	94,6	95,3	98,6	100,0	104,1	107,8	112,1	115,0	116,9	120,1	123,5
Atuisunut akit naleqqersuutaat, 2005 = 100	94,6	96,7	99,1	100,0	100,9	102,8	109,4	113,5	115,3	117,5	122,4
Isertitat akinut sanilliunnerisa naleqqersuutaat, 2005 = 100	100,0	98,6	99,4	100,0	103,1	104,9	102,5	101,3	101,4	102,2	100,9
Ukiumut allannguut (pct.)		-1,4	0,8	0,6	3,1	1,7	-2,3	-1,1	0,1	0,7	-1,3

Nassuiaat: 1) Isertitanut naleqqersuut naatsorsugaavoq isertitat akileraarutaasussat agguaqatigiissillugit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Inuiaqatigiit eqqarsaatigalugit naatsorsuinerit suliarineqarput, innuttaasullu ataatsimut isigalugit atuinnermut periarfissanik taamaalilluni takutitsilluni. Isertitat, akit atuinnerillu assigiinngitsuunerisa kingunerisaannik inuit ataasiakkaat akornanni, inuussutissarsiutit, ukiut najugaqarfillu apeqquaatillugit, annertuumik nikingasoqarsinnaasarpog.

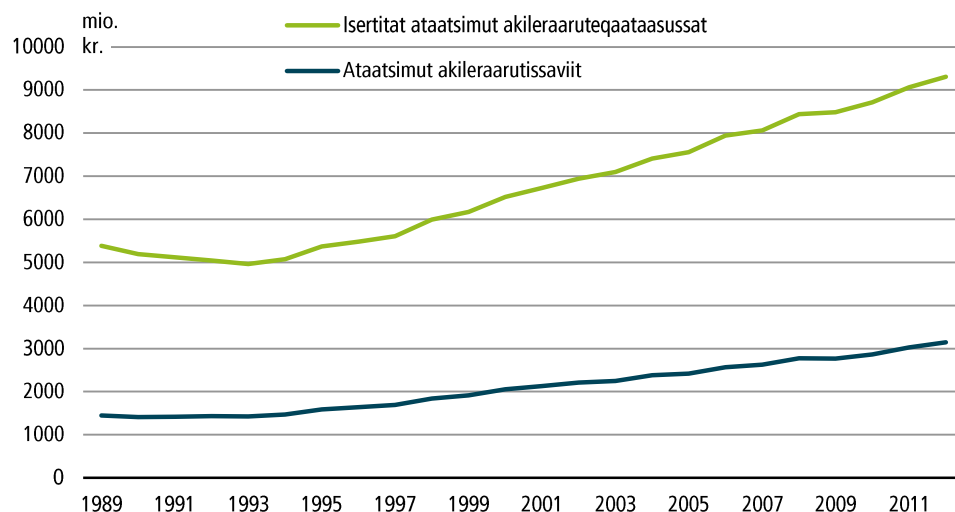
6. Akileraarutit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Akileraarutit pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Isertitat akileraarutaasussat tamarmiusut aamma inaarutaasumik akileraarutit tamarmiusut 1990-ikkut affaani siullernili

qaffakkiartuinnarsimapput. Erseqqissaatigineqassaaq piffissap ingerlanerani akileraartarnermut inatsimmi allannguutaasimasut nikingassutitut ilaatigut sunniuteqarnerat kisitsisillu tamakkiisumik assersuunneqarsinnaannatik.

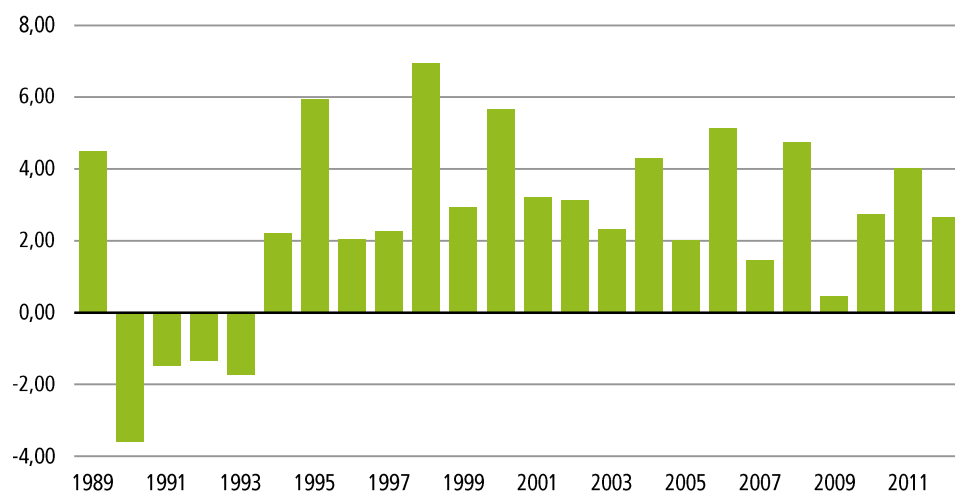
Titartagaq 6.1. Isertitat ataatsimut akileraaruteqaataasussat aamma ataatsimut akileraarutissaviit

<http://bank.stat.gl/inns1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Titartagaq 6.2. Ataatsimut isertitat akileraarutaasussat ukiukkaartumik ingerlanerat

<http://bank.stat.gl/inns1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

7. Isertitat agguarsimanerat

Immikkoortumi uani sammineqassapput 2002-miit 2012-mut isertitat agguarsimanerat. Kisitsisit pineqartut nunanut avannarlernut sanilliunneqarput. Sanilliussinerilli mianersortunngumik pineqassapput.

Isertitat agguataarsimani assigiinngitsunut pingasunut immikkoortinneqarput. Isertitat tamarmik agguarsimani Gini-koefficienti atorlugu ersersinneqarput, piitsuususermut qanissutsip (at-risk-of-poverty rate) isertitakinnerit ersersippai, ratio-80/20-mi ersersinneqarput isertitaqqortunerit aamma isertitakinnerit nikingassutaat.

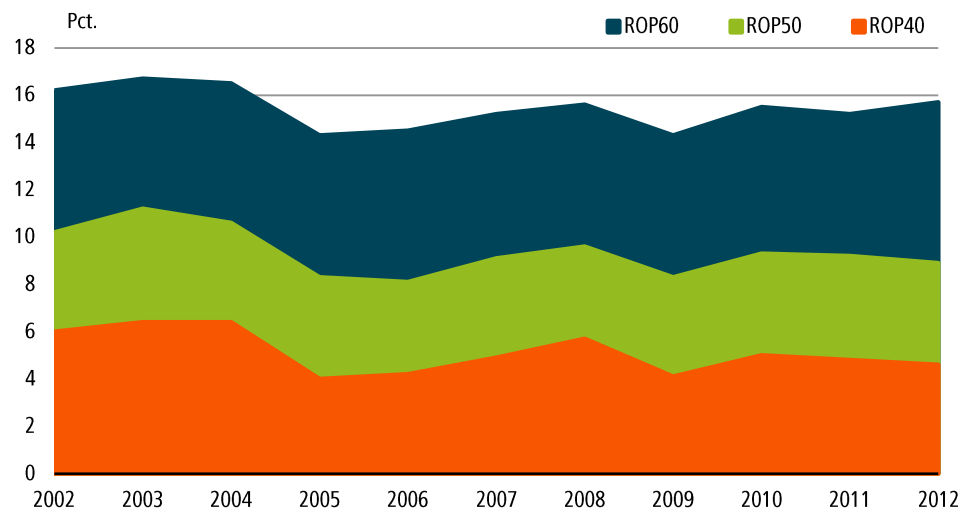
Titartagaq 7.1. Gini-koefficienti 2002-2012

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/INNFI>

Malugiuk: Gini-koefficient 0-miikkuni isertat tamarmik naligiissapput, 100-miikkuni isertat nikingalluinnagqissaartuussapput.

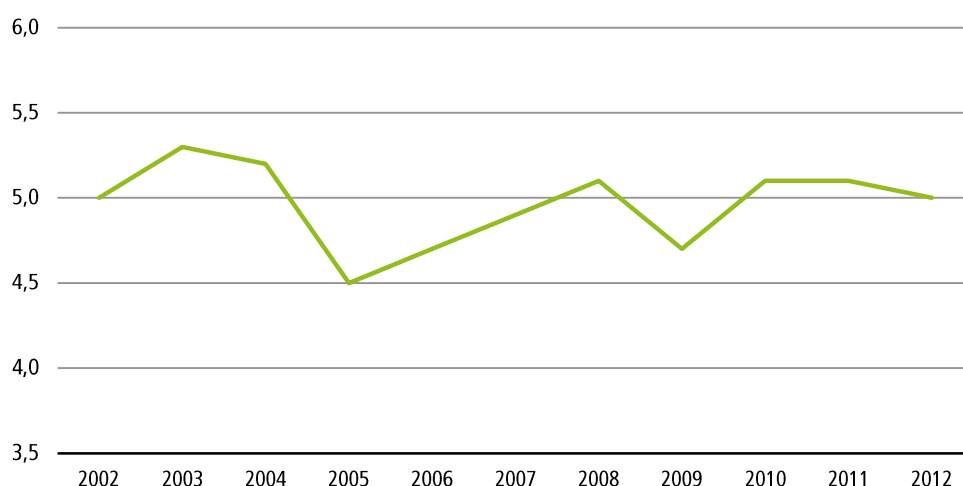
Titartagaq 7.2. Piitsuususermut qanissuseq 2002-2012

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/INNFI>

Malugiuk: ROP40, ROP50 aamma ROP60-it takutippaat innuttaasut inoqutigiit akornanni isertitat agguaqatigiissillugu isertitaanit 40 pct.-mik, 50 pct.-mik aamma 60 pct.-mik mikinerusumik isertitalinnit najugallit.

Titartagaq 7.3. Isertitaqqortuut aamma isertitakitsut agguarsimanerat 2002-2012

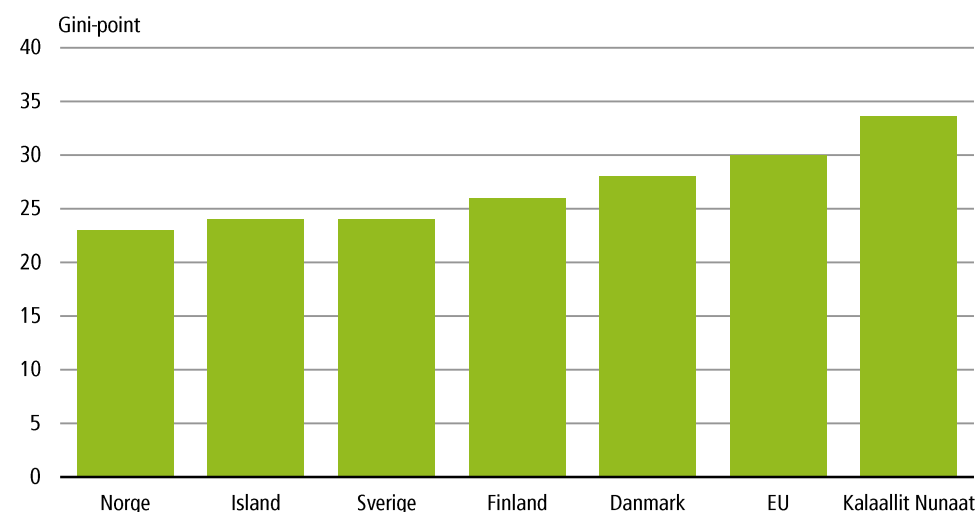

Najoqqutaq: <http://bank.stat.gl/INNFI>

Malugiuk: Titartakkami takutinneqarpoq ratio-80/20, isertitaqarnerpaat 20 pct.-it aamma isertitakinnerpaat 20 pct. agguataarnerinut tunngasut.

Isertitat agguataarsimaneri assigiinngitsut tunngavigalugut takutinneqaraluartut, ersepoq immikkoortitseriaatsit assigiinngitsut pingasut assigiaartuumik takutsitsisut. 2004-mi 2005-milu isertitat nikingassutaasa annikilleriarujussuarnerat immikkut maluginiarneqarsinnaavoq, tassunga pissutaasinnaavoq 2005-mi akileraartarnerup allanngornera. Taamani inummut akileraarutissanut ilanngaati 40.000 kr.-iusimagaluartut 48.000 kr.-inngortinneqarput saniatigullu nalinginnaasumik akileraarutissanut ilanngaati 8.000 kr.-usimagaluartut 10.000 kr.-inngortinneqarluni, taamaaliornertup saniatigut akileraarut 2 procentimik qaffanneqarpoq. Allannguinerit malitsigaat isertitakinnerit akileraanikinnerisalerneqat akerlianillu isertitaqarnerit akileraarnerisalerneqat, taamaakkaluartorli akileraarutitigut isertitat nikippallaanngillat.

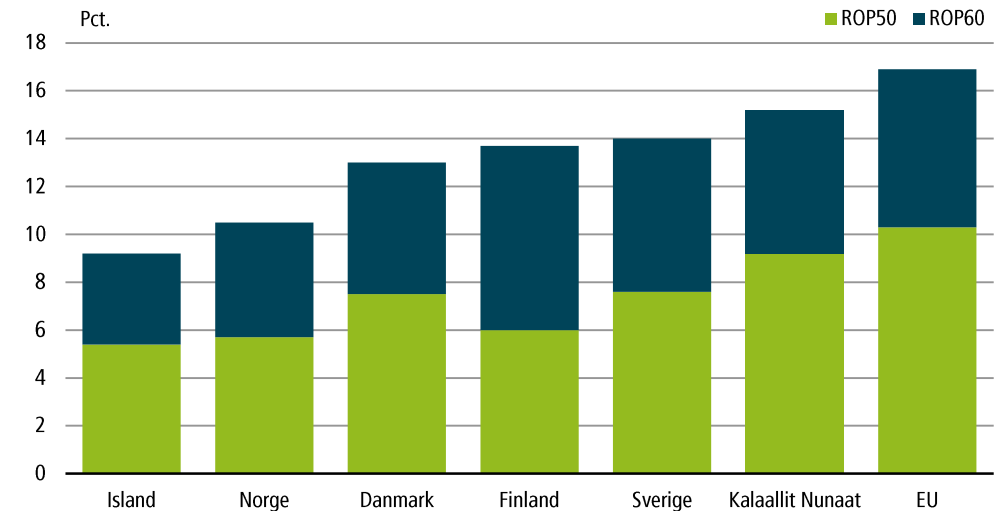
Titartagaq 7.4. Nunani avannarlerni EU-milu Gini-koefficienti 2011

Malugiuk: Gini-koefficient 0-miikkuni isertitat tamarmik naligiissapput, 100-miikkuni isertitat nikingalluinnarqissaartuussapput.

Najoqqutaq: Nordisk Ministerråd

Titartagaq 7.5. Nunani avannarlerni EU-milu piitsuussusermut qanissuseq 2011

Malugiuk: ROP50 aamma ROP60-it takutippaat innuttaasut inoqutigiit akornanni isertitat agguaqatigiissillugu isertitaanit 50 pct.-mik aamma 60 pct.-mik mikinerusumik isertitalinnit najugallit.
Najoqqutaq: Nordisk Ministerråd

Titartagaq 7.4 aamma titartagaq 7.5 takuneqarsinnaavoq Kalaallit Nunaanni isertitat nikingassutaat nunanut avannarlernut sanilliullugu annertunerusoq. Isertitat nikinganerat EU-mut sanilliukkaani Kalaallit Nunaanni isertitat nikinganerat annertunerulaarpoq, piitsuussusermut qanissuseq EU-mut sanilliullugu Kalaallit Nunaanni appasinneruvoq, tassani apeqqutaanani agguaqatigiissitsinermi 50 pct. imaluunniit 60 pct. atorneqarnerusoq.

8. Atuineq

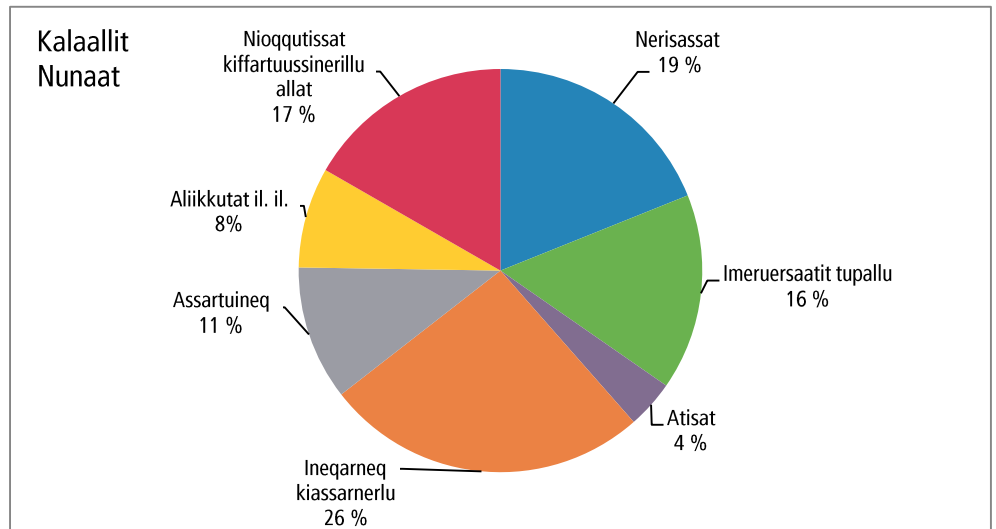
2014-mi ukiumoortumik paasissutissani immikkoortut Atuineq aamma Akit 3. april 2014 saqqummerput

Tulliuttumi angerlarsimaffiit atuisarnerat allaaserineqassaaq. Atuinissamut periarfissani isertitat aamma nioqqutissani kiffartuussinernilu akit ineriartorneri apeqqutaasarput.

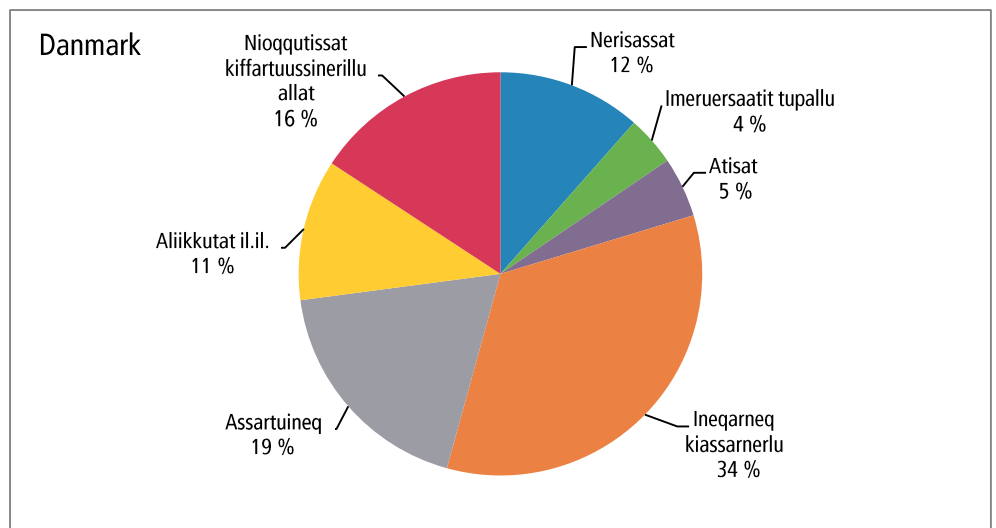
Tunisassiorneq tunngavigalugu nuna tamakkerlugu naatsorsuutit 2012-moortut suliarineqarnerannut atatillugu inuit atuisarnerannut naatsorsuutit nutaat suliarineqarput. Naatsorsuinnermut tassunga atatillugu inuit atuisimanerat nioqqutissanut assigiinngitsunut agguataarnerat titartakkami 8.1-mi takutinneqarpoq. Assersuutit 2012-mi qallunaat atuinerisa agguataarnera takutinneqarpoq.

Atuisarnermut akiusussarpiallu kisitsisit immikkoortumi Akit kisitsisinngorlugit suliarineqarnerannut tunngaviusut aamma killiliinerit kiisalu Isertitat pisissutaasinnaassusaani nassuiarneqartuni naatsorsorneqarneranni atuisarnermut naatsorsuutit 2008-meersut aallaavigneqarput.

Titartagaq 8.1b. Kalaallit Nunaanni (2012) inuit namminerisamik atuinerisa agguataarnerat

Titartagaq 8.1b. Danmarkimilu (2012) inuit namminerisamik atuinerisa agguataarnerat

Najoqqutat: <http://bank.stat.gl/NRN07> og <http://www.statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920>

Malugiuk: 2012-mi kisitsisit Kalaallit Nunaaneersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarks Statistik

9. Akit ineriartornerat

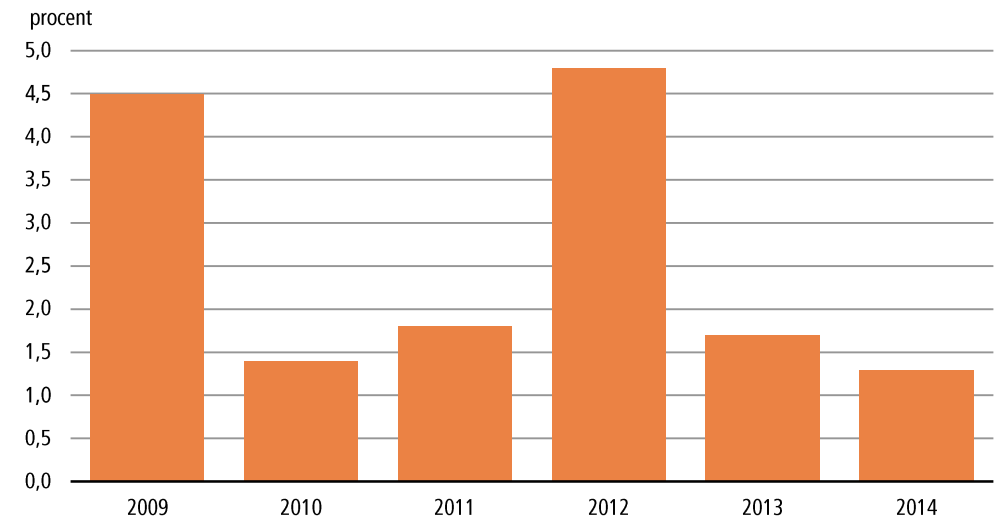
2014-mi ukiumoortumik paasissutissani immikkoortut Atuineq aamma Akit 3. april 2014 saqqummerput

Atuisunut akit

Atuisunut akit ukiumut qaffakkiartorneri titartagaq 9.1-mi takuneqarsinnaapput. Atuisunut akit pillugit immikkuualuttut amerlanerusut tabel 7-mi aamma tabel 8-mi takuneqarsinnaapput.

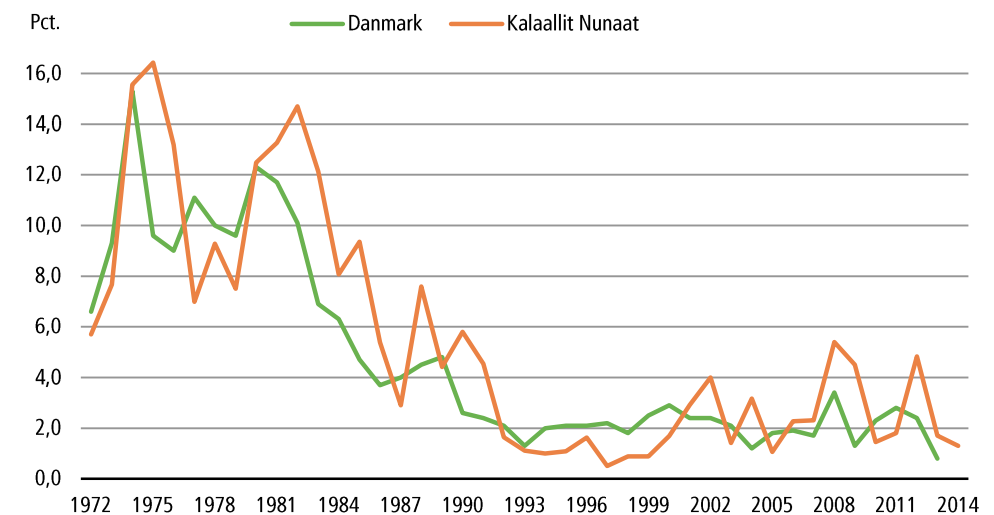
Piffissat sivilisunerusut isigalugit Kalaallit Nunaanni akit qaffakkiartorneri Danmarkimi ineriartornermi malinnaalluinnarput, titartagaq 9.2 naapertorlugu. Tamatumunnga soorunami pissutaavoq nioqqutissarpassuit tappavaniit eqqussuunneqartarnerat.

Titartagaq 9.1. Januarip aallaqqaataani ukiumut atuisunut akit naleqqersuutaata qaffannera procentinngorlugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, <http://stat.bank.gl/PRNPRISH>

Titartagaq 9.2. Danmarkimi Kalallillu Nunaanni ukiumut atuinermi akinut iluarsiiisutaasartut allannguutaat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarks Statistik

Sanaartornermi aningaasartuutitut naleqqersuut

Inissialiormi aningaasartuutit ineriartorneri aamma sanaartornermi aningaasartuutit pillugit immikkuualuttut tabel 9-mi takuneqarsinnaapput.

10. Paasissutissat annertunerusut

Paasissutissat annertunerusut

Isertitat pillugit kisitsitigut paasissutissat ukiumut ataasiarlutik saqqummiunneqartarput, nalinginnaasumik decembarimi, ukiup siuliini kisitsisinik paasissutissartalerlugit. Saqqummersitat imaqartarput tabellinik immikkuualuttunik imaqartunik, kapitalimi matumani sammineqartunik itisiliisut aammattaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani taagueriaatsinik atorneqartartunik nassuiaassisuulluni.

Atuinnermut naleqqersuut kiisalu akinut iluarsiiisutaasartoq ukiumut marloriarlutik naatsorneqartarput, 1. januarimi kiisalu 1. julimi. Kisitsisillu saqqummiunneqartarput marsimi septembarimilu. Akinut iluarsiiisutaasartoq pisisartunullu akigitinneqartunut naleqqersuut pillugu saqqummersittakkani nioqqutissat sullissinerilu ataasiakkaat sukumiinerusumik ersersinneqartarput.

2012-mi inuit isertitaasa agguaqatigiissinneri

Tabel 1. 2012-mi inuit isertitaasa agguaqatigiissinneri

	Isertitat tamarmiusut	Isertitat akileraa- ruserneqartussat	Isertitat akile- raaruseriikkat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	213	196	148
Kommune Kujalleq	173	158	122
Kommuneqarfik Sermersooq	259	238	178
Qeqqata Kommunia	207	191	144
Qaasuitsup Kommunia	173	160	121
Kommunit avataani	531	512	359
Illoqarfinni	222	205	153
Nunaqarfinni	148	135	107
Kalaallit Nunaanni inuusimasut	186	170	131
Kalaallit Nunaata avataani inuusimasut	430	403	278
Angutit	243	225	165
Arnat	180	163	128
Immikkoortortaqarfik Nanortalik	145	133	105
Immikkoortortaqarfik Qaqortoq	189	172	131
Immikkoortortaqarfik Narsaq	173	160	122
Immikkoortortaqarfik Ivittuut	494	473	315
Immikkoortortaqarfik Paamiut	173	160	125
Immikkoortortaqarfik Nuuk	287	264	195
Immikkoortortaqarfik Maniitsoq	186	172	131
Immikkoortortaqarfik Sisimiut	218	202	151
Immikkoortortaqarfik Kangaatsiaq	122	110	91
Immikkoortortaqarfik Aasiaat	174	161	122
Immikkoortortaqarfik Qasigiannuguit	171	159	120
Immikkoortortaqarfik Ilulissat	204	188	140
Immikkoortortaqarfik Qeqertarsuaq	186	172	130
Immikkoortortaqarfik Uummannaq	174	161	122
Immikkoortortaqarfik Upernavik	149	137	106
Immikkoortortaqarfik Qaanaaq	125	112	93
Immikkoortortaqarfik Tasiilaq	148	134	110
Immikkoortortaqarfik Illoqortoormiut	164	150	119

<http://bank.stat.gl/innp1> aamma <http://bank.stat.gl/innp2>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Illoqarfinni nunaqarfinnilu inuit isertitaasa tamarmiusut agguaqatigiissinneri

**Tabel 2. Illoqarfinni nunaqarfinnilu inuit isertitaasa tamarmiusut
agguaqatigiissinneri**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	1.000 kr.						
Nanortalik	140	148	153	147	147	154	158
Aappilattoq (NAN)	99	98	93	88	91	91	89
Narsaq Kujalleq	103	99	123	115	121	106	109
Tasiusaq (NAN)	100	108	117	106	113	120	126
Ammassivik	100	97	95	107	113	132	106
Alluitsup Paa	143	125	141	118	116	121	125
Qaqortoq	171	181	179	185	185	188	193
Saarloq	102	103	117	118	109	107	94
Egalugaarsuit	112	113	113	104	107	129	118
Qassimiut	150	164	163	154	126	152	136
Narsaq	151	149	158	152	157	162	163
Igaliku	130	131	120	125	123	143	111
Qassiarsuk	145	143	158	139	145	142	158
Narsarsuaq	273	279	311	296	307	297	298
Paamiut	145	151	156	158	158	167	171
Arsuk	141	150	156	147	161	180	196
Nuuk	250	259	266	275	282	284	289
Qeqertarsuatsiaat	147	154	156	154	172	186	183
Kapisillit	107	119	126	126	126	128	122
Maniitsoq	165	174	176	175	181	187	194
Atammik	100	106	111	117	110	119	134
Napasoq	126	144	140	133	153	161	160
Kangaamiut	113	123	134	126	141	154	164
Sisimiut	187	190	205	204	202	208	215
Itilleq	117	123	129	133	127	127	131
Sarfannuguit	123	127	160	129	137	128	141
Kangerlussuaq	266	278	286	291	294	296	292
Kangaatsiaq	123	131	141	144	141	130	135
Attu	90	95	100	103	103	108	110
Iginniarfik	87	99	99	102	100	100	110
Niaqornaarsuk	96	95	109	109	104	99	104
Ikerasaarsuk	103	111	123	130	134	141	143
Aasiaat	146	149	164	170	172	174	176
Akunnaaq	115	117	146	136	137	134	131
Kitsissuarsuit	113	115	113	131	116	144	140
Qasigiannuguit	148	148	156	158	165	176	172
Ikamiut	121	121	140	125	157	163	167
Ilulissat	170	176	181	185	190	202	207
Oqaatsut	128	138	141	177	189	164	162
Qeqertaq	117	104	117	132	166	175	171
Saqqaaq	117	118	127	126	135	160	187
Ilimanaq	107	115	121	126	125	133	139
Qeqertarsuaq	158	165	173	173	172	175	188
Kangerluk	105	135	120	149	139	163	151
Uummannaq	157	158	166	172	183	187	191
Niaqornat	96	99	96	100	115	139	141
Qaarsut	123	121	133	141	138	151	173
Ikerasak	107	108	127	120	123	122	129
Saattut	127	117	125	134	133	149	159
Ukkusissat	102	105	118	130	131	126	136

Ilorsuit	127	121	140	142	143	155	177
Nuugaatsiaq	106	111	115	116	125	143	154
Upernavik	166	171	175	176	176	170	182
Upernavik Kujalleq	90	89	101	103	94	105	102
Kangersuatsiaq	88	99	106	107	101	102	102
Aappilattoq (UPE)	114	113	123	119	107	116	146
Tasiusaq (UPE)	123	113	112	126	119	122	150
Nuussuaq	80	86	94	107	83	97	96
Kullorsuaq	86	87	89	91	86	95	105
Naajaat	81	86	92	111	111	112	120
Innaarsuit	125	130	150	162	144	154	207
Nutaarmiut	101	98	90	131	94	110	111
Qaanaaq	129	125	127	128	123	125	131
Savissivik	94	94	117	111	98	97	92
Siorapaluk	79	86	78	77	98	93	100
Moriusaq	98	96	84	...	...	...	...
Qeqertat	77	75	91	89	83	67	77
Tasiilaq	142	145	148	155	158	162	164
Sermiligaaq	78	80	90	88	89	93	100
Isortoq	90	90	91	116	95	105	122
Kulusuk	109	104	125	128	130	131	137
Tiniteqilaq	87	89	97	107	102	108	114
Kuummiut	84	89	99	96	97	103	106
Iloqqortoormiut	138	144	145	157	152	155	159

<http://bank.stat.gl/innp3>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2012-mi arnat angutillu isertitaat tamarmiusut agguaqatigiissillugit

**Tabel 3. 2012-mi arnat angutillu isertitaat tamarmiusut
agguaqatigiissillugit**

	Mænd	Kvinder
	1.000 kr.	
Nuna tamakkerlugu	243	180
Kommune Kujalleq	187	157
Kommuneqarfik Sermersooq	299	215
Qeqqata Kommunia	241	168
Qaasuitsup Kommunia	194	151
Kommunit avataani	565	436
Illoqarfinni	253	188
Nunaqarfinni	167	123
Kalaallit Nunaanni inuusimasut	203	168
Kalaallit Nunaata avataani inuusimasut	474	331
Immikkoortortaqarfik Nanortalik	152	136
Immikkoortortaqarfik Qaqortoq	210	166
Immikkoortortaqarfik Narsaq	184	161
Immikkoortortaqarfik Ivittuut	514	...
Immikkoortortaqarfik Paamiut	187	154
Immikkoortortaqarfik Nuuk	333	236
Immikkoortortaqarfik Maniitsoq	210	158
Immikkoortortaqarfik Sisimiut	259	173
Immikkoortortaqarfik Kangaatsiaq	122	123
Immikkoortortaqarfik Aasiaat	194	151
Immikkoortortaqarfik Qasigiannuit	189	152
Immikkoortortaqarfik Ilulissat	236	169
Immikkoortortaqarfik Qeqertarsuaq	208	163
Immikkoortortaqarfik Uummannaq	185	161
Immikkoortortaqarfik Upernavik	172	121
Immikkoortortaqarfik Qaanaaq	129	119
Immikkoortortaqarfik Tasiilaq	165	129
Immikkoortortaqarfik Illoqortoormiut	188	138
15-19-nik ukiullit	45	40
20-24-nik ukiullit	126	93
25-29-nik ukiullit	187	147
30-34-nik ukiullit	249	212
35-39-nik ukiullit	305	240
40-44-nik ukiullit	314	229
45-49-nik ukiullit	314	236
50-54-nik ukiullit	316	242
55-59-nik ukiullit	309	230
60-64-nik ukiullit	289	222
65-69-nik ukiullit	236	146
70-74-nik ukiullit	150	115
74-it sinnerlugit ukiullit	114	108

2012-mi inuit isertitani assigiinngitsuni amerlassusaat

Tabel 4. 2012-mi inuit isertitani assigiinngitsuni amerlassusaat

	Isertitat tamarmiusut		Isertitat akileraaruteqaataasussat		Akileraareerluni isertitat	
	Amerlas-susaat	Katillugit amerlas-susaat	Amerlas-susaat	Katillugit amerlas-susaat	Amerlas-susaat	Katillugit amerlas-susaat
Annerpaamik 50.000 kr.	6526	6526	8416	8416	6528	6528
50.001 - 100.000 kr.	8107	14633	7942	16358	12662	19190
100.001 - 150.000 kr.	6595	21228	5933	22291	7612	26802
150.001 - 200.000 kr.	4199	25427	4359	26650	5260	32062
200.001 - 250.000 kr.	3826	29253	3663	30313	3707	35769
250.001 - 300.000 kr.	2779	32032	2723	33036	2376	38145
300.001 - 350.000 kr.	2321	34353	2310	35346	1460	39605
350.001 - 400.000 kr.	2018	36371	1899	37245	889	40494
400.001 - 500.000 kr.	2502	38873	2173	39418	852	41346
500.001 - 600.000 kr.	1361	40234	1125	40543	346	41692
600.001 - 700.000 kr.	746	40980	611	41154	179	41871
700.001 - 800.000 kr.	372	41352	328	41482	87	41958
800.001 - 900.000 kr.	241	41593	192	41674	46	42004
900.001 - 1.000.000 kr.	155	41748	125	41799	37	42041
1.000.000 kr.-it sinnerlugit	378	42126	327	42126	85	42126

<http://bank.stat.gl/innp6>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

2012-mi inoqutigiit isertitaat agguaqatigiissillugit

Tabel 5. 2012-mi inoqutigiit isertitaat agguaqatigiissillugit

	Isertitat tamarmiusutt	Isertitat akileraarute- qaataasussat	Akileraareerluni isertitat
	1.000 kr.		
Nuna tamakkerlugu	420	387	297
Kommune Kujalleq	325	296	235
Kommuneqarfik Sermersooq	490	450	341
Qeqqata Kommunia	410	379	291
Qaasuitsup Kommunia	363	334	260
Illoqarfinni	430	396	303
Nunaqarfinni	318	290	233
Immikkoortortaqarfik Nanortalik	289	263	214
Immikkoortortaqarfik Qaqortoq	348	317	249
Immikkoortortaqarfik Narsaq	316	291	230
Immikkoortortaqarfik Ivittuut	...	...	...
Immikkoortortaqarfik Paamiut	313	290	235
Immikkoortortaqarfik Nuuk	529	487	364
Immikkoortortaqarfik Maniitsoq	385	355	279
Immikkoortortaqarfik Sisimiut	422	391	297
Immikkoortortaqarfik Kangaatsiaq	275	247	210
Immikkoortortaqarfik Aasiaat	334	309	239
Immikkoortortaqarfik Qasigiannguit	348	324	251
Immikkoortortaqarfik Ilulissat	419	386	294
Immikkoortortaqarfik Qeqertarsuaq	362	334	259
Immikkoortortaqarfik Uummannaq	363	336	259
Immikkoortortaqarfik Upernavik	367	337	266
Immikkoortortaqarfik Qaanaaq	260	234	201
Immikkoortortaqarfik Tasiilaq	337	303	256
Immikkoortortaqarfik Illoqortoormiut	328	301	243
Inoqutigiit qanoq ittuussusaat			
Meeraqanngitsaq	374	347	263
Meeraq ataaseq	500	457	353
Meeqqat marluk	534	486	376
Meeqqat pingasut amerlanerulluunniit	481	433	353
Inersimasq ataaseq			
Meeraqanngitsut	217	201	157
Meeraq ataaseq	211	193	162
Meeqqat marluk	223	203	174
Meeqqat pingasut amerlanerulluunniit	193	173	166
Inersimasut marluk			
Meeraqanngitsut	468	433	324
Meeraq ataaseq	513	469	356
Meeqqat marluk	568	519	391
Meeqqat pingasut amerlanerulluunniit	476	431	342
Inersimasut ikinnerpaamik pingasut			
Meeraqanngitsut	773	716	538
Meeraq ataaseq	711	649	501
Meeqqat marluk	672	609	482
Meeqqat pingasut amerlanerulluunniit	618	552	461

<http://bank.stat.gl/innh1> aamma <http://bank.stat.gl/innh2>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Akileraarutit ataatsimut kisitsisinngorlugit

Tabel 6. Akileraarutit ataatsimut kisitsisinngorlugit

	Isertitat akileraarutaasussat tamakkerlugit (mio. kr.)			Akileraarutit tamakkerlugit (mio. kr.)			Inuit akileraartussaataitasut amerlassusaat		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nuna tamakkerlugu	8713	9063	9305	2865	3029	3142	48464	49775	49213
Kommune Kujalleq	921	949	946	292	312	312	6718	6691	6422
Kommuneqarfik Sermersooq	4083	4241	4373	1397	1457	1510	18682	19214	19367
Qeqqata Kommunian	1384	1435	1480	440	461	492	8087	8303	8237
Qaasuitsup Kommunian	2074	2187	2253	651	714	742	14398	15021	14631
Kommunit avataani	252	251	254	85	85	86	579	546	556

<http://bank.stat.gl/inns1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Pisiassat assigiinngitsut akii

Tabeli una 3. april 2014 nutarterneqarpoq

Tabel 7. Pisiassat assigiinngitsut 100=2008

COICOP	Pisiassat suussusiat	2008 jan	2008 jul	2009 jan	2009 jul	2010 jan	2010 jul	2011 jan	2011 jul	2012 jan	2012 jul	2013 jan	2013 jul	2014 jan
0	Pisiassat kif- fartuussinerillu ataatsimut	100	103	103,5	103,9	105	106,3	106,8	108,6	112	113,3	113,8	114,3	115,3
1000	Nerisassat il. il.	100	105,3	106	108,9	111	112	113,4	116,9	119,7	119,8	121,5	121,9	123,5
2000	Imigassat aa- lakoomartut tupallu	100	104,2	104,2	105	105,6	106,1	106,1	107,5	108,5	109,1	109,8	109,9	112,5
3000	Atisat isikkatigullu	100	102,6	103,1	100,2	101,8	100,7	99,9	99,9	99,9	99,5	100,3	99,3	100,1
4000	atiseq Ineqarneq	100	103,9	104,9	105,1	105,9	108,2	109,4	113,5	124,4	127,7	127,6	128,7	130,6
5000	Inigisami ator- tut inigi- samillu kiffar- tuunneqarneq	100	102,6	102,1	114,3	111,5	109,7	110,6	113,2	113,9	115,7	116	119,2	119,5
6000	Nakorsaatit	100	102	102	104,4	106,2	115,2	115,3	116,6	121,5	121,8	121,8	122,3	121
7000	Assartuineq	100	102,7	103,7	103,8	104,9	104,8	105,4	105,4	109,7	112,1	112,7	114,8	116
8000	Oqarasuaatit nassius- sinerillu	100	94,8	94,8	95	95	95,1	95,1	95,2	95,2	95,5	95,5	88,6	88,8
9000	Sunngiffik piorsar- simassuserlu	100	102	101,5	99	99,3	99,3	98,2	96	95,2	98,1	95,3	96,7	94,4
11000	Neriniartarfiit akunnittarfiillu	100	99,2	100,5	100,6	101,1	106,3	108,9	109,5	110,2	112,6	112,6	113,6	114,4
12000	Nioqqutissat allat sullissi- nerillu allat	100	100,8	105	96,2	98,4	101,3	99,7	100,3	103,2	103,3	106,1	106,2	105,9

<http://bank.stat.gl/prnprisv>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Atuisunut akit aamma akinut iluarsissut

Tabeli una 3. april 2014 nutarterneqarpoq

Tabel 8. Atuisunut akit aamma akinut iluarsissuut

	Forbrugerpristal								Reguleringspristal							
	Jan 1971 = 100		Jan 1981 = 100		Juli 1995 = 100		Jan 2008 = 100		Jan 1971 = 100		Jan 1984 = 100		Juli 1995 = 100		Jan 2008 = 100	
	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli	Jan	Juli
1971	100,0	103,0	...	...	...	...	...	...	100,0	103,1	...	...	...	...	...	...
1972	105,7	109,5	...	...	...	...	...	...	106,0	109,0	...	...	...	...	...	...
1973	113,8	122,4	...	...	...	...	...	...	112,4	120,9	...	...	...	...	...	...
1974	131,5	142,7	...	...	...	...	...	...	128,9	140,4	...	...	...	...	...	...
1975	153,1	163,4	...	...	...	...	...	...	151,2	159,5	...	...	...	...	...	...
1976	173,3	179,8	...	...	...	...	...	...	168,7	175,6	...	...	...	...	...	...
1977	185,4	194,3	...	...	...	...	...	...	181,5	189,4	...	...	...	...	...	...
1978	202,6	211,6	...	...	...	...	...	...	198,2	207,6	...	...	...	...	...	...
1979	217,8	232,3	...	...	...	...	...	...	214,2	226,2	...	...	...	...	...	...
1980	245,0	257,9	...	...	...	...	...	...	239,8	253,2	...	...	...	...	...	...
1981	277,5	299,9	100,0	108,1	...	...	...	...	266,1	288,4	...	...	...	...	...	...
1982	318,3	336,5	114,7	121,3	...	...	...	...	307,9	324,8	...	...	...	...	...	...
1983	356,9	370,0	128,6	133,4	...	...	...	...	345,8	359,3	...	...	...	...	...	...
1984	385,7	405,6	139,0	146,2	...	...	...	...	373,6	393,8	100,0	105,4	...	...	...	...
1985	421,8	428,8	152,0	154,5	...	...	...	...	406,9	412,8	108,9	110,5	...	...	...	...
1986	444,5	451,4	160,2	162,7	...	...	...	...	425,9	433,0	114,0	115,9	...	...	...	...
1987	457,4	465,1	164,8	167,6	...	...	...	...	437,1	445,0	117,0	119,1	...	...	...	...
1988	492,1	501,0	177,4	180,5	...	...	...	...	460,9	468,3	123,4	125,4	...	...	...	...
1989	513,8	530,4	185,2	191,1	...	...	...	...	482,5	497,5	129,2	133,2	...	...	...	...
1990	543,6	551,9	195,9	198,9	...	...	...	...	509,9	518,5	136,5	138,8	...	...	...	...
1991	568,3	573,6	204,8	206,7	...	...	...	...	529,0	534,5	141,6	143,1	...	...	...	...
1992	577,6	583,4	208,1	210,2	...	...	...	...	538,9	542,8	144,2	145,3	...	...	...	...
1993	584,0	590,4	210,5	212,9	...	...	...	...	543,8	538,7	145,6	144,2	...	...	...	...
1994	589,8	589,8	212,6	212,6	...	...	...	...	534,9	538,0	143,2	144,0	...	...	...	...
1995	596,2	601,7	215,0	217,0	...	100,0	...	...	543,9	549,6	145,6	147,2	...	100,0	...	...
1996	605,9	608,4	218,5	219,4	100,7	101,1	...	...	553,4	558,4	148,2	149,5	100,7	101,6	...	...
1997	609,0	612,0	219,6	220,7	101,2	101,7	...	...	560,0	563,3	149,9	150,8	101,9	102,5	...	...
1998	614,4	618,6	221,6	223,1	102,1	102,8	...	...	566,1	569,9	151,6	152,6	103,0	103,7	...	...
1999	619,8	622,8	223,6	224,6	103,0	103,5	...	...	565,4	568,8	151,4	152,3	102,9	103,5	...	...
2000	630,0	634,0	227,2	228,5	104,7	105,3	...	...	574,7	578,0	153,9	154,7	104,6	105,2	...	...
2001	648,3	654,3	233,8	235,9	107,7	108,7	...	...	589,6	594,3	157,8	159,1	107,3	108,1	...	...
2002	674,6	678,6	243,4	244,8	112,2	112,9	...	...	607,9	618,2	162,6	165,4	110,6	112,5	...	...
2003	684,1	691,6	246,8	249,6	113,8	115	...	...	618,2	626,3	165,4	167,6	112,4	113,9	...	...
2004	705,8	707,5	254,8	255,4	117,4	117,7	...	...	639,4	641,5	171,1	171,6	116,3	116,7	...	...
2005	713,3	717,2	257,6	259,0	118,7	119,3	...	...	646,4	650,2	172,9	174,0	117,6	118,3	...	...
2006	729,5	737,9	263,3	266,3	121,4	122,7	...	...	662,5	671,7	177,2	179,7	120,5	122,2	...	...
2007	746,3	749,9	269,4	270,9	124,1	124,8	...	...	682,0	685,5	182,5	183,4	124,1	124,7	...	...
2008	786,6	820,3	283,9	296,0	130,8	136,4	100,0	103,0	706,1	732,9	188,9	196,1	128,5	133,4	100,0	...
2009	822,1	825,1	296,8	297,9	136,7	137,2	103,5	103,9	737,9	741,4	197,4	198,3	134,3	134,9	104,0	...
2010	833,8	844,1	301,1	304,8	138,7	140,4	105,0	106,3	749,9	760,5	200,6	203,4	136,4	138,3	105,7	...
2011	848,1	862,5	306,2	311,4	141,0	143,4	106,8	108,6	765,5	777,7	204,7	208,0	139,2	141,4	107,9	...
2012	889,1	899,9	321,0	324,9	147,8	149,6	112,0	113,3	805,8	817,0	215,5	218,5	146,5	148,5	113,5	...
2013	903,8	907,6	326,3	327,7	150,3	150,9	113,8	114,3	820,9	823,5	219,5	220,2	149,2	149,7	115,7	...
2014	915,6	...	330,6	...	152,2	...	115,3	...	831,5	...	222,3	...	151,2	...	117,2	...

<http://bank.stat.gl/prnprisf> aamma <http://bank.stat.gl/prnprisr>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Sanaartornermi akit

Tabeli una 3. april 2014 nutarterneqarpoq

Tabel 9. Sanaartornermi akit 100=2006

	2006 jan	2006 jul	2007 jan	2007 jul	2008 jan	2008 jul	2009 jan	2009 jul	2010 jan	2010 jul	2011 jan	2011 jul	2012 jan	2012 jul	2013 jan	2013 jul	2014 jan
Tamaasa katillugit																	
Katillugit	100,0	102,9	105,1	109,7	111,7	112,5	115,4	115,5	116,3	117,4	118,0	120,4	121,2	122,2	121,8	124,1	124,9
Atortut	100,0	103,3	106,8	115,5	118,2	118,9	122,8	122,0	121,5	121,9	123,4	125,5	126,2	126,2	125,5	127,1	127,0
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,8	104,0	105,7	107,4	108,2	109,8	110,8	113,1	114,4	114,6	115,7	117,2	118,4	119,1	121,8	123,6
Sulliviit																	
Katillugit	100,0	103,0	104,3	106,8	108,8	107,6	109,5	110,9	112,9	114,1	114,4	115,3	116,1	117,7	117,9	119,9	120,5
Atortut	100,0	103,6	106,8	112,3	114,0	114,8	118,2	118,1	119,0	119,9	121,3	121,2	122,6	122,5	123,2	124,8	124,7
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,8	103,8	105,6	107,7	106,0	107,6	109,3	111,6	112,8	112,9	114,0	114,7	116,7	116,8	119,1	120,3
Sanaartorfigiuminarsaaviit																	
Katillugit	100,0	102,6	103,2	104,9	106,6	109,4	111,6	112,4	113,6	115,1	115,6	117,1	118,1	119,7	120,5	123,4	123,9
Atortut	100,0	103,6	106,8	112,3	113,6	114,4	117,8	117,7	118,5	119,5	120,9	120,8	122,2	122,1	122,8	124,0	124,1
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,3	101,7	102,0	103,9	107,5	109,2	110,3	111,8	113,4	113,7	115,4	116,4	118,7	119,6	123,3	124,2
Tunngavilersuineq																	
Katillugit	100,0	103,2	105,3	109,2	110,0	110,2	113,2	113,6	114,8	115,7	116,3	117,2	117,1	119,0	118,8	120,6	121,4
Atortut	100,0	103,6	106,8	112,3	112,7	113,5	116,9	116,7	117,6	118,6	119,9	119,9	121,3	121,1	121,8	122,7	122,7
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,6	103,0	104,3	105,9	104,9	107,1	108,6	110,6	111,0	110,6	112,0	109,6	115,0	113,4	115,7	117,1
Betoniliineq aamma tunngavilersuineq																	
Katillugit	100,0	103,2	104,2	108,1	106,8	106,5	109,5	107,9	101,9	97,9	100,8	107,3	107,3	108,3	109,2	110,5	111,1
Atortut	100,0	103,7	104,9	110,3	107,5	107,5	110,7	107,5	97,1	90,5	95,3	104,0	105,4	103,9	106,5	106,9	106,9
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,6	103,0	104,3	105,9	104,9	107,1	108,6	110,6	111,0	110,6	112,0	109,6	115,0	113,4	115,7	117,1
Qarmaaneq																	
Katillugit	100,0	102,9	102,7	106,9	110,3	110,4	110,8	111,0	112,0	113,1	114,9	117,0	118,5	120,3	120,4	122,0	122,2
Atortut	100,0	103,6	102,9	109,0	113,3	113,3	113,0	111,4	111,2	111,8	112,8	115,7	117,0	118,8	118,8	121,1	121,1
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	101,8	102,3	103,7	106,1	106,0	107,2	110,4	113,7	115,4	118,6	118,6	120,7	122,4	122,9	124,1	124,3
Sanasut suliaat																	
Katillugit	100,0	103,0	105,9	111,5	113,8	114,7	118,2	118,2	119,0	120,5	120,7	122,8	123,3	123,9	122,2	124,8	126,3
Atortut	100,0	103,1	107,8	118,8	122,8	123,0	127,6	126,9	127,2	127,9	129,3	129,1	129,7	129,1	126,3	128,8	128,8
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	103,5	104,7	106,4	107,8	108,9	110,5	111,4	113,7	115,1	114,7	115,8	117,4	118,0	118,6	121,6	124,7
Illuliorneq/pequsiorneq																	
Katillugit	100,0	102,1	104,2	109,7	112,0	112,8	115,8	116,0	117,2	118,4	118,7	119,5	120,5	120,6	119,6	121,5	123,0
Atortut	100,0	100,6	103,6	113,7	117,2	117,4	121,8	121,1	121,4	122,1	123,4	123,2	123,8	123,3	120,6	121,0	121,7
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	103,5	104,7	106,4	107,7	108,9	110,5	111,5	113,8	115,2	114,8	115,9	117,6	118,1	118,8	121,8	124,9
Natilersuineq																	
Katillugit	100,0	102,7	105,5	106,5	107,8	109,9	112,8	112,4	112,9	116,9	117,1	121,2	121,2	123,1	122,2	125,7	127,6
Atortut	100,0	103,1	107,8	109,5	112,0	114,8	116,7	115,3	116,0	122,2	124,5	125,1	125,7	127,2	127,9	133,5	133,5

Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	103,5	104,7	106,4	107,8	108,9	110,5	111,4	113,7	115,1	114,7	115,8	117,4	118,0	118,6	121,6	124,7
Qalipaaneq																	
Katillugit	100,0	101,1	104,6	108,4	110,5	110,9	112,9	112,9	116,3	116,9	117,6	118,3	120,6	119,9	119,9	120,3	120,8
Atortut	100,0	101,2	107,7	114,2	116,6	116,0	120,5	123,1	123,1	123,1	123,1	123,5	123,5	124,8	124,9	125,0	125,0
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	101,0	103,1	105,6	107,7	108,5	109,1	107,9	113,2	113,9	115,0	115,5	119,1	117,3	117,3	117,8	118,4
Ruujorilerineq																	
Katillugit	100,0	103,6	105,9	110,6	112,7	114,7	118,4	119,7	120,6	122,4	122,0	126,9	127,4	130,2	131,7	135,9	136,0
Atortut	100,0	106,4	109,9	119,4	121,9	126,1	133,0	133,6	134,7	137,1	137,2	146,7	147,4	149,1	152,4	155,6	155,6
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,2	103,7	105,9	107,9	108,7	110,4	112,2	113,1	114,5	113,8	115,6	116,3	119,6	120,4	125,9	126,1
Innaallagialerineq																	
Katillugit	100,0	103,8	106,8	110,3	112,7	113,0	114,0	112,9	115,3	117,6	119,8	123,2	125,2	125,6	127,9	131,6	130,9
Atortut	100,0	108,0	111,9	118,6	121,7	122,5	121,4	117,3	120,7	123,0	124,6	133,1	132,5	134,2	136,5	142,8	137,4
Assartuineq	100,0	100,5	102,2	102,2	101,3	104,1	110,6	109,6	106,7	111,6	109,6	124,4	120,4	125,4	119,4	121,4	121,4
Sulinermi																	
aningaasarsiat	100,0	102,3	104,9	107,3	109,6	109,6	111,2	111,3	113,4	115,7	118,3	119,4	122,6	122,3	124,8	127,4	129,3

<http://bank.stat.gl/prnbyg1>

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

1. Aningaasanik aningaasaatinillu niuerneq

Aningaasanik aningaasaatinillu niuerneq

Kalaallit Nunaata aningaasaqarnera ammasorujussuuvoq, aningaasaatit killeqanngitsumik nuunneqarsinnaallutik. Tamanna isumaqarpoq nunani tamalaani ineriartorneq aamma nunarsuaq tamakkerlugu ineriartornermi sunniutit aningaasaqarnermut apeqqutaalluinnartut. Tamanna minnerunngitsumik aningaasaqarnermi atuuppoq, aningaasanik niuerfiit ataatsimuulersinneqariartormata.

Aningaasanik aningaasaatinillu niuerfiit niuerfinnut immikkoortitersimapput, aningaasaqarnikkut ingerlatsinernik assigiinngitsunik neqerooruteqarfiusumi atorfissaqartitsisoqarfiusumilu. Aningaaseriviit assigiinngitsunik periarfissaqartitsillutik aningaasaliinissamut periarfissiipput. Peqatigisaanik aningaaseriviit inunnut inuussutissarsiutinullu siunertanut taarsigassartitsisarput.

Illunik pisinissamut aningaasalersuineri taarsigassarsisitsisarfiit aqqutigineqakkajupput, ukiut 10-it 30-illu akornanni sivilissusilimmi piffissami sivilissumi akilersorneqartussanik. Kiisalu pisortat inissianik aningaasalersuineri atallugu pingaaruteqartuupput.

2. Aningaaseriveqarneq

Aningaaseriveqarneq

Aningaaseriviit akilersuinerpassuarnut pisariitsumik akikitsumillu qulakkeerinneqataapput, assersuutigalugu nioqqutissanik kiffartuussinernillu pisineri tunisaqarnermullu akisarsianillu akiliinernut atallugu angerlarsimaffinnit suliffeqarfinnillu ulluinnarni ingerlanneqartartunik. Akiliinerit tamarmik ippinnaateqanngitsumik ingerlanneqarnissaat aningaaseriviit qulakkeertarpaat. Aningaaseriviit saniatigut Post Greenland (Tele Greenland A/S) sineriammi illoqarfinni amerlasuuni tunngaviusumik aningaasaqarnikkut aningaasaqarnikkullu kiffartuussisarpoq.

GrønlandsBANKEN A/S aamma Namminersorlutik Oqartussat isumaqatigiissutaat malillugu tunngaviusumik aningaasaqarnikkut ataqatigiimmik aqqissuussineq BBB-system-imik taaneqartartoq GrønlandsBANKENip illoqarfinni nunaqarfinnilu ingerlappaa, saniatigullu aamma KNI A/S suleqatigalugu BBB-system-i illoqarfinni nunaqarfinnilu isorliunerusuni atuutsinneqarpoq.

Aamma takukkit nittartakkt: www.post.gl/ aammalu www.pilersuisoq.gl

GrønlandsBANKEN A/S aningaaserivinni kisiartaalluni tamakkiisumik sullissisuuvoq Nuummi qullersaqarfeqarluni aamma Sisimiuni, Ilulissani, Qaqortumi Maniitsumilu immikkoortortaqluni. Aningaaserivik pillugu paasisutissat takuneqarsinnaapput uani: www.banken.gl

Banknordik Tórshavnimi Savalimmiuni, qullersaqarfeqartoq nunani allani aningaaserivinni kisiartaalluni Kalaallit Nunaanni Nuummi immikkoortortaqlaq. 2010-mi BankNordik SparBankip Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqlarfi nangillugit siulersulerpai. BankNordik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq www.Banknordik.gl alakkaruk.

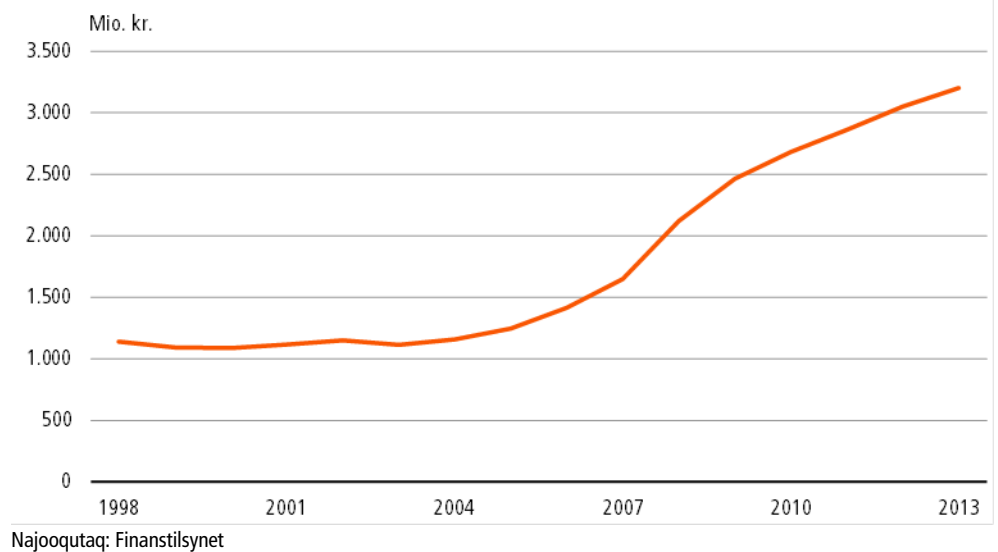
Kalaallit Nunaanni aningaaserivinnik ingerlatsineq Finanstilsynemik nakkutigineqarpoq. Aningaaserivinnik ingerlatsinermi nakkutilliinerit takuneqarsinnaapput nittartakkami www.finanstilsynet.dk

3. Qularnaveeqqusiilluni akiligassarsiniartarfiit

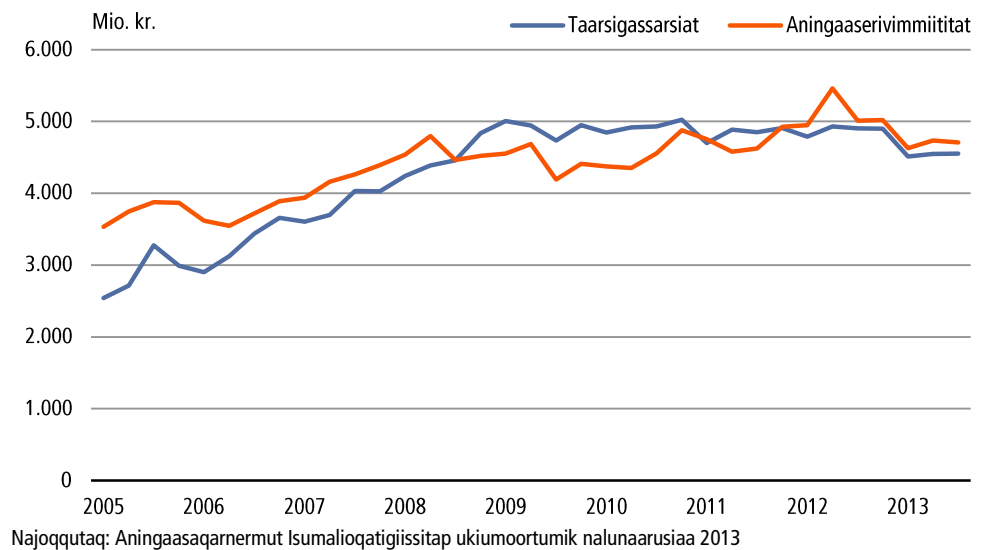
Qularnaveeqqusiilluni akiligassarsiniartarfiit

Qallunaat Nunaanni qularnaveeqqusiilluni akiligassarsiniartarfiit aqutugalugit illunik aningaasalersuisarneq Kalaallit Nunaanni 1985-miilli ingerlanneqarpoq. Qularnaveeqqusiilluni akiligassarsiniartarfiit ingerlatsisuusut tassaapput Realkredit Danmark, Nykredit Danmark, DLR Realkredit aammalu BRF Kredit. Paasisaqarnerorusukkuit alakkakkit nittartakkt www.rd.dk, www.nykredit.dk, www.dlr.dk aamma www.brf.dk

Titartagaq 3.1. Taarsigassarsinermi akiitsut sinneri

Titartagaq 3.2. Kalaallit Nunaanni, Savalimmiuni aamma Danmarkimi aningaaseriveqarfiit taarsigassarsiarititaat aamma erniarititaat

4. Pisortat taarsigassarsititsisarnerat

Pisortat taarsigassarsititsisarnerat

Pisortat, pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat illunik sanaartorneq tapersorsorpaat.

Namminersorlutik Oqartussat aalisartunut, piniartunut savaatilinnullu erniaqanngitsunik akilersugassaanngitsunillu taarsigassarsititsisinnaavoq, aalisarnermi, piniarnermi nunaateqarnermilu siuarsaaneq siunertaralugu.

5. Greenland Venture

Greenland Venture A/S

Greenland Venture A/S Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiit inuussutissarsiornermik ingerlatsisut aningaasaliiffigisarpai aammali suliffeqarfinnik nutaanik aallartitsinissaq soqutigisaralugu.

Aningaasaliinerit pisarput suliffeqarfik siunissami niuernermi aningaasaqarnikkut ataavartumik ingerlasinnaanera nalilersorneratigut, suliffeqarfinnilu aningaasaqarnikkut ingerlatsinerit siunissami sunniuteqarsinnaasut aningaasaliiffigineqartarput.

Greenland Venture A/S pillugu nittartagaq www.venture.gl alakkarak.

6. Aktiat nalingisa ineriartornerat

Aktiat nalingisa ineriartornerat

GrønlandsBANKEN aamma NunaMinerals A/S kalaallini ingerlatseqatigiiffiini OMX-børsenip allattorsimaffianiipput, Nordatlantisk Venture A/S qallunaat OTC-mi allattorsimaffianni www.danskotc.dk –mi takuneqarsinnaavoq.

Nunaminerals A/S aamma Nordatlantisk Venture A/S pillugit nittartakkat www.nunaminerals.com aamma www.nordatlantiskventure.dk alakkakkit.

GrønlandsBANKENip aamma Nunaminerals A/S-ip aktiaataasa nalingi nittartakkami www.nasdaqomxnordic.com –kkut takuneqarsinnaapput.

7. Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

KNI A/S, www.pilersuisoq.gl

GrønlandsBANKEN A/S, www.banken.gl

BankNordik A/S, www.banknordik.gl

Aningaasanik Nakkutilliisoqarfik, www.finanstilsynet.dk

Qallunaat Nunaanni aningaasanik qularnaveequsiilluni taarsigassarsiniartarfiit, www.rd.dk, www.nykredit.dk, www.dlr.dk aammalu www.brf.dk

Namminersorlutik Oqartussat, www.naalakkersuisut.gl

Akiitsut sinneruttut pigisanut nalilinnut agguataarneri

Tabel 1. Akiitsut sinneruttut pigisanut nalilinnut agguataarneri

	4.kvt 2004	4.kvt 2005	4.kvt 2006	4.kvt 2007	4.kvt 2008	4.kvt 2009	4.kvt 2010	4.kvt 2011	4.kvt 2012	3.kvt 2013
	Mio. kr.									
Akiitsut sinneruttut	1.157	1.246	1414	1.648	2.121	2.465	2.681	2.861	3.050	3.167
Namminerisami k illuutit	523	645	820	1.044	1.590	1.979	2.140	2.280	2.396	2.498
Sanaartornermi tapiissutit	58	35	34	32	26	13	5	5	4	4
Piginneqatigiillu ni illuutit	137	190	256	277	221	193	206	232	223	215
Namminerisami k inaatiniq attartortitsineq	128	106	89	93	100	101	143	152	161	193
Suliffissiaqarneq assassorlunilu suliat	28	5	2	2	1	0	0	0	0	0
Allaffeqarneq niuernerlu	273	259	208	196	180	175	183	189	264	255
Inuiaqatigiinnut kulturimullu tunnagsut	11	6	5	4	3	3	3	2	2	2

Malugiuk: Kisitsisit 2013-meersut 3.kvartalimeersuupput

Najoqqutaq: Finanstilsynet

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

1. Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfii

Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfii

Ulluunerani paaqqinnittarfiit atuarfeqarnerlu Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Nunanullu Avannarlernut Suleqateqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataani inissisimapput. Ulluunerani paaqqinniffinnut atuarfeqarfinnullu tunngatillugu Naalakkersuisut siunertarisaat tassaavoq taaguutit Meeqquerivitsialak aamma Atuarfitsialak aqputigalugit meeqqanut inuusuttunullu naleqqiullugu tamakkiisumik isiginnilersinnaanissaq.

Meeqqat 15-it inorlugit ukiullit ulluunerani paarineqartariaqartunut sunngiffimmiluunniit isumagineqartariaqartunut neqeroorutit, tassunga ilanngullugit paarineqarnissamut pisariaqartitsivissunngitsut pinaveersaartitsinermik siunertaqartunik naammattunik neqerooruteqarfiginissaat kommunalbestyrelsit qulakkiigassaraat. Kommunalbestyrelsit ilanngullugu meeqqanut atualertussanut Atuarfitsialammut piareersaatitut sammisassanik neqerooruteqassapput.

Meeqqanut inuusuttunullu ulluunerani paaqqinnittarfiit kommuninit pilersinneqarlutillu ingerlanneqartarput Kommunit ingerlataanik ulluunerani paarsisartunik angerlarsimaffinni pilersitsisoqarsinnaavoq. Paaqqinnittarfiit taakku aningaasartuutaat kommunit isumagisassaraat, aamma ulluunerani paaqqinnittarfinnut aamma ulluunerani paarsisartunut angajoqqaat akiliuteqartarnerat pineqarpoq.

2. Ulluunerani paaqqinnittarfiit meeqqallu paarineqartartut amerlassusaat

Ulluunerani paaqqinnittarfiit meeqqallu paarineqartartut amerlassusaat

2012 aallartilaartoq Kalaallit Nunaanni meeraaqqeriviit 23-iupput, meeqqeriviit 36-iullutik kiisalu meeqqeriviit marluiit 38-iullutik. Taakku saniatigut angerlarsimaffinni paaqqinniffiit kommunit ingerlataat 50-iupput. Taakku saniatigut meeqqeriveqarpoq namminersortunik tallimanik Kommuneqarfik Sermersuummi tamarmik inissisimasut. Takussutissiaq 2.1-mi meeqqat meeqqerivinniittartut angerlarsimaffinnilu paaqqinnittarfinniittartut amerlassusaat takuneqarsinnaavoq, aamma Takussutissiaq 2-mi sulisut amerlassusaat takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiaq 2.1. 2011-mi meeqqat meeqquerivinniittartut aamma angerlarsimaffinni paaqqinnittarfinniittartut

	Kommune Kujalleq	Qeqqata kommunia	Qaasutitsup kommunia	Kommuneqarfik Sermersooq	Katillugit
Angerlarsimaffinni paaqqinniffiit	0	15	112	36	163
Taakkunannga nunaqarfinni	0	2	102	11	115
Meeraaqqeriviit	59	53	273	196	581
Taakkunannga nunaqarfinni	0	0	0	0	0
Meeqqeriviit	205	213	433	307	1158
Taakkunannga nunaqarfinni	7	26	16	26	75
Meeqqeriviit marluiit	166	360	222	718	1466
Taakkunannga nunaqarfinni	18	60	55	39	172
Pisortat paaqqinniffiutaat allat	0	0	7	14	21
Taakkunannga nunaqarfinni	0	0	0	0	0
Meeqqeriviit namminersortut	-	-	-	113	113
Taakkunannga nunaqarfinni	-	-	-	10	10
Meeqqat pisortatigoortumik paarineqartartut procentinngorlugit					
Katillugit	67%	76%	64%	72%	70%
Taakkunannga illoqarfinni	72%	77%	73%	75%	74%
Taakkunannga nunaqarfinni	29%	70%	38%	45%	46%

Najoqqutaq: Najoqqutaq: Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Nunanullu Avannarlernut Suleqateqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Takussutissiaq 2.2. 2011-mi meeqquerivinni sulisut angerlarsimaffinnilu paarsisartut

	Sulisut					
	Sulisut Angerlassimaffinni katillugit	Sulisut Angerlassimaffinni paaqqinniffiit	Meeraaqqeriviit	Meeqqeriviit	Meeqqeriviit marluiit	Meeqqeriviit namminersortut
Sulisut katillugit	910	51	197	260	380	22
Illoqarfinni	789	17	193	233	326	20
Nunaqarfinni	121	34	4	27	54	2

Najoqqutaq: Najoqqutaq: Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Nunanullu Avannarlernut Suleqateqarnermut Naalakkersuisoqarfik

3. Meeqqat atuarfiat

Meeqqat atuarfiat

Kalaallit Nunaat ukiut 100 sinnerlugit pinngitsoorani atuartitsisussaataitaneq ingerlassimavaa. Ukiuni qulingiluani pinngitsoorani atuartuusussaaffiuvoq ukiunilu atuarfusuni 10-anni aamma 11-anni atuartitsinissaq neqeroorutaasarluni. Atuartitaaneq akileraarutinit akilerneqartarpoq.

Meeqqat atuarfiannut aqunneqarneranullu inatsisitigut tungavissat Inatsisartut aalajangersartarpaat, qitiusumillu allaffissornikkut aammalu suliasatigut ingerlatsinerit Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Nunanullu Avannarlernut Suleqateqarnermut Naalakkersuisoqarfiup isumagisaralugit.

Kommunini kommunalbestyrelsit tassaapput atuarfiit ingerlanneqarnerannut anguniakkanik toqqammavissanillu aalajangersaasartut. Atuarfiit ingerlanneqarnerinut tunngavissatut siunertarineqartutullu aalajangersakkat

Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfii - qupperneq 2

iluanni iluussissanik pilersaarusiortussanik atuarfiit tamarmik siulersuisoqarput. Atuarfinni minnerusuni suliasat taamaattut nunaqarfinni aqutsisut isumagisinnaasarpaat. Kommunini ataasiakkaani atuarfeqarfiit allaffissornikkut atuartsinikkullu atuarfeqarnermut pisortamit imaluunniit atuarfiup pisortaananerani isumagineqartarput.

Takussutissiaq 3.1. Meeqqat atuarfiini atuarfinnilu namminersortuni atuartut amerlassusiat

	2006 /2007		2007 /2008		2008 /2009		2009 /2010		2010 /2011		2011 /2012		2012 /2013	
	11.102	1)	10.255	1)	...	9.379	9.149	8.596	8.798					
Katillugit														
1.-3. klasse (1. trin)	2.656		2.582		...	2.558	2.535	2.431	2.448					
4.-7. klasse (2. trin)	6.018		5.794		...	3.509	3.374	3.180	3.294					
8.-10. klasse (3. trin)	2.014		1.879		...	2.828	2.818	2.542	2.587					
Immikkut klassit	414		352		...	484	422	443	469					
Taakkunannga														
nunaqarfinni	1.673		1.492		...	1.541	1.348	1.256	1.202					

Malugiuk: 2007/2008-mi Iginniarfiup Atuarfiata kisitsisai ilaangimmata. Tassani Kangaatsiap Kommuneqarfiata ataani pineqarput. Atuarfinni namminersortuni atuartut ilanngullugit kisinnegannigillat. Nassuiaat: 1) elever i Nuuk Internationale Friskole er kun inkluderet i "I alt" 2) Kommunit kisitsisinik nalunaarsuisimanninnerat pissutaalluni 2008/2009-mi kisitsisit ilanngunneqannigillat.

Najoqqutaq: Inerisaavik, Ilmarfiaraq aamma Nuuk Internationale Friskole

2002-miit ukiuni qulini meeqqat atuarfiat alloriarfinnut pingasunut immikkoortiterneqarsimavoq, nukarlernut alloriarneq ukiunik pingasunik sivilissusilik, akullernut alloriarneq ukiuni sisamani sivilissusilik angajullernullu alloriarneq ukiuni pingasuni sivilissusilik. Ukiut qulingiluat pinngitsoornani atuartsaaffiuvoq.

Alloriarnermi tamani ilinniartitsissutit tamarmik ilinniartitsissutigineqartarput:

- Oqaasilerineq, tassa imaappoq kalaallisut, qallunaatut, tuluttut oqaatsillu allanertat allat
- Kulturi inuiaqatigiilerineq upperisarsiornermik filosofimillu atuartsinerit
- Atuartsissutit matematikki aamma pinngortitaq
- Inuttut ineriartorteq, tassa peqqinneq, inooqatigiinnikkut misigissutsikkullu ilikkagaqarniarnermi atuartsineq, ilinniagaqarnissamik inuussutissarsiuutissamillu qinersiniarnermi paasisitsiniaaneq aamma tarnikkut inuttullu inooqatigiinneq pillugu sammisat
- Najukkami toqqagassat, tassa imaappoq nipilersorneq kiisalu kulturikkut, isumaginninnermi inuussutissarsiuutinulluunniit sammisunik ingerlataqarneq.

Atuartsutut immikkut atuartsinneqarnissamik pisariaqartitsisunut atuartsineq ingerlanneqartarpoq. Perorsaanikkut/tarnikkut siunnersuinikkut isumasioqatigiinneq malillugu atuartsineq aqqissuunneqassaaq. Ukiuni qulingiluaani meeqqat atuarfianni atuareernerup kingornagut atuarfiup qimannissanut periarfissaq atuartut amerlanngitsut atortarpaat. Angajoqqaat

Atualernissaq sioqqullugu paaqqinnittarfiit meeqqallu atuarfii - qupperneq 3

atuarfillu isumaqatigiissutigigaangassuk ukiut atuarfiusut arfineq pingajuia kingorna meeqqat atuarfiannit atuarunnaarnissamut periarfissaq ataasiakkaat atortarpaat.

Takussutissiaq 3.2. Meeqqat atuarfianni soraarummeernerit

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Allattariarsorluni misilitsinneq						
Kalaallisut piginnaasanik misilitsinneq	791	830	844	826	927	952
Kalaallisut allaaserinnineq	799	827	835	821	930	962
Qallunaatut piginnaasanik misilitsinneq	792	834	879	832	931	968
Qallunaatut allaaserinnineq	797	823	877	837	934	971
Tuluttut piginnaasanik misilitsinneq	800	825	880	826	933	928
Tuluttut allaaserinnineq	790	812	870	818	937	940
Matematikkimi piginnaasanik misilitsinneq	808	821	873	833	824	954
Matematikkimi kisitsassat eqqarsaatigisariiallit	802	819	874	840	819	959
Inuiaqatigiilerineq	-	762	356	244	411	392
Upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu	-	-	394	265	342	362
Pinngortitalerineq	-	-	-	244	-	0
Katillugit	6379	7353	7682	7386	7988	8388
Oqaluttariarsorluni misilitsinneq						
Kalaallisut	368	343	390	361	364	422
Qallunaatut	345	385	395	365	452	456
Tuluttut	289	360	370	365	489	419
Matematikimi	424	469	478	470	401	560
Inuiaqatigiilerineq	393	-	38	191	190	180
Upperisalerineq isumalioqqissaarnerlu	374	236	5	187	195	188
Fysik/kemi	414	387	475	476	434	450
Uumassuseqartulerineq	1	274	377	182	191	219
Pinngortitaleriffusumik nunalerineq	4	249	409	166	183	178
Allamiut oqaasiisa pingajuat	0	2	4	0	1	1
Sumiiffinni ataasiakkaani toqqagaq	3	12	15	23	11	5
Aalajangersimasumik qulequtsiiluni suliamik saqqummiineq	729	763	798	745	732	745
Katillugit	3344	3480	3754	3531	3643	3823

Najoqqutaq: Inerisaavik

Malugiuk: - makitsinermut ilaangilaq.

4. Ilinniartitsisut tiiminillu atuinerat

Ilinniartitsisut tiiminillu atuinerat

Meeqqat atuarfiini ilinniartitsisuupput ilinniartitsisut ilinniarfissuarmi ilinniakkaminnik naammassinnissimasut aammalu ilinniartitsisut fagini aalajangersimasuni immikkut ittumik ukiuni marlunni ilinniarsimasut, timelærerillu perorsaanermik ilinniagaqarsimanngitsut.

Takussutissiaq 4.1. Atuarfimmi ilinniartitsisut

	2002 /2003	2003 /2004	2004 /2005	2005 /2006	2006 /2007	2007 /2008	2009 /2010	2010 /2011	2011 /2012	2012 /2013
Ilinniartitsisut katillugit	1.222	1.217	1.268	1.247	1.221	1.195	1.102	1.161	1.162	1.090
Nukarlarni ilinniartitsisut	118	94	97	105	104	106	93	109	113	111
Ilinniartitsisut	747	769	798	765	734	756	711	750	790	781
Tiimelærerit	357	354	373	377	383	333	298	302	285	223
Atuarfeqarnermi direktørit	3	3	3	3	3	3	3	5	4	4
Atuarfinni pisortat pisortallu tullii	67	64	64	70	71	70	60	55	56	56

Malugiuk: Kommunit kisitsisinik nalunaarsuisimannginnerat pissutaalluni 2008/2009-mi kisitsisit ilanngunneqanngillat

Najoqqutaq: Inerisaavik, Ilimmarfiaraq aamma Nuuk Internationale Friskole

Takussutissiaq 4.2. Atuarfimmi ilinniartitsisutut ilinniarsimasut ilinniartitsisutut atorfiit amerlassusiligaaneranni

	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009 3)	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012
	Procent									
Nuna tamakkerlugu	69,3	68,7	66,8	64,9	64,4	70,7	70,7	68,9	67,3	72,2
Illoqarfinni 1)	76,4	75,3	72,7	70,5	68,8	75,7	75,7	73,1	72,3	78,2
Nunaqarfinni 2)	42,6	44,1	42,8	43,0	46,7	51,4	51,4	52,9	48,5	49,0

Malugiuk: Ilinniartitsisut atuarfinni namminersortuni sulisut ilaangngillat.

Nassuiaatit: 1) Ivittuut aamma Ado Lyngep Atuarfia ilanngullugit. 2) Kangerlussuaq ilanngullugu. 3) Kommunit kisitsisinik nalunaarsuisimannginnerat pissutaalluni 2008/2009-mi kisitsisit ilanngunneqanngillat

Najoqqutaq: Inerisaavik

5. Piareersarfiit

Piareersarfiit

Illoqarfinni tamani Piareersarfeqarpoq siunnersuisarfiusunik aamma atuagarsormermik qaffassaaffiusunik. Piareersarfinni siunnersortit, inuttut piginnaasat pillugit aamma atuagarsormermi piginnaasat pillugit qanoq inissiisimanermik paasinninnissamik, ikiuisinnaapput taakkulu tunngavigalugit suliffigisinnaasamik ilinnialernissamilluunnit siunnersuisinnaallutik.

Piareersarfinni Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu ilinniarfiinnut tunngasunik siunnersisarput.

Piareersarfiit ukuninnga pikkorissaasarpot: Inuussutissarsiutinik Ilinniagaqarnissamut Piareersarnek akuerisaasoq (IIP), Meeqqat atuarfianni inaarutaasumik misilitsinnerit (FA) allanillu pikkorissaanerit. IIP-mut, FA-mut allanullu pikkorissarniarlutik qinnuteqartut tigusaasimasullu amerlassusaat takussutissiaq 5.1-mi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 5.1. Piareersarfimmi IIP-mut FA-mut allamullu qinnuteqartut tigusaasullu

	Qinnute- qartut	Tigune- qartut	Tigune- qartut pct.- nngorlugit	Qinnute- qartut	Tigune- qartut	Tigune- qartut pct.- nngorlugit	Qinnute- qartut	Tigune- qartut	Tigune- qartut pct.- nngorlugit
	2010			2011			2012		
Nanortalik	43	29	67	45	35	78	44	22	50
Narsaq	43	22	51	26	18	69	32	22	69
Qaqortoq	84	54	64	75	49	65	127	99	78
Paamiut	34	34	100	48	21	44	33	28	85
Nuuk	166	101	61	246	85	35	326	256	79
Tasiilaq	84	35	42	106	35	33	84	35	42
Ittoqqortoormiit	25	16	64	20	20	100	25	16	64
Maniitsoq	77	50	65	115	60	52	76	37	49
Sisimiut	137	74	54	136	82	60	161	78	48
Kangaatsiaq	52	22	42	50	20	40	54	25	46
Aasiaat	102	63	62	89	48	54	146	117	80
Qasigiannuit	50	21	42	47	22	47	87	37	43
Ilulissat	98	68	69	86	45	52	137	115	84
Qeqertarsuaq	45	29	64	42	25	60	31	28	90
Uummannaq	51	42	82	39	31	79	43	41	95
Upernavik	162	32	20	117	32	27	118	67	57
Qaanaaq	43	22	51	38	24	63	31	22	71
Tamakkerlugit	1296	714	55	1325	652	49	1555	1045	66

Najoqqutaq: Inuussutissarsiornermut, Aatsitassarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Piareersarfimmi ilinniartut tigutittarput:

- meeqqat atuarfianni karakterii apeqqutaallutik aamma
- misissuisut ilinniarniarluni qinnuteqartup Piareersarfimmik ingerlatsisinnaanerannik naliliinerat.

Piareersarfimmi ilinniarniarlutik qinnuteqartut tigusaanngitsoortut arlaqartut atuagarsornikkut qaffassarneqarnissaat pisariaqanngilaq, taakku Piareersarfimmit ilinniaqqinnissaanik innersuunneqartarput.

6. Efterskolertarneq

Efterskolertarneq

Kalaallit atuartut efterskolernissamut atatillugu namminersorlutik oqartussanut tapiiffigineqarnissaminnut qinnuteqarsinnaapput.

Tapiissutit efterskolimut akiliutigineqartarput. Danmarkimi efterskolertut aamma naalagaaffimmiit kommuniniillu tapiiffigineqartarput. Kalaallit Nunaat Danmarkillu akornanni angalanernut aningaasartuutit namminersorlutik oqartussat akilertarpaat.

7. Nittartakkat takuneqarsinnaasooq

Nittartakkat takuneqarsinnaasut

Meeqqueriviit, Meeqqat atuarfiit aamma Piareersarfiit pillugit paasissutissat annertunerusut uani takusinnaavatit: www.nanoq.gl

Efterskolertunut tunngasut nittaratakkami uani takuneqarsinnaapput: www.oqaatsit.gl

Meeqqat atuarfiini aamma atuarfinni namminersortuni atuartut klassinut agguataarnerat

Tabel 1. Meeqqat atuarfiini aamma atuarfinni namminersortuni atuartut klassinut agguataarnerat

	1.-3. klasse	4.-7. klasse	8.-10. klasse	Immikkut atyarfuj	Katillugit
Ukioq atuarfiusooq 2012/13					
Katillugit	2.448	3.294	2.587	469	8.798
Illoqarfinni	2.029	2.742	2.342	435	7.548
Nunaqarfinni	419	552	231	20	1.222
Immikkut atuarfik	0	0	14	14	28
Ukioq atuarfiusooq 2011/12					
Katillugit	2.431	3.180	2.542	400	8.553
Illoqarfinni	2.004	2.634	2.273	372	7.283
Nunaqarfinni	427	546	255	28	1.256
Immikkut atuarfik	0	0	14	0	14
Ukioq atuarfiusooq 2010/11					
Katillugit	2.535	3.374	2.818	422	9.149
Illoqarfinni	2.050	2.788	2.554	395	7.787
Nunaqarfinni	485	586	250	27	1.348
Immikkut atuarfik	0	0	14	0	14
Ukioq atuarfiusooq 2009/10					
Katillugit	2.700	3.694	2.950	470	9.814
Illoqarfinni	2.209	3.023	2.612	415	8.259
Nunaqarfinni	491	671	338	55	1.555
Immikkut atuarfik	0	0	0	0	0
Ukioq atuarfiusooq 2007/08					
Katillugit	2.586	3.780	3.889	342	10349 2)
Illoqarfinni	2.095	3.097	3.522	322	8.714
Nunaqarfinni	491	683	367	20	1.541
Immikkut atuarfik	0	0	0	0	0
Ukioq atuarfiusooq 2006/07 1)					
Katillugit	2.662	3.923	4.103	414	11.131 2)
Illoqarfinni	2.128	3.127	3.744	378	9.377
Nunaqarfinni	534	796	343	20	1.693
Immikkut atuarfik	-	-	16	16	16

Malugiuk: Kommunit kisitsisinik nalunaarsuisimannginnerat pissutaalluni 2008/2009-mi kisitsisit ilanngunneqanngillat Nassuiaat: 1) Ukiumi atuarfiusumi 2006/2007 atuartut kingullit 11. klassimi naammassipput 10. klassiullutillu atuarfimmik naammassinnittut aamma naammassillutik, tamanna pivoq Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 8, 21. maj 2002-meersoq malillugu. 2) Nuuk Internationale Friskolemi atuartut taamaallaat "Katillugit"-mi ilaapput

Najoqqutaq: Inerisaavik, Ilimmarfiaraq aamma Nuuk Internationale Friskole

Illoqarfinni nunaqarfinnilu meeqqat atuarfiini atuarfinnilu namminersortuni atuartut amerlassusaat

Tabel 2. Illoqarfinni nunaqarfinnilu meeqqat atuarfiini atuarfinnilu namminersortuni atuartut amerlassusaat

	1.-3. klasse	4.-7. klasse	8.-10. klasse	Immikkut klassit	Katillugit
Ukioq atuarfiusoq 2012/13					
Katillugit 1)	2.448	3.294	2.587	469	8.798
Illoqarfinni	2.029	2.742	2.342	435	7.548
Nunaqarfinni	419	552	231	20	1.222
Immikkut atuarfik	0	0	14	14	14
Atuarfeqarfiit					
Nanortalik illoqarfik	61	72	91	26	250
Nunaqarfinni	30	50	9	0	89
Qaqortoq illoqarfik	136	166	159	24	485
Nunaqarfinni	2	5	0	0	7
Narsaq illoqarfik	60	86	76	7	229
Nunaqarfinni	10	17	0	0	27
Paamiut illoqarfik	52	83	85	18	220
Nunaqarfinni	7	4	4	0	15
Nuuk illoqarfik 1)	618	904	639	116	2.277
Nunaqarfinni	6	13	0	2	21
Manitsoq illoqarfik	109	171	147	23	450
Nunaqarfinni	22	29	17	0	68
Sisimiut illoqarfik 1)	268	315	229	63	875
Nunaqarfinni	38	44	16	0	98
Kangaatsiaq illoqarfik	31	42	37	0	110
Nunaqarfinni	44	55	43	4	146
Aasiaat illoqarfik	105	160	128	32	425
Nunaqarfinni	20	17	6	0	43
Qasigiannguil illoqarfik	43	73	56	4	176
Nunaqarfinni	0	0	0	0	0
Ilulissat illoqarfik	207	225	239	39	710
Nunaqarfinni	23	19	6	0	48
Qeqertarsuaq illoqarfik	37	52	38	0	127
Nunaqarfinni	3	2	1	0	6
Uummannaq illoqarfik	63	77	103	29	272
Nunaqarfinni	44	56	32	0	132
Upernavik illoqarfik	63	80	97	5	245
Nunaqarfinni	95	141	64	1	301
Qaanaaq illoqarfik	31	35	33	8	107
Nunaqarfinni	8	9	1	0	18
Tasiilq illoqarfik	122	170	154	41	487
Nunaqarfinni	67	91	32	13	203

Illoqqortoormiut illoqarfik	23	31	31	0	85
Nunaqarfinni	0	0	0	0	0

Najoqqutaq: Inerisaavik, Ilimmarfiaraq aamma Nuuk Internationale Friskole

Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut atorfiit amerlassusiligaanerannit procentinngorlugit

Tabel 3. Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut atorfiit amerlassusiligaanerannit procentinngorlugit

	2008 /2009 1)	2009 /2010	2010 /2011	2011 /2012	2012 /2013
Immikkoortortaqaarfii	70,7	68,9	67,3	72,2	77
Nuna tamakkerlugu	67,3	70	58,2	61	59,6
Nanortalik	68,8	78,1	68,6	74,4	69,7
Illoqarfimmi	64,7	55,6	40	35	35,7
Nunaqarfinni	79,3	73,1	75,4	82,5	83,3
Qaqortoq	82,4	75,8	77,2	85,5	86,5
Illoqarfimmi	57,1	55,4	62,5	62,5	62,5
Nunaqarfinni	62,2	64,4	65,1	61,4	64,1
Narsaq	61,5	60,5	59,5	59,5	57,6
Illoqarfimmi	66,7	85,7	100	71,4	100
Paamiut	64,1	59,5	59	69,8	85,7
Illoqarfimmi	70,6	58,1	58,8	67,6	86,2
Nunaqarfinni	20	66,7	60	83,3	83,3
Nuuk	80,1	82,4	81,3	90	93
Illoqarfimmi	81,1	83,4	83,1	91,3	94
Nunaqarfinni	42,9	42,9	30	50	57,1
Maniitsoq	54,4	49,3	49,5	61,4	69,6
Illoqarfimmi	57,1	49,2	48,6	61,6	70,9
Nunaqarfinni	45	50	52,9	60	64,3
Sisimiut	79,3	61,9	68,8	73,5	79,8
Illoqarfimmi	78,1	57,9	66,4	69,4	77,1
Nunaqarfinni	85,7	80	78,6	95,7	94,7
Kangaatsiaq	65,2	69,4	63,4	63,4	68,3
Illoqarfimmi	66,7	76,2	73,3	80	73,3
Nunaqarfinni	64,3	64,3	57,7	53,8	65,4
Aasiaat	87,9	84,5	76,4	87,9	96,4
Illoqarfimmi	88,2	86,3	77,1	92,2	100
Nunaqarfinni	85,7	71,4	71,4	57,1	71,4
Qasigiannguut	57,1	80	76,9	84,6	72,7
Illoqarfimmi	55,6	78,3	78,3	87	73,7
Nunaqarfinni	100	100	66,7	66,7	66,7
Ilulissat	73,1	79,8	80,7	82,2	85,8
Illoqarfimmi	74,7	80,2	84,2	86,3	87,6
Nunaqarfinni	61,5	76,9	57,1	50	66,7
Qeqertarsuaq	92,6	95	86,4	90,9	85,7
Illoqarfimmi	92,3	95	90,5	95,2	90
Nunaqarfinni	100	0	0	0	0
Uummannaq	58,2	64,2	57,1	52,6	63
Illoqarfimmi	56,8	73	59,4	50	71,4
Nunaqarfinni	60	53,3	54,8	55,2	53,8
Upernavik	39,7	35	36,4	40,3	46,6
Illoqarfimmi	75,9	64,3	65,5	75	66,7
Nunaqarfinni	18,4	19,2	18,8	20,4	34,8
Qaanaaq	30,6	66,7	68,4	68,4	70
Illoqarfimmi	40,1	66,7	73,3	73,3	75
Nunaqarfinni	8,6	66,7	50	50	50
Ammassalik	57,5	57,3	54	53,6	58,9

Illoqarfimmi	64,2	61,1	62,9	63,8	75
Nunaqarfimmi	47,1	51,4	39,5	38,5	35,9
Illoqqortoormiut	52,9	33,3	38,9	44,4	56,3
Illoqarfimmi	52,9	33,3	38,9	44,4	56,3
Ado Lyngep Atuarfia	100	100	100	100	100

Malugiuk: Atuarfinni namminersortuni ilinniartitsisut ilaangillat.

Nassuiaat: 1) Kommunit kisitsisinik nalunaarsuisimanginnerat pissutaalluni 2008/2009-mi

Najoqqutaq: Inerisaavik

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

- Nul

* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasisutissat

Grønlands Statistik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

1. Kalaallit Nunaanni ilinniartitaaneq

Kalaallit Nunaanni ilinniartitaaneq

Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup aaqqissuussaanerani siunertaavoq, inuusuttut ilinniartitaanissaat, siunissami sulinissamut tunngaviliisussamik, imminut inuttut ineriartormermik aammalu inuiaqatigiit tassenilu ineriartormermut paasinninnissaq.

1981-mi Namminersornerullutik Oqartussat Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernik tigussimmata naalakkersuinikkut aalajangerneqarpoq inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarnert tamarmik sapinngisamik Kalaallit Nunaanni ingerlanneqassat.

1980-ikkut ingerlanerini inuussutissarsiutini pingaarnerni ilinniarfiit nuunneqarput. Ilinniarnermi sungiusarnerit atuagarsornerillu Kalaallit Nunaanni maanna ingerlanneqarput.

Qaortumi, Narsami, Nuummi, Sisimiuni Ilulissanilu qitiusunik ilinniarfeqarpoq aammalu sinerissami arlalinnik nunap immikkoortuini ilinniarfeqarluni.

Ilinniartitaanerit arlaqartut Kalaallit Nunaata avataani suli ingerlanneqartarput. Tamanna inuussutissarsiutinut ilinniarfitaanernut ataasiakkaanut aamma ilinniarfinni sivikinnerusumik sivisunerusumillu ingerlaqqiffiusuni atuuppoq.

Ilinniartoq ilinniarfissamini inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarfimmi aallartissinnaajumalluni suliffeqarfimmik ilinniarfissaminik isumaqatigiissuteqassaaq. Tunngaviusumik ilinniarnert amerlanersaat ilinniarnertut nikerartutut ingerlanneqartarput, ilinniartoq qitiusumik ilinniarfinni atuagarsorluni sungiusaatigalugulu sulineri nikerartarluni. Niuernermi allaffissornermilu ukiuni marlunni siullerni ilinniartitsineq niuernermut ilinniarfinni aamma nunap immikkoortuini ilinniarfinni ingerlanneqartarpoq.

Aammattaaq pikkorissartitsinernut tunngasuni ineriartortoqarpoq, qitiusumik ilinniarfiit inuussutissarsiutinut ilinniaqqinnernik annertunerusumik ingerlatsisalerkata, pikkorissartitsinernut ataasiakkaanut aammalu immikkoortortalersukkanut qaffakkiartuaartumik ilinniartitsinernut, piginnaalersitsisumik pikkorissartitsinernut assersuutigalugu qaartiterisartutut aammalu entreprenøritut ilinniarnert, kiisalu Alloriarneq (allaffimmiut ilinniaqqiffiat).

2. Ilinniarfiit

Ilinniarfiit

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ISsuliassa qarfiata ataaniipput. Peqqinnissamulli tunngasumik ilinniartitaanerit Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut inissisimapput, politiit ilinniartitaaneq politiit pisortaata akisussaaffiatut inissisimalluni.

Kulturimut ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliaq Inatsisartut ataani pilersinneqarsimavoq, ilaatigut sulianik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut tunngasunik suliaqartoq.

Naalakkersuisunut siunnersuisuusartussatut aamma pilersinneqarput Ilinniartitaanermut Siunnersuisoqatigiit kiisalu Piginnaanngorsaqqinnermut Siunnersuisoqatigiit. Piginnaanngorsaqqinnermut Siunnersuisoqatigiit siunertaat tassaavoq inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut piginnaanngorsaqqinneq pillugu Naalakkersuisunut siunnersuinissaq kiisalu suliffeqarnermut aamma inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermut tunngasuni suliniutit ataqatigiissarnerulernissaat.

Qitiusumik ilinniarfiit forständerimit aquneqarput. Atuarfinnut atatillugu qitiusumik ilinniartitaanermut ataatsimiititaliaqarpoq, ilinniarnert naammaginnartumik qaffasissuseqarnissaat nakkutigalugit qularnaartussaallugit. Qitiusumik Ilinniartitaanermut Ataatsimiititaliaq suliamik ilisimasaqarfiusutut qullersaavoq.

Suliffeqarneq pillugu iluarsartuusseqqinnerup kingunerisaanik kommunit 2006-mi ilitersuisarfiit Piarersarfinnik taaneqartartut pilersippaat.

Piarersarfeqarnerup siunertaraa suliffissaaleqisut imaluunniit ilinniagaqarniartut ilinniagaqalernissamut imaluunniit suliffeqarnikkut pimoorussillutik peqataalersinnissaannut piareersarnissaat.

Piarersarfiit pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.naalakkersuisut.gl

Inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniartitaanerit tassaapput sanaartornermut saviminilerinermullu tunngasut, niuerneq allaffissornermillu ilinniarneq, inuussutissalerineq, isumaginninneq peqqinnissarluk, ilusilersuinnermut tunngaviusumik ilinniarnert, sullissinnermut tunngasumik ilinniarnert kiisalu innaallagissarinnermik tunngaviusumik ilinniarnert. Ilinniarnert assigiinngitsunik sivissuseqarput ilinniarnep suunera apeqqutaalluni.

Ilinniarfiit ingerlaqqiffiusut pinngortitamik ilisimatusarnermik, inuiaqatigiit pillugit ilisimatusarnermik kiisalu silaqaassutsikkut pilersitanik ilisimatusarnermik tunngaveqartuupput sivikinnerusumik sivissunerumilluunniit ilinniarfiullutik taakku saniatigut ilinniarfiit

ingerlariaqqiffiusut suliffeqarfinnut aaliangersimanerusumik ilinniarfiupput. Ilinniarfiit ingerlaqqiffiusut ilaat Kalaallit Nunaanni ilinniarneqarsinnaanngillat, ilinniarfiit ilaat taamaallaat Danmarkimi imaluunniit nunani allani ilinniarneqarsinnaapput.

3. Kalaallit Nunaanni ilinniarfiit

Kalaallit Nunaanni ilinniarfiit

Saviminilerinermik Ilinniarfik, Nuuk

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut saffiuut, motorilerisut, svejserisut, nunalerutiniq iluarsaasartut, usisaatiniq iluarsaasartut, nunakkut angallassissutiniq iluarsaasartut, biiliniq iluarsaasartut, cykelmekanikerit, timmisartuniq iluarsaasartut, marinemotor aamma snescooter mekanikerit, innaallagisserisut, IT-ikiortit, datafagteknikerit, radio-tv-fagteknikerit, elektronikfagteknikerit, automekanikerit, allaffinni atortulerisut, elektrofagteknikerit, film aamma tv produktionsteknikerit assistentillu, quersualerisut assartuisullu, nussugassalerisut, quersuarmi ikiortit aamma assartugaserisut.

Saffiuunut, automekanikerinut, maskinteknik, umiarsuarmi teknik, køleteknik, elteknik aamma automamekanikinut pikkorissartitsisoqarlunilu ilinniartitsisoqaqqittarpoq.

Saviminilerinermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.jernmetalskole.gl aamma www.kti.gl

Sanaartornermik Ilinniarfik, Sisimiut

tassunga ilanngullugu Teknikikkut ilinniarnertuunngortoorniarfik

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut sanasut/pequsiortut, ruujorilerisut, illunik qalipaasartut aamma qaartiterisut entreprenørillu.

Ukununnga pikkorissaasoqartarpoq: toqqavissanut kuutsiviliorneq, qalialiorneq, teknik atorlugu ussissaaneq, kiassaatinik uuliatortulerineq, paaviaaneq, glasfiberiliineq aamma umiatsianik aserfallatsaaliineq.

Sanaartornermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.sanilin.gl aamma www.kti.gl

2011-mi januarip aallaqqaataani Saviminilerinermik ilinniarfik aamma Sanaartornermik ilinniarfik kattupput, tamatuma kingunerisaanik ilinniarfiit pineqartut ataatsimik ittoqalerput ataatsimillu siulersuisoqalerlutik. Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarfimmik taaguuteqalerluni tuluttut Tech College Greenlandimik taaguuteqarpoq.

Niuernermik Ilinniarfik, Nuuk aamma Qaqortoq

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut niuernerup allaffissornerup iluani assistentit, HHX, akademikerisut ilinniarnertit, nunani tamalaani niuerneq nittarsaanerlu, Aningaasanik nukissanillu aqutsineq, Aningaasaqarnermik Siunnersuineq, IT-mik aqutsineq, inatsisinut tunngasunik suliaqarneq, Serviceøkonom I takornariaqarnermik immikkut sammisaqartoq, aningaasarsiorneq aamma ilitersuisut.

Niuertarfinni allaffinnilu sulisunut ilinniaqqinnerit aamma akademimerkonomitut pikkorissarnerit kiisalu sulianik sammisunik arlalinnik pikkorissaasoqartarpoq.

Niuernermik Ilinniarfiit pillugit paasisaqarnerorusukkuit nittartakkat uku takusinnaavat: www.ninuuk.gl aamma www.niqaq.gl

Inuussutissalerinermik Ilinniarfik INUILI, Narsaq

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut igasut, saqisut, saaffiginnittarfimmiut, nersutiniq toqoraavimmi sulisut, iffiortut, iggavimmi ikiortit, cafeteria kantiinamilu ikiortit aamma akunnittarfinni takornariartitsinermilu ikiortit. Inuussutissalerinerup iluani nalinginnaasumik inuussutissalerinermik, nioqqutissiornermik avatangiisillu pillugit ilinniaqqinnerit neqeroorutigineqartarput.

Inuili pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.inuili.com

Imarsiornermik Ilinniarfik, Nuuk

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut aalisariutini naalagaassat 1. aamma 3. grad kiisalu kystskipperit.

Imarsiortunut naalagassatullu ilinniarsimasunut arlalinnik ilinniartitsisoqagittarpoq kiisalu nuannaariutiniq angallataatilinnut yacktskipperinullu atuartitsisoqarluni misilitsitsisoqartarluni.

Imarsiornermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.imarsiornermik.gl

Umiarsuarnik isumaginninnermik ilinniartitaanerit, Royal Arctic Line A/S aamma Aarhus Eksport akademi eller Vejle Handelsskole, Grønland og Danmark

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut Shippingimik ilinniarneq, Akademimerkonomit, Allaffimmiut, IT-Support, Nunalerutiniq iluarsaasartut, Quersualerisut assartuisartullu, Saffiuut, Assartugalerisut, Skibsofficerit, Skibsmekanikerit aamma Umiarsuarni igasut.

Perorsaanermik Ilinniarfik, Ilulissat

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut Perorsaasut, Socialassistentit aamma Isumaginninnermi ikiortit. Perorsaanerup allallu isumaginninnermi perorsaanerup iluani sulisunut allanut ilinniartitseqqinnerit neqeroorutigineqartarput.

Perorsaanermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.pi.sps.gl

Peqqissaanermik Ilinniarfik, Nuuk

Tassani ilinniartinneqartarput ilaatigut Peqqissaasut, Peqqissaanermik suliaqartut, Peqqinnissamut assistentit, Peqqinnissamut ikiortit aamma Portørit annaassiniartartut.

Paaqqutarinninnerup iluani sulisunik ilinniartitseqqinnerit neqeroorutigineqartarput.

Peqqissaanermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.pi.gl

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik, Nuuk

Assilialiornermut ilinniarfinni, eqqumiitsuliornermi ilinniarfissuarni, atisanik ilusilersuinermit ilinniarfinni assigisaannilu ilinniartutut ingerlaqqinnissamut aningaasatigut tapiiffigineqarnissamik qinnuteqarnissamut pisariaqarpoq.

Politiit Ilinniarfiat, Nuuk

Tassani politiit ilinniartinneqartarput.

Politiinik ilinniartitseqqinnerit neqeroorutigineqartarput.

Politiit Ilinniarfiat pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.politi.gl/psk

Upernaviarsummi Nunalerinermik Ilinniarfik, Qaqortoq

Savaatilissatut, tunisassiornissamut gartneritut aamma naatitsivinni gartneritut ilinniartitaanerit ingerlanneqarput.

Upernaviarsummi Nunalerinermik Ilinniarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.nunalerineq.gl

Ilisimatusarfik, Nuuk

Ilisimatusarfimmi uku ilinniarneqarsinnaapput Meeqqat atuarfiini ilinniartitsisoq, Oqaluttuarisaanermik Upperisarsiornermik aamma Inuiaqatigiilerinermi Ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartitsisoq, Tusagassiortoq, Nutserisoq, Isumaginninnermik siunnersorti aamma Peqqissaasoq. Inuiaat porsarsimassusaasalu oqaluttuarisaanerit, Inuiaqatigiilerineq, Oqaasilerineq, Atuakkialerineq Tusagassiuutilerinerlu aamma Upperisarsiorneq ilinniarneqarsinnaapputaaq. Ilisimatusarfik pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takusinnaavat: www.uni.gl

ARTEK Issittumi Ingeniøri, Sisimiut aamma Lyngby

Issittumi teknologi immikkut sammillugu ingeniøritut ilinniarfik. Issittumi pissutsit pillugit pikkorissarnerit isumasioqatigiinnerillu ingerlanneqartarput.

Issittumi Ingeniøritut ilinniarfik, ARTEK, pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq unga takusinnaavat: www.sanilin.gl

Ilinniartitaaneq pillugu paasissutissat

Internetikkut nittartakkami SUNNGUmi ilinniartitaaneq pillugu paasissutissat pissarsiarineqarsinnaapput. Sammisat makku pillugit paasissutissat tassani nassaarineqarsinnaapput:

- Ilinniagaqarniarluni qinnuteqarneq
- Ilinniagaqarnersiutit
- Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut akueritinneq
- Danmarkimi ilinniartitaanermut akueritinneq
- Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataani ilinniagaqarniarluni periarfissat
- Tunniussiffissatut killissarititat, akissuteqarfissatut nalunaarfissarititat il.il.

- Qinnuteqarnissamut immersuiffissat ilitersuutillu qarasaasiakkut aaneqarsinnaasut
- Kalaallit Nunaanni ilinniartufusinnaasut nalunaarsorsimaffiat
- Danmarkimi ilinniartufusinnaasut nalunaarsorsimaffiat

Qulaani pineqartut sukumiinerusumik uani takuneqarsinnaapput:
www.sunngu.gl

4. Ilinniagaqarnermut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit suliat

Ilinniagaqarnermut paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmit suliat
 Naatsorsueqqissaartarfik Ilinniagaqarnermut siuteqartitsivimmit Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniittumit Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni avataaniluunniit piginnaanngortitsisussanik ilinniartunut paasissutissanik pisarpoq. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfimmi nalersorneqariarlutik ilinniagaqarnermut kisitsisitigut paasissutissiarineqartarput. Paasissutissat periutsillu pillugit annertunerusumik paasisaqarusukkuit Ilinniartitaanermut paasissutissani Naatsorsueqqissaartarfimmit ukiumoortumik saqqummiunneqartartumi pineqarsinnaapput.

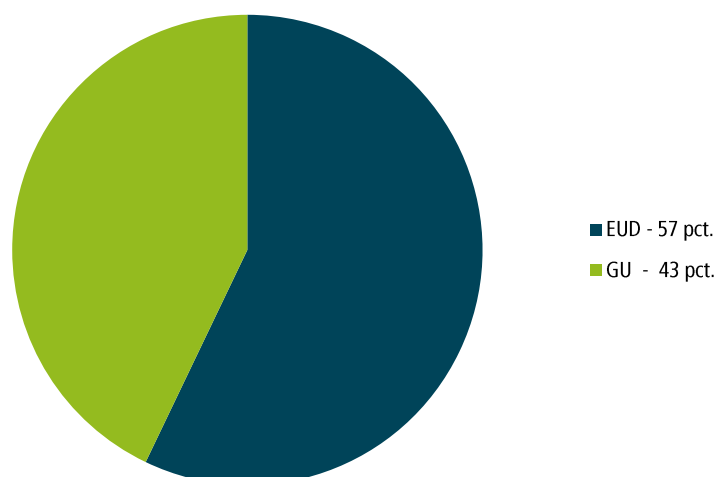
Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsitsisinik paasissutissat UNESCO’p malittarisassiai ISCED2011-it malillugit suliarineqartalerput. Tamatuma kingulerisaanik ilinniartuut ukununga immikkoortiterneqarsinnaalerput, inuussutissarsiuutinik tunngaviusumik ilinniarnert (sivisunerpaamik ukiut marluk), bacheloritut nalilimmik akunnattumik sivisussusilimmik ilinniarnert kiisalu kandidatitut nalilimmik sivisuumik ilinniarnert.

5. Ilinniarnertuunngorniartuut aamma tunngaviusumik inuussutissarsiuutinik ilinniartuut

Ilinniarnertuunngorniartuut aamma tunngaviusumik inuussutissarsiuutinik ilinniartuut

2013-mi inuussutissarsiuutinik ilinniartuut 57 procentii tunngaviusumik inuussutissarsiuutinik ilinniartuut aallertippat 43 procentit ilinniarnertuunngorniartuut aallartittut. Titartakkami 5.1-mi takuneqarsinnaavoq 2013-mi ilinnialerfiinut immikkoortinnerat.

Titartagaq 5.1. 2013-mi tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinnialersut aamma ilinniarnertuunngorniarlutik aallartittut

EUD = tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinnialersut GU = ilinniarnertuunngorniarlutik aallartittut
Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinniarlutik aallartittut arnat angutillu amerlaqatigiiginnapajaarput. Ilinniarnertuunngorniarlutik aallartittut 61 procentii arnaapput.

Ingeniøritut ilisimatusaatit, tunisassiorneq, sanaartornerlu tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinniarfinni ilinnialertunit pilerigineqarnerpaajupput.

6. Inuusuttut ilinniarfii

Inuusuttut ilinniarfii

2013-mi 389-it tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinniarfinni naammassipput 334-illu ilinniarnertuunngorniarlutik.

Takussutissiaq 6.1. 2003-2013-mi ilinniartut

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinniarfinni											
Aallartittut	781	692	612	716	723	787	808	873	972	922	867
Ilinniartut	1258	1057	1084	1246	1311	1412	1386	1379	1422	1343	1301
Uniinnartut	435	444	307	322	326	337	413	465	403	496	408
Naammassitut	373	278	246	265	295	309	332	319	390	410	389
Ilinniarnertuunngorniarfinni											
Aallartittut	356	383	430	399	419	537	585	575	639	696	651
Ilinniartut	675	682	776	799	833	929	1048	1122	1240	1319	1272
Uniinnartut	189	183	164	214	180	235	240	246	252	273	318
Naammassitut	158	153	146	183	199	206	204	236	275	314	334

Malugiuk: Kisitsisit ukiut naanneranneersuupput. Inuit ilaat arlaleriarlugit kisitsisinut ilanngunneqarsimasinnaaner at immikkut maluginiagassaavoq, tassa ukiumi ataatsimi Ilinniartunut aamma Aallartittunut ilanngunneqartarmata. Inuk ataaseq aamma ukiumi ataatsimi Aallartittunut ilanngunneqarsimasinnaavoq taamatuttaaq Uniinnartunut taamatut pisoqarsimappat taanna ilinniarfinni ataatsimi pisimasinnaavoq imaluunniit ilinniarfinni arlalinni. Kisitsisit ukiuni kingullerneersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

3.606-it 2003-miit 2013-mut tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinniartutik naammassisimapput piffissami tassani 2.408-it ilinniarnertuunngorsimasut.

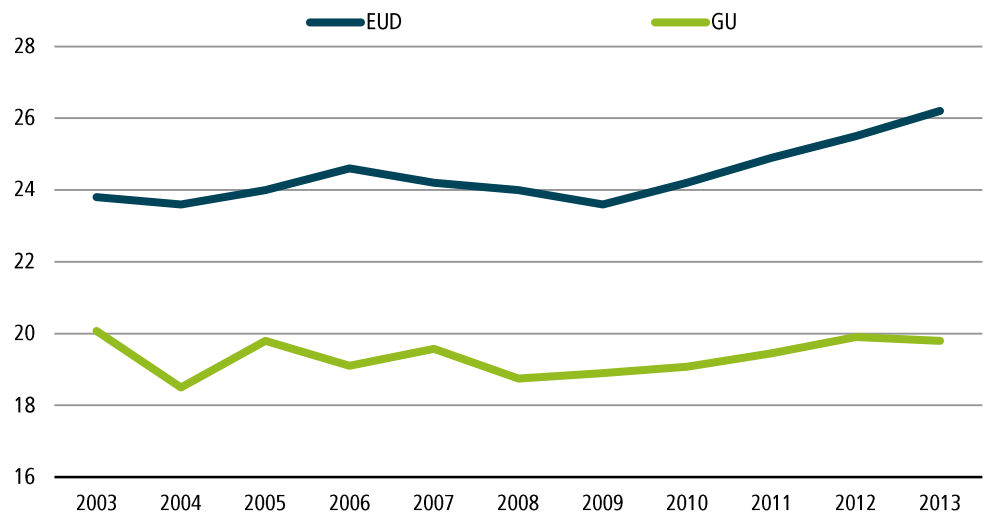
Ukiuni kingullerni ilinniartutik aallartittut, ilinniartut, uniinnartut aamma naammassisut ikilissimapput. Ilinniarnertuunngorniarfinni aallartittuni ilinniartunilu aamma taamaappoq, kisianni uniinnartut naammassisullu amerlatsissimapput.

7. Inersimasut inuusuttunut ilinniarsiinnit

Inersimasut inuusuttunut ilinniarsiinnit

Tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinnialersut (EUD) agguaqatigiissillugu Ilinniarnertuunngorniarlutik aallartittunit (GU) ukioqqortunerupput, tamanna titartaganngorlugu ersersinneqarpoq.

Titartagaq 7.1. 2003-miit 2013-mut ilinnialersut agguaqatigiissillugu ukiorisartagaat

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

2013-mi inuussutissarsiutinik ilinnialersut agguaqatigiissillugu ukiup naanerani 26-nik ukioqarput, ilinniarnertuunngorniarlutik aallartissimasut agguaqatigiissillugu 20-nik ukioqartut.

2013-mi peqqissutsumut atugarissaarnermullu tunngasunik ilinniartutik aallartittut agguaqatigiissillugu ukioqqortunerpaajupput tassa 30-it missaanik ukioqarsimammata. Paasissutissalerinermik aamma paasissutissalerinermut tekniikkimut tunngasunik ilinnialertut tunngaviusumik inuussutissarsiutinik ilinnialersunit ukiukinnerpaajusimapput agguaqatigiissillugu 24-nik ukioqarsimagamik.

8. Ilinniarfiit ingerlaqqiffiusut

Kisitsisit ilinniarfinnut ingerlaqqiffiusunut tunngasut 2014-mi aggustip 28-iani nutartissapput.

Ilinniarfiit ingerlaqqiffiusut

2012-mi ilinniarfinni ingerlaqqiffiusuni 210-it naammassisimapput, taakkungannga amerlanerpaajullutik professionsbachelorinngorlutik 98-it naammassisimapput.

Tabel 8.1. 2003-mit 2012-mut ilinniarfinni ingerlaqqiffiusuni ilinniartut

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sivikitsumik ingerlaqqiffiusuni ilinniarfiit										
Aakkartittut	60	51	83	60	64	88	75	77	75	83
Ilinniartut	129	77	79	95	98	109	112	101	110	89
Uniinnartut	26	35	35	31	35	40	33	45	35	52
Naammassisiut	83	42	30	16	28	27	36	42	32	44
Bachelor										
Aallartittut	84	72	89	89	102	94	122	137	124	152
Ilinniartut	166	161	186	212	215	226	254	293	299	299
Uniinnartut	31	41	38	36	66	61	57	64	76	101
Naammassisiut	12	21	28	24	34	20	36	39	33	41
Professions-bachelor										
Aallartittut	155	164	150	176	155	201	173	237	277	257
Ilinniartut	401	365	356	415	415	443	452	521	599	660
Uniinnartut	75	85	70	80	85	85	79	94	91	100
Naammassisiut	51	71	54	63	73	82	72	79	106	98
Kandidat										
Aallartittut	32	34	32	29	40	25	37	45	39	38
Ilinniartut	123	105	96	94	109	101	99	103	122	112
Uniinnartut	25	20	15	9	7	9	8	6	9	18
Naammassisiut	18	28	18	21	21	22	28	31	9	27
Professions-kandidat										
Aallartittut	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Ilinniartut	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Uniinnartut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Naammassisiut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Malugiuk: Kisitsisit ukiut naanneranneersuupput. Inuit ilaat arlaleriarlugit kisitsisinut ilanngunneqarsimasinnaanerit immikkut maluginiagassaavoq, tassa ukiumi ataatsimi ilinniartunut aamma Aallartittunut ilanngunneqartarmata. Inuk ataaseq aamma ukiumi ataatsimi Aallartittunut ilanngunneqarsimasinnaavoq taamatuttaaq Uniinnartunut taamatut pisoqarsimappat taanna ilinniarfinni ataatsimi pisimasinnaavoq imaluunniit ilinniarfinni arlalinni. Kisitsisit ukiuni kingullerneersut kisitsisaagallarput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

2012-mi ilinniarfinni ingerlaqqiffiusuni naammassisiut arnat angutinit amerlanerungaatiarput. Sivikitsumik ingerlaqqiffiusuni ilinniarfinni ilinniarlutik naammassisiut 60 procentii arnaapput. Bacholerinngortut 68 procentii arnaapput professionsbachelorinngortut 83 procentii arnaasut. Kandidatit 63 procentii arnaapput.

Ilinniarfiit ingerlaqqiffiusut qaffasissusaat apeqqutaallutik ilinniartoqarput. Takussutissiami 8.2-mi tamanna ersersinneqarpoq.

Tabel 8.2. 2012-mi ilinniaqqiffinni ilinniartut ilinniarfiit qaffasissusaanut ilinniakkallu suussusaanullu immikkoortillugit

	Sivikitsumik inuussutis- sarsiutigalugu ilinniaqqiffiit	Bachelorit	Professions -bachelorit	Kandidatit	Professions -kandidatit
1 Ilinniartitaanermut tunngasut	0	2	243	2	0
2 Eqqumiitsuliorneq aamma humaniora	6	80	14	19	0
3 Inuiaqatigiinik ilisimatusaatit, tusagassiorneq paasissutissiinnermilu teknikki	0	125	32	57	1
4 Inuussutissarsiorneq, allaffissorneq aamma inatsisilerineq	61	36	6	7	0
5 Pinngortitamik ilisimatusaatit, matematik aamma naatsorsuuserineq	0	8	0	4	0
6 Paasissutissiinnermi attaveqatigiinnermilu teknologijt	2	6	3	2	0
7 Ingeniøritut ilisimatusaatit, tunisassiorneq aamma sanaartorneq	19	7	95	4	0
8 Nunalerineq, aalisaneq aamma veterinær	0	3	0	1	0
9 Peqqissuuneq inuummarinnerlu	1	30	262	14	0
10 Kiffartuussineq	0	2	5	2	0
Katillugit	89	299	660	112	1

Malugiuk: Ukiup naanerani kisitsisit.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

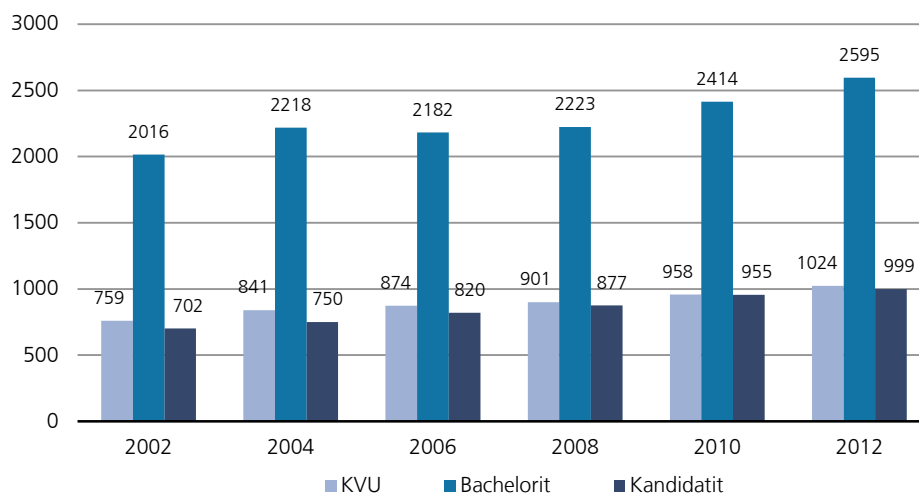
Inuussutissarsiutinik sivikitsumik ilinniaqqiffinni niuerneramik aamma allaffissornermik ilinniarfiit ilinniartoqarnerpaapput. Peqqissaasunnorniat ilinniartitsisunnorniallu professionsbachelorinngornianit ilinniartoqarnerpaapput. Humanistiusumik atuartut aamma inuiaqatigiinik ilisimatusartut bachelorinngorniartunit aamma kandidatinnngorniartunit ilisimatusarfigineqarnerpaapput.

9. Innuttaasut ilinniarsimassusaat

Innuttaasut ilinniarsimassusaat

2002-mit 2012-mut Kalaallit Nunaanni innuttaasut meeqqat atuarfiannit qaffasinnersumik ilinniarsimasut amerleriarsimaqaat, ukiut taakku ingerlaneranni 14.781-nik ilinniarsimasut amerleriarsimapput. Innuttaasut 17-nik ukioqalereersimasut 34 procentii ilinniagaqarsimapput. Tunngaviusumik inuussutissarsiutigalugu ilinniartinnit, ilinniartinnit ingerlaqqinnissamut piareersarfinni aamma ilinniartinnit ingerlaqqiffiusuni ilinniartut amerlassusaat qaffassimapput.

Titartagaq 9.1. 2002-mit 2012-mut innuttaasut nunaqavissut ilinniaqqiffinni ilinniarsimasut amerlassusaat, ilinniarsimassusaanut immikkoortillugit

Malugiuk: KUV = sivikitsumik ilinniaqqiffiit (sivisunerpaamik ukiut marluk). Professionsbachelorit bachelorinut ilaapput. Ph.D-eersimasut, dorandit kandidatinut ilaapput.

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

2012-ip naanerani inuit 4.618-it ilinniaqqissimapput, sivikitsumik ilinniaqqissimapput assersuutigalugu sivikitsumik ilinniaqqiffinni ilinniarsimasut *akademikonomit* Niuernermi Ilinniarfinni ilinniarsimasut, *peqqissaasut* bachelorit ilinniarsimasut aamma kandidatit ilinniarsimasut assersuutigalugu *nakorsat*.

Ilinniarsimassutsit immikkoortiternerinut ilinniarsimasat qaffasissusaat pingaarnerpaasimavoq.

Takussutissiami 9.1-mi 2002-miit 2012-mut Kalaallit Nunaanni ilinniarsimassutsit qaffasissusaat tunngavigalugit immikkortiterneqarsimapput

Takussutissiaq 9.1. 2002-mit 2012-mut innuttaasut ilinniarsimassusaat, ilinniarsimasat qaffasissusaanut immikkoortillugit

	2002	2004	2006	2008	2010	2012
Meeqqureviit aamma meeqqat atuarfiat 1)	15.763	15.327	14.756	13.990	13.581	13.048
Meeqqat atuarfiannik naammassinnissimasut	29.442	29.362	29.327	29.198	29.100	28.541
Ilinniarnertuut	1.066	1.166	1.217	1.301	1.536	1.783
Inuussutissarsiuutit ilinniagallit	6.902	7.246	7.376	7.562	7.905	8.179
Nalinginnaasumik ilinniaqqissimasut	23	55	92	139	163	198
Inuussutissarsiuutit ilinniagaqqaqqissimasut	3	4	4	3	3	3
Sivikitsumik ilinniaqqissimasut	0	0	0	7	34	32
Sivikitsumik inuussutissarsiummik ilinniaqqissimasut	759	841	874	894	924	992
Bachelorit	100	135	144	154	175	213
Professionsbachelorit	1.916	2.083	2.038	2.069	2.239	2.382
Kandidatit	666	710	782	818	897	926
Professionskandidatit	14	16	15	29	27	36
Ph.d.-eersimasut aamma doktoruinngorsimasut	22	24	23	30	31	37
Katillugit	56.676	56.969	56.648	56.194	56.615	56.370

Nassuiaat 1) meeqqat meeqqureviit avataani paarineqartartut tassunga ilanngunneqarput

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni ilinniarsumassuseq annertuumik suliaqarfigisimavaa, ISCED2011 nunat tamalaat malittarisassaar malillugu ilinniarsimassutsip misissuiffiginera suliarineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu inuit ataasiakkaat ilinniarsimassusaanut immikkoortinneqarsinnaalerput ilinniarsimassuserlu paasinarnertulerluni.

Ilinniarsimassutit ilinniarfinnut immikkoortiternerat tabel 9.2-mi takuneqarsinnaavoq.

Tabel 9.2. 2002-miit 2012-mut ilinniarsimassuseq, inuit ilinniarfigisimasaanut immikkoortillugit

Ilinniagaqarsimasut inuit ilinniarfigisimasaanut ukiunullu immikkoortillugit	2002	2004	2006	2008	2010	2012
001 Tunngaviumik ilinniagassat	1.144	1.269	1.388	1.537	1.848	2.074
002 Atuarsinnaassueq aamma kisitsinnaassueq	32.270	32.232	32.127	31.799	31.541	30.845
003 Inuttut ineriartorneq	12.750	12.229	11.697	11.109	10.825	10.495
011 Ilinniartitsineq	676	744	716	776	801	872
021 Eqqumiitsuliorneq	132	146	163	174	176	184
022 Fagit humanistiskiusut	34	42	58	74	74	81
023 Oqaatsit	108	134	163	181	200	210
031 Inuiaqatigiit pissusaanik ilisimatusarneq	180	190	209	243	271	317
032 Tusagassiorneq aamma paasissutissiinermut teknologi	71	71	74	77	87	95
041 Inuussutissarsiutit aamma allaffissiorneq	2.074	2.223	2.212	2.250	2.372	2.507
042 Inatsilerineq	95	118	122	113	124	132
051 Uumassutsinik ilisimatusarneq	25	35	43	46	44	42
052 Avatangiisit	2	2	2	3	4	4
053 Fysik	45	45	62	60	61	61
054 Matematik	5	7	8	8	7	7
061 Paasissutissalerinermut attaveqatigiinermullu teknologii	118	142	168	175	201	206
071 Ingeniør aamma teknik	1.648	1.670	1.652	1.650	1.713	1.705
072 Tunisassiorneq aamma tunisassiornermut teknologi	811	864	860	865	901	951
073 Illussanik titartaaneq aamma sanaartorneq	967	1.031	986	1.008	1.033	1.062
081 Nunalerineq	44	46	56	59	67	75
082 Orpipassualerineq	2	2	0	3	5	3
083 Aalisarneq	445	441	429	428	427	455
084 Veterinær	7	5	5	6	8	8
091 Peqqissuuneq	771	799	763	737	842	843
092 Inuulluataarneq	1.316	1.521	1.659	1.746	1.868	1.990
101 Inunnik kiffartuussineq	314	303	312	323	352	342
102 Eqqiluisaaneq aamma sullivinni avatangiisit	0	0	0	0	0	0
103 Isumannaatsuuneq aamma illersornissaq	92	87	85	93	76	78
104 Assartuineq angallassinertu	530	571	629	651	687	726
Katillugit	56.676	56.969	56.648	56.194	56.615	56.370

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma <http://bank.stat.gl>

Kisitsit Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaasiviani aamma pissarsiarineqarsinnaapput. Tassani kisitsit assigiinngitsorpassuit pissarsiarineqarsinnaapput.

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Ilisimatusarneq

Ilisimatusarneq ilaalu ilanngullugit

Ilisimatusarneq ilaalu ilanngullugit

Ilisimatusarneq inuiaqatigiit ineriartornerannut atugarissaarneranullu pingaaruteqartorujussuvoq. EU-mi nunat ilisimatusarnermut ineriartortitsinermullu aningaasartuutitik tamarmiusut tunisassiornerup nalingisa (bruttonationalprodukt) 1 procentiinut qaffatsinniarpaat.

Kalaallit Nunaat anguniakkamut taama ittumut pisussaaffilernikuunngilaq, kisianni ilisimatusarnermi ingerlatat ineriartortinnissaannut ingerlatsinissaq oqaasertalerneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni ilisimatusarneq marlunnut annertuunik imalinnut immikkoortinneqarsinnaavoq;

- Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinut tunngasut aamma silap pissusaanut tunngasut
- Aningaasarsiornikkut pisariaqartitat pillugit ilisimatusarneq europamiunillu imaluunnit nunarsuaq tamakkerlugu soqutigineqartunik tunngaviusumik ilisimatusarneq.

Ilisimatusarnikkut ingerlatsineq

Kalaallit Nunaanni ilisimatusarnikkut ingerlatsineq

1993-ip aallartinnerani Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi ilisimatusarneq suliasaqqarfittut pilersinneqarpoq. Peqatigisaanik Kalaallit Nunaanni ilisimatusarnikkut ingerlatsineq naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigilerpaa. Taanna Ilisimatusarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nassuiaat Iliuusissanillu Pilersaarut 1998-2000-mut 1997-mi Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqartumi allaaserineqarpoq. Nassuiaat Kalaallit Nunaanni ilisimatusarnikkut siunertanik kiisalu ilisimatusarnermi pimoorussassanik arlalinnik siunnersuutininik imaqqarpoq.

Nunatsinni ilisimatusarfigineqarsinnaasut makkuupput:

- Ilisimatusarfik, taanna kalaallit oqaasiinik atuakkiaannillu kiisalu issittumi kulturikkut inuiaqatigiissutsikkullu pissutsinik ilisimatusarfiuvoq.

- Pinngortitaleriffik, Pinngortitaleriffik ilisimatusarneq tunngavigalugu Kalaallit Nunaata piusuussutai uumassusillit piujuaannartuaannartumik piniarneqartarnissaannik aqutissiuusisarpaq. Pinngortitaleriffimmit avatangiisit aamma uumassusillit assigiinngitsitaartut amerlassusiisa qulakkeerneqartussaapput
- Silap Pissusianik Ilisimatusarfik tassaavoq ilisimatusarnikkut silap allanngoriartornerata issittup imartaanut sunniutigisinnaasaanik misissuineq, kuunnut, tatsinut imarnersanut, nunamut taamatuttaaq innuttaasunut sunniuteqarnera – malittuanillu iliuusissanik pinaveersaartitsinermullu naleqqussaaneq.
- Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu kulturikkut oqaluttuarisaanerup uppersaaserneqarnissaanut ilisimatusartoqarpaq.
- Naatsorsueqqissaartarfiup ilaatigut inuiaqatigiinnik ilisimatuussutsikkut misissuineq ingerlataaraa.
- Center for Arktisk Teknologi (ARTEK) ilisimatusarnikkut makkunani misissuiffiusoq: Sanaartorneq aamma teknikkikkut sanaartorneq, Nukissiorfiliorneq, Avatangiisinut Aatsitassanullu tunngasut.
- Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Misissueqqaarnerit (Asiaq), Inerisaavillu ilisimatusarnermik ingerlataqarpur. Taamatuttaaq Nuummi Dronning Ingridip Napparsimavissuani peqqinnissamut ilisimatuussutsikkut ilisimatusarneq ingerlanneqartarpaq. Kingullermik Danmarks Tekniske Universitetip aammalu Sanaartornermik Ilinniarfiup akornanni suleqatigiinnikkut Center for Arktisk Teknologi pilersinneqarpaq.

Kalaallit Nunaata ilisimatusarnermik ingerlatsiffii tulluittumi sukumiinerusumik allaaserineqarpur.

Ilisimatusarnerup siuarsarneqarnera

Kalaallit Nunaanni ilisimatusarfiusut siuarsarniarlugit tapersorniarlugillu ilisimatusarnermi suliniutinut nutaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarpaq. 1997-miit ukiumut marloriarluni agguaasoqartarpaq. 2006-miit Tips- og Lottomidlernit ilisimatusarnernut nalinginnaasunut siunertalinnut tapiissuteqartarneq ilanngunneqartalerpoq.

Aammattaaq peqqissutsimut ilisimatusartarneq tapersorsorniarlugu aningaasanik immikkoortitsisoqartalerpoq.

Naalakkersuisut ilisimatuussutsikut suliassaqaqfinnik immikkut suliniuteqarfiusussanik toqqaasimappur:

- Avatangiisitigut pinngortitatigut isumalluutitigullu ilisimatusarnerit
- Inuiaqatigiit inuussutissarsiutillu siuarsarneqarnerat
- Inuussutissarsiornernup ineriartortinneqarneranut toqqammavitsigut piumasaqaatit
- Kulturikkut oqaluttuarisaaneq oqaatsillu
- Inuuniarnermut atugarissaarnermullu tunngassuteqartut
- Peqqinneq nerisaqarnerlu.

Ilisimatusarnikkut suleqatigiinneq aamma attaveqaqatigiinnik pilersitsineq

Ilisimatusarnikkut suleqatigiinnermut aamma attaveqaqatigiinnermik pilersitsinnermut tapiissuteqartoqartarpoq, taamatuttaarlu kalaallit ilisimatusarfeqarfii suleqatigalugit ilisimatuutut isumasioqatigiissitsisoqartarluni. Ilisimatusarfeqarfiit ilisimatusartullu nunat tamalaat attaveqaqatigiinnerannut ilaapput.

Ingerlatitseqqinneq

Ilisimatusarnermi angusat naqitami Inussummi – Nunani issittuni ilisimatusarnermut atuagassiami ingerlateqqinneqartarput. Taamatuttaaq ilisimatusarfeqarfiit ataasiakkaat ilaatigut angusatik namminneq naqitertittakkamikkut saqqummersittarpaat.

Kalaallit Nunaanni ilisimatusarnermik ingerlatitseqqinneq aamma Ilisimatusartut nutaarsiassanik allagaasigut pisarpoq, taakku ukiumut sisamariarlutik saqqummersinneqartarput aammattaaq suliniut ”Ilisimatooq naapiguk” Katuaq suleqatigalugu qaammatit tamaasa ingerlanneqartarpoq.

Tamanna pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik paasissutissat takuneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

Danskit ilisimatusanermik ingerlatsinerat

Koordinationsudvalget for Forskning (KUF) issittumi ilisimatusarneq pillugu nalunaarusiortarpoq.

Ataatsimiititaliaq KUF pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.fi.dk

Danskit kalaallillu ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat

Kalaallit Nunaat Danmarkillu akornanni naligiilluni ilisimatusarnikkut suleqatigiinnissamik kissaateqarnerup kinguneranik 1998-mi udvalget vedrørende dansk-grønlandsk forskningssamarbejde pilersinneqarpoq.

Tamanna pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik paasissutissat takuneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

Nunat tamalaat ilisimatusarnikkut suleqatigiinnerat

Ukiuni kingullerni Issittoq pillugu ilisimatusarnermut nunat tamalaat soqutiginninnerat annertusiartorpoq. Pingaartumik makkununga tunngasunik: avatangiisit silallu pissusaa, pinngortitami isumalluutit, inuiaqatigiit ineriartortitaannerat nunarsuullu pissusaanut tunngasunik ingerlatsineq.

Nunat ilaat - Danmarkip saniatigut – Issittumi ilisimatusarnermik immikkut soqutiginninnerminnik takutitsisut taaneqarsinnaapput Norge, Sverige, Finland, Rusland, Tuluit Nunaat, Frankrig, Tyskland, Schvieu, Japan, Canada aamma USA. Nunat taakku ilaat arlallit issittumi ilisimatusarnermik ingerlatsivinnik imaluunniit Kalaallit Nunaanni ilisimatusarfimmik pilersitsereersimalerput.

Tamatuma ilutigisaanik nunat tamalaat attaveqaqatigiinnik, suleqatigiiffinnik ataatsimiititaliarsuarnillu arlalinnik pilersitsinikuupput, nunanik issittumiittunik sammisaqartunik.

Tamanna pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik paasissutissat takuneqarsinnaapput: www.naalakkersuisut.gl

Nunat tamalaat Issittumut ukiorititaat 2007-2009

Nunat tamalaat Issittumut ukiorititaat tassaavoq issittup eqqaani nunani taakkulu pillugit ilisimatusarnerit assigiinngitsut nukittorsarnissaat siunertaralugu nunat tamalaat ilisimatusarnermut siunnersuisoqatigiivisa (ICSU) nunani tamalaani suliniutissatut aalajangiussaat. Kalaallit ilisimatusartut pilersaarusanut arlalinnut peqataapput pingaarnertut inuiaqatigiinnik ilisimatusaatinut, filosofimut, oqaluttuarisaanermut, oqaatsinut atuakkianullu tunngasunut. Inaarsilluni IPY-mik ataatsimiinneq ingerlanneqassaaq Montrealimi 2012-mi.

Nunat tamalaat Issittumut ukiorititaat 2007-2009-mi ilisimatusarnerit uani takuneqarsinaapput: www.polarfocus.dk aamma www.ipy.org

Ataqatigiissaarineq, ilisimatusarnermut tapiissutit aamma paasissutissiisarneq

Ataqatigiissaarineq, ilisimatusarnermut tapiissutit aamma paasissutissiisarneq

Ataqatigiissaarineq, ilisimatusarnermut tapiissutit paasissutissiisarnerlu Kalaallit Nunaanni ilisimatusarneq pillugu ataqatigiissaarineq paasissutissiisarnerlu qitiusumik ingerlanneqarpoq, 2009 aallartinnera tikillugu Dansk Polarcenterimit isumagineqarsimasoq. Dansk Polarcenterip suliai maanna Forsknings- og Innovationsstyrelsen suliaanut ilaalluinnalersimapput.

Kalaallit Nunaanni ilisimatuutut misissuinerlut Kommisioni (KVUG) 2012-p naanerani unitsinneqarpoq.

Innersuussissut

Ilisimatusarnermut Nutarterinerimullu Aqutsisut: www.fivu.dk iserfigalugu paasisassarsiorfigiuk.

Inunnut, Peqqissusermut Inuiaqatigiinnullu tunngasunik ilisimatusarneq.

Inunnut, Peqqissusermut Inuiaqatigiinnullu tunngasunik ilisimatusarneq.

Inunnut, Peqqissusermut Inuiaqatigiinnullu tunngasunik ilisimatusarnej
Kalaallit Nunaanni Inunnut, Peqqissusermut Inuiaqatigiinnullu tunngasunik
ilisimatusarnej tunngasunik ilisimatusarnej Kalaallit Nunaanni
Danmarkimilu ilisimatusarfinni arlalinni ingerlanneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Inunnut, Peqqissusermut Inuiaqatigiinnullu tunngasunik
ilisimatusarnej tunngasunik ilisimatusarnej pingaartumik Ilisimatusarfimmi
ingerlanneqarpoq. Taassuma saniatigut Meeqqat inuusuttullu pillugit
ilisimasaqarfik, Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu kiisalu
Groenlandica ilisimatusarnermik ingerlataqarput.

Ilisimatusarfik

Instituttit pingasut Ilisimatusarfimmiipput:

Ilisimatusarfimmi instituttit

- Ingerlatsinerimik immikkoortortaarfik
- Oqaasilerinerimik, Atuakkialerinerimik Tusagassiuutilerinerimillu
immikkoortortaarfik
- Inuiaat Piorsarsimassusaasalu oqaluttuarisaanerannik
immikkoortortaarfik
- Upperisarsiornermi immikkoortortaarfik
- Isumaginninnermi immikkoortortaarfik
- Tusagassiornermik immikkoortortaarfik
- Nutserinerimut Oqaluttaanermullu immikkoortortaarfik.

Peqqissaanermik ilisimatusarfik

Ilinniarnermik ilisimatusarfik

- Ilinniarfissuaq – Ilinniartitsisunngorniarfik,
- Inerisaavik – Ilinniaatsinut immikkoortortaarfik

Ilisimatusarfik pillugu paasissutissat sukumiinerusut nittartakkami uani
takuneqarsinnaapput: www.ilisimatusarfik.gl

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Naatsorsueqqissaartarfik misissuinerit imissutigineqartut
ilisimatusarnermullu peqataanerit suliarisarpai.

Naatsorsueqqissaartarfik pillugu paasissutissat sukumiinerusut nittartakkami
uani takuuk: www.stat.gl

MIO - Meeqqat inuusuttullu Oqaloqatiginnittarfiat

Meeqqat Illersuisuat, Meeqqat pisinnaatitaaffiik sullissivik aamma Meeqqat
siunnersuisoqatigiit 1. marts 2012-mi aallartipput. Tassunga atatsillugu MIPI
unitsinneqarpoq ilisimasaniillu katsersivik meeqqat pisinnaatitaaffiik
sullissivimmut ilanngunneqarluni. Meeqqat pisinnaatitaaffiik sullissivik
MIO-mik (Meeqqat inuusuttullu oqaloqatiginnittarfiannik) ateqalerpoq.
FN-p Meeqqanut isumaqatigiissusiaa aallaavigalugu meeqqat inuusuttullu
inuiaqatigiinni isumannaatsuunissat soqutigisaasalu siuarsarnissaat MIO-p
suliassatut pingaarnertut suliassaraa. Meeqqat inuusuttullu MIO-mi

siunnersorneqarsinnaapput ilitsersorneqarsinnaallutillu. Innuttaasut, sulianik immikkut ilisimasallit poliitiikerillu aamma meeqqat pisinnaatitaaffiinnik sullissivimmut apeqquteqarsinnaapput isumasiuisinnaallutillu.

MIO-p nittartaga ateqarpoq www.mio.gl

Groenlandica

Groenlandica tassaavoq kalaallit atuagaateqarfiat, tassani pingaarnertut suliassaavoq Kalaallit Nunaata kulturikkut naqitanik kingornussaasa isumannaatsuutinnissaat innarlernaveerneqarnissaallu.

Groenlandica pingasunik katersugaateqarpoq:

- Inuiattut katersugaatit
- katersugaatit immikkut ittut
- katersugaatillu attartorneqarsinnaasut

Nunatta Katersugaatai pingaarnertut tunniussisussaataitanikkut piorsarneqassaaq,

Groenlandica Ilimmarfimmi inissisimavoq, aaqqissuussaanikkulli Nunatta Atuagaateqarfiata immikkoortuatut inissisimalluni. Atuakkanik atorniartarfik tamanut ammavoq.

Groenlandica pillugu nittartagaq una sukumiinerusumik takuuk: www.groenlandica.gl

Inerisaavik / Pilersuiffik

Inerisaaviup/Pilersuiffiup meeqqat atuarfiini perorsaannermut tunngasunik suliaqarnermik sullissineq suliarisaraa, tassaniillutik:

- Fagimi siunnersuisutut kiffartuussuneq
- Atuartitsinermi atugassanik ineriartortitsineq
- Meeqqat atuarfiini ingerlatsinermik naliliineq
- Pikkorissaaneq ineriartortitsinermillu suliaqarneq

2011-mi diplomimut, masterimut kandidatimullu, pikkorissarnernullu allanut aningaasat ingerlatsinermi atugassat Inerisaavimmit Ilinniarfissuarmut Ilisimatusarfinimut tassannga aqutassanngorlugit nuunneqarput.

Inerisaavik pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takukkit: www.inerisaavik.gl

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nunatta Katersugaasiviata Allagaateqarfialu kulturikkut oqaluttuarisaanermik ilisimatusarneq ingerlataaraa. Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanera piffissaq tamaat pisukkaarlugi itsarnitsanik ilisimatusarnermi aallaavigineqarpoq. Inuiaqatigiilerinermut kulturimullu tunngasunik misissuinermi kalaallit atisatoqaat kulturilu aallaavigineqarput, oqaluttuarisaanermullu tunngasut nunasiaateqarnermut sammitinneqarlutik. Taassuma saniatigut Nunatta Katersugaasivia kulturikkut oqaluttuarisaanermut eqqissisimatitsinermullu tunngasunut tamanut

akisussaasuvoq aatsitassarsiorfinnullu nukissiorfinnullu arlalinnut siunnersuisartuulluni.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pillugit paasisutissat sukumiinerusut nittartakkami uani takukkit: www.natmus.gl

Takussutissiaq 1. Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu isertut

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Meeqqat	2.858	2.868	2.675	2.959	3.348	2.075
Inersimasut	11.248	13.896	13.643	14.301	11.923	10.794
Katillugit	14.106	16.764	16.318	17.260	15.271	12.869

Najoqqutaq: Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Inunnut inuiaqatigiinnullu tunngasunik ilisimatusarneq

Ilisimatusartut arlallit Kalaallit Nunaanni pissutsinik ilisimatusarnermik ingerlataqarput. Ilisimatusarfigineqartut pingaaruteqarnerit tassaapput:

- The International Work Group on Indigenous Affairs nunap inoqqaavi pillugit ilisimatusartoq ilaatigut nunanut issittumiittunut tunngassuteqartunik. Tamanna pillugu sukumiinerusumik paasisutissat nittartakkami uani takukkit: www.iwgia.dk
- Kulturikkut pisinnaatitaaffinnik ilisimatusarneq (CRS) Københavnip Universitetiata Centeriani nalagaaffiup – inuiaallu pisinnaatitaaffiut tunngasut naalagaaffeqatigiinnerup iluani qitiutinneqarput inooqatigiit pissutsimikkut pisinnaatitaaffii aallaavigalugit. Pineqartut nittartagaq una ammarlugu qimerluukkit: <http://jura.ku.dk/crs/>
- Institutimi Kulturit killingi akimorlugit – Nunallu immikkoortuini tunngasunik ilisimatusaatit Københavnip Universitetiani, ilisimatusarneq qulequttanut makkununga sammisaqarfiuvoq, tassalu Kalaallit Nunaata nunasiaataalerneranit pisimasunut, eskimuut oqaasinut taamatullu kulturitigut aammalu inuiaqatigiit pissusaannut tunngasut. Pineqartut nittartagaq una ammarlugu qimerluukkit: <http://tors.ku.dk>
- Aalborg Universitetimit inuiaqatigiilerinermi nunarput pillugu kiisalu nunap aningaasarsiornerullu pilersaarusiorneqarnera samminerullugit ilisimatusarneq ingerlanneqarpoq. Pineqartut nittartagaq una ammarlugu qimerluukkit: www.aau.dk
- Naalagaaffiup Inuiaat Peqqissusiannut Institutia (SIF) Kalaallit Nunaanni inuiaat peqqissusiat inuiaqatigiit pissusaannut tunngasut aallaavigalugit sammineqarput. Pineqartut nittartagaq una ammarlugu qimerluukkit: www.si-folkesundhed.dk
- Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development, tassaavoq nunat avannarliit ministerrådiata ilisimatusarnikkut centeria nunap immikkootuisa ineriartornissaat siunertaralugu (Nordisk Ministerråds forskningscenter). Pingaarnertut ilisimatusaatigineqarput Kalaallit Nunaanni taamatullu Issittumi inuiaqatigiit pissusaannut tunngasut allanngoriartornerat. Centerittaaq ingerlataraa nunat avannarliit ministerrådiata issitumi ilisimatusarnikkut programmia. Pineqartut nittartagaq una ammarlugu qimerluukkit: www.nordregio.se

Inuit kulturiannik ilisimatusarfik aamma Issittumi ilisimatusarneq

Inuit kulturiannik Ilisimatusarfimmi aamma Issittumi ilisimatusarneq Institutimi Kulturit killingi akimorlugit – Nunallu immikkoortuini tunngasunik ilisimatusaatit Københavnip Universitetianut atasumi oqaatsinut, kultureqarnermut inuiaqatigiinnullu tunngasunik ilisimatusarnernut tunngasut ilinniartitsissutigineqarput ilisimatusarfigineqarlutillu. Nunat sumiiffii tunngavigalugit ilisimatusarnerit Kalaallit Nunaanni, Canadami, Alaskami Sibeeriamilu inuit najugaannut sammisitaanerupput, Kalaallilli Nunaat pingaarnerutillugu. Kalaallit oqaasii allanertat oqaasiisut ilinniartitsissutigineqartarput.

Nittartagaq una sukumiinerusumik takuuk: <http://eskimologi.ku.dk>

Center for Grønlandsforskning

Kalaallit Nunaanni Qitiusumik ilisimatusarfik (SILA) Københavnimi Nationalmuseumip ataaniittoq 1999-mi pilersinneqarpoq. 2009-mili SILA – Arctisk Center ved Etnografisk Samlingimik taaguuteqalerpoq. Avannaarsuani Atlantikullu avannaatungaani itsarnisarsiornermut oqaluttuarisaanermullu ilisimatusarnikkut qitiuvoq. Qitiusumik ilisimatusarfiup Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu qanimut suleqatigai.

Tamanna pillugu paasissutissat nittartakkami uani sukumiinerusumik takuneqarsinnaapput: www.natmus.dk

Peqqissutsimik ilisimatusarneq

Peqqissutsimik ilisimatusarneq

Kalaallit Nunaanni peqqinneq pillugu ilisimatusarneq annertuvoq, kisianni ilisimatusartut amerlanertigut Danmarkimeersuusarput nunanillu allaninngaanneersuusarlutik. Taamaattumik ilisimatusarnermi angusat Kalaallit Nunaanni innuttaasunit iluaqutigineqarnissaasa qulakkeernissaat pingaaruteqarpoq. Nunatsinnilu peqqissaasut ilisimatusartullu misilittagarineqalersunik avitseqatigineqartariaqarput.

Kalaallit Nunaanni Peqqissaanermik Ilisimatusarfik

Tamanna tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni Peqqissaanermik Ilisimatusarfik pilersinneqarpoq.

Peqqissaanermik ilinniartarfik, Napparsimasunik paarsineq Peqqissaanermillu ilisimatusarnermik Institutti 2013-mi Ilisimatusarfiup ataani inissisimalerpoq.

Centerimi professoritut ikiortimik lektoritullu atorfilinnik atorfiqartoqarpoq. Centeri Kalaallit Nunaata avataani Ilisimatusarfeqarfinnik ilisimatusarnermi suleqateqarnissamik isumaqatigiissuteqarpoq.

Dronning Ingridip Napparsimavissuani Nuummiilu Nakorsiartarfimmi sinerissamilu peqqissaaveqarfinni arlalinni nakorsat ilisimatusarnermik

suliniutit arlallit aallartissimavaat nunatsinnilu nunanilu allani ilisimatusarnerit arlaqartut peqataaffigalugit. Peqqinnissamut tunngasunik ilisimatusarnerit amerlanerit nunat tamalaat ilisimatusarnikkut attaveqatigiinnerini ilisimatusarnermi suliniutinut ilaapput. Sinerissami peqqinnissaqarfimmi sulisut namminneq peqqissaaveqarfimminni napparsimavimminnilu ilisimatusarnerni peqataasarput. Ilisimatusarnerit tamakku najukkami, nuna tamakkerlugu nunallu tamalaanit peqataaffigineqartarput. Nakorsatut ilinniarsimaneq nangillugu ilisimatuutut misissuinerimik sungiusarneq maanna aamma ingerlanneqarsinnaalerpoq, taamatullu nunatsinni nakorsat ilisimatuutut missuinnissamut pilersaarusiaat arlallit aallartipput. PhD-tut pilersaarusiaat Kalaallit Nunaanni atorfeqartunit ingerlanneqarlutik naammassineqassapput. Ukiuni kingullerni peqqissaasut ernisussiortullu ilisimatusarneq tunngavigalugu ilinniartitaanerit ilisimatusarnerillu aallartissimavaat, pingaartillugu innuttaasut peqqissuunerat.

Kalaallit Nunaanni Peqqinnissakkut ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiit

Peqqinnissamut Naalakkersuisup 1996-mi novembarimi Kalaallit Nunaanni Peqqinnissakkut Ilisimatuussutsimi Ilisimatusarnermut Siunnersuisoqatigiit pilersippai Naalakkersuisunut ilaasortamut siunnersuisartuusussat, Kalaallit Nunaanni peqqinnissamut ilisimatusarneq pillugu oqallittoqalernissaanut kaammattuisartussat kiisalu suliasaqaqfinni suliniuteqarnissamut toqqaasartussat.

Tamanna pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.peqqik.gl

Nunatsinni nakorsaaneqarfik

Nunatsinni nakorsaaneqarfimmit nunami maani peqqissuseq nakkutigineqarpoq. Tamanna pisassaaq nappaatinik tunillaassortunik, kræftimik, inunngortut toqusullu allattorneqarfiini il.il. nalunaarsuinikkut. Nalunaarsuinerit peqqinnissakkut ilisimatusarnermi pingaaruteqarput.

Grønlandsmedicinsk Selskab

Grønlandsmedicinsk Selskab tassaavoq ilisimatuussutsikkut ingerlatseqatigiiffik Dansk Medicinsk Selskabip ataaniittoq. Ingerlatseqatigiiffiup ilaasortai nakorsat saniatigut tassaapput Kalaallit Nunaanni issittumilu nunap immikkoortuini allani peqqinnissakkut ilisimatusarnermik peqataasut soqutiginnittullu.

Grønlandsmedicinsk Selskab pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.gmsnet.dk

Nuna Med

Nuna Med ilisimatuut Kalaallit Nunaanni nakorsaatinik suliaqartut ataatsimeeqatigiittarfigaat. Ataatsimeersuarneq, Nuummi ukiut pingasukkaarlugit pisarpoq, Grønlands Lægekredsforening, Grønlands Sygeplajerskeorganisation, Grønlandsmedicinsk Selskab taamatullu Kalallit

Nunaanni Peqqinermut Ilisimatusarnermut Centerimit
pilersaarusiorneqarlunilu ingerlanneqartarpoq.

Nuna Medimi ataatsimeersuarnissaq tulliani Nuummi 2016-imi
ingerlanneqartussatut pilersaarutigineqarpoq.

Pisuussutit, avatangiisit teknikilu pillugit ilisimatusarneq

Pinngortitaleriffik

Pinngortitaleriffik Namminersorlutik Oqartussat pinngortitamik
ilisimatusarnermik ingerlataannut eqiteruffiuvoq. Pinngortitaleriffik
Nuummiippoq 1995-milu pilersinneqarluni.

Kalaallit Nunaanni eqqaanilu pisuussutiniq uumassusilinnik
nungukkiartuutaanngitsumik atuinnermut ilisimatuussutsikkut
tunngavissiiinissamut, avatangiisit uumasullu assigiinngisitaartut
amerlassusiinik qulakkeerinninnissamut, Namminersorlutik Oqartussanut
siunnersuinnermi minnerunngitsumillu ilisimatusarnermi angusanik tamanut
saqqummiussisarnissaq Pinngortitaleriffiup siunertaraa.

Silap pissusianik ilisimatusarfik 2009-mi Pinngortitaleriffimmut inissippoq.
Silap pissusianik ilisimatusarfik Danmarkimi Videnskabsministeriumimit
aningsaasalersorneqarpoq, aallartinneranut ukiunilu tallimani
ingerlanneqarnissaanut 75 million koruuninik tunisilluni. Silap pissusianik
ilisimatusarfik nunat assigiinngitsut akornanni ilisimatusarnikkut
attaveqarfeqarpoq taamatullu issittup pissusianik inuiaallu periaasiannik silap
pissusiata sunniutaanik ilisimatusarluni, tamatumunngalu atatillugu silap
pissusiata nunatsinnut nunattalu inuinit qanoq sunniuteqartarneranik.

Pinngortitaleriffik Pinngortitaleriffimilu suliassat pillugit
paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.natur.gl

Qallunaat Nunaanni Kalaallit Nunaannilu Ujarassiuut Misissuisoqarfiat (GEUS)

GEUS tassavoq Klima-, Energi- og Bygningsministeriumip ataani
namminersorluni attaveqanngitsumillu ilisimatusarnermik institutitut
ingerlasoq. GEUS-p akisussaaffigaa Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu
ujarassiornermut tunngasutigut nunap nunavittaata avammut killinginut
atasunik misissuineq. GEUS-i nunat assigiinngitsut akornannut naleqqiulluni
ilisimatusarnermik qaffasissumik ingerlatsivoq Danmarkip Kalaallillu
Nunaanni ujarassiornikkut nunap pisuussutaanut tunngasunik
iluautiginninniarnissaq illersuinissarlu tunngavigalugu. GEUS-i
ujarassiornermut paasisutissanik danskit nunatsinnilu pinngortitaq,
avatangiisit, klima, nukissiorneq aammalu atortussiassanut tunngasunik
oqartussa qarfiit taamatullu oqartussaaffeqarfiit pineqartunut tunngasunik
sulineranni suleqataalluni. 2013-mi GEUS Nuummi allaaffimmik ammaavoq.
GEUS-ip sulinera atuagassiallu nittartakkami uani nassaarineqarsinnaapput:
www.geus.dk

DCE – Nuna tamakkerlugu avatangiisitigut nukissiornikkullu katersivik, Aarhusip Universititiani

DCE paasisimannittunit tamarmik atorneqarput, annerusumik Bioscience Institutimit aammalu Avatangiisinut ilisimatusarnikkut Institutimit atorneqarnerulluni. Insitutit taakku marluk Danmarks Miljøundersøgelsimi (DMU)-mi sulisimasunik amerlanerusunik sulisoqarput, DMU junimi 2011 matuneqarpoq.

DCE-mi Kalaallit Nunaata uuliaqarneranut atortussiassaqaarneranullu iluaqutiginninnissaq siunertaralugu avatangiisinut tunngasunik suliniarneq annertoq ingerlanneqarpoq. Suliaq tamanna Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfiup aatsitassaqaarnikkut suliniarnermi oqartussaarnikkut suliaqarneranut tapersiutaavoq.

Biosciencemi aammalu Avatangiisinut ilisimatusarnikkut Institutimi sulisut aammattaaq sullissivimmi sammisanik pimoorusillutik Kalaallit Nunaanni misissuinernek nakkutilliinernillu ingerlatsipput, Danmarkimi Nukissiornikkut Avatangiisinullu aqutsisoqarfiup ataani inissisimasumit Danceap aningaasaateqarfianit aningaasalersorneqarluni. Matumani Zackenbergip avatangiisai nakkutigalugit Nuullu avatangiisai Greenland Ecosystem Monitoring (GEM-mut programiliaq malillugu) nakkutilliinikkut taamatullu Kalaallit Nunaanni Issittumilu Avannarlarmi mingutsitsinernek nakkutilliinerit.

DCE, Aarhus Universititip nittartagaa: www.dmu.au.dk

Kalaallit Nunaanni Misissueqqaarnerit - Asiaq

Misissueqqaarnerit (ASIAQ) Kalaallit Nunaanni avatangiisit “uumassuseqanngitsut” pillugit paasisutissanik katersuisarpoq. Asiaq nunap uuttorneqarnera aamma ujarassiormi tekniki, imermik ilisimatusarneq, silap pissusia misissuinerlu ingerlatsinermi suliassat suliarsarpai. Ilaatigut suliniutini maannakkut ingerlanneqartuni assigiinngitsuni peqataanikkut. Saniatigut Asiaq suliniutinik pilersaarutinik immikkut ingerlatsisarpoq, suleqatit immikkut sulianut tunngasunik ilisimasallit atorneqartarput, suliffiup avataanit immikkut qanimut suleqateqarlutik. Suliniutit taakku tamatigut Asiaq suliassatut ingerlataanit sulinernek annertunerpaamik atuiffiusarput.

Asiaq pillugu nittartakkami uani sukumiinerusumik takuuk: www.asiaq.gl

Center for Arktisk Teknologi - ARTEK

Center for Arktisk Teknologi - ARTEK Kalaallit Nunaata Danmarkillu suleqatigiinnerisigut pilersinneqarpoq, Kalaallit Nunaanni sumiiffinni inoqarfiusuni teknikkikkut ilisimatuussutsikkullu ilisimatusarnerup nukittorsarneqarnissaa siunertaralugu.

ARTEK pilersinneqarpoq Kalaallit Nunaata Danmarkillu akunnerminni suleqatigiinnerisigut Kalaallit Nunaanni teknikkikkut/ilisimatusarnikkut ilinniartitsinikkullu piginnaaneqalernerunissaq siunertaralugu. ARTEK Danmark Tekniske Universitemi Sanaartornikkut Institutimut (DTU)

immikkoortortaavoq Sanaartormermik Ilinniartarfimmi, Sisimiuni, ilaatigullu Kgs. Lyngbymi aallaaveqartoq. Ilisimatusarnikkut taamatullu ilinniartitsinikkut Qaasuitsumi teknologiimik inerisaaviup sammisarai sanaartorneq, avatangiisit, pilersaarusiorneq, nukissiorneq atortussarsiornerlu ajortiasumi, issittumi avatangiisimi atajuarsinnaasumik ingerlatsineq pingaarnertut tunngavigalugu. Qaasuitsumi teknologiimik inerisaavik Diplomingeniøritut ilinniarnermi Arktisk Teknologimi ingerlatsiviuvoq.

Nittartagaq una sukumiinerusumik takuuk: www.arktiskcenter.gl aamma www.arktisking.gl

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Sociale forhold og sundhed

1. Organisatoriske forhold på socialområdet

Organisatoriske forhold på socialområdet

Ansvar for det sociale område er placeret hos Departementet for Familie og Justitsvæsen. Kommunerne har ansvaret for den sociale indsats på lokalt niveau. Kommunalbestyrelsen kan delegere opgaver på det sociale område til bygdebestyrelserne.

Det Sociale Ankenævn

Det Sociale Ankenævn er klageinstans i forhold til sociale afgørelser truffet af en kommune eller af Naalakkersuisut.

Link

Se nærmere om Departementet for Familie og Justitsvæsen og Det Sociale Ankenævn på denne hjemmeside: www.naalakkersuisut.gl

2. Det sociale sikkerhedsnet

Det sociale sikkerhedsnet

Formålet med de sociale ydelser er at forebygge og afhjælpe sociale problemer. Det sociale sikkerhedsnet består både af økonomiske og ikke-økonomiske ydelser. Nogle af de sociale ydelser gives skønsmæssigt ud fra individuelle behov, hvorimod andre udbetales efter objektive kriterier.

Link

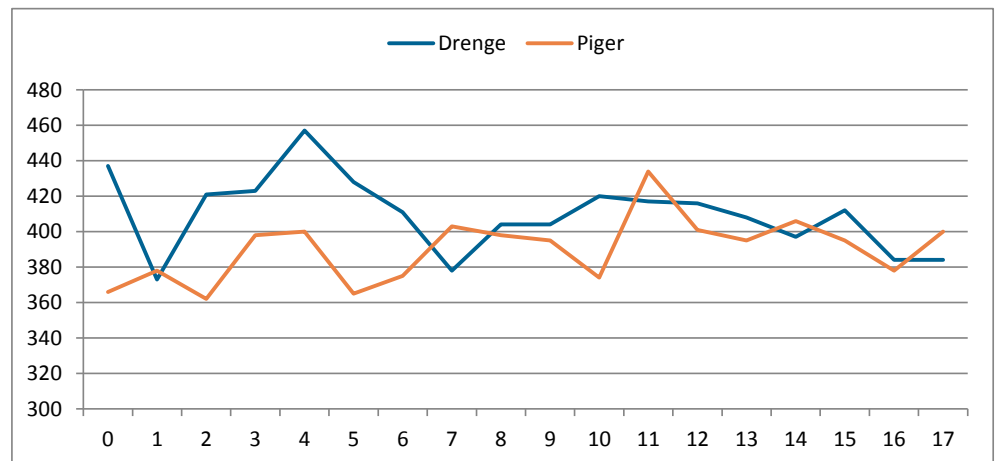
Se nærmere om "Forebyggende og afhjælpende indsats" på kommunernes hjemmesider eller på www.naalakkersuisut.gl

3. Forebyggende og afhjælpende indsats

Børn og unge

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at skabe vilkår, der fremmer børn og unges udvikling, trivsel og selvstændighed. Ethvert tiltag på børn og ungeområdet skal tage udgangspunkt i barnets behov, så barnets tarv sættes i centrum. Det er kommunalbestyrelsens opgave at føre tilsyn med børn og unges vilkår.

Figur 3.1. Antal drenge og piger i Grønland opdelt i alderstrin pr. 1. januar 2014

Kilde: Grønlands Statistik

Anbringelse af børn og unge uden for hjemmet

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at anbringe barnet uden for hjemmet, når der er åbenbar risiko for, at barnets sundhed eller udvikling lider alvorlig skade. Dette kan være på grund af utilstrækkelig omsorg eller utilstrækkelig behandling af barnet. Det gælder også ved vold, misbrugsproblemer, kriminel adfærd eller andre sociale vanskeligheder eller alvorlige overgreb.

Personer med vidtgående handicap

Personer med et vidtgående psykisk eller fysisk handicap skal sikres en tilværelse så nær det normale som muligt. Personer med vidtgående handicap kan tildeles førtidspension, hvis de opfylder bestemmelserne herom. Fra d. 1. januar 2011 overgik varetagelsen af hele handicapforsorgen fra Selvstyret til kommunerne.

Døgninstitutioner

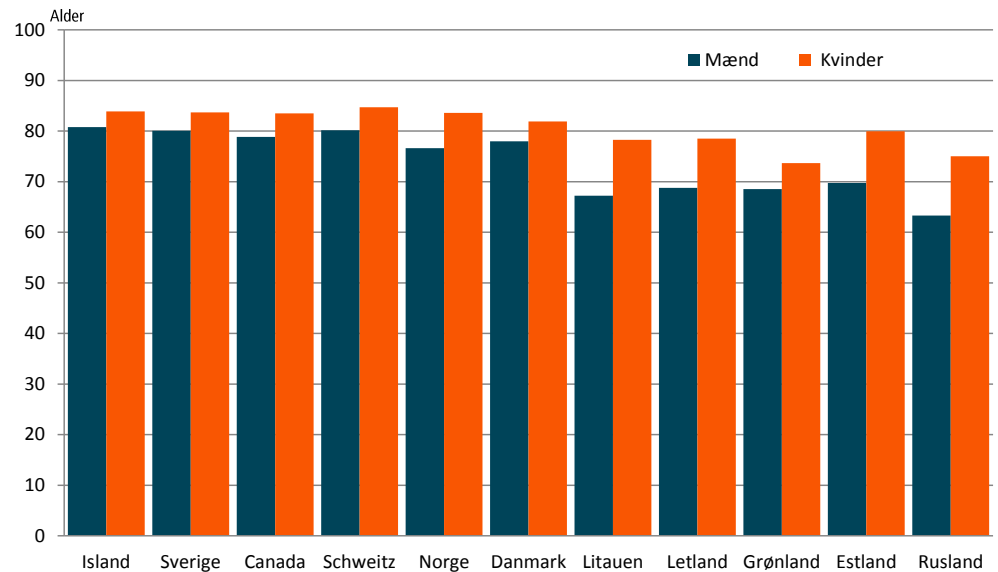
Selvstyret driver i dag 9 døgninstitutioner for børn og unge og 7 døgninstitutioner for personer med vidtgående handicap. Disse institutioner finansieres af kommunerne. Udover de af Selvstyret drevne døgninstitutioner findes der 6 selvejende døgninstitutioner samt 3 kommunale døgninstitutioner.

Ældre

Pensionister, der ikke kan klare sig i eget hjem, kan søge om flytning til en kommunal ældreinstitution. Pensionister i eget hjem kan endvidere søge om midlertidigt ophold i kommunal ældreinstitution.

Ældreinstitutioner og aktivitetstilbud til ældre oprettes og drives af kommunerne.

Figur 3.2. Middellevetid i udvalgte lande 2013

Kilde: Grønlands Statistik

Alvorlig sygdom eller dødsfald

Ved nære pårørendes alvorlige sygdom eller dødsfald, findes der i nogle sociale regelsæt bestemmelser om bistand til rejser og kistetransport.

Offentlig hjælp

Enhver, der opholder sig i Grønland, har ret til offentlig hjælp ved akut trang, såfremt den pågældende ikke er i stand til at skaffe sig og sin familie det nødvendige til livets ophold.

Der kan også ydes offentlig hjælp til forsørgelse og faste udgifter samt til enkeltudgifter, hvis man opfylder betingelser herfor.

Krisecentre

Krisecentrene er midlertidige bosteder for kvinder eller mænd og deres børn, der har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende kriser i relation til familie eller samlivsforhold. Under opholdet modtager de rådgivning, omsorg eller anden form for hjælp.

Der er krisecentre i Nuuk, Qaqortoq, Narsaq, Paamiut, Sisimiut, Aasiaat og Ilulissat.

Familiecentre

Familiecentrene udøver en målrettet social indsats over for udsatte børn og familier. Opgaverne spænder fra familiebehandling, rådgivning, krisehjælp, supervision rådgivning m.m. Familiecentrene finansieres og drives af kommunerne. Der er etableret tilskudsordninger fra Selvstyret, der er medvirkende til at sikre driften af familiecentrene. Der er i dag familiecentre i Qaanaaq, Upernavik, Ilulissat, Qasigiannnguit, Qeqertarsuaq, Aasiaat, Kangaatsiaq, Sisimiut, Maniitsoq, Tasiilaq, Nuuk, Paamiut, Qaqortoq, Nanortalik og Narsaq.

Barselsorlov og dagpenge

Moderen har ret til to ugers orlov før forventet fødsel og 15 uger efter fødslen; ved to eller flere samtidigt fødte børn har moderen ret til 19 uger efter

fødslens. Faderen har ret til tre ugers orlov i forbindelse med fødslen. Ud over de 15 og 3 ugers barselsorlov kan moderen og faderen dele yderligere 17 ugers forældreorlov mellem sig. Ved forældreorlov til to eller flere samtidigt fødte børn har forældrene ret til i alt 21 ugers forældreorlov. Adoptiv- og plejeforældre kan bevilges orlov i forbindelse med modtagelse af et adoptiv- eller plejebarn.

Børnetilskud og underholdsbidrag mv.

Som en særlig støtteordning til børnefamilier udbetales hver måned et børnetilskud til børn under 18 år. Familiens skattepligtige årsindkomst ikke overstige 280.000 kr. for at opnå børnetilskud.

Førtidspension

Førtidspension kan tilkendes personer mellem 18 år og aldersgrænsen for alderspension, 65 år, samt forsørgere under 18 år. Personer, som er omfattet af Nordisk Konvention om social sikring kan ligeledes tilkendes pension.

Alderspension

Alderspension kan tilkendes personer på 65 år og derover. Personer, som er omfattet af Nordisk Konvention om social sikring kan ligeledes tilkendes pension.

Adoption

Reglerne og bistand om adoption kan læses hjemmesiderne: www.naalakkersuisut.gl og www.sullissivik.gl

Link

Se nærmere om Forebyggende og afhjælpende indsats på hjemmesiderne: www.sullissivik.gl / www.naalakkersuisut.gl eller kommunernes hjemmesider.

4. Bistand til grønlændere i Danmark

Bistand til grønlændere i Danmark

Bistand til grønlændere bosat i Danmark, ydes i samarbejde med lokale danske myndigheder og udøves lokalt af de grønlandske huse i Danmark og centralt af Departementet for Familie og Justitsvæsenes afdeling i Grønlands Repræsentation i København.

De grønlandske huse i Danmark er beliggende i Aalborg, Århus, Odense og København. Husene drives ved tilskud fra Selvstyret og den kommune, hvor husene er placeret.

Link

Se nærmere om Grønlandske huse i Danmark på denne hjemmeside: www.naalakkersuisut.gl

5. Modtagere af sociale ydelser

Offentlig hjælp

Offentlig hjælp ydes kun, hvis behovet ikke dækkes af andre ydelser. Offentlig hjælp ydes efter bestemmelserne i Landstingsforordning nr. 15 af 20. november 2006 om offentlig hjælp, der trådte i kraft 1. april 2007.

Arbejdsmarkedsydelse

Arbejdsmarkedsydelse (før benævnt takstmæssig hjælp) ydes som erstatning for tab af arbejdsindtægt forårsaget af arbejdsløshed, sygdom eller ulykke. Arbejdsmarkedsydelse ydes efter bestemmelserne i Landstingsforordning nr. 5 af 1. juni 2006 om arbejdsmarkedsydelse, der trådte i kraft 1. juli 2006.

Barselsdagpenge

Retten til barselsdagpenge er betinget af, at der er tale om et indtægts-tab under barselsorloven. Barselsdagpenge ydes i henhold til Inatsisartutlov nr. 14 af 7. december 2009 om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, der trådte i kraft 1. marts 2010.

Førtidspension

Førtidspension ydes efter Inatsisartutforordning nr. 4 af 7. maj 2007 om førtidspension, der er ændret ved Inatsisartutforordning nr. 8 af 31. maj 2010. Forordningen trådte i kraft den 1. juli 2010.

Alderspension

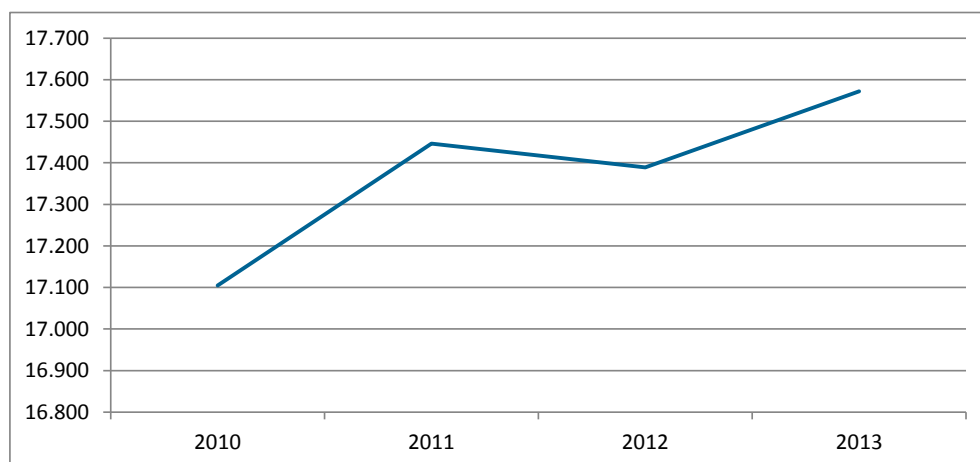
Alderspension ydes efter Landstingsforordning nr. 3 af 7. maj 2007 om alderspension, der trådte i kraft den 1. juli 2007.

Samlet antal modtagere og udbetalte beløb til sociale ydelser fremgår af efterfølgende figurer og oversigter.

I nærværende socialstatistik opgøres en person som modtager af en social ydelse, hvis summen af betalinger af den pågældende ydelse på personens cpr-nummer i det kommunale regnskabssystem i det pågældende regnskabsår er positiv. En modtager af en socialydelse kan således være en person der modtager fuld alderspension hele året, men det kan også være en person, der kun i en enkelt måned modtager et mindre beløb i offentlig hjælp. Da en person i samme år kan modtage flere forskellige ydelser, er der færre personer i den samlede opgørelse end i opgørelserne af de enkelte ydelsestyper.

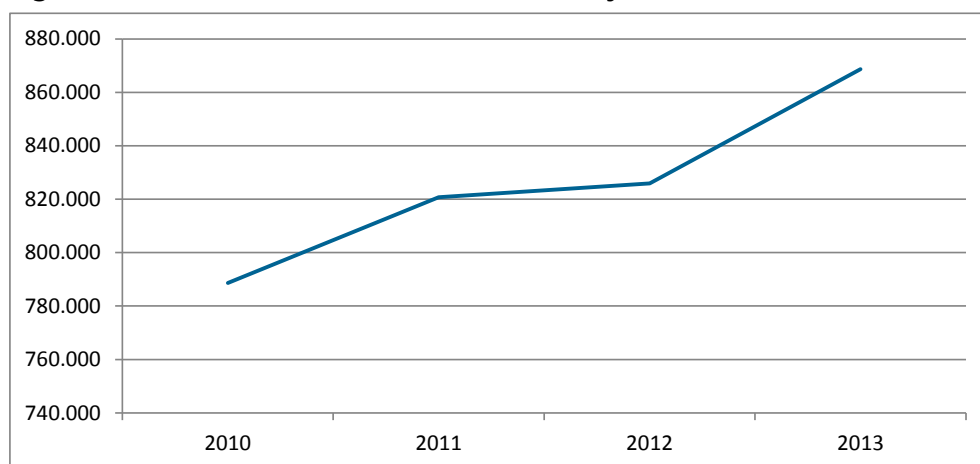
I nedenstående oversigter og oversigter opgøres antallet af modtagere som alle personer der i løbet af et regnskabsår har modtaget opgørelser i en kortere eller længere periode.

Figur 5.1. Samlet antal modtagere af sociale ydelser

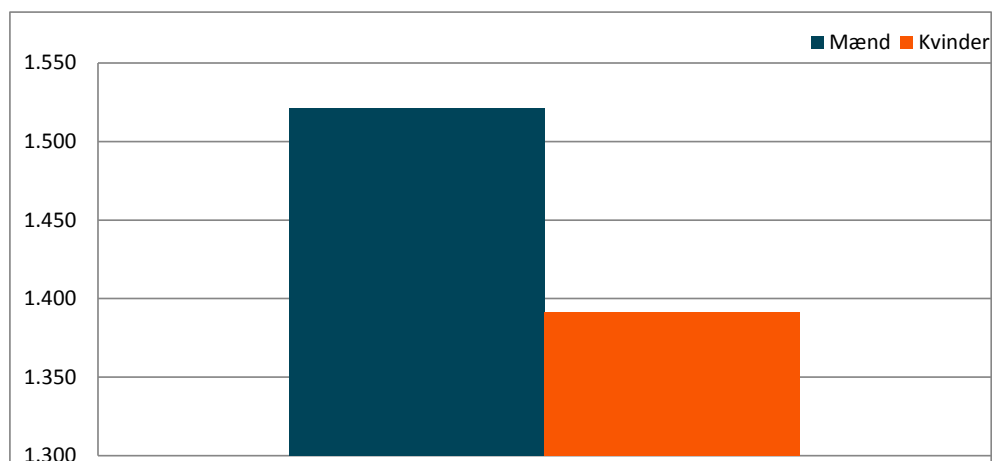
Kilde: Grønlands Statistik

Figur 5.2. Samlet udbetalte beløb til sociale ydelser

Kilde: Grønlands Statistik

Figur 5.3. Antal modtagere af førtidspension opgjort på køn i 2013

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.1. Antal modtagere af sociale ydelser efter hovedtyper

	2010	2011	2012	2013
Befolkningen på 15 år og opefter pr. 31. januar	43.925	44.251	44.234	44.238
Sociale ydelser, samlet opgørelse	17.105	17.446	17.389	17.572
Offentlig hjælp i alt	8.302	8.596	8.653	8.686
Arbejdsmarkedsydelse i alt	3.521	3.632	3.374	3.317
Dagpenge ved barsel i alt	1.155	1.079	1.023	1.308
Førtidspension i alt	2.925	3.073	2.990	2.921
Alderspension i alt	3.838	3.898	3.943	3.949

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.2. Udbetalte beløb til sociale ydelser efter hovedtyper

	2010	2011	2012	2013
<i>1.000 kr.</i>				
Sociale ydelser, samlet opgørelse	788.675	820.710	825.891	868.639
Offentlig hjælp i alt	120.656	131.543	143.940	156.199
Arbejdsmarkedsydelse i alt	39.804	46.741	41.999	40.496
Dagpenge ved barsel m.v. i alt	34.471	33.649	31.740	32.276
Førtidspension i alt	243.958	256.187	250.792	259.454
Alderspension i alt	349.786	352.590	357.420	380.214

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.3. Modtagere af offentlig hjælp i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
Skattepligtig offentlig hjælp	2.986	1.583	1.861	1.681	97	27	8.235
Ikke skattepligtig offentlig hjælp	370	263	410	407	77	26	1.553

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.4. Udbetalte beløb til offentlig hjælp i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
<i>1.000 kr.</i>							
Skattepligtig offentlig hjælp	41.177	33.839	39.263	32.327	735	32	147.373
Ikke skattepligtig offentlig hjælp	2.429	1.699	2.045	1.867	667	119	8.826

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.5. Modtagere af arbejdsmarkedsydelser i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
Arbejdsmarkedsydelse ved ledighed	384	327	453	512	..	-	1.676
Arbejdsmarkedsydelse ved hjemsendelse	224	138	229	197	..	-	788
Arbejdsmarkedsydelse ved sygdom	227	203	395	525	16	-	1.366

Note: Når antallet af personer er 5 eller mindre i rækkerne i alt og Uoplyst under aldersgrupperne, vises de som .. (2 prikker) af hensyn til diskretion.

Og når antallet af personer er over 5 personer, lægges de sammen under Uoplyst-rækken.

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.6. Udbetalte beløb til arbejdsmarkedsydelser i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
<i>1.000 kr.</i>							
Arbejdsmarkedsydelse ved ledighed	3.860	4.001	5.963	7.120	32	-	20.976
Arbejdsmarkedsydelse ved hjemsendelse	1.756	1.245	2.408	2.392	30	-	7.831
Arbejdsmarkedsydelse ved sygdom	1.477	1.769	3.366	4.876	201	-	11.689

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.7. Modtagere af barselsdagpenge i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
Barselsdagpenge	861	363	69	11	-	..	1.304

Note: Når antallet af personer er 5 eller mindre i rækkerne i alt og Uoplyst under aldersgrupperne, vises de som .. (2 prikker) af hensyn til diskretion.

Og når antallet af personer er over 5 personer, lægges de sammen under Uoplyst-rækken.

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.8. Udbetalte beløb til barselsdagpenge i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
<i>1.000 kr.</i>							
Barselsdagpenge	21.891	9.107	1.208	52	-	18	32.276

Anm.: Alderen er hvert år opgjort pr. 31. december

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.9. Modtagere af førtids- og alderspension i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
Førtidspension, grundbeløb	141	199	566	1.702	154	-	2.762
Førtidspension, lommepenge	38	31	32	75	10	..	186
Førtidspension, børnetillæg	268	12	22	15	-	373	690
Førtidspension, personligt tillæg	56	100	253	701	105	..	1.215
Alderspension, grundbeløb	-	-	..	..	3.595	-	3.595
Alderspension, lommepenge	-	-	-	-	445	-	445
Alderspension, børnetillæg	18	-	-	-	..	7	25
Alderspension, rådighedsbestemte tillæg	..	-	..	16	424	8	448
Alderspension, personligt tillæg	6	..	16	24	855	..	901

Note: Når antallet af personer er 5 eller mindre i rækkerne i alt og Uoplyst under aldersgrupperne, vises de som .. (2 prikker) af hensyn til diskretion.

Og når antallet af personer er over 5 personer, lægges de sammen under Uoplyst-rækken.

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.10. Udbetalte beløb til førtids- og alderspension i 2013

	15-29 år	30-39 år	40-49 år	50-64 år	65 år +	Uoplyst	I alt
<i>1.000 kr.</i>							
Førtidspension, grundbeløb	14.177	18.403	51.364	146.151	7.279	-	237.374
Førtidspension, lommepenge	701	627	596	1.249	151	10	3.334
Førtidspension, børnetillæg	2.959	239	324	190	-	4.466	8.178
Førtidspension, personligt tillæg	296	954	2.398	5.956	918	46	10.568
Alderspension, grundbeløb	-	-	53	129	361.867	-	362.049
Alderspension, lommepenge	-	-	-	-	9.362	-	9.362
Alderspension, børnetillæg	169	-	-	-	24	51	244
Alderspension, rådighedsbestemte tillæg	3	-	13	54	2.848	3	2.921
Alderspension, personligt tillæg	30	8	71	44	5.485	-	5.638

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.11. Modtagere opgjort på ydelsestype og køn i 2013

	Mænd	Kvinder	I alt
Offentlig hjælp	4.678	4.008	8.686
Arbejdsmarkedsydelse	1.712	1.605	3.317
Barselsdagpenge	283	1.025	1.308
Førtidspension	1.521	1.391	2.912
Alderspension	1.947	2.002	3.949

Kilde: Grønlands Statistik

Oversigt 5.12. Udbetalte beløb opgjort på ydelsestype og køn i 2013

	Mænd	Kvinder	I alt
<i>1.000 kr.</i>			
Offentlig hjælp	75.669	80.530	156.199
Arbejdsmarkedsydelse	22.963	17.533	40.496
Barselsdagpenge	1.897	30.379	32.276
Førtidspension	137.507	121.947	259.454
Alderspension	182.711	197.503	380.214

Kilde: Grønlands Statistik

6. Sundhedsvæsenet

Afsnittene Sundhedsvæsenet, Landslægeembedet, Tandpleje, Forebyggende opgaver, Indsats på alkoholområdet og Smitsomme sygdomme i 2014 statistisk årbog udkommer d. 16. oktober 2014

Sundhedsvæsenet

Departementet for Sundhed og Infrastruktur, med medlem af Naalakkersuisut for Sundhed og Infrastruktur i spidsen, er øverste politiske og administrative myndighed for sundhedsområdet.

Sundhedsvæsenets ydelser er gratis for personer, der er tilmeldt det grønlandske folkeregister og bosiddende inden for den kommunale inddeling.

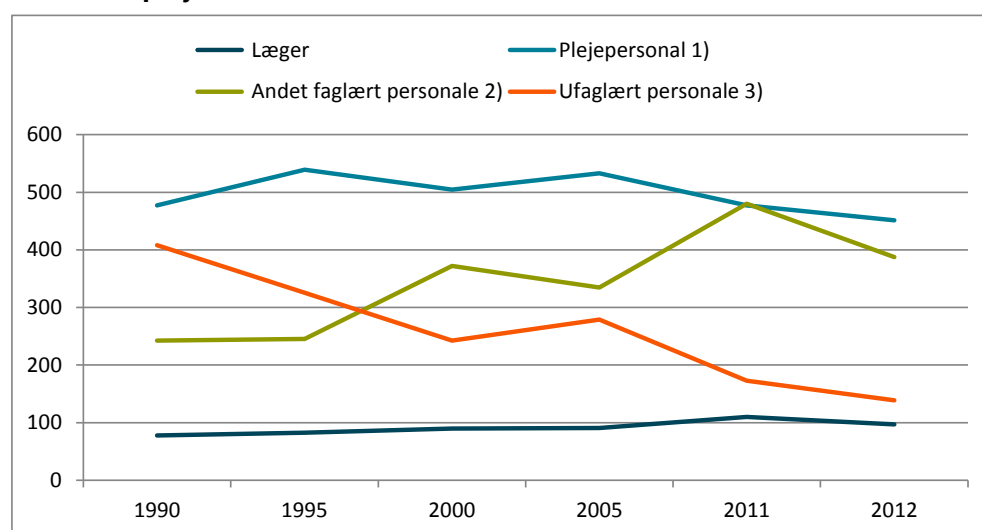
Sundhedsregioner

Det grønlandske sundhedsvæsen består af 5 sundhedsregioner og herunder med tilhørende bygder.

- Qeqqa, Sisimiut og Maniitsoq
- Disko, Aasiaat, Kangaatsiaq, Qeqertarsuaq og Qasigiannnguit
- Sundhedsregion Avannaa, Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq
- Sundhedsregion Sermersooq, Nuuk, Paamiut/Ivittuut, Tasiilaq og Illoqqortoormiut
- Sundhedsregion Kujataa, Qaqortoq, Nanortalik og Narsaq

Se nærmere om Departementet for Sundhed og Infrastruktur samt Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse på adressen: www.naalakkersuisut.gl

Figur 6.1. Normeringer i Sundhedsvæsenet samt syge- og sundhedsplejen

Noter: 1) Plejepersonale: Chefsygeplejerske, forstander, viceforstander, afdelingssygeplejerske, hjemmesygeplejerske, sundhedsplejerske, 1. assistent, fødselshjælper, jordemoder, sygeplejersker, sundhedsmedhjælper, sundhedsassistenter, sundhedshjælper, socialhjælpere og årskurser. 2) Andet faglært personale: Bioanalytikere, fysioterapeuter etc. samt personale inden for teknik, service- og støttefunktioner samt administration. 3) Ufaglært personale: timelønnede og bygdesundhedsarbejdere.

Kilde: Departementet for Sundhed og Infrastruktur

Årsværk af stillinger i Sundhedsvæsenet og syge- og Sundhedsplejen kan ses i tabel 5.

Dronning Ingrid's Hospital

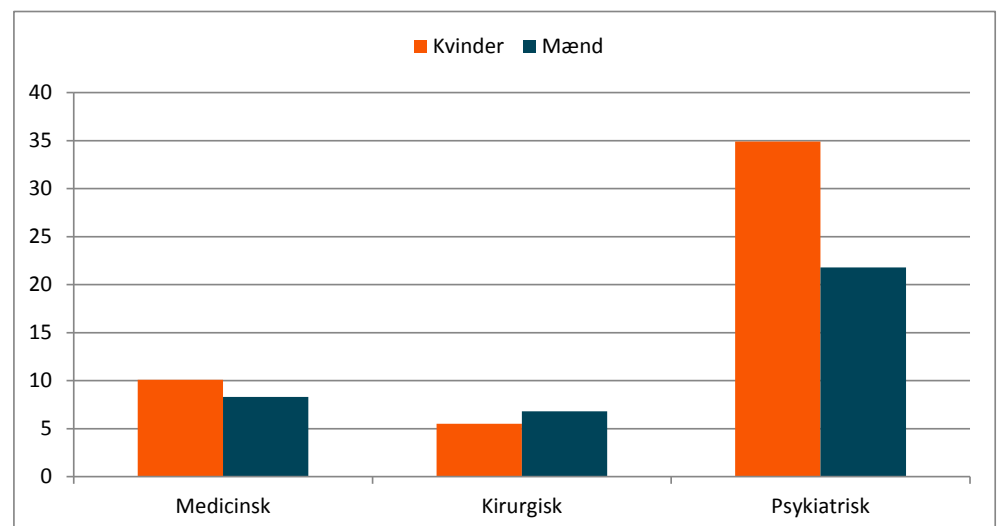
Dronning Ingrid's Hospital er Grønlands landshospital. Dronning Ingrid's hospital er opdelt i 5 områder:

- Et medicinsk område
- Et psykiatrisk område
- Et driftsområde
- Et kirurgisk område
- Et akutområde

Se mere om Dronning Ingrid's Hospital på adressen:

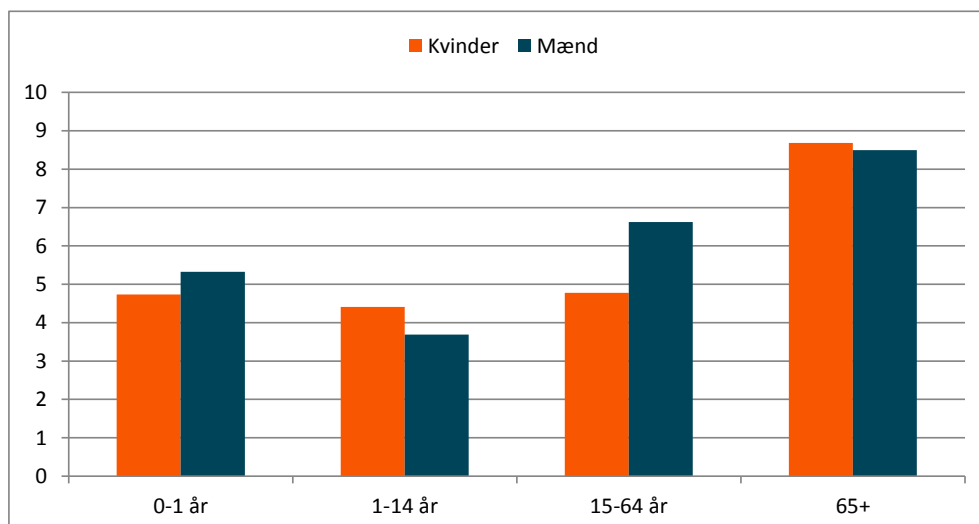
<http://www.peqqik.gl/da/Sundhedsreformen/DIH.aspx>

Figur 6.2. Gennemsnitlige sengedage på Dronning Ingrid's Hospital fordelt på afsnit og køn for 2011

Kilde: Departementet for Sundhed og Infrastruktur

Figur 6.3. Gennemsnitlige sengedage fra samtlige sygehuse fordelt på alder og køn for 2011

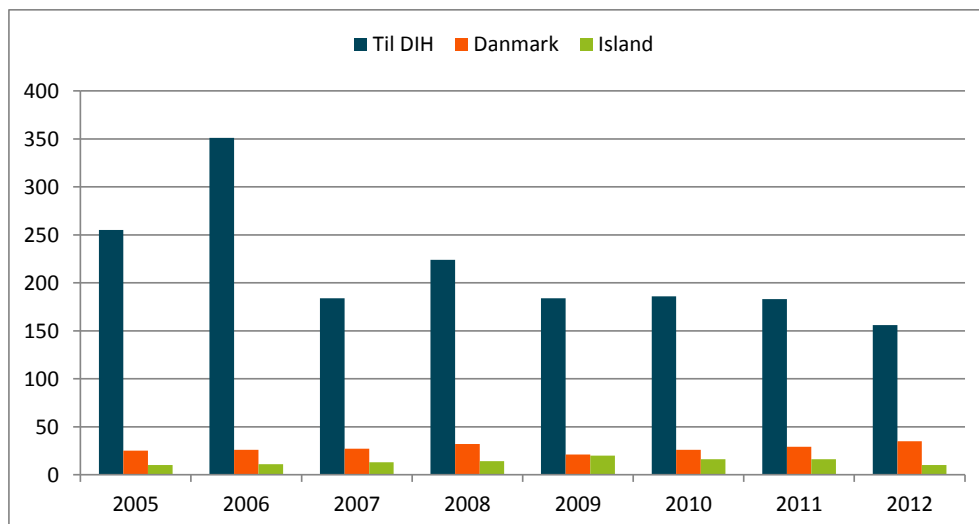
Kilde: Departementet for Sundhed og Infrastruktur

Det grønlandske Patienthjem

Det grønlandske patienthjem i København, Kalaallit Peqqissartut Illuat benyttes som transithjem for patienter henvist til ambulante undersøgelser og behandling i Danmark. Sundhedsvæsenets brug af danske sygehuse, fremgår af [tabel 8](#).

Læs mere om patienter på sygehuse på www.peqqik.gl

Figur 6.4. Antal evakueringer

Anm.: Tal hentet fra Grønlands Selvstyrets Finanslov

Kilde: Grønlands Selvstyre og Grønlands Statistik

7. Landslægeembedet

Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Landslægeembedet:

- overvåger sundhedstilstanden i Grønland
- følge udviklingen i forhold, der har betydning for sundheden
- fører tilsyn med sundhedsvæsenet
- yder sundhedsfaglig rådgivning til Grønlands Selvstyre
- indsamler og bearbejder medicinalstatistiske oplysninger
- foretager sundhedsfaglig vurdering i miljøsager
- bistår rets- og politimyndigheder efter behov
- varetager den indledende sagsbehandling af klager fra patienter på vegne af Sundhedsvæsnets Patientklagenævn.

Læs mere om Landslægeembedet på: www.naalakkersuisut.gl

8. Tandpleje

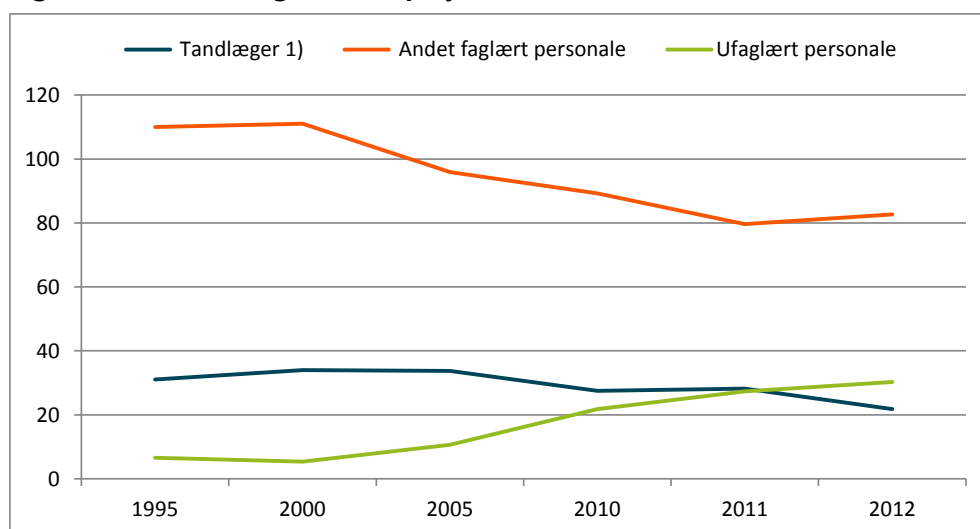
Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tandpleje

I hver by findes en tandklinik, om end der i Qaanaaq og Illoqqortoormiut kun er tandlægebetjening en del af året. De fleste bygder betjenes med transportabelt udstyr, der kan opstilles i skolen eller på sygeplejestationen, mens der i enkelte bygder forefindes tandklinikker i bygdekonsultationerne. I alle distrikter ledes tandplejen af en chefdistriktstandlæge. Tandområdet er ikke omfattet af Sundhedsreformen.

Årsværk for stillinger i tandplejen kan ses under tabel 10.

Figur 8.1. Normeringer i tandplejen i årsværk

Note 1) Tandlæger: Distriktstandlæge, assisterende tandlæger, hospitalsodontolog.

Kilde: Departement for Sundhed og Infrastruktur

9. Forebyggende opgaver

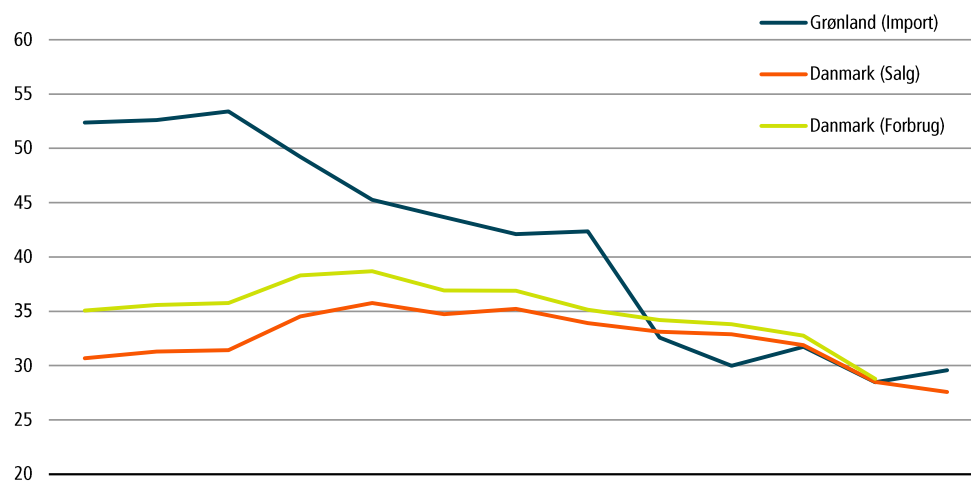
Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Kost og bevægelse i samarbejde med Ernærings- og Motionsrådet
PAARISA-netværket arbejder med forebyggende og sundhedsfremmende indsatser med fokus på bl.a. kost og bevægelse. Dette sker i et tæt samarbejde med Ernærings- og Motionsrådet, som Departementet for Sundhed og Infrastruktur har sekretariatsfunktion for. Lokale forebyggelsesudvalg har til opgave at styrke arbejdet omkring forebyggelse og sundhedsfremmende arbejde i kommunerne. I de fleste kommuner er der ansat en forebyggelseskonsulent. PAARISA-netværket stiller sundhedspædagogisk konsulentbistand til rådighed for kommunen og forebyggelseskonsulenten i forbindelse med lokale aktiviteter og handlingsplaner for at styrke den sundhedsfremmende og forebyggende indsats.

Forebyggelse af rygning

Selvstyret har ønsket at markere, at de offentlige arbejdspladser skal gå foran i bekæmpelsen af rygning. Efter den nyeste Inatsisartutslov og reviderede Inatsisartutsforordning er rygning ikke tilladt, hverken indendørs eller udendørs ved og i folkeskoler, sportshaller, svømmehaller samt i dag- og døgninstitutioner for børn og unge. Desuden blev det forbudt at sælge tobaksvarer til personer, der er under 18 år, og vedtaget at salget kun må ske ved personlig betjening.

Figur 9.1. Forbrug af cigaretter

Anm.: Figuren viser antal cigaretter pr. uge pr. person over 14 år. Grønland = Import. Salg = Indenlandsk salg. Forbrug = Indenlandsk salg, plus grænsehandel.

Kilde: Skattestyrelsen, Danmarks Statistik og Grønlands Statistik

Det samlede forbrug af cigaretter kan ses på [tabel 11](#).

10. Indsats på alkoholområdet

Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Indsats på alkoholområdet

Ved Landtingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke kapitel 5 § 15 omhandlende nedsættelse af Alkohol - og Narkotikarådet, er der opstillet følgende:

Rådet er et rådgivende organ indenfor forebyggelse, sundhedsfremme, kontrol og behandling. Rådet skal følge udviklingen inden for områderne misbrug af alkohol, narkotika og lignende stoffer.

Rådet skal tillige fungere som rådgivende organ for Naalakkersuisut og for de involverede Naalakkersuisoqarfiit med følgende opgaver:

- Opstiller forslag til mål og strategier for den samlede indsats inden for misbrugsområdet.
- Pege på forskningsmuligheder- og behov.
- Bidrage til indsamling, koordinering og formidling af informationer og ekspertise.
- Årligt at udarbejde en rapport/beretning til Naalakkersuisut om udviklingen på alkohol- og narkotikaområdet, herunder bidrage med anbefalinger til initiativer, der forebygger eller nedbringer misbruget af alkohol og narkotiske stoffer.
- Afgiver høringssvar i forbindelse med relevante offentlige høringer.

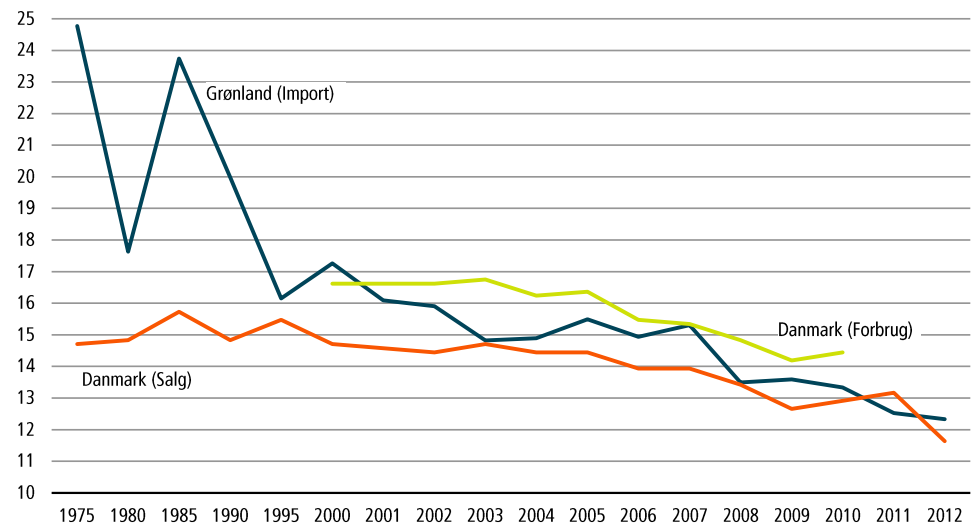
Alkohol og hash er de store udfordringer for folkesundheden, hvorfor områderne indgår som en del af folkesundhedsprogrammet Inuuneritta II. I Inuuneritta II beskrives det, hvordan der skal arbejdes med misbrugsområdet strukturelt, forebyggelsesmæssigt, tidligt opsporende og behandlingsmæssigt.

Målet er at forebygge:

- At børn og unge starter et misbrug
- At begrænse synligheden af påvirkede voksne
- At reducere hash og alkoholforbruget

Se mere om Inuuneritta II på hjemmeside: www.peqqik.gl

Figur 10.1. Forbrug af Alkohol

Anm.: Figuren viser antal genstande pr. uge pr. person over 14 år. Grønland = Import. Salg = Indenlandsk salg. Forbrug = Indenlandsk salg plus grænsehandel.

Kilde: Skattestyrelsen, Grønlands Statistik og Danmarks Statistik

Det samlede forbrug af alkohol kan ses på [tabel 11](#).

Behandling mod misbrug af alkohol og hash

Sundhedsvæsenet yder et offentligt misbrugsbehandlingstilbud, hvortil kommunerne visiterer borgere til behandling.

I 2012 overgik alkoholbehandlingen til Katsorsaavik Nuuk A/S, efter i årevis at have været varetaget af Qaqiffik i hhv. Ilulissat og Nuuk.

Se mere om Katsorsaavik på denne hjemmeside: www.katsorsaavik.gl

11. Forebyggelse af selvmord

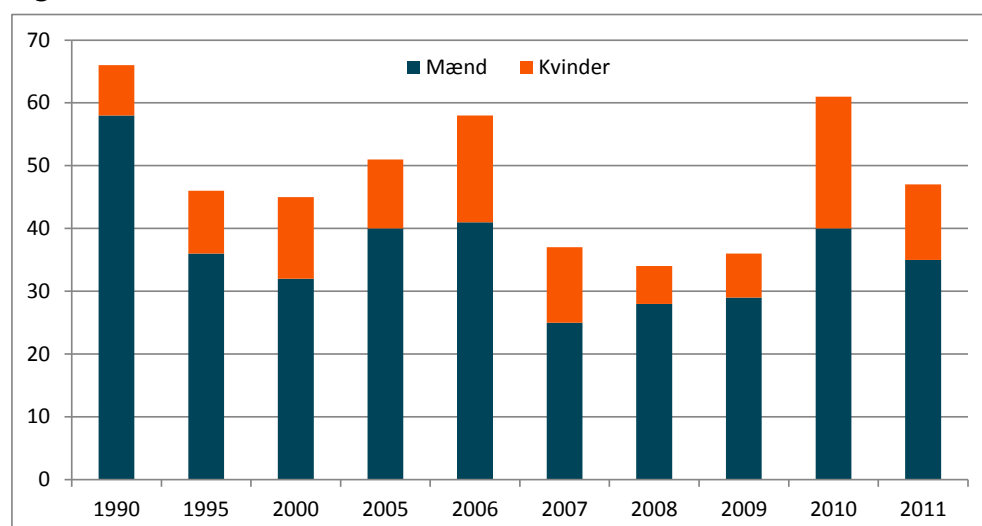
Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Forebyggelse af selvmord

I 2007 etableredes en telefonrådgivning for mennesker i personlig krise, Attavik 146. Det er en gratis, anonym og landsdækkende telefonrådgivning. PAARISA-netværket indgår i et tæt samarbejde med kommunerne om forebyggelse af selvmord og afholder kurser for fagpersoner i selvmordsforebyggelse. I samarbejde med professionelle samarbejdspartnere producerer PAARISA-netværket landsdækkende TV og radiokampagner om selvmord og selvmordsforebyggelse.

Statens Institut for Folkesundhed har i 2011 gennemført undersøgelsen "Unge Trivsel i Grønland". Resultaterne fra undersøgelsen er publiceret i "Det Svære Ungdomsliv", der kan hentes på www.si-folkesundhed.dk

Figur 11.1. Selvmord i Grønland

Kilde: Landslægeembedet i Grønland

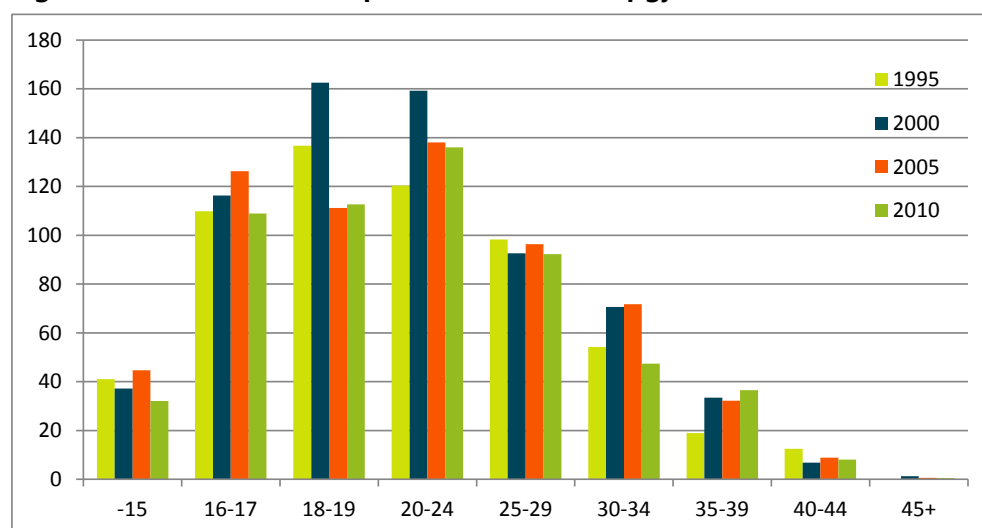
12. Aborter

Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Aborter

Antal af legale aborter og abortkvient pr. 1.000 kvinder, siden 1977 fremgår af [tabel 13](#) og [tabel 14](#).

Figur 12.1. Abortkvotient pr. 1.000 kvinder, opgjort i alder

Anm. Evt. aborter blandt 12-13 årige er medtaget i tallene for de 14-15 årige. Der foreligger ingen nye tal fra Landslægeembedet for 2011 og 2012.

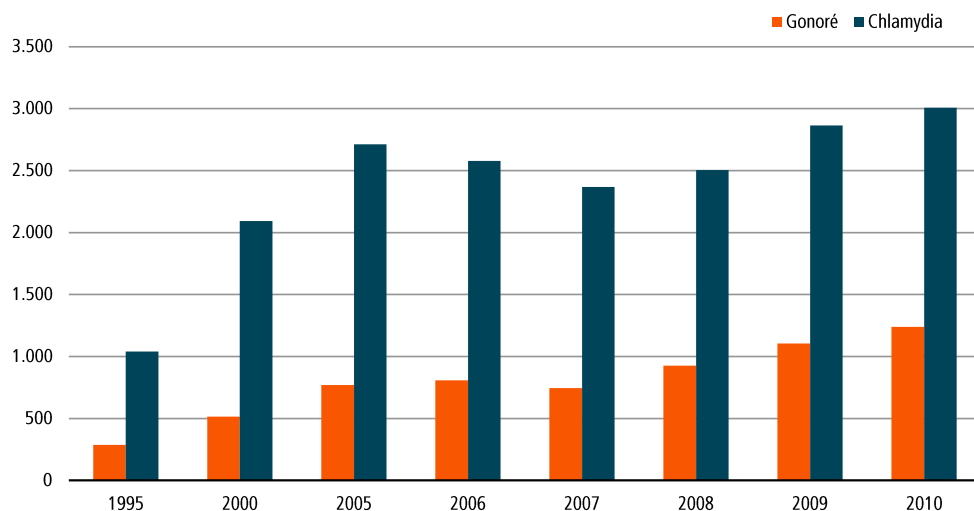
Kilde: Landslægeembedet i Grønland og Grønlands Statistik

13. Smitsomme sygdomme

Dette afsnit vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Smitsomme sygdomme

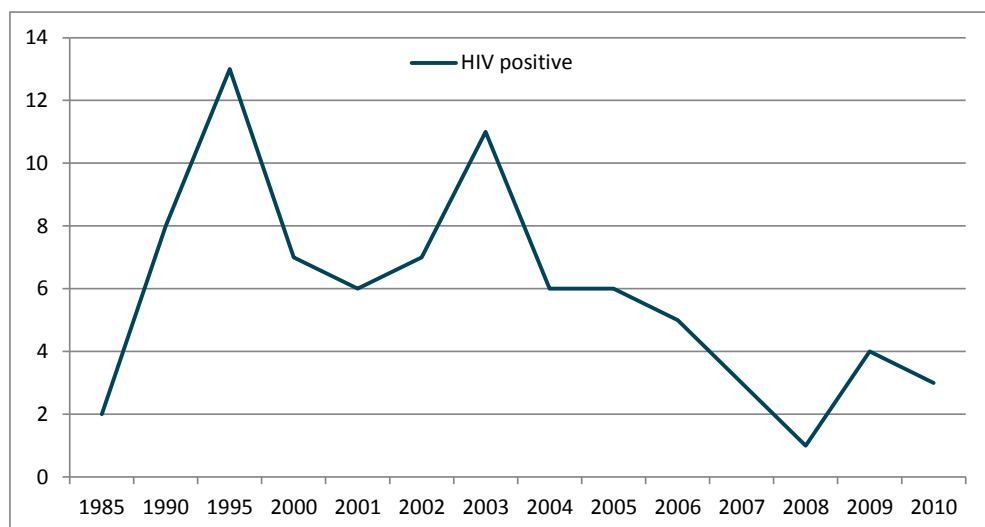
Figur 13.1. Nye registrerede gonoré og chlamydia tilfælde i Grønland

Anm.: Der foreligger ingen nye tal fra Landslægeembedet for 2011 og 2012.

Kilde: Landslægeembedet i Grønland

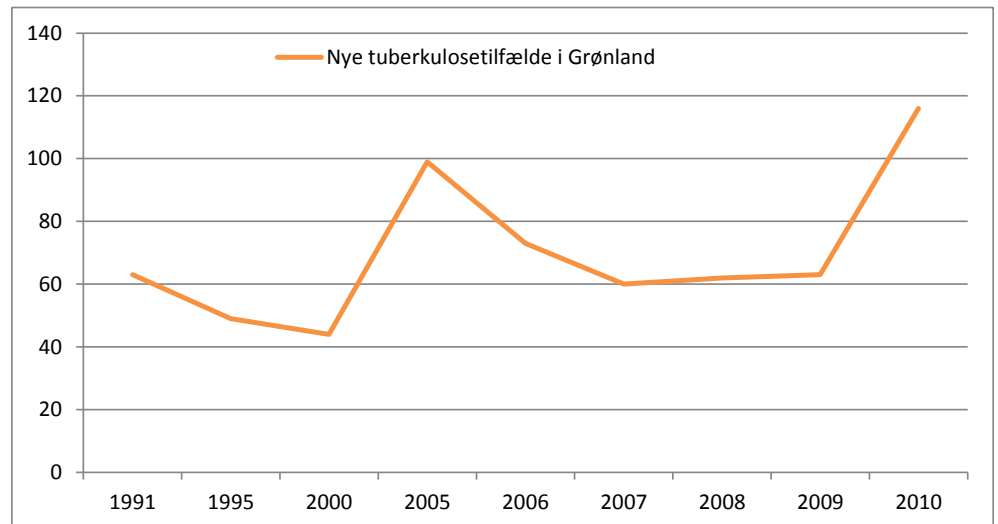
Figur 13.2. Nye registrerede HIV positive

Anm.: Der foreligger ingen nye tal fra Landslægeembedet for 2011 og 2012

Kilde: Landslægeembedet i Grønland

Figur 13.3 Nye registrerede tuberkulosestilfælde

Anm.: Der foreligger ingen nye tal fra Landslægeembedet for 2011 og 2012

Kilde: Landslægeembedet i Grønland

Antal modtagere af sociale ydelser efter hovedtype og distrikt for året 2013

Tabel 1. Antal modtagere af sociale ydelser efter hovedtype og distrikt for året 2013

	Befolkningen på 15 år og derover pr. 31. december 2013	Sociale ydelser, samlet opgørelse	Offentlig hjælp, i alt	Arbejds- markeds- ydelse, i alt	Dagpenge ved barsel, i alt	Førtids- pension, i alt	Alders- pension, i alt
Nanortalik	1.476	720	398*	129	54	*	217
Qaqortoq	2.717	1.042	613*	174	90	*	285
Narsaq	1.439	693	373*	181	55	*	221
Paamiut	1.312	860	475	202	48	131	188
Nuuk	13.694	3.644	1.860	501	362	636	682
Maniitsoq	2.510	1.179	494	235	115	201	305
Sisimiut	4.901	1.732	721	369	202	231	429
Kangaatsiaq	894	544	330	82	28	85	82
Aasiaat	2.629	1.177	470	255	67	231	304
Qasigiannnguit	986	532	228	144	18	60	145
Ilulissat	3.847	1.682	792	429	82	270	381
Qeqertarsuaq	717	399	191	36	15	88	128
Uummannaq	1.745	887	515	211	41	121	183
Upernavik	2.063	953	497	188	56	176	179
Qaanaaq	590	408	286	37	22	59	62
Ammassalik	2.146	1.137	725	145	58	183	147
Illoqortoormiut	329	197	103	31	29	30	33
Kommune Kujalleq		479	16*			473*	

Note: * I Kommune Kujalleq's kontoplan for 2013 er disse ydelser konteret på en fælles konto. De kan derfor ikke fordeles på distrikter, men er anført i kategorien "Kommune Kujalleq".

Kilde: Grønlands Statistik

Udbetalte beløb i sociale ydelser efter hovedtype og distrikt for året 2013

Tabel 2. Udbetalte beløb i sociale ydelser efter hovedtype og distrikt for året 2013

	Befolkningen på 15 år og derover pr. 31. december 2013	Sociale ydelser, samlet opgørelse	Offentlig hjælp, i alt	Arbejds- markeds- ydelse, i alt	Dagpenge ved barsel, i alt	Førtids- pension, i alt	Alders- pension, i alt
<i>1.000 kr.</i>							
Nanortalik	1.476	28.865	*5.231	2.228	970	*	20.436
Qaqortoq	2.717	41.292	*10.564	2.492	2.423	*	25.813
Narsaq	1.439	29.193	*5.728	2.039	936	*	20.490
Paamiut	1.312	37.669	6.328	1.950	719	10.777	17.894
Nuuk	13.694	182.834	44.742	7.153	8.523	55.827	66.590
Maniitsoq	2.510	57.106	6.956	3.106	1.975	16.276	28.792
Sisimiut	4.901	85.332	12.842	4.395	3.832	22.072	42.191
Kangaatsiaq	894	20.264	3.491	862	1.000	7.510	7.401
Aasiaat	2.629	59.736	6.527	3.048	2.068	20.499	27.594
Qasigiannuit	986	21.975	2.308	1.113	479	4.747	13.329
Ilulissat	3.847	80.374	12.227	4.975	2.938	22.516	37.717
Qeqertarsuaq	717	22.301	2.146	463	575	7.238	11.880
Uummannaq	1.745	37.520	5.799	2.406	1.187	10.424	17.704
Upernavik	2.063	43.083	6.425	2.062	1.744	14.892	17.961
Qaanaaq	590	15.807	4.242	407	629	5.303	5.226
Ammassalik	2.146	55.681	18.098	1.466	1.454	19.710	15.493
Illoqortoormiut	329	10.099	2.455	335	826	2.769	3.713
Kommune Kujalleq		39.750	*221			*39.529	

Note: * I Kommune Kujalleq's kontoplan for 2013 er disse ydelser konteret på en fælles konto. De kan derfor ikke fordeles på distrikter, men er anført i kategorien "Kommune Kujalleq".

Kilde: Grønlands Statistik

Antal modtagere af sociale ydelser efter ydelsestype og kommune for året 2013

Tabel 3. Antal modtagere af sociale ydelser efter ydelsestype og kommune for året 2013

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia	Total
Befolkningen fra 15 år og derover pr. 31. december 2013	5.632	17.493	7.411	13.471	44.007
Sociale ydelser, samlet opgørelse	2.770	5.750	2.897	6.436	17.853
Offentlig hjælp, i alt	1.327	3.094	1.209	3.218	8.848
- Skattepligtig hjælp	1.243	2.891	1.175	3.076	8.385
- Ikke skattepligtig hjælp	219	693	113	532	1.557
Arbejdsmarkedsydelse i alt	481	878	603	1.369	3.331
- Ledighed	346	511	473	394	1.688
- Hjemsendelse	..	-	-	788	790
- Sygdom	182	429	242	514	1.367
Dagpenge ved barsel, i alt	195	497	314	328	1.334
Førtidspension, i alt	473	972	430	1.073	2.948
- Grundbeløb	446	913	408	1029	2.796
- Lommepenge	39	74	25	53	191
- Børnetillæg	111	205	118	265	699
- Personligt tillæg	150	357	162	551	1.220
Alderspension, i alt	721	1.048	734	1.459	3.962
- Grundbeløb	651	982	662	1.315	3.610
- Lommepenge	89	83	87	186	445
- Børnetillæg	8	10	..	..	25
- Rådighedsbestemt tillæg	89	286	-	73	448
- Personligt tillæg	80	88	225	512	905

Note: Pr. 31. december 2013 boede der 231 personer fra 15 år og opefter udenfor den kommunale inddeling i Grønland. Det samlede antal personer fra 15 år og opefter var på 44.238.

Kilde: Grønlands Statistik

Udbetalte beløb til sociale ydelser efter ydelsestype og kommune for året 2013

Tabel 4. Udbetalte beløb til sociale ydelser efter ydelsestype og kommune for året 2013

	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia	Total
Befolkningen fra 15 år og derover pr. 31. december 2013	5.632	17.493	7.411	13.471	44.007
<i>1.000 kr.</i>					
Sociale ydelser, samlet opgørelse	138.959	286.281	142.438	300.988	868.666
Offentlig hjælp, i alt	21.614	71.623	19.798	43.164	156.199
- Skattepligtig hjælp	20.051	68.101	19.349	39.871	147.375
- Ikke skattepligtig hjælp	1.563	3.522	449	3.293	8.827
Arbejdsmarkedsydelse i alt	6.758	10.905	7.500	15.333	40.496
- Ledighed	5.280	6.549	5.321	3.826	20.976
- Hjemsendelse	-	-	-	7.831	7.831
- Sygdom	1.478	4.356	2.179	3.676	11.689
Dagpenge ved barsel, i alt	4.329	11.521	5.807	10.620	32.277
Førtidspension, i alt	39.529	88.543	38.348	93.059	259.479
- Grundbeløb	36.721	82.079	34.659	83.939	237.398
- Lommepenge	646	1.221	465	1.003	3.335
- Børnetillæg	1.248	2.268	1.299	3.364	8.179
- Personligt tillæg	914	2.975	1.926	4.753	10.568
Alderspension, i alt	66.728	103.690	70.984	138.812	380.214
- Grundbeløb	63.960	99.261	66.975	131.853	362.049
- Lommepenge	1.799	1.698	1.886	3.980	9.363
- Børnetillæg	90	85	24	45	244
- Rådighedsbestemt tillæg	442	2.256	-	224	2.922
- Personligt tillæg	438	391	2.099	2.710	5.638

Note: Pr. 31. december 2013 boede der 231 personer fra 15 år og opefter udenfor den kommunale inddeling i Grønland. Det samlede antal personer fra 15 år og opefter var på 44.238.

Kilde: Grønlands Statistik

Normeringer i Sundhedsvæsenet og syge- og sundhedsplejen, 2012

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 5. Normeringer i Sundhedsvæsenet og syge- og sundhedsplejen, 2012

	Stillinger i alt	Læger	Plejepersonale 2)	Andet faglært personale 3)	Ufaglært personale 4)
I alt	1.074,2	96,9	451,2	387,4	138,8
Administration 1)	15,9	1,0	1,0	12,2	1,8
Dronning Ingrid's Hospital	439,5	45,5	205,5	156,1	32,5
Nanortalik	25,9	0,7	12,4	7,3	5,5
Qaqortoq	48,1	3,6	17,1	19,0	8,4
Narsaq	32,7	1,8	14,7	12,5	3,7
Paamiut	28,6	1,2	6,8	12,1	8,4
Nuuk	53,8	12,8	36,9	4,0	0,1
Maniitsoq	47,3	1,2	19,5	14,8	11,8
Sisimiut	74,1	6,2	32,5	23,9	11,6
Aasiaat-Kangaatsiaq	71,1	5,5	23,6	29,8	12,2
Qasigiannuit	19,1	1,2	6,7	6,8	4,3
Ilulissat	69,4	5,0	26,4	25,7	12,3
Qeqertarsuaq	12,9	1,4	3,7	6,8	1,0
Uummannaq	34,6	2,1	10,8	12,4	9,4
Upernavik	30,8	2,7	9,3	13,4	5,5
Qaanaaq	12,5	0,9	4,0	5,4	2,2
Ammassalik	50,1	3,4	18,0	22,6	6,2
Illoqqortoormiut	7,7	0,7	2,3	2,7	1,9

Noter: 1) Tallene for Administration: Departementet for Sundhed og Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse er årsværk. 2) Plejepersonale: Chefsygeplejerske, forstander, viceforstander, afdelingssygeplejerske, hjemmesygeplejerske, sundhedsplejerske, 1. assistent, fødselshjælper, jordemoder, sygeplejersker, sundhedsmedhjælper, sundhedsassistenter, sundhedshjælper, socialhjælpere og årskurser. 3) Andet faglært personale: Bioanalytikere, fysioterapeuter etc. samt personale inden for teknik, service- og støttefunktioner samt administration. 4) Ufaglært personale: timelønnede og bygdesundhedsarbejdere.

Kilde: Departementet for Sundhed

Indlæggelser og sengedage fordelt på sygehuse

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 6. Indlæggelser og sengedage fordelt på sygehuse

	Indlæggelser			Sengedage			Gennemsnitlige sengedage		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I alt	15.414	15.039	14.226	89.325	94.073	85.275	5,8	6,3	6,0
Nanortalik	466	433	344	1.548	1.666	1.164	3,3	3,8	3,4
Qaqortoq	734	575	518	2.436	2.632	2.412	3,3	4,6	4,7
Narsaq	375	396	424	1.400	1.294	1.572	3,7	3,3	3,7
Paamiut	396	264	164	1.569	1.232	1.010	4,0	4,7	6,2
Nuuk	6.484	6.581	6.303	51.998	56.677	53.603	8,0	8,6	8,5
Maniitsoq	743	656	522	3.053	3.778	2.301	4,1	5,8	4,4
Sisimiut	1.009	979	971	3.361	5.087	3.595	3,3	5,2	3,7
Aasiaat	856	895	866	4.155	3.443	3.040	4,9	3,8	3,5
Qasigiannuguit	254	189	226	758	757	1.314	3,0	4,0	5,8
Ilulissat	1.029	859	1.117	3.771	3.082	3.331	3,7	3,6	3,0
Qeqertarsuaq	131	99	62	553	357	161	4,2	3,6	2,6
Uummannaq	795	612	784	4.479	2.716	3.730	5,6	4,4	4,8
Upernavik	588	915	574	3.285	5.064	3.036	5,6	5,5	5,3
Qaanaaq	189	182	-	836	391	-	4,4	2,1	-
Ammassalik	1.235	1.404	1.328	5.840	5.879	4.897	4,7	4,2	3,7
Illoqqortoormiut	130	-	23	283	18	109	2,2	-	4,7

Der foreligger ingen tal for Qaanaaq vedr. 2012 og ingen for Illoqqortoormiut vedr. indlæggelser for 2011

Kilde: Styrelse for Sundhed og Forebyggelse

Indlæggelser og sengedage fordelt på byer, køn og alder, 2011

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 7. Indlæggelser og sengedage fordelt på byer, køn og alder, 2011

	Indlæggelser			Sengedage			Gennemsnitlige sengedage		
	I alt	Kvinder	Mænd	I alt	Kvinder	Mænd	I alt	Kvinder	Mænd
<i>Dronning Ingrid's Hospital</i>									
I alt	6.581	3.983	2.598	49.230	28.332	20.898	7,5	7,1	8,0
Medicinsk	2.160	1.045	1.115	19.850	10.588	9.262	9,2	10,1	8,3
Kirurgisk	4.260	2.881	1.379	25.124	15.755	9.369	5,9	5,5	6,8
Psykiatrisk	161	57	104	4.256	1.989	2.267	26,4	34,9	21,8
<i>I byerne</i>									
Nanortalik 1)	433	282	151	1.666	742	924	3,8	2,6	6,1
Qaqortoq	575	372	203	2.632	1.285	1.347	4,6	3,5	6,6
Narsaq	396	273	123	1.294	907	387	3,3	3,3	3,1
Paamiut	264	175	89	1.232	535	697	4,7	3,1	7,8
Maniitsoq	656	412	244	3.779	2.203	1.576	5,8	5,3	6,5
Sisimiut	979	651	328	5.156	3.058	2.098	5,3	4,7	6,4
Aasiaat	895	609	286	3.449	2.320	1.129	3,9	3,8	3,9
Qasigiannguit	189	120	69	757	393	364	4,0	3,3	5,3
Ilulissat	859	555	304	3.082	1.984	1.098	3,6	3,6	3,6
Qeqertarsuaq	99	60	39	358	147	211	3,6	2,5	5,4
Uummannaq	612	373	239	2.748	1.750	998	4,5	4,7	4,2
Upernavik	915	648	267	5.064	3.331	1.733	5,5	5,1	6,5
Qaanaaq	182	117	65	391	174	217	2,1	1,5	3,3
Tasiilaq	1.404	948	456	5.879	3.757	2.122	4,2	4,0	4,7
Illoqqortoormiut	-	-	-	18	8	10	-	-	-
Hele Grønland i alt	15.039	9.578	5.461	86.735	50.926	35.809	5,8	5,3	6,6
<i>Fordelt på aldersgrupper</i>									
0-1 år	903	392	511	4.578	1.856	2.722	5,1	4,7	5,3
1-14 år	1.003	419	584	4.001	1.847	2.154	4,0	4,4	3,7
15-64 år	10.685	7.399	3.286	57.094	35.340	21.754	5,3	4,8	6,6
65+	2.448	1.368	1.080	21.062	11.883	9.179	8,6	8,7	8,5

Note 1) Indlæggelser og sengedags køn- og aldersfordeling for Nanortalik, Qaanaaq og Illoqqortoormiut er baseret på estimat for det gennemsnitlige køn- og aldersfordeling for hele Grønlands totale indlæggelser. Der foreligger ingen tal for indlæggelser i Illoqqortoormiut for 2011.

Kilde: Departementet for Sundhed og Infrastruktur

Sundhedsvæsenets brug af udvalgte danske sygehuse

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 8. Sundhedsvæsenets brug af udvalgte danske sygehuse

	1995	2000	2005	2010	2011	2012
Rigshospitalet						
Sengedagsforbrug	9.457	10.441	6.578	7.027	7.036	6.244
Antal udskrevne	1.168	1.071	1.008	1.058	1.031	1.083
Psykiatriske patienter						
Sengedagsforbrug	8.915	5.473	4.833	6.480	6.403	6.479
Antal udskrevne	...	22	17	18	18	18

Anm.: Tal hentet fra Grønlands Selvstyrets Finanslov

Kilde: Grønlands Selvstyre og Grønlands Statistik

Døde efter dødsårsag

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 9. Døde efter dødsårsag

		1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nr.	I alt	474	452	469	440	453	424	442	504
1	Infektionssygdomme (ekskl. tuberkulose)	7	7	6	10	9	8	4	8
2	Tuberkulose	8	3	3	1	1	5	2	2
3	Ondartet svulst i mundhule og spiserør	15	10	15	12	12	10	19	20
4	Ondartet svulst i mavesæk	5	4	4	4	4	3	8	4
5	Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	10	11	8	11	13	9	9	13
6	Ondartet svulst i endetarm	2	1	2	2	1	3	5	3
7	Ondartet svulst i strubehoved	40	37	42	31	50	46	37	46
8	Ondartet svulst i knogler og hud	0	0	1	0	0	1	1	0
9	Ondartet svulst i brystkirtel	2	2	6	3	5	1	3	3
10	Ondartet svulst i livmoderhals	3	2	3	2	4	1	1	4
11	Ondartet svulst i andre dele af livmoder	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Ondartet svulst i blærehalskirtel	0	0	1	0	2	1	1	2
13	Ondartet svulst i andre lokalisationer	20	32	41	37	30	28	34	40
14	Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	4	2	3	3	2	3	2	7
15	Godartede svulster og svulster uden specifikation	4	8	6	6	0	6	1	3
16	Endokrine lidelser og mangelsygdomme	2	4	4	2	5	0	5	3
17	Sukkersyge	0	2	5	6	7	6	4	6
18	Sygdomme i blod og bloddannende organer	1	3	0	2	1	2	1	0
19	Mentale lidelser	11	13	18	6	17	19	14	21
20	Hjernehindebetændelse	3	2	3	1	2	2	0	1
21	Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	5	9	5	5	5	12	10
22	Gigtfeber og følgetilstande	0	1	1	0	0	0	1	0
23	Blodtryksforhøjelse	1	6	4	5	5	4	5	6
24	Forkalkningsbetingede hjertesygdomme	33	27	35	35	30	36	17	25
25	Andre hjertesygdomme	33	34	26	24	23	24	15	24
26	Karsygdomme i hjernen	35	30	35	31	43	40	33	34
27	Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	7	3	4	4	2	6	2	7
28	Andre kredsløbssygdomme	0	1	1	2	1	3	1	0
29	Akutte luftvejsinfektioner inkl. Influenza	2	1	2	0	0	0	0	1
30	Lungebetændelse	9	14	10	5	15	11	14	8
31	Bronkitis	32	22	19	21	20	19	24	23
32	Andre sygdomme i åndedrætsorganer	7	4	3	1	2	4	1	2
33	Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	5	5	3	2	5	3	8	2
34	Sygdomme i lever og galdeveje	3	6	3	6	3	4	6	2
35	Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	5	7	4	8	11	8	9	11
36	Nyrebetændelse	0	0	1	1	0	0	0	2
37	Infektiøse nyresygdomme og sten i urinorganer	1	0	0	0	0	0	2	0
38	Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	1	4	6	7	2	3	6
39	Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moder	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Sygdomme i hud, knogler og bindevæv	2	2	2	2	0	1	2	1
41	Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer	2	2	1	0	0	0	1	0
42	Andre medfødte misdannelser	4	2	3	1	2	2	2	4
43	Sygdomme hos nyfødte	11	6	1	7	2	4	2	2
44	Senilitet uden oplysning om sindssygdom	11	6	6	11	2	11	10	10
45	Symptomer og mangelfuldt definerede sygdomme	9	9	13	23	19	10	14	18
46	Færdselsulykker	8	2	3	5	2	2	5	2
47	Alle andre ulykker	41	34	37	25	32	26	23	21
48	Selv mord	46	45	51	58	37	34	36	61

49	Andre ydre årsager	10	12	13	10	11	6	9	5
50	Uoplyst	14	22	4	3	9	5	34	31

Anm.: Der foreligger ingen nye tal for 2011 og 2012

Kilde: Landslægeembedet

Normeringer i tandplejen i årsværk for 2012

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 10. Normeringer i tandplejen i årsværk for 2012

	Normering i alt	Tandlæger 2)	Andet faglært personale	Ufaglært personale
I alt	134,7	21,8	82,7	30,3
Administration 1) Dronning Ingrid's Hospital 3)	2,0 0,0	1,0	1,0	
Nanortalik	6,3	1,0	4,2	1,1
Qaqortoq	7,1	0,8	5,4	0,9
Narsaq	3,7	0,9	2,0	0,8
Paamiut	5,1	0,8	3,0	1,3
Nuuk	37,2	8,3	25,8	3,0
Maniitsoq	6,5	0,9	4,3	1,3
Sisimiut	15,6	1,0	9,9	4,7
Kangaatsiaq	2,5	0,5	1,0	1,0
Aasiaat	10,2	1,0	4,6	4,6
Qasigiannuguit	3,6	0,7	2,0	0,9
Ilulissat	12,4	1,0	7,4	4,1
Qeqertarsuaq	4,4	1,0	3,0	0,4
Uummannaq	5,2	0,8	2,2	2,3
Upernavik	4,8	0,8	3,0	1,0
Qaanaaq	1,3	0,4	0,5	0,4
Ammassalik	6,8	0,9	3,4	2,5
<i>Tidligere år</i>				
2011	135,2	28,2	79,6	27,4
2010	138,5	27,5	89,2	21,8
2009	132,8	30,6	77,4	24,8
2008	130,3	30,0	61,0	39,3
2007	131,3	25,0	79,4	18,3
2006	132,8	30,2	84,7	17,9
2005	140,2	33,7	95,9	10,6
2004	145,5	35,0	105,5	5,0
2003	146,0	35,0	107,5	3,5
2002	146,5	35,0	106,5	5,0
2001	147,8	34,0	110,8	3,0
2000	151,4	34,0	111,0	5,4
1999	149,3	33,0	111,0	5,3
1998	147,8	34,0	110,8	3,0
1997	150,3	32,5	113,0	4,8
1996	147,1	31,0	110,5	5,6
1995	147,6	31,0	110,0	6,6
1994	146,8	31,5	109,0	6,3
1993	144,8	31,5	107,0	6,3
1992	138,3	32,1	99,9	6,3

Cheftandlæge og KIG-faglig konsulent overgik fra daværende Kystledelse til Styrelsen for Sundhed og forebyggelse pr. 1. januar 2008. Noter: 1) Administration: Overlandlæge. 2) Tandlæger: Distriktstandlæge, assisterende tandlæger, hospitalsodontolog. 3) Tal vedr. 2012, foreligger ikke.

Kilde: Departement for Sundhed

Forbrug af cigaretter og alkohol

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 11. Forbrug af cigaretter og alkohol

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>1.000 liter</i>									
I alt	9.726	8.269	8.125	8.347	7.970	7.889	7.890	7.488	7.475
Øl	8.887	7.219	7.146	7.280	7.196	6.999	7.077	6.711	6.675
Vin	652	860	804	901	672	774	700	673	702
Spiritus	187	191	175	166	102	115	113	104	98
<i>1.000 liter ren alkohol</i>									
I alt	550	515	498	512	453	459	454	430	428
Øl	398	336	332	338	331	321	325	307	303
Vin	79	106	100	111	83	95	87	84	88
Spiritus	73	73	66	63	38	43	43	39	37
<i>1.000 stk.</i>									
I alt	111.650	97.132	93.897	94.799	73.084	67.743	72.271	65.374	68.582
Cigaretter	111.280	96.731	93.577	94.436	72.835	67.534	72.093	65.172	68.346
Cerutter	202	283	204	219	135	169	131	163	201
Cigarer	169	118	117	144	113	41	47	39	34
Ugentligt forbrug pr. person over 14 år	<i>Antal</i>								
Genstande	17	15	15	15	13	14	13	13	12
Cigaretter	52	44	42	42	33	30	32	28	30

Anm.: Forbruget af cigaretter og alkohol dækker reelt importen af cigaretter og alkohol. Middelbefolkning er benyttet. 1 genstand er defineret som 1,5 cl ren alkohol.
Kilde: Grønlands Statistik

Selv mord i Grønland og Danmark fordelt på køn og årstal

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 12. Selvmord i Grønland og Danmark fordelt på køn og årstal

	Grønland			Danmark		
	I alt	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder
1990	66	58	8	1241	815	426
1991	45	37	8	1156	762	394
1992	53	48	5	1138	742	396
1993	47	33	14	1159	749	410
1994	53	48	5	996	679	317
1995	46	36	10	922	625	297
1996	50	38	12	874	613	261
1997	58	42	16	817	560	257
1998	56	48	8	760	544	216
1999	53	44	9	762	563	199
2000	44	32	12	729	533	196
2001	55	39	16	727	508	219
2002	49	37	12	723	538	185
2003	43	33	10	653	500	153
2004	50	40	10	691	499	192
2005	49	38	11	654	480	174
2006	58	40	18	650	472	178
2007	37	25	12	580	401	179
2008	36	30	6	597	415	182
2009	37	30	7	622	477	145
2010	61	40	21	562	406	156
2011	47	35	12	589	437	152

Kilde: Landslægeembedet og Danmarks Statistik

Legale aborter

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 13. Legale aborter

I alt		Kvindens alder								
		14-15	16-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
1977	388	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1978	367	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1979	450	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1980	470	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1981	539	24	55	95	175	79	59	39	12	1
1982	561	24	73	81	152	101	68	45	13	4
1983	576	15	89	102	171	99	54	25	21	-
1984	642	12	91	98	212	125	61	33	10	-
1985	654	20	60	98	207	150	67	31	21	-
1986	748	25	63	118	253	130	88	50	18	3
1987	823	24	63	101	305	173	86	49	17	5
1988	841	25	62	92	300	197	101	46	17	1
1989	894	29	68	101	301	228	104	47	13	3
1990	913	18	63	72	301	245	148	49	16	1
1991	962	30	59	92	294	257	143	67	17	3
1992	921	36	77	71	259	274	128	54	22	-
1993	979	46	77	97	252	258	168	63	16	2
1994	1.002	50	97	94	257	289	147	52	16	0
1995	880	33	72	90	192	271	159	42	21	0
1996	862	40	85	95	176	197	178	66	21	4
1997	843	45	74	77	208	208	162	60	8	1
1998	915	29	85	102	249	210	149	75	15	1
1999	840	23	73	110	192	165	167	86	24	0
2000	944	33	82	128	261	146	186	92	14	2
2001	814	38	101	91	225	139	126	80	13	1
2002	822	31	74	118	246	125	114	80	33	1
2003	869	41	77	114	262	143	113	88	29	2
2004	904	38	93	115	281	157	126	69	23	2
2005	899	45	111	97	266	160	115	81	23	1
2006	904	48	97	119	283	173	83	75	23	3
2007	887	50	91	117	271	187	97	50	22	2
2008	899	44	94	147	283	172	96	44	19	0
2009	799	25	71	135	268	163	77	41	17	2
2010	858	29	93	109	299	177	77	54	19	1

Anm. Evt. aborter blandt 12-13 årige er medtaget i tallene for de 14-15 årige.

Kilde: Landslægeembedet og Grønlands Statistik

Abortkvotient

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 14. Abortkvotient

	Kvindes alder									Samlet abort- kvotient	Generel abort- kvotient
	14-15	16-17	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49		
1977	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1978	...	...	...	...	...	...	...	...	...	886	29,0
1979	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1.073	34,6
1980	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1.059	35,5
1981	18,2	41,9	81,7	67,5	37,5	35,4	40,2	10,4	1,0	1.244	39,3
1982	18,7	56,7	66,0	55,7	45,5	39,9	45,8	10,7	3,7	1.290	39,7
1983	12,7	69,7	79,3	60,0	42,7	30,0	26,4	16,4	-	1.200	39,8
1984	11,6	73,8	77,2	70,6	51,5	31,3	36,9	7,4	-	1.313	43,5
1985	23,0	53,0	78,6	66,6	59,2	33,2	34,3	14,8	-	1.350	44,0
1986	32,3	64,2	97,8	80,5	49,2	42,7	51,2	12,4	2,8	1.582	50,1
1987	33,5	75,4	90,8	95,7	62,6	39,9	46,4	11,6	4,4	1.703	55,2
1988	37,7	83,3	94,7	94,6	67,7	45,2	41,5	11,8	0,8	1.739	56,0
1989	44,0	99,1	122,4	99,5	74,6	44,6	41,4	9,3	2,3	1.890	59,3
1990	25,8	99,4	99,1	107,0	78,4	59,8	42,2	11,4	0,7	1.947	60,5
1991	41,9	94,2	139,2	115,5	82,8	55,4	55,3	11,8	2,2	2.166	64,0
1992	51,1	116,4	116,0	116,0	89,1	48,3	43,0	15,2	-	2.125	62,0
1993	63,8	115,2	157,3	129,6	84,4	61,7	30,9	10,7	1,5	2.266	67,1
1994	65,4	147,5	143,8	149,9	97,7	51,7	24,5	9,9	0,0	2.382	68,7
1995	41,0	109,8	136,7	120,3	98,2	54,2	18,9	12,5	0,0	2.095	60,3
1996	47,5	127,3	145,4	112,9	78,9	60,2	28,0	12,1	3,1	2.116	59,1
1997	53,1	105,9	113,8	134,6	93,4	54,3	24,4	4,4	0,8	2.105	57,8
1998	35,5	118,0	141,0	162,3	106,3	50,3	29,5	8,0	0,7	2.374	62,8
1999	27,5	102,2	145,4	121,4	95,7	59,1	32,2	12,3	0,0	2.154	57,6
2000	37,2	116,2	162,5	159,2	92,6	70,6	33,5	6,8	1,3	2.451	64,6
2001	41,8	140,7	113,3	133,1	90,3	52,2	28,8	6,0	0,6	2.147	55,5
2002	32,6	98,9	149,8	139,5	81,6	52,9	28,4	14,5	0,6	2.150	55,7
2003	40,4	101,2	142,5	143,2	92,6	58,8	31,4	12,2	1,1	2.265	58,5
2004	37,2	115,0	135,2	149,7	98,2	73,4	25,7	9,1	1,1	2.360	60,5
2005	44,6	126,3	111,2	138,1	96,3	71,7	32,2	8,8	0,5	2.302	59,8
2006	47,4	107,7	131,9	144,1	101,3	53,4	32,8	8,7	1,5	2.283	60,2
2007	49,9	99,9	122,9	138,0	106,8	63,3	24,8	8,3	0,9	2.256	59,3
2008	45,9	106,4	154,7	139,6	95,1	63,1	24,8	7,2	0,0	2.263	60,6
2009	27,0	82,0	142,3	126,1	88,0	49,6	26,0	6,7	0,8	1.989	54,1
2010	32,1	108,9	112,6	136,0	92,3	47,3	36,5	8,1	0,4	2.110	58,1

Anm. Evt. aborter blandt 12-13 årige er medtaget i tallene for de 14-15 årige.

Kilde: Landslægeembedet og Grønlands Statistik

Anmeldte smitsomme sygdomme

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 15. Anmeldte smitsomme sygdomme

	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Virussygdomme							
Meningitis 1)	26	28	14	16	22	20	19
Leverbetændelse	2	8	6	0	-	4	
Tuberkulose	44	99	73	60	62	63	116
Levnedsmiddelbåren sygdom	10	1	1	1	5	-	-
Kønssygdomme							
Syfilis	1	1	-	2	-	-	-
Gonoré	515	769	808	747	927	1.105	1.239
Chlamydia 2)	2.094	2.713	2.579	2.369	2.504	2.864	3.007

Anm.: Der foreligger ikke nye tal for 2011 og 2012.

Noter: 1) Antal meningitistilfælde er ændret fra 2000, idet sepsis (blodforgiftning) nu indgår i tallene. 2) Chlamydia var først anmeldelsespligtig fra 1. juli 1996. Det forhøjede antal fundne chlamydiatilfælde i 2005 og efterfølgende skyldes forbedret analysemetode.

Kilde: Landslægeembedet

Konstaterede tilfælde af HIV og AIDS

Denne tabel vil blive opdateret d. 16. oktober 2014

Tabel 16. Konstaterede tilfælde af HIV og AIDS

	Mænd	Kvinder	Børn	Hiv-positive		Aids-diagnoser	Døde	Akkumuleret
				i alt i året	Akkumuleret			
1985	1	-	-	1	1	0	-	-
1986	2	-	-	2	3	0	-	-
1987	4	-	-	4	7	0	-	0
1988	5	2	-	7	14	1	1	1
1989	-	1	-	1	15	2	0	1
1990	5	2	1	8	23	1	1	2
1991	7	6	1	14	37	2	1	3
1992	-	4	-	4	41	3	1	4
1993	1	1	-	2	43	4	2	6
1994	5	2	-	7	50	3	1	7
1995	7	6	-	13	63	1	5	12
1996	2	-	-	2	65	2	2	14
1997	9	3	-	12	77	5	5	19
1998	10	7	-	17	94	6	4	23
1999	3	5	-	8	102	3	4	27
2000	4	3	-	7	109	2	5	32
2001	4	2	-	6	115	5	4	36
2002	5	2	-	7	122	0	5	41
2003	7	4	-	11	133	6	1	42
2004	4	2	-	6	139	2	7	49
2005	4	1	-	5	144	3	3	52
2006	4	1	-	5	149	2	6	58
2007	3	-	-	3	152	0	5	63
2008	1	-	-	1	153	1	6	69
2009	4	2	-	6	159	0	4	73
2010	3	1	-	4	163	0	1	74

Anm.: Der foreligger ikke nye tal for 2011 og 2012.

Kilde: Landslægeembedet

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 statistisk årbog

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Politiit, eqqartuussisoqarneq illersornissamullu tunngasut

Politiit

Politiit

Naalagaaffeqatigiiffiup iluani Kalaallit Nunaat immikkut politeeqarfeqarfiuvoq. Politeeqarfeqarneq aaqqissuussaanikkut Inatsiseqarnermut Ministereqarfiup ataaniippoq.

Nunatsinni Politeeqarfiit nunami immikkoortortanut sisamut immikkoortitaapput, illoqarfinni politeeqarfiit kommuneqarfiit immikkoortinneqarnerattut makkununga immikkoortunngorlugit (kujataaniit):

- Politiit **Kujataani**: Nanortalik, Qaqortoq Narsarlu.
- Politiit **Sermersuumi**: Paamiut, Nuuk, Tasiilaq Ittoqqortoormiillu.
- Politiit **Qeqqani**: Maniitsoq, Kangerlussuaq Sisimiullu.
- Politiit **Qaasuitsumi**: Aasiat, Qeqertarsuaq, Qasigiaanguit, Ilulissat, Uummannaq, Upernavik, Pituffik Qaanaarlu.

Immikkoortuni sisamani politeeqarfiit pingaarnerusut (pisortaqarfiit) ataatigut titagaapput.

Politeeqarfiit toqqaannartumik qitiusumik nalunaarsuiffinnut attaveqarput, soorlu pinerlussimasut nalunaarsugaaffiannut, taamatullu europamiut nalunaarsuiffiinnut Schengen Informations Systemimut (SIS). (Allaaserisaq tassunga tunngaseq ataani atuarneqarsinnaavoq). Pineqartut saniatigut politiit akiliisitsinikkut pineqaatissiinertigut akiligassanik eqqartuussutikkut aalajangersakkanik naammassisitsiniaanissamut anisitsi-nernillu suliassanik naammassinissinnaatitaapput.

Saqitsaannermi suliassat tamaasa suliassaralugit 1. januar 2010-miit Kalaallit Nunaat akiliisitsisarnermut eqqartuussivittaarpoq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup ataani inissisimasumik. Eqqartuussiviup inuit akunnerminni aningaasatigut saqitsaassutaat suliassarai, sulili anisitsinissamut suliassat politiinit suliassaallutik.

Politimestereqarfik, Nuummi inissisimasoq, immikkoortunut pingasunut inissitaavoq: Allaffissornikkut immikkoortortaarfik, periataarnissamut sillimasoqarfik inatsisilerinermillu immikkoortoqarfik.

Politiit nittartagaatigut annertunerusumik paasisaqarit una aqut atorlugu:

www.politi.dk/Groenland

Takussutissiaq 1. Kalaallit Nunaanni politeeqarfinni sulisut

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Politiit katillugit	139	152	170	161	154	137	141
Politiit aalajangersimasumik atorfillit	108	101	114	115	117	109	118
- taakkunanga nunaqavissut	84	71	74	87	87	94	100
- taakkunanga tikisitat	24	30	40	28	30	15	18
Politiinngorniatut ilinniartut	17	30	33	29	27	17	17
Sulinngiffeqarneq, ilinniartiartorsimasut nunaniluunniit tamalaani suliaartorsimasut	14	21	23	17	10	11	6
Sulegataasut allat	167	167	161	153	158	155	161
Politiit ikiortit	48	44	46	48	50	49	48
Kommunefogedit ikiortillu	61	64	56	49	48	44	44
Sulisut inatsisilerisut	8	8	8	7	7	8	9
Allaffinni sulisut	29	30	30	28	32	33	39
- taakkunanga nunaqavissut	25	27	28	25	30	31	36
- taakkunanga tikisitat	4	3	2	3	2	2	3
Angallatini inuttat	21	21	21	21	21	21	21

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni politimesteri

Takussutissiaq 2. Politiit suliaat assigiinngitsut

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Amerlassusaat							
Passinik tunniussinerit	2.626	3.162	3.597	5.989	3.731	3.191	3.000
Biilnik angallassinnaanermut allagartat tunniunneqartut	1.303	1.283	1.486	2.054	1.938	1.795	1.447
Mio. kr.							
Ukiumut akiliisitsissutit	6,4	6,1	7,6	7,6	7,0	7,1	8,9
Ukiumut akiliisitsissutit akilernerqarsimasut	4,2	3,8	3,4	4,0	4,0	3,7	4,4
Akiliisitsissutit akilernerqarsimanngitsut	19,8	19,3	20,0	20,3	13,6	14,1	15,0
Arsaarinnissutit	5,6	2,8	2,7	2,2	1,2	2,4	1,7
Arsaarinnissutinut akiligassat katillugit	10,1	13,7	15,9	15,7	17,9	21,7	17,8
Amerlassusaat							
Tigusaasimasut il.il.	1.523	1.495	1.118	1.215	1.258	1.728	1.755
Aalakoortut	589	613	563	558	525	739	516
Tigummigallagassanngortitsinerit 2)	160	181	232	190	200	199	161
Isertitsivimmiittut	70	95	95	29	45	41	23
Ullut atugassat 1)							
Ullut amerlassusii - tigummigallagassanngortitsinerit	5.934	4.539	3.223	1.538	981	750	363
Ullut amerlassusii – isertitsivimmiinnerit	1.048	702	1.260	78	94	102	28
Angallassinerit	273	244	242	134	229	205	248
Atorfimmi suliaasaqarluni angalanerit	1.109	1.177	732	819	332	594	593
Naalakkerneqarluni (tassunga ilaavoq ilinniartimmiinnerit)	1.984	2.187	2.276	1.933	3.445	3.274	2.300

Nassuiaat: 1) Taaguut manddage ullormut inummut ataatsimut tunngatinneqarpoq. Tassa imaappoq, politiit marluk atorfimmi suliaasaqarlutik ulluni pingasuni angalasut inummut ataatsimut ullunik arfinilinnik atuinerit naleqartoq. 2) Tigummigallagassamik nuussineq marloriaammik nalunaarsuinerimik kinguneqartarpoq. Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

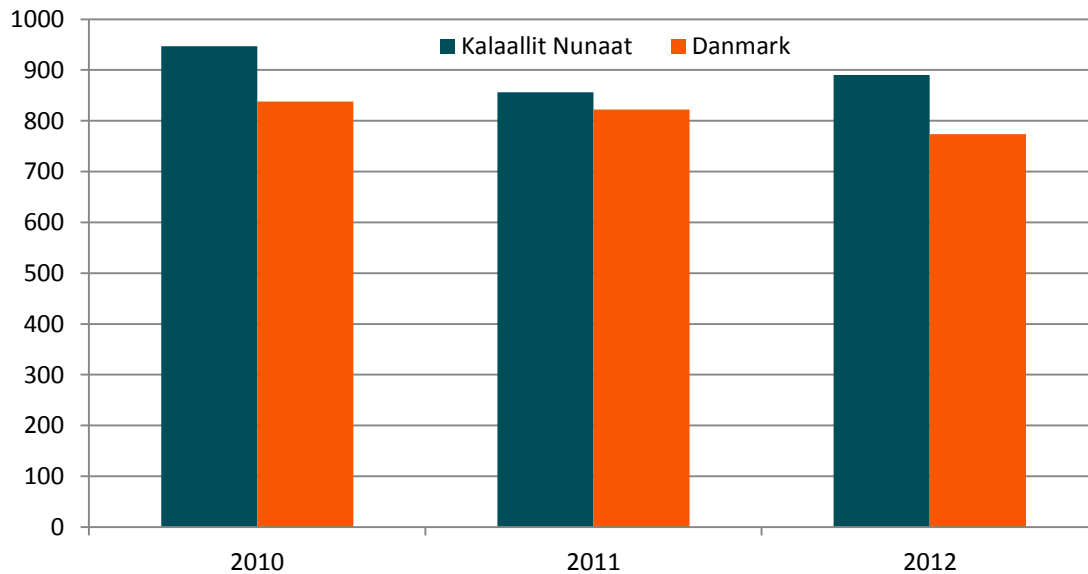
Pinerluttulerinermi inatsit

Pinerluttulerinermi inatsit

Inatsisiliorneq inatsiseqarnernut marlunnut agguarneqarsinnaavoq, tassalu pinerluttulerinermut inatsisit allatigullu inatsiseqarneq.

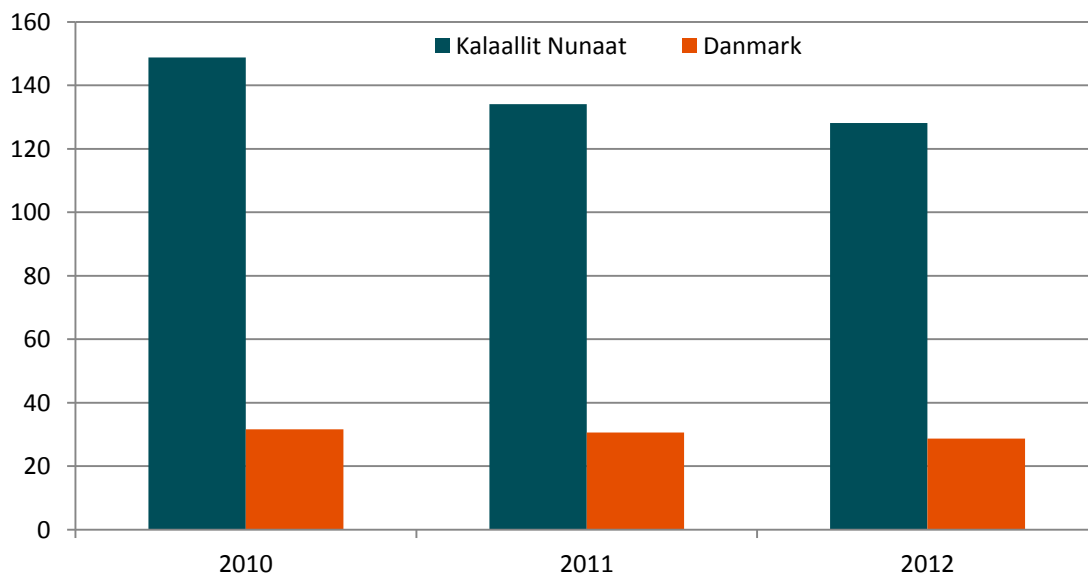
Pinerluttulerinermi inatsisip siulliusutut pingaarnertullu atuuffigai pisortani atorfillit eqqunngitsiliorfigineqartarneri, ilaqutariit iluanni pinerluuteqartarnerit, kinguaassiutigut pinerluttarnerit, inuunermut timimullu pinerluttarnerit pisuussutigullu pinerluttarnerit.

Titartagaq 1. Innuttaasut 1.000-iugaangata nalunaarutiginninnerit Danmarkimut sanilliullugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarks Statistik

Titartagaq 2. Innuttaasut 1.000-iugaangata toqutsilluni timimillu pinerliilluni pinerluttuliornerit Danmarkimut sanilliullugu

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik aamma Danmarks Statistik

Takussutissiaq 1. Pinerluttulerinermik inatsimmik unioqqutitsineq

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Pasineqartut 15-ilineqanngitsut	Pasineqartut 15-ilineqanngitsut
Pinerluttulerinermik inatsit katillugit	5.998	5.540	5.141	5.251	5.348	4.844	5.053	3.618	73

Pisortani oqartussanik narrunarsaanerit	82	91	100	93	89	100	78	66	0
Ilaqutariinni pinerluttuliornerit	13	10	5	5	8	1	2	2	0
- taakkunannga ilaqtutamik atoqateqarnerit	10	7	4	5	8	1	2	2	0
Arnerinikkut/anguserinikkut pinerluttuliornerit	488	462	391	331	371	313	279	229	6
- taakkunannga pinngitsaaliinerit pinngitsaaleeriarnerillu	196	159	164	119	159	124	134	109	1
- takkunanga meeqqanik 15 inorlugit ukiulinnik kinguaassiutitigut atoqateqartarnerit	109	121	82	63	60	71	50	41	2
- taakkunannga ileqqussaannngitsuliortitsinerit	2	1	0	0	1	1	4	4	0
- taakkunannga kannguttaalliorfiginninnerit	177	176	136	145	145	109	87	71	3
Inuunermut timikkullu pinerluttuliornerit	851	863	880	852	840	759	727	659	3
- taakkunannga toqutsinerit	8	8	8	9	11	1	7	12	0
- taakkunannga toqutseriarnerit	12	17	22	21	24	19	12	13	0
- taakkunannga persuttaanerit	821	808	833	812	789	730	704	628	3
Pigisanut nalilinnik pinerluttuliornerit	4.128	3.644	3.382	3.603	3.654	3.332	3.631	2.370	64
- taakkunannga illunik ammarterinerit	921	666	541	741	821	672	826	572	22
- taakkunannga tillinniarnertit	1.846	1.714	1.695	1.614	1.644	1.553	1.645	1.054	22
- taakkunannga aserorterinerit	818	798	749	774	771	664	667	291	8
- taakkunannga atortunik tillinnerit 1)	334	291	220	312	259	253	275	257	9
Pinerluttulerinermi inatsisip sinnerani	436	470	383	367	386	339	336	292	0

Nassuiaat: 1) Atortunik tillinneritni cykelit snescooterillu taamaallaat ilanngunneqartarput tillittoq paasineqaraangat.

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarneq

Immikkut inatsiseqarnermi pineqarput angallannermut inatsit, ikiaroorniutit pillugit inatsit, ikuallannermut inatsit, politiit ileqqoreqqusaat, akileraarnikkut aammalu akitsuusiisarnikkut inatsit, avatangiisinut aalisarnermullu inatsisit.

Takussutissiaq 1. Immikkut inatsimmik unioqqutitsineq

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Pasineqartut	Pasineqartut 15- liineqanngitsut
Immikkut inatsisiliani katillugit	1.552	1.481	1.464	1.588	1.917	1.554	1.620	1.428	2
Immikkut inatsisiliat angallannermiinatsit ilaatinngu	904	887	842	744	851	755	836	715	0
Angallannermi inatsit	648	594	622	844	1.066	799	784	713	2
- taakkunannga aalakoorluni biilermerit	140	125	147	119	124	105	94	98	0
Angallannermi ajutoornerit katillugit	195	166	158	153	176	142	128	68	0
Aalakoorluni angallannermi ajoqusernerit	146	117	125	135	130	97	94	34	0
Aalakoorluni angallannermi ajoqusernerit	49	49	33	18	46	45	34	34	0
Ikiaroorniutit pillugit inatsit	477	550	551	543	503	468	567	529	0
Ikuallattoornaveersaarneq illuutillu pillugit inatsit	68	40	37	28	44	15	21	12	0
Politiit ileqqoreqqusaat	96	98	70	2	84	99	91	94	0
Akileraarutitut akitsuutillu pillugit inatsit	7	7	7	11	5	2	2	1	0
Avatangiisit pillugit inatsisip	9	8	4	7	6	7	2	0	0
Aalisarneq pillugu inatsisip	83	32	31	23	60	33	8	2	0
Immikkut inatsisip allat	164	152	142	130	149	131	145	77	0

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik

Pinerluttarnermut inatsit allatigullu inatsiseqarnek, Kalaallit Nunaannut immikkut tunngasunik paasisaqarit uku aqqut atorlugu: www.folketinget.dk aamma www.naalakkersuisut.gl

Ujaasisarnerit annaassiniartarnerillu

Politiit annaassiniarneq pisussaaffigaat tassalu nuna tamakkivillugu sinerissallu imartaata qanituani ujaasinerit annaassiniarnerillu pisussaaffigaat.

Arktisk Kommandop immakkut annaassiniarneq pisussaaffigaa, Statens Luftfartsvæsenili timmisartutigit annaassiniarneq pisussaaffigalugu, tassalu timmisartutigit inunnik ajornartorsiortunik ujaasinerit annaassiniarnerillu. Annaasiniarnerni atorneqartarlutik politiit angallataat, timmisartut qulimiguulillu, umiatsiaaqqat aalisariurillu inunnit pigineqartut ataasiakkaatigit attartorneqartartut taamatullu Artisk Kommandop sakkutooqatigiivi. Politiit imarsiornikkut sisamanik saviminiusunik umiarsuaqarput, aallaavittut Nuummi, Qaqortumi, Maniitsumi Sisimiunilu angerlarsimaffeqartut.

Statens Luftfartsvæsenimut tunngasunik paasisaqarit una aqqut atorlugu: www.slv.dk

Inuit saqitsaassutaat

Politiit inuit piumasaqaataannik pinngitsaaliilluni akiliisitsiniartarneq akisussaaffigaat. Pisortatigit piumasaqaatit akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup qitiusumik akiliisitsiniarnermik aqutsisoqarfianiit ingerlanneqartarput.

Takussutissiaq 2. Inuit eqqartuussisutigit suliassiissutaat

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Amerlassusaat							
Inuit eqqartuussisutigit suliassiissutaat il.il. katillugit	10.156	7.127	6.441	6.606	3.857	3.468	4.134
- taakkunannga ataassarsiuussinerit	699	652	678	739	717	629	639
- taakkunannga inunnut eqqartuussutit naamassitsiniaanerit	3.545	2.526	1.997	2.653	34	16	3
- taakkunannga akiliisitsinikkut eqqartuussutit naamassitsiniaanerit	3.411	1.369	1.540	1.424	1.307	1.176	1.463
- taakkunannga pinerlineqarsimasut taarsiivigitinnissaannut suliat	433	249	296	312	136	207	259
Akuersissutit	768	818	773	669	781	766	584
- taakkunannga sakkunut akuersissutit	16	26	12	12	19	39	28
- taakkunannga ilisimasassarsiornermut akuersissutit	107	92	94	88	99	95	76
Toqunerit toqungasullu nassaarineqartut pasinartut	78	82	68	66	64	56	63
- taakkunannga toqutsinerit persuttaanikkullu toqutsinerit	8	9	4	8	9	1	4
- taakkunannga ipisimasut	8	13	5	12	16	0	3
- taakkunannga aallartoornikkut toqusut	1	2	0	1	1	1	0
- taakkunannga angallannermi ajutoorlutik toqusut	2	0	2	1	2	0	1
Imminorerit	58	37	31	36	60	52	28
Pinngitsaaliilluni unitsitsinerit	37	34	51	41	36	30	42
Ujaasinerit annaassiniaanerillu	114	153	146	157	105	86	77
- tassaniilluni immakkut SAR malillugu ujaasineq	...	...	...	...	...	41	24
- tassaniilluni nunakkut SAR malillugu ujaasineq	...	...	...	...	...	6	8
- tassaniilluni SAR malillugu annaassiniarnermik pilersitsineq	...	...	...	...	...	12	26
- tassaniilluni ujaasineq/maqaasisamik imaluunniit ajunaarsimasorisamik	...	...	...	...	...	25	13
- tassaniilluni ujaasineq/paaqqinniffimmit qimaguttumik eqqartuussaangitsumik	...	...	...	...	...	1	1

- tassaniilluni ujaasineq/najukkamit qimaguttmik	...	...	...	...	...	1	2
Anerlarsimaffinni meerartaqanngitsuni eqqissiviilliorerit	3.695	3.712	2.788	3.685	2.635	2.392	2.438
Angerlarsimaffinni meerartaqartuni eqqissiviilliorerit	610	505	413	551	442	444	459
Imigassartorsimavallaartut	1.953	2.017	1.711	1.423	1.162	1.026	1.128

Saqitsaanermi suliassat tamaasa suliassaralugit 1. januar 2010-miit Kalaallit Nunaat akiliisitsisarnermut eqqartuussivittaarpoq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup ataani inissisimasumik. Eqqartuussiviup inuit akunnerminni aningaasatigut saqitsaassutaat suliassarai, sulili anisitsinissamut suliassat politiit suliassaallutik. Najooqutaq: Kalaallit Nunaanni Politimesteri

Kalaallit Nunaanni Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit

Pinerlutsaaliuinnermut Siunnersuisoqatigiit Politimesteri siulittaasoraat, allattoqarfittaaq aaqqissuusaanikkut Politimestereqarfiup ataani inissisimavoq. Siunnersuisoqatigiinnut tunngasunik annertunerusumik paasissutissanik ukiumoortumik nalunaarusiaq www.pisiu.gl iserfigalugu pissarsisoqarsinnaavoq.

Nunanik assigiinngitsunik suleqateqarneq

Kalaallit Nunaat Schengenimi suleqatigiinnermut akuuvoq taamatullu Europami Schengen Informations Systemimut (SIS) atalluni. Ataqtatigiimmik aaqqissuussineq tassaavoq nunamut isilernerimi pinerluttunik inunnillu akaarinngisanik nalunaarsuuteqarfik. Kalaallit Nunaat 2001-mili inunnik nunanit allanit Schengenip avataaneersunik iserniartunik nakkutilliilluni. Schengen pillugu suleqatigiinnermut tunngasunik paasisaqarit una aqut atorlugu: www.eu-oplysningen.dk/emner/schengen/

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit 1. januar 2010-miit tassaapput Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik kredsritteqarfiillu sisamat, (Qaasuitsup Kredsretia, Qeqqata Kredsretia, Sermersuup Kredsretia taamatullu Kujalliup Kredsretia). Matumani 8-pingasut atorfilinnik inuttallit. Eqqartuussiveqarfik 80-it missaannik sulisoqarpoq. Eqqartuussisoqarfiup sulisorivai inuit 80-it missaat.

Januarip aallaqqaataani 2010-miit nunatsinni eqqartuussisarnermut inatsit immikkoortumigut pingaarutillsigut allannguuteqarpoq, allannguinnermi Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik pilersinneqarpoq. 2010-mi siunissamilu kisitsisitigut nassuiaasiomerit Kredsrettini, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi taamatullu Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfiani naatsorsorneqartalissapput.

Tamatumunngalu atatillugu 1. januar 2010-miit eqqartuussummik naammassisitsiniaanermi suliassat Kredsrettinut isumagisassanngortinneqarput, kisitsisitigullu nassuiaasiomerim pineqartut nutaamik suliap suuneranik taaguuserlugit nalunaarneqartalissallutik.

Eqqartuussiviit

Aallaaviuvoq suliassat tamarmik eqqartuussivinni aallartinneqartarneri.

Eqqartuussivinni eqqartuussisut eqqartuussisoqarfiit eqqartuussisut ilinniartitaanerannik ilinniarsimasuupput, imaluunniit inatsisilerituutut ilinniarsimasuullutik.

Suliassaq inatsisilerinikkut ajornakusoorpat, eqqartuussisup – immaqa suliameqataasup aappaanit kajumissaarneqarnikkut – Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmut suliassaq innersuussinnaavaa, tassani eqqartuussisut tamarmik inatsisilerituujummata. Suliaq tassani eqqartuussivimmi siullertut suliarinneqaarfiusutut suliarineqassaaq, tamatumalu kingorna nunap eqqartuussisuuneqarfianut suliareqqitassanngortinneqarsinnaalluni. Eqqartuussiviup Eqqartuussutai aalajangiineriluunniit tamarmik nunap eqqartuussisuuneqarfianut ingerlateqqitassanngortinneqarsinnaapput. Kredsretimi nalinginnaasumik inuit akornanni saqitsaannerit kredsdommerimit aalajangiiffigineqartarput, pinerlunnermulli suliaappat, tamanna kredsdommerimit eqqartuusseqataasartunillu marlunnit aalajangiiffigineqartarpoq. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik Danmarkip Eqqartuussiveqarfiata ataani inissisimavoq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik eqqartuussiviuvoq suliassaasalu pingaarnersaat tassaallutik eqqartuussivittut siullertut suliarissallugit suliassat ima ajornakusoortigisut, pinngitsoorani eqqartuussisoq inatsisilerituujusariaqarluni.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimiittut inatsisilerituut siunnersuisarput eqqartuussivinnik, inatsisilerinermut tunngasunik apeqquissaqaraangata.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup aallaavittut suliassarai akiliisinnaajunnaarnermut tunngasut suliassat - assersuutigalugu akiliisinnaajunnaarnerit aamma akiitsunik aaqquissuussinerit. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup suliaasa ilagivaat pisinnaatitaaffiit nalunaarsornerat.

Eqqartuussiviit saqitsaannermik suliassat aamma pinerluttulerinermik suliassat Kalaallit Nunaanni

Eqqartuussivimmut innersuussinnaavaat, taakku ajornakusoortuuppata imaluunniit tunngaviusussamik aalajangiiffigineqartussaagaangaata. Saqitsaannermi suliameqataasup qinnutigisinnaavaa suliassaq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi suliarineqarnissaa, suliaq pineqartumut annertuumik killiliisuuppat. Tamanna pinerluttulerinermi suliassani atuutinngilaq.

Eqqartuussivimmi suliassat suliarineqarnerisa aamma eqqartuussivinnik ilitsersuisarnerup saniatigut, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup akisussaaffigaa eqqartuussisoqarfinni ilinniartitsineq.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarfiup ulluinnarni aqutsisoqarnermut immikkoortortaqarfimmigut eqqartuussisoqarfiit tamaasa sullitarai.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia kredsretip imaluunniit Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup naammassillugit aalajangiiffigisai suliarisarpai, taamatullu eqqartuussisarnermik inatsit malillugu Eqqartuussisuuneqarfimmut nangeqqitsitsivittut suliaqartarluni. Taakku saniatigut ataatassaassiuinermi suliaassat siullermeerutaasumik suliarisarlugit. Taamatuttaaq Eqqartuussisuuneqarfiup pinerlunnermut suliat nangeqqinneqartussatut naliliffigisassat oqaaseqarfigisarpai.

Kredsretip imaluunniit Eqqartuussiviup suliat eqqartuussinikkut aalajangiiffigisaat Eqqartuussisuuneqarfimmut nangitseqqinneqarsinnaapput. Aalajangiiffigisallu allat Eqqartuussisuuneqarfimmut suliaassat saqqummiunneqarsinnaallutittaaq. Aalajangiiffigisat allat pineqartut aalajangiinernik taaneqartarput (siusinnerusukkut eqqartuussinikkut aalajangiinernik) peqqussutilluunniit. Aalajangiinernik Eqqartuussisuuneqarfimmut suliaassat saqqummiussineq pisarpoq Eqqartuussisuuneqarfimmut aalajangiinernik suliareqqitassanngortitsinikkut.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfia Nuummi eqqartuussisarfeqarpoq, kisiannili eqqartuussivimmi suliaassat aamma suliarineqartarput eqqartuussiviit eqqartuussivigisartagaanni, tamanna pisariaqaraangat.

Eqqartuussutit suliaassani, Kalaallit Nunaata Eqqartuussisuuneqarfianit suliarineqartut, oqaatigineqartussaapput kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunnerini, suliaassat aalajangiiffigisassanngortinneqarneriniit.

Suliaq nunap eqqartuussisuuneqarfiani aalajangiiffigineqaraangat, taamaallaat Eqqartuussiviit qullersaannut suliareqqitassanngortinneqarsinnaapput, suliaq immikkut illuinnartuuppat. Taamaaliortoqassappat ingerlatitseqqinnissamik aalajangiisartut akuersissutaat pisariaqarpoq.

Kalaallit Nunaata eqqartuussisoqarfianik annertunerusumik kalaallisut danskisulluunnit allatanik paasisaqarusukkuut nittartagaq una takuuk: danskisut www.domstol.gl – kalaallisut www.eqqartuusivik.gl

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut

Pinerluttunik Isumaginnittut ukioq 2013-mi init isertitsiviit 155-it inissiaatigaat, Nuummi 66-it, Ilulissani 19-it, Sisimiuni 30-it, Tasiilami Aasiannilu 15-it Qaqortumilu 10-it. Taakkununga ilaallutik Kangerlussuarmi utaqqiisaasumik inissiat 30-it, pilersaarut malillugu septembarimi 2014 matusussat. Nalinginnaasumik isertitsiviit taaneqartarput ”Pineqaatsissinneqarsimasunut Isertitsivik”, ukiunili kingullerni isertitsiviit pineqaatsissinneqarsimasunuinnaq inissaqartitsinnigillat,

pineqaatsissinneqarnissaminnullu tigummigallagaasunut
amerliartortunutaaq inissaqartitsillutik.

Taakkua saniatigut Sisimiuni nerisaqarluni isumagineqarlunilu
inisimmavimmik 9-nik inissalimmik ingerlatsiveqarpoq,
pineqaatsissinneqarnermik naammassinnilersunuunerusoq atorneqartumik.
Nuummi isertitsivik 2017-mi nutaamik isertitsivittaassaaq, ammasumik,
matoqqasumik, naammassinnilersunullu immikkoortortalimmik.
Taamatuttaaq Pinerluttunik Isumaginnittut KiF-feqarfinnik
(Pinerluuteqarsimasunik Isumaginnittoqarfik) nunami tamani
siammarsimasunik immikkoortortaqaqfeqarpoq. Immikkoortortaqaqfiit
pingaarnertut suliassaraat eqqartuussiveqarfiit atugassaannik inuk pillugu
nassuiaasiornert, nakkutigisaanissamut inuiaqatigiinnullu sullissinissamut
eqqartuussissutinik naammassinninnissaq misiligutaasumillu iperagaasunik
nakkutilliinissaq.
Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut danskit naalagaaffiannit
ingerlanneqarput ukioq 2010-miillu allaffissornikkut Nuummi
Pisortaqarfimmit aqunneqarluni, Danmarkimi Inatsiseqarnermut
Ministereqarfiup ataani inissisimasumit (Direktoratet for Kriminalforsorgen).
Nunatsinni pineqaatsissineqarsimasunut isertitsiviit nittartagaq
www.kriminalforsorgen.gl iserfigalugu misissukkit.

Illersornissaq

Illersornissaq

Illersornissaq danskit nalagaaffiata akisussaaffigaa. Illersornissaq
Namminersorlutik Oqartussanit akisussaaffigineqalersinnaanngitsaq
Namminersorlutik Oqartussat inatsisaanni allaqqavoq.

Grønlands Kommando (GLK) Arsuup kangerluata qinnguani
Kangilinnguaniittoq (Grønnedal). 31. oktober 2012 Grønlands Kommando
matuneqarpoq. Paarlattuanik Nuummi inissisimasooq Arktisk Kommando
pilersinneqarpoq. Arktisk Kommando Illersornissamut Qullersaqarfiup
(Forsvarkommandoen) ataani inissisimavoq, Arktisk Kommando-lu pisortaa
illersornissamut pisortap ataani inissisimalluni.

Malittuani Kalaallit Nunaanni kiffartuussiviit pineqartut Kalaallit Nunaanni
Illersornissamut Qullersaqarfiup ataani inissisimapput. Tassaallutillu Station
Nord, slædepatruljen Sirius Daneborg-imi qullersaqarfeqartut, Forsvarets Vagt
Mestersvig, Luftgruppe Vest, Kangerlussuarmi administrationselementi kiisalu
Kalaallit Nunaanni Logistik Center Aalborgimi mittarfeqarfimmi
inissisimasooq. Taakku saniatigut Arktisk Kommando attaveqarpoq Thule Air
Basemi inissisimasumi.

Arktisk Kommandop sorsunneqartinnagu pingaarnertut suliassaraa
nakkutiginninneq namminersortuunermik atortuutitsineq. Suliassat allat
ilaatigut taaneqarsinnaapput aalisarnermut killeqarfinnik nakkutilliineq,
ujaasinerit annaassiniarnerillu, imartatigut avatangiisinik nakkutilliineq

mingutsitsinernillu akiuineq, imaatigut uuttortaaneq kiisalu inuiaqatigiinnut kalaallinut ikorfartuineq.

Sakkutuut qimussimik nakkutilliisut "Siriusip" suliassaraa, nunamut oqartussaassuseqarnermik atuutitsineq pinerluttaalisitsisutullu oqartussaassuseqartutut nunami allanngutsaaliukkami ilisimasassarsiornernik eqqissisimatitsinermilu aalajangersakkanik nakkutiginninneq taamatullu nunami alapernaarsuineq.

Illersornissaqarfiup Station Nordip pingaarnertut suliassaraa mittarfeqarfiup ukioq naallugu ammatinneqarnissaa aammalu illusiffissaqarnermi pisariaqartitanik ukioq naallugu isumaginninnissaq suliarissallugu, Kalaallit Nunaanni Illersornissakkut sakkutooqatigiit taperserlugit. Matumani pingaartutut tapersissallugit Qimussimik alapernaarsuisoqatigiit SIRIUS aammalu Kitaani illersornissakkut Timmisartortortoqatigiit. Pisussaaffiit saniatigut Station Nord nunap ilaani danskit oqartussaassusiannik nittarsaasseqataavoq Kalaallit Nunaanni Politimesteri sinnerlugu politiitut pisinnaaffeqartitaalluni, Nunami Eqqissisimatitami Station Nord aallaavigalugu tikeraartunut. Taamatuttaaq Station Nord Nunap Avannaarsuani ilisimasassarsiortunut ikorfartuutaavoq, aammalu Danmarks Meteorologiske Institutimut nalunaarsuutinik katersuilluni.

Illissornissakkut pigaartoqarfik Mestersvig pilersuisoqarfittut inissisimavoq, inuit marluk ukioq naallugu ingerlatassatut akisussaaffigisaat. Iluarsaassinerit suugaluartut suliarissavaat, sunik tamanik pilersornissaa isumagissavaat, qamutit assigiinngitsut motorillit ingerlassinnaassavaat, timmisartunut miffissaqarnissaq mititsinissarlu isumagissavaat, radiolerisinnaassapput, ilisimasassarsiornernillu il.il. nakkutigissallugit.

Takussutissiaq 1. Illersornissaqarfiup Kalaallit Nunaannut tunngatillugu aningaasartuutaat

	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012
	Mio. kr.						
Aningaasartuutit katillugit	295	278	260	228	410	499	581
Aalisarnermi nakkutilliisut katillugit	236	213	197	159	292	387	435
Sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliinerat 1)	151	184	127	111	255	309	349
Sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliinerannik tunngasumik tapertaaneq 2)	31	12	12	13	11	12	18
Sakkutuut timmisartoq atorlugu aalisartunik nakkutilliinerat 3)	10	12	11	12	26	66	68
Sakkutuut timmisartoq atorlugu aalisartunik nakkutilliinerannik tapertaaneq 4)	44	5	47	23	0	0	0
Kalaallit Nunaanni Sakkutooqarfik 5)	41	44	42	47	78	80	104
Sirius ilaalu ilanngullugit	12	15	17	17	23	22	27
Mittarfeqarfiit	6	6	4	4	17	10	15

Malugiuk: 2012-imi aningaasartuutiniipput pingaarnertut suliassat nakkutilliinermik oqartussaassusermillu nittarsaanermik, aalisarnermik nakkutilliinermik kiisalu ujaasinerik annaassiniarnermillu isumaginniarnermi aningaasarututit tamarmiusut. Taakkununga ilanngutissapput silasiorfinnik sullissineq, sikunik alapernaarsuineq, avatangiisimik nakkutillinermi peqataaneq aamma mingutsitsinermik akiuineq, immamik uuttortaaneq il.il. Aningaasartutini tamani akissarsiat aningaasartuutini tamani akissarsiat aningaasartuutillu allat ilaapput. Kistsisit tamarmik 2007-imersut aningaasartuutit tamaasa ilanngullugit naatsorsorneqarnikuupput aamma kalaallit Nunaanut attuumassuteqartunik oqartussat ingerlatsinerat pillugu kistsisit pingaarutillit tunngavigalugit

naatsorsorneqarsimallutik. Tapersersuilluni ingerlataqarneq immikkoortillugu naatsorsorneqartarunnaarpoq, tassa tamanna sulianut ingerlatamut akilerneqartarmat ingerlatsinermilu aningaasartuutitut ilaatinneqarluni. Qimussimik alapernaarsiusoqatigiit Sirius aamma Station Nord Grønlands Kommandop aqqissuussaananeranut ilaapput. Atortunik soorlu umiarsuarnik timmisartunillu nalikilliliineq aserfallatsaaliinerlu ukiut ingerlanerini annertuumik nikingatitsilersinnaasarput, assersuutigalugu umiarsuarnik nakkutilliissutinik iluarsaassinerit aserfallatsaaliinerillu ukiut akornanni aningaasat millionit marlunnik kisitsisitaqarlutik nikerarsinnaapput.

Nassuiaatit:

- 1) Tassaniipput umiarsuarnut toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu aningaasartuutit, tassunga ilanngullugit nalikilliliinerit aserfallatsaaliinerillu. 2) Tassaniipput Frederikshavnimi 1. Eskadremi Pisortamut Umiarsuarmioqatigiinnullu toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu aningaasartuutit. 3) Tassaniipput timmisartunut atuinermut naleqqiullugu toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu aningaasartuutit aamma Ålborgemi Air Transport Wing-imi tapersersuisarneq. 4) 2007-imiit nassuiaat 3-mi ilaatinneqartut. 5) Tassaniipput Grønlands Kommandomik ingerlatsinermi tassungalu atatillugu ingerlataqarnermi aningaasartuutit tamarmik Sirius aamma Station Nord ilanngunnagit.

Najoqqutaq: Forsvarsministeriet

Nittartagaq takuneqarsinnaasoq

Kalaallit Nunaanni illersornissaq pillugu annertunerusumik

paasisaqarusukkuut nittartagaq una takuuk: <http://forsvaret.dk/GLK/>

Inuit 10.000-iugaangata nalunaarutiginnittarnerit Danmarkimut sanilliullugu

Inuit 10.000-iugaangata nalunaarutiginnittarnerit Danmarkimut sanilliullugu

	Kalaallit Nunaat			Danmark		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nalunaarutiginninnerit	5.348	4.844	5.053	464.043	458.668	433.545
Innuttaasut amerlassusaat (ukiup naanerani)	56.452	56.615	56.749	5.534.738	5.580.516	5.602.628
Inuit 10.000-iugaangata nalunaarutigineqartut	947	856	890	838	822	774

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Danmark Statistik aamma Kalaallit Nunaanni Politiit

Inuit 10.000-iugaangata annersaanerit Danmarkimut sanilliullugit

Inuit 10.000-iugaangata annersaanerit Danmarkimut sanilliullugit

	Kalaallit Nunaat			Danmark		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Nalunaarutiginninnerit	840	759	727	17.482	17.098	16.061
Innuttaasut amerlassusaat (ukiup naanerani)	56.452	56.615	56.749	5.534.738	5.580.516	5.602.628
Inuit 10.000-iugaangata nalunaarutigineqartartut	148,80	134,06	128,11	31,59	30,64	28,67

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik, Danmark Statistik aamma Kalaallit Nunaanni Politiit

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2013 ukimoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Kulturi, qaamarsaaneq ilageeqarnerlu

1. Kulturi

Katersugaasiviit allagaateqarfiillu

Kalaallit kulturiat kalaallillu inuiaat pillugit oqaluttuarisaanikkut takussutissartaat Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianniillu sumiiffinnilu katersugaasivinnit aqunneqarput.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu nuna tamakkerlugu itsarnisarsiornerup, eqqumiitsuliornerup kusanartuliornerullu iluini suliassaqarpoq.

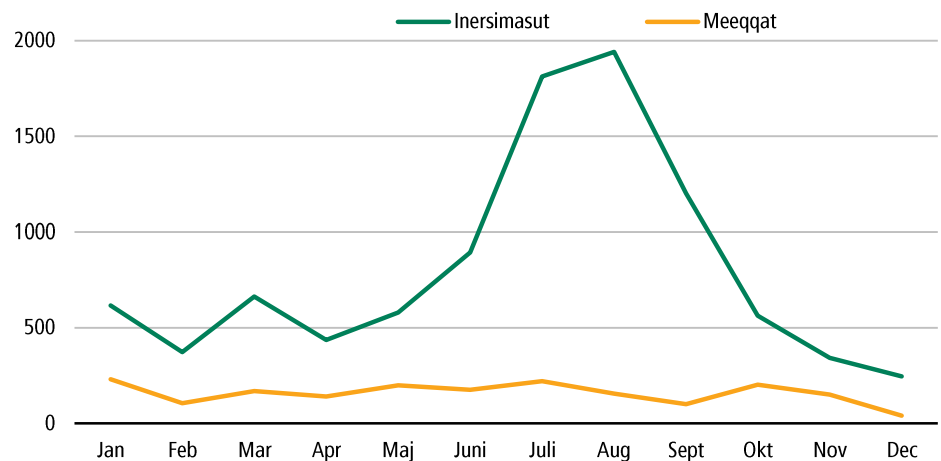
Nunatta Allagaateqarfia Kalaallit Nunaanni pisortat suliffeqarfiutaannit inuinnarniillu allagaateqarfimmi toqqorneqartussanik tigusaqartarpoq, oqaluttuarisaanikkullu takussutissat nalunaarsorneqarlutillu paarineqartarput tamanullu takusassiarineqartarlutik. Allagaateqarfik jannuaarip aallaqqaataani 2013-mi ilisivinnik 3.942 meterinik takissuseqartuni toqqortaateqarpoq.

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu pillugu paasisutisat erseqqinnerusut uani takuneqarsinnaapput: www.natmus.gl

Titartakkami 1.1-mi Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu 2013-mi isersimasut takutinneqarput. Ukiuni kingullerni arlaqartuni Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu isersimasut amerlassusaat [tabel 1](#)-mi takuneqarsinnaapput.

Illoqarfiit 15-it nammineerlutik katersugaasiveqarput, amerlanertigut nunasiaanerup nalaani illuutini oqaluttuarisaanermut attuumassuteqartuni.

Titartagaq 1.1. 2013-mi Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu isersimasut

Najoqqutaq: Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Nunatta isiginnaartitsisarfia

Nunatta Isiginnaartitsisarfiata anguniagaraa isiginnaartitsisarnerup iluani illuinnarsiortuunngitsumik eqqumiitsuliornikkut qaffasissumik pitsaassuseqartunik isiginnaartitsissutininik sanasarnissaq. Nunatta Isiginnaartitsisarfiata aallaavittut suliassai kalaallit kulturiannik ileqquinillu tunngaveqartussaapput peqataanillu meeqqaniit utoqqarnut tamatigoortumik oqariartuuteqarsinnaaneq isumagissallugu.

Nunatta Isiginnaartitsisarfiata suliai isiginnaartitsinerit aqqutigalugit kikkunnut tamanut saqqummiunneqartassapput, soorlu angalalluni isiginnaartitsiartornikkut, radiokkut tv-kullu aallakaatitsinikkut immiussanillu tuniniaanikkut.

Nunatta Isiginnaartitsisarfiata suliassaraa isiginnaartitsisartunngorniarfik aqqutigalugu isiginnaartitsisartussanik ilinniartitsinissaq.

Erseqqinnerusumik paasissutissat uani takukkit: www.nuis.gl

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik Namminersornerullutik Oqartussat/Namminersorlutik Oqartussat ingerlataraat. Ilinniarfimmi ilinniartut assilioriaatsinik ilisimasassanik tunngaviusumik periaatsinillu ilinniartinneqartarput. Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfimmi ilinniartut amerlanertigut ilusilersuisartutut assilissanillu eqqumiitsuliortutut ingerlaqqittarput. Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfimmi ilinniartuusarneq assilialiornermut ilinniarfimmi, eqqumiitsuliornermut ilinniarfimmi, ilusilersuisarnermut ilinniarfimmi assigisaanniluunniit ilinniartunngornissamut tapiiffigineqarnissamik periarfissiivoq.

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.naalakkersuisut.gl

Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliortut Kattuffiat KIMIK

Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliortut Kattuffiat assilialianik eqqumiitsuliortut Kalaallit Nunaanni najugaqartut salliutinnerullugit peqatigiiffiuvoq. Peqatigiiffiup anguniagaa tassaavoq eqqumiitsuliortut soqutigisaannik ilaasortallu saqqummersitsinissaannik assigisaannillu suliaqarnissaq.

Eqqumiitsuliortut kattuffiata KIMIK-up ukiut 15-it piusimanera nalliuttorsiutigalugu 2011-mi aasakkut Nordatlantens Bryggemi Sila qulequtaralugu ilaasortat aqqanillit saqqummersitsipput.

Kalaallit Nunaanni Eqqumiitsuliortut Kattuffiat KIMIK pillugu paasisaqarnerorusukkuit nittartagaq una takuuk: www.kimikart.com

Kulturi pillugu atuagassiaq Nerijsaaq

Atuagassiaq Nerijsaaq kulturi pillugu atuagassiaavoq oqaatsit marluk atorlugit saqqummersartoq, atuagassiallu anguniagaraa Kalaallit Nunaanni eqqumiitsuliortunerup kulturillu killiffii allaaseralugillu paasisutissiissutigisarnissaat. Peqatigiiffimmi Nerijsaami inuit soqutigininnertik tunngavigalugu suliaqartuupput taamaasillutillu aaliangeeqataasinnaallutik akisussaaqataallutillu.

Nerijsaaq pillugu paasisutissat annertunerusut takorusukkukkit nittartagaq una takuneqarsinnaavat: www.nerijsaaq.gl

Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata Kulturimut Aningaasaateqarfiat

Danmarkip Kalaallillu Nunaata Aningaasaateqarfiat kalaallit aningaasaateqarfii pingasuusut, Kulturimut Aningaasaateqarfik Danmark-Kalaallit Nunaat 1996-imeersoq, Kalaallit Nunaat pillugu Aningaasaateqarfik 1959-imeersoq kiisalu Folketingip Kalaallit Nunaannut Aningaasaateqarfia, kattunnerisigut 1. juni 2005 pilersinneqarpoq. Aningaasaateqarfiup siunertaraa Kalaallit Nunaata Danmarkillu akornanni kulturikkut attaveqarnerit siuarsarnissaat.

Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata Kulturimut Aningaasaateqarfiat pillugu paasisutissat erseqqinnerusut ukunani takukkit: www.stm.dk

Atuagakkanik atorniartarfiit

Atuagakkanik atorniartarfiit pillugit paasisutissat annertunerusut nittartakkami uani takuneqarsinnaapput: www.katak.gl

2. Erinarsorneq, qitinneq nipilersornerlu

Erinarsorneq, qitinneq nipilersornerlu

Illoqarfiit tamarmik nunaqarfiillu arlallit najukkaminni tusarnaartitsisartunik erinarsoqatigeeqarput. Kalaallit erinarsoqatigiit kattuffiat akuttunngitsumik erinarsoqatigiissitsilluni katersuutsitsisarpoq Kalaallit Nunaat tamakkerlugu erinarsoqatigiit katersuuffigisaannik.

Illoqarfiit amerlanersaanni aamma qitittartoqarpoq. Qittasit amerlanertigut Europamiut qittaseraat arfannianit danskinillu nunasiaateqartunit Kalaallit Nunaannut eqqunneqartut.

Qilaatersorneq kalaallit qangarsuarli ileqqutoqaraat ukiuni kingullerni ineritikkiartortinneqaqqilersoq. Illoqarfinni arlalinni massakkut qilaatersortartoqarpoq.

Nipilersortartut amerlanerit pingaarnermik rockimik popimillu nipilersortartuupput. Kalaallit Nunaata inoqassusaanut naleqqiullugu nipilersortartorpassuaqarpoq nipilersornermik aallutaqartunik, amerlanertigut aningaasarsiutigiginagu.

Nipilersukkanik saqqummersitsinerit

Atlantic Music aamma Sermit Records aqputigalugit ukiumut cd-it arlaqaaluttut saqqummersinneqartarput. Kalaallit Nunaanni nuussiorfiit pisoqaanersaat ULO 2006-mi siaruarterisarnissamik Atlantic Music-imut isumaqatigiissuteqarpoq, tamatumunngalu atatillugu nuannarineqarnerpaat nutaanngitsut arlallit ULO-meersut saqqummersinneqaqqipput.

Atlantic Music cd-nik nutaanik amerlanerpaanik saqqummersitsisartuusoq Nuummi mikisumik immiussisarfiuteqarpoq Københavnimilu taamaattumik anginerusumik peqarluni.

Nipilersukkanik saqqummersitat pillugit paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: <http://atlanticmusic.gl>

3. Kulturikkut Illorsuit

Kalaallit Nunaata Kulturikkut Illorsua – Katuaq

Kalaallit Nunaata Kulturikkut Illorsua Katuaq Nuummiittoq 1997-mi atorneqalermat anguniagaq tassaavoq kulturikkut attaveqarfiit suleqatigisallu inerisarneri aqputigalugit kalaallit kulturiannik Kalaallit Nunaanni nunanilu tamalaani qaammarsaanissaq, taamaaliornikkut kalaallit kulturiata pigiinnarnissaa, ineriartortinnissaa ingerlateqqinnissaalu qulakkeerneqassammata.

Inersuaq isiginnaartitsinernut, ataatsimeersuarnernut filmertitsinernullu atorneqartartoq, inersuit mikinerusut arlallit kiisalu neriniartarfik kulturikkut illorsuarmi pigineqarput. Katuap saniatigut NAPA illorsuarmi allaffeqarluni attartortuuvoq.

Katuaq pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.katuaq.gl

Kulturikkut Illorsuaq Taseralik

Kulturikkut Illorsuaq Taseralik Sisimiuniittoq 2008-mi atorneqalerpoq. Taseraliup Qeqqata Kommuniiani eqqumiitsuliornermut kulturikkullu inuunermut ilisimasat siammarternissaat peqataaffigissavaa, taamaaliornikkullu Issuttumi Nunanilu Avannarlerni eqqumiitsuliornermut kulturikkullu inuunermut innutaasut ilisimasaqarnerulernissaannut suleqataassalluni.

Sermilik pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.taseralik.gl

Kulturikkut Illorsuaq Sermermiut

Kulturikkut illorsuaq Sermermiut Ilulissaniittoq 1999-mi atorneqalerpoq. Sermermiunit eqqumiitsuliorneq kulturilu siammarterneqarput. Sermermiup atuisuminut erinarsorneq, nipilersornerit, isiginnaartitsinerit, oqalugiarnert, ataatsimiinnerit il.il. neqeroorutigineqarput.

4. Radio, tv aamma aviisit

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR)

Kalaallit Nunaata Radioa (KNR) Kalaallit Nunaata nuna tamakkerlugu radioqarfigalugulu tv-ikkut aallakaatitsisarfigaa. KNR suliffeqarfiuvoq namminersortoq pisortanit pigineqartoq Namminersorlutik Oqartussanit ingerlanneqartoq. KNR-p radiokkut tv-ikkullu aallakaatittagai nuna tamakkerlugu tusarnaarneqarlutillu isiginnaarneqarsinnaapput. KNR ingerlanneqarnerminut aningaasanut inatsimmit tapiiffigineqartarpoq.

KNR pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.knr.gl

Najukkani radio aamma TV

Illoqarfinni arlalinni radiukkut aallakaatitsisarfeqarlunilu tv-ikkut peqatigiiffeqarpoq. TV-kkut peqatigiiffiit arlallit najukkani TV-qarfinngorlutik ineriartorsimapput, taakkuuppullu najukkami innuttaasunut KNR-mullu aallakaatitassianik nutaarsiassanillu nioqqutissiortuusut.

Sinerissami radioqarfiit tv-qarfiillu Sinerissami Takusassiiviit Tusagassiiviillu Kattuffianni ataatsimoorlutik kattuffeqarput.

Sinerissami tv-qarfiit annerpaat tassaapput Nuuk TV, Sisimiut TV, Arctic TV Ilulissani, Akisusoq Radio & TV Maniitsumi aamma Tusaat TV Qaqortumi.

Radioqarfiit annerpaat tassaapput Sisimiut Tusaataat, Nuuk FM, Akisusoq Radio & TV aamma Ilulissat Radioa

Radioqarfiit tv-qarfiillu ilaat pillugit paasissutissat erseqqinnerusut ukunani takukkit: www.nuuktv.gl aamma www.arcticv.gl

Aviisit nuna tamakkerlugu saqqummersartut

Aviisit marluk nuna tamakkerlugu saqqummertarput,
Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG) aamma Sermitsiaq Nuummi
suliarneqartarput.
Atuagagdliutit/Grønlandsposten pingasunngornerni saqqummertarpoq.
Sermitsiaq tallimanngornerit tamaasa saqqummertarpoq.

Atuagagdliutit/Grønlandsposten aamma Sermitsiaq pillugit paasissutissat
erseqqinnerusut uani takukkit: www.sermitsiaq.ag

Najukkani aviisit

Illoqarfinni arlalinni aviiseqarpoq. Illoqarfinni aviisit annerpaat tassaapput
Kujataamiu Nutaaq Qaqortumi saqqummersartooq, Nuuk ugeavis
Nuummeersoq aamma Sivdleq Sisimiuni saqqummersartooq.

Najukkani aviisit nittartagaat ukunani takuneqarsinnaapput:
www.sermitsiaq.ag aamma www.kujataamiu.gl

5. Atuakkiortut aamma atuakkanik saqqummersitsisarfiit

Atuakkiortut

Kalaallit Atuakkiortut peqatigiiffiata atuakkiortut piginneqqaartussaanermut
soqutigisaat suliaraat, ilaasortallu aqqutigalugit atuakkanik atorniartarfiit
akiliutaanneersunik 10 procentimik isertitaqartarlutik.
Atuakkiortut peqatigiiffiat pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani
takukkit: www.atuakkiortut.gl

Atuakkanik saqqummersitsisarfiit

Atuakkanik saqqummersitsisarfiit ataani allaaserineqartut atuakkanik
saqqummersitsisarfiit mikinnerusut arlaqarput.

Saqqummersitsisarfik Atuagkat ApS

Saqqummersitsisarfik namminersortoq mikisoq 1994-mi Atuagkat Boghandel
Nuummiittumut atatillugu aallartinneqarpoq. 2005-miilli saqqummersitsisarfik
atuagaarniarfimmit avissaarpoq. Saqqummersitsisarfik Kalaallit Nunaat
pillugu imaluunniit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartunik
saqqummersitsisarpoq.

Saqqummersitsisarfik Atuagkat pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani
takukkit: www.saxo.com

Milik Publishing

Saqqummersitsisarfik Milik Publishing saqqummersitsisarfeeraavoq.
Saqqummersitsisarfimmit meeqqanut atuakkat pitsaasut oqaluttualiallu
assigineqanngitsut saqqummersinneqarnissaat salliutinneqarpoq.

Milik Publishing pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit:
www.milik.gl

Ilinniusiorfik Ilinniusianik saqqummersitsisarfik

Ilinniusiorfik Ilinniusianik saqqummersitsisarfik Namminersorlutik Oqartussat ilinniusianik saqqummersitsisarfiutigaat.

Saqqummersitsisarfik ilinniartitsissutissanik kalaallisut danskisullu meeqqat atuarfianni killeqartumillu gymnasiami, sulineramik ilinniartfinni

Ilinniartfissuarmilu atugassanik saqqummersitsisarpoq.

Ilinniusiorfik pillugu paasissutissat annertunerusut nittartakkami uani takusinnaavatit: www.ilinniusiorfik.gl

6. Højskolit

Knud Rasmussenip Højskolia

Højskoli Sisimiuniippoq suliffeqarfittullu imminut pigisutut ingerlanneqarluni. Ukiumut atuartut 40-it højskolertinneqartarput, taakku saniatigut maanna innarluutillit/innorluutillit arfineq pingasut ukiumut højskolertittalernikuupput, atuartut januaarimiit maajimut kiisalu augustimiit decemberimut atuartinneqartarput.

Højskoli pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.krh.gl

Sulisartut Højskoliat

Sulisartut Højskoliat Qaortummiittoq 51-nik ineeraqarpoq 84-nik siniffissaqarluni.

Højskoli sulisut sinnisaannik SIK-meersunik pikkorissartitsisarpoq, tamatumalu saniatigut nalinginnaasumik innuttaasunut højskoliulluni ilaatigut nuna tamakkerlugu ukiumi ilinniartunut aammalu ataatsimeersuartitsinernut nunani avannarlerneersunut atorneqartarluni. Taakku saniatigut højskoli takornarissanut sammisassaartitsinissamik neqerooruteqartarpoq. Sulisartut Højskoliat pikkorissarnermut ilinniartitsinermullu nutaanik IT-nik atortorissaaruteqarpoq.

Folkehøjskolit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 24, 18. november 2010-meersoq malillugu højskolit ilinniakkamik piginnaanngortitsisumik ilinniartitsinnaalerput.

Suliartut højskoliat pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.sulisartut.gl

7. Peqatigiiffeqarneq

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat (GIF)

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat timersoqatigiiffiit arfineq pingasuusut Kalaallit Nunaat tamakkerlugu peqatigiiffinnik 240-nik ilaasortaaffigineqartut kattuffigaat.

Timersuutit arlallit allat timersuutit aalajangersimasut avataanni peqatigiiffinnut ataasiakkaanut kattussuunneqarput.

Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.gif.gl

Takussutissiaq 7.1. Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata ataani timersoqatigiiffiit

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ukiut 0-14	Ukiut 15-18	Ukiut 19-30	Ukiut 31+	Passive
Katillugit	18.110	18.036	15.585	14.681	13.670	12.191	3.106	1.175	2.191	2.352	3.367
Grønlands Badmintonforbund	1.007	1.182	1.453	1.351	1.243	1.093	296	106	113	374	204
Grønlands Bordtennis Union	981	582	690	665	645	422	141	81	72	76	52
Grønlands Boldspil Union	7.227	7.529	6.567	5.823	4.858	4.385	1206	445	960	712	1062
Grønlands Håndbold Forbund	2.971	2.526	1.748	1.555	2.209	1.775	590	217	442	204	322
Grønlands Ski Forbund	1.670	1.731	1.685	2.179	1.356	1.461	347	172	299	385	258
Grønlands Taekwon-do Forbund	957	645	677	638	914	698	157	10	50	34	447
Immikkut peqatigiiffiit ittut avataanni timersoqatigiiffiit	1.769	2.495	1.439	656	988	999	217	113	164	217	288
Utoqqaat peqatigiiffii	-	-	567	792	696	873	0	0	0	227	646
Kalaallit Nunaanni Volleyball-tertartut Kattuffiat	857	629	403	430	372	302	99	17	68	64	54
Qaannat Kattuffiat	671	717	356	592	389	183	53	14	23	59	34

Najoqqutaq: Kalaallit Nunaanni timersoqatigiiffiit kattuffiat

SORLAK Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu

Siunnersuisoqatigiiffiat

SORLAK meeqqat inuusuttullu piumassutsimik kattuffiitut peqatigiiffiinnullu kattuffiuvoq.

SORLAK pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takuneqarsinnaapput: www.sorlak.gl

INUTEK Nunatsinni Teknikikkut Suliniaqatigiit

INUTEK inuit, ingerlataqartut suliffeqarfiillu Kalaallit Nunaanni issittumilu nunani allani teknologimik ilisimatusarnermillu soqutigisallit pillugit ilisimasaqartut suliaasaqarfiit akimorlugit attaveqatigiinnissaannik anguniagartuuvuq. Anguniagaasut ilagaat teknologiikkut ilisimatusarnerup ineriartortitsinerullu sunnarniarnissaa issittumi avatangiisitigut inuiaqatigiillu tungaatigut atugarisat eqqarsaatigalugit.

INUTEK pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: <https://inutek.gl>

Det Grønlandske Selskab

Det Grønlandske Selskabip anguniagaraa Kalaallit Nunaannik annerusumik ilisimaqalernissaq aamma Danskit/Kalaallit suleqatigiinnerisa tapersersornissaat.

Selskabip atuagassiat immikkut ittut arlallit saqqummersittarpai, 1953-imiillu atuagassiaq Grønland kalaallinut issittumullu tunngasunik atuagassartalik saqqummersittalerlugu.

Det Grønlandske Selskab pillugu paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.groenlandselskab.dk

8. Ilagiit

Ilagiit

Kalaallit Nunaat danksit ilageeqarnerisa iluanni nammineerluni

biskoppeqarfiuvoq nammineq biskopilik oqaluffissaarsualillu.

Namminersorlutik Oqartussat ataani inissisimalluni.

Ilagiit qitiusumik allaffissornikkut biskoppeqarfimmit ingerlanneqarpoq

Kalaallit Nunaat provsteqarfinnut pingasunut avinneqarpoq, taakkununga ilaallutik palaseqarfiit 17-it.

Provsteqarfiit ima immikkoortitigaapput:

- Provsteqarfik Kujataa: Nanortalik, Qaqortoq, Narsaq aamma Paamiut
- Provsteqarfik Qeqqa Tunulu: Nuuk, Manittsoq, Sisimiut, Tasiilaq aamma Illoqqortoormiit
- Provsteqarfik Avannaa: Kangaatsiaq, Aasiaat, Qasigiannguuit, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Uummannaq, Upernavik aamma Qaanaaq.

Ilagiit pillugit paasissutissat erseqqinnerusut uani takukkit: www.ilagiit.gl

Takussutissiaq 1. Kuisittut, apersortittut, katittut ilisinerillu

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kuisittut						
Provsteqarfik Kujataa	103	112	135	146	124	113
Provsteqarfik Qeqqa						
Tunulu	368	312	295	303	262	262
Provsteqarfik Avannaa	159	261	239	188	228	228
Katillugit	630	685	669	637	614	603
Apersortittut						
Provsteqarfik Kujataa	164	153	134	148	199	133
Provsteqarfik Qeqqa						
Tunulu	546	468	439	411	354	399
Provsteqarfik Avannaa	313	336	260	315	286	304
Katillugit	1023	957	833	874	839	836
Katittut						
Provsteqarfik Kujataa	38	35	29	92	33	30
Provsteqarfik Qeqqa						
Tunulu	106	69	84	229	93	78
Provsteqarfik Avannaa	98	70	82	156	83	80
Katillugit	242	174	195	477	209	188
Ilisinerit						
Provsteqarfik Kujataa	79	104	105	92	105	94
Provsteqarfik Qeqqa						
Tunulu	234	176	237	229	184	237
Provsteqarfik Avannaa	159	158	141	156	135	119
Katillugit	472	438	483	477	424	450

Najoqqutaq: Biskoppip allaffia

Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu isertut

Tabel 1. Nunatta Katersugaasivianut Allagaateqarfianullu isertut

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Katillugit	14.106	16.764	16.318	17.260	15.271	12.869	11.556
Meeqqat	2.858	2.868	2.675	2.959	3.348	2.075	1.891
Inersimasut	11.248	13.896	13.643	14.301	11.923	10.794	9.665

Najoqqutaq: Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

Aatsitassat

Aatsitassat ikummatissallu pillugit pisortaqarfik

Aatsitassat ikummatissallu pillugit pisortaqarfik

Aatsitassarsiorneq ikummatissarsiornerlu naleqqussakkamik malittarisassaqqarpoq *Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersumi.* Inatsit atuutilerpoq 1. januar 2010 tassuunakkullu naqissuserneqarluni Kalaallit Nunaata namminersornermi inatsit tunngavigalugu nammineq ingerlatsilernera.

Naalakkersuisut 2013-mi ukiakkut ataatsimiinnerminni aatsitassat qaqutigoortut ulorianartunik qinngornillit pillugit piianissamut naameerluinnarnermik politikki 1953-meersoq atorunnaarsippaat, taamaasilluni Kalaallit Nunaat uranimik aatsitassanilu qaqutigoortunik ulorianartunik qinngornilinnik aatsitassarsiorsinnaanermut ammaanneqqarpoq.

Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqqarnermut Suliffeqqarnermullu Naalakkersuisoqqarfik immikkoortortanut sisamanut agguagaavoq. Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqqarnermut Suliffeqqarnermullu immikkoortortap suliaasaqqarfii tassaapput: Aatsitassanut suliaasaqqarfinni uuliamut, aatsitassanut, sermimut imermullu inatsisiliornerit. Nittarsaassineq, ujarassiornikkut misissuinerit allaffissorneqqarneri aammalu aatsitassanut, uuliamut, sermimut imermullu politikikkut periusissanik ineriartortitsineq. Aatsitassarsiornermi ingerlatanut IBA-mut isumaqatigiissusiorneq (Naalakkersuisut kommunillu aatsitassarsiornermi pineqartut aatsitassarsiornermullu qinnuteqartup suleqatigiinnissamut isumaqatigiissutaat), inuiaqatigiinni aningaasaqqarnermilu pissutsinut piujuartitsinerimik sunniutaasussanut nalilersuineq (VBS-mik taaneqqartartoq) aammalu pisuussutinut ernialiuussassanut iliusissat pillugit tunngaviliuussinerit, suliffeqqarnermilu suliaassat malittaasumillu inuussutissarsiornermi suliaassat.

Ujarassiornermi immikkoortortaqqarfik ujarassiornermi misissueqqissaarnermik suliaqqarnermi ingerlatsisuuvoq, Naalakkersuisoqqarfiullu ataani immikkut immikkoortortaalluni. Immikkoortortaqqarfiup tunngaviumik suliaasaraa nittarsaassinerim periusissanillu ineriartortitsinerim immersueqataalluni nalilersuisarnissaa – taamaattunik immikkoortortaqqarfik Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqqarfiimit attuumassuteqqarani inissisimavoq.

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik aatsitassarsiornissamut akuersissutininik allaffissornikkut aqutsisuuvoq, soorlu uuliamut, aatsitassanut, serminut imermullu. Misissuinerni nakkutilliinermilu pisortaqarfittut inissisimavoq aammalu asimi misissuinernik akuersissutininik ingerlatsisulluni.

Avatangiisinut Aqutsisoqarfik Pinngortitamut Avatangiisimullu Naalakkersuisoqarfiup ataaniippoq. Avatangiisinut Aqutsisoqarfiup akisussaaffigaa aatsitassanut suliassaqarfimmi ilisimatusarnermik tunngaveqartunik siunnersuinerit tunngavigalungit avatangiisinut tunngasunik nalilersuinerit Naalakkersuisunut ingerlateqqitassat sularissallugit. Aqutsisoqarfiup DEC (National Center for Miljø og Energi) aamma Pinngortitaleriffik suleqatigisarpai.

Isertitat

Inatsisip siunertarivaa immikkut naleqquttunngorsaanikkut Kalaallit Nunaanni aatsitassat pisuussutinit pisut isumannaarsuinerup, peqqissutsip, avatangiisit, inuiaqatigiillu qajassuunnerisigut sularineqartarnissaat. Kalaallit Nunaat qanoq ilisumik aatsitassalerinikkut isertitaqalissappat, Naalagaaffiup namminersortunut tapiissutaa millisinneqassaaq, isertitat affaanik annertussusilimmik; ukiumi isertitaasut 75 mil. koruuninik annertuneruppata. Ataatsimoortumik tapiissutit nungutivinneqassappata, nutaamik Kalaallit Nunaata Qallunaat Nunaatalu akornanni aningaasatigut attuumassuteqarneq pillugu isumaqatigiinniartoqassaaq.

Kalaallit Nunaata piginnittussaanera

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut tassaapput nunatta iluanik piginnittusstaatitaasut. Taamatullu misissueqqaarnissanut atuinnissarlu siunertaralugu misissuinernut, piiaanernullu aammalu atugassatut toqqorterinernut sullulitsigullu assartuinikkut akisussaasuullutik. Aatsitassiorneq pillugu apeqqutit Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmit ingerlanneqarput.

Akuersissutit

Uuliasiorneq aatsitassarsiornierlu

Naalakkersuisut misissueqqaarnissanut, atuinnissaq siunertaralugu misissuinissanut aammalu piiaanissamut akuersissutininik tunisisinnaapput; piiaanissamut akuersissutit taamaallaat ingerlatseqatigiiffinnut akuersissutigineqartarput. Ingerlatseqatigiiffiit pingaarnertut Kalaallit Nunaanni inissisimasussaapput qinnuteqaammilu uppersarsarneqassalluni pisariaqartitsineq malillugu paasisimasaqarnermik atuinnissarlu siunertaralugu misissuinissamut aningaasatigut tunuliaqutaqarnermik. Akuersissummik tunisinermi aningaasanik amerlassusiliineq aalajangerneqassaaq, pinsinnaatitaasup Naalakkersuisunut akiligassaa; aningaasartaliussinerlu nassuiaaserneqarsimassaaq arealimut, nioqqutissiornermut iluanaarummulluunniit akileraarutaasussatut.

Akuersissuttaq pisussaaffinnik imaqartinneqarsinnaavoq kalaallinik sulisussanik pilersuisinnaasunillu atuinnissamik, taamatullu piareersaalluni suliarinninnerit Kalaallit Nunaanni ingerlanneqassapput. Piiaanerup aallartinnginnerani piiaanissamut pilersaarut saqqummiunneqassaaq, saqqummiunneqartoq Naalakkersuisunit akuerineqassalluni. Akuersissummi Naalakkersuisut aalajangiissapput atuinnermi annertussusissanut piunasaqaatinik.

Nukissiuuteqarfinnik sullulianillu pilersitsineq ingerlatsinerlu aamma akuerineqartussaapput. Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut pisinnaatitaasoq akiliuteqarnissaanik piunaffigisinnaavaat.

Atuinissaq siunertaralugu misissuinissanut piiaanissanullu ukiut 10-it angullugit akuersissutigineqarsinnaavoq, immikkut pisoqartillugu ukiut 16-init angullugit. Akuersissut tunniunneqartarpoq periaatsit arlaliusut atorlugit soorlu tamanut ammasumik arlalinnik toqqaalluni suliarinnittussarsiuusinnikkut, uuliasioqatigiit paasisimasaqarnermik nalunaakkanik qinnuteqaateqarsinnaatillugit, aningaasatigut tunuliaquteqarnermik taamatullu isumannaatsuunissamik, peqqissuunissamik avatangisinnillu tunngasutigut ingerlatseriaatsinik ilisimaarinnittunik.

Nunap iluanut tunngasunut akuersissutit ukiut 50-it angullugit ingerlatsiffiusinnaasut tunniunneqartarput. Akuersissut Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunit akileraaruserneqartarpoq, tamanna arialimut, suliassaqarnerup annertussusianut, atuinnermut imaluunniit iluanaarummut akileraarutaavoq.

Annikitsuinnarmik misissuinissamut akuersissutit

Piiaanissaq siunertaralugu misissuinissanut aatsitassanillu iluaquteqarnissamut akuersissutit annertunngitsut inunnut ataasiakkaanut tunniunneqartarput tassalu ingerlateqatigiiffiunngitsunut. Akuersissutit, Kalaallit Nunaanni najugaqavissunut taamaallat tunniunneqartarput qinnuteqaatillu tunniunnissaanut ukiut tallimat najugaqavissutut nalunaarsimassalluni taamatullu piffimmi tamakkiisumik akileraartusimassalluni.

Annikitsumik piiaanissamut akuersissutit assigiinngitsut marluupput, annikitsumik kisermaassilluni piaaneq aammalu kisermaassinertaqanngitsumik piiaaneq. Akuersissummik tunineqarnermi nunaminertami sumiiffik aalajagersimasoq 1 km²-itut annertutigisoq akuersissutigineqartarpoq ukiuni pingasuni annikitsumik piaaffissaq. Annikistumik piiaanissamut akuersissut atorlugu nunami ujaqqatigut pisuussutit suulluunniit pinngoqqaatit, navianartumik qinngornnillit minillugit, katersuinissamit periarfissaqarpoq; soorlu makkunanga katersisinnaanerit: Diamantit, rubinit, safirit, smaragdit, chrysoberylit aammalu opalit.

Annikitsumik piiaanissamut akuersissuteqaraanni akileraarutaasussaasut 100.000 kr. sinnerlugit katersisoqarsinnaavoq, avammullu tuniniaassagaanni

Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik avammut tuniniaanissamut qinnuteqarfigineqassaaq.

Kisermaassilluni annikitsumik piiaanissamut akuersissut ukiuni pingasuni sivilissuseqarpoq, pisuussutinillu aningaasarsiutaasinnaasunik nassaarsimagaanni akuersissutip sivitsorneqarnissaanik qinnuteqartoqarsinnaavoq. Kisermaassilluni akuersissut annerpaamik ukiuni 30-ni pigineqarsinnaavoq, piunarsaqataavorli pisuussutinik ujarlernermini piaanermilu ukiut tamaasa Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut nalunaarusiortarnissaq.

Kisermaassinertaqanngitsumik annikitsumik piiaanissamut akuersissuteqaraanni kommunit sisamat iluanni atortorissarutit sakkullu tigummiinnartakkat atorlugit ujaqqanik pinnersaatinik saffugassanillu katersisinnaanermut persiarfissaqarpoq, akuersissut aallaavigalugu qinnuteqartoq inoqutigisaminik katerseqateqarsinnaalluni.

Akuersissut kisermaassinertaqanngitsut ukiuni pingasuni sivilissuseqarpoq sivitsorneqarsinnaananilu, persiarfissaavorli akuersissutip atorunnaarnerani nutaamik qinnuteqartoqarsiinnaanera ukiullu tamaasa Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut nalunaarusiortarnissaq.

Annikitsumik piiaanissamut akuersissummik pigisaqanngitsut aalajagersimasumillu Kalaallit Nunaanni najugaqartuulluni tamakkiisumik akileraartussaatailluni, sumiiffinni suliffeqarfiit inuinaalluunniit kisermaassillutik aatsitassarsiornermik suliaqartut akuersissuteqarfiisa avataanni atortorissarutini mekaniskunngitsunik qaartiterinertaqanngitsunillu ujaqqanik kaanngarsimasunik saffugassanillu katersisinnaatitaapput diamantit, rubinit, safirit. Smaragderit, chrysoberylit opalillu minillugit.

Avammut tuniniaaniaraanni tuniniaasinnaanermut akuersissut qinnutigineqassaaq, akuersissuteqaranilu piiakkat 100.000 kr.-it nalganut tuniniaasoqarsinnaavoq, isertitat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqassapput.

Aatsitassanik ikummatissanillu misissuinissamut akuersissut amerlassusaat, tamatumunngalu aningaasartuutaasut aammalu annikitsumik piiaanissamut akuersissut amerlassusaat ataani saqqummiunneqarput.

Takussutissaq 1. Kalaallit Nunaannit uuliasiorneq

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Misissueqqaarneq (ingerlatat)	.	.	.	.	.	.	4	7	9	9	7	11	17	23	27	25	27	18
Misissuinissamut akuersissutit (atulersitat)	.	.	.	.	.	.	1	1	1	2	2	6	11	13	20	20	20	22
Misissuinissamut aningaasartuutit millioninut USD	.	.	.	.	.	.	0,9	2,4	2,9	2,9	1,9	9,5	115,5	102,0	501,7	823,9	219,8	

Najoqqutaq: Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik

Takussutissaq 2. Aatsitassanik misissuineq

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Misissueqqaarneq (ingerlatat)	22	24	13	14	15	6	6	11	12	12	12	14	14	11	21	25	25	22
Misissuinissamut akuersissutit (atulersitat)	60	57	41	26	24	19	17	19	22	33	29	63	67	71	73	77	79	76
Atuinissamut akuersissutit (atulersitat)	.	.	.	.	.	.	.	1	1	2	2	2	3	4	4	4	4	5
Misissuinerminingaaasartuutit millioninut DKK	67,5	105,0	109,0	46,9	103,4	111,8	20,8	44,9	66,2	191,0	135,0	471,0	497,0	300,0	522,3	711,3	518,9	

Najoqqutaq: Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik

Takussutissaq 3. Annikitsumik piiaanissamut akuersissutit

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Akuersissutit (atulersitat)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	6	8	12	12

Najoqqutaq: Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik

Akuersissutit ingerlanneqartut tassaapput savimminisiorfik Isukasia Kalaallit Nunaata kujataaniittoq, Malmbjerg molybdænisorfik Kalaallit Nunaata tunuaniittoq aammalu Skærgaarden platinisorfiullunilu guld-isiorfik tunumiittoq, Citronfjorden Kalaallit Nunaata avannaaniittoq platinisorfiullunilu aamma guld-isiorfik, Motzfeldtip Tasia kujataaniittoq niobiumminik tantalinillu misissuiffik, Killavaat Alannguat tantalinik, niobiumminik zircommillu aammalu Kuannersuit ujaqqanik pisuussutunik qaqutigoortunik uranimik, zinkinik fluor-inillu misissuiffik.

Kommunit betonngiliorfiillu

Kommunit betonngiliorfiillu aqquserniornissamut sanaartornissamullu atugassanik ujaraaqqanik, ujaqqanik assigisaannillu akuersissuteqaratik atuisinnaapput. Uuliasiorneq akuersissutit amerlassusaat, tamatumunngalu aningaasat atukkat malittuani saqqummiussaapput.

Aningaasanut tunngasut

Aningaasanut tunngasut

Uuliasioqatigiiffinnik aatsitassarsioqatigiiffinnillu Kalaallit Nunaannut pileritsatitsiniarnermik sulinermi aningaasatigut qanoq ingerlatsinissaq isigalugu periusissanik assigiinngitsunik siunniussisoqarpoq, tassalu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat aammalu iluanaarutitigut akileraarutit, nioqqutissiornikkut imaluunniit sinneqartooruteqarnikkut akitsuusiineq, Naalagaaffiup akuutinneqarneratigut/sinneqartoorutininik avitsinikut/nioqqutissiornikkut avitsinikkut taamatallu sulisoqarnissamik aammalu piukkunnarsaanissamik pisussaaffiliinertigut.

IHS Energy-p aamma PriceWaterhouseCoopers-p suleqatiginerisigut Kalaallit Nunaanni qaffasissusissap erseqqissarnissaa nunani allani naammassisassatut piumasat naligiisinnerisigut anguneqarluni, tassuunakkut uuliamik aatsitassatigullu suliffissuaqarnissamut nunap soqutiginarsarneqassalluni.

Sulianik unitsitsineq

Sulianik unitsitsineq

Aatsitassanik ikummatissanillu suliaqarnermi unititsinissamik piumasaqartoqaraangat, pisinnaatitaaffeqartup atortorisat piiassavai taamatullu ingerlatsivik sukuviassallugu. Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat pisinnaatitaaffeqartoq qularnaveeqqusiissasoq.

Inatsit malillugu, suliffeqarfiit aatsitassarsiornissamik ikummatissiornissamilluunniit aallartitserusuttut sapinngisamik mingutitsinissaq annikitsuutinnaasagaat taamatullu aatsitassanik ikummatissanillu mingutitsisinnaasunik suujunnaarsitsinissaq eqqumaffigissallugu. Inatsit aalajangersaavoq silap pissusia pinngortitarlu pitsaalineqassasut piumasaasut malillugit iliuuseqarnikkut.

Avatangiisit navianartorsiortinneqalissappata akisussaasoq tassani pisussaavoq pitsaaliiniassalluni aammalu Naalakkersuisut tamatuminnga ilisimatissallugit. Akisussaasoq pisussaavoq arlaatigut ajoqusiinermik pisoqarneratigut taarsiiffiginnittussaataassalluni.

Naalakkersuisut upalungaarsimanermit ataatsimiititaliamik pilersitsissapput, imaannarmi suliaqarnermi angallammik ajutoornikkut isumalioqatigiissitamik pilersitsisariaqarsinnaassallutittaaq.

Uuliamik aamma aatsitassanik pisuussutininik iluaquteqarneq, nunap iluaniittunik nukimillu pissarsiamik atuineq, aatsitassarsiortoqaneratigut suliffissuarnik sanaartornertigut taamatullu tamakkuninnga ingerlatsinissamut siunnersuutininik atuutsitsisoqalersinnaavoq, avatangiisinut qanoq sunniuteqarsinnaaneranut naliliinernik uppersaatissaqarpat Tamatumunngalu nalunaajaat Naalakkersuisunit akuerineqarsimappat (VVM-mik taaneqartartoq).

Piujuartussamik inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik sunniutissat

Piujuartussamik inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik siunniutissat

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi piumasagaatigineqarpoq, suliaqartoqartillugu, suliarineqartullu inuiaqatigiinni tamanut tunngasutigut pingaarutilimmik sunniuteqarsorinassappat, inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutissanik nalilersuisoqartassasoq (VSB-mik nalunaajaammik taaneqartumik), Naalakkersuisunit akuerineqartumik.

Qillerinissamut iliuusissamut tunngatillugu 2010-mi VSB suliarineqarpoq, tamatumunngalu atatillugu Naalakkersuisut, kommunit qinnuteqartorlu (Cairn Energy) suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarput. Isumaqatigiissummut ilanngunneqartut ilagaat NUNAOIL-ip ineriartortinnissaa, oqartussaassuseqarnerup annertusinissaa kalaallillu suliffeqarfiinut atortussanik inniminneerisarnissaa.

Sisimiuni Aatsitassalerinermut Ikummatissalerinermullu Ilinniarfik, aatsitassalerinermut ikummatissalerinermullu qitiusumik ilinniarfeqarfiuvoq, oqartussaassuseqarnerup annertusarneqarnissaanut 2010-mi ukiakkut naammassisoq.

Nittartakkat

Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik, www.govmin.gl

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

E-mail: stat@stat.gl

2014 ukiumoortumik paasissutissat

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

